

2015-01-01

Új év! Beszéljünk a pénzről!

Aki szerint ez még korai, menjen vissza aludni, és inkább holnap jöjjön vissza! :)

A törökországi tartózkodási engedély egyik feltétele, hogy 6.000 US dollárt kell bemutatni. Mert ha nem dolgozunk (ahhoz munkavállalási engedély kell, és az már más kategória), és nem is diákként vagyunk itt, akkor ugyebár valamiből élni kell. Nem lehet egész nap csak az utcán gitározni meg táncolni.

A török kormány számításai szerint 1 évre legalább 6.000 US dollár szükséges. Vagyis ennyi az, ami már biztosítja, hogy ne az állam terhére legyünk vendégek. Ez a 6.000 US dollár kb. 14.000 TL. Forintba átszámolva pedig kb. 1.600.000

Az, hogy ez mennyire, nagyon függ, hogy ki milyen életmódot folytat. No meg, hogy Törökország melyik részén él. Köztudott, hogy Isztambul a legdrágább hely. Na de ez tényleg mi is jelent?

Pontosan egy évvel ezelőtt, 2014. január 1-én elindítottam egy telefonos programot (, idén pedig a lesz, mert azt lehet webről is kezelni, meg céges költséget kezelni), és eldöntöttem, hogy minden egyes kiadást és bevételt bele fogok írni. Legyen az bármilyen apró is. Még ha az utcán találok egy 5 kuruş-os érmét, azt is beírtam (egy év alatt összesen 6 TL-t találtam! :)). De ugyan úgy, ha egy simit-et, vagy egy teát vettem, azt is felírtam. Látszólag nem sok, de egy év alatt a sok kicsi is meg tud duzzadni. A teák (csak teák, egyéb büfézgetés mellett elfogyasztott teák nem) pl. összesen 60 TL-t tettek ki. Míg a simit 88 TL-t.

Ezek alapján év végére szép kis listát kaptam, ami akár jó is lehetne. De nem egyedül élek, Semának meg nem volt kedve mindent írni. Ő e mellett a céges dolgokat is intézi, ami miatt tényleg pepecselés lett volna.

Így tehát a lista messze nem teljes. E mellett nincsenek benne olyanok, mint pl. az albérlet, mert mi olyat nem fizetünk (ami egyébként 2 személyre kb. 1200-2200 TL/hó), a rezsi (használatától függően 300-500 TL/hó, de télen könnyen lehet magasabb is), meg a mindennapi bevásárlások jelentős része.

De azért kiindulásnak talán jó lesz! :)

Kezdjük az étkezéssel! Nem kerestem mindig a legolcsóbbat, de azért a drágákat próbáltam elkerülni (különb a 6.000 USD egy hét alatt elfogyott volna). Ezen azért lehet vágni,

hogya csak otthon eszünk és a munkahelyre is szendviccsel megyünk,

Étterem: 4.000 TL

Büfé: 510 TL

Tea: 60 TL

Simit: 88 TL

Borralaló: 200 TL

Közért: 1500 TL

Csoki: 700 TL (ööö... ez meg hogy nőtt ekkorára??)

Tegyük hozzá, hogy az olyan alapvető, és többnyire megkerülhetetlen dolgokat, mint a mosópor, mindig a Sema vette. És persze ők sincsenek ingyen. De nem tudom, mennyi lehet egy évben összesen. És persze a dolgot bonyolítja, hogy Árpfi mérete ellenére jobban gyűjti a koszt, mint mi, így pl. ő is elég sok mosószert elhasznál.

Elég nagyot harap még a közlekedés is. Ráadásul mindezt úgy, hogy az idén nagyon keveset kellett a buszokat és a hajókat használni, hiszen a cég 7 percre van a lakástól. Így a legtöbb csak a rendszeres gitár tanfolyamomra ment el. Így lett:

1.000 TL

Ennek simán lehet a háromszorosát is számolni, ha sokat utazunk Isztambulban (márpedig Isztambulban sokat utazunk). Így ez inkább

3.000 TL

Meg kell hagyni, hogy azért otthon se olcsó a BKV, ahogy a világ más nagyvárosaiban sem (Halló! Londonból valaki?). Viszont az jól látszik, hogy bár a belvárostól távolodva olcsóbbak a lakások bérleti díjai, nem feltétlenül jövünk ki jobban.

Ezek után jöhetnek az egyéb költségek.

Mozi nem volt sok évben. Legtöbb kulturális program számomra az volt, hogy Árpival kimentünk a játszótérre, majd az ottaniakkal elbeszélgettünk a kulturális nézőpont különbségekről. Meg persze arról, hogy Árpit lebeszéljem, ne cipelje haza az összes lányt, amelyik megtetszik neki...

Így maradtak jórészt a könyv és hasonlók vásárlása

Kultúra: 300 TL

Árpfi könyvek: 550 TL

Idén ruhára nem költöttem, és az egészségre (beleértve a fogkrémet is) sem költöttem

jelentősen. Még a legnagyobb tételt a fodrász tette ki. De ő hozzá is csak azért jártam, hogy cserébe parkolhassunk az üzlete előtt. Ez is összesen 3 alkalom volt az évben. Így összesen:

Egészség: 300 TL

Ruha: 0 TL

Pedig aztán ruhára lehet költeni! Főleg a női oldalon!

Ezen kívül még elment egy marék pénz számítógépre, meg jelentős össze virágra Semának. No meg Árpinak tűzoltóra. De ezek már saját költségek. Ezt nem számolom bele az isztambuli életben maradáshoz szükséges alaphoz (pedig a virág nagyon is az!)

Összességében nekem kijött a 14.000 TL/év az alap költségre. Még egy kicsit meg is haladta. És még szerencsém is volt, mert nem kellett vízumra költenem, sem lakásra. Helyette ment biztosításra (TB), ami havonta kb. 150 TL-nél kezdődik, tehát egy évre simán felduzzad legalább 1.800 TL-re.

Ügyesen lavírozva persze lehet vágni a költségekből. De vannak megkerülhetetlen dolgok. Mint pl. a közlekedés. Vagy az albérlet. Ráadásul a túl olcsó lakásnál sorozatban jöhetnek elő olyan gondok, amelyek csak a költséget növelik (ami persze egy drágánál is előfordulhat).

De ha igazán spórolni akarunk, legjobb ha másik török várost választunk. A zöldség és a gyümölcs pl. negyedébe kerül Antalyában. Vagy Isztambulon kívül mindenhol máshol az étterem is jóval olcsóbb.

Ami viszont a lényeg, hogy bizony az a 6.000 USD/év nagyon is igaz, hogyha Istanbulban akarunk lakni.

2015-01-05

2015. március 7-8-án nagy buli lesz Ankarában. De az most nem olyan dinom-dánom, csoporttáncos. Hanem Robot Napok lesz!

Mégpedig immár ez lesz a tizenkettedik!

Helyszín: ODTÜ

Immár 12. alkalommal rendezik meg Törökország fővárosában a Nagy Robot Napot. Ahol is minden repül mozog gurul zizeg. Vagy akárhogy is, de robot legyen.

A robotnak feltétele, hogy magától tudjon mozogni, meg döntést hozni (ebben különbözik pl. az embertől) valamilyen szinten. Ehhez pedig különböző klasszikus robot akadálypályák vannak, amelyen saját erőből és döntésből tudnak jól eltévedni, majd összegabalyodni. Ez meg kívülről nézve felettébb mókás. Szóval legalább ezért érdemes elmenni még akkor is, ha nem éppen a Marsra akartunk bányászrobotot tervezni. Bár egy bevásárló/vasalórobotnak nagyobb haszna lenne. :)

A versenyek viszont hasonlóan, a mindennapi életben hasznos, feladatokból állnak:

Felderítés és mentés: Egy kis robot előzőleg felderíti a terepet, majd ennek adatai alapján a nagy robot kihúzza a bajból (valós életben felhasználható: a robot hazavisz minket a kocsmból)

Sumo: A klasszikus ki az erősebb. (valós életben felhasználható: a robot kihúz minket a kocsmái bajból)

Mini Sumo: Akinek több gyere van, az tudja, mi ez. Csak itt az olaj folyik... Az ilyen robotok a jövőben bevethetőek lesznek a 120 cm alatti nép rendre teremtésében.

Labirintus: Ismét egy klasszikus, a robot kitalál a labirintusból.

Szemétszedés: A robot különböző összeszedi a különböző színű szemetet, melyeket a különböző színű kukákba dobálja.

[iframe width="560" height="315" src="//www.youtube.com/embed/wTfq9Sgi678" frameborder="0" allowfullscreen]

Vonalkövetés: Ez egy jó buli. A robot egy csíkot követ. Egyszerűbb esetben ez egy szimpla vonal. A fejlettebb robotok viszont a kínai törvénykönyv betűin táncolnak egy sort.

Szabad kategória: Itt mindenkinek a robotja azt csinál, amit csak akar. Így, amikor összetalálkoznak, akkor bármi történhet! :)

No tehát ez lesz a Robot Nap, Ankarában, 2015. március 7-8-án, az ODTÜ-n! :)

Ajánlott oldalak:

2015-01-06

Itt, ahol nincs Mikulás, de mégis van (meg egyébként is innen, Törökországból származik), egyik reggel egy érdekes dologra figyeltünk fel:

Tényleg kaptunk egy Mikuláscsomagot!

Nem, nem az autóra érkezett büntetés a parkolás miatt (itt egyébként is azonnal elviszik a tilosban parkoló autót, mert kell a hely - más kérdés, hogy hova fér el ennyi elvitt autó?), hanem tényleg amolyan Mikulás-féle volt.

Minden úgy kezdődött, hogy régi szokás szerint a kommandós-ablakonmászos Mikulásokat kiraktam az ablakba, még december elején (vagy novemberben?, vagy még kint maradt 20-12-ről??). A földszinten vagyunk, már ha lehet ilyenről beszélni Isztambulban, mert a földszint nem ritkán akár a 8. emeletet is jelentheti. Így lehetett az, hogy egyik reggel azt láttuk, hogy valaki egy zacskót akasztott a Mikulások mellé.

Megnéztük, és kiderült, hogy cipő van benne. Párban van, és minden rendben rendben vele. Azt se lehet mondani, hogy lestrapált. Na de mégis? Hogy, meg mint, meg miért?

Szerencsére itt vagyunk Anatóliában, ahol egyrészt valahogy mindenki rokona mindenkinek (ezért is volt annyi háború itt mindig), másrészt a 8/10.000 éves történelem idején bár jöttek-mentek a vallások, és most hivatalosan csak Könyv követői élnek itt (azon belül is nézőpont kérdése, hogy ki melyik kötetet olvassa: Tora, Biblia vagy Korán, vagy mindjárt mindhármát). De ettől még nagyon sokan hiszen sok mindenben. Ha valahol van hiedelem bőven, na akkor az Kis-Ázsia. Itt elég csak kimenni egy lepkefogó-hálóval az utcára, aztán mindjárt találunk mindenféle nézetet, értelmezést, hiedelmet.

Úgyhogy kerestünk valakit, aki tudja mit jelent a Mikulás-melletti-zacskóban-cipő.

Itt érdemes megjegyezni, hogy a cipő kiemelt szerepet játszik a helyi mitológiában, és hiedelemben. Persze biztos van olyan mese, ahol a suszter cipővel fenekelte el az ördögöt, de most többről van szó.

Aki emlékszik még rá, Irakban, Szaddám Huszein megdöntésekkor is az emberek cipőkkel dobálták a szobát. Majd később mást is dobáltak cipővel, de az már másik történet. Törökországban pedig az a szokás, hogyha valaki elhunyt, akkor az ő, még használható cipőit teszik ki egy forgalmas helyre. Így ha valaki arra jár, és szüksége van rá, akkor elviheti. Hiszen az eredeti tulajdonosának már nincs szüksége rá, más viszont még jól járhat.

Hasonló történt most is, ahogy arra az ismerősünk fényt derített. Kb. a következő lehetett:

Valaki, aki látta a Mikulásunkat, úgy gondolta, hogy mi esetleg tudunk valakit, aki örülne egy cipőnek. Neki meg volt egy felesleges, amit mégse akart a kukába dobni (egyébként a kuka

mellé szokás tenni az ilyen újrafelhasználható dolgokat). Így aztán fogott egy zacskót, és belerakta a cipőt, majd odaadta nekünk. Mi pedig tényleg találtunk valakit, akinek odaadhattuk, és örült neki. Mi több, megtoldottuk a csomagot néhány másik cipővel is. Meg sapkával és sállal. Úgyis azt mondják, hogy jön a hó. Ide. Isztambulban!

B változat, hogy a Mikulások voltak olyan koszosak, hogy az illető eleve ránk gondolt, hogy cipőre lenne szükségünk. Nem tudom... a Mikulások tényleg rettentően bepiszkolódtak az egy hónapos utcai lógásban. De én az ilyen esetben inkább szappant adtam volna ajándékba... Minden esetre a Mikulások azóta megjárták a mosógép rejtett részeit is, és most újra tisztán virítanak az utcán.

2015-01-07

Két irányból is támad a tél. És már 1 hópelyhet is láttunk.

Ezt a cikket még tegnap írom. Mire elolvassátok, lehet, hogy belep minket a hó.

Törökország legismertebb képei a déli tengerparti nyaralókat mutatja. Pedig van itt hegy is bőven, meg tél is, meg hó is. Van olyan tartomány, ahol már szeptemberben leesik a hó. De persze ott nem is csinálnak ebből gondot.

Isztambul az ország másik végén van. Itt a hó általában 2 napig szokott tartani. Úgyhogy látszólag nem nagy ügy. Viszont ha jön, akkor nagyon jön.

Hála a Boszporusznak és a Fekete-tenger-Márvány-tenger légáramlatainak itt ritkán fordul elő, hogy a csapadék csak amolyan mutogatás céljából jelenne meg. Az eső sem szokott szemerkélni. Ha rákezd, akkor jobb, ha mindjárt hajóval megyünk ki a lakásból.

Ha pedig a hó jön!

Otthon is komoly fennakadást tud okozna, ha már fél mm hó megjelenik. Itt viszont tényleg pár perc alatt 5-10 cm lepotyog. Jah, és mellé fúj a szél is.

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Isztambul télen (2013. január)[/caption]

Ez a szél, a mellett, hogy nem jó benne álldogálni, remek hóvárat tud építeni az utakra a kocsik köré. Így a hó pillanatok alatt megállítja a forgalmat. Főleg a Boszporusz környékén. Ha jól emlékszem, tavaly volt, hogy a hó és a szél miatt az emberek végül gyalog mentek át a Boszporusz-hídon.

Szerencsére ott vannak a hajók. Végül is a tengeren van hely bőven, dugó sincsen, stb... De a dolgok nem így működnek! Ilyen időben nem futnak ki a hajók, mert semeddig sem látnak. Ráadásul a tenger sem éppen tükörsima.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hóban, tengeren (2012)[/caption]

Tehát járható út nincs (bár hókotró sok van, és dolgoznak rendesen is, de hát mégiscsak 25.000 km-t kell letakarítani), hajó sincs. És persze a reptér is zárva. A két földrész között csak a Marmaray marad. Az meg egyébként is tele van.

No jó, akkor a legjobb, hogy aki csak teheti, inkább otthon marad. Ilyenkor a gyerekek nagy lelkesen várják a híreket, mert ha esik a hó, akkor aznap nincs iskola.

Ez történt most is. Isztambulban örülnek a gyerekek. Bár hó még nincs, de a szünetet elrendelték. Míg máshol meg hó van, mégis mennek a gyerekek iskolába.

A hó egyébként legtöbbször 2-3 napig tart csak. Erre a rövid időre pedig felesleges olyasmivel felszerelkedni, mint pl. szánkó. Főleg, hogy ott van nagy tepsije. Abba is bele lehet ülni, domb pedig van mindenhol.

Az idő rövideje viszont megköveteli, hogy a gyerekek roppant gyorsan alkalmazkodjanak. Az első nap még belefér, hogy az ember még csak próbálkozik a hógolyóval. De ha nem akar alulmaradni, másnapra már komoly hóvárat kell építeni.

A cikk itt véget ér, és még mindig nem esett le az a bizonyos nagy jó. Meglátjuk, hátha mégis...

2015-01-08

Idén is megírjuk az elmúlt év statisztikáját.

Mert éppen jobb ötletünk nincs.

Meg egyébként is jót tesz a keresőmotoroknak.

A végén pedig mér talán érdekes is lehet...

Legfőbb statisztikánk a Wordpress beépített látogató számlálója. Ezt két okból szeretem: többet mutat, mint a Google (a valóság meg kit érdekel), és könnyebb a linkeket másolni. Így idén is ezt vettem alapul.

Pár adat előtte: A blog 2009. február 23-án indult. Nagy lelkesedéssel, és 1 szem látogatóval, aki én voltam. Ez még a családnak, és ismerősöknek készült, hogy ne kelljen hússzor leírni, mi is történik velünk minden nap (egyébként semmi: ugyan úgy dolgozunk, felkelünk reggel, és még olyan élmény sincs, mint pl. Angliában, hogy mindenki szembe megy a forgalommal. Najó, a közlekedés minden alkalommal egy külön élmény, meg minden nap is. De akkor sem élünk másik bolygón, bármennyire is úgy tűnik ez minden reggel. Meg minden este. Meg úgy napközben is).

Azóta a blog jócskán megnőtt, sok ismeretlen ember lett blogcsaládtag, így jóval tágabb témákat dolgoz fel, minthogy mit ettünk reggelire (ma éppen simit-et, meg teát). Oly annyira, hogy a turistáknak és minden egyéb itt szerencsét próbálónak egy külön letisztult és átlátható is készül. Ott jelenleg 64 oldal van kész. És ha ebben a tempóban haladunk, akkor kb. 2074. május 24-re lesz használható állapotban. Persze addigra az adatok nagy része elévül, így frissítéssel együtt olyan 2094. decemberére 11-re számolom, hogy mindenkinek megkönnyíti az életét, aki csak bekukkant Isztambulba. Úgyhogy érdemes már most lefoglalni a repülőjegyeket ezen dátum után.

Egyébként az Isztambul Wiki-ben éppen lehalt a grafikai sablon, majd javítom. Így se néz ki rosszul, de hát akkor is... Na jó, rémesen néz ki... de működik.

No tehát 2009. február 23-óta - ezzel a bejegyzéssel együtt - 1.570 cikk született. Az átlagos hossz amolyan másfél oldal. Azaz könyvben kiadva - útikönyv méretben legalább 3.700 oldal lenne. Öööö.... hát ez elég nagy. Ha felállnánk rá, egészen jó kis selfie-t készíthetnénk az Ayasofya-ban a tömeg közepén.

110 olyan cikk van, ami még csak jegyzet cafatok és gondolatok, melyek majd egyszer, valamikor megjelennek. Ez most azt jelenti, hogy elméletben majdnem fél év anyaga meg van előre. Gyakorlatilag viszont nincs semmi (ezért is írok inkább statisztikát most)

Mindehhez 7.316 hozzászólás tartozik. Ennek mondjuk fele az enyém. Tehát olyan 3.700 a tiétek. Ez is jó kis mennyiség azért! :) Valahol egyébként biztosan meg lehet nézni, hogy ki, milyen mennyiségben írogatott, meg mennyi macskát gyűjtött össze. Ha megtalálom, akkor megírom az eredményeket. :)

No! És akkor lássunk számokat is!

A blog ide-oda mozgatása miatt "pontos" adatok csak 2011-óta vannak. Akkor még csak 109.000 látogató volt egy év alatt. Ez mára egészen 138.000-ig nőtt meg. Hurrá! De azért a legjobb év kitartóan 2012 volt, amikor is a hirtelen kaptunk 1.000 olvasót. Kitartóan sok-sok köszönet neki ezért!

Ma egyébként olyan 280 olvasónk van naponta. Néha, ha sikerül valami jobb lökötséget összehozni, vagy csak Ali bácsi talál egy rövidebb utat a csuklós busszal és így szerez új élményt (meg ismertet meg minket Isztambul eddig sose látott részével), akkor akár 400-500 ember is összejön.

És mit is olvas ez a sok ember? Azaz mit is olvastok legtöbbször?

Nos, a sorrend rengeteget változott az elmúlt évben. Azért a rekordot még mindig a viszi. 2014-ben összesen 5.700-an olvasták el. Míg megjelenése óta összesen 16.000-en! Azt hiszem, ideje lenne valami jó kis cikket összedobni Szlejmánról. Meg Hürremről is.

Összesítettben természetesen messze veri a . Őt összesen 62.000-en nézték meg, de 2014-ben már csak 4.150-en, amivel lecsúszott a 3. helyre. A magas nézettséget az RTL-klubnak köszönhetjük, amiért levágták a film végét. Végül is ezért izgult az összes néző az egész sorozat alatt. Ez is egy módszer a halhatatlanságra..

A második helyre viszont egy olyan téma jött fel, ami eddig kicsit a háttérbe vonult: a turizmus. Sőt! A 20 legtöbbet látogatott oldal közül 8. olyan van, ami kifejezetten az Isztambulba érkező turistáknak szól! Ebből is az első, hogy miként juthatunk be a városba a . Ez gondolom a WizzAir-nek köszönhető elsősorban, másod sorban a Pegazus légitársaságnak. No meg a THY-nek és khmm.. a Malévnak azzal, hogy nincs. Az című oldalt összesen 3500-an olvasták el 2012-óta.

No, nekik üzenem, hogy nincs pánik! Van egy gyors, és jó megoldás a !! Úgyhogy hajrá!

Egyébként az oldalt összesen 4.490-en olvasták el.

A további népszerű turistás oldalak a következők voltak: (3.000 látogató 2014-ben, összesítettben 8.000), (2.800 látogató 2014-ben, összesítettben 8.200), (1.300 látogató 2014-ben, összesítettben 2.400), (828 látogató), (730), (720) és (690)

Kiemelném még a oldalt, ami az egyik kedvencem. 2014-ben 720-an olvasták el, míg a 2010-es megjelenése óta 3.700-an. Aki még nem látta, annak ajánlom! :)

A régi kedvencek kissé visszább estek. Vagy inkább a többiek előzték meg őket, hiszen az éves olvasók száma nem sokat változott. A 2014-ben 1.900 törökül tanulni vágyót vonzott (összesítettben 8.500-at). Mindez azt jelzi, hogy a török sorozatok hatására nem nő a török nyelvet tanulni vágyók száma. De ugyan így a köfte kedvelőknek is állandó a rajongó tábora. A 2014-ben 1700-an olvasták el (és remélhetőleg sütötték meg), míg összesítettben 7.000-en. Nekik jó étvágyat kívánunk! Aki eddig kimaradt volna, sürgősen pótolja, mert nagyon finom, és nagyon egyszerű. :) Ha nem menne, még mindig ott az . Bár ezt a receptet csak 580-an olvasták eddig. Pedig ez is finom! :)

No és akkor lássuk, kinek köszönhetjük a sok sok látogatót! 2014-ben a legtöbben a (2,050), a (2.000), az Index és fórumairól (500) érkeztek. Az összesítettben hasonló a sorrend. Sok sok köszönet nekik! És persze mindenkinek is!!

Szeretném viszont kiemelni a törökországi magyarokat, akik linkkel segítettek:

Ha valakit kifelejtettem volna, SOS jelentkezzen! Még ha nem linkelt, akkor is! Legyenek együtt a magyarok! :)

További érdekesség, hogy milyen keresőszóval találták meg a blogot. A korábbi évek Tiltott szerelem 5-7.000-es keresése (ismét köszönet az RTL-klubnak) mára lecsengett. De még a Szulejmán kulcsszó is nagyon visszaesett (54 darab egész évben!). Ma már az első helyen Isztambul áll. Azaz a blogot megtalálók legtöbbször Isztambult keresi nálunk. És szerintem jó helyen.

Mielőtt messzemenő következtetéseket vonunk le, érdemes a számokat megnézni. Az Isztambul kulcsszó egész évben alig 390 alkalommal szerepelt. Vagyis naponta alig többször, mint 1 alkalommal. Én ezt látatlanban beveszem annak, hogy az internetezési szokások változnak. Szerintem ma már az emberek többsége úgymond kiépítette a maga ismerettségi körét, és inkább azon keresztül bolyong az interneten, minthogy vakon belevágjon a keresőn keresztül. Ami egyébként azért sem egy rossz taktika, mert világszerte több tízezer cég szakosodott arra, miként lehet a keresőkben előbbre jutni. Csúnyán fogalmazva, kizárólagos.

Mindezt jól mutatja, hogy pl. a Facebook több, mint 3.000-en érkeztek csak 2014-ben. Ez

több, mint a duplája, mint az összes korábbi évnek. És egy ezressel több, mint a legtöbb küldő, a Határátkelő.

E mellett bízok benne, hogy ma már, amikor az utazás jóval egyszerűbb, mint akár 10 évvel korábban, az emberek előbb találkoznak az interneten egy másik országgal, és döntenek úgy ennek hatására, hogy felkeressék. Nem pedig megveszik a jegyet, aztán nézik meg hova is mennek (még rosszabb, amikor egyáltalán nem érdeklődnek, hanem úgymond beülnek a moziba, nem érdekelvén a másik kultúra, sem az, hogy ezzel mennyit ártanak az adott országnak, meg a sajátjuknak).

Legvégül pedig, de nem utolsó sorban sok sok köszönet mindenkinek, aki támogatott minket, bármilyen formában. Kiemelten a gombra kattintóknak, és persze a fő szponzorunknak, aki bárkit behoz a Sabiha Gökçen vagy az Atatürk repülőtérrel, és bárhova elviszi őt: .

2015-01-09

Fotópályázat indult az ankarai Atatürk mauzóleumra, az Anıtkabir-re.

A pályázat beadási határideje: 2015. május 20.

A részvétel ingyenes, az első helyezett pedig 3.000 TL-t (kb. 330.000 ft) díjat nyer.

Az Anıtkabir Atatürk végső nyughelye, mauzóleuma. Ankara központi dobján, a Rasattepe-n található. Az építkezés 1944. október 9-től 1953. szeptember 1-ig tartott. A teljes területe 750 000 m². Jelenleg Ankara és Törökország legkiemeltebb épülete. Aki Ankarában jár, biztosan nem hagyja ki. És ha ott jár, akkor fotót is készít (még ha egyes részein tilos is fényképezni - de erről a pályázat végén néhány érdekesség, mert most LEHET!!). Így érdemes a fotópályázatra is indulni! :)

A , míg a .

Aki már részt vett hasonló pályázaton, az már többnyire ismeri a fő szabályokat: más képét tilos felhasználni, máshol publikált képpel nem lehet indulni, a versenyben lévő fotók jogairól lemondunk, stb... stb... Így ezeket nem akarom felsorolni. Ha valaki ezeket mégse ismeri, olvasson el bármenny magyar pályázatot, a lényeg ugyan az. Meg egyébként is logikus.

Helyette inkább a fontosabb meg a protokoll elemeket írom össze:

Szervezők:

Anıtkabir Komutanlığı
Anıtkabir Derneği
Anadolu Fotoğraf Derneğinin

Díjak:

Első hely: 3.000 TL
Második hely: 2.000 TL
Harmadik hely: 1.000 TL
Különdíj: 750 TL (max 3)
Anıtkabir Teşvik különdíj: 500 TL (max 3)
Anadolu Fotoğraf Derneğinin különdíj: 250 TL
További különdíjak: 250 TL (max 20)

Minden pályázó max. 4 fényképpel vehet részt. Ezeknek digitálisnak, és színesnek kell lenniük. Méret nincs megadva (vagy én nem találtam meg), de nyilvánvalóan valami

normális méretet kérnek, amin látszik is valami. Nem 320x200 px-el ikon. - Közben megtaláltam: JPG, tömörítés nélkül (ez egyes programokban 12-est, másokban 10, vagy 100-at jelent), rövidebb oldala legalább 2400 képpont legyen.

A nevezési lapot alá kell írni ().

A kép nem lehet manipulált, de ésszerű korrekciókat lehet rajta végezni (pl. világosítás, sötétítés, körbevágás, stb..)

A képeket CD-n, vagy e-mailben lehet elküldeni.

A képeket egy 2betű5szám azonosítóval kell ellátni, majd pedig aláhúzás és számmal. Pl: MT12345_1 / MT12345_2 / MT12345_3 / MT12345_4

Ez a szám a nevezési lapon szerepeljen. A fényképen semmi más olyan azonosító nem lehet, amivel a fotósra következtetni lehet. A képeknek teljesen anonimnak kell lenniük, hogy ne befolyásolják a zsűrit.

Kategóriák (témák)

Természet: a hangsúly az Antikabir természeti értékén van, úgy mint virágok, bogarak, stb...

Természetesen a képnek valahogy az Antikabir-hez is kapcsolódnia kell, így nem elég, ha makróval rázoomolunk a katicabogár cipőjére.

Épület: itt a hangsúly az épületen van, vagy annak valamelyik elemén, szobrán, domborművén. Ilyenből pedig van bőven.

Különleges szabályok és engedmények:

Fényképezés közben ügyelni kell arra, hogy bár maradandót szeretnénk alkotni, maradandó károsodást nem akarunk okozni. Meg más károsodást sem. A tiszteleket, látogatókat, de még a katicabogarakat sem lehet megzavarni a fényképezéssel.

A fotósok a normál nyitvatartási időben fényképezhetnek.

Ha jól értem, most kivételesen azokon a helyeken is lehet, ahol egyébként tilos!

Különleges éjszakai fotózásra is lesz lehetőség: 2015. április 18, és május 2-án este 18:00-22:00-ig. Ehhez 2015. április 1 és 10 között lehet jelentkezni Ömer Kurt-nál a 0 (312) 231 79 75 és a 0 (312) 231 18 61 telefonszámon (nem, nem tud magyarul)

Fényképezésnél lehet egylábú (a Google ezt nekem hadirokkantnak fordította) és háromlábú állványt is használni. Ez egyébként tilos az épületben. Ilyenkor jelezzük az őröknek, hogy mi pályázók vagyunk.

Határidő: 2015. május 20.

.

Mindenkinek sok sikert! :)

2015-01-12

Amire Törökországban egészen biztosan szükségünk lesz: hiteles török-magyar fordítóra.

Itt is van Betty Gün, akire biztosan lehet számítani. :)

Törökországban a második legtöbb macerával járó dolog a hivatalos papírok intézése. (az első, hogy kitaláljuk, a , és hogy mennyit kell belőle venni, hogy a törzsvásárlói kártya beteljen, így végre megkapjuk az ajándék rózsaszín gumicsizmát).

A hivatalos papíroknak pedig 2+1 olyan része van (közismert nevén: mumus), amibe mindig bele fogunk akadni, és ami megkerülhetetlen. Ezek a következők:

Török-magyar fordítás

Hitelesítés (noter)

Apostile

Kezdjük a leginkább kínainak kinézővel, az apostille-el. Lényege, hogy ez igazolja a pecsét hitelességét. Ugyanis az, hogy egy magyar papíron van egy magyar pecsét, az csak a határig igazolja, hogy a papír hiteles. A török ügyintőek nem fog semmit se mondani pl. az, hogy Magyar Külügyminisztérium. Pláne az olyan népszerű modern mozaikszavak, mint pl. a KEK KH. Ma már nem nagy kaland egy pecsétet létrehozni akár olyat is, mint a Magyar Macskasimogatók Országos Egyesülete. Külföldi szemmel nézve ez pont annyira hivatalos/nem hivatalos, mint a fent említett külügyminisztérium. Árpának is van 6 darab tűzoltós pecsétje. Pecsétel is vele mindenhova... Csokiért útlevelebe is.

Az apostille egy nemzetközi egyezmény. Ez fogja igazolni, hogy a papírlapot a Magyar Állam adta ki. Nem pedig a fent említett macskasimogató klub. E nélkül a török ügyintéző neki se áll a munkának. Mi is jobban tesszük, ha ezzel kezdjük, mert ha a végén derül ki, hogy kell az apostille, akkor az összes korábbi munka+idő+pénz megy a kukába.

Érdemes tudni, hogy egyes dokumentumok önmagukat igazolják. Azaz apostille-sek. Ilyen az útlevele. De nem sok ilyen létezik.

E mellett minden ország (pontosabban minden ügyintéző) maga dönti el, mely nemzetközi (vagy nemzetközinek látszó, nemzetközi jellegű) dokumentumot fogad el hitelesnek apostille nélkül. Az EU-ban ezen okból jobb a helyzet. Meg sok dokumentum már eleve két-három nyelvű (angol+francia).

De Törökországban a hivatalos nyelv a török. Így mindennek török nyelvűnek kell lennie. Ezzel pedig el is érkeztünk a legfontosabb részünkhöz, a fordításhoz.

Ma már sok dokumentum angol nyelven is tartalmazza az információkat. Ráadásul ezek

olyan szavak, amiket még az angolul nem tudok is ismerek: pl. name.

Csakhogy attól még egy török ügyintézéshez török nyelvre fordított dokumentum szükséges. Ami teljesen elfogadható érv. Persze elsősre felháborodunk azon, minek kell egy útlevelet lefordítani, de ha egyszer a hivatalos nyelv a török, akkor természetesen egy dokumentum is legyen 100%-ban török. Pláne, hogy az angol egy olyan nyelv, ahol sose lehet tudni, mikor jelenik meg egy szónak valami egészen bizarr 72. jelentése. És éppen most pont ezt jelenti.

Tehát fordítani kell!!!

No de kihez forduljunk? Törökországban ki tud magyarul? És törökül? És elég jól ahhoz, hogy azt az állam el is fogadja, mint fordítás? És akkor még mindig hogyan lesz ez közjegyző (noter) által is elfogadott hiteles fordítás?

Nos, itt van Betty Gün.

Ő hivatalos török-magyar fordító. És még hitelesítése is van. Neki nyugodtan el lehet küldeni a papírokat, ő pedig lefordítja és még hitelesíti is. Mindeközben mi nyugodtan kiülhetünk a tengerpartra simitet enni.

Jellemzően a következő dokumentumokat szoktuk törökre fordíttatni.

Születési anyakönyvi kivonat.

Házassági anyakönyvi kivonat.

Útlevél.

Vezetői engedély

Erkölcsei bizonyítvány

Hatósági bizonyítvány

Bizonyítvány, érettségi bizonyítvány (gimnáziumi és szakközépiskolai), szakmunkás bizonyítvány, OKJ-s bizonyítvány, képesítő bizonyítványok, oklevél, index (leckekönyv) és diploma (gyakran szükségesek a munkavállalás miatt)

Nyelvvizsga bizonyítvány

Önéletrajz

Szerződések

Cégalapító okirat, társasági szerződés, céges iratok

Céges levelezés

Árajánlat

Aláírási címpéldány

Jogi fordítás és más jogi és rendőrségi papírok

Kórházi jelentések, orvosi lelet, zárójelentés

Orvosi diploma, szakvizsga

Rendőrségi papírok
Weboldalak
Termékleírások, termékismertető
Garancia, használati útmutatók
Török nyelvű lektorálás
Magyar nyelvű lektorálás

Mindemellett Betty vállal még török-magyar tolmácsolást is, más néven, amikor szóban kell fordítani. Tehát ha valakinek erre lenne szüksége, akkor ő is keresse meg nyugodtan! :)

Elérhetőség:

2015-01-13

Rama talált egy izgalmas helyet Egerben, hogyha valaki éppen nem tud Törökországba jönni. Sőt mi több, a kávézó-étterem nem is a mai modern Isztambult mutatja be, hanem visszarepít minket az időben az oszmán időszakba.

Ez ugyanis egy oszmán sátor. A hely neve is ez: Egri Pasa Sátor.

A Vezéri Sátor formájú kávézó igazi, eredeti török szőttesből áll, mint ahogy a berendezések is mind Törökországból származnak. Rama elmondása szerint még egy eredeti török ember is bekerült a csapatba. Ez azért jó garancia, hogy a felszolgált ételek is italok kellően törökösek legyenek.

Az egész projekt Oroszné Bodnár Erika álmával indult egy 2011-es önkormányzati pályázattal. Ennek eredménye az Egri Vársétány alatt, a Török-Magyar testvériség emlékpárt szomszédságában látható Sátor. Ráadásul a Török-Magyar Baráti Társasággal sok közös programot terveznek:

Zenei és tánc bemutatók,
Karagöz (árnyjátékok)
Fegyver és népviselet bemutatók
Vízpipa ceremónia
Keleti mesemondó
Egyéb látványos művészeti és kulturális rendezvények

Mindeközben pedig lehet dönert, baklavát, helvát vagy lokumot enni. És persze nem maradhat el a török tea, kávé vagy az erősebbeknek a raki sem.

A cipőt természetesen a kapuban le kell venni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Egri Pasa Sátor[/caption]

2015-01-14

A tél az, amikor hó van!

Ez azért így nem pontos. De az biztos, hogy amikor 15 fok van, az nem tél. Kivéve persze, ha -15 fokról van szó. Márpedig, mire ezt a cikket olvassátok, addigra akár +15 fok is lehet Isztambulban.

Vagy visszajön a hó...

De akárhogy is, 3 napig tél volt Isztambulban. Hóiharral, mindennel.

Képes beszámoló következik.

[caption id="" align="aligncenter" width="295"] Isztambul a hóban - forrás: Radikal[/caption]

Az idei hó nem jött olyan nagyon váratlanul. Legalábbis valahogy érezni lehetett, hogy már december is elmúlt, meg hideg is van. Sőt! Még a meóteológia is szólt. Érdekes módon eléggé pontosan jelezték, hogy du. 4-től lesz a havazás. És még ha kicsit később is (du 6-tól jöttek a hópelyhek, egyesével), de azért bejött a jóslat.

3 napig voltak az iskolák zárva, és 3 napig tombolt a hóvihár. Majd mint egy Gyűrűk Ura jelentben, kisütött a nap, kitehettük a napelemes töltőket az ablakba, a hó meg esett tovább. De azért a 4. napra beírta annyival hogy jól lefagyott, mint a Windows, aztán véget is ért. Aztán lehet, hogy ennyi volt az idei tél... Jön a meleg!

A mostani havat közepesnek mondanám. Én nem is mentem ki fotózni a végén. Mások bóklasszanak a hidegbe, miközben én teázgatok. De sok érdekeset ők se találtak. Nehezen sikerült azt a pár képet is összeszedni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul a hóban - Forrás: CNNTürk[/caption]

A nagy kedvenc persze nem maradhat el: piros villamos a fehér télben. Jó-jó, kicsit rá kellett dolgozni a képre, hogy jobban kijöjjön, de azért az látszik, hogy sűrű pelyhekben hullik a hó, miközben... hideg van, na.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul a hóban - Forrás: t24.com[/caption]

A másik kötelezőről sem feledkezhetünk meg: hajó, Boszporusz és hó. No meg a sirályok, akik a hajómotor által felmelegített vízben fürdőznek. A képen még nem. Itt csak várják, hogy megérkezzen végre a hajó. A hideg vízbe azért még ők se mennek be szívesen...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hó Isztambulban - Forrás: internethaber.com[/caption]

Nagy hóról nem érdemes beszélni. Inkább jó kis hóvihar volt, ami természetesen mindig szembe fújt. Meglepő módon komoly dugók sem voltak. Sőt! Egyes helyeken jobban lehetett közlekedni, mint más normális napokon. Azért egy tizenötmillió városban sokat segít, ha a gyerekeket hazaterelik. Ezzel rendesen lecsökken a forgalom. Főleg, hogy rájuk is vigyázni kell valakire, így eleve rengeteg ember lett házhoz kötve. De sokan mások is úgy látták jónak, hogy jobb, ha inkább nem ülnek autóba. Azért nem mindegy, ha valaki a másik földrészen ragad estére, mert le kell zárni a Hidakat a hó miatt. Ezt inkább nem kockáztatta a többség.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul a hóban - Forrás: mynet haber[/caption]

Persze azt egy percre se higgye senki, hogy a gyerekek majd otthon maradnak, ha egyszer esik a hó. Az anyukájuk is tuti kizavarja őket, hogy ne a lakásban hangoskodjanak. Szánkó nincs, lejtő viszont annál több. Szerencsére a szomszéd építkezésről lehet deszkát kérni, vagy a közeli bevásárló központból zacskót (Törökországban még mindig ingyen van a zacskó, és osztogatják bőven. Ha zacskót kérsz, a mellé is adnak egy zacskót). Ha más nincs, akkor még mindig ott a nagy tepsije. Aztán kalandra fel! Majd a doktor összerak minket!

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] Isztambul a hóban - Forrás: bugün[/caption]

Azért végül sikerült 2 olyan képet is találni, amelyiket a klasszikus isztambuli látnivalók láthatóak a hóban: Az elsőt a Yeni Cami látható.

[caption id="" align="aligncenter" width="338"] Isztambul a hóban - Milli Gazette[/caption]

A második pedig Ortaköy.

[caption id="" align="aligncenter" width="320"] Isztambul a hóban - en son haber[/caption]

Meg itt egy hókotró. Csak úgy... kint az erdőben.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul a hóban - Forrás: CNNTürk[/caption]

Ez meg jópofa lett. Egyszerű, de roppant ötletes. Verdák a hóban. :)

Törökországban viszont számtalan helyen volt komolyabb hó. Mindjárt Isztambul közelében, Sakarya megyében Hendek közelében esett egy kicsit több hó. Jól tette az, aki

hólapáttal feküdt le aludni. A Dikmen nevű faluban pl. 2 m hó esett le.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Törökország a hóban - Forrás: Haberciniz[/caption]

Kastamonu tartományban pedig a tetőt kellett megkeresni.

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Törökország a hóban - Forrás: Gerçek gündem[/caption]

<http://www.kha.com.tr/Dunya/3469-Yabanci-plakali-araclarda-Turkiye%E2%80%99de-kalma-suresi-6-ay-dan-2-yila-yukseltiyor.html>

2015-01-15

Isztambulban vannak a törökök (meg a majdnem törökök, mint pl. én). Meg vannak a macskák.

Meg vannak a taxisok, akik mint mindenki tudja, egy másik galaxisból jöttek.

És vannak a motorosok, akik valami tükör dimenzióból kerülhettek át és ragadtak meg a városban. Hitük szerint megfelelő sebességgel és dudálással hazajuthatnak.

Isztambulban taxival mindenhol találkozhatunk. Ha kocsit vezetünk, akkor leggyakrabban éppen előttünk van egy, és láthatóan fel van mentve minden szabály alól: földi, fizikai, de még földöntúli szabályok se vonatkoznak rá. Egy 2014-es felmérés szerint 17395 db. taxi van a világ egyik legnagyobb városában. Ebből éppen most, amikor a cikket olvasod 17394 dudál. Egyiknek éppen elromlott, ezért az iphone-ról játssza le a dudu hangot.

De akárhogy is, a taxisokban van valami, amitől ők is Isztambul részei. Nem is beszélve arról, hogy tőlük is lehet tanulni, mint pl:

rövidebb utat

megfordulni mégsem tilos helyeket

definiálják az egyirányú utcákat (azáltal, hogy egy felől 20-an bemennek, nem feltétlenül a jó irányból, de bemennek)

befordulni balra, ahol nincs is utca

..és persze olyan vezetési technikákat leshetünk el tőlük, amivel bármely EU-s országban (igen, még Olaszországban is) a frászt hozhatjuk a sofőrökre

gyorsulás 90-re, majd tolatásos parkolás, mindezt 4 másodperc és 15 m alatt.

jövőbe látás: a zöld lámpa kiszagolása 3 másodperccel korábban, minthogy a lámpa váltana.

beférek ide még én is technika a sorban állásra. Természetesen a sor elejére.

beférek ide még én is technika a parkolásnál. Valahova a két macskakő közé, a lámpa mellett.

nem létező belső sáv használata

2x360 fokos látómező kifejlesztése

és persze olyan török szavak elsajátítása, amelyek nincsenek benne a szótárban

No és persze, az se rossz, ha elveszinek minket valahova... Olyankor nem is bánjuk, ha találnak

Ezek után az vesse rájuk az első követ, aki szerint az isztambuli taxisokra nincs szükség (de azért én is kérek egy követ). Vagy ahogy az isztambuli járókelő mondta:

Tök jó, hogy vannak taxik Isztambulban! Jaj kérem, ne üssenek el!
Ezzel szemben a motorosok... Hát ők aztán... mármint az isztambuliak (mert egyébként nincs velük semmi bajom)

Kezdjük ott, hogy valami angol szerverről töltik le a jogosítványukat, azért megy mindegyik szembe a forgalommal. De mindig. Mintha nekik fájna, ha a megfelelő irányba mennének. De még a kétirányú utcában is csak szembe tudnak menni.

De a legérdekesebb az, amikor a szabálytalanul szembemenő motorossal szembe érkezik egy másik, amelyik szintén szabálytalanul megy szembe. Azt hiszem, valami a szemembe ment...

Természetesen azért a motorosok is fontos részét képezik Isztambulnak. No nem csak a mediterrán kisnagyváros hangulata miatt, hanem mert Törökországban szinte mindent házhoz lehet szállíttatni. Nemcsak a pizzát. Hanem még a tojást is meg a vizet. Vagy akár a sült krumplit is a McDonnald'sból. De lehet a hentesből is kérni két karajt, jó laposra verve. Mellé meg a szombati újság friss számát.

Azaz hétvégén kényelmesen be lehet vásárolni annélkül, hogy kimennénk az esőbe.

És itt most ne szupermarketek online áruházira gondoljunk! Hanem a sarki kis közértre, zöldségesre, hentesre, virág, vagy szotyola árusra (meccs közben sincs pánik, ha elfogy a szotyola, csak egy gyors telefon, és máris jön pár kg).

Ez pedig úgy megy, hogy amerre csak járunk (közért, kis bolt, hentes, étterem, stb...) ott kapunk egy hűtőmágnest. Rajta ez telefonszámmal (ami még a fotelből is látszik). Így ha S.O.S. szükségünk lenne fél kg lisztre, egy zacskó kakukkfűre, 2 kg krumplira meg egy sportújságra, akkor gyorsan telefonálunk egyet, majd pár perc múlva meg is érkezik az áru.

Mindez egyébként egy jó kis feladat a kezdő török nyelvtanulóknak, hogy a telefon túlsó végén lévő tájszólásban beszélő úriembernek elmagyarázzuk a címet, meg hogy mit kértünk. Ráadásul ha nem sikerül a vizsga, akkor ott a pótvizsga is, amikor a kérdésünk helyett valami teljesen mást hoznak ki, és ott kell elmagyarázni (a szintén tájszólásban beszélő) úriember v. 2.0-nak, hogy ez nekünk mégsem kell. Mindez azért is jó móka, mert a török nyelvben a tagadást sokszor egy, a mondat közepén elrejtett m betű jelzi. Így az eseményt további pótvizsgák követhetik, mire sikerül megállapodnunk, hogy nincs szükségünk tartós hűtőfolyadékra sem pedig kínai tökreszelőre.

2015-01-16

Nagyon gyakran kapok ilyen kérdést:

Mennyibe kerül az arany Isztambulban, a Fedett bazárban?

Mivel kint szakad a havas-jeges-eső és hétágra süt a nap, meg egyébként is dolgozni kellene, nem tudok elugrani a bazárba megkérdezni a pillanatnyi árfolyamot.

De szerencsére van internet, ahol mindenkinek megmutathatom, és megtaníthatom az isztambuli arany árát miként tudja kiszámolni.

Törökországban mindig is nagy hagyománya volt az aranynak. Pl. az európai-ázsiai-afrikai bevásárló útjaikon (más néven Oszmán hódítás) előszeretettel gyűjtötték be az aranyat.

De nemcsak a törökök kedvelték a csillogó sárga fémet! Kis-Ázsia közepén, nagyjából a mai Ankara környékén virágzott Phrügia (ie: 800 - ie. 695). Ez elsőre bizonyára keveseknek mond valakit. De ha azt is hozzátesszük, hogy a fővárosuk Gordion volt (gordiuszi csomó + Nagy Sándor), az egyik királyukat pedig Midasz-nak hívták a görögök (ő magát pedig felséges úrnak és hasonlónak, de eredeti neve Mita volt), akkor már ismerősebb lehet. Ő volt az, aki ha valamihez hozzáért, akkor az arannyá változott. Ez a látszólag kellemes tulajdonság azért rengeteg problémát vethetett fel a mindennapokban... Végül már a királynak is elege lett belőle, így lement a folyóhoz és addig mosta a kezét, míg az áldás/átok el nem tűnt.

[caption id="" align="aligncenter" width="453"] Phrügia - forrás: Wikipédia[/caption]

Törökországban az arany ma is a mindennapok része. Ha valakinek ajándékot szeretnének, pl. házasság, gyerekszülés, évforduló, akkor leggyakrabban aranyat szokás adni. Ennek ugyebár megvan az az előnye is, hogy időben értékálló, és még sok hely sem szükséges a tárolásához. Így pl. ha az újszülött kapja az aranyat, akkor felhasználhatja majd az iskolakezdésnél.

Mivel pedig az arany ajándékozásának, megőrzésének ilyen nagy hagyománya van, egységes méretekben szokták az emberek venni, amelyek államilag hitelesítéssel és sorszámmal vannak ellátva. Így nem kell a vásárlásnál, beváltásnál a grammokat méricskélteni.

A legelterjedtebb méretek és formák a Cumhuriyet érme (más néven Ata, az érmén látható Atatürk portré miatt, de erről bővebben lást lejjebb) és a Bilezik. Ez utóbbi egy szabványos karkötő. Legtöbbször a menyasszonynak szokták ajándékozni.

Persze ezek így elég nagy darabok, így a Cumhuriyet érmékből létezik feles (yarım) és negyedek (çeyrek) is. De nagyobb méretek is, mint a Beş (öt) és az İki bucuk (két és fél). Az egységes "sima" méret neve a Tam, ami egyet, egészet jelent.

Az alap (Tam) Cumhuriyet érme mérete pedig egységesen 7.216 g
Ezek alapján lássunk a Cumhuriyet érme méret táblázatát!

Török név
Magyar név
Számmal
Méret (g)

Beşli
Ötszörös
5
36.080

İkibucukli
Két és feles
2,5
18.040

Tam
Egész
1
7.216

Yarım
Feles
0,5
3.608

Çeyrek
Negyedes
0,25
1.804

Fontos tudni, hogy a fenti táblázat a Cumhuriyet elnevezésű érmére vonatkozik. Ennek a

hivatalos neve Meskûk, ami lakosságít jelent. Alap esetben ezt vesszük.

De létezik egy másik méret is, amit hivatalosan Ziynet-nek hívnak, ami ékszerészt jelent. Ezt szokták Ata-nak is nevezni. De ezen utóbbi nevet használni azért nem célszerű, mert sokan a lakosságít is Ata-nak hívják. Így, ha biztosra akarunk menni, akkor a Meskûk szót mondjuk.

Elvileg nem találkozhatunk vele, de azért jó, ha tudjuk a Ziynet méreteit is, ami kicsivel kisebb.

Török név
Magyar név
Számmal
Méret (g)

Beşli
Ötszörös
5
35.080

İkibucukli
Két és feles
2,5
17.540

Tam
Egész
1
7.016

Yarım
Feles
0,5
3.580

Çeyrek
Negyedek

0,25

1.754

Érdeemes még a karkötőről (Bilezik) is beszélni, ami gyakori ajándék. Ennek nincs olyan szabvány mérete, mint a Cumhuriyet érmének, ezért ennek az ára már grammban van. De nem gramra vásároljuk, hanem rábökünk egyre, majd az eladó leméri, és mond egy árat. Ha nem tetszik, lehet kisebbet, nagyobbat kérni. De nem fog levágni belőle 2-3 g-ot. Persze az ár függ a karától is, ami leggyakrabban 22 (és nem 24). A karát neve törökül: Ayar

A karkötőnek a kinézete nem számít. Ajándékozásnál minden esetben a nő tulajdona lesz, nem pedig közös.

A fentiek ismeretébe . A táblázat bal oldalán az Alış jelenti a vétel árat (ennyiért veszik tőlünk), míg a jobb oldal a Satış, az eladás (ennyiért árulják nekünk). Az árak lírában vannak, így még lesz egy forduló, amikor ezt átváltjuk forintba.

Az oldalon a bankok arany árfolyamait is láthatjuk (azt nem tudom, hogy bármelyik sarki bankban kaphatunk-e aranyat, de nagyon sok sarkon és bevásárló központban van arany árus. Nemcsak a bazárban. Neve: Kuyumcu). Továbbá az oldalon van számláló program is. Így remélhetőleg mindenki minden kérdésére választ talál!

További érdekesség az arannyal kapcsolatban, hogy a törökök szemében ez is ugyan olyan termék, mint bármi más. Nemcsak a gyűjtőknek szóló oldalak vannak. (vannak különleges évjáratok és különleges kiadásúak is). De lehet venni használtat is.

De még izgalmasabb, hogy online internetes boltokban is vásárolhatunk aranyat, amit a pizzával és a kínai hajszárítóval együtt kihoz a motoros futár.

[caption id="attachment_8076" align="aligncenter" width="500"] Török aranyérme (Cumhuriyet)[/caption]

2015-01-19

Az utóbbi időben minden a metró kategóriába került Isztambulban, ami öööö... mondanám, ami sínen megy, de buszjáratok és felvonók is szerepelnek a metró térképén.

Így pedig, hogy a felszín fölé, mi több, a levegőbe kerül a vasút, az eredeti angol underground szó biztosan nem lesz jó rá. Török nevén egyébként havaray, azaz levegő vonat, vagy ha viccesek vagyunk, akkor repülő vonat a neve. Magyarul egysínes, vagy nyeregvasútnak szokták fordítani. A lényeg, hogy nem a föld alatt, hanem jóval fölötte, lábakon álló zárt pályán fog haladni. Így pedig garantáltan kikerüli a dugót.

Egy friss hír (és most tényleg friss) február 2-től kezdődnek a pályázatok Isztambul első levegőben közlekedő (de nem repülő) vonatainak az építésére.

A nyeregvasútnak mindenképpen nagy előnye, hogy nem járnak úgy, mint a Marmaray építésénél, hogy az ásás közben sorra kerülnek elő a hajók, templomok, 8000 éves kebab árusok, és csak nem akarnak elfogyni. Persze ameddig a tényleges repülő vonatokat nem találják ki, addig ennek is kellenek lábak, azokat pedig mélyre kell fúrni. Így nem lenne nagy meglepetés, ha megint találnának valamit.

De akkor is kevesebbet kell ásni, mint egy teljes metrónál. A vonatokon pedig jó lesz a kilátás. De viszont az UNESCO területre nem berakni őket. Így egyelőre csak a turista övezettől messzebbi területekre lehet építeni.

Az első pedig igencsak a város szélén lesz, Tuzla-ban. Ezt sokan már nem is tekintik Isztambul részének. A Kék Mecsettől autóval 60 km-t kell a dugóban döcögnünk. A cél pedig pontosan ez!

Isztambul egyik legforgalmasabb útja, a D-100-as igencsak túl van terhelve. Hely meg nem nagyon van, hogy szélesítsék. De viszont ott megy (fog menni majd valamikor) a Marmaray. És a cél az, hogy az embereket minél inkább a vasút felé tereljék. Az első nyergesvonat így az egyik városrészben fog körbe járni (pontosabban krumpli alakban), hogy összeszedje az utasokat.

Lényegében a már meglévő utak fölé szeretnék építeni. Azaz a villamoshoz hasonlítana, csak éppen jobb hely híján a felrakják a levegőbe (nyáron meg majd örül mindenki az árnyéknak).

Ez az útvonal kb. 5 km lesz. Amennyiben viszont beváltja a terveket, akkor Isztambul egy jelentős részén lesz kisebb a forgalom azáltal, hogy az emberek inkább a Marmaray-t választják. A számítások szerint évente 25 millióan fogják használni. Ők azok, akik ma autóba illetve buszba ülnek.

Isztambulba összesen 8 nyeregvasutat terveznek. A Tuzla városrészben levő még csak az első (meg szerintem ez amolyan próba pálya is lesz egyben). A többi is hasonló 5-10 km hosszú vonal is az olyan tömött kerületekbe nyújtana alternatív kijutási eszközt, mint pl. Gültepe.

Ez egy olyan hely, ahova még a török taxisok is ötször meggondolják, hogy bemenjenek-e. Ez az, ami annyira túl van telítve, hogy az emberek már az úton járnak, míg a buszok meg járdán. Ha valahol, hát itt mindenképpen jó lenne, ha ki lehetne repülni a kerületből.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Gültepe a Sapphire toronyból[/caption]
Az Isztambulba tervezett nyeregvonatok.

Beyoğlu-Şişli (5,8 km)

Zincirlikuyu-Beşiktaş-Sarıyer (4,5 km)

4. Levent -Gültepe-Çeliklepe-Levent (5,5 km)

Ataşehir-Ümraniye (10,5 km)

Sefaköy-Kuyumcukent -Havaalanı (7,2 km) - elvileg ezzel lehet majd bejönni a városba a fapados repülőkről

Maltepe-Başibüyük (3,6 km)

Kartal Sahil-D 100-Tuzla (5 km)

Sabiha Gökçen Havalimanı-Formula (7,7 km)

Egyenlőre még csak a Tuzla projekt az, ami leginkább biztosnak látszik, de még ott se tudunk évszámot. A többi esetenél ahogy próbálok róluk több információt gyűjteni, úgy derül ki, hogy ez az egész még nagyon képlékeny. Évente 3-4 alkalommal változnak a tervezet járatok, nem is beszélve az útvonalakról.

Így nem tudjuk még, mikor és merre vonatozhatunk majd ténylegesen Isztambulban a város felett. De még azt se, hogy mikor lesz az alapkő letétel (vagy ilyenkor levegőbe dobás van?), mikor kezdik el építeni valamelyik vonalat.

2015-01-20

Mindannyian tudjuk, hogy a jelszó privát dolog. Vigyázni kell rá, nehezen kitalálhatót kell választani, mindenhol másikat érdemes használni, és persze pár havonta ajánlott változtatni.

Ezt így tudjuk, ismerjük.

Aztán persze ezeket a szabályokat lazán vesszük.

De van olyan, hogy egy egész ország veszi lazán a jelszókat és kódokat. Nagyon lazán.

Isztambul egy nagy város. Hatalmas! 13-15-17-20 millió ember él benne (attól függ, hogy számoljuk). És legalább 3x ennyi macska.

Mégis, ha benne vagyunk a közepén, akkor már sokkal inkább olyan, mint egy nagy család. Egy nagyon nagy család egy hatalmas jurtában.

Így aztán sok olyan dolog, ami általában az ember privát szférájába tartozik, bent van a közönsben. Ilyen a jelszó is.

Kezdjük mondjuk a kapukóddal!

Ennek ugye az lenne a lényege, hogy a házba ne lehessen bejutni. És itt már mindjárt el is jutottunk az első kulturális különbséghez! Ugyanis a törökök nem azt akarják, hogy senki ne menjen be, hanem pont fordítva! Ahol ekkora hagyománya van a házhoz szállításnak, ott fontos, hogy minél többen bejussanak az épületbe. Ilyenek, mint mondjuk a zöldséges, akit még a munkából hazafele menet fel lehet hívni, hogy tegyen az ajtónk elé 15 kg krumplit meg két száll petrezselymet.

De az ajtónk elé, ne a ház elé, mert ki tudja, milyen emberek járnak az utcában...

Persze a fél utca tudja a kapukódot, mert havonta legalább egyszer valami feladata van a házban. Így az olyanok, mint a zöldséges, hentes, sarki bolt, pék, vízszállító cég, stb... egy egész telefonkönyvet tartanak a fejükben azáltal, hogy a környék összes házának tudják a kapukódját.

Természetesen a pizzafutár, sültkrumpli futár, kebab futár, kínai hajszárító-árus futár is mind-mind megkapja a kódot.

Igen, ki lehet nyitni a kaput fentről is, ha éppen működik. Meg ha kedvünk van hozzá. De a törökök szerint egyszerűbb, ha csak egyszer kell az ajtóig elmenni. Az meg úgy nem az igazi,

hogy amikor a kapunál csengetnek, akkor beengedjük a emberkét a 30 l vízzel, majd az ajtóban megvárjuk, míg kiderül, hogy megint bedöglött a lift, és felérjen a 7-re.

Egyébként a legtöbb helyen a kapukód: 1234

Külön érdekesség, hogy a kapu szó törökül is kapı. Csak ő minden ajtóra kapı-t. Míg mi csak a... kapura. Sok hasonló szó van, aminek valószínűleg közös az eredete, de az évszázadok során az egyik nyelvben leszűkült a jelentés. Ilyen pl. a szoba is, ami törökül már csak a kályhát jelenti. Valószínűleg eredetileg egy meleg helyiség lehetett.

A másik nagyon titkos dolog a PIN-kód.

Ugyan ATM-t Isztambulban nagyon könnyű találni, de mégis el kell érte menni. Pedig éppen megy a kedvenc sorozatunk. De a pénz SOS kell. Különben mire a film véget ér, elfelejtjük.

- Itt a kártyám, és menjél fiam, vegyél ki 100 TL-t!

- De apa! Épp a kedvenc sorozatom van!

- Akkor lányom te menjél, de gyorsan, gyorsan!

- Neked is? (Te is fiam, Brutus török változata), na akkor hívom a zöldségest!

...

- Hé Ali! Léci ugorj el az ATM-hez, és vegyél ki 100 TL-t! A PIN-kódot tudod ugye? Igen!

1234! Jah, és jövetben hozzá már 2 kg narancsot, meg fél kg banánt! Kösz!

Ali bácsi ha egyszer rossz útra tér, nagyon hamar meggazdagszik...

A jelszavak sincsenek jobb helyzetben. Pl. a legtöbb wifi jelszó nem más, mint a cég telefonszáma. Ami egy étterem-kávézó esetében nem rossz, mert elsőnek mindjárt lehet ezzel próbálkozni, majd ha nem sikerül, csak akkor zavarjuk a pincért. Ez utóbbi, törökül tudó külföldiként egy külön móka. Hiszen ki tudja miért, ragaszkodnak hozzá, hogy angolul válaszoljanak egy török kérdésre. Aztán a számoknál majd jól összekavarodunk.

A személyes, meg a céges jelszók is hasonló védelmet élveznek. Itt ugyanis az emberek a bizonyos kedvenc számot szoktak használni. Ilyet, mint a személyi szám. Ráadásul mindenki ugyan azt a típust. Így nem olyan nehéz kitalálni, másnak a jelszavát, ha egy kicsit ismerjük.

De ritkán van szükség találgatásra. Hiszen bár a jelszó szent, és sérthetetlen, mindig vannak olyan esetek, amikor SOS be kell lépni az e-mailbe, vagy máshova, és a tulajt csak telefonon lehet elérni. Mint a fenti PIN-kód esetében is láthattuk. Úgyhogy nem tart sokáig, míg a közeli ismerősök, kollégáink, ügyfeleink, és persze a zöldséges megtanulja a jelszavunkat.

Megjegyzés: a jelszó nem a személyi szám. Nem írom le, melyik, mert akkor holnapra feltöritek a fél ország Facebook fiókját...

2015-01-21

A simit a perec és a kifli török megfelelője. Főleg akkor jó, ha friss és ropogós.

No de hogyan legyen friss és ropogós? Leginkább, ha otthon készítjük el!

Simit recept bőven van a neten. Még magyarul is. Itt van mindjárt egy profi oldal, . De ha a YouTube-on és beírjuk, hogy simit, mindjárt a receptek jelennek meg (ha mégse, akkor hozzáírjuk, hogy tarif). .

De a minap találtunk valamit, amivel az egész procedúrát jól meg lehet bonyolítani.

[caption id="attachment_8088" align="aligncenter" width="500"] Simit és pogácsa liszt[/caption]

Igazándiból nem tudom, hova sorolni, mert lényegében liszt van benne, meg élesztő (ami a hasonló dobozoknál legtöbbször 1-2 évvel ezelőtt lejárt). És persze szezám mag is meg a többi hozzávaló. De lényegében ugyan ott vagyunk, mintha fognánk a lisztet, meg a fenti receptet, és nekiállunk gyúrni.

Mert bizony itt is gyúrni kell. Ha mondjuk mirelit lenne, amit csak bevágnánk a sütőbe, akkor az nem lenne rossz! És ugye pont a legkritikusabb rész, a víz-tészta összelapátolása vár ránk. Így ha ez nem megy, akkor ezzel se fog menni.

Mindemellett az ilyen dobozokban szűköse mérik az adalékokat. Pedig nálunk van gyerek is, macska is, de legfőképpen én is, aki miatt nem árt ha a kiegészítőkből bőségesen állnak a rendelkezésünkre. Annál rosszabb nincs, mint amikor elfogy a szezám, és még csak az első simit felénél tartunk...

No de ennyi negatív után írjunk valami pozitívát is!

Mondjuk jó lehet arra, hogyha Törökországban járva nagy simit rajongók lettünk. Akkor a sarki boltban (jellemzően Migros-ban) veszünk 1-2 ilyen dobozt, aztán majd otthon ezzel kezdjük a gyakorlást. És ha nem égett le a ház, akkor megpróbálkozhatunk azzal is, hogy az otthon fellelhető anyagokból próbáljuk meg a lakást felgyújtani. És ha még ezek után sem kell kőművest hívni, akkor tegyük ezt a barátainkkal, és rendezzünk simit partit!

Tehát azért teljesen ne mondjunk le róla! Biztosan van valami varázspor is a lisztben, amitől jobban sikerülne, míg csak gyakorolunk. Utána viszont már érdemes lehet próbálkozni olyan kedvelt dolgokkal, mint a teljes kiőrlésű liszt. Vagy, hogy a burkolaton szezám helyett napraforgó, kömény, sajt legyen. Belül meg mondjuk olívbogyó, csoki, stb... bújjon el. ;)

Mi egyébként nem tervezzük a simit házi gyártását. Ezért is nincs a blogon ilyen recept. Jelenleg 15-féle módon juthatunk reggel friss és ropogós simihez. Ráadásul a sarki pogácsásnál nagyon finomra sütik őket! Ez egyben egy jó tanács is, hogy ha tehetjük, próbáljuk ki a pogácsásokat is, ne csak a pékeket. Nálunk sokszor sokkal ropogósabbat és ízletesebbet kaphatunk.

2015-01-22

Van itt nálunk a sarkon egy trafóház. Meg persze pék, hentes, zöldséges, kínai hajszárító-árus, fodrász, és kebab árus. De most a trafóház a lényeg, mert az purcant ki egyik pillanatról a másikra.

Pedig ez nem ilyen körülmények között szokás, amikor süt a nap. Hanem, ha beleszap a villám, vagy eláztatja az eső, vagy elüti egy kamion.

Ez viszont csak úgy, elpukkant.

A trafó házak egyébként elég izgalmasak Isztambulban. Valahogy a törökök úgy érzik, nem jó, ha rondák, vagy szürkék. Pláne ha a kettő egyszerre. Inkább lefestik úgy, hogy izgalmas legyen. Alább pl. egy ház kinézetű trafóházat láthatunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trafóház lakóházra festve[/caption]

Egyébként az utakkal is így szokott történni: lefestik, hogy ne unalmas meg fekete legyen, hanem izgalmas. Ilyesmivel, mint sávok, zebrák, piros csíkok, sárga csíkok, meg ami még eszükbe jut. De azt már senki se várja el, hogy az autósok az esztétikai érték mellett a funkciójukat is nézzék.

Tehát elszállt a trafóház. Ami azt jelenti, hogy a villany is elment.

Ráadásul ez már komolyabb probléma. Nem olyan, amit Ali bácsi egy alig használt mosógépből kiszerezelt kábellel 2 perc alatt rendbe hozna. Úgyhogy eltart egy darabig.

No jó, hát ha nincs villany, akkor nincs villany. Modern világunkban csak megleszünk nélküle. Olyan... mennyi ideig is... talán 3 másodpercig? Vagy kettő?

Lényeg, hogy dolgozni kell, a cégben pedig minden számítógépen megy. Még fűtés sincs, ha nincs villany. Meg a kaput se lehet csak úgy nyitogatni (bár a macska tud valamit, ő simán közlekedik, miközben nekünk vacakolni kell).

Úgyhogy nincs más hátra, fogjuk a munkát, és vigyük haza. A fájlok a szerveren vannak. Már csak valahogy hordozhatóvá kell tenni őket.

Öööööööööö...

Villany nincs. Szerver nincs. Laptop még van! De persze rohamosan fogy az akkumulátor töltöttsége, mert ő se a minap gördül le a futószalagról.

Elvileg a szerveret simán rá lehetne dugni a laptopra egy hálózati kábellel, aztán kiírni minden szükséges anyagot CD-re, aztán mindenki mehet haza, hogy otthonról dolgozzon.

Naja, de CD már nincs a cégben, és már csak 1 gépen van működik a CD-olvasó. Az is lehet, hogy már tele van porral. Sebaj, van helyette pendrive!

Hát... ilyet se használ senki ma már. Pár éve mindenki a zsebében cipelt néhány GB-t, de ma már ez is megszűnt. Na jó! Feldobjuk az internetre.

Persze internet sincs áram nélkül. De még jó, hogy a mobiltelefonon keresztül ezt meg lehet oldani. Már csak az átkozott szerverről kellene a fájlokat leszedni, mielőtt a laptop végleg lemerül.

A szerveret sikerül beindítani úgy, hogy a napelemes táskára kötöttük. Már csak a laptopnak nincs kedve látni, hiába próbálkozunk a kábelek összes verziójával.

Na jó, akkor jöjjön a sebészeti beavatkozás? Kivegyük a merevlemezt a szerverből, és be a laptopba? Az úgy nem megy, asztali gépbe tudánk berakni. Azt viszont nem tudjuk a napelemmel beindítani.

Az idő meg fogy... mit lehetne tenni?

Ismét a hálózati kábelhez fordultunk. Ha a szerver-t modemem keresztül kötjük össze a laptoppal, akkor mehetne a másolás. No de a modemnek is áram kell. Meg a szervernek is... És csak 1 napelemes táskám van nálam....

Szerencsére a napelemes táskám úgy működik, hogy míg az utcán sétálok, addig a táskában cipelt nem nehézsúlyú akkumulátort tölti. A szerver most erről megy. De majd ez is lemerül nemsokára. Viszont a napelem még ott van rajta, és nem csinál semmi.

A leírás szerint ha valami közvetlenül a napelemre kötök, akkor 8-18 V áramot kaphatunk. Attól függően, mennyire süt a nap. A modemnek 15 kell. De most úgy is tél van. Lesz, ami lesz, aztán reménykedjünk, hogy nem égetjük ki a modemet.

Így aztán a táskám kikerül az ablakba. Persze tartani kell, különben agyon üti az alattunk elhaladó kamiont. Ebből jön ki 2 kábel. Ezek persze nem hosszúak, így a bázist is az ablakba kell építeni. Vidám dolog úgy fájl másolni, hogy az ember mindig beleakad a kilincsbe. De azért megoldható.

Végül-végül sikerül a lényeges fájlokat áttenni a laptopra. Az ő akkumulátorában már alig maradt élet. Így innentől őt kell tölteni a napelemtől. Aztán már csak a telefon bírja ki valahogy, mivel az internetmegosztás szívja le rendesen. De az utolsó pillanatokban sikerül a fájlokat felrakni az internetre.

Szuper! Mehetünk haza dolgozni! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Napelemes hátizsák - Beköltözés[/caption]

2015-01-23

Február 2-ától (2015) indulnak a magyar nyelvtanfolyamok Isztambulban!

Mindez az Isztambuli Balassi Intézetben (helyi nevén: Macar Kultúr Merkezi - Magyar Kulturális Központ), ami az İstiklâl Caddesi-n található.

[caption id="" align="aligncenter" width="497"] Magyar nyelvtanulás törököknek[/caption]

Tehát a kurusok 2015 február 2-án indulnak, amihez a jelentkezési határidő 2015. január 28. Ami már nincs messze. A jelentkezés módját lásd lent!

A csoport típusok, és időpontok az alábbi táblázatban láthatóak (aki esetleg utoljára a szoci időszakban tanult nyelveket: A - kezdő (ebből is van A1, A2, A3, stb - iskolánként változó, hány részre bontják fel), B - haladó, közép szint, közép fok, C - felső szint, felső fok)

Kurzus kódja

Szint

Nap és óra

Heti alkalmak száma

3 hónap összes óraszám

01

A0 (kezdő)

Szerda

10:30 – 15:30

1 × 6 óra

72 óra

02

A0 (kezdő)

Kedd, Csütörtök

18:30 – 20:30

2 × 3 óra

72 óra

03

A0 (kezdő)

Szombat

11:30 – 16:30

1 × 6 óra

72 óra

04

B1 (közép)

Kedd, Csütörtök

18:30 – 20:30

2 × 3 óra

72 óra

05

B1 (közép)

Szombat

11:30 – 16:30

1 × 6 óra

72 óra

Megjegyzés: az óta tanulóórát jelent, ami 45 percig tart. Plusz szünet.

Árak és egyéb fontos tudnivalók

A 72 óra ára összesen 1200 TL

A csoportok 5-12 fősek

Az órák 45 percig tartanak

Helyszín: Balassi Intézet (Macar Kultúr Merkezi - Istiklal Cad. 213. Beyoğlu - İSTANBUL)

A magyar nyelvtanfolyamok 16 év felettieknek szól.

A tankönyveket majd a tanár fogja meghatározni.

A jelentkezéshez az alábbi formulát kell kitölteni, majd erre az e-mail címre elküldeni (január 28-ig)

⇐ ezt kell kitölteni

Kérdések esetére:

. E-mail címe feljebb. Telefon pedig +90-212-423-8288

---- Törököknek ---

Abban az esetben, ha van egy török ismerősöd, és nem tudsz annyira törökül, hogy a fentieket elmagyarázd neki (éppen ezért akarod inkább, hogy ő tanuljon meg magyarul), alább látható a fenti üzenet török változata.

Değerli Öğrencilerimiz!

Macarca dil kurslarımızın 02 Şubat 2015 tarihinde, Macar Kültür Merkezinde başlayacağını müjdesini sizinle paylaşmaktan mutluluk duyarız.

Bildirimizde kayıtlar için tüm gerekli bilgiler mevcuttur, ve ek olarak kayıt formunu da sizlerle paylaşmaktayız. Bu dönemki kurslarımız için son kayıt tarihimizin 28 Ocak 2015 tarihi olacağına dikkatinizi çekmek isteriz.

Kurs saatleri ve seviyeler

Kurs kodu
Seviye
Gün ve saat
Haftalık
3 aylık kurs toplam

01
A0 (temel)
Çarşamba

10:30 – 15:30
1X6 ders saati
72 ders saati

02
A0 (temel)
Salı ve Perşembe

18:30 – 20:30

2X3 ders saati
72 ders saati

03
A0 (temel)
Cumartesi

11:30 – 16:30
1X6 ders saati
72 ders saati

04
B1 (orta)
Salı ve Perşembe

18:30 – 20:30
2X3 ders saati
72 ders saati

05
B1 (orta)
Cumartesi

11:30 – 16:30
1X6 ders saati
72 ders saati

- 72 ders saatlik kurs ücreti toplam 1200 TL .
- Gruplar 5-12 kişiliktir.
- Dersler 45 dakikadır.
- Kursların yeri Macar Kültür Merkezi'dir. (İstiklal Cad. 213. Beyoğlu- İSTANBUL)
- Yetişkin kursları 16 yaş ve üstü içindir.

- Kursta kullanılacak olan kitaplar öğretmenler tarafından belirlenecektir ve talepler doğrultusunda temininde yardım sağlanacaktır.

Kayıt süreci:

Doldurulmuş, imzalanmış kayıt formunu 28 Ocak 2015 tarihine kadar Macar Kültür Merkezine ulaştırmanız rica olunur. Kayıt formunun teslimatından sonra kurs bedeliyle ilgili fatura e-mail yoluyla gönderilicektir. Faturada belirtilen kurs bedelinin ödemesinin son tarihi 31 Ocak 2015'tir. Kurs bedelinin tek seferde ödenmesi rica olunur.

2015-01-26

Sok minden szokott 3 lábon állni. Pl. a kisszék. Meg az asztal (de az olyankor feldől). Meg egyik-másik kultúra is.

Szokták mondani, hogy három pilléren áll valami. Mert ez olyan jól hangzik.

Nos, ha ez így van, akkor megvan a török kultúra 3 pillére is: török tea, török kávé és persze a kebab.

Mindez pedig áll egy eredeti kézi-csomózású anatóliai szőnyegen, ami csak most, csak neked kedvezményesen eladó.

Európa-szerte nagy divat a teaház. Az angolok is állandóan teáznak. De egy olyan mély teakultúra, mint ami Törökországban van, olyan sok helyen nem lelhető.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Utcai teaárus[/caption]

A török tea a mindennapi élet része. Ilyenekkel találkozhatunk, mint:

Tea minden sarkon.

Teaárus a lépcső alatt.

Teaárus a lépcsőfordulóban.

Ajándék tea üzleti tárgyalásnál.

Ajándék tea vásárláskor.

Ajándék tea, akkor is, ha csak egy pár zoknit veszünk.

Ajándék tea, akkor is, ha a balos és a jobbos zokni másmilyen és mi ezen felháborodásunkban visszajöttünk.

Ajándék tea az evés után.

Teázás, ha vendégek vannak.

Még több teázás, ha a vendégek végre elmentek.

Rumos teázás a vendégek érkezése előtt.

Teázás, ha süt a nap.

Teázás, ha nem süt a nap.

Teázás, ha balról fúj a szél.

Teázás, ha jobbról fúj a szél.

Egykezes teázás, ha orkán fúj. A másik kézzel kapaszkodunk.

Teázás, ha szakad a hó.

Teázás, ha dög meleg van.

Teázás munka közben.

Teázás, ha már 5 perc eltelt a korábbi tea óta.

A legjobb a teázásban, amikor síri csönd van, és 20 ember kavarja a teát azzal a jellegzetes

hanggal.

Pedig a török tea nem tartozik Anatólia tízezer éves múltjához. Sőt! Nagyon is fiatal. Régen ugyanis a törökök kávéztak.

A kávé is olyan dolog volt, amit eleinte csak a hitetlenek ittak, mint a raki-t és a többieket. No meg a szultán, de ő is csak otthon, titokban...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Amikor a szultán elvonult olvasni...[/caption]

De amikor kiderült, hogy a kávének serkentő hatása van, akkor már mindjárt állami érdek lett a kávézás. Kezdve ott, hogy a szultán át tudja dolgozni az éjszakát a birodalom utódlása céljából, egészen odáig, hogy a katonák gyorsabban tudjanak menetelni. Ami szintén fontos volt, ha egyszer minden évben télre haza kellett érnie a csapatnak.

A kávé európai elterjedése is ennek köszönhető.

Csak hogy a kávé nem terem meg Törökországban. Az I. Világháború után, amikor az ország jóval kisebb lett, mint korábban, a kávétermelő területek mind külföldre kerültek. E miatt keresni kellett valami mást, ami koffeinben hasonló mennyiséget tartalmaz, de mégiscsak megterem otthon. Pedig a török kávé híres az erősségéről. Ez az, amit Isztambulba beleöntenek az ifjú janicsárba, majd az elszalad Bécsig, létrával a hátán. És mindezt pislogás nélkül. (Ennek az újkori megfelelője, amikor még egy aszpirint is tesznek bele, és így az építész hallgató garantáltan 3-4 szemeszteren keresztül talpon marad. Elég vad mutatvány, nem ajánlott senkinek!).

Persze ez még messze van attól a szaharai kávétól, amit reggel kezdenek el főzni, hogy este aszfaltozni lehessen vele...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Teaültetvények Rize tartományban[/caption]

Szerencsére Törökország földrajza kellően változatos, nagyon sokféle növény termeszthető. És szintén szerencsére az oroszok eddigre már több, mint egy évszázada azon kísérleteztek, miként tudnák a kínai teát olyan helyen is növeszteni, ahol annak esze ágában sincs. De hát ugye az orosz fegyelem...

Ő nekik sikerült egy olyan verziót kifejleszteni, ami a Fekete-tenger környéki klímát elviseli. Jellemzően Grúziát. Nem biztos, hogy szereti is, de senki se kérdezte meg őt. A grúz vidék pedig hasonlít a Törökország észak-keleti részére: eső minden nap. Így az I. Világháború után ez a fajta tea került be az országba, a kultúrával együtt. Ilyenek, mint a tea elnevezése (çay - csáj), vagy a szamovár.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Török szamovár[/caption]

Ez utóbbi jól is jött a törököknek, mert a kávé után megőrültek volna, ha csak apró filtereket

lógatnának a vízbe! Az igazi török tea a következőképpen készül. És most mindegy, hogy szamováron, vagy a jellegzetes török emeletes teafőzővel készül.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Teafőzők[/caption]

Megfogunk pár marék (!) illetve lapát tealevelet, és belerakjuk a felső kannába.

Persze nem fér bele, de mi jól belegyömöszöljük.

Amikor megtelt, akkor teszünk még hozzá.

Az alsó részbe vizet öntünk, és forralni kezdjük.

A tealevelek a felsőben addig szépen melegednek, pirulnak.

Ha felforrt a víz, akkor átöntjük a felsőbe, a tealevelekre.

Az alsót megtöltjük hideg vízzel.

Ha felforrt az alsó, akkor várunk sokat.

Még várunk.

Ha már úgy érezzük, hogy a tea kezdi kimarni az edényt, akkor megfenyegetjük, hogy maradjon már bent a helyén.

Még várunk.

Na, most már jó lesz!

Az ivás pedig úgy megy, hogy

Felvesszük a vegyvédelmi és sugárbiztos öltözéket.

Megkérjük Ali-t, hogy inkább mégis ő öntsön.

Bevonulunk valami biztonságos helyre.

Eközben Ali forró vízzel átmossa a teás poharat, hogy a tea ne hogy frászt kapjon, amikor beleérkezik a hideg pohárba.

Ali kiönt egy csipetnyi szirupot a pohárba.

Felönti forró vízzel

Voállá! Kész a tea!

Jön mellé még a cukor. Hagyomány szerint kettő, hogy ne sírjon az egyik amiért egyedül van.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tea még a tengerparton is[/caption]

No tehát ez a török tea története és elkészítésének menete! És ez az, amit a törökök imádnak. És enyhén szólva is nagyfogyasztók. Itt alább látható egy amolyan 2-3 heti adag, amit most hozott a postás.

[caption id="attachment_8089" align="aligncenter" width="500"] Teaszünet[/caption]

2015-01-27

A drone az egy kicsi kamerával felszerelt távirányítós zümmögő-repkedő izé. Ha nem mi irányítjuk, akkor a szúnyoghoz hasonlóan roppant idegesítő lehet. Ha viszont nálunk a vezérlés, akkor roppant izgalmas. (Valószínűleg a szúnyog is roppantul élvezi mások vérének a szívását, de ezzel nincs egyedül).

A technika mára elég sokat fejlődött. Az apró motorok és az energiaellátás elérte azt a szintet, hogy egy focilabdánál nem sokkal nagyobb eszközt lehessen reptetni. Az elektronika és a számítástechnika pedig ott tart, hogy erre az eszközre 4-6-8-stb.. propellert is fel lehet szerelni, mert azt majd a rendszer tartja stabilan. Sőt! A leszállással, felszállással sem kell bajlódni, mert ezt is a drone elvégzi önmagától.

Úgyhogy nincsen az, hogy az erdőben kell napokig keresni a helikoptert, mert bénáztunk. Persze ha tényleg bénáztunk, és elgázoltuk a legmagasabb fenyőfát, akkor tényleg meg kell keresni a helikoptert. De ha csak békésen repülünk vele, akkor nem kell komoly problémára számítani, hiszen a rendszer azonnal reagál minden légmozgásra, és stabilizál.

Ezzel pedig eljutottunk arra a szintre, hogy fotelből lehet repülőzni. Annélkül, hogy magunkat összetörnénk, hiszen a drone-on már HD-felbontású kamera van. Azért több évnyi siklóernyős tapasztalatból mondom, a kettő nem ugyan az. De tény, hogy a drone roppant kényelmes és látványos.

Mindez pedig azt jelenti, hogy bárki, aki egy fél mobiltelefon árát rááldozza, az mindenféle gyakorlás és képzettség nélkül körbenézhet a levegőben.

Ez egy felől jó, mert tényleg bárki bármit megnézhet felülről. És a mi munkánkban (épület felújítás) rengeteget segít, hogy olyan szögéből is láthatjuk a házakat, ahogyan hagyományos módon nem igazán. Egy dzsámi esetében pedig ilyenből sok van. De ugyan így a tradicionális faházak tető alatti díszítő elemeit is könnyebb megfigyelni, mintha oda felmászánk...

Megint ebből az irányból tekintve szintén jó, hogy rengeteg látványos felvétellel találkozhatunk. Akár Isztambult, akár más helyeket is megnézhetünk felülről is. Időnként a blogban is előkerül néhány. Ilyen pl. az , vagy . Sőt! Még néhány újabbat is berakok:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Caddebostan Ragıp Sarıca Köşkü - Forrás: Bir İstanbul hayali[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz-híd - Forrás: ufuk - dromestagram[/caption]

És néhány videót is:

```
[iframe id="webTvIframe" width="640" height="360" src="http://yumurtaliekmek.web.tv/embed/sf3cveoffng/0/0" frameborder="0"]
```

```
[iframe width="560" height="315" src="//www.youtube.com/embed/sukz7LYcqpQ" frameborder="0" allowfullscreen]
```

Ezt pedig azért tettem be, mert jól mutatja milyen, ha a gép okosabb a kezelőnél. Amint a pilóta abbahagyja a piszkálódást, mindjárt stabilan kezd repülni. Ez pedig rávilágít arra, hogy mennyire nem szükséges a gyakorlás és az előképzettség. De mennyire hasznos lehet!

```
[iframe width="560" height="315" src="//www.youtube.com/embed/QxNw9hEl-fY" frameborder="0" allowfullscreen]
```

Ezen a linken pedig néhány láthattok, még a tüntetéskor.

De még olyan is van, ahol (értelem szerűen nem akkor, amikor mindenki a templomban van).

No, ennyit a jó oldalról! Csupa izgalom, csupa kaland! Most lássuk a másik oldalt!

A hagyományos távirányítós repülőzésnek megvolt az a hangulata, hogy miközben drága volt, könnyen össze is lehetett törni a masinát. Sok gyakorlást igényelt, és sok pénzt. Ez pedig nagyon megvágotta, hogy ki használhatja. Aki pedig komolyan gondolta, az jó esetben tanfolyamra is eljutott, ahol a szabályokról. De még ilyenkor is történtek halálos balesetek.

Most viszont bárki vehet egy ilyen repülő játékszert, kibontja, és már mehet is vele, ahova csak akar. És itt most csak egy dolog, hogy bekukkantunk a szomszéd lánykollégium ablakán (de ha már így teszünk, vigyünk virágot is). A minap viszont egy elég durva videó került fel a netre.

```
[iframe width="560" height="315" src="//www.youtube.com/embed/YfGeOOVtNHM" frameborder="0" allowfullscreen]
```

A drága barátunk nem elég, hogy a reptér közelében reptet, amit legalább 5 km-e tilos megközelíteni (igazság szerint, még sárkányt eregetni sem szabad még a közelében sem), de úgy döntött, hogy a kifutó pálya fölé is berepül, hogy felülről videózza a leszálló gépeket. Ami azért elég durva.

Persze egy gépnek meg se kottyanna, ha egy ilyen drone-t elgázolna, hiszen úgy vannak tervezve, hogy a madárral való ütközést is kibírja. De a pilótára jól rá lehet vele ijeszteni. Leszállás közben pedig elég, ha csak fél méterrel megy odébb a gép, vagy pár fokot bedől az egyik irányba...

Ennek a vakmerő manővernek pedig még meglesz az eredménye. Legrosszabb megtilthatják a drone-használatot is, ami szomorú lenne. :(

2015-01-28

A török manti eredetileg Kínából származik, ahol mantou a neve. Mármost az angol átírás szerint. Mert ők így írják: 饅頭

Anatóliába, és a Kína-Törökország közötti területre a mongolok közvetítésével kerül. Akit nem nyilaztak le, azt ezzel kínálták meg.

Maga a manti pedig nem más, mint tészta csomagolt fűszeres hús, megfőzve, majd szósszal jól leöntve. És mindez nem bonyolult, ha valaki kellően eltökélt, vagy leleményes, pár óra alatt otthon is készíthet ilyet.

Ügyeskedéssel, vagy ha lejeb adunk az esztétikai igényeinknek, akkor jóval hamarabb is elkészülhetünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Rumli és a Manti[/caption]

Általában macerás a manti-t elkészíteni, ezért sokszor a kész tésztát veszik meg az emberek. Ha viszont rászánunk egy kis időt (vagy mert éppen messze van Törökország), akkor mi magunk nagyon finomat alkothatunk.

Meg egyébként is, nem nehéz, csak sokáig tart. Íme a recept!

Tészta rész:

3 vizespohár liszt
1 tojás
1 kávépohár (vagy vizespohár) víz
1 teáskanál só

A tészta előkészítése pedig a következő:

Tegyük valami biztonságos helyre a kezünkben lévő tűzoltó autót.
Mossuk meg a kezünket.
A kezünket, ne a hajunkat.
Menjünk vissza, és még egyszer mossuk meg a kezünket, útközben pedig ne kezdjünk el kézenjárással próbálkozni.
Keverjük össze a hozzávalókat.
Majd nyújtsuk jó vékonyra.
Ügyeljünk arra, hogy miközben a nyers tésztát esszük, ne sok kerüljön a hajunkba.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Manti készítése: tésztanyújtás[/caption]

Míg segédünk azon fáradozik, hogy belegabalyodjon a tésztába, mi elkészíthetjük a húst. Itt többféle összetevők közül válogathatunk, attól függően, ki mit szeret. És ez a legjobb része a házi manti készítésének. :)

Mindenképpen szükséges:

250-300 g darált hús. Hús nélkül nincs husi tészta. Hacsak nem valami alternatívát szeretnénk

1 fej hagyma, nagyon apróra vágva

1-5 csomag petrezselyem. Mivel a csomagok mérete és az ízlések is eltérnek, ezt mindenki kedve szerint válassza.

só

bors

Extra lehet:

piros paprika (csípős, nem csípős)

kömény, v. római kömény

sajt

bármilyen más, amit húskba teszünk: zöldet, meg nem zöldet

Az extrákkal érdemes óvatosan bánni. E mellett ne feledjük, hogy a végén még rá kerül a fokhagymás joghurt, a bazsalikom-oregánó-kakukkfű-menta, és a csípős szósz.

Tehát a darált húst, és a hozzávalókat összekeverjük. Mindebből egy masszát kapunk.

Ezek után a tésztát jó vékonyra kinyújtjuk, és háromszögekre, négyszögekre, hatszögekre, kinek mi a matematikai kedvenc idoma, vagdossuk.

Az így kapott alakzatokba teszünk egy kicsi gombóc húst.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Manti készítése: jöhet a hús[/caption]

Majd pedig nincs más dolgunk, mint egyesével becsomagolni őket. Gondosan ügyelve, hogy nehegy kilógjon a hús, mert akkor főzéskor kimászik.

Az eredménynek kb. így kell kinéznie:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Manti készítés: csomagolás után[/caption]

A méretet jól el kell találni. Minél kisebb a tészta, annál finomabb lesz, de annál kisebb húst tudunk csak belerakni, és annál tovább kell vele foglalkozni. A kaukázusi verziók általában nagyobbak, míg a legfinomabb török verzió, a Kayser tartománybeli a legapróbb.

Mi közben felfedeztünk egy gyorsabb módszert is. Ilyenkor nincs mese, négyzet alapú lesz

lesz a tészta. Viszont pár órát megtakaríthatunk vele.

Ez úgy néz ki, hogy vékonyra nyújtjuk a tésztát. Majd úgy szemre felosztjuk kockákra (hivatalosan persze négyzetrácsosnak hívjuk). Mindegyiknek a közepére egy kicsi húsgombócot teszünk. De csak a tészta felére. Ugyanis a végén félbe hajtjuk mégpedig úgy, hogy az üresen maradt résszel letakarjuk a husikat. Ezután a köztes részt jól lenyomkodjuk, hogy biztosan bezáródjon a tészta, majd pedig tésztavágóval kispárnákra daraboljuk. Nálunk kapható kifejezetten erre szolgáló céleszköz, ami egyszerre elvágja, és összenyomja a tésztát. Így azért sokkal gyorsabb. :)

A kész tésztát vagy berakjuk a sütőbe, hogy kicsit megpiruljon, vagy direkt mehet is a fazékba.. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A kész manti[/caption]

Az alábbi videó pedig jól szemlélteti hogyan is aránylik a gyorsaság az esztétikumhoz. :)

[iframe width="500" height="281" src="//www.youtube.com/embed/x1fe8-Qli9E" frameborder="0" allowfullscreen]

2015-01-29

A világon nem sok ország büszkélkedhet azzal, hogy saját számítógép márkája van. Pláne olyan kevés van, aki a saját országában is rakja össze.

Törökország viszont ezen kevesek között található, akinek saját IT márkája van: Casper,

[caption id="" align="aligncenter" width="247"] Casper[/caption]

A legtöbb IT történet úgy kezdődik, hogy pár fiatal srác elvégezte az egyetemet, jött a nyár, unatkozott, hát kitalált valamit. Néha még a nyár előtt. Ilyen sikersztorik a Microsoft, Apple, Adobe, Google, YouTube, stb...

Törökországban ez nem így szokott történni. Itt általában valakinek van egy csomó pénze (honnán, azt nem tudjuk, de néha jobb nem is kérdezni), amivel kezd valamit. Jó esetben jó dolgot, és akkor jó dolgok lesznek belőle.

Na, a Casper cég viszont pont nem így indult. Ők a klasszikus amerikai verziót követték. Az elején még csak 3 egyetemista kezdett számítógépeket bütykölni. Még 1991-ben. Aztán mára már 34.500 m² hely kell, hogy elférjenek.

Röviden a történetük... Ebből sok nem derül ki. De az biztos, hogy nem 3 ember foglal el ennyi helyet.

Kisebb kutatással mindjárt ki is derül, hogy kb. 100.000 ember dolgozik náluk. De ők se mind a 35.500 m²-en sűrűsödnek (ami valójában egy épület/épületkomplexum, tehát nem az összes bolt együtt) hanem egészséges távolságban szétszórva az egész országban.

Ez azt jelenti, hogy pl. az Isztambuliak jobban bírják a tömeget, így oda több eladót zsúfolnak be. Míg vidéken, ahol kőhajításra nincs senki (hiszen ahova követ lehet hajítani, oda hajítottak is), ott ritkábban találkozhatunk számítógép eladóval.

A következő fontos céges adat már törökösen van megfogalmazva: a cég évente akár 1.000.000 számítógépet is elő tud állítani.

Ez a sok sok számítógép, hogyha tényleg elkészül, akkor leginkább a török piacra megy. Egy kicsi meg a Közel-Keletre.

Bár azt nem tudtuk meg, hogy tényleg mennyit adnak el, az minden esetre tény, hogy Törökországban roppant népszerű. Ennek egyik és legfontosabb oka az alacsony ár.

Ma már a számítógép nem akkora ördögösség, mint régen. Sőt! Jóformán azt mondhatjuk, hogy minden gép egyforma, csak a doboza más. Pl. ugyan annak a gyártónak a processzorai vannak a különböző márkájú gépekben. Így nem rossz ötlet, hogy az alap részeket mi

vesszük meg, és saját gépet rakunk össze. Ráadásul az alkatrészek vámja jóval alacsonyabb, mint a kész számítógépeké.

Maga a Casper cég is ezt csinálja. Így hardware-ileg nagyon hasonló, vagy akár teljesen megegyező is lehet egy világmárkás gépével. Persze egy számítógép nemcsak erről szól, de ismételten előny, hogy amivel a legtöbb gond szokott lenni, a szerviz, az az országon belül van. Elég bosszantó, amikor egyik nap nem indul el a laptop, az ember elviszi a szervízbe, ahol közlik vele, a gépet kiküldik Amszterdamba, mert csak ott tudják megnézni, mi a baja. 2-3 hónap, és újra itt lesz. Addig tessék papírra írni! Vagy kőtáblára!

Így összességében nem is tűnik rossznak. Ugyan azt kapjuk, mint a világmárkákknál, de a szerviz és minden más helyben van. És az ára is jobb.

Mindennek pedig az az eredménye, hogy az 1991-ben 3 fővel indult cég ma már nemcsak számítógépet, de laptopot, telefont, tabletet is gyárt. Még hibridet is. Ez az a laptop, aminek le lehet venni a monitorját. Igen, tudom, hogy mindegyiknek le lehet venni a monitorját, de ennek vissza is lehet rakni!

Úgyhogy végül is, nem rossz dolog, ha egy országnak saját, minőségi márkás számítógépe van.

De azért érdemes a negatívumokról is beszélni. Bár a legtöbb használó ezzel nem találkozik.

Ugyebár egy nemzetközi márkánál az a jó, hogy jól el vannak terjedve a világon. Így ha valami probléma, kérdés van, akkor a világháló pillanatok alatt lehet rá megoldást találni. Mert egy kínai, arab, skót, elefántcsontparti már belefutott és megoldotta. Itt viszont nincs ilyen. Ha a hivatalos support nem tud segíteni, akkor marad a kalapács..

2015-01-30

Mindig úgy kezdődik, hogy a fene se akar kimenni az esőbe.

Ilyenkor jön elő az internetes rendelés, ami Törökországban roppant fejlett. Ahogy már többször előjött, Isztambulban mindent házhoz lehet hozatni. Így vacsora tájban megélnékül a forgalom az utcákon. Olyankor próbálnak a motorosok, mert egyébként rajtuk kívül senki más nincs az utcán. Főleg esőben.

Enni pedig a törökök nagyon tudnak. Az nálunk egy kisebb multság. Időnként ezért összehívunk egy fél rokonságot is, ami simán lehet 200 fő is. Az éttermek pedig, hogy ne náluk legyen a hangoskodás, mindenféle kedvezményeket adnak. Csak maradjon mindenki otthon.

Mostanában a pizzáknál van licit verseny, ki tud minél vadabb akciót hirdetni. Az egyet fizet, kettőt kap akció már ritkaságnak számít. Sok helyen alapban már 3 pizza jár egy áráért. Ha meg olyan napot fogunk ki, akkor mindjárt négyet. Erre szokott az internetes rendszer olyat rálicitálni, hogyha ebből a csomagból kettő veszünk (az már 8 pizza), akkor olcsóbb, mintha csak egyet.

Nem is az a baj, amikor kijön a futár a kis targoncával, meg egy raklap pizzával. Nem is az, hogy a futár csodálkozik, miért csak egy ember várja a pizzát, holott ilyen mennyiségnél húszan tolonganak az ajtóban. Hanem, hogy ha már felfaltuk ezt az elefántnak való mennyiséget (amihez kaptuk az ajándék vasalót), akkor már nem illene éhesnek maradni...

Leszámítva a pizzát, ahol így egymással versengenek a cégek (utána meg kérdés, hogy éri ez meg nekik, rosszabb esetben mi kerül a pizzába, hogy ilyen olcsó lehessen), a normálisabb (vagy inkább az elvetemültebb) hely rendesen felkészült arra, hogy nem egy ember, hanem 6-8-20 fogja éhesen várni a vacsorát. Így a menün található olyat is, hogy családi csomag. Burkoltan fogalmazva, hogy erre bizony a fél rokonságot is meg lehet hívni.

Nosza, gondoltunk egyet, mi is kipróbálunk egy ilyen családi csomagot. Kebabot kértünk, 8 főre. De nem ám egy darab husikát, hanem teljes felszerelést.

Ebben a kebab, azaz a hús mellett van saláta, rizs (a piros persze, ami egyébként nem rizs), meg paradicsom, meg paprika, meg lahmancu (ehhez petrezselyem meg citrom), meg pide, meg szósz (ezme). És persze mindehhez kés-villa meg ami kell. Ha már egyszer nem főzünk, ne is mosogassunk..

Jó kis öko-nyomot hagyunk vele. Bár érdemes lenne egyszer tényleg kiszámolni, hogy melyik károsítja kevésbé a környezetet: a műanyag kanalak, vagy a mosogatószer előállítása-csomagolása (ami szintén műanyag)-szállítása-lefolyóba öntése, stb...

Nosza fel az internetre, rendelünk. Ezzel persze mindjárt nyertünk kuponokat, amivel majd kitudja, mit fogunk kezdeni. Nemsokára pedig megérkezett a csomag. A Csomag.

[caption id="attachment_8113" align="aligncenter" width="500"] Kebab csomag[/caption]

Ez elsőre még csak simán hatalmas volt. El is foglalta az asztal jó részét. Kinyitva mindjárt látszott, hogy meg is tömték rendesen.

[caption id="attachment_8114" align="aligncenter" width="500"] Kebab csomag[/caption]

Hát igen... Ezt így, ahogy van, el lehetne vinni egy túlélő túrára. Ha megettük a tartalmát, akkor még mindig lehet házat építeni a dobozból.

Persze a felszerelés mellett, étellel is megpakolták rendesen.

Végül egy komplett adag kb. így nézett ki:

[caption id="attachment_8112" align="aligncenter" width="500"] Kebab csomag - tálalva rizs[/caption]

Nosza, befaltuk, utána pedig jött a filmszakadás...

2015-02-02

Ezúttal kivételesen nem a Beşiktaş focicsapatról lesz szó (), hanem Isztambul egyik kerületéről.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ortaköy dzsámi - Sultan Abdülmecid - Beşiktaş egyik jellemző látványossága[/caption]

Az a szó, hogy Beşiktaş, két részből áll: beşik és taş. Ebből az első bölcsőt, míg a második követ jelent. Vagyis a kerület neve: Kőbölcső.

Három történet szól arról, miként is kaphatta a Isztambul ezen kerülete ezt a furcsa nevet.

Egyik történet szerint még a Bizánci Birodalom idejében volt itt egy görög templom, melynek neve: Kounopetra. Ami szintén Kőbölcsőt jelent. A név pedig onnan ered, hogy egy nagyon fontos ereklyét őriztek itt: egy Betlehemből származó követ, ami nem más, mint Jézus bölcsője.

Később a követ (bölcsőt) áthelyezték az Aya Sofya-ba. De amikor VI. Keresztes hadjárat néven megérkezett a turistahad (1202), akkor valaki ezt is hazavitte. Tekintve, hogy akkoriban egész tornyok is tűntek el, egy bölcső méretű kő hiánya senkinek sem szűrt szemet.

Ha viszont ez a verzió igaz, akkor a bölcsőző még ma is megtalálható valahol Európában. Talán éppen egy templomot építettek rá, vagy valaki otthon őrzi az ágya alatt.

A másik történet szerint szintén egy templom állt a mai Beşiktaş közepén. Ennek neve viszont Aya Menas volt (simán csak Szent Menasz). Itt élt, éldegélt egy pap, aki egyik nap úgy döntött, hogy kicsit megnyújtja a szokásos reggeli sétáját, és elment egészen Jeruzsálemig. Az biztos, hogy észrevette, hogy a megszokottnál messzebb került, mert akkoriban még nem lehetett csak úgy átjutni a Boszporuszon. Persze, ha a pap nagyon belemélyedt a hitébe, lehet hogy átgyalogolt úgy a vízen, hogy fel se tűnt neki.. Szóval ő eljutott Jeruzsálembe. Amikor pedig hazatért, akkor nála volt a már említett ereklye: Jézus kőbölcsője. Az, hogy ez hogy került a zsebébe, vagy miként cipelte hazáig, arról nem szól a történet.

A harmadik történet már teljesen más, és sokkal inkább földhözragadtabb. E szerint nincs szó semmilyen bölcsőről. Simán csak 5 kő volt ezen a helyen, amire a hajókat kikötötték. Az öt pedig törökül beş, a kő pedig taş. Azt pedig, hogy Beştaş (Ötkő), roppant furcsa kimondva. Ezért került bele a közepébe az ik.

Háááát... Ez a változat eléggé erőltetett szerintem. Mivel nem valószínű, hogy csak itt lett volna pont 5 kő.. De ki tudja...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ez is Beşiktaş, az üzleti negyed (Levent)[/caption]

Beşiktaş története egyébként nagyon régi, így bármilyen öt kő, vagy kőbölcső lehetett itt. Mint minden Boszporusz-parti falu és kisváros, a történelem előtti időkbe nyúlik vissza. A Bizánci Birodalom idejében viszont a város már fallal volt körbevéve. A Fal mérete jó képet nyújthat arról, hogy milyen élet lehetett a falon kívül, mint pl. Beşiktaş-ban is.

Látható, hogy nem azért készül, hogy megvédjék a várost a nyulak támadásától, akik orvul lelegelik a káposztát éjszaka, hanem komolyabb támadásoknak volt Bizánc fővárosa (ma Isztambul) kitevé.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Fal[/caption]

A történelmi leírások szerint a Fekete-tenger felől rendszeresen jártak fosztogatók a Boszporusz partjára. Este könnyű volt csendben behajózni. A Fekete-tengerig pedig a vikingek is eljutottak. De valószínűleg a magyarok is bejárták a környéket, míg a fő csapat a falak dőngetésével volt elfoglalva.

Így a part menti települések inkább csak 1453, után kezdtek igazán fejlődni. Ekkor ugyanis már a török flotta védte a Boszporuszt. A törökök pedig szerettek megelőző csapást mérni mindenkire, aki veszélyesnek látszott; de még inkább azokra, akik nem látszottak veszélyesnek.

A Beşiktaş-dombok főként termőföldek voltak, gyakran gyümölcsösök. A part pedig fontos kikötőhely lett. Később pedig kedvelt nyaraló. Majd pedig a fontosabb emberek építettek ide palotákat. Köztük Barbarossa, a híres kalózkapitány, majd a szultán is (ma Dolmabahçe Palota). De még Atatürk is gondoskodott egy házról az anyukájának, Zübeye Hanım-nak.

2015-02-03

A hétfvén 107 km/h-ás szél söpört végig a Márvány-tenger és az Égei-tenger partvidékén.

A leginkább elvadult helyek Bursa, Edirne és Isztambul városa volt. Néhol kamionok is feldőltek, a repülők pedig teljesen a szél játékaik voltak.

A jó hír, hogy cserébe nemsokára akár már 20 fok is lehet!

[caption id="" align="aligncenter" width="560"] Isztambul viharban - Forrás: Gazetevatan[/caption]

Mi Isztambulban, középén, beértük néhány repkedő tetővel, meg egész buszokat betérítő hullámokkal, addig a két másik városban nagyon gondokat is okozott a komolyabb időváltozás.

Bursában volt a legnagyobb szél. A 107 km/h-t is itt mérték. Így a legtöbb kár is itt keletkezett. Leginkább repkedő tárgyak formájába. De voltak felborult autók is, sőt, kamion is! És még egy toronyszerkezet is felborult, ami pont ráesett egy taxira.

A vihar alatt itt 3 ember halt meg, és 110-en sérültek meg.

[caption id="" align="aligncenter" width="620"] Bursa a vihar után - Forrás: hurriyet.com[/caption]

A másik véglet Edirne (Drinápoly), ahol pedig a Bulgáriából érkező Tundza folyó duzzadt meg a sok esőtől, majd kilépett a medréből és elárasztotta a város egy jelentős részét.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Edirne a víz alatt - Fotó: İbrahim Kahraman[/caption]

Ugyan ez a híd békeidőben:

Mindeközben mi Isztambulban a repkedő cserepek mellett élvezhettük, hogy a város ketté lett vágva. Az erős hullámozás miatt nemhogy a hajóforgalom volt lezárva, de a kikötőket még elérni sem lehetett. Még a közelben elmenő buszok is rendesen vizesek lettek. Ez mondjuk a buszból nézve mókás. Nem úgy, mint azok a Facebook like-ért mindent emberkéék, akik ilyenkor a parton próbálkoztak selfie-keket fotózgatni. Egyet a végén a mentők húztak ki a vízből, mikor a hullámok egy kicsit jobban odacsaptak. Viszont valószínűleg ezzel ő nyerte a versenyt. Mégha az legtöbb like-ot nem is ő vitte el, garantáltan az összes tv-csatorna őt mutatta be. Anyukája biztos büszke volt rá.

[caption id="" align="aligncenter" width="498"] Ez nem ő, ez csak egy fürdősz fotó riporter -
Forrás: internethaber[/caption]

A jó hír, hogy a meteorológia szerint ez a legfőbb jele annak, hogy az idei télnek (ami összesen csak pár percig tartott) most már biztosan vége van. Még pár nap, és akár 20 fok is lehet!

Frissítés:

Közben éjjel jött egy zamatos jégesős vihar. A képen jól látszik, hogy ahol az autóknak kellene járniuk, ott a víz már szigeteket épít a jégből.

Ez a kép 5 perccel a vihart kezdete után készült.

[caption id="attachment_8136" align="aligncenter" width="387"] Jég és vihar[/caption]

2015-02-04

A (török nevén Aşk-ı Memnu) sorozat még annak idején nagy sikert aratott Törökországban.

Lévén, hogy Isztambulban forgatták, a fő helyszín, az Aşk-ı Memnu ház azóta is kiemelt zárandókhely.

A Tiltott szerelem eredeti regényét még 1899-1900-ban írta Halid Ziya Uşaklıgil török író. A könyv 512 oldal volt. És természetesen ma is kapható. Persze nem eredetiben, mert ahhoz komolyan fel kell kutatni az antikváriumokat. E mellett az elolvasása sem lenne egyszerű, ugyanis azt még oszmánul írták. Ahogyan a cím oszmánul van. Mai török nyelven Yasak Aşk lenne.

A mai kiadások természetesen már törökül vannak. Sajnos viszont nem hallani olyat, hogy esetleg magyarra bárki is le akarná fordítani. A jólétesültek szerint még angol verzió sem létezik. Holott a sorozatot 19 országban vetítették.

A könyv megtalálható elektronikusan a. Azt nem tudom, hogy Magyarországról is elérhető-e. Az ára minden esetre kellemes: 2 TL (kb. 250 Ft). Ha valakinek megtetszett, az írónak még 7 másik könyve érhető el (törökül)

[caption id="" align="aligncenter" width="247"] Aşk-ı Memnu könyv - Forrás: Wikipédia[/caption]

Az, hogy egy könyv alapján készült a sorozat, nyílt titok volt. De azt már kevesen tudják, hogy nem ez az első próbálkozás! 1975-ben már volt egy sorozat. Akkor még sikerült 6 db. 33 perces részbe belegyömöszölni a teljes könyvet. 2008-ban már 79 db. 90 perces kellett ehhez. Ennyivel több probléma van a modern világban, hiszen az új sorozat a modern Isztambulban játszódik. Csak egy sima pénteki dugóval pár részt meg lehetett volna tölteni...

[caption id="" align="aligncenter" width="300"] Az 1975-ös Aşk-ı Memnu sorozat - Forrás: Wikipédia[/caption]

És ha már a modern Isztambul, akkor a sorozat fő helyszíne is, a Tiltott szerelem ház is itt található a Boszporusz partján.

Napjainkban nagy népszerű, hogy vannak, akik csak ezért jönnek Isztambulba. Sokan a Közel-Keletről is ellátogatnak a házhoz. Még is van, hogy az ott jártak tudjanak check-in-elni.

Sőt! A lelkes rajongók még egy , ahova a fényképeket töltik fel. Ezt már csak azért is érdemes

megnézni, mert a lakást belülről is láthatjuk.

[caption id="" align="aligncenter" width="446"] Tiltott szerelem ház belülről - Forrás: Facebook[/caption]

A ház egyébként magán tulajdon. Isztambulban gyakori, hogy valaki kiadja a lakását filmforgatás céljából. Az ingatlanos web-oldalak tele vannak ilyenekkel. Én is gondoltam, hogy napi 500 USD-ért kiadom a nagy seprűtartó fészkerét, hátha valaki egy jó boszorkányos filmet akar ott forgatni, de még senki se jelentkezett.

A ház valódi neve Vehbi Koç (Ziyagil) Yalısı, és a tulaj Rahmi Koç. Ő Törökország (egyik?) leggazdagabb üzletembere. A legismertebb török márkák (Tofaş, Arçelik, Beko, Aygaz, Yapı ve Kredi Bankası, Tüpraş) ennek a családnak a kezében van. Hasonlóan sok ismert nyugati márka törökországi disztributóra (törökországi gyárral), mint pl. Ford, Opel, Grundig, stb.. E mellett a Rahmi Koç technikai múzeum is az övé

No, aki idáig elolvasta, az most már bizonyára kíváncsi, hol is található az Aşk-ı Memnu ház, pláne hogy lehet oda jutni! A .

A Tiltott szerelem ház Isztambulban, a Boszporusz európai oldalán található. Ott, ahol Sarıyer kezdődik. Nagy szerencsénkre egy buszmegálló is van a közelben. :) Ennek neve Sefaret. De egyszerűbb, ha a buszsofőrnek azt mondjuk Aşk-ı Memnu Evi keressük, akkor biztosan tudni fogja. ;)

Ide két irányból lehet jönni: vagy a végig a tengerparton (Kabataş, Taksim), vagy elmegyünk metróval (M2, zöld) ameddig csak lehet (Haciosman), és visszafele érkezünk a busszal.

Taksim felől (Taksim-ba az M2-es metróval is érkezhetünk, tehát ha sietünk, akkor tovább is utazhatunk a metróval Haciosman-ig):

25G (Sarıyer)

25T (Sarıyer)

40 (Rumelifeneri) - ez elég ritkán jár, cserébe kimegy a kontinens végéig. Jobb, ha nem alszunk el rajta..

Kabataş felől (ide a T1-es villamossal jutunk el):

25E (Sarıyer)

Haciosman metrómegállótól:

150 (Rumelifeneri)

151 (Kiylos)

152 (Kısırkaya) - ezek mind fekete-tenger-parti falvak.
25H (Havantepe)
25Y (Yunus Emre-Uyum sitesi)

Még a közelben van a Sarıyer kikötő is. Így pl. a Boszporusz-túrán visszafele itt leszállhatunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Aşk-ı Memnu (Tiltott szerelem) ház - Fotó: Kasım OKTAY[/caption]

Van egy hotel, melynek végtelen sok szobája van. De tele van.
Jön egy vendég, hiba fér be?

2015-02-05

Elindult az a projekt, ami a mostani Ankara-Isztambul szupergyors vonatot (YHT - Yüksek Hızlı Tren) viszi tovább Európa felé.

Ha minden jól megy, akkor 2019-re (vagy 2023-ra) már teljes sebességgel fog a bolgár határig a vonat járni. És onnan már nincs messze Magyarország!

Sőt! További tervek is vannak, amivel egészen Törökország túlsó feléig utazhatunk a szupergyors vonattal!

[caption id="" align="aligncenter" width="640"] Törökországi szupergyors-vonat tervek -
Forrás: Wikipédia[/caption]

A hír nem olyan régi, alig pár hónapos (olyan 5-6 lehet, tehát már mászni tanul). Jelenleg pedig Edirne egy része víz alatt áll. Így biztosan nem a vonat építésével foglalkoznak.

Edirne és Isztambul között 240 km olyan terület van, ami se nem Isztambul, se nem Edirne. A Google szerint 2 és fél óra alatt lehet ezen a szakaszon átjutni. Míg a törökök simán 2 óra alatt legázolják ezt a távot úgy, hogy közben megállnak teázni is. A nagysebességű vonat ezt kb. 1 órára fogja lecsökkenteni (és a vonatot van török tea, török kávé és még kebab is).

A nyomvonalon egyelőre még nem nagyon lehet kiigazodni, mert minden hónapban más térkép jelent meg. Valószínűleg Isztambul és Edirne között - amennyire lehet - nyíl egyenesen halad majd a vasút. És félúron lesz 1-1 leágazás Tekirdağ (Rodostó) és Kırklareli felé. Edirne után pedig egészen a bolgár határig Kapıkule (toronykapu/kaputorony), majd a túloldali Svilengrad (Свиленград) városáig.

Ezután már csak a bolgárokon, románokon és a magyarokon múlik, hogy szupergyors vonattal eljussunk Isztambulba, Rodostóba, vagy akár Iránba.

A cél bizony Irán! Bár ez még egyetlen térképen sem szerepel. A legtávolabbi pont Kars és (Gazi)Antep. Az egyetlen gond, ami nagyon lelassítja az építkezést, hogy Ankara után már csak hegyek vannak. Egészen Kínáig, és még tovább. Sőt! Már Ankara sem a sík pusztában fekszik. Így a vasútvonalon egymást váltogatják az alagutak és a hidak.

Viszont ha a vonat elég gyorsan halad, jó kis természetes diszkó hangulat lehet a fülkékben. Márpedig a vonat gyorsan fog haladni: 250 km/h!

De ahogy az lenni szokott, sose a természeti akadályok jelentik az igazi problémát, hanem az emberi.

A törökországi nagysebességű vasúti hálózat egyik legfontosabb pillére a Marmaray. Azaz a Boszporusz alatti alagút. Ez pedig mióta 2013. végén átadták, igencsak úgy maradt. És nem úgy tűnik, hogy bárkinek kedve lenne ott bármit is csinálni. Jelenleg 5 megálló van kész. Jobbra és balra pusztaság kebab árus.

Pedig a terv az lenne, hogy az Edirne (Európa) felől érkező vonat szépen, kecsesen belassít Isztambul megavárosba. Leszállnak azok, akik akarnak (meg akik eltévednek), helyükre pedig azok szállnak fel, akik Ázsiába akarnak menni. Innen a vonat, kevésbé szupergyorsan, de sokkal inkább metrószerűen átmegy a tenger alatt. Itt már, Ázsiában, megint leszállnak akik akarnak (meg akik eltévedtek), aztán szupergyorsan megy tovább Anatólia felé.

Este pedig, amikor Isztambul alszik (van ilyen idő egyáltalán?) a vonalon az ipari forgalom menne. Ez különösen fontos lenne, hiszen ott van pl. Bursa, Törökország legnagyobb ipari városa (Isztambul után/mellett), ahol kebabtól kezdve autóig mindent gyártanak. Jelenleg Európa felől közúton érkeznek a magyar marhák (mármint a múúúzó, négy lábú patások, senki ne vegye magára!) és a német alkatrészek. Viszont a Boszporuszon csak 2 hídon lehet átjutni. Az egyikről teljesen letiltották a teher forgalmat, a másiktól csak napközben. Így nagyon szükséges lenne az ipari vasúti forgalmat is mihamarabb beindítani.

Érdemes tudni, hogy bár a legtöbb helyen készen áll egy működő vasút vonat, az nem felel meg a 100 km/h-nál nagyobb sebességre. Ahhoz majdnem minden teljesen újra kell építeni, a kanyarokat kiegyenesíteni, a hidakat megerősíteni, stb... Így egyáltalán nem olyan egyszerű a fejlesztés, hogy veszünk egy új, turbó vonatot, majd ráengedjük a régi sínekre. Valószínűleg már az első próbaúton felszedné a talpfákat is..

Ha viszont elkészül az egész hálózat, akkor - legtöbbször Ankara központból - a következő városokba juthatunk majd el gyorsan:

Afyon(karahisar)
Adana
Aksaray
Amasya
Ankara *
Antalya
(Gazi)Antep
Balıkesir
Bursa
Çanakkale
Çorum
Edirne
Erzincan
Erzurum
Eskişehir *

Ípsala (Görögország)
Isztambul *
Izmir
Kapıkule (Bulgária)
Karaman
Kars
Kayseri (Kapadokya)
Kırşehir
Kırklareli
Konya
Kütahya
Malatya
Mardi
Manisa
Mersin
Osmaniye
Samsun
Silopi (Habur - ez az iráni határ)**
Siva
Tekirdağ (Rodostó)
Trabzon
(Şanlı)Urf
Uşak
Yerköy
Yozgat

A *-al jelzettek ma (2015) is működnek. A **-al pedig a nagyon-nagyon távoli tervek. A legkésőbbi dátum: 2035

2015-02-06

Egy új film jelent meg a napokban. A klasszikus Rendőrákadémia török változata. A neve is ez:

Polis Akademisi: Alaturka

[caption id="" align="aligncenter" width="345"] Polis Akademisi Alaturka - Forrás: Facebook[/caption]

Az alaptörténet a már klasszikus 1984-ben Hugh Wilson által készült Rendőrákadémiához hasonló:

A rendőrségen egy kis vérfrissítésre van szükség. De valahol elcsúszik az adminisztrációs rendszer, mert inkább vérhígítás lesz az eredmény. Kitolják a felvételi követelmények határait, amiktől olyanok is bekerülnek a rendőrákadémiára, akik eddig erről nem is álmodtak. Meg talán most se akarnak azok lenni. Vagy csak elvetemültek. Vagy csak simán dilisek.

Amikor pedig már úgy tűnik, hogy ebből a furcsa, szedett-vetett társaságból nem lesz semmi, akkor feltűnnek a rosszfiúk. Akik szintén nem százasok. Ráadásul pont az igazgató helyettessé viszik magukkal. Nincs más hátra, az ifjú kadétokat kell utánuk küldeni, Isztambul egy olyan negyedébe, ahol inkább bicskával várják őket, mintsem tár karokkal.

A film előzetese itt látható.

[iframe width="560" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/_ILyi1Atg8U" frameborder="0" allowfullscreen]

A film kulcsfigurája Mehmet Ali Erbil. Ha ő felbukkan valahol, akkor garantált a nevetés. Mellette természetesen bevetik a klasszikus Rendőrákadémia elemeket is. Mint pl. az igazgató helyettes, akit mindneki utál. Vagy a nőt, aki jobban domborodik, mint megszokott - egy (török) férfikkal teli intézményben. És persze ott a kicsi is meg a nagy is.

[caption id="" align="aligncenter" width="503"] Mehmet Ali Erbil - Forrás: Facebook[/caption]

Mehmet Ali Erbil nagyon ismert a török televíziózásban és a filmekben. Mondhatnánk, hogy ő a török Leslie Nielsen. 1957-ben született Isztambulban. 1970-óta pedig a képernyőkön és a vásznon látható, szinte folyamatosan. Kezdetben még az állami tv-nél (TRT), de később jóformán az összes komolyabb török tv-nél szerepelt. Jelenleg a Start TV-nél van, a helyi Maradj Talpon műsorban.

Számtalan show-ban, sorozatban és filmben játszott. Egy időben saját műsora is volt.

[caption id="" align="aligncenter" width="502"] Yolenthe Cabau - Forrás:
Facebook[/caption]

A másik szereplő, akit gyakran emlegetnek a médiában, Yolenthe Cabau. Ő az, aki jobban gömbölyödik, mint megszokott. Ebből mindjárt meg is tudtuk, miért foglalkozik vele a média kiemelten...

Ő 1985-ben született Ibizán. Apja spanyol, anyja holland. Tehát semmi török nincs benne. 2004-től szerepel különböző filmekben.

A riporter kérdésére, hogy miként érezte magát a forgatáson (lévén ő az egyetlen nem török), egy jólismert mondatban válaszolt:

Minden nagyon szép, mindenki nagyon kedves, mindent nagyon szeretek.

Tekintve, milyen szerepe van a filmben, nem csoda, hogy mindenki nagyon kedves. Főleg a török férfiak. Éppen ezért, a biztonság kedvéért Yolenthe mellett mindig ott van a férje, aki nem más, mint Wesley Sneijder, a Galatasaray (egyébként holland) játékosa. Ő, ha török lenne, valószínűleg fegyvert is vinne a forgatásokra. Csak a biztonság kedvéért.

A riporter egyszer azt is megkérdezte, mit gondol a török férfiokról.

A török férfiak nagyon csinosak, kicsit macsók, amit én nagyon szeretek

Ezt jó lett volna videón látni, hogy reagálta le a férje..

Közben történt egy kisebb baleset is! Yolenthe kick-boxert játszik, és az első nap az volt a feladata, hogy üsse meg a homokzsákokat. De a zsák nyert, a színész nő keze pedig eltört. A doktorok azt mondták, hogy...

Na itt vagy a riporter felettébb piszkos fantáziájú, vagy a Google fordít direkt félre mindent... de az is lehet, hogy a doktorok nem a kezét nézték.

No, ez a film, ami reméljük, tényleg jó szórakozás lesz!

Kis szerencsével valaki majd készít hozzá egy angol feliratot is.

2015-02-09

Arnavutköy (Albán falva) egy csendes kisváros a Boszporusz partján, Isztambul történelmi belvárosától alig 8 km-e vízvonalba.

Ne keverjük össze a másik Arnavutköye-el, ami viszont egy falu bent az erdőben. Légvonalban 30 km-e.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Arnavutköy[/caption]

Tehát Arnavutköy 8 km-e fekszik a belvárostól azon az úton, melyen a halak és a tankerhajók járnak.

Ez kellő távolság ahhoz, hogy a múltban egy kényelmes, csendes kisváros legyen. Ahova nem hallatszanak el a háremi intrikák. Úgyhogy itt békében élt mindenki. Egészen addig, míg Isztambul egyik napról a másikra úgy megnőtt, hogy Arnavutköy ma már a belvároshoz tartozik.

Ennek ellenére a város ma is megtartotta a régi képét. Ebben sokat segített a hegyoldal, ami eléggé leválasztja Isztambulról. És persze megakadályozta a modern beton házak építését. A Boszporusz-parti főút sem megy át a város történelmi főútján, hanem a tengeren kerüli meg azt. Ez persze sokat rontott az egykori tengerparti faházakon, cserébe viszont maga a kisváros szépen elrejtőzött a világváros belsejében..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Taksiarhi Ortodox rum templom[/caption]

Annyit biztosan tudunk, hogy már a bizánci korszakban is állt itt egy városka (ezek szerint már akkor is voltak olyanok, akik nem bírták a palota zűrzavarait). Több neve is volt a helységnek a biztonság kedvéért, no meg hogy zűrösebb legyen az adminisztráció. Ezek így sorban: Hestai, Promotu és Anaplus.

Ők, ha már itt voltak, távol minden bajtól, akkor építettek egy templomot is (ne kelljen már e miatt behajózni a városba minden vasárnap). Ezt Mihály Arkangyalnak nevezték el (Ayios Mikhailaion). És ha már így tettek, akkor készítettek is egy hatalmas arkangyalos mozaikot. Ez pedig annyira tetszett mindenkinek, hogy sokáig a várost az Angyalok városának nevezték.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Arnavutköy történelmi utca[/caption]

Később, az évszázadokon keresztül Bizáncért folytatott ostromok komolyan megviselték a kisvárost. Nagy esély volt rá, hogy végleg eltűnik. 1468-ban, amikor a környék már elcsendezett, hiszen a törökök elfoglalták Isztambult, II. Mehmet szultán a nyugatról

menekült albánokat ide telepítette le. A mai nevét ebben a korban kapta: Albán falva.

Az albánok az elmúlt fél évezred alatt eltűntek. Amikor az I. Világháború előtt tartották a népszámlálást, akkor 493 törököt (muszlimot), és 5973 görögöt találtak. E mellett még nagy számban éltek zsidók. De ők még a népszámlálás előtt, 1877-ben történt nagy tüzeset után elvándoroltak. Albánokról pedig nincs hír.

Mint láthatjuk, igencsak a görögök voltak többségben, ami ma is meglátszik a kisvároson. Mindjárt egy jelentős görög templomot találunk közel a tengerparthoz. Sok régi ház pedig ma is láthatjuk az eredeti görög feliratot.

Mivel Arnavutköy pont ideális távolságban fekszik ahhoz, hogy az ember megszökjön a városi zsivaj elől, ráadásul még a Boszporusz partján is fekszik, előszeretettel építettek kisebb nyaralókat, és palotákat. Ezek leginkább fából készültek, a jól ismert isztambuli faház stílusában (yalı). Szerencsére mindez mára is megmaradt, hiszen a megaváros úgy ölelte körül az egykori kisvárost, hogy nem nyúlt hozzá. Ráadásul könnyen el is juthatunk ide.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Arnavutköy antikvárus macskák[/caption]

Ma Arnavutköy egy kellemes sétálóhely lett, ahol nemcsak ódon faházak, de érdekes boltok vesznek körbe minket (sajt, teázó, számtalan étterem, stb..Ö. És természetesen nem maradhat el az antikvárius sem. A macskáival együtt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt a vége[/caption]

2015-02-10

A világ (egyik??) legnagyobb portréja, mely állítólag még az űrből is látszik, Törökországban található. És a törökök atyját, Atatürkököt ábrázolja.

1982-ben Mustafa Aydemir Az Erzincan tartománybeli falu mellett katonáskodott. Igaz, csak rövid időre (29 nap), de mégis úgy érezte, hogy valamit tenni kell a szabadidejében. Valami nagyot.

Beszélt hát a feletteseivel, akik elgondolkoztak az ötleten, miszerint egy hatalmas Atatürk portrét készítenek a közeli domboldalra. Mivel 1982-ben még nem volt Facebook, ahova a honvédek a titkos katonai járművekkel selfie-zett képeket feltöltsék, nem Mustafa volt az egyetlen, aki unatkozott. Így a vezetés jónak látta az ötletet, hogy egy kicsit megmozgassa az embereket. A katonák pedig egyébként is nagy tiszteletben tartják Atatürk emlékét.

Végül 3000 önkéntes vonult ki mészkővel és fekete festékkel (összesen 100 tonnával), hogy elkészítsék a világ legnagyobb Atatürk képét. Ennek hossza 176 m, szélessége pedig 43 m.

Az építkezés 30 napig tartott. És valószínűleg a hadsereg a helikoptereket is bevetette, hogy felülről is jól nézzen ki, ne csak szemből, a közeli útról.

Amikor pedig elkészült, akkor állítólag Mustafa összeveszett a parancsnoksággal. Mert azt kérték, hogy a művész írja alá, de ő megtagadta: ez nem csak az ő munkája. E miatt majdnem hadbíróság elé került, de végül beérték azzal, hogy elbocsájtották a katonaságtól.

A kép több, mint 30 év elteltével is látható. Még a Google Földben is megtekinthető , akár 7500 m-es magasságból is!

A statisztika szerint Isztambul lakossága néha 13, néha 15 millió. Máskor pedig 17 vagy 20. Végül is egy ekkora városban plusz-mínusz néhány millió fel sem tűnik..

De arról már nem ír a statisztika, hogy ez a 13-15-17-20 mind ember, vagy vannak-e közte marslakók is.

Azt már többször megállapítottuk, hogy az isztambuli taxisofőrök (énem is beszélve a) egy másik bolygóról érkeztek. 34 körpanorámás szemük van, és 42 kezük (ebből 14 a dudát nyomja). Csak azt jól leplezik. Most pedig egyre több nyom utal arra, hogy az Anatólia mélyéről előkerülő takarítónők egy része is földönkívüli.

Törökországban még sok helyen él az a szokás, hogy a nők házasság után inkább otthon

maradnak. Sokan eleve így készülnek, így az iskolát is csak mellékesen végzik el. Aztán idővel kiderül, hogy nem lenne rossz egy kis extra kereset

2015-02-11

Török Kávéházi Estek egy közös törökországi utazásra hív minden kalandvágyót.

Cél: Közép-Anatólia (Kappadókia) és Isztambul.

Időpont: 2015. április 9-13.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Uçhisar[/caption]

Ha tetszenek a Török Kávéházi Estek és kedved lenne eltölteni velünk egy jó hangulatú hosszú hétvégét, vagy egyszerűen csak érdekel Törökország, csatlakozz hozzánk egy felejthetetlen kalandra!

Ízelítő a látnivalókból:

Isztambul, Avanos, Göreme, Uçhisar, Ürgüp

Aya Sofia, Kék mecset, Egyiptomi Fűszer Bazár, Galata torony, Istiklal sugárút, kapadokyai tündérmécsék, Uçhisar vár, Göreme szabadtéri múzeum, szerzetesek völgye, földalatti város, Galamb völgy

Részletes programért: tkeutazas2015@gmail.com, [facebook.com/tkeutazas](https://www.facebook.com/tkeutazas)

Részvételi ár: 350 € + repülőjegyek (kb 300 € foglalás gyorsaságától függően)

Maximum résztvevői szám: 16 fő

A részvételi ár tartalmazza a belépőket, a szállást, és a kapadokyai étkezéseket.

Göreme szabadtéri múzeum

Ürgüp tündérmécsék

Devrent völgy

Paşabağ (szerzetesek völgye)

Avanos

Vörös folyó

szállás:

[caption id="attachment_8160" align="aligncenter" width="424"] Török Kávéházi Estek utazás[/caption]

2015-02-12

Jó hír a török zene rajongóinak! Több évnyi kihagyás után ismét indul az Eurovisio-on.

Ami azt jelenti, hogy májusban ismét a tv előtt fogunk tombolni 2 kg mogyoró és pattogatott kukorica kíséretében.

De majd csak 2016-ban...

Törökország 1976-óta vesz részt az Eurovision Dalfesztiválon. A kezdeti időszakban többször szerepeltek rosszul, mint közepesen. Többször szedtek össze olyan kerek pontszámokat, mint pl. a nulla. De nem adták fel!

Ahogy Ali bácsi, a csuklósbusz vezetője sem szokta feladni a szűk kisutcába a behajtást, úgy a törökök sem adták fel az eurovision-os álmukat. És ahogy Ali bácsinak is végül sikerült beférnie a hátsó sikátorban, és bevette a 310 fokos kanyart, úgy Törökországnak is sikerült megnyernie a dalfesztivált.

2003-ban Sertab Erener az Everyway That I can (Mindenféleképpen) c. dallal mindenkit levett a lábáról. 167 pontot szerzett, és ezzel ő lett a nyertes (érdekesség, hogy a következő évben az Athena zenekar 195 pontot szerzett, de csak a 4. lett).

[iframe width="420" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/bRAjf9rFA58" frameborder="0" allowfullscreen]

Sertab Erener videóklipp az Eurovision-re

Sertab Erener sok szempontból szakított a korábbi szokásokkal. Egyik ilyen volt pl, hogy teljes egészében angolul énekelt. Ami sokak szerint egy fontos eleme volt a nyérésnek. Ezért az összes későbbi török induló is angolul énekelt. Szerintem ezzel sokat vesztek a dal hangulatából.

E mellett Sertab keverte a török és az európai zenét, nem mellékesen pedig bevetette a háremet, a hastáncos török lányokat. Mint a sikerén is láthatjuk, a hárem igencsak jó eszköz a sikerhez.

[iframe width="420" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/m3i4S4E7h3I" frameborder="0" allowfullscreen]

Sertab Erener az Eurovision-ön

Meg biztos az is számított, hogy jól énekelt jó dalt. :)

Minden esetre, 2003 fordulópont volt. Azóta a törökök a kevésbé rossz kategóriából feljöttek a majdnem jóba. Sőt! Volt egy második és három negyedik helyezésük is. Tehát többnyire az élmezőnybe kerültek.

Mi pedig marék számra fogyasztottuk a szózott mogyorót és szurkoltunk mindenkinek.

Majd pedig 2012-ben vége szakadt a sorozatnak. Ennek politikai és más okai is voltak, amire nem térünk ki a blogban. Úgy tűnt, hogy Törökország végleg kilép az Eurovision-ból. Sőt!

2013. október 15-én Eskişehir-ben a törökök megrendezték a saját Eurovision-jüket, a Türkvision-t (Türkvizyon). Ennek lényege, hogy a törökül beszélő, vagy a török kultúrával kapcsolatos országok és csoportok vesznek részt rajta. Mint pl. Türkmenisztán, Azerbajdzsán vagy a Németországban élő törökök.

Az első - bár Azerbajdzsán nyert - annyira tetszett mindenkinek, hogy el is határozták, ezt folytatni fogják. Nagy volt a lelkesedés. De valahogy a hivatalos weboldal megállt 2014. augusztusában. Megnyugodhatunk, novemberben azért megrendezték. Az első helyezett pedig Tatár föld lett. Tehát 2015 októberében ők lesznek a házigazdák.

És most itt tartunk. Van egy nyugati Eurovision, amin majd 2016-ban ismét indulnak a törökök. És egy keleti, amelyikben pedig már idén októberben ott lesznek. Dupla adag mogyorót eszünk!

Magyarország egyébként még nem jelentkezett a Türkvizyon-ra. Esetleg valakinek nincs kedve? Én rá szavazok majd! :) Segítségképpen a Boci, boci törökül:

İnek, inek, karışık,
Kulak da yok, kuyruk da yok,
Oturmaya oraya gidiyoruz,
Sütü nereye buluyoruz.

2015-02-13

Isztambulban a 43. Zenei fesztivál együtt indul a nyárral.

Lesz zene, meg zene. És még tánc is, 1 hónapon keresztül.

És bár török zene nem lesz, de azért... szóval lesz zene, meg tánc is!

Jah, és még magyarokat is találtunk! :)

2015. május 31-június 29 között rendezi az IKSV (Isztambuli Kulturális és Művészeti Alapítvány) az idei Isztambuli Zenei Fesztivált. Összesen 12 egzotikus helyszínen lesz muzika és tánc, köztük a Szent Iréné bazilika, Heybeliada (Szigetek) Aya Triada Monostora, vagy a Szent Antouan Templom.

Az igencsak vaskos és részletes programfüzetben 27 előadás szerepel. Azaz kényelmesen végig lehet nézni mindet, nem kell egyikről a másikra rohanni.

A legtöbb koncertet német (Deutsche Kammerphilharmonie Bremen), orosz és spanyol művészek tartják. De lesz köztük egy magyar csapat is.

[caption id="" align="aligncenter" width="503"] Liszt Ferenc Kamarazenekar[/caption]

Június 17-én 20:30-kor az Íş Sanat Konser Salonu-ban (Íş Kuleleri, Levent) a Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertjét láthatjuk (hallhatjuk) egy 110 perces előadásban. A vendég előadó Boldoczki Gábor trombitás és Gülsin Onay zongorista lesz. A következő műveket fogják előadni:

Edvard Grieg

Holberg Suite, (40 perc)

Dimitri Shostakovich

Zongora koncert, trombita és vonósok c-mollban (35 perc)

Gaetano Donizetti

D-moll koncert trombitával és vonósokkal

Bartok Béla

Divertimento SZ113

Liszt Ferenc

Magyar rapszódia No.2 S244 (Karmester: Wolf Péter)

Az I. kategóriába a jegyárak 120 TL, a II-ban 90 TL, míg a III-ba 60 TL. Diákoknak 35 TL

A témában jártasoknak biztos nem kell bemutatni a Liszt Ferenc Kamarazenekart. Így

inkább Boldoczki Gábornak néztünk utána egy kicsit. Akiről a publikus adatok alapján kiderül, hogy nem először koncertezik Isztambulban.

[caption id="" align="aligncenter" width="491"] Boldoczki Gábor[/caption]
1976-ban született Szegeden. Kiskőrösön nőtt fel. Tizennégy éves koráig a helyi zeneiskolában édesapja, Boldoczki Sándor (1944–) volt a tanára. Középfokon a budapesti Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskolában Kis András tanítványa volt. Innen került a Zeneakadémiára, ahol Szűcs Zoltán és Kovács Zoltán voltak a mesterei. Posztgraduálisan részt vett Reinhold Friedrich karlsruhei kurzusán. 2010-ben, DLA-diplomája megvédése után, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem óraadója lett Budapesten. 1987 óta vesz részt hazai és nemzetközi zenei versenyeken, ahol számtalan díjat, első helyezést ért el. Repertoárja a barokktól a kortárs zenéig terjed. Több ősbemutató fűződik nevéhez. A kritikák kiemelik makulátlan technikáját és karizmatikus személyiségét.
Forrás: Wikipédia
További érdekességeket és a legújabb lemezét megtaláljuk a .

No tehát lesz zene és tánc, Liszt és Bartok, Liszt Ferenc Kamarazenekar és Boldoczki Gábor, és még Mozart maraton is. Jegyeket pedig leginkább a oldalon lehet venni. . Ugyan ezen az oldalon a helyszínek címeit is megtaláljuk (Venues).

2015-02-16

Van, ahol az elnöknek van forró vonala (hogy kilője a rakétákat). Van, ahol a feleségnek (a bevásárló központba), és van, ahol a férjnek (hogy letiltsa a hitelkártyát). És van, ahol a taxinak.

Mint pl. Isztambulban.

Isztambulban, egy 2014-es számlálás szerint, 17.000 taxi van. Azóta eltelt egy év, és bár garantáltan néhány összetört belőle, a számuk biztosan növekedett.

Ez pedig arra utal, hogy taxit találni nem olyan nehéz dolog.

Nem is bizony. Sok helyen hatalmas sorokban állnak, és csak arra várnak, hogy a gyanútlan gyalogos véletlenül meglóbalja a kezét, és hopp, máris felszedték.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul taxi[/caption]

De ha nem is ilyen frekvencián helyen vagyunk éppen, akkor is, taxit találni nem nehéz. De ha mégse sikerülne, még mindig elmehetünk a , hogy vegyünk egyet magunknak...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Taxi bazár[/caption]

Persze vannak olyanok, akik úgy érzik, hogy a célba érés után nem tudnának a taxival mit kezdeni. A Boszporuszba beledobni sajnálják, kézipoggyászként pedig nem engedik fel a repülőre (pedig nem szűrő-vágó eszköz). Így ők maradnak sima utasok.

Szerencsére a mai technikával nem akadály, hogy akár mobil telefonról is kérjünk taxit. Az Európában már ismert Über helyi változata a . Ezzel bárhol is járunk, magunkhoz hívhatunk egy taxit, legyen az bármilyen messze is.

Node! Igen ám, de mi van akkor ha a telefonunk lemerült? Akkor aztán hogy fogunk mi taxihoz jutni?

Semmi pánik! Ezért találták ki már az ősidőkben a helyhez kötött taxi forró vonalat. Ennek előnye, hogy helyhez kötött. Így ha éppen nem vitte valaki haza, akkor biztosan ott találjuk, ahol ennek a helye van. Ezt a helyet meg nem olyan nehéz megtalálni. Igaz, Isztambulban még csak egyet forró taxivonalat láttunk, de ez legalább egy könnyen megközelíthető helyen van: két metró, egy hajó, meg három busz. Ennyi meg nem nagy ár azért, hogy taxihoz jussunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Taxi forró vonal[/caption]

Akik egyébként a másik típusú forró vonalra gondoltak, ahol a túloldalt forró hangulatú taxis lányok búgnak selymesen, azokat sajnos ki kell ábrándítanom. A hangból ítélve bajszos a bácsi, és egyáltalán nem bűg.

http://hu.wikipedia.org/wiki/SMS_Goeben

2015-02-17

Önkormányzati, más szimbólumok is kellenek

Egyik kedvenc Isztambul történelmi blogon találtunk egy érdekes összeállítást az AyaSofya elmúlt 150 évéről.

Ez a Burada İstanbul var (Itt Isztambul van) blog, melyen már máskor is sok izgalmas dolgokat találtunk.

Az AyaSofya, vagy magyar nevén Hagia Szophia Isztambul legismertebb épülete. Egykor templom volt, majd dzsámi lett, ma pedig múzeum.

532-ben épült fel 5 év alatt, és 650 évig a világ legnagyobb egyházi építménye volt (ha a piramisokat nem számítjuk egyházinak). Most már 1500 év telt el a megépülése óta, és bár sok mindent látott, sok mindent megélt (földrengést, háborút, keresztetéseket, stb..) még mindig jól tartja magát.

Az alábbi képsorok az utóbbi 150 évben készültek. Különlegességük, hogy ugyan onnan lettek fotózva. Így jól látható, hogy míg a környék komoly változáson ment keresztül (annak ellenére, hogy egy nagy üres tér), az AyaSofya csak állt, rendületlenül.

Külön felhívom a figyelmet az első képeken látható faházakra. Ilyeneket sajnos ma már nem nagyon találni Isztambulban.... Minden kép forrása a .

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] Fotó: James Robertson / 1854[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fotó: Francis Bedford / 1862[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fotó: Adolphe Saum / 1865[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] Nincs forrás sem évszám[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] 1872[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fotó: Pascal Sébah / 1875[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] Fotó: Basile Kargopoulo / 1875[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Nincs forrás és évszám[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] Fotó: Aşil Samancı / 1900-1920[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nincs forrás és évszám[/caption]

Próbáltam egy hasonló beállítást keresni a XXI. század elejéről is. Végül is csak 210 AyaSofya képem van. Egyet találtam.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya 2007[/caption]

A fényképek eredetileg . Érdemes belenézni, mert 4000+ régi isztambuli kép található itt.

2015-02-18

100 éve, 1915. február 18-án az Antant flottája behalt a Dardanellák szorosba, és ezzel megkezdődött az I. Világháború egyik legvéresebb csatája. Bár kevés olyan volt, amelyik ne érdemelte volna ki ezt a nevet.

Itt viszont a törökök nyertek. Majd megint nyertek. És megint nyertek. Ezzel pedig egy hatalmas fordulat kezdete volt az Oszmán Birodalomban.

Mondhatnánk, hogy 1915. február 18-a volt a kezdete a török részről az I. Világháborúnak. De ez azért sem igaz, mert eddigre 2 frontot már harcoltak az oszmánok: Afrika irányába a Palesztin fronton Szuezeért az angolok ellen, és Ázsia irányába a Kaukázusért az oroszok ellen. Itt volt az ideje, hogy Európa irányába is harcoljanak. Az ausztrálok ellen.

Kezdetnek azért se lehet mondani, mert az I. Világháború egy folyamat volt. Főleg a törökök részéről, akik egyébként is szinte minden évben harcoltak valakivel azóta, hogy I. Oszmán az 1200-as évek végén fejbe ütötte a szomszéd törzsfőnökét, és elvitte a lányát, majd birodalmat alapított. Az utolsó, a Második Balkáni Háború is éppen nemrég (1913) ért véget. Úgyhogy nem biztos, hogy a lakosság különösebben észrevette volna, hogy ez most már lesz, mint a többi.

Annál is inkább, mert az oszmán háborúk a török területektől távol zajlottak. Viszont pont az I. Világháború utáni Török Függetlenségi Háború lesz az, ami egészen Anatólia belsejéig lángba borít mindent. Ahogyan meg is változtat mindent.

Ennek egyik eredménye, hogy Törökország azóta se háborúzott, és még a II. Világháborúból is kimaradt.

De most még 1915-öt írunk. Legyen inkább 1914.

Elkezdődött az I. Világháború. A törökök a németek mellé álltak, mert már több száz év eltelt azóta, hogy komolyan hódítottak volna valamit. Ekkorra már a szultánság is a végnapjait élte. Az igazi vezetés Enver pasa kezében volt. Az ő álma egy pántörök birodalom létrehozása volt.

Törökországnak három kijárata van. Egyik Ázsia irányába, a Kaukázuson keresztül, másik Afrika irányába, a harmadik pedig Európa felé. Az I. Világháború elején a Balkánon patthelyzet alakult ki. Még nemrég ért véget az Első és a Második Balkáni háború. A sebek frissek voltak, így még nem döntött el, ki-ki mellé fog állni. Így ebbe az irányba egyenlőre béke volt. A másik két oldalon a török harcoltak. Mindenkiel, aki szembe jött.

Beleértve az időjárást is. Délen a nagy meleggel és szárazsággal, keleten pedig a hóval és

faggyal kellett megküzdeniük.

Mindeközben Európában a frontvonalak megmerevedtek. Az Antant valahogy fel akarta kavarni az állóvizet. A német erőket valahogy el kellett vonni nyugatról. Mindeközben pedig valahogy az oroszokat is szeretnék volna segíteni. Így egy olyan helyet kerestek, ami ideális lenne egy új front megnyitásához.

A törökországi Dardanellák ehhez ideális helynek tűntek. Elég közel volt a Balkán összes államához, hogy egyértelmű üzenetet küldjenek feljűk. És elég közel az oroszoktól, hogy a törököknek ne legyen kedvük őket támadni. És elég közel Isztambulhoz, hogy mindenki megijedjen.

A terv elég egyszerű lett volna: az Antat néhány hajóval bevonul a szoroson, és ha lehet, egészen Isztambulig haladnak. Mert hát ugye a törökök nem számítottak komoly ellenfélnek. Csakhogy a sziklák között megbúvó ágyuk a vártnál erősebbek voltak, és a 18 hajóból 3 elsüllyedt, és 4 súlyosan megsérült. Ekkora vereséget évszázadok óta nem szenvedett se a brit, se a francia haditengerészet. Ez a nap volt 1915. február 18-a.

Nosza, akkor szálljunk partra. Mert nincs itt semmi, csak pár bokor, meg egy meredek domboldal. - gondolták a szövetségesek.

A törökök az elején nem értették, mire jó ez. Hiszen oka volt annak, hogy ez elmúlt 8000 év alatt senki se épített még egy falut se arra a partra. A domboldal pedig azoknak kedvezett, akik fent voltak. Ezek pedig a törökök voltak.

A Gallipoli félsziget, ahol végük az ausztrálok és új-zélandiak (ANZAC) partra szálltak, egyáltalán nem olyan, mint a térképen látszik. A meredek partvonal, majd feljebb a meredek vízmosások a mindig a védőknek kedveztek. Egy-egy rövidebb, 50-20 méteres szakasz megszerzéséért több ezer katonát kellett feláldozni. Már ha egyáltalán sikerült valamit előre haladni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Anzac-öböl - oda kell felmászni[/caption]

A lövészárkok pedig megdöbbenően közel, .

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] 3 perc a halálig - lövészárkok szimuláció Ecebat városában[/caption]

További nehézség maga az időjárás volt. Ami ez alkalommal a törököknek kedvezett. Míg a szövetségesek felváltva küzdöttek a viharokkal és a szárazsággal, addig a törökök kényelmesen sütögették a kebabot a frontvonal mögötti falvakban.

Mindennek az lett az eredménye, hogy a partraszállás után nem sokkal a frontvonalak itt is

megszilárdultak. Csendesnek semmiképpen nem lehetett nevezni, mert összesen több, mint 100.000 ember halt meg az alig 1 évig tartó harcban.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Elesettek listája az egyik faluban (Büyükanfarta)[/caption]

Ezzel együtt pedig az Antat üzenete sem úgy ért célba, ahogyan tervezték. Bulgária 1915 októberében hadba lépett, az osztrák-magyar csapatok legyőzték a szerbeket, az antantbarát görög kormány lemondott. Ennek eredményeképpen létrejött a szárazföldi összeköttetés Németország és Törökország között. Az osztrák-magyar csapatok pedig egészen Görögországig jutottak.

Az Antatnak lépnie kellett, 1915. október 5-én Szaloniki mellett partra szálltak. Erősítésként a csapatokat átirányították a Gallipoli félszigetről. Az utolsó brit alakulat 1916. január 7-én hagyta el a lövészárkot. Ezzel a törökök megnyerték a Dardanellák ostromát.

Míg az Antant oldalon komoly morális és politikai válság lett az ostrom eredménye, addig a török történelem egyik legnagyobb váltását idézték elő. Az I. Világháborúban ezen az egyetlen helyen könyvelhettek el sikereket. Ebben pedig a fiatal Atatürknek nagy szerepe volt. A nép hősként ünnepelte, mögé állt, amikor a török függetlenséget és az újonnan alakult köztársaságot kellett megvédeni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Gallipoli emlékpark[/caption]

2015-02-19

A név senkit ne tévesszen meg! Az ivókutak (törökül çeşme) ma már a legkevésbé alkalmas ivóvíz fellelésére. Már ha egyáltalán bármilyen vizet is találunk benne... azt semmiképpen ne igyuk meg!

Viszont építészeti és történelmi szempontból nagyon izgalmasak.

Isztambul sose volt kicsi város. Az embereknek pedig víz, ennivaló, és műsor kell, ahogyan ezt már Caesar is megállapította. Az ennivalóról gondoskodnak a kebab árusok. Műsornak meg ott van... hát úgy egész Isztambul úgy, ahogy van. Már csak a víz hiányzik.

A Bizánci Birodalomban épült, majd az Oszmán birodalomban sokszor meghosszabbított vízvezeték-hálózatról már többször írtunk (és), most ideje a végpontokat is jobban szemügyre venni. Főként mivel gyakran látványosak. Ők az ivókutak, török nevén a çeşme-k. Legismertebb közülük a III. Ahmet kútja, mindjárt a Topkapı palota bejáratánál.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] III. Ahmet kútja[/caption]

És mint láthatjuk, ebből sem folyik a víz. Igencsak régóta..

Nem minden kút épült a vízvezeték hálózat közelében. Inkább csak a kiváltságosabbak. Nagyon sok kút valójában egy víztartály, amit este töltöttek fel. Ezeket a tartályokat pedig tisztán is kellett tartani., ami megint nem volt egy egyszerű munka. Így érthető, hogy amint a lakásokban megjelent a vezetékes vízhálózat, az önkormányzatok gyorsan elkezdtek a régi ivóvíz kutakról.

Ezen okból pedig ma már alig lehet az ivókutakat fellelni. A legtöbbet puha kőből készítették, hogy könnyű legyen faragni. Ezek viszont nem bírják az időjárást. Így nagyon sok kút ma már szinte felismerhetetlen. Észre se vesszük, hogy ott állnak az utcában. Esetleg a gaz is benőtte.

Sőt! Nemcsak a gaz, de sok esetben maga az utca nőtte be a kutakat. Azáltal, hogy az útfelújítások legtöbbször azzal jártak, hogy újabb és újabb réteget hordtak a régi tetejére, a kutak szépen, lassan lesüllyedtek. Ma már nem nehéz olyat találni, amit félig eltemetett az út. Vagyis pont, hogy elég nehéz megtalálni lent, a kövek között. Az ilyenek jól mutatják, hol is volt valaha az utcaszint.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] III. Murat Çeşmesi, Kasımpaşa - Forrás: Burada Istanbul var[/caption]

Mégis az utcák (pl. Soğuşeşme - hidegkút), néhol még a kerületek (Valideçeşme - Anyaszultán-kút) neve is őrzi az emlékét.

Az önkormányzati listában 1308 ivókút szerepel. Ez azért nem kis mennyiség. A legnagyobb gyűjtőmunkát Affan Egemen végezte 1993-ban, aki 1164 kutat keresett fel és fényképezett le. De a munkája nemcsak ebből állt. Ő komolyan megvizsgálta a kutakat, ki és mikor

építette, stb... Ami azzal járt, hogy hősünk létrával járt. És próbálta kibetűzgetni az alig látható oszmán írásokat.

Mivel megint kezd divatba jönni az oszmán írás, érdemes erről annyit tudni, hogy az írás ismerete nem egyenlő a nyelv ismeretével. Ahogyan a latin betűk megtanulásával sem fogunk tudni automatikusan németül és olaszul beszélni. Pláne nem angolul és franciául. A latinban viszont legalább a betűket mindenhol nagyjából ugyan úgy írják. Ez kevésbé mondható el az oszmán írásról.

Tehát hősünknek egészen biztosan roppant sok munkába került a könyv elkészítése () minden kútrajongó nagy örömére.

Az listám közel se áll ennyire jól. És nem csak azért, mert nincs is listám. Nem tudnék 20 ivókutat felsorolni. Így ha valaki Isztambulban szeretne ezer kutat körbejárni, akkor ebben keveset tudnék segíteni. De 500 kút pontos helyét biztosan meg tudom mutatni.

A blog ismét egy roppant hasznos térképpel lepett meg bennünket. Ezen 500+ kutat jelölt be. Sokakat fényképpel együtt.

Ez már csak azért is jó, mert pl. itt van egy kút, mindjárt a házunkkal szemben. És eddig nem is tudtam, hogy ez a kő darab (inkább szikla), egy kút.

Így bár a víz nem iható, de akik Isztambul mélyére is gyalogtúrát terveznek, érdemes a térképet is böngészniük. Útközben láthatnak érdekes kutakat. :)

Itt a térkép:

[iframe

src="https://www.google.com/maps/d/embed?mid=ziRgRk0UIMbw.kVP_3ihXMfqs" width="640" height="480"]

Mindemellett (szokás szerint) érdemes az is átnézni, márcsak a képek miatt is. :)

2015-02-20

Bartók Béla munkássága nemcsak Magyarországon, hanem Törökországban is elismert.

Idén, halálának 70. évfordulóján nagyszabású megemlékezést, ünnepet tartanak. Érdemes ezt is elolvasni, mert számos érdekességet ismerkedhetünk meg Bartók Béla törökországi tevékenységéről.

Most pedig következzen az isztambuli program!

Szervezők: Magyar Intézet és az Isztambuli Magyar Főkonzulátu

A rendezvény ingyenes.

Február 23. hétfő

19.00 - Megnyitó és fogadás. Vendég: Sezgin Türk

19.30 - Filmvetítés: Sezgin Türk: Béla Bartók, 1936 (52")

Helyszín: Isztambuli Magyar Intézet (İstiklal Caddesi No.213, Beyoğlu/İstanbul)

Február 24. kedd

19.00 - Beszélgetés. Vendég: Yılmaz Atadeniz

19.30 - Filmvetítés: Yılmaz Atadeniz: Béla Bartók'un izinde (90")

Helyszín: Isztambuli Magyar Intézet (İstiklal Caddesi No.213, Beyoğlu/İstanbul)

Február 26. csütörtök

18:00

Sipos János: Bartók Béla nyomában, Anatóliában és a világon

Richter Pál: Bartók Béla szerepe a magyar népzene kutatásban

Hasan Uçarsu: Ahmet Adnan Saygun zenei személyisége és Bartók Béla

Kobzos Kiss Tamás: Magyar népzeneoktatás

Kobzos Kiss Tamás – Erdal Şalikoğlu: koncert

az előadások török/magyar nyelvek hangzanak el tolmács közreműködéssel

19:30 - Fogadás

20.00 - Köszöntő beszédet mond:

Prof. Dr. Gülay Barbarosoğlu – Boğaziçi Egyetem rektora
Hendrich Balázs – Isztambuli Főkonzul

20.15 - Zongora koncert: A Junior Prima díjas, ifjú tehetség, Medgyesi Zsolt koncertje
(Bartók, Liszt és Mozart művek)

Helyszín: Boğaziçi Üniversitesi, Uçaksavar Kampüsü, Garanti Kültür Merkezi, Ayhan Şahenk Salonu 34340 Etiler/Beşiktaş

Február 27. péntek

19.30 - A Junior Prima díjas, ifjú tehetség, Medgyesi Zsolt zongora koncertje (Bartók, Liszt és Mozart)

Helyszín: Osztrák Kulturális Fórum (Köybaşı Caddesi 44. Yeniköy)

Február 28. szombat

19.00 Kobzos Kiss Tamás – Erdal Şalikoğlu koncert

Helyszín: Macar Kültür Merkezi (İstiklal Caddesi No.213, Beyoğlu/İstanbul)
Az Isztambuli Magyar Intézet és Isztambuli Magyar Főkonzulátus szervezésében megvalósuló programsorozat az EMMI, a Bogaziçi Egyetem és az Osztrák Kulturális Fórum támogatja. Valamennyi rendezvény ingyenesen látogatható. További információért forduljon az istanbul@bbi.hu e-mail címhez, hívja a 0212-2438288-es számot vagy keresse fel a oldalt.

2015-02-21

Eszközök

yandek

360istanbul

wikipedia

wiki

2015-02-23

Idén harmadszorra érte el a hó Isztambult. És ezúttal tényleg annyi esett, hogy alig gyóztük a hóembereket építeni!

A ház előtti kocsi tetején 30 cm hó gyűlt össze, mígnem jött valaki (én), és hógolyót gyúrt belőle. Pedig mi a tengerpart közelében vagyunk, ahol viszonylag kevés szokott megmaradni.

Állítólag 30 éve nem volt még ekkora hó!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Megjött a tél Isztambulba[/caption]

Percre pontosan ahogy a meteorológia megígérte. Ahogyan a mennyiséget is eltalálta. Persze megint eljátszottuk a meglepettet, hogy Télen hó?? Még ilyen...! Így nagy dugók keletkeztek. Még ott is, ahova sikerült 1-2 hókotrótt bezsúfolni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Isztambul hóban, dugóban[/caption]

Mi azért - biztos, ami biztos - csak azért is eldöntöttük, hogy már az első nap (mert ugye ekkor a legnagyobb a káosz) elmegyünk a közeli tengerparta. Persze munka ügyből kifolyólag, nem pedig fürdeni. Bár elég jó hullámok voltak. Mégis megúsztuk a dugókat. Egy jó csellel még időben bemenekültünk a jó meleg lakásba, hogy a tv előtt ülve figyeljük azokat, akik kint rekedtek.

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Hó mindenütt - Forrás: TGRT gaber[/caption]

Márpedig jó jött rendesen. És ezúttal nemcsak mutatóba, hogy leesik pár pehely, amely a következő enyhe fuvallattal mindjárt vissza is repüljön. Már az első percekben komoly mennyiség esett. Majd rázendített annyira, hogy 20 cm-t se lehetett látni. Majd megdördült az ég, és elkezdett igazán szakadni a hó.

Majd pedig kisütött a nap.

Utána kezdődött előlről megint: sok hó, még több hó, égzengés, rengeteg hó, napsütés. Ezzel jól elvöltünk 3 napig.

Nálunk a gyerekeket már az első dörgésre buszba rakták, és hazaszállították az óvodából. Így ők megúszták a 6-9 órás dugókat.

[caption id="attachment_8204" align="aligncenter" width="338"] Isztambul

bedugulva[/caption]

A régi megszokott recept alapján, amikor a hó megérkezik Isztambulba, akkor hozza magával a vihar barátait is. Így nemcsak az utak, hanem a Boszporusz is járhatatlan lesz. Végül még a repülőteret is le kellett zárni. Így a két kontinens között megint csak maradt a két híd, és a Marmaray.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ott van a hajó is valahol[/caption]

A hidak esetében érdemes tudni, hogy az út több, mint 50 m magasan van a tengerszint felett. Mégpedig a Fekete-tengert és a Márvány-tengert összekötő szélcsatorna kellős közepén. Ilyenkor nem érdemes kinyitni az ablakot a kocsiban, mert pár pillanat alatt megtelik hóval. Így az átkelés egyáltalán nem könnyű.

A másik természeti érdekesség Isztambul esetében, hogy nincsenek vízszintes helyek. Az utak legkisebbje is valamilyen irányba lejt. Rengeteg olyan utca van viszont, ahova más országokban nem aszfaltot tennének, hanem lépcsőt, mert olyan meredek. Vagy talán inkább mindjárt liftet. Hóban ezeken a helyeken közlekedni igazán mókás. Mert nemcsak a szembejövő kamionokat kell kerülgetni (ez meg hogy tudott itt feljönni?), hanem a nagymamától elcsent tepsiben szánkózó gyerekeket is. De nem is ez a nehéz, hanem majd amikor leérünk: meg kell állni valahogy!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Beşiktaş a hóban[/caption]

Ilyen időben aki teheti, inkább maradjon otthon. És úgy tűnik, hogy sokan otthon is maradtak (vagy csak elvesztek valahol útközben, vagy nem tudtak felmászni a dombra), mert másnapra nagyon elcsendesedett a város. Mivel Árpi is haza lett rendelve, és én voltam az egyetlen, aki hajlandó volt a csonttörését kockáztatni, mi ketten mentünk ki a hóembert építeni. Tekintve, hogy a tél csak pár napig tart, így a lehető legtöbb időt töltöttük a hóban. Csak átöltözni jártunk haza

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul nyakig a téiben[/caption]

Kint az utcán a péket, a zöldségeket és a többieket könnyű volt rávenni, hogy szálljanak be a hócsatába. Annál is inkább, mert vevő nem nagyon volt. Csak az anyukák zavarták ki a gyereket, hogyha már szünet van, ne otthon lábatlankodjanak. Így hiába a 30 cm hó, gyorsan fogyott. Szerencsére jött az utánpótlás is rendesen..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Itt még csak 25 cm hó van a kocsi tetején - és éppen süt a nap. De majd 2 perc múlva...![/caption]

A szünetekben pedig beálltunk a szánkózók közé. Persze erre a pár napra nem vesz szánkót senki. Helyette ott vannak a jól bevált technikák: zacskó, műanyag zsák, tepsi, szennyes

kosár, stb...

[caption id="attachment_8199" align="aligncenter" width="450"] A kosárból zokni ki, gyerek be[/caption]

Mire kiszánkóztuk magunkat a pékék hóembereket építettek. Mivel építőanyag volt bőven, nemcsak apró kis buckák keletkeztek, hanem komoly méretű emberkék, óriások. De még - természetesen - foci szurkoló is. Mégiscsak Beşiktaş szívében vagyunk.

[caption id="attachment_8201" align="aligncenter" width="450"] Beşiktaş hó-rajongó[/caption]

Mediterrán ország lévén a hóember szeme olíva bogyó volt. Az orra pedig itt is répa. A sapka sál pedig nem maradhatott el, mégiscsak hideg van.

[caption id="attachment_8200" align="aligncenter" width="500"] Hóember - a fénykép elkészülte után felborult..[/caption]

Beşiktaş központjában pedig egy igazi fiatalos hóemberre is bukkantunk: kezében sör és vízpipa. Fején pedig bukósisak, ha esetleg tüntetésre kerülne sor.

[caption id="attachment_8202" align="aligncenter" width="450"] Beşiktaş ivócimbora[/caption]

Mindeközben a városban kezdett a hó igazán megtelepedni. Egyik-másik helyen a kocsik alig látszottak ki. Az egyik utca különösen népszerű lehetett, mert minden hírűség azt fotózta le.

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Az elbújt autók - forrás: Hürriyet[/caption]

A hőmérséklet végig 0 fok körül mozgott. Így kérdéses volt, mikor libben át arra a pontra, amikor hó helyett eső esik, ami pillanatok alatt elmosza az egészet. Ez elvileg pénteken megtörtént a cikk írása közben. De ugyan úgy a másik irányba is átlendülhet: egy apró lehülés, és újra belep minket a hó..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Isztambul télen[/caption]

2015-02-24

Az alkalmával sikerült egyelten képre rögzíteni a török mentalitást.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ilyenek a törökök[/caption]

Ez az egyetlen kép jobban megmutatja a törököket, mint több száz blog bejegyzés!

A kép Besiktas szívében készült. Bár éppen amit fekete-fehében látunk az csak a hó, ami éppen elkezdett esni. A kép fő témája is ez: hull a hó, és hózik. És itt bizony vol zik-zik 3 napon keresztül. A zik-zik ütemére pedig zene és tánc is. Meg hóember. De az majd csak estére lesz..

Szóval itt most (mármint a képen) szakad a hó. És láthatunk didergő embert. Pl. a piros kabátban, az esernyős mögött. Míg az esernyős nyugodt léptekkel megy. A hideg ő belé próbálja belemélyeszteni a fogait, de hősünk bátran megy tovább.

Azért a többség behúzza a nyakát. Mégis csak ilyen idő! Itt! A Mediterránon??

De nem mindenki!

A kép bal oldalán azokat láthatjuk, akik tényleg fittyet hánynak az időjárásnak. És remélhetőleg csak fittyet. Bár ez az elfogyasztott alkohol mennyiségétől is függ. Itt kint ücsörögnek a hóvihar közepén, mintha csak kellemes tavaszi szellő fújdogálna. És itt békésen iszogatják a teájukat, vagy valami mást, aminek nagyobb az ütőképessége. Persze a török teával is ki lehet ütni valakit. Meg a teás pohárral is.

Ezen emberek között is vannak, akik kabátban, sapkában ülnek. Látszik, hogy azért tisztában vannak az időjárással, de az elszántságuk vetekszik az elemekkel. A sűrű kardigános (valószínűleg csuklósbusz-sofőr) viszont magával a fizikával néz farkasszemet. És a fizika az, aki előbb pislog.

Na, ő aztán tényleg nem fogja a teázgatást megszakítani, csak mert éppen belepi a várost a hó.

Persze könnyű a dolguk, hiszen ott van mellettük a földgázos utcai kályha, amit pont azért találtak ki, hogy pár méteres körzetben kellemes időt hozzunk létre. Persze a hó így is be fog fújni, de már kit érdekel!

Ezeket a kályhákat török módra is meg lehet rakni. És akkor már olyan meleg lesz, hogy akár bikiniben is ki lehet ülni teázni az ítélet időbe. És akkor már tényleg időjárástól függetlenül ki lehet ülni az utcára teázni. Mert ez a lényeg, semmi más.

Mindeközben a kép jobb-közép oldalán az új generációt láthatjuk. Ők is rendelkeznek a török vérrel, hogy sapka, sál, kesztyű, és pláne esernyő nélkül mennek ki a hóba. De ellentétben az idősebb generációval, ők igencsak alaposan figyelembe veszik az aktuális időjárást. Ki is álltak mindjárt a hóba, veszélyeztetve a testi épségüket egy fénykép és pár száz Facebook like érdekében. És persze a kép kimegy a Twitter-re is és az Instagram-ra is, hogy ország világ (de leginkább az ismerősök a szomszéd utcából, ahol szintén szakad a hó) lássa, Isztambulban szakad a hó.

Majd beülnek egy közeli kávézóba (Starbucks, nem török), majd pedig végig like-olják az összes ismerősüket, akik hasonló helyzetben selfie-t fényképeznek a hóviharban. Az ismerősük fele egyébként velük egy asztalnál ül.

2015-02-25

Egyik kedvenc blogunk () ezúttal az isztambuli történelmi török fürdőkről (hamam) készített egy térképes listát.

Nem minden fürdő használható ma is, mert pl. már csak romokból áll, vagy benne szőnyeget árulnak, stb.. De még így is kívül-belül izgalmasak.

A török fürdők nem olyanok, mint a Magyarországon megszokott fürdők, uszodák. Sokkal inkább a gőzfürdőkre hasonlítanak. És bár a magyarországiakban nem ritka a medence, Törökországban alig néhányban találunk ilyet.

A török fürdő leginkább egy központi teremből áll, a közepén egy nagy kőlappal. Ide fektetik fel a páciens, mielőtt beledöngölik a repedésekbe elkezdődik a masszázs. Körbe a falakon kutakat láthatunk, ahol a magunknak kedvező hőmérsékletű vizet előkészíthetjük.

A török fürdők elsődleges célja a tisztálkodás. És bár manapság minden lakásban találunk legalább zuhanyzót, a törökök mégis időnként ellátogatnak a hamamba, egy jó alapos megtisztulásra. Főleg, ha valami fontos eseményre készülnek (pl. házasság).

Ilyenkor a fürdőmester jó alaposan lesikálja (kefe). Egyes helyeken a keféző ember biztosra akar menni, hogy mi az ami kosz, mi az, ami valóban barnaság. Így ne csodálkozzunk, ha néhány kg bőrrel kevesebbel jövünk ki a fürdés után. A fürdőmester azért megnyugtat, hogy ez csak elhalt bőr. De ha nem is, akkor hamarosan biztosan az lett volna.

Amennyiben még életben vagyunk, akkor következik a szappanozás. Ez az előző megpróbáltatásokhoz képest igazán kellemes. Ha már levegőt tudunk venni, bőven elegendő. A végén majd valahogy kikecmergünk a habhegy alól. Legkésőbb záráskor biztosan.

Mindez kb. 30-45 perces művelet. Tiszták leszünk, frissek leszünk. Melyek után két választási lehetőségünk van: vagy elfekszünk a nagy kövön, és próbáljuk kiheverni a korábbi megpróbáltatásokat. Vagy ha úgy érezzük, hogy még frissebbek, még lazábbak, de főképpen még rugalmasabbak akarunk lenni (beleértve, hogy a kislábunkkal megvakarjuk a fülünk tövét), akkor nincs más dolgunk, mint elfeküdni a nagy kövön, és kérni a masszázst.

A beszámolók szerint túl lehet élni. Legalábbis olyan még nem írt nekem, akinek nem sikerült volna. De azért ha előre kérik a masszázs árát, ott legyünk óvatosak.

Kastamono tartományban 8 éve bementem egy hamamba. A mai napig emlékeznek az ordításomra. 3 hónapja jártam arra, és adtak egy ajándék banánt.

Összefoglalva: mindenkinek csak ajánlom!

Tehát a török fürdőket lehet élvezni kívülről, és belülről is. Közelről is és távolról is. A blog pedig összegyűjtött egy térképes listát, merre találunk hamamot Isztambulban. Mint fent írtam, ezek nem mindegyiket látogatható, vagy fürödhető. De legtöbbje már kívülről is érdekes.

A .

[iframe

src="https://www.google.com/maps/d/embed?mid=ziRgRk0UIMbw.kGR53hwKof2g" width="500" height="480"]

Az általam ismert és ajánlott török fürdő a Çemberlitaş Hamamı (). Igen, ő drága. Viszont a minőség garantált. És a tisztaság is. No meg az épület is jól néz ki. De elsősorban a tisztaság a fontos. Mielőtt egy török fürdőt választunk, érdemes minél alaposabban utánanézni a Tripadvisor és a többi oldalon, milyen véleményeket írtak róla. Ne utána kelljen majd az orvoshoz járni...

Érdekes azt is tudni, hogy a török fürdők általában egyneműek. A legtöbb esetben külön bejárata van a nőknek és a férfiaknak. De olyan hamam is van, ami csak a férfiaknak szól. A Galata környékiek pedig arról híresek, hogy ott az olyan férfiak vannak...

Isztambulban két történelmi koedukált török fürdőt ismerek (a hotelekben is koedukált szokott lenni, de azok nem történelmiek). Az egyik az , a másik pedig a .

Mindenkinek jó repedésbe beágyazódást pancsolást!

2015-02-26

Még nem is olyan régen hagyományos fényképezőgépekkel jártunk. Ott 23/36 kockában volt limitálva, hogy mennyit fényképezhettünk. Persze lehetett új tekercset vásárolni, ha olyan helyen jártunk. De még akkor is ott volt a fényképek előhívása, ami jelentős összegbe került. Főleg, ha sokat fotóztunk.

Így akkoriban kétszer is, háromszor is átgondoltuk, hogy valóban szükség van-e a képre.

Ma viszont, amikor korlátlan mennyiségben lehet a fényképeket készíteni, csak nyomjuk a gombot, meg nyomjuk, és még inkább nyomjuk. Lassan-lassan az egész földet beszkeneljük. De mindenképpen érdekes alakzatok kezdenek kirajzolódni..

Erick Fischer () azzal tölti az idejét (vagy a főnöke idejét), hogy az interneten publikus, és geolokációval (pontos koordinátával) ellátott fényképeket gyűjtögeti. Majd belapátolja őket a különféle programjaiba, hogy azok megemésszék. Az eredmény pedig nagyon látványos. De legalábbis színes, hiszen Erick nem fekete-fehér adatokkal játszik.

Az egész lényege, hogy az internet tele van publikus képekkel. És mivel a legtöbb ma már mobil telefonnal készül, amiben GPS is található, így a képekből kiderül, pontosan hol lettek fényképezve. Mivel pedig nagyon-nagyon-nagyon-nagyon sok ilyen képet találunk, ha ezeket egy térképre helyezük, akkor megtudjuk, mit fényképeznek legtöbbször az emberek. Meg persze, hol járnak, mi tetszik nekik stb...

Erick hozzátett még egy adalékot: külön választotta, mely képeket fotóznak a turisták (piros pont), és melyet a helyiek (kék pont). A sárga pedig a bizonytalan..

Ez alapján az alábbi kép állt össze:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul a geolokációs pontokból -
Forrás: Erick Fischer[/caption]

Jól látható, hogy a turisták leginkább a turista látványosságokat fotózzák: Kék Mecset, Topkapı, Fedett Bazár, İstiklâl Caddesi, stb... No és persze a dzsámikat. És persze sokan mindjárt már a reptéren felfűtik a kamerát...

Az is jól látszik, hogy a boszporuszi hajóutat a turisták végig fotózzák. Míg a helyiek inkább a hídról szeretnek lefelé fényképezni.

Ha nagyon le akarnám egyszerűsíteni, akkor azt mondnám, hogy a nagyon piros helyek a

turisták kedvencei. Míg a nagyon kékek azok, ahova érdemes elmenni kikapcsolódni, mert a helyiek is oda járnak.

Ha valaki kíváncsi .

A fenti térkép kicsit régi, mert 2010-ben került feltöltésre. Eközben a Mapbox oldalon egy nagyobb szabású projekt is elkészült, ahol már egy komplett virtuális térképen böngészhetjük a fotós helyeket. Isztambul .

Tekintve, hogy ott már kényelmesen lehet nagyítani, és a városon kívülre is kinézhetünk, mindjárt sokkal nagyobbakat lehet kalandozni. Jó tudni pl, hogy a nagymama erdei kunyhójáról készült képet egy halvány kék pötty jelzi a semmi közepén (ez azt jelenti, hogy a medvék vagy nem készítenek selfie-ket, vagy csak nem publikálják őket, esetleg saját szociális portáljuk van).

Itt már kitekinthetünk a Szigetekre is, vagy láthatjuk, amint a repteret megszállják az örülten fotózó turisták. Nem beszélve az Isztambul legfrekvenciált dugós útvonalai, ahol a helyiek, jobb híján, a dugót fényképezik.. Az egyik bekötőút viszont piros. Itt érkeznek a turisták a Sabiha Gökçen repülőtérre.

A belvárostól távolabbi nagyobb góccok a stadionok és a bevásárló központok. Legtöbbször.

Érdekes látvány még, hogy a Boszporusz miként rajzolódik ki a fényképektől, majd ahogy haladunk a Fekete-tenger felé, úgy fáradnak el a fotósok..

Mindenféle mókát félretéve, a térkép nemcsak látványos meg jókat lehet rajta böngészni. Hanem valóban nagyon is hasznos. Akár eddig ismeretlen, akár sokat járt városba készülünk turistáskodni. Ahol sok pont van, ott egyértelműen valami érdekességnek is lennie kell (vagy gyakoriak a balesetek, vagy egy sztár lakik, de ő már lehet látványosság). Ezt a térképet érdemes a Google Föld-el együtt használni, mert akkor mindjárt fényképet is láthatunk arról, amit olyan lelkesen fotóztak. Így sok olyan helyet találhatunk, amelyek kimaradtak az útikönyvekből. Főképpen a kékekkel jelölt helyek ajánlottak azoknak, akik kikapcsolódásra vágnak. :)

2015-02-27

A köveket már a bizánci időkben is nagyon szerették. Sok mindenre jó volt: templomokat lehetett belőle építeni, vagy utakat, vagy házakat, vízvezetékeket. Vagy csak valakit meg lehetett dobni vele.

De volt egy másik lehetőség: az emlék kövek (törökül Nişan Taşlar). Melyek leginkább az oszmán időkben voltak kedveltek.

[caption id="" align="aligncenter" width="331"] Szultáni emlékkő - forrás: Caner Cangül[/caption]

Arról egyelőre nem találtam információt, hogy miként is alakultak ki az emlék kövek. Valószínűleg a sírkövek továbbfejlesztett változata, mert a kettő nagyon hasonló. Sokszor könnyű összekeverni őket. Míg a sírkövek valakinek állítanak emléket, addig az emlékkövek egy eseménynek.

A fenti képen látható emlékkövet pl. a szultán állíttatta. Ezt a tetején levő szultán szimbólum igazolja. Sajnos forrás nincs, hogy ez pontosan melyik kő. Valószínűleg a Nişantaşı kerületben lévő Teşvikiye Camii kerjében álló II. Mahmut Szultán köve.

Azt, hogy miért állíttatta, könnyű kideríteni. Rá van írva. :D Igaz, oszmán írással... így eltart egy darabig, míg kibogozzuk De valószínűleg jókedvében tette. A legtöbb emlékkövet ugyanis valami fontos és örömteli esemény megörökítésére állították. Az ilyet ma már megoldják egy sima Facebookon megosztott képpel. Nem is marad meg évszázadokig. De már egy hét múlva se találjuk..

Emlékkövet bárki állíttathatott. Ehhez csak pénz és hely kellett. Éppen ezért Isztambulban rengeteget találhatunk, ha nyitott szemmel járunk. A blog ismét megpróbálta összegyűjteni ezeket az emlékköveket egy térképre.

[iframe

src="https://www.google.com/maps/d/embed?mid=ziRgRk0UIMbw.k5yAh0aqbNZI" width="500" height="480"]

2015-03-02

A korábbi térképes bemutatók után most egy olyat nézünk meg, ahol a látnivalókat könnyű felkeresni: elég csak beülni egy olyan hajóba, amelyik végig megy a Boszporuszon, és jobbra-balra máris láthatjuk a szebbnél szebb történelmi faházakat.

Isztambulban az igazi, történelmi házak mind fából épültek. Akkor még volt erdő a közelben bőven! Aki pedig tehetette, az mindjárt a Boszporusz partjára építette a több emeletes, előugró erkélyes villáját.

Aki megtehetette, hogy a Boszporusz partjára építsen, ő nem fukarkodott a díszítő elemekkel! Bőven jutott mindenhova. Ezzel együtt kihasználták a vízpartot is, amennyire csak lehet, belógatták a házat a víz fölé. Könnyen megtehették, mivel az ár-apálytól nem kell tartani, és a tengertől távolabb már viharos méretű hullámok sincsenek.

Ezeknek a különleges Boszporusz parti faházakat a törökök egy külön szóval illették: yalı

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A legöregebb yalı - fotó: Caner Cangül[/caption]

Sajnos az elmúlt évszázad nem tett jót a yalı-knak. Meg úgy összességében az isztambuli faházaknak sem. A gyakori tűzvész, ami a Boszporusz partján az olajszállító hajók miatt még inkább veszélyes volt, elég gyorsan tett 1-1 kerültet meg-nem-épülté. Majd pedig, amikor Ankara lett az ifjú Török Köztársaság fővárosa, akkor az elit átköltözött oda. Ma pedig, amikor mindenki jobban szereti, ha a ház gyorsan felépül, ott a beton az úr. Így nagyon kevesen építenek ma már igazi faházat. Tovább nehezíti a helyzetet, hogy a földrengésbiztonsági előírások nem engedélyeznek erkélyeket, meg más előugró részeket építeni. Csak ha a házon eredetileg is volt.

Pedig ma már modern, tűz-, és földrengésbiztos, megfelelően hőszigetelt faházakat lehet építeni. Sok esetben még jobbat is, mint betonból. És bár tényleg több munka van vele, a faházak hangulata leírhatatlan. Egyszer majd tesztek fel képeket a saját projektekből. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Afif Paşa Yalısı, Yeniköy - Forrás: Eski İstanbul Fotoğrafları Arşivi[/caption]

Mára sajnos a Boszporusz parti faházak jelentős része eltűnt. És a helyükre épülők is csak a hááát kategóriába tartoznak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz parti faházak ma[/caption]

De míg így is több, mint 100 yalı-t láthatunk, ahogy végighajóznunk a Boszporuszon. Köztük

a Második híd tövében (ázsiai oldal) a legöregebb ma még álló yalı-t. Őt 1699-ben építették Amcazade Hüseyin Paşa megbízásából.

Ez a látszólag kicsi házikó (bár szerintem bárki szívesen elfogadná ebben a méretben is) valójában régebben sokkal nagyobb volt, több részből állt. És a díszítésekben sem szenvedett hiányt. Meg belső szökőkútban. Bőségesen használtak aranyat és elefántcsontot is. Amit ma látunk, az csak a hal. De volt itt még egy egész hárem is a Amcazade Hüseyin Paşa részére. Ő egyébként az a személy volt, aki a Szultán megbízásából aláírta a Karlócia békét. Ahhoz képest, hogy ez a békefeltétel mivel járt az Oszmán Birodalomra nézve, egészen jó kis jutalmat kapott a pasa. Nem mellékesen ő lett a Nagy Vezír.

Mégis a ház (palota) hamar le lett lakva. Ugyanis az 1893-as orosz-török háború során ide helyezték el a bevándorlókat. Elsőnek a hárem pusztult el. Tekintve, hogy a ház az egyetlen, ami még ma is áll, kitalálható, hogy az újonnan betelepülők nem a táncparketten töltötték az idejüket...

Az épület felújítása nagyon sokáig húzódott. Mivel ez a legrégebbi faház a Boszporusz partján, akárkinek nem akarták odaadni a restauráció jogát. De még így is folyamatosan figyelő szemek fürkészik a munkát, hogy minden pontosan a XVII. századi megfelelőekkel történjen.

Végére pedig szokás szerint jöjjön a térkép, és a fő forrás yalı-k ügyében. Törökül nemtudoknak a képek is sokat mondanak. :)

Tehát az ajánlott oldal ismét a . És itt a térkép is. Láthatunk néhány olyan faházat is, ami nem a Boszporusz partján van.

[iframe

src="https://www.google.com/maps/d/embed?mid=ziRgRk0UIMbw.kAMYgZm_8cZI" width="500" height="480"]

2015-03-03

Úgy látszik, az isztambuliak belelendültek a Boszporusz átfúrásokba. Vagy csak nincs kedvük.

Akárhogy is! Immár a harmadik alagutat készülnek fúrni a két kontinens közé. Mindjárt 3 emeletest! Így most már tényleg mindenki kedve szerint válogathat, hogyan akár átjutni Európából Ázsiába.

Még 2013-ban készült el az első alagút, mely két kontinenst köt össze (undercontinental), a Marmaray. Ő elsősorban metró, de éjszaka, amikor mindenki alszik, akkor tehervonatok is járhatnak rajta. Titokban, lábujjhegyen, meg simán, zajosan is.

A második alagút, az Avrasya Tüneli az elsőhöz közel épül, de most már az autós forgalom részére. Mivel a szakértők kimutatták, hogy sokat ront a morálon, hogy a Marmaray nem dudálgat az alagútban. Ha mégis, az nem az igazi.

Meg amíg az autók a tenger alatt vannak, addig sem foglalják a helyet a szárazföldön, lehet parkolni végre a posta elé.

Ő ellentétben a Marmaray-al ami még klasszikus 2+1 csöves alagút, már egyetlen hatalmas, kétemeletes cső. Így bár nagyobb kell ásni, elég csak egyszer.

Ha minden jól megy, a második alagutat még az idej választások előtt átadják. Igaz, 1-2 km. még biztosan hiányzik belőle. De ezek leküzdhető problémák.

És most megszületett a terv a harmadik alagútról is. Ami máris három szintes. A helye pedig az első és a második Boszporusz-híd között lesz. Nagyjából fél úton. Így inkább a középső Isztambul forgalmát fogja csökkenteni. De a három repülőtér összekötésében is sokat fog segíteni.

Az alagút 18.8 m magas lesz (másik forrás szerint 13.5), és 110 m mélyen halad majd a tengerszint alatt. A két kontinens közötti senkiföldje 6.5 km hosszú. De ez az alagútnak csak egy apró része a teljese 16.150 m hosszú alagútnak. Ez várhatóan 14 perces autótut jelent. Mivel az újonnan épült isztambuli alagutak bőségesen el vannak látva sebességmérő kamerákkal, Ali bácsi ebből a 14 percből nem fog tudni sokat lealkudni a gázpedállal...

Itt naponta várhatóan 120.000 jármű tud majd áthaladni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A háromszintes Boszporusz-alagút[/caption]

De az alagút igazi érdekessége, és amiért szükség van a 3. szintre, hogy középre még becsatlakozik a metró is. Ez egy teljesen új metróvonal lesz, 14 megállóval. A teljes vonal hossza 31 km. Várhatóan 1.5 millió utast szállít majd naponta. A teljes menetidő 40 perc.

Ha minden jól megy, akkor az alagút már 2020-ban használható lesz.

2015-03-04

Közelednek a választások Törökországban. Így a mérnökök gőzerővel dolgoznak, hogy újabb és újabb, minél látványosabb projekteket lehessen bemutatni.

És persze néhány régebbit is leporolnak.

Megérkeztek a képek a Boszporusz 2.0-ról.

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Kanal İstanbul - Forrás:
kanalistanbulprojesi.gen.tr[/caption]

Még az előző választásoknál (2011) jelent meg hivatalosan az ötlet, hogy legyen egy 45-50 km hosszú második csatorna a Fekete-tenger és a Márvány-tenger között.

Ez a terv, ami elsőre eléggé vadnak látszik, másodsorra már még inkább. Pedig sok alapja van. Mindegyiknek az oka a Boszporusz, ami ahelyett, hogy nyíl egyenesen menne, inkább kacskaringózik. Ezzel szemben egy csatorna olyan lesz, amelyet csak akarunk (meg amilyen sikerül).

A Boszporusz 31 km hosszú. Legszélesebb részén 3.420 m (Umuryeri-Büyükdere), míg a legkeskenyebb helyen csak 700m. Ezt Kandili Pontnak hívják, és az legveszélyesebb szakasz az egész szorosban. Itt ugyanis a hajóknak 45 fokos fordulást kell végrehajtaniuk, miközben 7-8 csomóra gyorsul az áramlat (13-15 km/h, ami egy hajónál igencsak jelentős. Ez azt jelenti, hogy másodpercenként 3-4 métert halad egy jól megrakott teherhajó. A 700 m-t így kevesebb, mint 4 perc alatt teszi meg. Ennyi ideje van a kapitánynak fordulni, mielőtt eléri a partot, ha csak az áramlatot számoljuk). Majd pedig mindjárt egy 80 fokos fordulat szükséges.

Természetesen, mint minden hasonló szűk helyen, itt is jelen vannak a hozzá tartozó akadályok (sztenderd szűk csatorna hajós csomag: szikla és zátony ajándék örvénnyel). Mindehhez még hozzájön, hogy a kanyar beláthatatlan. Így nem lehet tudni, ki jön szembe.

1953 és 2002 között 461 baleset történt.

Vagyis nem tűnik olyan rossz ötletnek egy egyenes csatorna építése. Távol a várostól, hogyha esetleg a hajók mégiscsak eltévesztenék az irányt, akkor se a házak között legyen meg a rövidítés.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kanal İstanbul - Forrás:
kanalistanbulprojesi.gen.tr[/caption]

Tehát nem szükséges hajnalig tartó mulatozás ahhoz, hogy egy ilyen projekt a tervező

asztalhoz kerüljön. Olyannyira, hogy a történelem során többször, és többen is megpróbálkoztak a csatorna építésével.

Az első, akiről biztosan tudunk, az Szulejmán birodalmi építésze, Mimar Sinan. Ő sok más mérnöki bravúrt hajtott már végre. Így ha valakinek tényleg lett volna esélye meg is valósítani, akkor az biztosan ő. A mérnöki ismerete megvolt hozzá, Szulejmán irányából pedig mind az anyagi, mind az emberi erőforrás könnyedén biztosítva lett volna. Az okot nem tudjuk, miért is nem épült meg a csatorna. Ha az okot nem ismerjük, akkor pedig az majdnem biztos, hogy maga Hürrem. Talán nem akarta, hogy a dolgok rosszul süljenek el, miáltal a Boszporuszban megszűnik az áramlás, és így elmocsarasodik. Az ilyen rossz látvány az ablakból.

III. Murad idejében is tervasztalra került, de itt is ismeretlen okokból nem lett csatorna.

VI. Mehmed is hasonlóan járt.

II. Mustafa is. De nála legalább tudjuk, hogy a birodalom gazdaságilag nem állt úgy, hogy egy ilyen csatornát megengedjen magának. Pedig Mustafa nagyon próbálkozott, kétszer is nekilendült.

II. Mahmud volt az utolsó szultán, akinél még felmerült az ötlet. 1813-ban még egy tervezet is készült, de mindhiába.

Majd 1920-52 között egy nagyon komoly projekt tartotta lázban az egész Mediterránt. Ezt Atlantropa-nak hívták, ahol a Gibraltár-szorost akarták egy gigászi vizierőművel lezárni. Ez nemcsak egy sima gát lett volna, hanem az egész Mediterrán-tengeren kb. 200 m-el lejjebb került volna a vízszint. E miatt viszont nem lett volna elég, csak az Atlanti-óceán felé lezárni, hanem más irányokba is. Pl Fekete-tenger. Itt jött elő ismét a Boszporusz 2.0 terv. A vízlecsökkenés miatt megnőtt part roppant praktikus lehetett volna. Pl. most már Szicílián keresztül hidat lehetett volna építeni Afrikába Olaszországból. Más dolog, hogy Velencét egy rettenetesen hosszú csatornával lehetett volna a legközelebbi tengerrel összekötni. Ami ugye magasságban is 200 m-el lejjebb van. Lehetett volna mit ügködni.

A projekt atyja Herman Sörge, aki egy Regensburg nevű városban született. Több száz km-e a tengertől. Szemben a projekt azon szereplőivel, akik a jelenlegi tengerparti városokban élnek, akik a megvalósulás után már csak sima alföldiek lettek volna. Ők valószínűleg nem örültek volna, hogy a tenger több tíz km-t odébb gyalogol.

Érdemes elolvasni az Atlantropa projekt részleteit is. Az alternatív műholdas kép pedig lenyűgöző. .

A jelenleg tervezett csatornának 2023-ra kellene elkészülnie. A modern technikákkal mindössze 2 év szükséges a megépítéshez. Tehát még van idő... Aztán meglátjuk...

Még annyi új technikai információ derült ki, hogy legalább 8, maximum 11 hídon lehet majd a csatorna egyik oldaláról (talán Európaeurpából) a másikra (talán Eur-közép-Ázsiába) átjutni.

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] Kanal İstanbul - Forrás:

kanalistanbulprojesi.gen.tr[/caption]

2015-03-05

Folytatva a projekt hetünket, a mai téma Európa utolsó csücske: A Topkapı Palota.

Vagyis, ami azon még túl van. Van még azon is túl valami? Nahát! Te se vetted észre?

Ott, ahol a Topkapı véget ér, a földrész még nem tesz így. Ott még van egy kicsi. Egy kicsi ilyen, meg egy kicsi olyan, meg egy kicsi semmilyen. A Gülhane part még oké. De utána valahogy nem akar összeállni.

Pedig a hely nem lenne rossz: Európa végén, ahol az Aranyszarv-öböl összefut a Boszporusszal. Szemben pedig a Híd, ami összeköti Európát Ázsiával. És bár nem látjuk, de alattunk pedig dübörög a metró, szintén Ázsia és Európa között.

Csakhát...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kilátás a Topkapı palota alatti tengerpartról[/caption]

No, ez a csakhát fog eltűnni, ha minden jól megy. És helyette akár még tyúha is lehet.

A Topkapı palota valaha a tenger "mellé" épült. Az isztambuli Hét Hegy egyik sziklájára. Mégpedig az I.-esre. Valahol mellette pedig ott vannak még a Bizánci Birodalom palotájának a romjai. Míg a Bizánci Birodalom nyugat fele, a Mediterránra nézett, addig az Oszmán Birodalom kelet felé, Anatóliára. Ez azt jelenti, hogy maga a Topkapı nem a legyőzött palota helyére épült, hanem egy üres dombtetőre. Így az ókori palota romjai még ma is megvannak. Már amit azóta nem vittek el belőle.

Az is ott van lenn a parton. Sok minden mással együtt.

Ahogy teltek az évszázadok, a palota elé egyre több minden került. Néha csak egy ház, néha pár tégl. Néha egy zsák, benne valakivel. Majd később a vasút, még később egy főút. A csigaházhoz hasonlóan a félsziget szépen-lassan növekedett.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sirkeci projekt - Forrás: Studio Vertebra[/caption]

A mostani projekt ezt a területet próbálja rendbe tenni. Mégpedig úgy, hogy csak a történelmi épületek maradnak meg. Minden más eltűnik. A főút pl. a felszín alá. A vonat pedig el. Teljesen. De ő egyébként is a Marmaray projekt részeként egyébként is a föld/tenger alatt haladna.

Így a Sirkeci történelmi pályaudvar a park egyik fő épülete lesz. A vágányok helyén pedig szökőkutak lesznek. És a lejáró a metróhoz.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sirkeci projekt - Forrás: Studio Vertebra[/caption]

És...ööö.. kb. ennyi ami hasznos információt sikerült összeszedgetni. Kb. 5 év, mire elkészül.

A képek alapján egy tengeri színpad is lesz (eredeti hajókürtöléssel a háttérben meg sirállyal), gördeszkás pálya, és valami kulturális kiállításhoz hasonlító dolog. De lehet, hogy bevásárló központ. .

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sirkeci projekt - Forrás: Studio Vertebra[/caption]

2015-03-06

Az Oszmán Birodalomban az idő számítása nem volt egyszerű.

Ha valakitől az utcán megkérdeztük volna, hogy milyen nap van ma, hányadika is van?, akkor a válaszhoz először visszakérdeztünk volna: ki vagy, és miben hiszel?

[caption id="" align="aligncenter" width="193"] Kozmopolita naptárlap 1896-ból (Szaloniki) - Forrás: Wikipédia[/caption]

A Wikipédia magyarázata a fenti képhez:

Kozmopolita naptárlap 1896-ból (Szaloniki): az első három sor török, a 4. és az 5. (baloldalt) örmény, az 5. jobbra ladino, a 6. balra görög, a 7. bolgár, a francia a nyugatiak kedvéért szerepel. A jelzett napok a mohamedán, a héber, a julián (okt. 20.) és a gregorián (nov. 1.) kalendárium szerint szerepelnek.

Ugye milyen egyszerű? :)

Talán kezdjük a végén!

A Gergely-naptárat és a Júlian naptárat gondolom nem kell bemutatni. A Gergely-féle az, amit Magyarországon használunk, még a Római Birodalomból ered. Ennek az előde a Júlian naptár. Még maga Julius Caesar találta ki. Majdnem teljesen pontos, de egy apró hibája van. Ez az apró hiba pedig 128 év alatt egy egész napra felhalmozódik. A hibát XIII. Gergely pápa reformálta meg 1582-ben. Az akkori ortodoxok szemében persze ez megint csak azt mutatta, hogy lám, az eretnek pápa már a naptárat is megfertőzte. Úgyhogy ők csak azért is maradtak (még a mai napig is) a jó öreg Julius által bevezetett módszernél. Ennek köszönhetően a két naptár között ma 13 nap különbség van.

De ez még az egyszerűbb!

Az Oszmán Birodalom fő naptára az Iszlám számításon alapult. Ez mindjárt úgy indul, hogy a kezdő nap, és év a 622. július 16-a (Mohamed próféta kivándorlása - futása). A mai magyar naptár szerint persze..

A naptár fő alapja a Hold járása. E szerint a hónapok felváltva 29 és 30 naposak. Egy ciklus pedig 30 évből áll. Ebből 19 normális és 354 napból áll, 11 viszont szökőév, ami 355 napos. Ezek a 2., 5., 7., 10., 13., 16., 18., 21., 24., 26. és 29. év.

Ebből láthatjuk, hogy jóval rövidebb, mint a Gergely-naptár. 10-11 nappal évente. Más szóval a Karácsonyig 10 nappal kevesebbet kell várnia az Iszlám gyerekeknek, mert minden évben közelebb jön. Ráadásul az Iszlám ünnepek hosszúak, így jó előbb-utóbb a születésnapunkra fog esni.

Ennek a rövidülésnek köszönhetően az Iszlám naptár egyszer majd utoléri a Gergely-naptárat. Mégpedig majd 20.874 május 1-én. Én fel is írtam ezt a napot a telefonomba, hogy majd szóljon. Nehogy elfelejtsem.

De mindez csak a hivatalos naptár. A valóságban a hívők tényleg pontosan a Hold járásához igazodnak. Külön úgynevezett Holdfigyelő emberek munkája az, hogy a hónap végén figyelje az újholdat. Amennyiben látja a holdsarlót, kihirdeti, és szentesíti az új hónapot. Amennyibe nem látja (mert pl. felhős az ég), úgy marad a régi hónap.

Az Iszlám naptár jól működik a sivatagos Arab-félszigeten. Ott a Holdat is ritkán takarja el egy-két kósza felhő. Anatóliában viszont simán előfordul, hogy pár hétig egyáltalán nem látni az eget, nemhogy a Holdat.

Érezhették az Oszmánok, hogy nem lesz ez jó a mindennapokban, főleg az adminisztrációban. Mikorra üzenjék a hadat a gyaur hitetlen kutyáknak, ha nem tudják a napokat előre számolni? Az ünnepekre pedig haza kell érni, és a gyerekeknek is kell hozni valamit a kifosztott városokból.

1677-ben Hasan Pasa, az akkori kincstárnok döntött úgy, hogy elkezd a változást. Pénzügyis révén tudott számolni, az államkassza hiányt pedig rajta számolták el. Ráadásul az ilyen elszámolások adminisztrációs költsége pontosan egy zsák árába került. Egy nagy zsákéba, amiben egy jóltáplált kincstárnok pont belefér. Fej nélkül persze. Érthető, hogy Hasan Pasa tudni akarta, mikor jön az elszámolás.

Ő még csak az éveket kezdte egyeztetni. Mégpedig úgy, hogy minden 33-at leírta az adóból. Így az Iszlám naptár (pontosabban innentől már Oszmán naptár, bár a hivatalos neve Rumi, azaz Európai naptár lett) lefékeződött a keresztény naptár sebességére.

A naptár következő módosítása ismét egy kincstárnokhoz fűződik. 1740-ben I. Adul Hamid szultán uralkodása idején meghatározták az év kezdetét: március. Az ok pedig természetesen az, hogy a nép tudja, mikor is lesz az adó beszedve.

Később, 1840-ben az év elejét pontosan március 13-ra tették és a görög hónapokat használták. Ezzel pedig véglegesítették az úgynevezett adminisztrációs (pénzügyi) naptár fogalmát is. Mire ide eljutottak a lelkes Hasa Pasa faragásainak köszönhetően ez a naptár 2 évvel csúszásban volt a vallási Iszlám naptárhoz képest.

Ez eddig 4 naptár.

Csakhogy míg az adót a törökök szedték be, a fő kereskedő nép a zsidó volt. Nekik is megvolt a saját naptárjuk.

Ők mindjárt a világ keletkezésétől számolják az éveket, ami ie. 3761 október 7-re esett. A hónapokat ők is a Hold mozgása alapján határozzák meg, de összességében az évek átlagos hossza megegyezik az általunk használt év hosszával. Náluk hat féle évhosszúság létezik. Három normális (hiányos: 353 nap, sorrendje szerinti: 354 nap, teljes: 355 nap), és három szökőév (hiányos: 383 nap, sorrendje szerinti: 384 nap, teljes: 385 nap).

Érdekessége, hogy néhány hónapnév megegyezik a török hónap nevekkkel (pl. nisan, temmuz, eylül). Hamarosan meglátjuk, miért.

A másik kereskedő réteg pedig az örmények voltak. Náluk nagy különbség nincs a Júliuan naptárhoz képest. De az időszámítást 552-ben kezdték.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kozmopolita naptárlap 1911-ből - Forrás: Middle East History[/caption]

Az Oszmán Birodalom bukása után még néhány évnek kellett eltelnie, mire a mostani naptár hivatalos lett. Az I. Világháborúval a kisebbségek helyzete jelentősen romlott, legtöbbször Törökország határain kívülre került (a fenti naptárak is pl. a mai görögországi Szalonikiból valóak). Így a görög, bolgár, örmény és zsidó naptárak eltűntek. A szekuláris állam pedig mégsem használhatott egy vallási naptárat. Így maradt a Júlián naptárhoz idomuló toldozott-foltozott pénzügyi naptár.

1925-re viszont elkészült a török naptár, immár a Gergely-naptár alapjaira. 1925. december 26-án (Júlián naptár szerint) kikiáltották az 1926. január 1-et, ami immár megegyezett az európai 1926 január 1-el. 4 hónap nevét (január, október, november és december) 1945-ben oszmánról törökre cseréltek le. Egészen 1981-ig a pénzügyi év március 1-e volt.

A török hónapnevek, és jelentései:

Ocak (Január) - török szó, kemence. Utalva, hogy ilyenkor legjobb a kemence mellett maradni.

Şubat (Február) - hosszú utat bejárt szó, melyet az araboktól vettek át, ők a zsidóktól, ők pedig a babilóniaktól. Ha jól sikerült kibogoznom a jelentését, akkor vízintő, utalva a tavaszi áradásra.

Mart (Március) - a római Mars isten hónapja. Őt ünnepelték a rómaiak az új év kezdetével. Főleg sok sok borral, meg zenével és tánccal. És borral persze.

Nisan (Április) - ismét egy hosszú utat beárt szó Babilóniából: a Szentek hónapja

Mayis (Május) - ő pedig ismét egy római isten. Még inkább istennő. Maia, a termékenység istennője.

Haziran (Június) - nem volt egyszerű megtalálni. Ő is Babilóniából származik. Jelentése pedig: forró. Na ja. De tényleg!

Temmuz (Július) - megint egy hónap Babilóniából. Ő Tammuz volt és isten. Azt jelenti, hogy az Élet fia.

Ağustos (Augusztus) - semmi izgalmas. A római Augustus császár úgy döntött, hogy meglepi saját magát egy egész hónappal. Julius Caesartól nem akart nagyon lemaradni, de azt ő is belátta, hogy elé nem tolaodhat be. Így jött inkább utána. De azt azért elérte, hogy ő is 31 napos legyen, így jól felborította a naptárrendet.

Eylül (Szeptember) - vissza Babilóniába. Jelentése pedig szőlő. A többit pedig nem kell ecsetelni.

Ekim (Október) - végre ismét egy török szó. Jelentése ültető, magvető. Ahogyan szinte minden földműves népnél is (magyarnál is), ez a magvető hónap.

Kasim (November) - ismét egy török szó. Jelentése: itt kezdődik a tél (és menjetek aludni).

Aralık (December) - újabb török szó. Jelentése: luk. Vagy lik. A régi és az új év között itt a luk.

Ha már itt tartunk, leírom a hét napjainak török megfelelőit is, mert nem tesz ki egy egész bejegyzést.

Kezdjük a vasárnapnál, mert az pont megegyezik: pazar. Azaz ezen a napon vannak a nagy vásárok. Kár, hogy ma már nem (szombaton, egyes helyeken szerdán, vagy csütörtökön extra vásár nap van, és olyankor az utcák le vannak zárva, stb..). Vasárnap az igazi, és egyetlen pihenőnap Törökországban. Ez az, amikor elég csak 10-kor felkelni. És ezen a szent napon nem lehet a reggelit se összecsapni. Vagy mi hívunk meg valakit, de még jobb, ha mi hívatjuk meg magunkat valahova. Legjobb pedig elmenni a tengerpartra reggelizni. Olyan 4-5 óra hosszan el lehet reggelizni. Utána 1 tea, majd ebéd. Még 1 tea, majd 1 mozi estére. És fitteek vagyunk, nem kell vacsora.

Ez után jön a józanodás. A törökök nem kis játékosok. Direkt kijelentik, hogy ennek a napnak a neve a vasárnaputáni, törökül pazartesi. Ez a név mindent elmond, hogy ez a nap csak is olyan lehet, amit az ember utál.

A kedd (salı), szerda (çarşamba) és csütörtök (perşembe) hasonló a magyarhoz. A hét közepén van. Nem is érdemes nevéen nevezni őket, elég ha csak megszámozzuk. A szavakat a perzsáktól vették át, és azt jelenti, hogy 3, 4, és 5. Tehát a vasárnap volt az 1.

A péntek viszont az Iszlám szent napja. Jelentése is annyi, hogy legnagyobb. Törökül: cuma.

Ami pedig a péntek után jön, az a péntekutáni (cumartesi).

Ajánlott oldalak:

2015-03-09

Ez a kérdés persze így mókás, hiszen az a cél, hogy az egész fűszer bazárt, meg fedett bazárt becsomagoljuk a bőröndbe, és hazahozzuk.

Na, írjuk is azonnal a listára: kell 5-6 darab üres bőrönd, a legnagyobb méretből.

Írjuk is hozzá azonnal: pénz is kell. Sok pénz! Sok sok pénz!

Igen, a pénz elengedhetetlenül fontos. Nincs mese, Isztambul egy drága város. Vagyis van mese. Isztambul tényleg a mesék városa. Csak éppen fizetni kell a meséért. Vagy így, vagy úgy, de a végén mindenképpen fizetni fogunk.

Sok módszer van, amivel jelentősen lehet az árakon faragni. Olcsóbb éttermek, böjtölés, szendvicsezgetések. Végül is, turistaként azt a pár napot ki lehet bízni. Akár még alvás nélkül is. De a múzeumokat nem ússzuk meg.

Egy AyaSofya mindjárt 30 TL-vel indul. Jön mellé a Topkapı Palota szintén 30 TL-val. Majd ott még a Harem 15 TL. Mellette az Elsüllyedt Palota szintén 15 TL. Ez eddig 90 TL, és még csak az első nap felénél járunk... (1 TL = 107 Ft)

És még szőnyeget se vettünk. Tudom, nem kell szőnyeg, de a végén mégiscsak ott lesz velünk.

Tehát kell pénz. Sok pénz.

Kell egy csomó kábel is, hosszabító, elosztó, hogy az elektromos ketyeréket tudjuk tölteni. Ez persze ma már alap, ha egy másik országba megyünk. De Isztambulban fokozottan sokat,

Jó tudni, hogy Törökországban is az Európában megszokott 220 V-os konnektor van. De az az egy darab valahol jól eldugva lesz a szobában.

A következő legyen az, hogy felkészüljünk a sok-sok túrára. Bár a legtöbb látnivaló egy kupacban van középen, az izgalmas helyekre már gyalogolni kell. Főleg a hátsó mellékutcákba. Azok meg olyanok, hogy bemegyünk 200 m-et, kétszer körbefordultuk, aztán máris bolyonghatunk 30 km-t, mire kijutunk belőle. Mindezt hegynek fel, majd le. Megint fel, megint le. Meg le. És fel. No meg le. És fel. És fel. Még fel. Még még még fel. Na még egy kicsit fel. Á nem jó, nem erre kellett volna menni. Gyerünk vissza le...

Tehát nagyon kényelmes túracipő. Még inkább bakancs. Amivel fel lehet mászni extrém helyekre.

Írjuk fel a listára, hogy a baleset biztosításunkat se felejtsük el elintézni.

Meg legyen a listán ott az útlevel is. Tervezett tartózkodás + 6 hónap érvényességgel. Tudom, ez evidens, de most, mikor az EU-ban útlevel nélkül lehet mindenféle közlekedni, könnyen kimegy az ember fejéből...

E mellett más papírokat is érdemes vinni. Pl. amibe majd csomagoljuk a vizes zoknit.

Bár erre a célra érdemes inkább zacskót vinni. Mondjuk zacskót nem olyan nehéz Törökországban szerezni. Ha az ember vesz valamit, biztosan kap mellé egy zacskót. Még akkor is, ha csak 1 zacskót vettünk.

Minden esetre legyen egy olyan nálunk, amibe a cipőt lehet rakni. Erre leginkább akkor lesz szükségünk, amikor a dzsámikat látogatjuk (vagy ha a fényképezőgépet halásszuk ki a Boszporusból).

A dzsámiba belépéskor ugyanis a cipőt le kell vetni. Ebből mindjárt következik az is, hogy aki sok dzsámit tervez be a túrába, annak érdemes könnyen levehető cipővel készülnie. Nem jó, ha a fél nap a kötözgetéssel telik el. Minden dzsámiban van egy hely, ahol a cipőt lehet hagyni megőrzésre. De előfordul, hogy nem azon az ajtón megyünk ki, amelyiken bejöttünk. Így jobb, ha nálunk marad. Érdemes szolid zacskót vinni. Ne a Victoria Secret virítson rajta. Meg persze olyat, amibe a cipő belefér.

Ha már a dzsámiknál tartunk, akkor már az utazás előtt érdemes felkészülni arra, hogy nem lehet akármilyen öltözékben bemenni. Fiúknál egyszerűbb: hosszú nadrág, könyöknél hosszabb felső. Propelleres sapka viszont nem.

Lányoknál is alul-felül hosszú ruházat. És ami a legfontosabb, hogy a haját is takarni kell. Erre egy kendő nagyon is alkalmas. A nagymama díszes asztalterítője nem. Vagyis hát... végül is.. miért is ne? Csak a haj ne látszódjon ki alóla.

Itt is érdemes azért végiggondolni a dolgokat, mielőtt bepakolunk. Olyan kendőt válasszunk, amit nem megerőltető egész nap magunkkal cipelni. Tehát ne valami lópokróc legyen. Vékony kendőt egyébként Isztambulban a fedett bazárban, és a környékén is tudunk venni. Némelyik meglepően olcsón. És persze ezek meglepően hamar tönkre is mennek.

Készüljünk arra is, hogy az időjárás Isztambulban eléggé kiszámíthatatlan. Igen, nyáron meleg van (dög meleg), télen meg hideg (főleg eső). De bármikor jöhet egy hideg zuhó. Még inkább az esti Boszporusz-parti séták és hajókázások szeretnek hűvös szelekkel együtt járni.

Tehát a listára mehet a meleg ruha is.

A fürdőruha viszont már kevésbé. Bár több olyan hely is van Isztambulban, ahol be lehet menni a tengerbe anélkül, hogy a tankerhajókat kellene kerülgetnünk, ezen részek távol esnek a központból. El lehet oda is jutni, de egy napunk rá fog menni.

Ha pedig török fürdőbe szeretnénk menni, ott úgy sincs szükség fürdő ruhára.

A következő, amire általában egy városi túránál oda kell figyelni, hogy el legyünk látva elegendő kalóriával. Mivel pedig Isztambulban igencsak messzire el lehet jutni a hoteltól, úgy tűnik, mintha ajánlatos lenne a hátizsákunkat szendviccsel jól megpakolni.

Nos, egyik részről ami biztos, hogy Isztambulban mindig találunk valami ehetőt. Mindig 1-1 kebab árúst, vagy sarki simit árúst, vagy egy kis büfét, vagy egy eldugott hatalmas éttermet. Mindig van valami valami. Otthonról extra ételment cipelni nem fontos. Persze a sarki péknél be lehet vásárolni ezzel-azzal, hogy napközben ne erre menjen el az idő. De ha a szükség úgy hozza, bárhol találni fogunk valami ennivalót.

Hasonló a helyzet a vízzel is. Hacsak nem valami extrém helyre megyünk, kis üveges vizet is mindenhol találunk. Meg sarki teázót, kávézót is.

Azt érdemes tudni, hogy a török törvények szerint alkoholt tilos a dzsámiktól 500 m-en belül árulni. Amennyiben pedig olyan kerületben vagyunk, ahol minden 300 m-en van egy dzsámi, ott nehezen fogunk alkoholt találni. A turista negyed pedig ilyen.

Török sört legkönnyebben úgy tudunk szerezni, hogy ha átmegyünk a Galata-hídon, akkor mindjárt jobbra van egy erősen alkoholt árusító hely. Ott van sör is.

Igazán jó török borokat pedig a Galata-toronynál találunk. Ha kijövünk a toronyból, mindjárt menjünk jobbra, majd balra meredeken indul le egy kis utca (Kule Çk). Itt mindjárt az elején jobb oldalt találjuk a Sensus Galata Şarap Butiği-t. Borok választásához .

Ne felejtjük el, hogy a borokat, söröket és más folyadékot nem lehet a kézipoggyászban a repülőre felvinni. Ez főleg a fapadossal érkezőknél lehet fontos.

Végezetül a szótár. Egy mini, zsebben elférő török-magyar szótár (más méret egyébként sem kapható) minden esetben hasznos lehet. Amint lelépünk a fő turista útról, mindjárt elfelejthetjük az angolt.

Lényegében ennyi az, amit vigyünk magunkkal, ha Isztambulba megyünk.

2015-03-10

SSL, CSS, CRM, HTTPS, PHP, Root, ASSETS, BIN, LIBS,... Ha érted ezeket, és nőből vagy, és rajtad kívül a környezetben senki se tudja, mi ez, akkor itt a helyed, hogy végre valakivel tudjál erről is beszélni, nem csak a salátahámozásról és a Facebook like-olókról. Vagy ha mégis van olyan, aki megért téged, őt is hozd magaddal Isztambulba, Törökországba!

Itt lesz a női techguru konferencia (Women Techmakers), 2015. március 15-án.

Második rész pedig március 28-án Ankarában.

[caption id="" align="aligncenter" width="275"] Women Techmakers[/caption]

A március 8-ai nőnap rendezvényeken és felvonulásokon merült fel az ötlet. Mert jó-jó, hogy a frissen készült fotókat mindjárt a mobilon keresztül fellőjük a Facebookra és az Instagramra. De mi lesz otthon a mosógéppel? Azt ki fogja elindítani. A Béla sajnos nem programozható, mert ostoba, mint a tök. Hát akkor programozzuk fel a telefonunkat!

Úgyhogy összeült a női technológia kör (a technomenteseket meg hagyták tovább vonulni) és eldöntötték, hogy összeülnek rendszeresen. De receptek cseréje helyett a programozásban nyert tapasztalatokat fogják cserélni. Úgyhogy lesz itt HTML5 és SSL a javában. Aki meg nem érti, az majd lesheti.

Helyszínnek a Bahçeşehir Üniversitesi lesz. Közismert nevén BAÜ. Mint amikor az ember túl sok rakó-t ivott, és éppen fordul le az asztalról arccal a macskakő felé. Ez amolyan egyetemista felkiáltás, indulatszó. Indul a szó a padló felé. A tulajjal együtt...

Szóval a BAÜ Beşiktaş-ban lévő kampuszában (Bahçeşehir Üniversitesi Beşiktaş Kampüsü) lesz a program. Még pedig nem is akármilyen támogatókkal. Ilyenekkel, mint IBM, Google, Chip magazin, stb... Az előadások, és a workshoppok pedig mind-mind női techguruk vezetésével zajlanak.

A kapunyitás 8:30-kor lesz, az első előadás pedig 9:30-kor kezdődik. És egészen este 18:00-ig tart a fejtágítás. Ilyen témakörökben, mint okos órák, okos telefonok, mobil fizetés, legújabb Android technológia, CSS3, szociális hálózat, Java, Apple Watchkit, Google, CRM, stb... .

Mint láthatjuk, semmi klasszikus női téma nem lesz. Csak kemény technika.

Az eseményre a belépés ingyenes. És nem írják, hogy mindenkinek női ruhát kellene húznia, így talán én is benézek. .

.

Ha valaki esetleg lemaradna róla, mert éppen március 15-ik, az 2015. március 28-án Ankarába is ellátogathat. Erről viszont még keveset tudni ().

Helyszín: Bilkent Cyberpark Konferans Salonu Cyberplaza B Blok Kat:1 Bilkent/Ankara

.

És Ankarában még várnak előadókat is. Így ha világmegváltó technikai ötleted, kódod, vagy gondolatod van, akkor .

2015-03-11

Több ismerősömnél is hamarosan baba várható, így gondoltam, összeszedem az ezzel járó adminisztrációs dolgokat.

. De azért érdemes ismét végigmenni a pontokon.

Természetesen, mint minden adminisztrációs ügy esetében, most is csak támpontokat tudunk adni. Konkrét esetben mindig informálódjunk az aktuális hatóságnál!

Még a gyerek születése előtt érdemes néhány dolgot átgondolni. A magyar állampolgár gyereke is automatikusan magyar állampolgár lesz. Függetlenül, hogy bekerül-e a rendszerbe, vagy sem. És így EU állampolgár is (már ha van ilyen státusz hivatalosan is). Nem tudjuk, hogy a világ miként változik az elkövetkező 20-40-60 évben. Erre pont a XX. század a legjobb példa, hogy tényleg nem tudjuk, mi lesz a későbbiekben.

Így számoljunk egy olyan lehetőséggel, hogy a csemeténk majd felnőve esetleg vissza akar költözni Magyarországra. Vagy hosszabb-rövidebb ideig az EU más országában szeretne élni, tanulni, dolgozni, stb... Ez nem ma lesz, hiszen még csak most bújt ki, járni sem tud. De már most tehetünk olyan dolgokat, amelyek megkönnyítik az életét.

Mindjárt ilyen a név. A névválasztásnál odafigyelhetünk arra, hogyha majd a gyerek másik országban fog tanulni, dolgozni, akkor azért ki tudják mondani a nevét. De legalább a leírása ne legyen túlságosan problémás. Ehhez hozzájön, hogy a magyar anyakönyveztetésnél csak a magyar abc betűit tudják használni. A nagyon egzotikus írásmódoknál (cirill, kínai, stb...) megvan a hivatalos forma az átírásra. A többi esetében inkább csak a nem magyar ékezetek elhagyása történik. Nézzük meg, hogy miként fest a csemeténk neve ebben az esetben.

Ha megvan a gyerek, akkor erről fogunk kapni egy papírt. Mindjárt érdemes tüzetesen átnézni, hogy minden nevet sikerült pontosan lefordítani. Törökországban ezzel a papírral fog az újszülött személyit kapni. Jó kérdés, hogy vajon már az új fajtát kapja, vagy még a hagyományosat.

Hagyományos esetben jó móka a származási hely. Magyar lányok esetében egyébként is a török fiútól öröklik a származást. És így a gyerek is azt kapja, mint az apja. Magyar fiúknál már izgalmasabb, mert ott elvileg a török lány örökölné a magyar származást. De mivel ettől megzakkanna a rendszert, inkább itt meg a fiú kapja a lány származását. Majd ugyan ezt az utód is. Így lett nálunk Árpí szalmafalvai magyar-török állampolgár...

Ilyenkor látszólag minden rendben van. De a papírjainkat még korántsem fejeztük be! A gyerek bár magyar állampolgár lett, még nincs benne a magyar rendszerben.

Mielőtt ezzel elkezdünk foglalkozni, érdemes megnézni, nem-e olyan országban vagyunk, amelyik csak 1 állampolgárságot fogad el, vagy valamilyen okból nem engedi, hogy a második állampolgárság a magyar legyen. Törökország NEM ilyen. Így nyugodtan nekikezdhethünk a gyerek magyarországi nyilvántartásba vételét.

Ehhez pedig nem kell sok minden és mindjárt a helyi követségen, konzulátuson meg is tehetjük (egyszerűbb is, mint Magyarországon). .

eredeti külföldi születési anyakönyvi kivonat (dogum kagit örneği – egy egyoldalas nyomtatvány) – ha a Megjegyzés rovat üresen szerepel a dokumentumon, akkor nem kell magyarra fordíttatni;
magyar állampolgár szülő(k) állampolgárságot igazoló iratának másolata (érvényes magyar útlevel vagy személyazonosító igazolvány, honosítási okirat, illetve három évnél nem régebben kiállított állampolgársági bizonyítvány);
külföldi állampolgárságú szülő állampolgárságot igazoló okmányának másolata (érvényes útlevel vagy személyazonosító igazolvány);
magyar házassági anyakönyvi kivonat másolata (ha a szülők házasságukat Magyarországon kötötték, vagy hazailag anyakönyveztették). Ha a szülők külföldön kötött házasságukat Magyarországon nem anyakönyveztették, egyúttal azt is kérelmezni kell
ha a gyermek nem házasságból született, akkor teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot, amit – jogszabályban meghatározott feltételek mellett – a konzul előtt is meg lehet tenni.

Ez a művelet legutóbb (2013) 40 Euróba került és kb. 2-3 hónapig tart. Majd pedig kapunk egy Születési Anyakönyvi kivonatot, és egy lakcímgigazolványt. Erre a kettőre még sokszor lesz szükség.

Érdemes tudni, hogy bár a nyilvántartásban benne lesz a gyerek, ezzel még nem lesz a kezében olyan papír, amivel igazolhatja, hogy magyar állampolgár. Ha jól számolom, akkor azt csak a személyivel, a jogosítvánnyal és az útlevellel teheti meg.

Személyit csak Magyarországon lehet beszerezni, és további feltételek szükségesek hozzá. Jogosítványt pedig nem adnak az újszülötteknek. És ennek nemcsak az az oka, hogy az autókat leginkább megenni szeretik. Így marad az útlevel.

Útlevelet több okból is érdemes csináltatni. Egyrészt mert ez igazolja a magyar állampolgárságot, másrészt mert mégiscsak útlevel. Ráadásul EU-s. Így nemcsak az EU országokba lesz egyszerűbb bejutni, de olyan harmadik országba is, mint pl. az USA, vagy Kanada.

Az útlevelhez egy fénykép szükséges. Nagyobbak esetében a konzulátuson is lehet fotóztatni. Kisebbecknél valamelyik sarki igazolványképesnél. Készüljünk arra, hogy esetleg

hosszabb időt itt töltünk. Ugyanis a babának nyitott szemmel kell a kamerába néznie. Ez pedig nem egyszerű. Sokat fog a kismadár repülni. Meg Mici Maci is sokat fog a kamera előtt táncolni, meg apu mobilja is kétszer lemerül a gyerek YouTube-ozástól, mire végre sikerül egy tűrhető képet összerakni.

Az útleveél kb. 2 hét alatt elkészülhet. Ára 49 Euro (2013). 6 éves kor alatt csak 3 évre adnak útlevelet.

Mindenkinek jó mulatást!

2015-03-12

Azért, mert jól van megépítve. :)

De tényleg. Azért nem dől össze az AyaSofya, mert tényleg nagyon-nagyon jól van megépítve. Pedig...

Az isztambuli AyaSofya-t 532-ben kezdték el építeni. És alig 5 év alatt sikerült is befejezni.

A belső tere 55,6 m magas. És több, mint 700 évnek kellett eltelnie, mire ennél hatalmasabb egyházi építményt sikerült létrehozni.

Itt most kulcsfontosságú az egyházi építmény. Mert pl. a piramisok magasabbak, és régebbiek. De ők teljesen más szerkezetűek (bár az én véleményem, hogy ők is egyházi építmények). Itt a lényeg a hatalmas belső térben van, amit egy egymásra ágyazott kupolás megoldásokkal tudták létrehozni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya - Hagia Sophia[/caption]
Valójában a két építész, tralleszi Anthemiosz és a milétoszi Iszidórosz, nem tudták, nem tudhatták mire is vállalkoznak pontosan. Az épület olyan méretű és jellegű, amelyet korábban még sohasem építettek, és túlnyúlik az akkori ismert fizika határain. Ezek a jelenségek mind-mind építkezés közben derültek ki. Egyik ilyen volt, hogy a kupola technika ekkora méretekben már nem működik. A kupola technika a következőt jelenti. Egy sima híd esetén a híd közepe van legjobban a terhelésnek kitéve. Hiszen az van legmesszebb a tartó oszloptól. Ha túl nagy súlyt helyezünk rá (pl. túl hosszú a híd), akkor a híd eltörik. Ezt persze lehet úgy javítani, hogy a híd közepe alá egy extra oszlopot rakunk, és az veszi át a terhelés. Csakhogy egy idő múlva túl sok oszlopra lesz szükség. Az AyaSofya esetén viszont a hatalmas üres belső tér a lényeg.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya - Hagia Sophia[/caption]
Erre nyújt megoldást a kupola. A félköríves szerkezet a terhelést elosztja a lábak irányába. Ha egy kupola jól van megépítve, minél nagyobb a súly a tetején, annál stabilabb. Persze egy idő után ez is be tud szakadni, de már ezzel is sokkal, de sokkal többet elbír, mint a hagyományos hidas megoldás. Így nagyon nagy tereket lehet áthidalni. Ráadásul a kupoláknál tovább trükközéseket is be lehet vetni, mint pl. egymásra ágyazott kupolák, félkupolák, kivágások, stb...

A kupola gyenge pontja a támasztás. Patakokon átívelő hidak esetében ez általában a hegy. Az eléggé jól bírja az oldalról érkező nyomást. Hiszen a kupola megpróbálja a tartó oszlopokat szétfeszíteni. Ha ez sikerül, akkor beomlik.

Az AyaSofya esetében pedig pont ez a veszély fenyegetett. Ebben a méretben már nem volt elég a hagyományos oldaltámasztás. Mindez építés közben derült ki. Gyorsan kellett

cselekedni, mert a kupola kezdett szétnyílni. Ma is látszik, hogy az oszlopok nem egyenesen állnak, hanem kifelé dőlnek.

Megoldásként kívülrre kellett hatalmas támaszokat építeni. És mindezt gyorsan. Nem volt idő esztétikus megoldásra, mert a későbbi székesegyházaknál. Csak az számított, hogy praktikus legyen, és időben megállítsák a kupola szétnyílását.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] AyaSofya - külső támasztófal[/caption]

Igen ám! De ezek a támaszok is olyan hatalmasak voltak, amilyenek előtte még sose építettek. Itt újabb problémák léptek fel, melyek újabb megoldásokat igényeltek. Az újabb megoldások pedig ismét újabb problémákat jelentettek, stb... A két építész folyamatosan az idővel futott, mígnem egyszer csak sikerült az épület összedőlését megállítani, és a pillanatot konzerválni (erről van egy nagyon jó National Geographic / Discover film, de még nem találtam meg).

Igaz, ennek köszönhetően kicsit úgy néz ki, mint egy zsiráf, ami éppen most próbál hazajutni a buliból, és kicsit szétállnak a lábai. Viszont a megoldás tényleg bevált, és immár 1500 éve áll az AyaSofya.

Persze apró problémák vannak. Ilyen az épület alatti víztározó, ahonnan az oszlopok szívják fel a vizet. A falak pedig tele vannak mérési pontokkal, amiket a szakemberek folyamatosan figyelnek, melyik irányba akar valami elmozdulni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya - Hagia Sophia[/caption]

Az elmúlt 1500 év pedig rendesen próbára tette az építészek művét. Földrengésben sem volt hiány, ahogy lázadásokban és háborúkban sem. A IV. Keresztes hadjáratban pl. az igazhívó európaiak egy egész tornyot hazavittek (régi Galata-torony). No és még ott voltak a rendszeres tűzvészek is. Így kész csoda, hogy az AyaSofya megmaradt.

A csodához persze hozzá tartozik az építészek nagy odafigyelése. Azt nem tudni, hogy a mérnökök eleve számoltak-e a földrengésekkel, vagy csak érezték, hogy ekkora méretekben különleges trükközésekre van szükség. Az viszont biztos, hogy a többszörös bravúroknak köszönhetően az AyaSofya rendkívül stabil, és akár még egy 7,4-es erősségű földrengést is kibír.

A National Geographic nemrég (2009-ben) és Ahmet Çakmak, az amerikai Princeton Egyetem professzora komolyabban is foglalkoztak a témával. :

Az épületet még 1991-ben látták el olyan rezgésmérő berendezésekkel, amelyek a legkisebb földmozgást is észlelik, és amelyek megmutatják, hogy miként reagál a múzeummal alakított szent hely a földmozgásokra. Ezekből az adatokból aztán Çakmak kis csapata háromdimenziós modelleket készített, amelyek összegzésekként megállapította: a Hagia Sophia rugalmassága döbbenetes ahhoz képest, hogy milyen régen is épült.

A 20. század közepéig ugyanis az építészek világszerte meg voltak győződve arról, hogy egy épület annál stabilabb, minél több anyag van benne, minél vaskosabbak a falai. Csakhogy a Hagia Sophia építői minden bizonnyal egészen másként gondolkodtak. A két építő, Miletoszi

Isidorius valamint Tralleszi Anthemius koruk legnagyobbjai közé tartoztak, igaz elsősorban nem az építészet terén. Isidorius tudós volt, fizikus, míg Anthemius matematikus, így a tervek elsősorban az arányok különlegességében tükrözték a két építető elképzeléseit. A kupola, amely nem egy hengerformára van feltéve, már önmagában különleges építészeti megoldás. Lenyűgöző technikai megoldás a negyven ablak is, amelyek az épület minden oldaláról biztosítják a különleges és sejtelmes belső fényeket a kupola alatt.

Különleges megoldások és anyagok

A földrengésnek való ellenállás alapvetően éppen a fenti két megoldásnak köszönhető. Annak, hogy a kupola oszlopokon és nem egy hengeren áll, valamint, hogy az ablakok elhelyezése önmagában is gátolja az épület szétesését. Ráadásul Çakmak-ék szerint az épület földrengésbiztosságához nemcsak a jó tervezés járult hozzá, hanem az is, ahogyan és amiből felépítették. A kutató szerint a Hagia Sophia téglái különlegesen könnyűek és porózusak, mivel viszonylag alacsony hőfokon, 750 Celsius fokon égethették ki őket. A könnyű téglá, a könnyű szerkezet a huszadik századi földrengésbiztos épületeknél is igen nagy szerepet játszik: a kísérletek ugyanis bizonyították, hogy a nagy tömegű épületek sokkal inkább átveszik a föld mozgását, mint a könnyűszerkezetűek.

A másik fontos elem az építés során az lehetett, hogy a téglákat összefogó habarcs is különleges anyagból készült: olyan kalcium és szilikon tartalmú habarcsról van szó ugyanis, amely a repedések során keletkező károkat öngyógyító módszerrel összeforrasztja. A repedések mentén ugyanis még 1500 év elteltével is reakcióba lép egymással a kalcium és a szilikon, és megerősíti a repedések mentén a habarcsot. A habarcsnak egyébként még egy fontos szerep jutott: az építés során a megszakottnál jóval vastagabb rétegben kenték a téglák közé, ami szintén az épület rugalmasságát segítette elő.

Çakmak szerint igazából az a kérdés, hogy a Hagia Sophia építetői tudatában voltak-e ezeknek a technikáknak, avagy csak valami különleges véletlenek folytán építették fel a kereszténység egyik legnagyobb templomát éppen így és éppen ezekből az anyagokból? A kutató szerint az mindenesetre elgondolkodtató, hogy az egyik építő, Anthemius igencsak érdeklődött és több tanulmányt is szentelt a földrengéseknek, így talán az is elképzelhető, hogy az építkezés során ezt a tudást kamatoztatta.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya - Hagia Sophia[/caption]

2015-03-13

Isztambul az egzotikus kelet! A mesék és a fűszerek világa!

Hmmm! Hmmm! meg szimat-szimat.

...kb. így képzeljük el.

Persze a valóság teljesen más. No, nem mintha rosszabb lenne, mint a képzelet! Sőt!

Isztambul a világ azon kevés városai közé tartozik, amelyek maximálisan próbál hatni ránk. Mind az öt érzékünkön információval bombáz. De leginkább a szemem és az orron keresztül. De persze a fül sem marad el!

Szemkápráztató jelenségből nincs hiány (). A fülünk is kap rendesen. Ehhez elég csak beülni egy taxiba. Vagy átmenni az út másik oldalára. Na de az orrunk sem marad munka nélkül! Igazán viszont akkor tudjuk őt megtornásztatni, ha bemegyünk a fűszer bazárba.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fűszer bazár - Mısır Çarşisi[/caption]
Az isztambuli fűszer bazár nem egy nagy épület. Olyan 5-7 perc alatt végig lehet járni. Mégis 1-2 órát el lehet benne tölteni. Az egésznek olyan a hangulata, hogy az embernek kedve lenne középre leülni, és onnan nézelődni.

A fűszer bazárt 1660-ban Turhan Szultán kérésére építették, aki úgy érezte lehetne jobb illat is a tengerparton, mint ami a halárusok felől terjed. Erre pedig a fűszerek kiválóan alkalmasak voltak. Ez az a hely, ahol az Aranyszarv védett öböl kezdődik. Egyik irányba a Fekete-tenger, másik irányba pedig Afrika. Ideális arra, hogy a különböző területekről érkező kereskedők és fűszerek itt találkozzanak. A kereskedők legtöbbször egyiptomi származású volt. Ezért a török neve: Egyiptomi bazár (Mısır Çarşısı)

A fűszer bazár különlegessége, hogy szemben a Fedett bazárral, ezt az isztambuliak rendszeresen használják. Nemcsak a turistáknak szól. Sőt! Éppen hogy a helyiek többet vásárolnak, mint a külföldiek.

A többet pl. azt jelenti, hogy valaki 10 kg-s zsákban viszi haza az egyik fűszert, mert hétvégén jönnek a rokonok (300 fő) és el kell őket látni élelemmel.

Bármennyire is izgalmas a fűszer bazár, külföldiként eléggé el van veszve az ember. Még ha ismerjük is a fűszerek török nevét (sok helyen angolul is ki van írva), akkor is sok olyannal találkozhatunk, amivel nem tudunk mit kezdeni.

Persze ha törökül tudunk, az eladó nagyon szépen elmagyaráz mindent, még receptet is mond. Talán még angolul is sikerül 1-2 tippet kapni tőle. De ha biztosra akarunk menni, akkor vásárolhatunk amolyan belépő csomagot. Ebben olyan ismert török fűszereket találunk, melyeket otthon is tudunk használni.

Csak hogy ezeket a csomagokat ki tudja, mikor rakták össze. Így a frissesség kérdéses. Másrészt ebben olyan fűszereket fogunk találni, amelyek otthon is vannak. Ezért inkább

jobb kockáztatni, és belevágni valami izgalmasabba! :)

Mivel a szótárakban nem nagyon lehet fűszereket találni, én összeállítottam egy rövid listát, mely fűszert miként hívják törökül. .

Amivel mindenképpen érdemes próbálkozni, az a köfte bahartı. Ez egy olyan keverék, amit direkt a köftébe (fasírt) keverhetünk, hogy finom fűszeres legyen. .

Hozzá hasonlóan találhatunk reggelihez való keveréket is (kahvaltı). És igazándiból a keverékek azok, amelyekkel érdemes kísérletezni.

Amit pedig mindenképpen érdemes kipróbálni, az a paprikakrém. Meg persze a paprika minden formája.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Fűszer bazár[/caption]

A paprika törökül a biber a paradicsom pedig a domates. E kettőből készült krém a salça. Ez utóbbi eléggé intenzív, direkt a főzésnél tudjuk felhasználni, vagy szószoknál.

Mindenképpen fontos, hogy édeset, vagy erőset szeretnénk. Az édes a tatlı, míg az erős az acı.

Ez alapján pl. az erős paprika krém acı biber salçası. Az édes paradicsom pedig a Tatlı domates salçası. Ezekből már elég jól lehet válogatni, attól függően, honnan származik, milyen a fűszerezése, és mennyire erős.

Belőlük van egy különleges kategória, amit a kenyérre lehet kenni. Ezt a már fent megismert kahvaltı szóval kereshetjük.

Ezekon kívül a sima fűszerek közül a következőkkel lehet próbálkozni: sáfrány (safran) (ne felejtjük, hogy az), római kömény (kimyon), meg ami úgy színre, szagra jól néz ki. :)

Egyedül a kına-t kerüljük el, mert ez egy festék alapanyag az esküvői szertartáshoz!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Paprikakrémek[/caption]

Aki viszont úgy érzi, hogy a fűszerek túlságosan ingoványos terület, akkor ő próbálkozhat a teákkal. Ő sem sokkal stabilabb, de legalább megvan az az érzésünk, hogy mégis.

A tea törökül çay. De ők angolul is ki szoktak lenni írva. Ha klasszikus teát szeretnénk, akkor vegyünk török teát. Igaz feketét (siyah). Zöld teát (yeşil) viszont nem érdemes venni, mert Magyarországon jobb minőségűt kaphatunk. Helyette inkább az alma (elma) teát ajánlom. Jó még nagyon a narancs (portakal), a citrom (limon), és aki szereti, a hibiszkuszt is.

Igazi különlegesség viszont a rózsa tea (gül). Itt szárított rózsa fejeket vehetünk, magas összegért. De nem kell megijedni, mert nagyon intenzív. Egy kannányi (4 csésze) fekete teába 2-3 bőven elég. Persze lehet direkt csak rózsát főzni, de akkor hetekig még a zoknink is rózsailatú lesz...

Továbbá el lehet játszani az , melyek garantáltan 100%-os mesterséges anyagból készültek, és elkészítés után úgy néznek ki, mintha Paksról az atomerőmű reaktor vizét készülnénk meginni.

De az igazán bátraknak a herbál teákat ajánlom. Itt ugyanis mindenféle gyógynövény keverékeket találhatunk, amelyeknek garantáltan lesz valami hatásuk. Nem árt tudni, hogy mi ez. Vízhajtó? Más hajtó? Sereg hajtó? Vagy csak egyszerűen megváltozik a hajunk színe?

Télen viszont jó az ihlamur és a melisa.

Persze itt is igaz, hogy ami tetszik színre, szagra, alakra, vagy csak simán ijesztő, olyat mindenképpen vegyünk! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Teák a fűszerbazárban[/caption]

De a fűszerbazár ezzel még nem ér véget! Ugyanis parfümököt is itt tudunk vásárolni. Igazi török kivonatokat. De előtte gondoljuk végig, hogy tényleg, pontosat mit is szeretnénk. Mert 1-1 illatból több fajta van, attól függően, hogy parfümnek akarjuk használni, vagy masszásra, vagy a hajunkra, esetleg a vajás kenyérrre szeretnénk kenni.

És ez utóbbi kivételesen nem vicc, hanem tényleg van ilyen is.

Egy tipp női ismerősünk meglepéséhez, amennyiben ismerjük, milyen illatot szeret:

Kezdjük a Fedett bazárral, ahol is díszes kicsi parfümös üvegcséket találunk. Pontosan olyan törökösöt, ahogy az a mesékben szokott lenni. Innen válasszunk egyet. De vigyázzunk a mérettel, mert még a kicsit sem lesz olcsó feltölteni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Parfümös üvegcsék[/caption]

Majd ezután menjünk a fűszer bazárba. Ott válasszuk ki a kedvező illatot. Itt helyben is feltölthetjük, de akkor nagyon kell vigyázni, mert könnyen kiborul. És ha ez a repülőn történik, akkor még évekig illatozik majd az egész légifolyosó, hiába sikálja Mari néni... Így inkább majd az ajándék átadása előtt töltsünk valamennyit a kis üvegcsébe.

Készüljünk fel arra is, hogy az üvegcsé kézzel készült, így a kupak nem feltétlenül fog légmentesen zárni. Így jobb, ha csak egy kevés parfümöt tárolunk benne, hogy ne az egész párologjon el.

És a bazár még mindig nem ért véget!

Ugyanis még vásárolhatunk édességet is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Lokum, lokum, lokum, lokum - fűszer bazár[/caption]

Meg rágcsálni valót is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sajt, sajt, sajt - fűszer bazár[/caption]

A bazár külső oldalán pedig sajtot árulnak. És halat. De a halat nem érdemes mindjárt nyersen felfalni. Elégedjünk meg az édességgel, rágcsálnivalókkal meg a sajttal. Annyi elég, hogy felforgassuk a gyomrunkat. A végén pedig ihatunk egy kávé is. Könnyű megtalálni, hogy hol, mert csak az illatot kell követni. :)

De ha mégis halra vágyánk, akkor nem messze a fűszer bazártól a Galata-hídnál árulnak sült halat kenyérben (balık ekmek)

A végére pedig egy kis érdekesség. Ezek a nagy dobozokban szépen felhalmozott fűszerek nem úgy vannak, mint ahogy látszanak. Úgy tűnik, mintha hatalmas mennyiségben lenne a friss fűszer kiállítva. De a látszat csal! Valójában a fűszerek, édességek és minden egy előre elkészített karton formán áll. És csak néhány centinyi van úgy elrendezve, mintha tele lenne a doboz. Holott a közepe üres. Az alábbi kép jobb oldalán láthatjuk a trükköt. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A majdnem teli doboz[/caption]

2015-03-16

A minap nálunk az oviban földrengés gyakorlat volt. Így gondoltam, ideje ezt a témát ismét átnézni.

A földrengést sem megelőzni, sem előrejelezni nem tudjuk. De rengeteg mindent tehetünk a túlélés érdekében. Leginkább felkészüléssel, és gyakorlással.

Törökországban nem ritka a földrengés. De szerencsére csak elenyésző hányada olyan, ami egyáltalán érezhető. És még ritkább az, amikor komolyan baj van. A ritkaság azért azt jelenti, hogy pl. Isztambulban és Nyugat-Törökországban 1999-ben volt egy hatalmas rengés, majd .

Turistaként más feladatunk van, mint ittlakóként. Turistaként pl. nagy előnyünk, hogy jó eséllyel a ruháink eleve a bőröndben vannak (én lusta vagyok pár napra kipakolni), így baj esetén azonnal megfoghatjuk és már mehetünk is a szabad ég alá.

Kezdjük azzal a résszel, ami mindenképpen közös!

Mit tegyünk földrengés esetén!

Legnagyobb veszélyben akkor vagyunk, ha zárt térben (pl. épületben vagyunk). Amíg tart a rengés, ne próbálkozzunk az épület elhagyásával, mert azzal csak jobban ártunk magunknak, és mindenkinek. Kivéve persze, ha azonnal ki tudunk jutni (max 2-3 lépéssel). E helyett inkább azonnal biztonságos fedezéket keressünk:

asztal alá

ágy alá

szék alá

ajtófélfa alá

sarokba

bármilyen olyan alá, ami remélhetőleg elbírja a rázuhanó törmelékeket.

A liftet kerüljük, hasonlóan, mint minden vészhelyzetben (pl. tűz esetén).

Maradjunk távol a következőktől:

Ablak, tükör és minden, ami üvegből van.

Szekrény, és bármilyen egyéb, ami ha ránk dől, átmegyünk 2 dimenzióba.

Csillár, lámpa és minden egyéb, ami a plafonon van.

Egyéb nehéz dolgok, amik fájnak rá ránk esnek. pl. festmény

Mindeközben vegyük fel a védelmi pozíciót:

térdeljünk le a földre
dőljünk előre, úgy hogy a fejünk legyen védett helyen
védjük a fejünket a kezünkkel, táskánkkal, ami csak van.

Maradjunk egy helyen a rengés végéig!

Ha a szabadban vagyunk, akkor csak a szükséges mozgásokat tegyük: távolodjunk el olyan dolgoktól, amik ránk dőlhetnek, eshetnek (fal, épület, fa, híd, stb..). Főleg a villanyoszlopokat és vezetékeket kerüljük el. Mivel Isztambul eléggé dimbes-dombos, ha lehet inkább felfele menjünk, mint lefele.

Múzeum és bevásárló központ esetén kerüljük a pánikot, és a pánikba jutott embereket. Ha mindenki ki akar jutni, mi akkor is inkább valami biztonságos helyet keressünk.

Amikor véget ért a rengés, akkor lehet elindulni kifelé, és csak a legfontosabbakat vigyük magunkkal. Ezt is csak abban az esetben, ha kéznél van.

És természetesen ne az értékeket mentsük, hanem magunkat, családtagjainkat, ismerőseinket, stb... És igen, az anyóست se felejtjük el.

De minderről bővebben majd lejjebb.

Felkészülés turistaként.

Turistaként félig már fel is készültünk, hiszen mindenünk 1-2 bőröndben van. Így ha a hotelt el kell hagyni, legalább gyorsan tehetjük meg.

Mindjárt a szállás elfoglalásakor mérjük fel a terepet. Hova lehet elbújni, melyek a biztonságos helyek, melyek a veszélyesek. Majd pedig hogyan lehet a leggyorsabban a szabadba jutni. Akár az utcára, akár a tetőre. Az udvarral vigyázzunk, mert a török városokban ezek eléggé kicsik szoktak lenni, tele minden lommal, ami könnyen a fejünkre esik.

A következő az, hogy legyen egy mini túlélő csomag nálunk. Igazándiból ennek olyannak kell lennie, amit egész nap cipelünk. Így meg kell találni a középutat a mozgatható hotel és a semmi között.

Viszont ezek egy része (víz, tartalék élelem, meleg ruha) a túra közben is jól jöhetnek.

A túlélő csomag egy részét a helyszínen is könnyen be lehet szerezni, (pl. víz). Másik részét (pl. ruha, elemlámpa) otthonról kell magunkkal hozni.

A következőket érdemes bepakolni egy táskába:

Víz
Élelmiszer
Meleg ruha
Zseblámpa
Elsősegély doboz
A szükséges gyógyszerek több napi adagja
Elsősegély gyógyszer (pl. fájdalomcsillapító)
Tisztasági szett (wc-papír, női dolgok)
Tartalék pénz
Fénykép azokról, akikkel együtt utaztunk
Egészségügyi lap (vércsoport, stb..)
Ha gyerek is van, akkor neki való játék
Síp

Felkészülés ha huzamosabb ideig élünk Törökországban, vagy bármely más földrengésveszélyes zónában.

Ez már egy másik kategória, hiszen ilyenkor nagyobb csomagunk lehet, és több időnk van felkészülni is.

Elsőnek érdemes egy összeállítani. Ez pedig legyen az ajtó közelében.
A katasztrófavédelem szerint legalább 3 napos önellátást biztosító csomagot érdemes előkészíteni. Ez 12 liter vizet jelent fejenként, élelmiszert (nagy energiatartalmú: csoki, szárított gyümölcs, stb...), és váltóruhát. Ezt a csomagot ajánlott évente 2-3 alkalommal átnézni, frissíteni.

E mellett érdemes az autóba, és a munkahelyre is pár dolgok összepakolni, mint váltóruha, pokróc, tartalék élelmiszer, stb...

Ezután a lehetőségekhez képest a lakás biztonságát is növeljük. Ilyesmiket tehetünk, mint:

Ablak előtt legyen függöny, hogy megfogja az esetleges üvegszilánkokat
Az ágyakat lehetőleg biztonságos helyre tegyük: ablaktól távol, csillár ne essen rá, szekrény ne dőljön rá, stb...

Ha lehetőség van, akkor a ház statikáján is javítsunk: repedések, omlásveszélyes részek javítása, ajtófélfá megerősítése, stb..

Ami leeshet, eldőlhethet, azokat jó alaposan rögzítsük

Éghető anyagok távol legyenek a tűzveszélyes helyektől

Fontos iratok biztonságos, tűzbiztos tárolása

Legyen egy biztos, és gyors menekülési útvonal, ami mindig akadálymentes

Legyen még

Elsősegély doboz
Tűzoltó készülék

Majd pedig kezdődhet a gyakorlatozás.

Minden családtag ismerje meg, és tanulja meg a menekülési útvonalat, a túlélő csomag helyét, stb... Bizonyos időnként pedig (évente 3-4 alkalommal) tartsunk próbát, hogy minden gördülékenyen menjen, és a hiányosságok is kiderüljenek.

Földrengés után

Az igai kihívás a földrengés után következik. Ilyenkor a túlélés tényleg rajtunk múlik. Érdemes úgy számolni, hogy az első 72 órában csak magunkra számíthatunk. Este pedig hideg lesz, nagyon hideg. Az előkészített túlélő csomag most jöhet jól.

Elsőnek mozogjunk óvatosan, hogy ne verjünk fel több port. Ezzel együtt a meglazult bútorok és falak is veszélyesek. Figyeljünk a sérüléseinkre is. Ha a romok alatt maradtunk, kopogással jelezhetjük a legjobban a helyzetünket. A kiabálás gyorsan fáraszt, és rengeteg port nyelhetünk közben. Egy síp sokat segíthet.

Más sérültet csak akkor mozdítsunk meg, ha egészen biztosak vagyunk benne, hogy nem súlyos, nincs törés, stb.. Vagy pedig a sérült helyzete veszélyes.

Próbáljunk mihamarabb kijutni az épületből, és biztonságos távolságra menjünk.

Előfordulhat gázszivárgás, így a nyílt lángot kerüljük.

A földrengéseket utórezgések követik, melyek kisebbek, de a megrongált épületek már nem biztonságosak (2011-ben több, mint 100 ember halt meg az utóregésben). Tengerpart esetében pedig számíthatunk szökőárra is.

A telefonok, ha működnek, csak vész esetére használjuk. Hagyjuk meg a szabad vonalakat a hatóságoknak.

Ha tehetjük, a lakásban zárjuk el a villanyt és a gázt. De csak akkor menjünk vissza az épületbe, ha azt biztonságosnak ítéltük. De inkább akkor se.

Isztambulban minden kerületben találunk gyülekezési pontot. A kapubejáratokon láthatjuk, hol van a hozzánk legközelebbi.

És ha már valamennyire stabilizálódott a helyzet, jelentkezzünk a helyi konzulátuson.

Ajánlott olvasmány a BM Országos Katasztrófavédelem Főigazgatóságától:

2015-03-17

Ilyen is van ám! :)

A legtöbbször Törökországot így képzeljük el:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török tengerpart[/caption]

Vagy így:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul - Kék Mecset[/caption]

De legritkább esetben így:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Havas út Törökország közepén[/caption]

Pedig Törökország nagy része hegyekből, és felföldekből áll. Egyes tartományok (pl. Artvin) olyan kacskaringós hegyi utakkal büszkélkedhetnek, hogy náluk külön egzotikum, ha 100 m-t egyenesen haladhatnak. Az ő részükre Isztambulban külön kurzust tartanak, ahol az egyenes vezetést tudják gyakorolni.

Aztán ott van Artvin, a keleti, Kaukázus menti tartomány. Ott az iskolakezdést azt jelzi, hogy szeptemberben 3-4 falu eltűnik a hó alatt.

Tehát Törökországban hó van. Hegy is van, bőven. Mégis, a síkultúra csak lassan-lassan alakulgat.

A legnépszerűbb hely természetesen az Isztambultól légvonalban 100 km-e fekvő Bursa melletti Uludağ. Ez a hegy 2543 m magas, így a tetejét örök hó borítja.

Mivel nagyon-nagyon közel van Isztambulhoz, a téli kéthetes szünetben pár millió ember lepi el a hegyen. És csak az a meglepő, hogy nem horpad be alattuk. Természetesen ezen síelők között mindig akad jónéhány amolyan apu majd megmutatja hogy kell típusúak, akik lecsúszás közben a YouTube-on nézik meg, hogyan is kell balra fordulni. Mindeközben rendet vágna a szabályosan síelők között.

Szerencsére szépen-lassan újabb és újabb síelő helyek jelennek meg Törökország belső területein. Így más alternatívák is nyílnak.

A mi választásunk a Bolu melletti Kartalkaya (Feketesiklós). Ez a kisváros az Isztambul-Ankara autópálya mellett helyezkedik el. És bár az út csak 860 m magasan halad a tengerszíntről, itt bármikor jöhet egy kis hóihar. No meg van egy majdnem 3 km hosszú

alagút. És mint ilyen, könnyű észrevenni vezetés közben. Ami jelzi, hogy nagyjából fél úton vagyunk Ankara és Isztambul között.

A sí központba innen egy órányi kicsit kacsaringós úton juthatunk el. A felvonók alsó része 1850 m, míg a felső részük 2255 m-e vannak a tengerszinttől. A leírás szerint a síszezon évente 120 napon keresztül zajlik. A helyiek legnagyobb öröme persze.

Ők azok, akik szerint a hólánc eladása jobb üzlet, mint az út letakarítása. Így ahogy megyünk felfele a helyek közé, már az első tenyérnyi hófolt mellett mindjárt 2 bácsi árulja a láncokat. Mellettük egy hóláncos traktor is van, amolyan elrettentésként: ezzel fogunk kivontatni, ha nem veszel láncot!!!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hóláncot vegyél, különben kihúznak a traktorral![/caption]

Ennek ellenére még kilométerekig nincs semmilyen hó, és később is csak elenyésző mennyiségben találkozunk vele. És persze az út végén, a szállodások is tudják, hogy az a jó fizető vendég, aki fel is jut odáig. Így naponta többször is végigmennek, és letakarítják az utakat. Közben azért megállnak, és a hólánc-árusokkal isznak egy teát.

Érdekes módon viszont útközben kebab-árussal nem futottunk össze...

A leírás szerint a hegyen 14 sípálya található, 3 nagy felvonó, és 7 kicsi. E mellett persze ott vannak az oktató pályák. Hiszen a Facebookon mégse mutatna jól, ha a selfie-n sikoltozva lennénk, pláne egy fa tetején. Így a törökök lelkesen járnak a sítanfolyamokra.

A hotelben tényleg található egy ember, akinek a feladata, hogy minél előnyösebb pozícióban fotózza a sípálya ördögeit. Van előre elkészített háttér, ahol lehet pózolni. És persze a fotósnál van egy kis tükör, aminek a segítségével beállíthatjuk a sapkánk bojtját meg a fogunk csillogását is.

És persze valódi síoktatókat is találunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török síparadicsom[/caption]

2015-03-18

Isztambulban nagyban épül a . Már elég komolyak a látható jelei. Oly annyira, hogy a Google térképen is látszik. De nemcsak a híd, hanem az épülő autópálya is.

Manapság pedig nem nagy ügy fényképezni, így az internet tele van jobbnál jobb képekkel az épülő hídról. Így azoknak, akik szeretik a mega épületeket, a darukat, a sok sok betont, vagy csak imádnak a monitor előtt szédülni, azoknak összeszedtem pár képet.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Épül a 3. híd Isztambulban - Wikipédia, 2014. augusztus[/caption]

Előtte azért pár érdekesség a hídról.

Bár mindenki Harmadik hídnak hívja, azért kapott egy rendes nevet is: Yavuz Sultan Selim-híd. Rövidítve YSS lesz. Míg a Második híd Fatih Sultan Mehmed (FSM), addig az Első csak simán Boszporusz-híd. Valószínűleg a közhasználatban marad a 3. híd, mert ki akarna ilyen hosszú neveket mondogatni...

Yavus Selim Szultánt a magyarok I. (Vitéz) Szelim Szultán néven ismerhették. Már ha tényleg ismerték, mert ő nem piszkálta a Magyar Királyságot, aki kölcsönösen nem piszkált vissza. Helyette inkább dél felé, a Közel-Keleten és Észak-Afrikában háborúztatott. Fő érdeme, hogy elfoglalta Egyiptomot és Bagdadot és Mekkát. Ettől kezdve tekintik magukat az Oszmánok kalifának, azaz vallási vezetőknek. Ezen kívül még a tengeri haderőt is megreformálta.

Nem volt egy barátságos ember. Alig 8 évig uralkodott csak, de ez idő alatt 7 nagyvezért is eltett láb alól. És ezek csak a nagyvezérek voltak. Az ő ideje alatt számos zsákárus gazdagodott meg, és lépett fel az arisztokrácia szintjére. Az ő fia volt I. Szulejmán.

Maga a híd kint épül a világ végén. Még török szemmel is olyan messze van, ahova már csak a tankerhajók járnak. Persze ez ma van, ki tudja, hogy fog a város 20 év múlva kinézni. Ráadásul a is a Fekete-tenger irányába épül, így könnyen lehet, hogy pár év múlva egy ipari-kereskedelmi part lesz ezen a részen.

Az isztambuli Harmadik Boszporusz-híd a technikai adatok:

1875 m hosszú

59 m széles (4+4 sáv, 1+1 vasút)

magassága 320 m

az úttest tengerszint feletti magasságáról nincs infó.

az egész pedig része a Nagy Körgyűrűnek (Kuzey Marmara Otoyolu), ami összesen 260 km,

14 alagúttal, 61 völgyhíddal, 45 aluljáróval, 63 felüljáróval.
a hídra a forgalom 2018-ban mehet fel. De ettől függetlenül a miniszterek még a 2015-ös választás előtt átgyalogolnak majd rajta Európából Ázsiába.

Ha valaki személyesen is szeretné a Harmadik Boszporusz-híd nézni, legközelebb a Boszporusz-túra végén, a Yoros erődből láthatja.

No, és akkor jöjjenek a képek! Mindegyik a oldalról származik.

Elsőnek mindjárt egy sikoltozós kép, kifejezetten a tériszonyatosoknak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Innen nézik majd a sirályok a forgalmat[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="360"] Innen jön az út[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Oda kell majd átjutni[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="360"] A híd lába[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt már csak neki kell futni[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="360"] Itt jön valami kék, és nehéz darab. Mindenki vigyázzon a lábaival!![/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="360"] Ez meg piros, vagy inkább bordó. De attól még ez se könnyű.[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ide ki lehet ülni teázni.[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt egy csíkos viziszörny[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt meg egy kétkarú sárga lánctalpas[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Van kék is![/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ezek sem boroshordók[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="360"] Ez is egy jó kis sikoltozós kép[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="320"] Ez pedig még az első kapavágások egyike (2013)[/caption]

2015-03-19

Már 5 hónap is eltelt, mire belevágtunk a magyar jogosítvány törökösítésébe.

Ez a hosszú idő leginkább annak köszönhető, hogy az ügy érdekében eddig nem csináltunk semmit..

Na de majd most! (persze..)

, És mint a szappanoperáknál, mi történt az előző részekben:

Kiderült, hogy 6 hónapnál hosszabb törökországi tartózkodás esetén kell egy török (törökösített jogosítvány).

Aki még nem kapott török állampolgárságit (márpedig 6 hónap után még nem szokás), az az és a várható költségeket.

Közben kaptunk tanácsokat, hogy hagyjuk az egészet a bánatba, és inkább tegyünk le egy új, immár törökös vizsgát. Ehhez persze meg kell tanulni a anyukád elmé az útból c. török sofőr dalt eldudálni a csúcsforgalom közepén.

Meg egyébként is, minek válasszuk a könnyebb utat, ha van nehezebb is?

Itt kezdődik a második rész, ahol is megfordítottuk az egész problémát, is inkább telefonon keresztül vallattuk ki a hatóságokat a mikéntekről.

A mikéntek részletesen a vannak leírva. Ahol megdöbbenő fordulatok is történtek.

Ebből ami most kell, hogy legyen egy hiteles fordítás a jogosítványról (). Aztán ezzel a papírral bevonulunk a gayrettepei központba.

Közben az is kiderült otthonról (sorozaton kívül), hogy valójában egy embernek csak egy jogsija lehet (kéne lennie). És teljesen felesleges Magyarországon a magyar jogosítványt hosszabbítani. Egyszerűbb fenntartani egy törököt (mármint jogosítványt), és mellé kérni egy nemzetközit is.

Itt tartunk most. Pontosabban a Çevahir bevásárló központban, ahol ebéd után próbálunk az arab turistákon keresztül kijutni a szabadba. A Google szerint a közlekedési központ (pontos nevén Trafik Tescil Şube Müdürlüğü) innen alig 20 percre található gyalog. Nyíl egyenesen.

A kunkori utakból, és az isztambuli tapasztalatokból máris látszott, hogy ez legalább 2 db vízmosást jelent, amin le kell ereszkedni, majd újra felmászni. Igaz, az egészet egy kényelmes sétával meg lehetett volna kerülni (a Google szerint úgy 22 perc az út), vagy még egyszerűbben busszal 2 megállót menni.

De mi fittekk vagyunk, fiatalok vagyunk, és imádunk nyögni, amikor a 450. lépcsőfokon mászunk felfele, és kiderült, hogy még kétszer ennyi van.

Isztambulban egyébként nem az a baj van a rövidebb utakkal, hogy lemászunk a völgybe,

majd vissza a hegyre. Hanem, hogy ezt 8-16 alkalommal kell megtenni azért, hogy 300 m-t haladjunk. Már mint vízszintesen, mert függőlegesen már mentünk annyit, hogy lassan már a Holdon lehetnénk.

Na de szeretjük a kihívásokat. A 20 percet pedig sikerült 17-re lealkudni. Úgyhogy hamar odaértem a rendőrség kapujába.

- Jó napot! Mit szeretne?

- hhhhhh...levegőöt...hhhhh!

A bejutással nem volt gond. A megfelelő épületet is hamar megtaláltuk. Az első egyenruhástól pedig azt is azonnal sikerült megtudni, hova kell beállni. Valami yabanci volt... mint külföldi.

Az ügyintéző meglepően segítőkész volt, és meglepően jól tudott egyszerre 4 csoporttal is beszélgetni. És végre rengeteg minden kiderült!

Először is az ügymenet neve a következő: Yabanci sűrücü belgesini türk sűrücü belgesine çevirmek. Mindez magyarul annyit jelent, hogy a külföldi jogosítvány cseréje török jogosítványra. Igen, csere szó van ott, ami fordítást is jelent. Aztán majd a végén meglátjuk.

Ehhez pedig a következőkre van szükség:

Hivatalos, noteres, vagy konzuli fordítása a jogosítványnak () - 140 TL - majd ezek fénymásolata - 4 TL

Egészségügyi papír. Az ilyet a sarki rendelőben lehet kérni, kifejezetten jogosítványhoz (látás, vérnyomás, stb...) - 50 TL

Fotó, 4 db, és fél évnél nem lehet régebbi. - fotóból sosem elég Törökországban. Legyen nálatok mindig legalább 8, még ha kenyeret vesztek, akkor is! - várhatóan majd 10 TL lesz. Majd lesz egy ügyintézési díj is. Ezt nem írták, mennyi. Az 400-500 TL - majd meglátjuk.. Bármely bankban meg lehet tenni

Vércsoport. Ezt az egészségügyi papírnál egyébként is megcsinálják. De oda kell figyelni. Tőlem egyébként állandóan vércsoportot kérdeznek, még a személyin is van erre egy rubrika. De aztán a végén mégse írják fel sehova, én meg elfelejtem.. Na de majd most! A török személyi fénymásolata. Ha ilyen nincs, akkor a tartózkodási engedély másolata. Azért ez eredetit is be kell mutatni.

Mindemellett kaptam egy számot, amit a címen nézhetek meg, hogy is áll a munkamenet. Ehhez ki kellett tölteni egy elég egyszerű lapot, ahova beírtam, milyen országban kaptam a jogosítványt, ki vagyok, cím, telefon, aláírás.

No, ennyi. Most mehetünk a doktor nénihez szemvizsgáltarta, stb...-re. Erről jut eszembe egy vicc:

Elmegy a cseh a szemészetre

- Olvassa a táblán a betűket felülről lefelé!

- S, T, R, V, C, H, R, S.

- Végig tudja olvasni?

- Ó, hogyne, még ismerem is az illetőt.

Természetesen mint mindig, Törökországban, ezt nekem, és most mondta a rendőr bácsi.

Lehet, hogy te némit kapsz, és teljesen mást fog kérni. Úgyhogy ügyintézés előtt érdeklődni, érdeklődni, és leginkább kérdezni!

2015-03-20

Az AyaSofya bal oldali karzatán lévő mozaikon egy magyar királylányt, pontosabban egy magyar származású bizánci császárnét láthatunk.

Ő Szent László lánya, és Könyves Kálmán unokatestvére volt. Eredeti neve pedig Piroska. Ma úgy emlékeznek rá, hogy Irén (Eiréné).

Mindez azért is izgalmas, mert ez azt is jelenti, hogy innentől kezdve a bizánci császárok ereiben magyar vér is csörgedezett.

Piroska (Irén) nagy tiszteletnek örvendett a Bizánci Birodalomban. És még a mai törökök is emlékeznek rá, mint Macaristanlı İrene, gyakran Eirene (a bizánci átírásból). Ő alapította a Bizánc legfontosabb kolostorát, és egyben a kor legmodernebb kórházát, a Pantokrator-kolostort. Halála után az ortodox egyház szentté avatta. Évfordulója augusztus 13.

Tehát minden okunk megvan érthetetlen, hogy egy ilyen fontos személy miért csak a magyar történelemírás lapszélén található. Holott a bizánci forrásokban rengetegszer találkozhatunk vele.

Piroska 1088-ban született, Szent László lányaként. Szülei korán meghaltak (anyja 2 esztendősen, apja 7 esztendősen), így Könyves Kálmán udvarában élt. A politika azt akarta, hogy 1104-ben (16 évesen) eljegyezzék a bizánci trónörökösrel, a későbbi II. (Komnénosz) Jánossal. Tőle 8 gyereke született. A trónt a 4. fiú vitte tovább (pontosabban nem vitte sehova, hanem jól ráült).

Bár katolikusként született, a házassága miatt át kellett térnie az Ortodox hitre. Ekkor változtatta meg a nevét is Irénre. Bizánci írásban Eiréne. Jelentése béke.

A mesének itt vége is lehetne. Na de hát mégis. A kor legnagyobb ismert birodalmának első asszonya egy magyar volt. És ez már akkor is nagy dolog lett volna, ha semmi mást nem csinál, csak sapkát és zoknit köt.

Ő viszont küldetésének érezte a keresztény hit védelmét (rendszeresen támogatta a szentföldi zarándokokat), és a magyar-bizánci kapcsolatok építését. Ez utóbbinál messzemenően beváltotta a politikai reményeket. Többször közvetített a Magyar Királyság és a Bizánci Birodalom között. Vallási téren pedig a már fent említett Pantokrator kolostor és kórház számít a legkiemelkedőbbnek, mely később mind az Arab Birodalomban és a középkori Európában is a példaképe volt.

Ezek után már egyáltalán nem meglepő, hogy az AyaSofya-ban is helyett kapott a mozaikja.

Kb. Ennyit tudunk róla.... nem valami sok..

Az utóbbi időben néhányan megpróbálták ezt a nagy semmit egy kicsit bővíteni. Konkrétan 1 db könyvet találtam címmel (ISBN: 9789636621186), melyet Nagymihályi Géza, görög katolikus lelkész készített. A (az egyetlen használható oldal) is egy ugyan erre az egy könyvre hivatkozik, mint az egyetlen forrás.

Ettől az 1 embertől, és néhány forrástörredékből tudjuk, hogy Piroska szép arcú, nyílt tekintetű volt (pont, amilyen az AyaSofya mozaikon). Szerény, jó természetű, kedves és bájos. Ettől függetlenül nem vetette meg, hanem pont inkább bevetette a női praktikákat, hogy a férjénél elérje a célját. Ezek legtöbbször az özvegyek és az árvák megsegítését szolgálták. Majd később pedig magának a Pantokrator-kolostornak a megalapítása is.

Magáról a kolostorról már többet tudunk. 1118-1124 között épült. Piroska halála után (1134) a férje tovább bővítette, és ereklyéket hozatott. A kolostorban és kórházban a fénykorában több, mint 1000 szerzetes élt és dolgozott.

Mint oly sok mindent Isztambulban, ezt is a IV. Keresztes hadjáratban tették tönkre a nyugatról jött turisták. Ami csak mozdítható volt, azt hazavitték magukkal, főleg Velencébe. Amikor a bizánciak végül visszafoglalták a várost, a kolostort a genovaiaknak ajándékoztak a segítségért cserébe. De ők nem törődtek vele, csak tovább pusztult.

Miután , először a cipészek és vargák telepedtek meg. Majd később Korán-iskola lett. Végül 1470-körül mecsetté alakították, és Molla Zeyrek Camii (Kilisi) nevet kapta. De azon kevés épületek közé tartozik, melynek sosem felejtették el az eredeti célját. Néhány éve pedig az UNESCO listára is felkerült, majd pedig a felújítások is megkezdődtek.

Ma az AyaSofya után a második legnagyobb vallási épület Isztambulban.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Zeyrek Camii[/caption]

Ajánlott olvasnivaló:

Frissítés:

Érdemes őt is elolvasni. Itt már több információt, és képeket is találhatunk a bizánci magyar királynőről.

2015-03-23

Az egész év erről fog szólni, hogy 100 éve kezdődött az a csata/háború/puskalövés, ami megváltoztatta az Oszmán Birodalom, meg az egész környék életét.

Több variáció is van a pontos kezdésre. A Wikipédia február 18-t írja. Ekkor történt ugyanis az első lövés.

Törökországban a nagy nap március 18-a, amikor a tengeri harcok kezdődtek, és meglepően gyorsan be is fejeződtek.

Majd pedig az igazi nagy mézszárlás napja, április 25, amikor is a szárazföldi csaták kezdődtek. (a jelentős évfordulóra való tekintettel a törökök ezt lealkudták április 24-re).

Most, hogy pont 100 éve történt a nagy esemény, Törökország hatalmas ünneppéggel készült. Én is gondoltam, hogy valami nagyszabású emlék bejegyzést hozok létre. De aztán kiderült, hogy vannak nálam gyorsabbak, meg akik jobban összefoglalták.

Ha még nem olvasta volna valaki, az események megismeréséhez a következőket ajánlom:

.

Ezek az írások, amiket érdemes elolvasgatni.

De mindez semmi, ha kimegyünk a helyszínre!

Maga az egész Gallipoli-félsziget egy emlékpark 2010-óta. Akár 1 nap alatt is bejárható, de inkább ajánlott a 2 nap. Mindjárt az emlékpark szélén (közepén) is van egy hangulatos szállás, de Ecebat városában is találunk néhányat. Legrosszabb esetben pedig a szoros másik oldalán. Çanakkale-ben, ahol egyébként is tovább látnivalók vannak a háború kapcsán. No meg onnan már el lehet ugrani Trójába is.

Érdeemes az egész parkot bejárni, és megismerkedni a helyszínnel, megnézni a múzeumokat. Akkor láthatjuk, hogy milyen, de tényleg mennyire elavult fegyverekkel és felszerelésekkel állították meg a törökök az antant hatalmat.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Török temető (57. Alay Şehitliği)[/caption]

A terepen pedig megtapasztalhatjuk, hogy milyen is az a helyszín, ahol 130 000 ember esett el. Ezt az egymást követő temetők és emlékparkok jól mutatják.

Láthatjuk, hogy azok a dombok, melyek a hajókról könnyen megmászhatónak tűnnek, közel sem azok. Inkább jó meredekék. Keresztbe sok sok vízmosással. Bennük tüskés bokorral. Aki pedig nem kúszik, azt lelövik. Marad a tüskés bokor.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] ANZAC-öböl. Oda kell feljutni, át a tüskés bokrokon.. fentről pedig lőnek![/caption]

Ha pedig nyáron megyünk, azt is megérthetjük, miért nem költözött ide senki az elmúlt tízezer év alatt. Az ausztrál katonák sivatagos helyről érkeztek. De az, hogy nincs víz, semmilyen, az azért nekik is sok. Egy történet szerint a német tisztek az antant vízszállító hajóit is lövetni akarták. De a törökök azt mondták, hogy ennyire még ők sem akarnak rosszat az ellenségnek.

Érdemes Ecebatba, a kikötőbe is ellátogatni, ahol megnézhetjük, milyen is volt az, amikor az ellenfél csak 8 méterre van tőlük, a szemközti lövész árokban. 8 méter! Akár egy téglát is át lehetne dobni. Amit gondolom sokszor meg is tett mindkét oldal.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] 8 m a lövészárokból[/caption]

Mindent együttvéve a haladás roppant nehézkes volt. Egyik-másik múzeumban, illetve a temetőkön láthatjuk, hogy pár tíz méter megtétele micsoda emberáldozatokkal jártak. És sokszor nem is hoztak eredményt. Itt tényleg végig lehet élni a harci eseményeket.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Angol-Ausztrál-Új-Zéland temető. Jó, ha a legidősebb 26 éves...[/caption]

Most pedig ennek a csatának, a Dardanellák ostromának a 100. évfordulója zajlik. Ez alkalommal pedig mindenki valamilyen formában megemlékezett.

A katonaság természetesen felvonultatta az összes hajóját. De még a tengeralattjárókat is. Hiszen mégiscsak a vízi csata évfordulója volt. A különböző helyszíneket pedig sorra zajlottak a megemlékezések. Még ejtőernyősök is voltak. Sőt! Az ünnep részeként még egy eredeti partvédelmi lövedéket is találtak (26 x 73 cm = 150 kg)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ejtőernyősök a Çanakkale emlékműnél - Forrás: Hürriyet[/caption]

A média természetesen összeszedte az összes képet és filmet, amit csak talált az archívumból (Hürriyet és , meg az oldalán érdemes nézelődni).

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Török gyerekek a fronton. Egy sem tért vissza - Forrás: Hüriyet[/caption]

Még a Yandex is ünnepi nyitóképernyővel várta a látogatókat. Érdekes, hogy a Google ezt a lépést elfelejtette megtenni...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Yandex nyitó oldala - Forrás: Hüriyet[/caption]

E mellett több film is megjelent, vagy jelenik meg hamarosan a témában. De nemcsak a törökök, hanem az ausztrálok is dolgoznak az ügyön. Talán Magyarországon is látható lesz a Russell Crowe (ő egyébként új-zélandi) rendezte The Water Diviner.

És természetesen nem maradhat ki a megemlékezésből Mustafa Kemal Atatürk sem. Hiszen úgymond az ő története itt kezdődött, minek eredménye egy teljesen újjászületett Török Köztársaság lett az eredménye.

2015-03-24

Sokat gondolkoztam, melyik szó lenne a legjobb a címben szereplő óriás helyett. Mondjuk k-val kezdődjön? Vagy b-vel? Vagy i-vel? Esetleg x-el?

De nem, erre nincs jó szó.

Törökországot a törökök szokták úgy is hívni, hogy a négy évszak országa. Mert valóba, mint a 4 évszak megtalálható benne. Egy időben. Néha alig pár száz km-e egymástól. Így pl. sielés közben leugorhatunk banánt enni..

Törökország hatalmas. Bulgáriától Iránig 1800-2000 km az út. Az ország teljes területe 780 580 km², és ezzel a világ 36. legnagyobb országa.

De még izgalmasabb, hogy ez a terület roppant változatos. Míg északon leginkább az esős időszak a jellemző, nyugaton Mediterrán, délen simán csak hőség, keleten meg jó nagy hegyek vannak. Középen meg... ott meg minden van...

E miatt pedig Anatóliában nagyon sokféle növény megél. Sőt! Növekedik, meg rügyezik, meg amiket ilyenkor szokott. Keringőzni nem szokott, hacsak nincs éppen forgószelel.

A Wikipédia minderről ezt mondja:

2007. márciusi adatok szerint Törökország a világ legnagyobb mogyoró, füge, sárgabarack, cseresznye, birsalma és gránátalma termelője; görögdinnye-, uborka- és csicszeriborsó-termesztésben második, paradicsom-, padlizsán-, zöldpaprika-, lencse- és pisztáciatermesztésben harmadik helyen van. Negyedik a világon hagyma- és olajbogyó-termesztésben, ötödik cukorrépa-termesztésben, hatodik legnagyobb dohány-, alma- és teatermesztő, a hetedik legnagyobb gyapot- és árpatermesztő; nyolcadik mandulatermesztésben; búza-, rozs- és grépfrütermesztésben kilencedik, valamint a tizedik legnagyobb citromtermelő ország.

Ezen kívül van még banán is. Jó, nem sok, de akkor is van.

Tehát van itt minden. És a kedvező éghajlat miatt a növények szeretnek nagyra nőni. Na de hogy a káposzta ekkora legyen!...

2015-03-25

Mint tudjuk, Isztambulban mindig mindenhol árulnak valamit. Főleg ott, ahol éppen megjelenünk.

Amit viszont elsőre kevesen vesznek észre (főleg a turisták, akik olyasmikre pazarolják az idejüket, mint pl. az éjszakai alvás) hogy tényleg mindig, és mindenhol árul valaki valamit.

Isztambul nagy. Hatalmas. Sokan élnek benne. Nagyon sokan. A nemhivatalos számadatok szerint húszmilliós. Így hiába nagy a város, a hely az, ami igazán értékes. Főleg a jó hely. Főleg, ha eladásról van szó.

Akkor pedig egyetlen négyzetméter sem veszhet kárba. Az eladók minden helyet, és minden időt kihasználnak. Náluk 24 órában zajlik a gazdasági élet.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Minőségi órák egyenesen a minőségi kapcsolószekrény ajtajáról.[/caption]

Ha valahol egy szabad hely felszabadul, pár percen belül beköltözik oda egy árus. Ha egy bolt estére bezár, akkor máris megjelenik valaki, aki kipakolja a portékáit. A reklámtáblákat és a "kirakatot" pedig felragassza a frissen lehúzott redőnyre.

De ugyan jót tesz az üzletnek, ha van egy szabad , vagy egy darab fal, egy , stb...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Ez a hely is elég jó, és még a kaput se álljuk el[/caption]

Nem is beszélve az olyan dolgokról, mint az estére leparkolt munkagépek, melyek szintén jó helyek az ideglenes üzlethelyiségnek.

Ráadásul ezek a járművek még frissek, melegek az egész napos használatától. Nem is beszélve arról, hogy pl. egy úthenger nemcsak arra jó, hogy teleaggasszuk az eladásra szánt termékekkel.

Bár ez attól is függ, hogy Alinak sikerült-e a kulcsot napközben lemásolnia.. De minden esetre támasztéknak jó. Egészen biztos, hogy az úthenger nem fog felborulni, így nyugodtan pakolhatunk rá.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Úthengeres bolt[/caption]

A leginkább izgalmas változás viszont Eminönüben, a kikötőben zajlik. Estétként. Azután, hogy a hatóságok úgy döntenek, hogy inkább hazamennek. Olyankor jelenik meg az éjszakai műszak, hogy több száz négyzetméter üres burkolólagra egy kis életet vigyen.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Eminönü 22:00 után[/caption]

2015-03-26

A Khôra, vagy török nevén Kariye, egy a Bizánci Birodalom időszakában épült görög keleti templom.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Khôra (Chora, Kariye) dzsámi és múzeum[/caption]

Teljesen neve: Szent Megváltó Temploma (a Birodalomnak) (eredeti görögül: ἡ Ἐκκλησία του Ἁγίου Σωτῆρος ἐν τῇ Χώρα). Ennek a hosszú névnek az utolsó szava, ami országot, birodalmat jelent lett a templom köznapi neve: Khôra (görögül Χώρα), és ebből alakult ki a mai elterjedt angol (Chora) és a török neve is (Kariye).

Mindez utalás arra, hogy a templom már a Falon kívül van. Később ez a Fal odébb került, és a templom szervesen a város része lett, de a neve attól még megmaradt.

De a templom igazi jelentősége, hogy az összes bizánci időben épült isztambuli templomok közül itt maradt fent a legtöbb mozaik. A falfelület legnagyobb részén láthatóak az egykori mozaikok.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Khôra (Chora, Kariye) dzsámi és múzeum[/caption]

Khôra történeleme

Az eredeti templom az V. század előtt épült. Ilyenkor még a Szárazföldi falon túl volt. Nem a templomot hozták közelebb, hanem a Falból készült egy újabb (413-414). Az új Fal (Theodosius fala) a templom mellett épült, így a város védői ide jártak imádkozni. Így 534-ben egy nagyobb épület került a helyére.

1077-1081-es években komoly felújításon esett át a templom. A kor divatját követve ekkor alakultak ki a kereszt alakú (quincunx) folyosók.

1204-1261-es Latin Császárság ideje alatt, amikor a IV. Keresztes hadjárat nevében a turisták kifosztották Bizáncot, a templom is több helyen jelentősen megsérült. Ami megmaradt, az az 1269-os földrengéskor omlott le. De sikerült újraépíteni a ma is látható formába.

1315-1321 között készültek el a ma is látható mozaikok, melyek a kor legelegánsabb művészeti remeke lett. A festő neve ismeretlen. Valószínűleg nőügybe került, mert Theodoros Metochites bizánci diplomata 1328-ban a városból száműzte. Később visszajöhetett azzal a feltétellel, hogy szerzetes lesz és nem mozdulhat ki a templomból. Emiatt kerülhetett a neve szándékosan feledésbe.

kor (1453) a városvédő kapitány elrendelte, hogy a Khôra templomot külön védjék meg a törököktől. A művelet bizonyos szinten sikerült is, mivel csak 50 évvel később alakították át iszlám mecsetté. A mozaikokat nem tették tönkre, hanem vakolattal elfedték.

1948-ban Thomas Whittermore és Paul A Underwood az Amerikai Bizánci Intézettől (ők távolították el az AyaSofya-ban is a mozaikokat fedő vakolatot) kezdték meg a templom felújítását, és a mozaikok előhozatalát. Érdekesség, hogy ekkoriban még mecsetként működött a hely. A felújítás 1958-ban fejeződött be, és ezzel egyidőben, mint múzeum (Kariye Müzesi) nyitotta meg a kaput.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Khôra (Chora, Kariye) dzsámi és múzeum[/caption]

.

2015-03-27

Lesz és kész. Most. Hétvégén.

Mit kell erről annyit írni?

Jó kérdés... azt reméltem, nektek lesz rá ötletek...

Az óraátállítás most lesz a hétvégén. És megint abban a szerencsében van részünk, mint szinte minden évben két alkalommal, hogy Törökország és Magyarország ugyan akkor állítja előre/hátra az órákat.

Az óraátállítás, vagy más néven a nyári időszámítás (ST - summer time) a modern civilizáció találmánya. Bár az ötlet 1784-ben is felvetődött Benjamin Franklin részéről, de valójában a németek vezették be az I. Világháború alatt. Érdekes elolvasni a teljes Wikipédia . Ahol még az is kiderül, hogy egy alkalommal a terroristák is belezavarodtak az átállításba, így végül a bomba otthon robbant fel...

Mint a cikkből is kiderül, az óraátállítás elsődleges célja a kevesebb energiafogyasztás. De mint láthatjuk, más szerepei is vannak, voltak. Ráadásul minden ország maga határozza meg, hogy mikor merre és mennyit állítgatja az órát. Egy ilyenre nemrég kétszer is (2011, 2014) volt példa Törökországban is, amikor az iskolai vizsgaidőszakra hivatkozva 1 nappal elhalasztották a tavaszi átállást.

Törökországban az első átállítás még az I. Világháború alatt történt, mivel a németek oldalán állt. Ez 1916-ban volt (Magyarországon is). Majd 1925-ig néhány alkalommal még megjelent a nyári időszámítás, és decemberben törvény is készült erről. De ez a rész homályos. És már akkor is homályos lehetett, mert egészen 1970-ig nem volt pontosan eldöntve, mikor is állítanak órát, és mikor nem. Az évszámok alapján úgy tűnik, hogy attól függően, melyik országgal voltak éppen jóban. ()

1970 után rendeződött, de 1984-ben volt egy csuklás, mert akkor valahogy mindenki elfeledkezett róla, így elmaradt.

2008-ban felmerült az ötlet, hogy a megszokott +2-es időzónáról ne a +3-ra álljanak át (Magyarország +1-ről +2-re át áll nyáron), hanem legyen inkább csak +2,5. A bevezetésre 2009-ben került volna sor, de ez valahogy elmaradt, mint a házunk előtt is az útburkolat-csere.. Majd holnap! Tehát erre egy darabig nem kell számítanunk.

Az, hogy tényleg mennyire van szükség az óraátállításra, ezt csak az energiaszektorban dolgozók látják teljesen. Isztambulban nem úgy tűnik, hogy a törökök túlságosan nagy különbséget tennének a nappalok és az éjszakák között. Ráadásul az elektronikus

rendszerek teljesen maguktól át fognak állni. Így mi csak onnan vesszük az átállást, hogy reggel Árpi hozzánk vágja az öntöttvasból készült tűzoltó autóját, és kijelenti, hogy azért sem kell fel.

2015-03-29

2015-03-30

Itt már vér fog folyni...

, hogy 6 dolog szükséges:

Megkérdezni a konzultót, mi a van ilyenkor.

Egészségügyi vizsgálat

Fénykép, 4 db, max 6 hónapos. Mármint nem mi vagyunk rajta 6 hónaposan, pelenkában, hanem nem lehet régebbi fél évesnél

Adminisztrációs díj befizetése bármelyik banknál, vagy adóhivatalnál.

Vércsoport

Személyi igazolványról / tartózkodási engedélyről + útleveletről fénymásolat.

Türelem

Mindemellé kaptunk egy , és egy sorszámot. Ezen lehet megnézni, hol is tart az ügymenet. Ezen az oldalon pedig nagyon jól el lehet vészni mindjárt az első percekben. Hát még a későbbiekben! A kereset oldalt a yabanci sűrű menüpontban találjuk, majd a feljövő oldal közepén van egy tüklyainiz. Na, oda kell kattintatni. , ami pontosan oda visz el minket, ahova kell.

Frissítés: a fenti webcímek azóta megváltoztak. .

Frissítés 2: megint változott a cím. . De ha megint nem jó, akkor írjuk be a Google-be, hogy trftescil. Majd keressük a yabanci -t...

És akkor nézzük pontról pontra.

1. Megkérdezni a konzultót, hogy ilyenkor mégis mit kell csinálni.

Szerencsére ezt a pontot a közlekedési hatóság megteszi. Ezzel nincs is semmi dolgunk. Hisszük most. De majd meglátjuk még!

2. Egészségügyi vizsgálat.

Ehhez hozzáveszem az 5.-s pontot, a vércsoportot, amit nem tudom, miért tettek külön, pláne miért ilyen messzire a 2-estől.

A dolog roppant egyszerű, el kell menni a kerületi állami kórházba vagy rendelőbe. Magán kórház nem jó. És ott kérni orvosi igazolást az egészséges állapotunkról. Ezt Sağlık raporuna hívják. Ha nagyon megy, akkor mutogassuk a cetlit, amit kaptunk a rendőrségtől, hogy nekünk ilyen kell.

Azért ez így önmagában még nem elég. Az is kell, hogy milyen járműtípusra is szeretnék vezetni. Ez leggyakrabban a B. Erre figyeljünk oda végig, nehogy D legyen belőle. Vagy E... Rosszabb esetben K... mert olyan nincs, és a közúti ellenőrzésnél nagyot fog nézni a rendőr.

Gondoltam, ez a sima procedúra lesz: vérvétel, vizelet, szem, stb... Úgyhogy kora reggel éhgyomorral másztam meg a hegyet, hogy a havas fellegekben megtudjam, hogy fénykép is kell. Na, vissza le.

Másnap, immár fényképpel felszerelve ismét nekivágtam a kaptatónak. És közben reménykedtem, vérnyomás mérés talán mégsem lesz. De végül az egész procedúra sokkal egyszerűbb volt, mint vártam. Pár eltévedés után csak meglett a megfelelő ablak, ahol kaptam egy kétoldalas A4-es lapot, hogy töltsen ki, majd pedig a Vezne (pénztár) feliratú ablaknál tegyek le 50 TL-t, mint adminisztrációs díj.

Az A4-es papíron az ismert betegségeket és tüneteket kérdezték. Az egészből csak azt a részt értettem, hogy név, cím, telefonszám... Így azt csináltam, ami már a bazárban is többször bevált: beírtam mindegyikre, hogy nincs ilyenem, és nem is akarok.

Majd ezzel a papírral és a befizetést igazoló nyugtával visszaballagtam az ablakhoz. És többször is szóltam, hogy nekem nemcsak ilyen egészségügyi papír kell (bármit is jelentsen), de vércsoport is. Hát leküldtek 2 emeletet, a szemészete.

- És a vércsoport?

- Majd a doki megoldja...

- A szemész?

- Hát a doki!

- A szemész nem doki?

- Menjen már! Feltartja a sort!

Szóval le, szemészet. Az egész emelet a szemészet, tele emberekkel, akik jobban el voltak veszve, mint én. Pedig én külföldi vagyok. Mégis, melyik ajtó kell nekünk. Csináljuk, akkor törökösen! Balra első ajtón be.

- Csókolom, itt lehet jogosítványhoz az egészségügyi vizsgálatot csináltatni?

- Nem, kettővel jobbra!

- Csókolom, itt lehet jogosítványhoz az egészségügyi vizsgálatot csináltatni?

- A mit?

- A jogosítványhoz az egészségügyi vizsgálatot?

- Itt biztos nem.

Végül sikerült egy olyan szobát találni, ahol nem néztek kínai turistának, nem is akartak velem németül beszélni, és a szemvizsgálatot is elvégezték. Kb. 2 perc volt: bal szem khg, jobb szem gzk. Mehet. Kaptam még egy papírt, rajta a fényképpel, jó sok tűzőkapoccsal a biztonság kedvéért. Meg néhány pecsétet. A pecséteteket már úgy hiányoltam! Az egész procedúra alatt ez volt az első rendes pecséttem. Leszámítva a jogosítványom hiteles fordítását. De az másik kategória.

- Szóval ennyi?

- Ennyi.
- És a vérvétel?
- Menjen a dokihoz, az majd megcsinálja!
- Itt állok egy nyolcemeletes kórház közepén. Melyik dokihoz menjek mégis?
- Jah, hát le a -3-ra, a vérvétel szintre. Majd ott.

Akkor tehát le. Sokat le. Tényleg egy egész emelet a vérvétellel foglalkozott. Először a pultnál kellett igazolnom, hogy befizettem a kért összeget. Majd csak utána álltak szóba velem. Akkor is a személyit kérték, majd adtak egy kémcsövet, vonalkóddal. Ezzel keressen magamnak valakit, aki vesz majd vért tőlem.

Itt jegyezném meg, hogy az egész procedúra legpozitívabb része az volt, hogy tulajdonképpen a személyi számom mindenhova elég volt. A központi rendszerből kérték le az adataimat minden esetben: név, születési hely, dátum, stb.. Ezeket nem kellett minden alkalommal leírni, majd elmagyarázni az ügyintézőnek, hogy az ott egy T betű, nem pedig K...

Találtam egy helyet, ahol elvégezték a vérvételt. Eléggé futószalagszerűen zajlott az egész. És bár a vércsoportvizsgálat pár másodperc, azért azt mondták, hogy majd délután jöjjenek vissza az eredményekért. Ezzel együtt adott egy jó tippet, amit ajánlok másoknak is:

Minden papírt lefénymásolni, és ha lehet azt adni oda a hatóságoknak. Az eredeti maradjon nálunk. De ha más nem, egy fénymásolat legyen.

No jó, akkor délután harmadik alkalommal is visszamásztam a hegyre. De már erősen gondolkodtam, hogy ki kellene próbálni az egyik olyan buszt, ami ugyan ezen az úton jár, és mindig dudál nekem.

A maradék papír is hamar meglett. Mint kiderült, végül csak a vércsoport, és a szemvizsgálat volt az egészségügyi csomagban. Persze ezek a papírok így még nem érnek semmit. El kellett vinni a pecsételős irodába, hogy aláírja a nagyfőnök, és rátegye az eddig hiányolt pecsétet.

Ő egyébként elég lazán vette az egészet. Ült az ablakban, és dohányzott. Közben a titkárnő sorra halmozta neki a pecsételivalókat. Majd gondolt egyet, mindet lepecsételte, aláírta. Gondosan ügyelve, hogy még véletlenül se lássa, mit is ír alá..

No, ezzel meg is vagyunk. Az egészségi procedúra költsége végül összesen: 50TL + 1

fénykép

3. Fénykép

Törökországban minden adminisztrációhoz fénykép kell. Mindenhez, és mindig. És nem is csak 1 darab. Így aki huzamosabb ideig itt tartózkodik, jól teszi, ha hord magánál pár fényképet. Mindig, mindenhol.

Én is készültem, de gondoltam, ez alkalommal legyen valami jó kép rólam. A magyar jogosítványban ugyanis eléggé furcsa a fényképem. A rendőrök rendszeresen megkérdezték, hogy hány éves vagyok, meg hogy amúgy jól vagyok-e..

Bár még így is jobban jártam, mint az az ismerősöm, akinek az útleveleiben volt egy nagyon félresikerült fénykép. Minden határátlépésnél összegyűltek a vámosok, és percekig rajta nevettek. A szerb katonának még a géppisztoly is kiesett a kezéből, amikor meglátta.

Szóval rendes fénykép. Előtte jó alapos fejmosás, stb... Majd vigyorgás a kamerába. A fotós még 15 percet dolgozott rajtam Photoshoppal, így vagy 10 évet fiatalodtam, meg leradírozta a kialvatlanságomat is. Majd megkérdezte, hogy maradjon a fehér háttér, vagy szeretnék-e egy zöld rétet, kispatakot, vagy inkább a tankot mögém? Mondtam, hogy annyira nem ismerem a bürokráciát, hogy választani tudjak. E mellett én B kategóriás jogosítványt szeretnék. Úgy tudom, a tank ebbe nem fér bele. Maradtunk végül a fehérnél.

A fényképezés (mivel mindjárt betankoltam jó pár évre előre) összesen 25 TL-be került.

4. Adminisztrációs díjak befizetése

A közlekedési hatóság adott egy cetlit, mit kell beszerezni. Azon az volt, hogy az adminisztrációs díjat bármely bankban, vagy adóhivatalban be lehet fizetni. Na de mégis, mennyi az az összeg? Az árakat végül megtaláltuk. A B kategória 381,7 TL. Nincs különbség, hogy új jogosítvány, vagy hosszabbítás, vagy honosítás, stb... Ennyi és kész.

Az is kiderült, hogy bármely bankba nem lehet bemenni. Csak az állami bankokba. Én végül a Halkbank-ban kötöttem ki. De elvileg a Zirat bankasi is jó lehet. Ha valaki kipróbálta, lécci írjon az eredményről.

Minden esetre jó móka volt a többi bankban is próbálkozni. A végére már a teljes személyzet (közte a biztonsági őr is) a cetlimet forgatta, hogy vajon mi a bánat is az a 4-es pont, amit úgy szeretnék elvégezni.

Jah, és csak készpénzt fogatnak el.

Az 5-es pont már volt. A 6-os és 7-es pontban pedig nincs semmi vicces, amiről írni lehetne.

Most egyébként a 7-es pontot gyakoroljuk. Várni, és várni, és várni.

2015-03-31

A világ legnagyobb mogyorótermelő országa Törökország. A világ termelésének (kb. egymillió tonna) közel háromnegyede innen származik.

E mellett van még pisztácia, napraforgó, dió, mandula, tökmag és csicseriborsó. A törökök pedig imádják mindet!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Egy kupac pisztácia[/caption]

A török kultúrában mélyen gyökerezik az olajos magvak imádata. Olyannyira, hogy külön boltok is vannak, akik csak a rágcsálnivalókat árulják. Őket úgy hívják, hogy Kuru yemiş. Itt aztán kilóra lehet venni a diót, mogyorót, pisztáciát, stb... Akár nyersen, akár pörköelve, akár szózva, vagy más formában.

Mielőtt egy ilyen helyre betérnénk nem árt előtte kirabolni egy bankot megismerkedni a szavakkal. Bár persze mutogatással is el lehet boldogulni, de egy mini szótár sokat segíthet.

mogyoró (bokros) - fındık
mogyoró (földi) - yer fıstığı
pisztácia - Antep fıstığı
kesu - hint fıstığı (kaju)
fenyőmag - cam fıstığı
dió - ceviz
mandula - badem
csicseriborsó - nohut
leblevi - leblevi
napraforgó - çekirdek (ayçiçeği çekirdeği)
tökmag - kabak çekirdeği

Ezek voltak az alapnevek. De ezzel még nem ért végett a szotyolás gyorstalpalónk. Ugyanis nem mindegy, hogy pörkölt, vagy nyers, sós vagy édes, stb...

sima - sade
sós - tuzlu - kicsit sós (magyarul nagyon sós) - az tuzlu - közepesen (só borítja az egészet) - tuzlu - nagyon sós (úgy kell a kősből kifejteni a magot) - bol tuzlu
édes - tatlı
nyers - çiğ
pörkölt - kavurmuş
héjas - kabaklı
héjmentes - iç
karişı - vegyes. Ez olyan, mint a Harry Potter Bogoly Berti-féle Mindenízű Drazséja, ahol is a

fenti összes verzió együtt van jelen. Így a zacskóba belenyúlva nem tudjuk, hogy egy jó kemény héjas pisztáciába harapunk éppen bele, vagy egy relatíve puha dióba. Ez a legnépszerűbb a törököknél.

A mellett, hogy Törökországban minden népszerű helyen kilóra árulják az olajos magvakat, a törökök minden ilyen helyen kilóra veszik is őket. Majd pedig valami kellemes, romantikus helyen leülnek, és elfogyasztják (kilóra).

A romantikus hely lehet a tengerpart, vagy egy ultra széles plazma tv is, ahol a focimeccset nézhetik. Úgy lehet ezen helyeket könnyen megtalálni, hogy követjük a szotyolahéjakat egészen addig, míg hirtelen bokáig nem kezd el érni. Ott lesz a népszerű ülőhely. Csüccs!

Az ilyen helyszínek nemcsak azért jók, mert általában romantikusak, jó a kilátás és remek fotós hely is egyben; hanem mert ha elfogy a szotyolánk, akkor egészen biztosan pár percen belül lesz majd egy árus, aki jó pénzért elad nekünk néhány kg-val. Mellé pedig lehet kérni forró langyos teát. De szerintem inkább ne kérjünk.

Kivéve persze akkor, ha kifejezetten ilyen romantikus-szotyolázós-teázós-vizipipázós helyen vagyunk. Mint pl. a Kislány-torony mellett, az ázsiai tengerparton.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Romantikus-szotyolázós-teázós-vizipipázós part Üsküdar-ban[/caption]

Itt ugyanis garantált a friss tea. A sarki bódében Ali bácsi főzi liter számra. Mi pedig kényelmes párnákon ülhetünk a tengerpart lépcsőjén, és gond nélkül rágcsálhatjuk a magokat.

b

2015-04-01

És ez most nem áprilisi tréfa.

Törökország 81 tartományából 44-ben nem volt villany.

[caption id="attachment_8329" align="aligncenter" width="500"] Áramszünet
Törökországban - számítógép hiányában a kép egy eléggé fapados programmal készült[/caption]

A keddi napon 10:45-kor elment a villany. És amilyen dög, mindezt úgy, hogy előtte nem jelezte előre hörgéssel, kattogással, stb... Csak úgy, hirtelen csend lett az irodában. Ez különösen az én szobámban érezhető, ahol hagyományból három gép + egy szerver zümmög... Vagyis csak zümmögött, mert ekkor elhallgatott minden. Olyan csend lett, amibe bele lehet esni.

Mivel előző nap, és a megelőző héten is történt már hasonló, így olyan nagyon nem izgultunk. Elő az e-könyvet (e-ink, így legalább egy hétig bírja az akkumulátor, és több hónapnyi könyv van rajta) aztán várunk 1 órát. Max 2-t. Ha pedig nagyobb a gond, akkor arra .

Azt leszámítva persze, hogy ezúttal nem sütött a nap, hanem esett az eső. De ezt is úgy tudtam meg, hogy kinéztem az ablakon. Ha nincs internet, már azt se tudom, milyen idő van odakint...

Mert bizony, ha nincs villany, nincs internet. Sőt! Elképzelni sem tudjuk, hogy mennyire megáll az élet, ha nincs áram. És ezúttal nagyon kemény áramszünettel néztünk szembe.

Most nemcsak a mi háztömbünkben, kerületünkben ment el az áram, hanem az ország felében. Több órára.

És nemcsak a házakban, hanem a komolyabb területeken is. Nem volt villany a metróban (és ott bizony sötét tud lenni). Nem működtek a közlekedési lámpák. Sem a villamos (arról azért könnyebb leszállni, mint a villamosról). Ahogy a lift sem (itt is sötét van). De az elektromos kapuk sem működtek. No meg nincs meleg víz, fűtés, és még a mikró se megy.

Mindez így leírva eléggé ijesztő. Megélve meg... attól függ. Liftben ragadni biztos nem vicces dolog. A metróban legalább vannak pajtások, akikkel lehet együtt huhogni, és így a frászt hozni a nem pajtásokra.

A leglátványosabb mégiscsak a repülőtér volt, ami szintén nem üzemelt. Majdnem egész Törökországban. Egy olyan helyen, ami Európa, Ázsia és Afrika csomópontja, az igencsak

nagy hatással van a környezetére.

[caption id="" align="aligncenter" width="497"] A repülőek elkerülik Törökországot, Isztambul felett légi-dugó. Forrás: Flihtadar24[/caption]

A másik ilyen érdekesség csak akkor derült ki, amikor nagy sokára, végre visszajött az áram: a műezzinek sem működtek. Hiszen a minaretekben már régóta hangszóró van, és azok is villannyal üzemelnek.

De ehhez hasonlóan elmaradtak a mindennapi akciós pizzás SMS-ek is (vegyél négyet, fizess egyet). Ez mondjuk annyira nem hiányzott. A pizza annál inkább. Mert ugye valami létfontosságú biztosan árammal működik a pizzériában is.

Azért a törököket sem kellett féltetni. Ők már hozzá vannak szokva, hogy az áram ilyen kacifántos: néha jön, néha megy. Így nagyon sok helyen egy kisebb generátor is van a raktáron. Ezzel pedig elég sokáig ki lehet húzni. Pontosabban addig, míg van elég folyékony üzemanyag (jelen esetben ez nem a rakı), amit lehet a gépbe önteni.

[caption id="attachment_8332" align="aligncenter" width="500"] Ha nincs áram, akkor elő a generátorral![/caption]

Mi pedig...

Felmértem, hogy a Kindle még elég sokáig bírja akkumulátorral, és könyv is van bőven, így az első fél óra még nem volt vészes. Egy darabig még minden készen állt: napelemes táska, ha a szervert be kell indítani, pár órányi töltés a telefonon. Ráadásul, hogy, hogy nem, a mobil szolgáltatók roppant felkészültek voltak. Talán ők az egyetlenek, ahol semmi megakadás nem volt a majdnem egésznapos áramszünet alatt.

Úgyhogy az energiát nem kímélve mindenki rohant a Facebookra elújságotni, hogy nincs villany. De amikor jöttek a válaszok, hogy nemcsak a szomszéd utcában nincs, és nemcsak a szomszéd megyében, hanem az ország másik végén sem (és Törökország azért elég nagy), akkor azért már összeült a válságstáb. Azaz leültem én, és jól megnéztem a tükörképemet az elsötétült monitoron. Ettől nem lett semmi jobb.

Kiderült, hogy napsütés helyett is inkább szakad az eső. A napelemes táskát pedig a hétvégén lemerítettük. A tartalékot is. Így végül az derült ki, hogy csak pár óra választ el minket a kőbaltától.. Amit lehet, megy mobilról, a többi meg.. majd valamikor...

Végül is ebédig eléggé jól meghúztuk magunkat, amikor is rá kellett jönnünk arra, hogy ez alkalommal nem lehet az internetről rendelni. Mert még ha a mi oldalunkon sikerül is

fellépni a netre, mi a biztosíték, hogy az étteremnek is? Pláne, hogy az étterem egyáltalán működik... Szerencsére azért Isztambulban elég nehéz éhen halni, ha az ember kimegy az utcára, így végül mi is ezt tettük.

Ebéd után már tényleg kritikus lett a helyzet. Mert bár jöttek a hírek, hogy az ázsiai oldalon mely kerületekben lett újra áram, mi az utolsó csepp energiákon éldegéltünk. Végül 16 óra után hozzánk is megjött a villany. Ekkor az utolsó telefon már 5%-on állt.

Ameddig pedig nincs áram, hazamenni senki se akart, mert a tömegközlekedés is komolyan lesántult: nincs villamos, közlekedési lámpa, belépő kapu, stb..

A mesének itt lenne vége, de most éppen este 20 óra van, és a frissen feltöltött laptopom az utolsókat rúgja, mert már 1 órája megint elment a villany. De ezúttal vitte magával a vizet is, így most az sincs..

Utóirat: Most láttam, hogy néhány nappal korábban, ugyan úgy a reggeli időszakban, hasonló eredménnyel. Megállt liftek, metrók, villamosok, lezárt repülőtér, stb... Így akinek van kedve és ideje, egészen jó kis könyvet írhatna belőle..

2015-04-02

Törökországban itt mind egy nagy család vagyunk, akik tele vannak tesókkal, meg nővérekkel pláne bátyuskákkal.

De legalábbis akik az autóban ülnek, pontosan tudják, kinek az anyja mivel is foglalkozik.

A törökök nagyon kedvelik az udvariassági formákat. A magázódás alapvető dolog.

Egy cégben az a természetes, ha a főnököt magázzák. Még akkor is, ha fiatalabb. És természetesen nem maradhat el a kötelező udvarias forma sem, mint az effendi és a hanım vagy hanımeffendi. Ez az úrat, és az úrnőt jelenti. Ahogy az angolban is mr. és mrs.-t szokás használni. Egy főnököt le-lacizni eléggé durva udvariatlanságnak számít. Hanem őt László úr-nak illik szólítani. Még akkor is, ha nincs jelen.

Ehhez hasonló az újságokban a miniszterek, professzorok és más fontos személyek említése is. Őket mindig teljes névvel, titulussal együtt szokták leírni.

Még akkor is, ha éppen utálják az illetőt. Ennyi tisztelet azért jár. Majd utána lehet írni róla kígyót-békát.

Mindebből úgy tűnik, hogy a törököknél nagyon szigorú a hierarchia, mindenki öltönyben rohángál, stb... Ami részben igaz is.

De az azért Törökország, és a Mediterrán. Ahol azért valahol mindenki laza.

Éppen ezért van egy sokkal személyesebb, kedvesebb megszólítás is, ami mindemellett azért megtartja a hierarchiát is. Ez az abı és abla. Az első a bátyát, a második pedig a nővért jelenti. Mindkettőt eredeti jelentésében az idősebb testvérre használjuk.

Itt ki kell térni arra, hogy a török kultúrában az idősebb testvérnek komoly előjogai vannak. És itt nemcsak arról van szó, hogy nem illik a bátyuska cipőfűzőit összekötni. Hanem egy nagyobb testvér olyan tisztelet kap a kisebbektől, mintha csak ő lenne a szülő. Még akkor is, ha a két testvér, unokatestvér, stb.. között csak nagyon kevés a korkülönbség. Így pl. a nagyobb testvér parancsolhat a kisebbnek.

Ebből pedig egy érdekes szokás, nyelvtani formáció alakult ki. Ha valakit abı-nak vagy abla-nak szólítunk, azzal először is alá helyezük magunkat. Elismerjük, hogy ő a főnök. Még akkor is, ha pl. mi vagyunk az idősebbek. Ezért viszont cserébe szívességet kérünk, kérhetünk (más dolog, hogy nem biztos, meg is kapjuk). Másrészt pedig hirtelenjében felépítünk egy személyesebb, családiasabb jellegű rövid kapcsolatot.

A könnyebb megértés érdekében itt egy gyakorlati példa

- Jó napot, a gázt szeretném bekötetni!
- Kérem uram, ehhez szükség van a lakás tulajdoni lapjára.
- Nekem sajnos nincs olyanom. Uram, nem lehetne ezt nélkülözni?
- Sajnálom, arra mindenképpen szükség van...
- No de bátyám (abi)! Ilyen papírt hetekbe telik mire szerzek! Nincs más megoldás?
- Édes öcsém, mit tegyek, ha ilyen hülye a bürokrácia, és a főnökeim ezt kérik.... De töltsd ki az igénylést, aztán a tulajdoni lapot majd átküldöd e-mailben, ha már bekötötték a gázt.

2015-04-03

Ez mondjuk nem a megszokott módja a turistáskodásnak. De már megtanultuk, hogy a legizgalmasabb dolgokkal mindig akkor találkozunk, ha letérünk a megszokott útvonalokról.

Pl. a medvével...

Törökország leginkább a tengerpartjáról híres. Majd pedig a mecseteiről, azaz az építészetéről. És a kebabról, vagyis a kultúráról.

Sokkal kevésbé ismertek viszont a természeti kincsei. Persze azért ott van Pamukkale (Vattavár) a körutak első helyein, meg Kappadókia is. De mindez nagyon csekély ahhoz képest, ami az országban található.

A újság összegyűjtött 10 gyalogtúrát, körtúrát, amin érdemes lehet végigmenni.

Az első túraútvonal mindjárt Fethiye-ből indul, ami egyébként is az egyik legszebb tengerparti rész. Pancsolás után mindjárt neki is vághatunk a körútnak. A táv nem csekély, mert 509 km (eltévedésekkel együtt 780 km). Így érdekes a szálloda éttermében jelezni, hogy aznap estére nekünk ne terítsenek asztalt. És ha már ott járunk, akkor érdemes teletömni a hátizsákunkat élelemmel.

Az útvonal 18 történelmi városon halad keresztül. De e mellett a természeti látnivalók sem kutyák. Bár egyik-másik ugat. Olyankor futni kell (valójában nem tanácsos a kutya elől elfutni, mert ő jobb kondiban van, mint mi. Inkább a telefonra érdemes olyan programot letölteni, aminek a hangját a kutyák nem szeretik, így távol maradnak).

A túra útvonala: Ölüdeniz, Kabak Koyu, Yedigöller, Patara, Kalkan, Kaş, Demre, Finike, Adrasan.

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Likya túra - Forrás: Faruk Akbaş - Hürriyet[/caption]

Második útvonal Kappadókia (törökül Kapadokya). Őt ugye nem kell bemutatni. Pár mondatot azért megérdemel, ha valaki nem ismerné: Puha vulkáni hamuval feltöltött terület, melynek a tetejére a láva ömlött és megkeményedett. A felső réteg így megvédte az alsót az eróziótól, így érdekes természeti formák alakultak ki. Vékony oszlopok hatalmas köveket tartanak a fejükön. E mellett a puha hamuban az emberek könnyen építhettek alagutakat, amelyek jól jöttek a területért folytatott sűrű csatározásokban.

Nevşehir-ből indulva a Ihlara, Soğanlı, Güvercin, Aşıklar, Kızılçukur, Gül, Bal, Zemi, Keşişler, Devrent, Avla útvonalon érdemes haladni. De azt írják, mindegy, merre megyünk, mert

mindenhol szép. Meg úgyis eltévedünk...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kappadókia - Forrás: Faruk Akbaş - Hürriyet[/caption]

A harmadik útvonalra érdemes lengén öltözni, mert Törökország 9. legmelegebb helyén vezet. Pedig a térkép nem erről árulkodik. Ez a Yenice Erdők, Safranbolutól alig 40 km-e. A meseszerű zöld erdőben 210 km-es úton haladhatunk, ahol ritka fák, növények vesznek körbe. Igen, tücskök, bogarak meg szúnyogok is lesznek. Lehet, hogy annyira lengén mégse kellene öltözni? Víz is van, így azért fürdőruhát is vigyünk magunkkal.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Yenice Erdők - Forrás: Ersin Demirel - Hürriyet[/caption]

A negyedik útvonal már vadabb, de ezzel együtt szebb is. Ő a Palovit Kaçkarlar. Ez az túra már komolyabb felkészülést igényel, de csodás, ősi migrációs úton halad végig. Kaçkar-nál csodás panoráma látható a Pokut Yaylası-nál. AZ út középső része könnyű, akár kisgyerekekkel is végig lehet sétálni rajta. Ráadásul kocsival is megközelíthető, és itt szállást is találunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Palovit Kaçkarlar - Forrás: Ersin Demirel - Hürriyet[/caption]

Az ötödik út a Hettiták útja: Hattuşa, Alacahöyük, Şapinuva. Ez egy eléggé jól kiépített túra, ahol a hettita nép történetét ismerhetjük meg.

Az egyik legrégebbi ismert indoeurópai nép. Leginkább a vas első ismerőiként híresültek el. Meg a harci szekereikről és arról, hogy fenékbe nyilazták az egyiptomiakat.

Nurullah Çakır. Çorum város polgármestere (kormányzója) 2010-ben 23 útvonalat készített, GPS koordinátákkal, mindennel. Ezeket a Hettiták Túraútvonal c. könyvben (Hitit Yolu Yürüyüş Parkurları) meg is jelenítette. Sőt! Felrakta az internetre, hogy (külön a), így mindenki kedvére végigjárhatja. 11 rövid (2-18 km), 6 közepes (23-87 km), és 6 hosszú (32-103 km) túrát találhatunk. További információk a .

Szerintem ez elég jó túra, és még viszonylag könnyen el is érhető.

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Hettiták útja - Forrás: Ersin Demirel - Hürriyet[/caption]

Hatodik helyünk a Kazdağları, vagy más néven az Ida-hegység (a Google erre esküszik, de ha valaki ismer egy magyar nevet, szóljon!). Trójától alig 30 km-e van, így akár a csoporttól meg is lehet szökni. Az Ida-hegység Nemzeti Park (Kazdağları Milli Parkı) területe 21.000

km², ahol 77 olyan növény él, ami csak Törökországban, és ebből is 29 olyan van, ami csak itt található. Ugye, hogy mennyivel izgalmasabb, mint a történelmi romok? :)

Belépő is van: gyalogosan 4 TL, az idegenvezető pedig 80 TL (20015)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ida-hegység (Kazdağları) - Forrás: Faruk Akbaş - Hürriyet[/caption]

A hetedik túrázóhely most már igazán közel van: Isztambul, Belgrád Erdő (Belgrad Ormanı). A leírás szerint itt az a jó, hogy mindenki ide jár. Tehát hiába vagyunk kint a természetben, nem érezzük úgy, hogy egyedül lennénk, elveszve lennénk, pláne úgy nem, mintha kint lennénk az erdőben. Itt megvan minden komfort: szomszédok, kebabárus, meg autó, amikor bármikor visszaroohanhatunk a beton lakásba, a fotelok közé.

Itt egyébként van egy 6200 m hosszú futó út, meg 75 fajta madár. Egy napra a belépő pedig 10 TL autónként. Tehát ha 20 db. nagymamát be tudunk gyömöszölni a kocsiba, akkor nekik fejenként csak 50 kuruş lesz!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Belgrád Erdő - Forrás: Levent Kulu - Hürriyet[/caption]

A nyolcadik túraterepünk a Bafa-tó és Latmos. És most már Muğla-ban vagyunk. Itt a lényeg a tó. A Bafa-tó. Ez ugyanis egy misztikus tó. E miatt pedig sokan költöztek ide, építettek várost, éltek boldogan, mígnem jött egy csapat harcos, karddal felszerelve. Mivel ez Anatólia nyugati vége, az ilyen esemény elég gyakori volt. Ezért a tó környékén különböző kultúrák, civilizációk nyomaival találkozhatunk. A tó körbejárható, 50 km. Kulcsszavak: Kapıkırı Köyü, Bağarcık Köyü, Beşparmak Dağları, Myus és Alinda, Hétkolostor (Yediler Manastırı).

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Bafa-tó és Lamos - Forrás: Faruk Akbaş - Hürriyet[/caption]

A kilencedik hely az Aladağlar (Aladağlar Milli Parkı). Ez egy olyan terület, amit minden túrázó és természetrajongó imád. Egy varázslatos táj. Részlet a menüből: vízesés, mély völgyek, egyedi csúcsok, sziklaszirtek, gleccserek (!), barlangok, kanyonok, fennsíkok, erdők, és még több vízesés. Ez a lenyűgöző svédasztal összesen 54.000 hektárt foglal el. A tengerszint felett 730-ról indul, és a csúcs 3756 m-en van. És az tényleg csúcs!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Aladağlar Milli Parkı - Forrás: Sakine Yıldırım - Hürriyet[/caption]

Végül pedig (ez a 10!!! huhú!) egy könnyed kis túra: Yuvacık Menekşe túraútvonal. Ez İzmit Yuvacık-nál kezdődik, és a Samanlı-hegy tövében halad. A kezdőpont neve: Aytepe, és elvileg ki is van írva, hogy Menekşe (Ibolya) túraút. Innen fél óra múlva eljutunk Soğuk Su-

ba (Hideg Víz), ahol hideg vizet is találhatunk. Meg egy fahidat, hogy ne kelljen belelépni a hideg vízbe. A Şahin Csúcson lehet jókat fotózni. Majd pedig a végén egy tanösvényt is találunk. Az egész út összesen 1.5 óra.

[caption id="" align="aligncenter" width="346"] Yuvacık Menekşe Túra - Forrás: Faruk Akbaş - Hürriyet[/caption]

Na most tudom, ez jó kis nesze neked fogd meg jól a nagy semmit lett. Főleg az első. Mégis, 509 km, de pontosan merre? Jobbra be az erdőbe? Aztán? Mondjuk Törökországnak megvan az az előnye, hogy nagyrészt tenger veszi körül, így ha nagyon eltévedünk, pár száz km után csak kijutunk valamelyik partra, ahol aztán... tényleg... ott mit csinálunk?

Tehát ezek inkább csak ízelítők. Írjátok le, melyik érdekelne titeket, és megpróbálom részletesen is kidolgozni.

2015-04-06

Akkor most romozsola kérésese egy nagy tál mogyoró, 2 kg simit, és egy halom mogyorókrém mellett elbeszélgetünk a Nutelláról. És a haverjairól. Meg úgy, Törökországról. Pláne Isztambulról.

Jut eszembe... nem kérsz egy szőnyeget? Olcsó! Lehet rajta enni mogyorókrémet!

[caption id="attachment_8335" align="aligncenter" width="450"] Csokikrémek[/caption]

Kezdjük a Nutellával. Őt ugye otthon is ismeri minden.

Sajnos jó kis szaftos közgazdasági adatokat nem találtam. Így nem tudok olyasmivel szolgálni, mint hogy mennyi mekkora a törökországi ültetvényük, ebből mennyi marad otthon, mennyit dolgoznak fel máshol, és más izgalmas számokat. Az ilyen adatokhoz más kell megkérdezni. A Nutella oldalán más érdekességeket, meg praktisságokat írnak.

pl. hogy 3 éven aluli gyerekeknek ne adjunk, ami egy nagyon jó tanács. Mert allergiát okozhat, meg egyéb bajok lehetnek.. Jobb inkább várni.

A Nutella 1946-ban alakult. De még nem Törökországban, hanem Olaszországban. A törökökhöz eléggé későn érkezett meg, csak 1999-ben. Viszont roppant hamar a török reggelik főszereplője lett. Ismerve a törököket ez érthető is. Aki pedig már kóstolta friss, ropogós simittal, az tudja igazán... mit is jelent a fogyókúra..

Kb. ennyi, ami a Nutella török oldalán található. A török Wikipédia pedig a kalóriáról beszél. Ami ugye... mogyorókrém evésekkor igencsak a háttérbe szorul... :D

A Ferrero oldala is inkább az egészségről szól. No nem a fitness Nutelláról, hanem hogy mennyire vigyáznak a minőségre, a természetes anyagokra, stb... Itt tegyük hozzá, hogy a törökök szeretik ferde szemmel nézni az Európából jövő élelmiszereket (mégiscsak félúton vannak Kína felé). Kedvenc városi horrortörténetek, hogy éppen melyik külföldi termékben van disznózsír. Itt a disznózsír egyszerre a sátán találmánya és az ipari csodaszer. Kb. mindenre jó a városi legendák szerint: teszik joghurtba tartósítószernek, kenyérbe fehérítőnek, kólába cukor helyett, és még megannyi dologra jó, amit csak a gyaur európai hitetlenek kitalálhatnak, hogy ezzel térítsék le a kis-ázsiai gyanútlan igazhívőket az igaz útról.

Szóval pont ezért a Nutellára nagy piros betűkkel rá van írva, hogy nincs benne disznózsír. De mint tudjuk, az ilyen feliratok minden esetben az összeesküvés-elméletiseket igazolják. Hiszen ha nem lenne benne, minek kellene ráírni. Meg ha nem disznózsír, akkor disznóláb, stb...

Közben azt is megtudtam, hogy a Ferrero központja kb. 300 m-e van a lakásunktól... De hát ott csak papírok vannak, semmi csoki...

A Nutella pár török érdekességet is összegyűjtött:

A világon 1 nap alatt kiürített Nutellás üvegeket ha egymásra pakolnánk, olyan magas lenne, mint az Ararát-hegy.

Ha az egy év alatt elfogyasztott Nutellás üvegeket egymás mellé tennénk, akkor az 34x hosszabb lenne, mint a legendás Edirne-Kars (1600 km) távolság. Kars az a hely, aminek a neve is azt jelenti, hogy Túlvég. Nagyon messze van...

Ha viszont nem a főúton akarunk menni, hanem az üvegeket mondjuk a Fekete-tenger partjára pakolnánk, akkor 18x hosszabb lenne, mint amennyi fekete-tengeri parttal rendelkezik Törökország.

A világon 1 nap alatt legyártott Nutella 8x nehezebb, mint a Taksim-téri Köztársaság- emlékmű. Az nem derül ki, hogy üveggel együtt, vagy nélkül...

Megint az 1 év alatti Nutellás üvegek. Ha egymásra tennénk őket, akkor 12840x magasabb lenne, mint az isztambuli Boszporusz-híd. A híd 165 m magas. Tehát az egy évnyi üveg 2 118 600 m magasságot jelent.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nutella[/caption]

A másik játékosunk az Ülker. Ő egy eléggé nagy cég. Csak a csoki kategóriában 148 termék van. Ebből a Nutellás típus 9. Úgyhogy itt aztán kideríteni bármi olyat, hogy melyik mogyoró honnan jött, és milyen mennyiségben... eléggé nehéz. Persze biztos lehetne dobni nekik egy e-mailt, és akkor kapunk majd sok sok számot.

Az Ülker egyébként a következő kategóriákban készít terméket: bébi étel, keksz, csoki, reggeli, megint keksz de ez most másmilyen, konzerv, tejtermék, konyhai dolgok, meleg meg hideg dolgok. De még bébi popsikrém is van. Így gondoskodik a bemenő és a kimenő dolgokról is...

Az Ülker céget 1944-ben alapítja a Sabri Ülker nevű ember. Ő ekkor még csak egy pékséget nyitott. Jelenleg 53.000 m² területen dolgozik a több, mint 7000 ember. A mostani tulajdonosa a Yıldız Holding.

A csokik és egyéb édességek gyártása mellett a török focicsapatok egyik legnagyobb szponzora.

[caption id="" align="aligncenter" width="374"] 700 g csokikrém[/caption]

A mi kedvencünk pedig a Sarelle. Természetesen az ő oldala is azt hirdeti, hogy bár cérnavekonyak nem leszünk, de egészségesek. Legalábbis ők sem tesznek bele mesterséges

anyagokat a mogyorókrémbe. Ha meg leszakad alattunk a padló... akkor kérjük meg az alattunk lakót, hogy hozza le a fent maradt Sarella üvegünket. Esetleg kínáljuk meg vele őt is. De csak csínjával! Mert bár nem ér aranyat minden kanálnyi, de minek adjunk belőle másnak is, ha egyszer olyan finom?

A cégről meg... hát... 1936-ban alapították.

Na jó, ő a Sanset gida, azaz élelmiszer cég terméke. És évente 30.000 tonna Sarelle készül. Meg persze megint egészséges, nincs benne mosópor, pláne disznózsír (a disznózsír jó zoknimosásra? mit tudtok róla? ilyen történet nem kering erre-fele..még).

Még azt is elmondják, hogy ők voltak az elsők, akik Törökországban a mogyoróval komolyan kezdtek foglalkozni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sarelle Duo[/caption]

Összegezve:

Abban egyetértünk, hogy a mogyorókrémek finomak. Ahogy abban is, hogy nem fogyókúra termékek. És abban is egyetérthetünk, hogy amikor már a kilencedik ropogós mogyorókrémes simitet gyömöszöljük a szánkba, akkor roppantul nem érdekel minket a kalória.

2015-04-07

Nemrég (1,5 hónapja) volt 10 éve, hogy először érkeztem Isztambulba.

Piros pedig adta az ötletet, hogy kicsit a blogról is írjak. No meg akkor már az elejéről is egy kicsit. :)

Éppen tél volt és pocsék idő Magyarországon, mielőtt elindultam. Mindenkinek elmondtam, hogy milyen jó lesz nekem. Törökországban süt a nap! Majd jól kifekszem a tengerpartra, és az otthoniakra gondolok, akik áznak fáznak. Kérdezték is minden nap, milyen az idő Isztambulban. Én pedig a vízszintes jégeső elől (kivéve, amikor hóvihar volt) bemenekülve a dzsámikba, lelkesen küldtem az SMS-eket, hogy egy szál pólóban napozok a Boszporusz partján..

Én mindjárt a mély vízzel kezdtem. Turistaként 2005 februárjában az éjszaka közepén 5 emberrel együtt (+ személyzet) szálltam le a gépről. Isztambul egész repülőtere ki volt ürülve. Ez mondjuk nem volt meglepetés, mivel az éjszaka közepe csak eztán kezdődött.

Persze akkor még nem tudtam, milyen az, ha néhány orosz repülő érkezik. Akkor mindegy, hogy nappal van, vagy éjszaka.

Az első Törökország akkor ért, amikor a vízumkérő helyre mentem. Hogy minek, azt nem tudom, de én már csak ilyen vagyok, hogy szeretek biztosra menni. Meg kérdezősködni.. Nekem ugyanis volt egy vízumom, amit még a Budapesti Török Követség állított ki. Én csak meg akartam kérdezni, hogy ezzel most mit kell csinálni. Az ügyintéző visszakérdezett: melyik ország? Magyarország. Puff 2 matrica, 30 Euró lesz. Azt se nézte meg, hogy az útlevelemet adtam-e oda, vagy csak egy fényképalbumot..

Végül annyira nem ment a kukába ez a 30 Euró, mert még abban az évben újra a városba érkeztem, és akkor már messze elkerültem a vízumos ablakot.

De egyébként minden gyorsan ment, hiszen nem volt senki az egész reptéren.

A hotelből azt üzenték, hogy kijönnek értem. Egy ember fog ott várni a kapuban, kezében egy tábla: Mr. Istvan Toth (ékezet nélkül persze). Gondoltam is, hogy ilyen se lesz túl gyakran. Így amint átértem az összes ellenőrzésen, nyakamba vettem a fényképezőgépet. És amint nyílt az ajtó, kivakuztam a rám váró közönségre.

Ez összesen volt 0.0 fő. Írtam már, hogy a reptér teljesen kihalt volt? Nos, a váróterem is. Az Isztambulról készült első képem egy üres repteret mutat. Kár, hogy nem tartottam meg, most jó lenne mutogatni. De akkor még nem tudtam, hogy véglet itt maradok.

Minden esetre a biztonsági kamerákon jól nézhetett ki: nyílik az ajtó, majd villanás.

Szóval nincs senki. De azért hátha.. Egy darabig látványosan járkáltam az ajtó előtt, hátha csak az illető kiment a szükségét végezni, leült valahova, vagy esetleg nem látott meg a tömegben. Így fordultam balra, meg jobbra, egyedül az üres váróteremben. Ez szintén jól nézhetett ki a biztonsági kamerán. Mindjárt a villanás után.. Ha még egy csörgősipka lett volna nálam, akkor a felvételt bármelyik B kategóriás UFÓ-s filmbe el lehetett volna adni.

Na jó, akkor B terv. Tudom a címet, taxi is van. Meg éjjel 4. De hát egy város nem alszik. Pláne Isztambul! Bár akkor ezt még nem tudtam. De azért turista ilyenkor már nem teszi ki a lábát a hotelből. Sem a bárból. Pláne nem a reptérről.

Nem is volt olyan taxi, amelyik a turista negyedét jobban ismeri. De azért nagy nehezen találtunk egyet, aki felismerte a neki mutat címet. Így pár perc múlva kényelmes 120-as tempóban haladtunk. Néha begyorsultunk azért 140-re is.

A hotel is hamar meglett. Persze az ajtó zárva, a tv-ben pedig egy jó sorozat mehetett, mert a recepciósnak nem volt kedve az ajtóig eljönni. Csak messziről intett, hogy minden szoba foglalt. Persze, hiszen én is foglaltam. De ezt persze nem könnyű megbeszélni, ha köztünk van az üvegajtó. Meg a függöny. Meg a 20 m-es recepció vázákkal, asztalokkal, stb..

Tehát ott állok éjjel 4:30-kor Isztambul közepén, és nincs szállásom. Végül is, a reggel nincs olyan messze. Minden cuccom egy hatalmas hátizsákban. Csak nem akar kirabolni senki, mert még rádőlök. Gondoltam, reggelig majdcsak kihúzó valahogy.

De a taxis segített. Azt mondta, van itt még elég hotel, majd csak lesz olyan, amelyik nyitva lesz. Megkérdezte, milyen árkategóriában szeretnék aludni, és az alapján keresünk majd szállást. Az érdekes az volt, hogy bárhova mentünk be, sose az árat mondták, hanem azt kérdezték, mennyit vagyok hajlandó áldozni. Majd az után kaptam egy yes-t vagy egy no-t. Általában az utóbbit..

Azért hajnali 5 fele angolul alkudozni... a nyelvtanárom büszke lett volna rám!

És igen! Sikerült fél 6 fele szállást találnom! Még éppen bedobtam a táskámat a szobába, és készültem magamat is utána hajítani, amikor megszólalt a müezin. Nemsokkal utána a vonat is sípolt egyet, majd a hajó is beszállt az ébresztésbe.

Na jó, ebből nem lesz alvás, irány a városba.

2015-04-08

A tegnapi bejegyzésben az első isztambuli napomat (éjszakámat) meséltem el.

Ma pedig legyen az, miként és minek indult el a blog.

2008. októberében költöztem ki Isztambulba. Egy 13-15-17-20 milliós városba. A számok mindig változnak, attól függően ki írja a híreket, és ki próbálja összeszámolni ezt a sok embert. Hivatalosan egyébként csak 13 710 512-an voltunk 2012-ben. Ez a szám persze túl kicsi, így ha bármely törököt megkérdezzük, akkor hozzácsap még pár európai városnyi embert, hogy valamivel törökösebb szám jöjjön ki.

Nem tudom, ebben a városban hány magyar él. De egyértelműen jóóóóóóóóóóóóóóóóóval kevesebben, mint a törökök. Talán ha vagyunk 100-an.. A digitális magyarok, akik Facebookon vannak, ők olyan 50-en lehetnek.

Akárhogya is nézzük, elég kicsi az esélye, hogy csak úgy, az utcán, a buszon egy másik magyarral összefussunk. Ennek ellenére többször is előfordult, hallottam magyar hangokat az utcán. És garantáltan nem eltévedt kínai cserediákoktól. És csak néha turistáktól. Tekintve, hogy nem a turista övezetben lakunk.

De az első hetekben, hónapokban nem találkoztam magyarokkal. Jól elvoltam a törökökkel. Egyébként is a török nyelvet kellett a lehető leggyorsabban tanulnom, különben mert még egy kenyeret se tudtam venni.

Ráadásul a kerületen hamar híre ment, hogy itt egy külföldi. És azért a törökök megérik azt, hogy ki melyik országból jött. Azt látták rajtam, hogy nem amerikai vagyok. Nem is holland, pláne nem orosz. De hogy magyar lennék... Úgyhogy egy ilyen kerületi tippelős verseny főszereplője lettem. Egy vetélkedőbe csöppentem, ahol azért küzdött a pék a fodrásszal meg a hentessel, nem is beszélve a zöldségessel, hogy ki fogja hamarabb kideríteni, honnan is származom.

Mindennek az lett az eredménye, hogy az egyébként sem egyszerű kenyérvásárlás még tovább bonyolódott. Mindenki beszélni akart velem. Beszélni, beszélni és beszélni. Én meg csak annyit tudtam, amit a nyelviskolában megtanultam, az pedig nem sok. No nem azért mintha az iskola rossz lett volna. Egyszerűen a törököknek eszük ágában sem volt a nyelviskoláknak megszokott sablonokat használni. Egy pék órákat tud mesélni arról, miként bújuk ki a búzacsíra a földből, és milyen környezetben nő ideálisan. Mindezt keverve agráripari szakszavakkal és a nagymamájától örökölt tájszólással.

De sokkal jobban szeretnek kérdezni. És ilyenkor nem elég az, amit az iskolában tanultunk.
- Én jönni Budapestről, Hungary

- Aha, és az milyen hely?
  - ööö... hát van egy folyó közepen.
  - És milyenek voltak a gazdasági mutatók az elmúlt 30 évben?
  - Nem lehetne inkább csak egy kenyeret venni?
  - Jó, de milyen kérsz? A teljeskiörlésűt, a búzacsírást, vagy azt, amelyik plazmalevegő-befúvású kemencében készült? Nálatok van ilyen kemence?
- Tehát gőzerővel kellett a törököt tanulnom..

Eltelt fél év, és bár tartottam a kapcsolatot az otthoniakkal, és olvastam magyar weboldalt is, az aktív nyelvhasználatom eléggé visszaszorult. Ezt akkor vettem észre, amikor először mentem a magyar követségre, és egyetlen szó se jutott eszembe. Mindig az a hülye plazmalevegő-befúvású kemence lebegett a szemem előtt. Akkor gondoltam, hogy valamit tenni kellene.

Mindemellett kezdett unalmas lenni, hogy az összes otthoni ismerősnek egyenként leírtam, milyen az élet idekint. Amit azért meg kell hagyni, a mindennapok kb. olyanok, mint máshol: felkelünk, dolgozunk, hazamegyünk, alszunk.

Jó, persze ez Isztambul, ahol a felkelünk részre még csak-csak lehet számítani. Még az is megvan, hogy dolgozunk. Hacsak Ali bácsi nem talál egy rövidebb utat a csuklóbusszal, mert akkor ki tudja, melyik kerületben kötünk ki a végén. Nem is beszélve a hazamenetelről, ami nem ritkán elmaradt, mert valaki másnál ért minket az este, később a reggel. Egy idő után beraktam a táskába egy váltás ruhát, meg fogkefét és fogkrémet.

Úgyhogy azért megvannak a mindennapok hangulatai, de azért ők mégiscsak szürkék. Olyan török szürkék: kicsit zöldes-sárgás-pirosas-kékes-hupililás szürkék.

És ekkor jött, hogy találtam egy blogot. Ezt Csatádi Katalin írta, ki a járt a Kongói Demokratikus Köztársaságban. Ott láttam, hogy az ilyen ferde hétköznapiakat, mint amilyeneket mi élünk meg, ezeket is le lehet írni. És ráadásul úgy, hogy nem kell komolyan venni.

Végül is aki Isztambulban él, jobban teszi, ha nem veszi komolyan. Vagyis hát komolyan kell venni, de nem úgy! Hanem... olyan törökösen. Amúgy is jobb a dolgokon nevetni. Ha kimarad egy hajó, bosszankodás helyett inkább leülünk teázni. A többiekkel együtt, akik szintén a hajóra várnak..

Így ebben a blogban egyesülni tudott, hogy hírt adjak magamról, a magyar nyelvet is gyakoroljam (és ahogy elnézem, ez nekem jobban megy, mint sok újságírónak). És ha már írok, az legyen izgalmas és szórakoztató. Olyan, ami akkor is jó, ha én olvasom el.

--- Ez volt az 1635. bejegyzés ---

http://webtv.hurriyet.com.tr/haber/akilli-sehirler-geliyor_110058

2015-04-09

Áginak volt egy olyan kérdése, hogy most, immár 10 éve itt vagyok, mennyivel lett másabb Isztambul.

Mármint nem a város, hanem mennyivel másabb benne élni. Túl vagyok-e már a kezdeti nehézségeken?

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul[/caption]

Az első, és legfontosabb, hogy ugye ennyi idő után már illik a helyiek nyelvét beszélni. Hát igen... Ez egy jó célkitűzés. És nagyon nemes. Pláne praktikus!

Úgyhogy egyszer eljön még ennek is az ideje. De egy olyan nyelvvel, mint a török, és egy olyan környezetben, mint Isztambul... nem egyszerű. No nem mintha menteni akarnám magamat. Inkább úgy mondom, hogy az elégséges szintnél azért már magasabban vagyok. És tudom azt a módszert, miként kell boci szemekkel az ügyintézőre nézni addig, még végül csak elmagyarázza, mit is akar mondani.

Legjobban úgy tudom elmondani, hogy most már földig ér a lábam. A legtöbb dologban már egyedül boldogulok. Meg tudom kérdezni mi merre van.

Erre ugyanis nagy szükség van. Igaz, ma már van GPS és térkép a telefonban, meg is mutatja a legrövidebb utat, át a szakadékon, de a legtöbb esetben ez csak kb.-ra elég. Itt mindig kérdezni kell, majd pedig megérteni, hogy mit válaszolnak.

Még a helyiek is így közlekednek. Akkora a város, hogy nem nehéz benne elveszni. Számos törököt ismerek, akiket ha a lakásától két utcára elvinnénk bekötött szemmel, már eltévedne.

Tegyük hozzá, hogy a törökök nem is próbálkoznak nem eltévedni. Apuka pl. eleve úgy indul útnak, hogy nem tudja, hova is megy pontosan. Belövi az irányt, hogy észak, dél, kelet, nyugat, vagy az ötödik égtáj. Majd ráteszi a cementes zsákot a gázpedálra, és hátramegy teázni. Ha úgy érzi, hogy már eleget ment, akkor nekiáll kérdezősködni, hogy most merre tovább.

Ezt a fajta közlekedést nagyban segíti, hogy Isztambulban olyan tájékozódási pontok vannak, amiket akár 5 km-es körzetben is mindenki is: bank, virágárus, sarki pék, stb... Ha pedig valahova el akarunk jutni, akkor nem az utcanevet szokták mondani, hanem hogy a virágárusnál jobbra, a rendőrségnél egyenesen (de nem be az épületbe azért), stb...

Tehát törökül kell beszélni, ha valahova el akarunk jutni. Törökül kell beszélni, ha kell egy

hivatalos papír. Törökül kell beszélni, ha pizzát rendelünk. De még a péknél is törökül kell beszélni, különben a másik irányba fog kunkorodni a kifli, mint szeretnénk.

Így nincs mese, törökül beszélek. Más dolog, hogy a törökök pedig rendre megpróbálnak velem angolul beszélni. És bár mondom nekik, hogy maradjunk a töröknél, mert az nekik is megy, meg nekem is, azért kitartanak az angol mellett.

Ez pedig komoly változás az elmúlt évekhez képest. Olyan, mintha én is város része lennék.

De csak olyan...

Vannak dolgok, amik sehogy sem múlnak el az évek alatt. Én kitartóan a magyar vagyok. De még inkább a külföldi aki tud törökül. Ez pedig olyan izgalmas. Csudajó kérdéseket lehet feltenni a régen elveszettnek hitt testvérnép képviselőjének.

Szerencsére a kijöttünk-e már a jurtából típusú kérdések elmaradnak. Helyette vannak szokásos kérdések Budapestről, gazdaságról, meg hogy mennyi alma van a zsebemben. És persze a személyesek, mit csinálsz Törökországban, stb.. Ezek a kérdések annyira egyformák, és annyira nem változtak az évek alatt, hogy igazán felvehetném már a válaszokat mp3-ba, hogy azt játsszam le nekik mindig.

De azért meg kell hagyni, mindig vannak izgalmas kérdések is. A legjobb viszont kitartóan az, hogy milyen nyelven beszélnek Magyarországon?

Ami szerintem a legnehezebben megszokható volt a 10 év alatt, az a rokonság. Pedig nekem még jó dolgom is van, mert fiúként ha gondolnám, akkor szépen hátradőlhetnék a fotelban, és onnan nézhetném a műsort. De valahogy nekem muszáj mindenbe beleavatkoznom, aztán ebből lesznek a bonyodalmak. Minek kellett még nekem is beszállnom a szervezésbe? Nem mindegy, hogy mikor és hova megyünk? Meg mennyi időre? Legyen elég gatyád, aztán anyi.

10 év nem volt elég, hogy az egész országot megváltoztassam, pedig pedig... De az egész ország sem volt elég, hogy engem megváltoztasson. Úgyhogy jól elvagyunk.

Mondjuk az már nem zavar, amikor a nyári 30 fokos kánikula közepén az Apuka beállít, hogy húzzunk sapkát-sálat, mert 10 perc múlva indulunk a faluba, és ott éppen leesett a hó... De azért megyünk.

Érdekesnek tartom, ahogy az változott meg, miképpen számolom az árakat. Ugye külföldön hajlamosak vagyunk mindig átszámolni, hogy ez mennyibe is fog kerülni az otthoni pénzben. Én pedig már jó ideje lírában számolok. Vagy euróban.

Néha pedig, ha egy magyar boltok nézek, és azt látom pl. hogy 5000 ft, akkor arra gondolok,

hogy nem is olyan sok. Aztán átváltom lírába... kb. 50 líra. Hú de drága!

Persze most, hogy már itt élek ennyi ideje, a város már nem idegen, az étlapot sem nézem kínai szótárnak, és otthonosan mozgok. Most már nem veszek el. De török sem lettem. Valahol én mindig a magyar leszek.

2015-04-10

Isztambul európai oldalán találtunk egy boltot, ahol Húsvéti dolgokat lehet kapni. Ilyesmit mint a

garantáltan 100%-os mesterséges anyagból készült tojásfesték, újgörög és örmény használati utasítással. Olyan színe van, hogyha ezt meglátja az intelligens mosópor a nadrágon, akkor felhagy a mosással, és inkább tv-activity-ben vesz részt.

Persze tojásfestéket lehet készíteni vörös hagymából is. Vagy összekeverhetjük a hajfestéket a gépolajjal és a tapétaragasztóval is (tehetünk bele hagymát is).

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Húsvétbolt Isztambulban[/caption]

Az idei Húsvétot a nyugati keresztények számolása alapján töltöttük. Itt Isztambulban, ahol nemcsak a kontinensek keverednek, de a vallások és a kultúrák is, az ember könnyedén válogathat, mikor és mit szeretne ünnepelni. A keletiek majd most hétvégén fognak Húsvétozni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Nyúl. Meg a répa.[/caption]

Ilyenkor, Húsvét közeli időszakban egyes városrészeket (főként örmények és görögök lakta területen) ellepnek a nyulak. Meg a tojások. Főképpen a tojások. Meg persze mindenféle porcelán dolgok, amik leginkább arra jók, hogy ... ööö.. na mindegy.

Összetörni azt azért tudnak. Kétségeken kívül. Kipróbáltuk, és tényleg!

Ami viszont igazán különlegesség, az a kenyérbe sütött piros tojás. Az Anatóliában élők ritkán szokták a tojásokat díszíteni. Legtöbbször egyszínűre festik le. A kész színes tojást viszont ezek után egy kalácsban sütik ki. Legtöbbször persze a pékek, akiknek külön jól jön, hogy Isztambulban kétszer van Húsvét: egyszer nyugaton, egyszer pedig keleten.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kalácsbasütött húsvéti tojás[/caption]

Ugyanitt találtunk készen kapható színes tojást is. Ha valaki esetleg nem szeretné a tojások festése után a lakásával is ugyan azt tenni. Csak mert van egy-két-három néhányéves gyereke, aki szerint a fehér fal unalmas.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Színes tojást tessék![/caption]

Idén úgy döntöttünk, Árpit is bevezetjük a tojásfestés rejtelseibe. De csak módjával.

Szerencsére ma már egészen komoly készletek vannak az olyan rajzoló, színező és ragasztó eszközökből, amelyek vízzel könnyen kimoshatóak (kivéve persze a kényes, szem előtt levő dolgokból, mint parketta, szekrény, kanapé, és fal). Sőt! Egyes termékeket a gyerek akár meg is ehet!

Bár ezt sose értettem meg, hogy a 6 év alattiak miért akarnak mindent megenni, kivéve az olyanokat, mint a leves...

No tehát, lesz tojás festés. Nem is akármilyen! Hiszen az elmúlt hónapok alatt kreatív dolgokból bőven bevásároltunk. Az állandóan összetörő autók miatt pedig a fiók hemzseg a tubusos ragasztóktól. Tehát lehet izgalmas dolgokat készíteni. Már csak tojás kell!

Át is mentem a szemközti kisboltba, ahol a 15-ös csomag tojás mellett még pár zacskó chips is hazakísért (van ám mákos chips is! Kár, hogy annyira nem jó). A 15 tojásból a főzés, festés, és legfőképpen a szállítás után, 3 darab maradt. Árpi javára legyen írva, hogy ő csak 2-t tört össze. Abból is az egyiket azért, mert végül meg akarta enni.

Időközben az is kiderült, hogy hiába van tele a fiók ragasztóval, ha a tojás összetörik, akkor azt nem lehet megragasztani...

Az én ötletem az volt, hogy az óvodai festékekkel majd egy jót pancsolunk, ezért elő is készítettem mindent: leterítettem az asztalt, vizes és száraz törülköket helyeztem el a stratégiailag fontos helyeken, és szabaddá tettem az utat a zuhanyzóig. Húszperces előkészület után minden készen állt.

Árpi viszont közölte, hogy ő inkább filctollal szeretne rajzolni. De sebjaj! Ami megvédi a lakást a festéktől, az a filctoll ellen is jó. Így cégül is leültünk tojást festegetni. Apu mindjárt meg is mutatta, miként lehet a tűzön otffelejített keményre főtt tojást két ujjal összeroppantani.

Mégsem volt felesleges az asztal letakarása. Ahogyan a szőnyegé sem.

Végül Árpi visszafogottan, de azért határozottan színt vitt a tojásokra. Majd pedig még szemeket is ragasztottunk rá. Ellentétben a korábbi ragasztóval összekötött hétvégi programokkal, ez a művelet nem járt végül hajvágással.

És íme!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Húsvéti tojások[/caption]

Ezt megelőzően a Sema készített egy bárány-sütit. A formát és a receptet Magyarországról hoztuk még évekkkel ezelőtt. Árpi pedig a füvet vágta hozzá. Az én feladatom pedig az volt,

hogy kint őrködjek a konyha előtt, nehogy véletlenül bemenjek. Ennek a megelőzésnek köszönhetően a bárány sikerült, és finom lett. Árpi pedig 2 perc múlva megette.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bárány-süti[/caption]

2015-04-11

Ha nincs simit árus, akkor baleset volt
Yanec

2015-04-13

A pisztácia (fistík, antep fistiği) a törökök egyik legkedveltebb olajos magva. Ami nem is nagyon meglepő, tekintve, hogy egyes feljegyzések szerint már az időszámítás előtti 6000-ból (mások szerint már 7000-ból) is találtak pisztáciával kapcsolatos leletet.

A nemhivatalos forrás szerint az egyik ilyen lelet éppen egy helyi ókori foci meccset nézhetett és pisztáciát rágcsált, amikor elérte őt a vég. A katasztrófa oka valószínűleg a pisztácia azon tulajdonsága, hogyha egyszer nekilát az ember, akkor nem tudja abbahagyni (ez az úgynevezett csak még ezt az egy szemet utoljára betegség). A lelet is így járhatott. Az még bizonytalan, hogy mi is okozhatta a véget, de a szakértők több verzióra is tippelnek.

a lelet nem ment időben haza, a feleség pedig megorrolt rá, és kiküldött pár orgyilkost, rosszabb esetben a szomszéd Manci nénéit.

vagy még rosszabb esetben személyesen intézkedett eme megbízhatatlan férfiszemély letolásában.

az elfogyasztott pisztáciától úgy megnőtt a lelet súlya, hogy nem tudott megmozdulni. Ezt igazolja a lelet körül talált több száz kg pisztáciahéj.

az ellenfél csapata győzött, a leletet pedig egyszerűen megütötte a guta.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pisztáciát tessék![/caption]

A pisztácia az olyan helyeket szereti, ahol télen hideg van, nyáron meg dög meleg. Főleg sokáig. És békén hagyják a mindenféle esőfelhők és más csapadékos dolgok. Törökország déli vidéke pedig pont ilyen. Főleg Gaziantep (vagy ahogy a törökök szeretik hívni: Antept), ami egyben a pisztácia fellegvára is. Itt nagyon olcsón több kamiont is megpakolhatunk a finom rágcsálnivalóból. De mire elér Isztambulba, jelentősen megnő az ára.

Ha pedig éppen szeptember elején vagyunk a világ egyik legrégebbi, megszakítások nélkül lakott városában, akkor a frissen leszedett, még rózsaszín pisztáciával is találkozhatunk. Ez csak kb. 15 napig bírja (ha nem esszük meg éppen), és akkor is csak hűtőben. Így ahhoz, hogy legalább Isztambulig eljusson, elő kell készíteni, pörkölni, stb.. És persze számkódos-elektrosokkos-retinaellenőrzős széfbe kell zárni, nehogy útközben a sofőrök megegyék az egészet. Így azért érthető, hogy drágább lesz. Egy ilyen széfet beszerezni és fenntartani nem olcsó dolog.

A sózott-pörkölt már akár 4-6 hétig is eláll a hűtőben. Lefagyasztva pedig évekig.

Érdeemes elolvasni elolvasni .

Törökország a világ egyik legnagyobb pisztácia termesztő országa. A dobogón Irán, Szíria és az USA áll. Igen, az USA is fent van a dobogón. Érdekeség, hogy bár a pisztáciát mindenki kedveli (kivéve az angolokat), és már a rómaiak is magukkal vitték mindenhol, mégis a XIX. századtól kezdve lett népszerű, amikor eljutott Kaliforniába. Ez adta a lökést, hogy Európában is komolyan vegyék a termesztését.

Persze a kis-ázsiai régióban a pisztáciának több évezredes hagyománya van. Egy történet még arról is megemlékezik, hogy egy lány úgy próbálta egy fiú figyelmét felkelteni, hogy

küldött neki egy nagy adagot az olajos magból. Nem derül ki sajnos, mi lett a romantikus történet vége. Amennyiben a lány túl sokat küldött, vélhetően a fiú úgy meghízott, nem tudott kimenni a lakásból. Ha viszont keveset küldött, akkor a pisztáciára éhes lovag egész biztosan futott a lányhoz újabb adagot kérni.

Tehát lányok, jól kell mérlegelni, kinek mennyi pisztáciát is küldötök. ;)

Tehát Törökország az egyik legnagyobb pisztácia termelő a világon. Régen a Világatlasz hátulján voltak ilyen remek listák, melyik ország miből mennyit termelt. De most nem találok ilyeneket az interneten. Ha valaki tud egy jó címet, léci küldje el. Annyit találtam, hogy 2002-ben (ez se tegnap volt) 40.000 tonnát sikerült összeszedni.

Összehasonlításképpen Irán 300.000 tonnát gyűjtött abban az évben. Egy másik lista (évszám nélkül) viszont 80.000 tonnát ír. Ott Irán 250.000-t.

A számok roppant ingadozóak. Bár a pisztáciafa minden évben ellát minket finom magokkal, de csak minden második évben van komolyabb termés. A közbülső időszakban inkább csak illegeti magát, ingerli a rajongó táborát, és odadob nekik pár magocskát. Ilyenkor az ember megnéz pár pisztáciás videót a youtube-on, majd fejjel nekirohan a falnak. Esetleg átszokik a szotyolára... vagy vesz 16 üveg .

Mit említettük, a pisztáciát legjobb frissen, nyersen, rózsaszínűen megenni. Pontosabban felfalni. Gyorsan, mielőtt megromlik. Az se baj, ha a kosárral együtt fogyasztjuk el. Egy kis extra rost úgy sem árt.

De mivel ez az időszak eléggé rövid, és hát a nép mégsem élhet depresszióban az év 350 napjában, az Égiek észt adtak az embernek (no azért nem mindegyiknek, hanem csak úgy szerényen, néhánynak), hogy feltalálják a szózott pörkölést. Ennek pedig a nép örülve vala. Majd belesőn vala a dinóm-dánomban (és eme nagy örömben feltalátik a raki). Ennek hagyományaként szoktak kiesni a pisztáciavők a fotelből - az ő véleményük szerint. A gravitáció erről másképpen nyilatkozik...

No de a pisztácia nemcsak arra jó, hogy meghízzunk tőle. Sőt! A oldala szerint még ez a hízás is hasznos lehet. Inkább pisztáciával tömjük tele magunkat, mint más zsírsavakkal! Ha a napi energia-bevitel 20 %-át pisztáciával biztosítjuk, akkor 3 hét alatt csökkenthető az összkoleszterin mennyiség. E mellett magas az A-, B- és E-vitamin tartalma. És még vassal is jól ellát minket. Még akkor is, ha a szervezet ennek csupán a 10%-t tudja hasznosítani (ez nyílt felhívás, hogy még több pisztáciát együnk). Ráadásul a kedvenc magunk jó még fogfájásra (ennek kivitelezésére azért megnéznék egy YouTube videót), fogínyerősítésre, májbetegségekre, emésztési zavarokra, vérzécscillapításra, valamint keringési zavarokra. És még a szervezetet is segíti a baktériumok kikergetésében.

Hazafele veszek is mindjárt 4-5 kg pisztáciát. Csak úgy, bemelegítésnek...

Törökországban persze nemcsak sima pisztácia van. Hanem az édességek kedvelt tartozéka is, alapanyaga, kiegészítője. Mondván, ha már úgyis növeljük a hasunkat, akkor már a lúd tényleg legyen kövér. Aki ezt a mondást kitalálta, nem is tudta, mennyire így van ez

Anatóliában.

A pisztácia darálva szép zöld. Lehet belőle krémet is készíteni (fistuk ezmesi). Ha pedig ehhez a kettőhöz teszünk még 40 kg cukrot, meg egy csipetnyi lisztet, akkor kapjuk a pisztáciás baklavát. Már többször próbáltam egy ilyet lefotózni, de a fényképezőgép már a látványtól feldobta az objektívét, cukorbetegsége hivatkozva...

Így marad a künefe, ami csak fokozottan édes, hiszen ebben csak 30 kg cukor van. Rumlit két napig csak targoncával tudtuk mozgatni utána.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Rumli és a künefe[/caption]

Az a zöld a tetején a pisztácia.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Rumli a künefe után[/caption]

Általában elmondható, hogy a zöldes édességek készülnek pisztáciából. És milyen ebből a magból bőven terem Törökországban, így nem spórolnak vele. És nagyon sokféle édességben megtaláljuk. A fent említett baklaván kívül a másik két török hírességben is gyakori szereplő, a lokumban és a helvában.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mogyorós lokum[/caption]

Volt egyszer egy remek bolt Kadıköy-ben. Mindent árult, aminek csak köze van a pisztáciához. De sajnos csak 1 évig ment az üzlet, majd bezárt... Pedig mennyi minden finomság volt ott! Külön előny, hogy a domb tetejére nyitották az boltot. Így ha kerekre ettük magunkat, akkor csak simán legurultunk a kikötőbe..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Pisztácia bolt[/caption]

Egyik nap pedig még egy egész Atatürk képet is kitétek a bolt elé, ami pisztáciából készült.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Atatürk kép pisztáciából[/caption]

Szóval kár, hogy bezárt...

Turistaként pisztáciát a következő formákban lelhetjük:

Magos, rágcsálós, tv-előtt ülős, hasnövesztő formában:

piacokon

fűszer bazárban (itt található darált pisztáciát is)

magos boltokban

közértben, de ez az utolsó hely legyen, mert inkább az előző helyeken vegyünk

Édességbe belegyömöszölve

édességboltokban
süteményesnél (baklava)
lokum árusnál

Érdemes a Koska nevezetű boltba benézni. Ebből 2 van az İstiklâl Caddesi-n, egy a Fedett Bazárral szemben a Beyazıt villamosmegállónál, egy pedig a Sirkeci metrómegállónál. Itt ugyanis számtalan pisztáciás dolgot találunk. Köztünk a pisztácia krémet is.

A közértben pedig pisztáciás csokikkal pakolhatjuk tele a táskánkat. Ajánlott márkák: Damak, Eti, Ülker. És Milka is van, de hát az úgy nem törökös.

Arra mindenképpen ügyeljünk a vásárlásnál, hogy az EU szabályozás csak 300 kg-ig engedi a pisztáciát vámmentesen bevinni!

(Valójában nem ilyen egyszerű, mert egyrészt 430 Euró a határ, de élelmiszerről lévén szó, sok egyéb is közrejátszik. Aki tényleg úgy érzi, hogy nem bírja otthon pisztácia nélkül, és kölcsön kéri Ali bácsi kamionját, hogy jól megpakolja, akkor előtte mindenképpen érdeklődjön a NAV-nál)

[caption id="attachment_8368" align="aligncenter" width="450"] Damak pisztáciás csokik[/caption]

2015-04-14

Kérésre az események folytatódnak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ayasofya[/caption]

Semával azt beszéltük meg, hogyha nem sikerül a hotel, akkor találkozó 7-kor az AyaSofya előtt. Mivel a hajók és a vonatok voltak kedvesek felébreszteni, így a felkeléssel nem is volt probléma. Ugyan ez érvényes volt az elkövetkező napokra is.

Nos, Isztambulban könnyű eltévedni. Sok minden van, amit nem talál meg az ember (ez néha a józanabbik esze), de az AyaSofya nem ezek közé tartok. Ez egy olyan központi épület, amit mindenki tud, hogy merre van. Még a föld alatt a metróvezető bácsit is megkérdezhetjük, merre találunk oda. Majd mondja, hogy balra ássunk 10 km-t és már ott is vagyunk.

Én pedig ott voltam kb. 300 méterre a nevezetes épulettől. Így büszkén elmondhatom, hogy első kihívással megküzdöttem. Teljesen egyedül nem tévedtem el! Az első utat megtettem! Mindez persze már nem mondható el a második útról. Sem a harmadikról. Nem is beszélve a kettőszáznegyvenhatodikról! Az elég durva volt... 4 rosszarcú vízmosás ugrott eléem a semmiből és arra kényszerítettek, hogy másszak át rajtuk! Egyenként volt vagy 90 méter szintkülönbség...

Szóval reggel 7 óra (Magyarországon még csak 6), viszonylag nyugodt idő, mert csak az eső esik vízszintesen. És én ott állok az AyaSofya előtt. Ez lesz az első találkozás a Semával.

Ilyenkor még csak barátként...

Hála a technikának, azért már elég sokat megtudtunk egymásról. Fénykép is volt nálam, így nem kellett olyasmit kitalálni, hogy legyünk piros sapkában, stb... Meg persze az is sokat segített, hogy rajtunk kívül senki se volt a téren... Ki az, aki szakadó esőben akar ácsorogni az AyaSofya előtt??

Mi is, miután találkoztunk gyorsan meghívtam Semát reggelizni a közeli büfébe. Persze én, mint Törökország szakértő, én választottam a büfét. Akkoriban annyit tudtam az egész országról, hogy nem hasonlít Izlandra. Leszámítva persze az aktuális időjárást...

Azóta már tudom, hogy Isztambulban azért olyan nagyon nem lehet melléfogni, ha étkezésről van szó. Kivéve az internetes rendelést, ahol sikerült már minden hülyeséget összevásárolgatni. Meg persze 1 pizza mellé kapunk 3-at ajándékba. Szóval érdemes kísérletezni.

Egy kellemes reggeli közben újra, immár élőben összeismerkedtünk. Elmondtam a stratégiámat is, ami a város felfedezésére állítottam össze. És megegyeztünk, hogy este 8-kor találkozunk megint az AyaSofya előtt. Semának ugyanis dolgoznia kellett.

Törökországban nem olyan egyszerű szabadságot kivenni.

Sema egyébként akkor éppen az AyaSofya felújítási munkáin dolgozott. Így jó találkapont volt az épület.

Reggeli mellé persze teát is iszunk. Természetesen törököt. Itt is van a szamovár. Sema megmutatta, hogyha jobbra csavarjuk, akkor teát ad, ha balra, akkor vizet. Én azt hittem, hogy azért tesz bele vizet, mert így túl meleg. Én meg éppen fáztam... Talán a kinti időjárás

miatt.. de ki tudja. Minden csepp forráság jól jött. Így telenyomta a poharamat teával. Török teával.

Olyan volt, mint a kávé. Inkább, mint az aszfalt. Sűrű, fekete. És a kanál már attól elhajlott, hogy a közelébe vittem. Na, ezt a gépet is jó régen moshatták ki, ha a tea így néz ki - gondoltam. Na jó, először kóstoljunk bele! Áájjj! Mi ez! Tegyük bele egy kis cukrot, hátha jobb lesz. Mondjuk 4 darabot. Ebbe a pici török pohárba... A legfelső ki is látszott. Erőteljes keverés után rá kellett jönnöm, hogy ha még 16 darabot beledobok, akkor már egészen jó lesz.

Ez idő alatt a személyzet azt figyelte, hogy Sema mikor esik be az asztal alá a röhögéstől. Meg engem, mert látták azt, amit én nem: hogy mióta a teába beleszürcsöltem, nem pislogtam.. Áh... ezek az idióta európaiak..

Közben úgy látszott, az eső kicsit alábbhagyott. Persze csak vizuálisan, mert most az eddigi balról helyett jobbról esett. Később azt is megtudtam, hogy Isztambulban mindig szemből jön az eső. Meg a hó is.

Nosza reggeli után visszamentünk az AyaSofya-hoz. Búcsúztunk, és Sema bement. Én meg felnéztem az épületre. Majd még feljebb. És még feljebb. Ennek nem akar vége szakadni. Néztem még feljebb. Na jó, ez így túl nagy falat lesz első napra... Inkább keressünk valami mást... mondjuk egy ATM-et, hogy legyen zsebpénzünk is.

Ilyet is könnyű találni Isztambulban. Nem sokkal nehezebb, mint kebabárust. Így hamarosan három darab is ott kérette magát előttem. Volt egy kék, egy piros, meg egy zöld. Külföld lévén mindegy volt, melyiket választom, úgyhogy a zöldet kezdtem el nyomogatni. Valahogy a mai napig is a zöld bank lett a kedvencem..

Tehát odaálltam elé. Egy kicsit gondolkoztam, mit is kellene tenni. Ilyen kora reggel, ennyi alvással ez nem ment könnyen (családapaként már ebbe is belejöttem). Aztán kezdtem kapisgálni, hogy itt vannak gombok. Meg egy luk. Oda tegyük be valamit. Mondjuk a bankkártyát... Áh, és akkor a gép megszólalt! Jé! Ez tud törökül! Én meg nem. Na jó, angol menü. Most se értem, mit akar...

A tervezők tudhattak valamit a turistákról, mert az angol menü megjelenése után már csak 1 gombot lehetett nyomogatni. Ha ezt megtettük, többször is, kitartóan, akkor végül kaptunk pénzt. És nem kellett hozzá. Ütni meg lehetett nyugodtan, mert páncélozott az ATM. Azért a biztonság kedvéért volt mellette 2 rendőr. Meg egy egész rendőrös.

Nekem sikerült verekedés nélkül 20 TL-t kibányásznom. Álmosan nem volt kedvem számolgatni, mennyi is az. Ráadásul az még a régi líra volt, ahol a húszas után 6 nulla következett. Gondoltam, amiben ennyi nulla van, az csak elég lesz valamire.

Közben az eső tényleg barátságos hangulatra váltott. Igazándiból olyan nagyon nem zavart, mert a ruhámat előző évben Izlandon már teszteltem. Elég jól bírja az időjárást. A nagyobb hóviharoknál is csak annyit érezni belül, hogy valaki rettentő hátbavág. De fotózni azért mégicsak jobb, ha nem kell folyamatosan a vizet öntögetni kifelé a kamerából.

Erről mindjárt eszembe is jutott, hogy ideje egy SMS-t hazaküldeni.

SMS: Sziasztok! Hogy vagytok? Itt süt a nap és meleg van!

SMS: Köszí jól! Nálunk is süt a nap és meleg van!

hmm.. legalább 1 valaki biztosan nem mond igazat...

A javuló idő persze mindjárt kihozott pár embert is a parkba. Amolyan turista vadászokat. Felöltözve pirosba, sapkával a fején. Minden, amit elképzelsz a turista a törökökről. Még egy hatalmas számovár is volt a hátán.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A teárus[/caption]

Á, de jópofa! És még egy teát is ad nekem! Mindezt ingyen. Nem? Nem ingyen? Itt van egy húszasom... azért mindet ne vidd el!

Kár, hogy mindkét lábam a földön volt... Legalább az egyik lendülhetett volna egyet. Na jó, tanuló pénz el, én meg vissza az automatához.

9 napom volt Isztambulra. Az első napot amolyan bemelegítésre szántam. Eddig jól ment. Kicsit fotózgassunk, meg ismerkedjünk a környékkel. Mindjárt itt a Sultanahmed, magyar nevén Kék Mecset. Az útikönyvek ódákat zengenek róla, szimmetriákról, csempékről, miegymásról. Az építészek már másképpen fogalmazznak.

Szerintem amolyan tanuló dzsámi. Itt egy helyben mindennel megismerkedhetünk, beleértve a turistákat is. Szébb dzsámit pedig találhatunk.

Azért persze, mint első dzsámit, lefotóztam. Jó részletesen. 340 kép készült róla, csak az első fél órában.

Sultanahmed után folytatódik a szabad program, Hippodrom, stb.. Minden ami itt található. Miközben így kellemesen fogyasztom a fényképezőgépem akkumulátorát, odajön hozzám egy fiatal lány.

- Helló!
- Helló!
- Jól utaztál?
- Igen, jó volt.
- És a szállás tetszik?
- Sokat nem láttam belőle.
- Isztambul is tetszik? Láttad a Sultanahmedet?
- Ó igen, szép minden!
- Nem akarsz velem jönni?

Mi??? Csak így? Az utcán ismerkedünk? Ilyen gyorsan? Végül is, mi baj lehet belőle? Futni tudok...

Mentünk előre. Majd balra. Majd megint előre. Majd jobbra. Kicsit balra, Megint előre. Majd be egy házba. Pontosabban egy boltba. Még pontosabban egy szőnyeg boltba.

- Ez itt a bátyám.
- Felállt egy székre, vagy eleve a plafonig nőt?
- Ez pedig a mi szőnyegboltunk. Melyik tetszik? Az ott szemben pl. 1500 USD. Tetszik? Van nagyobb is 4000-ért.
- ööö... csinálhatnánk azt, hogy én majd holnap visszajövök, cserébe pedig most elmennék?

- Nem kérsz egy teát?

Ezek a teák nem alakulnak valami jól. Inkább léptem.

Most a Kék Mecset mögött voltam. Itt van egy kis bazárka, az Arasta Bazaar. Ennek más a hangulata, mint a Fedett Bazárnak. Főleg mert a turisták legtöbbször nem tud róla. Igaz, csak egy utcácska. Még izgalmasabb lenne, ha a képen látott árut meg is lehetne venni. Esetleg feljönne egy virtuális Mustafa, akivel alkudni lehet...

Másik érdekesség a Kék Mecset mögött a Szokollu Mehmet Pasa dzsámija. Ő lelkesen vezetett hadjáratokat Magyarországra, így az ő neve nem ismeretlen otthon. No, most itt vagyunk úgymond a másik oldalon. Ez az ő mecsete. Belül fotózni tilos, de az önjelölt idegenvezető pár líráért ad a saját fényképeiből. Kértem, hogy küldje el digitálisan az e-mail címemre. Hát úgy nem lehet... Bezzeg ha ma kérném erre...!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sokollu Mehmet Pasa Camii[/caption]
Közben az eső beállt egy közepes szintbe. Amolyan esik ő, nemcsak karikába, de a vízszintes helyett beéri a 30 fokos dőlésszöggel. Az itteni bolyongásommal kilukadtam a Kis AyaSofya-hoz is. Ezt sikerült úgy, a másik irányból érkeztem, mint vártam. Sajnos éppen akkor újították fel, így nem sikerült bejutni.

Az elmúlt 10 évben nem jártam erre, de egyszer mindenképpen megnézem.

Dél lett, így gondoltam, keresek valami száraz helyet ebédelni.

Az ebédben semmi vicces nem volt, nem írom le.

De egyébként volt. Mit egyen az ember Isztambulban első nap? Természetesen a török találmányt, a dönert. Görög nevén a gyrost. Találtam is egy izgalmasan kinéző helyett a Sirkeci pályaudvarnál. És itt láttam, hogy nemcsak egyfajta döner van, hanem lehet így is kérni, meg úgyis. Három kategória volt, így három alkalommal ebédeltem itt. És három alkalommal lettek kiütéseim. De akkor is itt ettem a legfinomabb dönert.

A büfé azóta bezárt. Nem is értem miért...

Ha már idelent vagyok a Sirkeci pályaudvaron, megnéztem ezt is. Utána pedig kimentem Európa végére, a földrész csücskére. Ez a térképen eléggé egyszerűnek tűnt. A valóságban azért kellett vele küzdeni. Meg az időjárással is. De végül csak eljutottam a kontinens utolsó előtti kövére. Az utolsóira nem mertem rálépni, mert annyira azért nem akartam vizes lenni. Majd este fürdők rendes vízben. Persze, az otthoniaknak megmondtam, hogy bemegyek a tengerbe is fürdeni, és még fürdőruhám is volt a hátizsákban. De azért valahogy nem volt olyan biztató..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Balra Európa, jobbra Ázsia[/caption]

Ezt a részt egyébként.

Akkoriban viszont eléggé macerás volt oda eljutni. Nem tudtam, hogy van egy rövidebb út. Vagyis láttam a térképen, hogy a Gülhane parkon keresztül is lehetne jönni, de a két puskás ember eléggé ijesztően nézett ki. Gondoltam, nem náluk kezdem a friss angol nyelvvizsgámat tesztelgetni.

Nosza, vissza a dombra, az AyaSofya felé. Nemsokára úgys esteledik. Még az Elsüllyedt Palota belefér. Ez egy földalatti ciszterna, látványos megvilágítással. Mai napig szerintem ár/érték arányban ez a legjobb látnivaló. Ráadásul azok is beletehetik a programjukba, akik csak pár napot maradnak Isztambulban. Bár mostanában elég hosszú sor áll a bejáratnál, de ez szerencsére gyorsan halad.

Én is elolvastam az elméleteket az útikönyvben, miért van fejen a Medúza szobra. Egyik jobb, mint a másik. De mivel a nép nem változik, 10 év Isztambul után kijelenthetem a kézzelfogható megoldást: így sikerült. Aztán úgyse látja senki.

Persze ez így nem olyan romantikus, úgyhogy maradjunk annál a verziónál, hogy így nem hat a Medúza varázsereje, nyugodtan belenézhetünk a szemébe. Nem fogunk kővé változni. Ez az elmélet azért is rossz alapokon áll, mert mind a Bizánci Birodalomban, mint az Oszmán birodalomban számtalan uralkodó és ellenlábás volt, aki szívesen látta volna az ellenfelét, háremhölgyét, beosztottját, főnökét, stb... szoborként kitenni az ajtó elé. Így ha lett volna bármiféle kővé változtató monda, hiedelem, tutira kiásták volna a Medúzát.. Még akkor is, ha az tartja az AyaSofya-t.

Idelent mindig kellemes az idő. Jó, persze nedves. De ezt a felszínen már megszoktam, mire ide eljutottam. És jókat lehet fényképezni. Legjobban állványról persze. De hát az itt tilos. Tilos, ameddig nem szól valaki. Abba az időbe pedig belefér pár fénykép.

Miután pedig megjött a biztonsági őr, sűrű bocsánatkérések közepette eltettem a nagy állványt. Látványosan a hátizsákom mélyére. Mert hát én tisztelem a szabályokat.

Ebben megegyeztünk. Biztonsági őr el, én pedig elővettem a 12 zseb egyikéből a kis állványt. Ezzel pedig, ha nem is olyan kényelmesen, tovább folytattam a fotózást.

[caption id="" align="aligncenter" width="255"] Elsüllyedt Palota[/caption]

Fotózgatás után irány kifele. Nemsokára sötétedik, közeledik a találkozó ideje. A kijáratnál találtam még egy érdekes táblát. Ezt is lefényképeztem.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tűz esetén erre van a kijárat[/caption]

De most tényleg... mi a bánat tud kigyulladni egy kőből álló víztározóban?

A felszínen még egy órám volt a találkozóiig. Egy óra sok, de közben nem elég arra, hogy messzebbre elmenjek. Így csak sétálgattam a közelben. Eddigre már megtanultam, hogy aki úgy hirtelen a barátom lesz, az valószínűleg valamit el akar adni. Ekkoriban pedig még Isztambul tele volt olyan emberekkel, akik az éttermekbe terelik be a turistákat. A válság óta már csak kevés helyen találkozni velük. Vagy csak én szoktam hozzájuk?

Próbáltam úgy csinálni, mint aki nem figyel rájuk, de közben füleltem. Az első nap lenyűgözött Isztambul, így mindenre kíváncsi voltam. Ezekre a beterező emberekre is. Hogy, hogy nem, valahogy úgy alakult, hogy az egyik látta rajtam, magyar vagyok. Az pedig nem az a nép, aki tele lenne tömve pénzzel. Szakadt az eső, talán ő is unta már az időjárást, hát meghívott egy teára.

Már megint ez a tea!

De biztosított róla, hogy nem jár kötelességgel. Nem kell szőnyeget vennem, és az

étteremben sem kell ennem. Csak ülünk le beszélgetni. Mivel volt fél órá, belementem. Kint a kertben ültünk le (írtam már, hogy szakadt az eső?) egy viszonylag védett helyen. Ő is túlélő ruhában volt, meg én is. A nap végére már úgy eláztunk, hogy mindegy volt, egyikünk sem vágyott a meleg belső helyiségre. Kint teáztunk, és nagyokat beszélgettünk. Ráadásul, így visszagondolva, kimaradtak azok a szabványos témák, amik oly sokszor előjöttek az évek alatt. Tudjátok, az almák, zsebek, meg a milyen nyelven beszélnek Magyarországon... Minden este visszajöttem, és együtt teáztunk. És sose mondta, hogy menjek be az étterembe. Bezzeg mindenki mást beteretl, aki csak elhaladt előtte. Este 6 óra lett, mentem az AyaSofya-hoz. Sema is megérkezett néhány munkatársával.

- Tudunk egy jó helyet! Nincs messze, gyalog megyünk.

Kár, hogy akkor még nem volt GPS-em, lépésszámlálóm, mert így nem tudtam, hogy túl vagyok-e a 20 km-en, vagy nem. De éjfélig biztosan összejött. Lementünk a kikötőbe, át a Galata-hídon, fel a torony mellett, és be az Ístiklâl Caddesi-re. Ez a hely ugyanis az, ahol a törökök esznek. Persze van turista is, de minden sokkal otthonosabb, mint a Sultanahmed. Főleg ha valaki ismeri a kisutcákat is. Választhattunk, hogy ugrálás, vagy ülős helyre menjünk. Vagy ugrálás-ülősre. Az utóbbi lett. Ettünk, ittunk, dinóm-dánomoztunk. Már én se tudom, mit énekeltem, és milyen nyelven. Éjfél lett, mire a lányok felszálltak a buszokra. Én meg elindultam vissza a hotelba. Találka holnap, 8-kor, az AyaSofya előtt. Addig pedig... nicsak! Esik a hó!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya este[/caption]

2015-04-15

A kalandok nemcsak hogy folytatódnak (), hanem most kezd csak igazán izgalmas lenni!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ahmet III Çesmesi[/caption]

Hajnali 7 (otthon csak 6), és megszólal a hajókört. Meg a vonat is sípol. Hozzánk csatlakozik a müezzin. Hát... jó, kellünk fel! Semával a találka 8-kor, az AyaSofya előtt.

Mai napon már jobban ki tudtam nyitni a szememet. Megtudtam azt is, hogy a szálloda neve pont , azaz Eirene. Nem egy nagy kaland (mármint a hotel). És itt találkoztam először azzal a török jelenséggel, hogy a lifnek nincs belső ajtaja. Frászban is voltam miatta minden alkalommal, hogy nehogy liftezés közben aludjak el.

A szobában összesen 6 órát töltöttem el. Ebből kb. 5:30 percet csukott szemmel. Úgyhogy mindegy volt, hogy milyen színű a tapéta, vagy hogy egyáltalán van-e. Legyen meleg víz, és rajtam kívül más állat ne lakjon benne, annyi elég is. Jobb szeretem a költőpénzt a városra költeni, mint a szállodára.

A szobában 2 ágy volt. Ebből egyiket arra használtam, hogy este kipakoltam a kabátzsebeimet száradni: mini fotós állvány, tartalék akkumulátor (egy halommal), tartalék kártya, térkép, szótár, telefon, aprópénz, stb... az összes zsebben volt valami. Az egész ágyat elfoglaltam. A túra végére már egész jó rutinom lett abból, hogy miként pakoljam ezeket ki és be a kabátba minden múzeumi belépésnél. Pár nap múlva inkább jobbnak láttam az egész kabátomat mindenestől bedobni az átvilágító gépbe.

Miután felszerelkeztem, mint Rambó Vietnámban, mentem a reggeliző szintre. Ez is benne volt az éjszakai alkudozásban, hogy a szállás mellé reggeli is jár. Kár volt, mert a városban olcsóbban, és változatosabban tudtam volna reggelizni. De ha már kifizettük...

Szóval kenyér, vaj, sajt, stb.. és persze a tea. Tehát jobbra, és jön a tea. Víz nem rakunk bele, mert hideg van. Ájjj, de szörnyű ez a tea. Nem is tea, hanem folyékony aszfalt! Hogy bírják ezt meginni? Mehet bele a 16 cukor.

Hirtelen úgy éreztem, hogy felébredtem, és tele voltam tettvággyal. Ilyen tea mellett nem is csoda. El is döntöttem nagy lelkesedésemben, hogy mára rakom a legtávolabbi célpontot, a Kariye Camii-t. Kb. 6 km oda, és 6 vissza. Szakadó esőben. Mi az nekem!

Tea felhörpintve, futólépés az AyaSofya-hoz. Most se tévedtem el ezen a 300 m-es szakaszon! Kezdtém felbátorodni!

Semával megint beültünk reggelizni. Ezúttal ő választotta a helyet. Mint mondta, valami

rendeset akar enni. És tényleg jobb büfét talált, mint én. Ez azért jelzés értékű lehetett volna a jövőre. De ugye az ember csak ritkán tanul a saját hibáiból..

Együtt átbeszéltük a programot. Sema adott tippeket, tanácsokat. Jó döntés a Kariye, mert másnap szerda, és akkor zárva lesz.

- Menjél busszal! A Kariye messze van!

- Ó, tudok én gyalogni!

- De tényleg messze van!

- Ugyan már!

Isztambul kezdőknek: Ha már egy török is azt mondja valamire, hogy messze van, akkor az tényleg messze van. Nagyon messze. Ajánlott legalább vonatra szállni, de még inkább repülőre.

Indulás előtt még bedobtunk egy teát. Érdekes, itt egészen finom. Tiszta, tea színe van. Semmi aszfalt hangulat. Talán tényleg ki kellene mosni a gépet a hotelben..

Sema ment vissza az AyaSofya-ba dolgozni. Ezen a napon már nyitva volt. Alig pár ember ácsorgott a szakadó esőben.

Legyen inkább holnap, döntöttem el. Ez még mindig túl nagy falat.

Irány lefele, a kikötő. Majd el a part mellett a Yeni Cami-hoz. Odéblökdössük a galambokat, és már bent is vagyunk. A dzsámi kellemes, szép, és csendes. Legfőképpen száraz. Nagyon jó leülni a szőnyeg közepére a kinti időjárás után.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Yeni Cami[/caption]

Pár száz fotó után indulás tovább. Az út a fűszerbazáron keresztül vezetett. Szigorúan megfogadtam, hogy nem, ma még nem veszek semmit. Csak összeszipogom a levegőt. Így az eladókat lerázva egyenesen átmentem a bazáron. A hangulat persze így is csak illatokban mesélhető el. Azért ügyelve, hogy nagyon ne lassuljak le, jobbra-balra lóbáltam a fényképezőgépet, és fotóztam párat.

Na, kijutottunk a bazárból. Huh! Megcsináltuk! Hoppá! A bazár most kezdődik még igazán! A térkép nem szólt arról, hogy ez a keskeny kis utca tele lesz áruval.

A keskeny utcában egyébként az a jó, hogy bár az eső továbbra is tud vízszintesen esni, pont be a kabátba, hiszen szemből jön. Viszont még a tetőről is a nyakunkba folyik a víz! Ennél pedig már csak az a jobb, ha lassan araszol a tömeg, így 1-1 vízesésben több percet kell várakozni.

A térkép szerint a Rüstem Paşa Camii nincs messze. Mégis fél óra, mire sikerül a bazáron keresztül elvergődni odáig. Na de hoppá! Hol van ennek a bejárata?? Párszor körbe kellett járni, mire a bazár felőli utcában találtam egy lépcsőn, mellette a táblával, hogy itt a dzsámi. Felérve viszont kiderült, hogy még legalább 5 feljárt van. Na de azok hol vannak?

A Rüstem Paşa Camii szerintem Isztambul egyik legszebb mecsete. Kellemesen kicsi, de jól díszített. A történetek szerint ez nem is csoda, tekintve, hogy Rüstem Paşa elég közel állt a

szultánhoz. Meg a kincstárhoz is.

Ezzel együtt a dzsámi kiesik a turista útvonalakról, ráadásul az ajtót sem egyszerű megtalálni. Ideális hely, hogy a kinti szakadó eső és hangos bazár után végre valami csendes és száraz helyen legyünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Rüstem Pasa Camii[/caption]

Innen gyerünk vissza a hegyre, a Szulejmán dzsámihoz. Itt egy egész komplexum áll. Szulejmán síremléke, türbéje is itt található. És még Sinan mérnök mesternek is van egy saját türbéje. Ez utóbbit nem sikerült akkor még megtalálni. Szulejmán sírja sem volt egy egyszerű menet. Ugyanis bár a dzsámi mögött kellett keresni, de az útikönyvek kifejejtették azt a kétméter magas falat, ami a kert közepén áll. Először ki kellett menni az utcéra, majd hátul vissza.

Következő meglepetés pedig a türbébe ért: itt nemcsak egy Szulejmán van! Ráadásul mindegyiknél írtak valamit a magyarokról is. Most melyik volt a mi nagy ellenségünk? Na mindegy, fotózunk mindenkit, aztán majd otthon válogatunk...

A türbe után jött maga a dzsámi. Ez volt, úgymond Sinan diplomamunkája. Itt megmutatta, mit tud, mint kezdő mérnök. Később pedig megmutatta, mire képes valójában. Egy ilyen láthatunk pl. Edirne-ben.

Miközben nagyban ülök a szőnyeg közepén, fényképezek, és élvezem a száraz csendes teret, odajön hozzám valaki:

- Te turista?

- Igen - mutatok az állványra helyezett fényképezőgépre, a hátizsákomra, a száradásra kiterített térképre..

- Akarni fotó fentről?

- Mi az hogy!

- 10 líra, és megmutatom a kaput.

Odavezetett egy keskeny kapuhoz, ami egy csigalépcsőt, és egy papucsot rejtett. Nem, nem csilingelős kunkori fapapucs volt. Hanem az a fehér vászon típus, amit az ember hazahoz a hotelből. Nosza felmentem az emeleti erkélyre. Innen tényleg jókat lehetett fényképezni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Süleymaniye Camii[/caption]

Innen egy darabig dzsámiról dzsámira haladtam. Legközelebb a Şehzade Camii, magyar néven a Herceg Dzsámi áll. Ő egy más stílusú, mint az isztambuli dzsámik. Ha a közelben járunk, érdemes benézni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Şehzade Camii[/caption]

Majd pedig, ha már úgyszakad az eső, keressünk valami vizes dolgot! Irány a Valens

vízvezeték. Megnézzük az elejét és a végét is. Hmm.. ez a szakasz nem túl hosszú. Ami szerencse, mert ha a teljes hossza a felszín felett haladt volna, mehettem volna a világ végére, mire eljutok a vízvezeték utolsó téglájához is. És akkor reggelre sem értem volna vissza a hotelbe.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Valens és Ikarus[/caption]

Folytatódik a dzsámi-néző-túra. Következik a Zeyrek Camii, azaz Piroska kórház komplexuma. Akkoriban közel állt a felújításhoz. Voltak állványok is, meg egy önjelölt idegenvezető. Természetesen fotózni tilos, de ő 1 euróért megmutat mindent (ez 1 db termet jelentett, mert a többi le volt zárva). Igaz. 10 eurónak jobban örült volna, de már csak ennyi pénzem volt. Egy másik egyszemélyes turistacsoport (értsd: hozzám hasonlóan egy egész csoportra való felszerelése volt) velem egy időben ért oda. Így összedobtuk az idegenvezető tisztelet díját: 2 euró.

- Látják! Ott egy kereszt! - mutat a laser pointerrel csupasz falra, ahol az egykori kereszt lenyomata halványan látszik.
- Látják! Ott van méééég egy kereszt! - mutat egy hasonló foltot.
- És látják! Ott! Ott van még egy kereszt! - mutat arra, amire először is.
- És odanézenek! Ott is van egy kereszt! - ez is volt már, de mit tegyünk, ha csak két kereszt volt az egész teremben?

Ezzel elvontunk vagy 20 percig, mikor az alkalmi turistatársammal úgy döntöttünk, hogy amíg az idegenvezető éppen egy keresztet mutat nagy lelkesedéssel, mi leléptünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Zeyrek Camii[/caption]

Miután így kiköltekeztem, kerestem egy ATM-et. Majd pedig egy péket. Itt ismerkedtem meg először a simittel. Finom volt, és praktikus. No meg olcsó.

A közelben ismét egy fontos dzsámi áll: a Fâtiḥ Camii. Mondhatjuk azt is, hogy Isztambul legfontosabb dzsámija. Ő is egy komplexum, meg nagy és hatalmas. Ez persze így van rendjén, ha egy vallási épületet olyasvalaki emlékére állítanak, mint aki elfoglalta Isztambult.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fâtiḥ Camii[/caption]

A mai napnál még alig írtam arról, hogy mennyire esett az eső. Igaz, eddig útközben sorra jöttek a mecsetek, ahova egy kis cipőlehúzás után be lehetett menekülni. A helyzet egyáltalán nem volt vészes!

Na de majd most! Ugyanis átértem Isztambul történelmi belvárosának a II. övezetébe. Bár ez a rész is már a bizánci időben is fennállt, ahogy távolodunk a császári palotától, úgy

megyünk lejjebb a társadalmi ranglétrán.

Ez nem jelenti azt, hogy itt nincsenek izgalmas épületek. Épp ellenkezőleg. Csak éppen a főút mellett gyalogolni dög unalmas.

A fal tövében mindez megváltozik, mert ott már a katonák éltek. Sőt! Egy palota is található.

Írom, található - feltételes mód. Vagyis előbb meg kell keresni!

De addig is 2 km semmi van.

A Fâtih Camii-ból kijöve ráfordultam a Magyar Testvérek Útjára. Bár itt már más a neve, de az azért még az a főút, amit a magyar tűzoltókról neveztek el.

Ez az út azért nem a pusztán vezet keresztül. De az ókori városból mára semmi nem maradt meg. Itt a modern Isztambult találjuk. És ezért itt is vannak érdekességek: pl. az utca két oldalán mindenhol esküvői ruhákat árulnak. Később, kifele haladva ez is átalakul egy sima isztambuli főúttá. Na, akkor kezd el unalmas lenni.

Szóval szakadt az eső, és éppen szemből fújt a szél. Én meg gyalogolok, és gyalogolok. GPS-em nincs, fogalmam sincs, mennyit jöttem már. Csak megyek, megyek és megyek...

Itt még lehetne írni pár oldalt arról, hogy csak megyek és megyek, meg szemből esik az eső..néha a jég, és én közben csak megyek és megyek...

Mígnem ott állt a Fal előttem. A Nagy fal, a Bizánci Birodalom szárazföldi védelmi fala. De az már egy másik alkalom volt, amikor ezt megmásztam. Az idő nem olyan volt, amikor az ember csúszós köveken akar az időjárással és a gravitációval játszani..

Innen már nem volt messze a Kariye Camii. Más néven a mozaikos dzsámi. A kapuban hatalmas betűkkel figyelmeztettek, hogy aki profi fényképet szeretne készíteni, az kérjen engedélyt a kulturális minisztériumból. Aki pedig ennek ellenére állványt, vakut, vagy hasonlót használ, annak a hátán török össze a gépét. Egyébként meg jó szórakozást mindenkinek. Vegyenek belépőt, szembe a sógornál pedig szőnyeget..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kariye Camii[/caption]

Ő is jó volt, szép volt, amennyire a fényviszonyok engedték, lefényképeztem. De azért évek múlva, egy komolyabb kamerával visszamentem, és azért is rendes képeket készítettem. Ebbe a bejegyzésbe már az újabb képek közül választottam.

Bent a többi turistával együtt, amolyan betyár csapatot alkotva, együtt a közös ellenséggel szemben, megpróbáltuk a teremőr figyelmét elterelni, hogy addig néhány bajtársunk tudjon fotózni. Nem sikerült. A teremőr rutinosabb volt. Végül egyetlen kamera sem lett senki hátán sem darabokra törve. A teremőr beérte azzal, hogy mindenkit bezavart a szuvenir

boltba, hogy ott vezekeljünk pár líráért.

Miután megúsztam, hogy egy 16 kg-s könyvet innen visszacipeljek a hotelbe, kimentem az esőbe. Az időjárás megint eljátszotta azt, amit azóta is többször Isztambulban: ha azt hiszed, hogy ennél rosszabb már nem lehet, akkor pár perc múlva kiderül, hogy de, mégis lehet. A hó azért nem ezen a napon kezdett el esni. De majd oda is eljutunk.

Rettentő pocsek lett az idő. Az esőtől alig látni. De azért az Izlandon edződött ruha még bírja. Csak a szótár kezd elázni. Olyan, mintha a szép szavakat kimosta volna belőle a víz: akárhol nyitom ki, csak káromkodást találok..

Nosza, megyünk tovább, a part felé. A térkép, és az útikönyv szerint itt a Tekfur Palota valahol. Bár sok nem maradt belőle. Nem hittem, hogy megtalálom, nem is kerestem. Mégis valahogy egy parkba kerültem, és ahogy átvágtam a mocsárra ázott úton, ott állt előtte a palota.

Kat-kat, két fénykép. Elég lesz már. Menjünk tovább!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tekfur Palota[/caption]

Azaz innen már visszafele. Előre láthatóan 5 km, a mesés szép tengerparton. Biztos az, aminek az a neve, hogy Arany-szarv.

Pedig nem. Sajnos az Aranyszarv partja nem egy romantikus séta terep. Pláne, amikor már bokáig ér a víz mindenhol. Egy SMS-t azért küldtem haza, hogy egy csodaszép helyen napozok, szemben a hangulatos Isztambullal. Valójában szemben a lepusztult hajógyár volt, és hasonló barátságos helyszínek. Nagyon jó gengszter filmeket lehetne ott forgatni. Már attól kivert a víz, hogy az öböl túloldaláról néztem.

De azért van itt is látnivaló. Pl. egy bolgár templom. Azt mondják, hogy vasból van az egész. Még UFÓ-elmélet is van vele kapcsolatban: a vas megvéd attól, hogy a földönkívüliek beelássonak a fejünkbe. Egy ilyet azért ki kell próbálni. Hátha bemegyek, és öntudatra ébredek. Vagy kiderül, hogy a mátrixban vagyok. Vagy az derül ki, hogy lököttég az egész.

A templomot nem volt nehéz megtalálni, mert egymaga állt az út közepén, egy nagyobb járdaszigeten. De bejutni nem sikerült. Így nem fedtem fel az UFÓ-k titkát. Persze előfordulhat, hogy jártam bent, csak aztán átírták az emlékeimet.. De akkor már megtaníthattak volna törökök is..

Oké, megyünk tovább. Útközben látta egy szép nagy piros épületet. Nem messze az úttól, a domb oldalában.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Görög iskola[/caption]

Ó, hát ez közel van! Egy kis hegymászás belefér! Gyerünk! És még lépcső is vezet hozzá! Kb. a 12. lépcsőfoknál jártam, amikor elfogyott az erőm... A lihegésemmel visszahangzott az egész síkátorban. Maximálisra állítottam a fényképezőgép nagyítását, és lefényképeztem a

piros házat, miről utóbb kiderült, hogy ez a fő-fő görög középiskola. Leszédelegtem a lépcsőn, és battyogtam tovább, vissza a hotel felé.. Pár év múlva ismét megpróbálkoztam vele. Akkor vittem szendvicset is, hátha útközben le kell ülnöm. Szükség is volt rá! Roppant nehéz volt felmászni odáig. Pedig alig 50 m a szintkülönbség. Ennél azért komolyabbakat is másztam már, nagyobb táskával is. Valami nagyon nincs rendben a gravitációval a környéken.. talán az UFÓ-k meg bolgár templom? Már majdnem a hotelnél jártam, majdnem elázva. Egyértelmű volt, hogy ezt a ruhát extrém körülményekre tervezték, nem pedig Isztambulba. Max. fél óra, és a kabát feladja. Nem tudom, mi történik majd akkor vele.. talán átváltozik lukas zoknivá?

Semával a találka viszont 6-kor van. Addig még bő másfél órám van. El se hiszem, elmentem az ókori világ végére meg vissza, és még mindig van időm! A Google szerint a teljes út 14 km volt. És négy alkalommal szólt, hogy ostoba vagy, amiért a hosszabb utat választod. Persze ő sose figyel oda ilyen apróságokra, mint pl. vízmosás, szakadék, stb...

Míg az ítéletidőben bolyongtam odakint, egyik sikátorban láttam egy török fürdőt. Itt úgy hívják: hamam. Persze, mert ők tudják, az mit jelent. Mi meg csak simán fürdőt mondunk. Ahogy ott bandukoltam, eszembe jutott, hogyha már ennyi víz van körülöttem, akár úszhatnék is egy jót. Persze hátiszák, meg fotós állvány nélkül. Valami jó meleg vízben.

A hotel közelében eszembe jutott, hogy most már időm is van, és van egy fürdő a közelben. Az addigra ronggyá ázott térképen nagyon lelkesen bejelölték a hamamokat. Azt is, amelyiket a világ végén a sikátorban találtam. Én pedig Izlandon megtanultam, hogy fürdőgatya és strandpapucs mindig legyen nálam, még ha -40 fok is van, így most is ott lapult a táskámban. Nem is tudom, minek vacakoltam a vízálló kabáttal egész nap.. Amilyen idő volt, mehettem volna direkt fürdőgatyában is. Mondjuk annak meg nincs zsebe.

Nosza, irány a török fürdő! Úszunk egy jót!

Megvettem a belépőt, bementem, kaptam egy kis kabint, ahol átöltöztem. Felcsatoltam a csinos fekete fürdőruhámat, és indultam befele. A nagy darab fürdőmester azonnal visszazavart, hogy ezt vegyem le. Hiába mondtam, hogy szolid, sem rózsaszín pöttyök nincsenek rajta, sem elefántormány... De azt mondta, hogy fürdőgatya nem kell. Adott helyette egy törölközőt. Mégis, hogy lehet törölközőben úszni?

Kaptam mellé még egy fapapucsot. Olyan holland féjét. Csak ennek vastagabb volt a talpa, és jobban kopogott. Ha levettem, a padló megégette a lábamat. Ha felhúztam, félő volt, hogy hanyatvágom magamat és összerondítom az évszázados márványkövet. De inkább azon aggódtam, hogy megcsúszok, és akkor átszáguldok a wc-ajtó alatt.

No de hősiezen eljutottam a fürdő részhez. Már alig vártam, hogy csobbanjak egy nagyot. Akár törölközővel is!

Egy ajtó volt csak vissza. Megtolum. Az ajtó visszatol. Nemcsak amolyan elméleti fizikásan, hanem tényleg. 20 cm-el kerültem hátrébb. Kedves papucs, köszönöm. Na még egyszer! Most már 30 cm-et csúsztam vissza. Ha így haladok, hamarosan kint leszek az utcán megint. No, akkor megpróbáljuk kitámasztani, hátha úgy sikerül. És igen! Megküzdöttünk az ajtóval. Mindjárt ott vagyunk a medencénél!

Hát ezek a törökök jól eldugták azt a medencét. Benéztem én mindenhova, minden kicsi szobába, de sehol semmi nyoma. Még egy kicsi pancsolót sem találtam.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török fürdő belülről - A férfi oldalon nincsenek lengén öltözött nők - Forrás: Çemberlitaş hamamı[/caption]

A török fürdő úgy néz ki, hogy középen van egy hatalmas kő. Erre lehet felfeküdni. Oldalt pedig a csapokban magunknak kikotyvasszuk a vizet, attól függően, mennyire meleget illetve hideget szeretnénk. Olyasmi, mint medence, csak az egzotikus helyeken van. Pl. Budapesten.

A török fürdés lényege, hogy a páciens felfekszik a kőre, és a fürdőmester jól megsikálja, megmasszírozza stb.. Így az illető egyszerre lesz tiszta és felfrissült. E mellett persze számtalan közösségi élet központja is volt. Pl. a nők itt beszéltek meg a legújabb pletykákat, próbálták ki a legújabb kozmetikumokat és adták férjhez a lányaikat.

Én pedig ott álltam egyedül, egy darab csíkos törölközőben és kanárisárga fapapucsban, és kerestem a medencét. De mivel ilyen nem volt, gondoltam, felfekszem a kőre. Nem volt ez olyan rossz! Sőt! Aztán bejött valaki. Nála láttam, hogy miként keveri össze a langyos vizet, majd pedig locsolja magára. Ó! Így még jobb!

Mint a kiéhezett turista, összeszedtem pár tálat, megtöltöttem kellemes forró vízzel, és magam mellé tettem a kőre. Időnként egyet-egyet a nyakamba öntöttem. Aj, de jó volt az ez egész napos jéghideg eső után!

Jó fél órája pancsoltam így, amikor látom, hogy bejön egy turista, meg két fürdőmester. Úgy látszik, emberünk befizetett a teljes szolgáltatásra, mert lerakták a kőre, és mindjárt nekiálltak megsikálni. Nemsokára az illető eltűnt a habban. Pedig nem volt kis darab! Majd az egyik elkezdte őt masszírozni. A hangokból ítélve a turista német volt. Sokszor hangoztatta, hogy Ja, ja! Lehet, hogy jaj-t akart mondani, csak tele ment a szája habbal.

A másik fürdőmester felém fordult:

- Masszázs?

- Az milyen?

- Olyan, mint amit itt kap az az úriember.

- Arra a kisbusz méretű németre gondol, akit a kollégája most kalapál bele a márvány atomszerkezetébe? -az említett személytől közben olyan hangok jöttek, amit bármely

felöltt filmbe el lehetne adni. De akár az Alien 5. részébe is.

- Ja! Kér olyat? Jót fog tenni!

10 perc múlva kint volt az esőben újra. Megkerestem a tegnapi éttermet. Ugyan az az illető terelte be a turistákat vacsorázni, mint előző nap. Így leültünk megint teázni (most már biztos, hogy a hotel teafőzőjével van a baj!), és beszélgettünk az élet nagy dolgairól.

6-kor az AyaSofya előtt ismét találkoztam a Semával és a társaival. Megint átmentünk az Istiklâl Caddesi-re vacsorázni. Éjjel fél 1 volt, mire visszajutottam a hotelbe.

2015-04-16

Hajó, vonat, müezzin, reggel 7. Gyors öltözés, reggeli, aszfalt ízű tea. 16 cukor, és teljes hiperaktivitás. Indult a harmadik nap! A múzeum nap!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nagy kard[/caption]

Bármennyire is rém rettető a hotelben a szukor-tea, azt meg kell hagyni, hogy 0 másodperc alatt menekész állapotra rugdossa az idegsejtjeimet. Sőt! Még a csipát is kimossa az ember szeméből. 3 napra előre!

Nosza, teljes a lelkesedés! Dolgozik a koffein, meg az aszfalt és persze a 16 cukor. Irány az AyaSofya, Sema már ott vár.

Szakad az eső, persze. De ma nem számít! Ismét 300 méter a nagyszerű épületig (és a nagyszerű lányig). És ma sem tévedek el! Büszke vagyok magamra. Ráadásul ezen a napon tényleg egyszer sem tévedtem el! Már mint az utcán. Ilyen az elkövetkező években ritkán fordult elő még egyszer.

Megint közös reggeli, megint büfé, megint a Sema választ. És megint egy tea. A fene belé, hogy lehet, hogy mindenhol jó teát árulnak, csak pont az én hotelemben származik a pokol bugyraiból?

Ma nagy nap van. Végre sort kerítünk az AyaSofya-ra is. Sema itt dolgozik, majd együtt nézzük meg. De előtte még pár apróság: Régészeti múzeum, Topkapı Palota, meg ha már arra járunk, akkor az Aya İrini (Irene) bazilikát, azaz Szent Piroska templomát is megnéztem.

Az első apróság egy batár nagy épület. Meg még egy, és még egy. Bár ezek kisebbek. Úgy hívják, hogy Régészeti Múzeum. Egy ismerősöm csak 7 óra után szabadult belőle, akkor is azért, mert elfogyott a szendvicse.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Régészeti Múzeum - korai anatóliai város maket[/caption]

Itt minden megtalálható! Több, mint egymillió kiállítási tárgyat láthatunk, közte Nagy Sándor szarkofágját, A Trójai faló másolatát, az legeslegelső írott emlékünket, egy darabot a Láncból stb... És sok sok jó meleg radiátort.

Amilyen idő volt odakint, 20 méterenként meg kellett szemlélnem egy modern kori fűtő alkalmasságot. Kellett nekem a kabátomat beadnom a ruhatárba!

Erről az épületről nem akarok írni. Tessék megvenni a kapuban azt a 40 kg-os könyvet. És ez még csak nem is reklám! Hanem simán jó tanács. De egyébként tényleg reklám nélkül: 2014-ben jártam ott megint, és nagyon jó az ajándékboltja.

Szóval hatalmas. Rengeteg látnivalóval. És ha nagyon átfagyunk, akkor radiátorral.

Képzeljük csak el, hogy megyünk és megyünk. És ott vannak a kövek kiállítva. Mindegyiken írás. És még több kő. Megyünk tovább, és még mindig kövek. Felmegyünk egy emeletet, és ott is kövek. Azt írja az útikönyv hogy az emberiség történelmének legrégebbi írása itt van kőbe vésve. De melyik kőbe? Egy nagy piros nyíl lehetne fölötte... Még inkább egy külön terem lent a földszinten a gyorstúristáknak, ahova összeszedik az útikönyvbeli dolgokat. Ott egy gyors fotó, 5 perc, aztán mehet mindenki tovább. Én meg legalább megtalálnám ezt a követ, amit úgy keresek...

Helyette, ki tudja hogy, belebotlottam Nagy Sándorba. Már mint a szarkofágjába.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nagy Sándor szarkofágja - bár amennyit itt kavarogtam, akárkié lehet..[/caption]

Legalább 2 órát bolyongtam odabent, és ebből csak 20 perc volt az, amit a kijárat keresésével töltöttem. El is határoztam, hogy egyszer még visszajövök. Sátorral.

Az elmúlt 10 évben nem került még sor a fogadalom betartására. De majd egyszer, immár Árpival eljövünk, és megnézzük mindent!

Innen irány a Topkapı Palota. Útközben gondoltam, benézek az Aya İrini-be. Ez a Szent Piroška temploma. De már régóta se nem keresztény épület, iszlám mecset pedig sohasem volt. Az oszmánok raktárnak használták. Ma pedig a különleges akusztikája miatt világgraszoló koncerterem.

Gondoltam, ha már úgylis elmegyek előtte, csak benézek. Egy fényképet biztosan megér. Úgyhogy odamentem, benyitottam az ajtón, majd félreugrottam a kifelé igyekvő betonnal megpakolt talicska útjából. Szerintem jó döntés volt. Különben ma is ott lennék belapítva a márványba.

Miután elrobogott mellettem a veszély, bekukkantottam. De így, tele állvánnyal, nem volt valami látványos. Úgy készültem, az akusztikát kipróbálom. De így, hogy állványok voltak, kár lett volna huhogni. Még csak a munkásokat se ijesztettem volna meg...

Akkor innen gyerünk tovább a szultáni palotába, a Topkapı-ba.

Itt meg kell említeni, hogy a Topkapı sokat változott az elmúlt években. És nemcsak azért, mert a jegyvásárlást megkavarják minden évben, hanem egyre több rész múzeumosodik. És

ha igazak a hírek, akkor további izgalmas változásokra lehet még számítani az elkövetkezőkben.

Amikor én ott jártam, akkor a következők voltak: eső, sok eső, a fegyvertár, a kincstár, és a vallási ereklyék. Ebből két helyen, és kétféle. Meg volt valami kínai vázás kiállítás is. De hát mi Törökországot nézni jöttünk..

Nosza, jegyvétel, utána irány be a palotába! Aki már volt itt, az tudja, hogy hatalmas. Aki még nem volt itt, annak mondom, hogy ez itt hatalmas. Egy birodalmi palota. Sok sok sok sok szobával, épülettel, folyosóval és a háremmel.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Topkapı Palota[/caption]

Az én esetemben ezt egészítette ki az eső.

Én a bal oldalon kezdtem: Hárem. Szép, meg jó. De ezt ti is tudjátok már. Egyszer majd leírom jó részletesen az Isztambul Enciklopédiába is. Az egyetlen, ami hiányoltam, hogy olyan üres volt. Csak falak, és falak. Az egész Topkapı ilyen volt. Persze a szultánék magukkal vittek mindent a Dolmabahçe -ba, itt nem maradt semmi. Azért így is üres volt. Legalább a múzeumok kicsit feldobták.

Ott volt a fegyvermúzeum. Sok sok éles és hegyes dologgal. Olyasmikkel, amiket a gyerek kezébe nem adunk. Majd pedig találtam egy miniatúrát. Sőt kettőt is! Ezen magyarok voltak! Tekintve, hogy mekkora birodalomnak a központjában vagyunk, igazán megtisztelő, hogy 2 miniatúrát is arra szántak, hogy a magyarokat megmutassák. Néha puskával a kezükben, néha kötéllel a kezükön, néha meg csak simán feldarabolva. Ráadásul összesen 4 miniatúra volt, a másik kettőn vadász jelenettel. Így igazán megható, hogy ennyire gondoltak ránk 500 évvel ezelőtt. Mégha leginkább feldarabolt állapotban is...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A MÁSIK belgrádi viadal, ahol a törökök győztek[/caption]

Ugye a média már akkor is működött: sehol egy szó, hogy volt egy másik belgrádi csata is, ahol a magyarok dobálták a törököket a Dunába.

A következő kiállítási helyen a Mekkából származó vallási ereklyék voltak: a próféta foga, és haja, és más tárgyak. Természetesen szigorú felügyelettel, hogy senki se fényképezzen. Ez az a szoba, ami a legtöbbet változott az elmúlt években. Amikor még először jártam ott, csak pár asztal volt, és üres volt az egész.

Ezután a kert következett. A hátsó kis épületek, és szobák roppant hangulatosak lehetnek. Főleg, ha nem szakadt volna az eső. Hanem mondjuk egy kellemes nyári napon... Amikor nem kell egy egész kanna benzint elhasználni, hogy felfűtsük a szobát valami emberi hőmérsékletre. Szóval a szultánnak jó volt. Nekünk meg most ... hát nem annyira.

És akkor még ott volt az esőfüggönyös csodás kilátás jobbra, és esőfüggönyös csodás kilátás balra. Pontosabban Európába és Ázsiába. Meg a Boszporusz, ahol alul is víz, meg felül is víz,

meg úgy mindenhol...

Természetesen én is megtettem a kötelezőt: lefényképeztem Ázsiát. De feltett szándékom volt, hogy ráteszem a lábamat arra a kontinensre is. Akkor még nem is gondoltam, hogy ezt a lábat minden nap többször is leteszem majd arra a kontinensre. Pláne, hogy ezt a filmbeillő mozzanatot percenként többször is elismétlem, amikor majd reggel rohanok a hajóhoz.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Balra Európa, jobbra Ázsia[/caption]

Na, kigyönyörködtük magunkat, meg el is áztunk, ideje egy megint valami fedett helyre menni. Most következett a Topkapı jobb oldala. Akkoriba itt egy kincstár szerűség volt, ahol mindenféle csillogó kavicsokat állítottak ki. Ez a szultán idejében biztos menő dolog volt. De miután már több országban is láttam csillogós dolgokat kiállítva, annyira már nem tűnt menőnek. A középkorban minden magára adó uralkodónak voltak hasonló játékszerei...

Ráadásul se USB-csatlakozó, se wifi, de még Bluetooth sincs egyikben sem... áh! Értéktelen kacatok...

A következő terem viszont annál izgalmasabb volt. A felirat szerint a vallási ruhák (magyarra talán papi ruháknak lehetne fordítani) voltak kiállítva. Elegánsak, szépen vannak elkészítve, hímezve. Na igen.

Az egyiknél aztán megálltam. Olyan 15 percig csak pislogtam. Utána kimentem a teremből, és kerestem egy olyan helyen, ahol nincs biztonsági őr. Ott beállítottam a fényképezőgépet múzeumi módba. Ez azt jelenti, hogy semmi nem árulja el, hogy be van kapcsolva, vagy éppen fényképezek. Én meg csak lengetem a karomat, mint a lelkes felvonuló, és néha benyomom a gombot. Ha ügyesen csinálom, és legalább 300 képet elkattintok, akkor lesz közte olyan, ami sikerül.

Így tértem vissza a terembe, immár felkészülten. Mert ezt muszáj az otthoniaknak is látnia! Mert amit itt végeztek, azért az nem semmit. Erre a ruhára legalább a fél Koránt felhímezték. Milliméteres betűkkel! Bárki is készítette, roppantul oda kellett figyelnie.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Vallási öltözet. Klikk a képre, majd nagyíts rá, még nagyíts rá, még. Mert ez azért hihetetlen![/caption]

Miután visszacsuktam az államat (mégse jó, ha telemegy esővel), mentem a következő terembe. No, az elég izgalmas volt. Itt ugyanis kínai vázák voltak kiállítva. Kínai. Itt, Törökországban. Hát ezért jöttünk Isztambulba? Persze szépek voltak, meg le a kalappal a készítőik előtt. De hát akkor is... ez itt a török szultán központja.

Nem voltam egyedül ezzel a gondolattal. Látszólag senki se volt kíváncsi a kínai vázákra. Mégis, ez a terem volt a legnépszerűbb. Rengeteg töltötték itt az idejüket. Mégpedig azért, mert itt volt egyedül radiátor!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Turisták és radiátorok[/caption]

Miközben kint szakadt az eső. Meg úgy fújt a szél, amolyan orkánosan. A turisták ide menekültek be. Pontosabban a radiátorokra. Volt, aki olvasott, mások beszélgettek. De olyat is láttam, aki aludt.

Miután 20 percen én is itt melegedtem, elérkezettnek láttam az időt, hogy a mai harmadik nagy falatnak is nekilássak, az AyaSofya-nak.

Az elmúlt napokban többször is körbejártam, Semától kaptam alaprajzot, stb... így már tényleg ideje volt, hogy belülről is megnézzem. A zuhogó eső azért most jól jött, mert csak 2 percet kellett sorban állnom. Belül pedig már találkoztam a Semával. Így együtt vágunk neki az épületnek. Ami.

Hát... megint azt tudom írni, hogy aki látta, az tudja milyen. Aki nem, az jöjjön. és nézze meg. Ilyen nem sok van. Sőt! 700 évnek kellett eltelnie, mire legalább hasonló épült.

A hatalmas belső tér igazán magával ragadó. Főleg ilyenkor, amikor esik az eső. Az ember úgy érzi, hogy inkább pár hónapot idebent tölt, és csak akkor hagyja el az épületet ha már végre nyár van.

Itt aztán lehet bolyongani sokat. Ráadásul több magyar vonatkozást is találhatunk. Egyik a budapesti Mátyás templomból hozott gyertyatartók, a másik pedig a mozaikja az emeleten. A blogot rendszeresen olvasók már tudják, hogy az AyaSofya gyakori visszatérő témánk. Nem is csoda, hiszen az épület tényleg egy csoda. És ezer szállal kötődik Isztambulhoz. Nekünk pedig személyes élményeink is vannak vele kapcsolatban.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya és mi[/caption]

Régészeti múzeum, Topkapı palota és AyaSofya. A három legnagyobb egy napra bezúfolva. Már zúgott a fejem. Gondoltam, kimegyek, és kifelésem a tengerpartra. Semának még 1 óráig tart a munkaideje.

Kiléptem, és szembe találkoztam az esővel, és a szélviharral. De úgy, mintha egy egész ajtót vágta volna hozzám. Úgyhogy behúzódtam egy védett helyre, és küldtem egy SMS-t haza.

- Sziasztok! Hogy vagytok? Kint fekszem a tengerparton, szuper idő van, és nézem a naplementét!

- Helló! Itt végig sütött a nap! Elmentünk kirándulni!

Aha, jól elvagyunk.

A továbbiakban már a szokásos esti program zajlott. Míg Sema befejezte a munkát, én sétáltam a nem mindennapi időben. Bár ahogy eddig teltek a napok, úgy tűnik, itt mindig szakad az eső. Megint beültem a kedvenc étterembe teázni egyet. Majd Semával elmentünk vacsorázni valahova, és megint elmúlt éjfél, mire visszaértem a szállásra.

Persze a liften belül nincs ajtó, így kapaszkodtam, nehogy elaludjak. Még csak az hiányzik nekem, hogy rossz emeleten essek ki..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Galata Kulesi[/caption]

2015-04-17

Ez az a nap, amikor már a hó is esett.

Persze nem olyan szép, karácsonyi módon, amit, olyan jó nézni a meleg kandalló mellől. Ez az a típusú, amit legjobb a híradón keresztül nézni, hogy 3000-15000 km-e ilyen időjárás is tud lenni.

[caption id="" align="aligncenter" width="374"] Galata-torony[/caption]

Reggel 7 (otthon még csak 6), hajókürt, vonat, müezzin. Majd az aszfaltszerű tea (nem igaz, hogy nem lehet ezt a teafőzőt kimosni egyszer rendesen), amitől persze jött az ébredés azonnal, majd a hiperaktivitás. Irány az eső!

Teljes a napi rutin. Mintha csak otthon lennék! Már is az esőt is megszoktam. Akkor fogom rosszul érezni magamat, ha majd egyszer eláll. Pláne ha kisüt a nap. Az azonnali hógutával jár majd. Napkrémet sem hoztam..

Újra itt a szokásos 300 m a találkáig Semával az Ayasofya előtt. De ha már ennyire otthon érzem magam, akkor megpróbálkozom egy rövidebb úttal. Íme a recept a tuti eltévedésre.

És ne higgyétek azt, hogy mert valami akkora, mint az AyaSofya, olyan könnyű megtalálni, amikor az embert egy keskeny sikátorban kergetik a kiéhezett macskák.

Valahogy mégis meglett. Máig sem tudom, hogy..

Közös reggeli Semával, stratégiai megbeszéléssel, és teázással. Tényleg rejtély, mi lehet azzal a teával a hotelben. Ez itt olyan szép, és finom.

Mai program a kisebb múzeumokkal kezdődik. Ami jó, mert ezek szeretnek fedett helyek lenni. Vagyis a jelenlegi itéletidőben is megtekinthetők.

Elsőnek ott a Mozaik Múzeum, mindjárt a Kék Mecset mögött. Ez így olyan szép leírva. A valóságban azért nem olyan könnyű megtalálni. És mint fent írtam, ennél nagyobb dolgokat is el lehet veszíteni Isztambulban.

Az egész múzeum a föld alatt van. Egy kitdjahol bejárattal és egy kitudjahol kijáráttal. Ez utóbbi még a kitérdekel címékével is rendelkezik. Kifelé jönni általában könnyebb, ha már egyszer bent vagyunk.

Maga a múzeum egy darab hatalmas mozaik. A világ legnagyobb, leghosszabb vagy más legkategorióban játszott, és dobogós helyezést ért el. Tehát jó nagy. Az egész múzeum arról

szól, hogy elindulunk ennek a mozaiknak az egyik szélén, majd ha elértünk a másik végére, akkor már kint is vagyunk az intézményből.

A mozaik pedig... békés földműves életet mutat be. Tele mindenféle állattal, fával. És még elefánt is van!

Minden esetre az AyaSofya és a Kariye után nem tűnik olyan hú de izgalmasnak..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mozaik múzeum[/caption]

No, ez gyorsan megvolt. Gyerünk vissza ki az esőbe! Hoppá! Már a hó esik! Na mindegy, a következő helyszín úgyszólván fedett lesz. És várhatóan pár órát ott is eltöltök. Remélem, radiátor is lesz!

Ez pedig a Török és Iszlám Művészeti Múzeum.

Ő közepesnek mondható. Főleg a Régészeti után. És persze sok mindent láthatunk a török kultúráról. Sőt! Egyik helyen még a magyarokba is belefutottunk!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A magyarok és az oszmánok találkozása[/caption]

Az illusztráció melletti cetlin elég egyszerűen lerövidítették, hogy mit is ábrázol. Csak annyi van, hogy az 1596-1603-as években készült, meg a készítő neve. Talikizade Subhi Çelebi. Ez sok mindent nem mond. De törökül már valami magyarokról is írnak. Így gyorsan lefotóztam, hogy megkéréztam a Semát, mi is van ide írva.

Törökül sincs túl sok minden: III. Mehmed találkozik a magyarokkal.

Na jó, de melyik oldal a magyar és melyik a török? Szerintem a jobb oldaliak a törökök, mert olyan vicces ruhában vannak. Sema szerint a jobb oldaliak egészen biztosan a magyarok, mert a törökök ilyen vicces ruhákat egészen biztosan nem vettek fel soha.. De hát a jobb oldalon ott vannak a turbánosok. Meg a bal oldalon is... hogy van ez?

Na mindegy! Lényeg, hogy megint belefutottunk a magyarokban. Lassan összeáll egy kép, miként is látták a törökök a 150 éves magyar tartózkodásukat..

Jó 1 órát töltöttem el itt, mire úgy éreztem, ideje visszamenni az esőbe. A múzeummal szemben a Kék Mecset volt. A látványt nem lehet megenni, megint ellőttem 30-40 képet rá, meg az AyaSofya-ra is persze.

Mai program, hogy követem a villamos vonalat, majd Aksaray-nál egy éles fordulóval át a vízvezeték alatt, le a partra, majd fel a túloldalt. Egészen el Taksimig.

De még az éles forduló előtt akkor végigmegyünk a villamos mentén. Itt elég sok látnivaló

van, és még ebben az esőben is van egy kis élet. Sőt! Útközben egyéb izgalmas dolgot is találtam! Egy nyomda múzeumot! Hurrá! Egy kis szakmai!

Nem is annyira múzeum volt, mint inkább a nyomdászok kimentek teázni 50 évvel ezelőtt, aztán elfelejtettek visszajönni. Minden csak úgy le volt pakolva. Az se biztos, hogy múzeum volt... Azóta már 10 év eltelt. Egyszer elmegyek oda újra, megnézem, hogy megvan-e még. Talán a nyomdászok is visszajöttek azóta. Bár erre kicsi az esély... 2008-ban azt mondták, hogy a török nyomdák 80% csődbe ment.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nyomdamúzeum[/caption]

Irány tovább a villamos mentén! A Fedett bazár ezzel az úttal párhuzamos. Ehhez a Çemberlitaş mentén kell befordulni. Egy halom képet az oszlopról is fotózik. A Sema ezen is dolgozott nem sokkal az egyetem után. De csak jópár évvel később fejeződött be a restauráció.

No és akkor itt a bazár. A BAZÁR! Csupa nagybetűkkel. Még nem ezt a napot szántam a vásárlásra. De azért átmegyek rajta, kicsit körbenézek. De csak egy kicsit. Bedugom a fejemet és áthajtok a felső utcájában.

Nos, ez nem úgy sikerült, ahogy számítottam. Ez a bazár sokkal több, mint vártam. Hihetetlen mennyiségű áru van benne. Én arra gondoltam, kényelmesen végignézem az egészet, erre kiderül, hogy már az első boltnál tele leszek. Simán még a tartalék merevlemez (amire a kártya tartalmát mentettem) is megtöltöm, annyit lehetne itt elfényképezni. És akkor még csak az első 100 m-nél tartunk.

Innen inkább gyorsan kimentem. Nem mondom, hogy sikoltozva szaladtam, de eddig valahogy jól elvoltam az esőben és az üres dzsámikban. A hirtelen jött bőség ledöntött a lábamról. Inkább mentem tovább. Majd egy másik alkalommal, jobban felkészülve, visszajövök..

Mindjárt egy másik dzsámiba, a Beyazit-ba mentem be. Ah, üres, száraz, hatalmas tér! Ez való most nekem!

Miután kihevertem a bazárt, és megszáradtam, indultam tovább. Már nincs messze a mai egyik sarokpont, a Lâleli dzsámi. A környék közben jelentősen megváltozott. Pl. rengeteg boltot látni orosz feliratot. Rendes étterem meg sehol. Mármint olyan törökös sincs, ami mindig ott van valahol Isztambulban a sarok mögött.

Valahogy azért sikerült ebédelni, és a dzsámiról is készült 200 fénykép. Ezzel elértünk a sarokpontra. Most irány az Aranyszarv túlóldala!

Vagy az eső állt el, vagy én szoktam meg, nem tudom. De már észre se vettem, elég jól

haladtam. A Galata-hídon már többször átmentem, ezúttal viszont a másikon, az Atatürk-hídon jártam. Reméltem, hogy egy híd, amit Atatürkről neveztek el, valahogy legalább kinéz, de ez nagyon ronda. Viszont készítettem egy remek videót, miként leng a híd a buszoktól. Van egy ismerősöm, akinek a haja égnek áll az ilyenektől.

Az Aranyszarv másik oldala teljesen más hangulatú, mint a Fűszerbazár környéke. Én azóta úgy nevezem, ez a férfi oldal. 100%-os Y kromoszóma telítettség, és mindenféle olyan izgalmas dolgok, amiket csak el lehet képzelni a gépszír mellé: fúró, csavarhúzó, szerszámkulcs, láncfűrész, meg minden olyan, amit a nők nem szeretnek a lakás 500 m-es körzetén belül látni.

Gondolkoztam egy kétkezes baltán, de ekkor már túl voltunk szeptember 11-én. Így is voltak kínos jeleneteim a kézipoggyással. Mi lett volna, ha még a balta is előkerül?

Innen az utam látszólag egyszerű volt: a térkép szerint pár utcára van a Galata-torony. Szóval itt balra be, majd fel, és lesz ott egy torony.

Nahát! Hogy tud egy egész torony így elbújni? Egyetlen támpontomnak a meredek utcák voltak. Elég egyértelműen jelezték, merre van a lefele, és merre a felfele. De azért még így is sokáig bolyongtam, mire előugrott az egyik hát mögül..

Jöttem volna a Galata-hídon. Onnan nyíl egyenes út vezet fel a toronyig.

Szerencsére az utcák elrendezése olyan, hogy előbb-utóbb mindenképpen nekimegyek a toronynak, ami jó hír. A torony ugyanis nem a domb tetején van, hanem félúton. Lehetett volna itt bújócskázni estéig..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ott bújt el a torony a hát mögött![/caption]

Amint megláttam a tornyot, rögtön lefotóztam. Hogyha megint elveszteném szem elől, legalább ennyit meg tudjak mutatni az otthoniaknak. Igaz, már csak 30 m-e voltam tőle, de Isztambulban sosem lehet tudni, mikor fog az ember eltévedni..

A Galata-torony-ba beérve a pénztárnál mindjárt jött a kérdés: gyalog, vagy lifttel szeretnék felmenni. Ez csak az ő részéről volt kérdés. Én kilihegtem egy liftes választ.

Valami csoda folytán az eső közben elállt. Mire kinéztem a torony tetejéről a városra, az időjárás beérte a viharos erősségével. Azért ha két kézzel, és két lábbal kapaszkodtam, sikerült a kilátást lefényképezni.

Kivéve persze, ha egy sirály éppen a kamera elé parkolt be. Persze a hes-hes-re azt hitte, hogy enni akarok adni neki, így jöttek a társai is.

Legközelebb viszek egy könyvet, a Hogyan süssünk sirályt a torony tetején viharos szélben címűt.

Innen lemászva egy viszonylag kényelmes terep várt rám, az Ístiklâl Caddesi. Ezt már láttam, de eddig este. Most meg nappal volt, munkaidő, némi esővel fűszerezve. Ki az, aki ilyenkor itt sétál? Bezzeg este! Főleg péntek este! Amikor hosszú sorokban állnak az emberek az ATM-ek előtt!

De most alig néhányan járkáltak az úton.

Az Ístiklâl Caddesi engem teljesen mértékben a budapesti Váci utcára emlékeztetett. Otthon voltam! Ugyan olyan utca, hasonló stílusú épületek, általam ismeretlen nyelven beszélő emberek. stb... minden stimmel.

Jó, egyes helyekről török zene hallatszik, máshol kebabot sütnek, meg a villamos is mindig el akar ütni. De ezt leszámítva...

Újult erővel vágok neki az útnak. Az otthonlét hangulatát tovább erősíti az a néhány templom, amibe útközben benézek. Így jutok el a Taksim térre.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ístiklâl Caddesi a kötelező piros villamossal. Akkor még voltak fák.[/caption]

Ez a tér már akkor is híres volt. A nagy központi tér, Atatürk szoborral, Atatürk Kulturális Központtal, stb...

Én, aki Leni szobrok között nőttem fel, valahogy nagyobb szobrot vártam. Idővel viszont megtanultam, hogy egy-egy helyet nem a szobrok tesznek naggyá. Hanem olyan mindennapi dolgok, mint pl. a fák.

Nekem is olyan útikönyvem van, ami azt ajánlja, hogy itt szálljak fel az egyik emeletes buszra, hogy azzal menjek át a Boszporusz-hídon. A vicces kedvű szerző azt nem írja, hogy melyik buszt válasszuk, csak azt, hogy emeletes legyen. Na meg, hogyha odaértünk a hováis-be, akkor ott mit csináljunk, hogyan jöjjünk haza, stb... Lehet, hogy a szerzőnek van egy szervkereskedő ismerőse a végállomáson? Azért küld el minket a világ végére?

Ma már tudom, hogy tényleg a világ végére mennek innen az emeletes buszok. Akkor viszont csak azt tudtam, hogy az én térképen bizony itt véget ér. Én pedig le nem mozdulok róla! Így is eltévedtem már vagy 60 alkalommal. Mi lesz még, ha a térképről is lemegyek?

Úgyhogy hátra arc, irány vissza!

De azért ne legyen olyan egyhangú, hogy arra megye, amerről jöttem, így egy szimpatikus

bal oldali utcában levettem magamat a Boszporusz felé.

Mint utóbb kiderült, tényleg a levettem magamat a legjobb szóhasználat, amilyen meredek lett az utca. Eddigre elég fáradt voltam ahhoz, hogy a táskám inkább a gravitációra hallgasson, ne pedig rám, és simán letolt a partra. Szerencsére itt is volt egy takaros dzsámi, ahova beülhettem az újrakezdődő esőtől, hogy egy kicsit kipihenjem magamat.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt lehet leesni a tengerpartra[/caption]

Eddigre már kellően kifáradtam. Jó lett volna végre valami száraz helyre hosszabban leülni. Meg enni egyet. Meg úgy, ezt a hátizsákot is bedobni a Boszporuszba.

Innen gyalogoltam vissza vissza. Útközben még lefényképeztem Sema egyetemét. Majd eljutottam a hotel kapujáig. Egy darabig gondolkoztam, hogy felmegyek, de végül mégis inkább újra visszamászta a dombra, az AyaSofya-hoz.

Itt találkoztam a Semáva, és most a villamos mentén találtunk egy jó kis éttermet. A vacsorát egy kosárban engedték le az emeletről, volt élő zene, és persze dinóm-dánom. Majd pedig lovagiasan lekísértem a Semát a kikötőben levő buszmegállóhoz. Még egy hegymászás simán belefért a napba.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Yeni Cami[/caption]

Nem is emlékszem, mikor jutottam fel az İstiklâl Caddesi-re, olyan gyorsan másztam meg a dombot.

Menet közben szintén napsütés, így útközben ismét mindent lefotóztam: Yeni Cami, Galata, templomok sorban, és még a taksim-téri szobrot is. Az emeletes buszokat gondosan elkerültem. Viszont itt van egy út, ami nyíl egyenesen megy. Jó sokáig. Úgy gondoltam, ennyi még bevállalható. Erre van ugyanis a Hadtörténeti (Katonai) Múzeum.

Teljesen nem maradtam azért térkép nélkül. Az útikönyvben volt egy 3x3 cm-es teljes Isztambul térkép. Ez kb. arra volt jó, hogy lássam, merre van Ázsia. És tudjak róla, ha cirill betűket látok, az nem Ukrajna, hanem Bulgária. Vagy Moszkva, de akkor már nagyon eltévedtünk.

Mégis, ezen valamennyire be volt jelölve, hol a múzeum. Amikor már elég sokat mentem a főúton, akkor az egyik sarkon megálltam, és megpróbáltam kideríteni, hogy mennyit kell még menni. No nem mintha erre reális esély lett volna, hiszen a pont nagyobb volt, mint az egész táv, amit gyalogoltam (egyébként a Taksim-térről 1300 m)

Miközben éppen az útikönyvkészítők szüeleire, nagyszüeleire gondoltam, egyszercsak megszólalt a bokor mögöttem. Azt mondta, hogy ez katonai terület, és jó lenne, ha kicsit odébb mennék. Azt nem mondta, hogy azért, hogy jobban tudjon fotoszintetizálni, de biztosan ő is örült, hogy végre kisütött a nap.

Ezek szerint viszont megérkeztünk. Itt lesz a múzeum is mindjárt, ha egyszer katonai terület. Még 200 m-t kellett menni, mire a bejárat is megvolt.

Most már nagy rutinnal készültem a szokásos múzeumi biztonsági kapuknak. Levettem a kabátomat, és az egészet behajítottam az egészet az átvilágítóba. Elég nagy zajjal járt. Nevettek is nagyot a biztonságiak, főleg amikor látták mennyi kacat van a zsebeimben. Kérdezték, honnan jöttem. Mondtam, hogy magyar vagyok.

Ez a módszer gyors volt. Nem tartottam fel a sort. Igaz sor nem volt. Ha jól láttam, aznap én voltam az első, és talán az egyetlen.

A múzeumban rengeteg mindent láthatunk. A Régészeti Múzeummal vetekedhet. Ide is érdemes szendvicset hozni, mert a több emeleten egy egész napot el lehet tölteni. Ilyen izgalmas dolgokat találni, mint a török zászló kialakulásának mitológiája, a Boszporuszt elzáró Lánc egy darabja, meg mindenféle érdekes fegyvert.

Láttam női zsebpisztolyt. Meg olyat, amivel verekedni lehet, ha nem sikerül eltalálni a célpontot.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Zsebpisztoly[/caption]

Meg olyan puska is volt, amit bármely kezdőnek a kezébe lehetett adni. Csak utána ajánlott volt jó messzire elfutni. Ilyenből ágyú is volt!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Puska kezdőknek[/caption]

Az előző múzeumok után várható volt, hogy itt is találunk majd magyar vonatkozású dolgokat. Pl. volt egy magyar láncing.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Magyar láncing (XVI. sz.)[/caption]

Majd pedig a már ismert Nándorfehérvári diadal, és Egri diadalról is találtam festményt. Mindkettő persze a győzelmes török verziót mutatja. No és Mohács sem maradhatott ki a listából.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A török egri diadal[/caption]

További különlegesség, hogy Atatürk osztálytermének a másolata is megtalálható. Nemrég Árpi is járt ott az óvodával. Este lelkesen mesélt róla.

[caption id="attachment_8415" align="aligncenter" width="500"] Árpi az Atatürk szobában a Hadtörténeti Múzeumban[/caption]

Több órányi bolyongás után ismét kijutottam a szabadba. Nagy meglepetésemre nem a szemből jövő eső fogadott, ahogyan azt már megszoktam a korábbi napokban. Simán csak sütött a nap.

Innen egy nyugodt sétával lejutok a Dolmabahçe -ig. Itt is dzsámi, majd be a palotába.

Itt már erősen érződik a késő oszmán kor hanyatló volta. Sehol egy kis saját egyéniség. Mindenhol minden barokk. Egyébként a Dolmabahçe palotát örmény mérnökök tervezték. Ettől függetlenül azért nem egy olyan hú de nagy dolog.

Mármint persze szép, meg jó kis kertje van, nem is beszélve a tengerre nyíló kapukról. Meg a sok sok drága csillár, és egyéb díszítések. De akkor is, kiveszett a török stílus.

Persze elképzelhető, hogy a szultánok ezzel is azt akarták mutatni, hogy Európához tartoznak.

Szerencsém volt. Kora délután érkeztem a palotához, és még be tudtam jutni. Ugyanis az épület védelme érdekében limitálva van a napi látogatók száma. Az utóbbi években pedig gyakori, hogy már reggel megékezik a kínai tankerhajó, és a kapuba kiborít pár százezer turistát. Fényképezőgéppel együtt.

Azért teljesen ne írjuk le a Dolmabahçe Palotát. Hiszen van benne sok-sok lámpa, meg hárem, meg lámpa, meg díszes ágy, meg lámpa, meg díszes fal, és lámpa.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Dolmabahçe Palota csillárja[/caption]

A lámpák mellett persze nagyon fontos dolgokat is fellelhetünk. Közülük is a legfontosabb az a szoba, ahol Atatürk meghalt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Atatürk halálos ágya[/caption]

És ahogy már megszokhattuk, az ilyen helyekről sem hiányozhat az oszmánok nagy büszkesége: néhány festmény az Egri diadalról, a Mohácsi csatáról és Buda elfoglalásáról. A fotó érdekében rendesen le kellett maradnom a csoporttól. És valahogy senki se értette, miért pont ezekre a képekre vagyok annyira kíváncsi.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Egri viadal megint[/caption]

Minden mókát félretéve, az azért jelent valamit, hogy az oszmán szultánok ennyire büszkék voltak arra, hogy legyőzték a magyarokat. Alig néhány másik csatát lehet találni. De minden fontosabb épületben van valami emlék arról, hogy sikerült a magyarokat legyőzni.

Elképzelem ahogy a szultán éjszaka járkal, mert nem tud aludni. Zavarja valami politikai probléma, valamelyik uralkodóval nem sikerül kiegyezni, vagy az adóbevallás kitöltésén akadt fent. És akkor, a hosszú séta után odatéved az egyik festmény elé. Ránéz, és azt gondolja: megküzdöttünk a magyarokkal is, nem fog egy ilyen orosz cárocška kiszúrni velünk!

Aztán bement a könyvtárba, hogy fellapozza a Dictionary of Science megfelelő fejezetét, hogy aztán... hopp egy kis szíverősítőt igyon. Majd bevonult a hárembe.

Hogy aztán másodpercek múlva fejvesztve (nem szó szerint, az majd később jön) meneküljön, mert a nőgyűlés piros francia hajkefét követel a szultántól. És azt, hogy foglalja el Párizst.

Úgyhogy a birodalom uralkodója végül visszabattyog a csengestyűs papucsában a magyar csaták festménye elé, és nagyokat sóhajt. Bezzeg a magyarokkal milyen jól ment mindent...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Dictionary of Science és a rejtett rakí-s készlet[/caption]

A Dolmabahçe Palota után (még mindig nem esik az eső!!) egy komolyabb kalandra vállalkoztam: átmegek Ázsiába!

Ehhez Sema adott egy tippet: A Dolmabahçe -tól nincs messze Beşiktaş, a kikötő. Persze gyalogolni kell, de hát mi az nekem ennyi nap után! Onnan megy a hajó Kadıköy-be. Erről akkoriban még nem tudtam, merre van. Ma meg a kedvenc helyem. Innen lehet visszamenni

a Taksim-térre a 110-es busszal. Egyszerű, nem?

Nosza, kis gyaloglás után megtaláltam a kikötőt. Könnyen ment, mert ott van a vízparton. Pedig ez nem mindig olyan egyszerű Isztambulban.

Felmegyek a hajóra. Az idő jó, és látom, hogy az ifjúság inkább kívül ül a hajó oldalán. Ez ám az utazás! Lehet, hogy néha felcsap a hullám, de áztunk már el ennél jobban is a napokban.

Be is készülök, hogy ott van balra a Boszporusz-híd. Oda fogunk átmenni a hajóval mindjárt. Elő a fényképezőgép, meg a telefon. A két földrész közötti lukból küldök majd SMS-t otthonra.

Mondjuk nem volt egyértelmű, hova megy a túloldalon. A híd közelében nem voltak hajók. A térképen voltak mindenféle csíkok, a Boszporuszra rajzolva, de azokkal eddig nem törődtem.

Na, indul a hajó! Hurrá! Elhagytuk Európát! Irány Ázsia! Irány a Boszporusz-híd! Na, de hé! Az balra van!! A hajó meg jobbra megy!

Akárhogy is néztem, a Boszporusz-híd csak nem akart közeledni... nem jó ez így... na de azért a turista maradjon mindig is turista, akármi történik is. Fotózunk közben erre is, meg arra is. Mígnem rá kellett jönnöm, hogy a hajó lassan sodródik a térkép felé.. Sőt mi több! Lement a térképről! Áj! Hogy fogok én visszajutni!

Elkezdem a térképet forgatni, és kezd kivilágosodni, hogy a tengerre rajzolt vonalak a hajóútvonalat jelenik. Mi pedig éppen Kadiköy-be tartunk. Igen ám, de ott más vonalak is vannak. Ha rossza hajóra szállok vissza, ki tudja, hol kötök ki a végén... Legjobb lesz, ha maradok.

Megérkeztünk Ázsiába. Na de én ki nem szállok. Ne tessék nekem integetni! Látom én hogy mindenki lement a hajóról. Én akkor is maradok. Itt ezzel a szép kis korláttal, amit két kézzel fogok. Ha azt akarja, hogy leszálljak, szedjenek le feszítővassal. De akkor viszem magammal a korlátot is! Hé! Ne lóbálja már olyan fenyegetően azt a feszítő vasat!

Egy gyors rohanás le a hajóról, ki a kapun, vissza a pénztárhoz, jegyvétel, és hopp, újra a hajón voltam. Közben azért lelkesen megtapostam Ázsiát is. De most aztán vissza Európába, és keressük meg azt a hajót, ami rendesen visz át a túloldalra, nem pedig valahova a világ végére...

Mikor mát újra Európában voltam, legalább 4 embertől megkérdeztem, hogy merre is van az a bizonyos Kadiköy. Legnagyobb meglepetésemre mind ugyan azt a hajót mutogatják, amelyről éppen leszálltam, és olyan gyanúsán meg van görbülve az egyik korlátja.

Na de biztos? De tényleg? Na de a híd arra van! Kadıköy meg amarra. Hát na jó.

Ismét visszaültem a hajóra. A matróz furcsán néz rám, de látja, hogy turista vagyok. Azoktól meg kiellik minden. Még az is, hogy összevissza kalimpálva és kiabálva hajózzanak a két kontinens között és követeljék a Kadıköy-be menő hajótól, hogy menjen Kadıköy-be. De egyébként ne Kadıköy-be, hanem a másik irányba, ami nem Kadıköy.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Egy kis Boszporusz[/caption]
Immár másodszorra megérkeztem Ázsiába, abba a reményben, hogy tényleg jó helyen vagyok. A matrózok lelkesen buzdítottak, hogy szálljak le a hajóról, jó helyen vagyunk. De ha mégse, akkor is szálljak le. Akár a tenger felőli oldalon is, csak tűnjek el végre az ő hajójukról.

Nos, Kadıköy egészen más világ volt, mint amit eddig láttam Isztambulról. És még a térképen sem volt rajta. Nekem meg itt kell megtalálnom a 110-es buszt valahogy. Van itt mindjárt egy hatalmas buszpályaudvar, ahonnan mindenféle buszok indulnak és mennek mindenfelé. Leginkább el innen, jó messzire.. Úgyhogy négyszer is megnéztem, biztosan jó buszra szálltam-e. És a sofőrt is kikérdeztem. Meg a kalauzt is. Ezek után mindenki tudta, hogy itt egy turista, aki Taksimba akar visszajutni.

Útközben volt folyamatosan meggyőződhettem arról, hogy tényleg jó fele megyek. A sofőr minden megállóhoz közeledve már előre kinyitotta az ajtót és jó hangosan kiordított a buszból, hogy Taksim! Taksim! Taksim! Így mindenki hallhatta, hogy ez a busz bizony Taksimba megy. És ha nem akart véletlenül felszállni rá, akkor jobban teszi, ha hátrébb lép, mert az első sort a kalauz összeszedte.

Látszólag minden jól is ment. Az irány jó volt, lassan-lassan a térkép széléhez közeledtünk. De mielőtt tényleg rámentünk volna, a busz mindig elfordult. Így csak reménykedni tudtam, hogy tényleg jó irányba megyek. Első isztambuli buszozásom leginkább a vakrepüléshez hasonlított.

Aztán egyszer csak eltűnt a föld alólunk. Mi van, csak nem repülünk? Nem, nem, hanem felértünk a Boszporusz-hídra. Eddigre már kellően besötétedett ahhoz, hogy sokat ne lehessen látni sokat, csak azt, hogy hirtelen valahol a tenger felett vagyunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Repülünk![/caption]

Így végül a sötétben értem vissza a Taksim térre. De ez még egyáltalán nem jelentette azt, hogy vissza is értem. Innen még 4,5 km-t kellett erőltetett menetben gyalogolni, mire elértem Semához az AyaSofya-hoz.

Közben azért a frászt hoztam a helyiekre, amikor azt kérdeztem, melyik metró megy a Taksim térről a Kék Mecsethez. Hiszen itt is van egy nagy M betű, meg a Sulatanahmed téren is van. Jó, az a másik egy cukrászdának az emblémája volt, de hát akkor is. Lehetne metró.

2015-04-21

A mai nap egyszerű volt: bementem a bazárba, és megpróbáltam nem eltévedni.

A bazárba... szombaton... amikor 8 millió ember is itt van rajtam kívül.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szombat[/caption]

Reggel 7 óra (otthon még csak 6), vonat, hajó és müezzin. Elkezdődött a hétvége. De én ma még nem pihenek. Egy régi könyvben azt olvastam, arra a legjobb nap a vasárnap. Így a lazítást a következő napra terveztem. Ma megpróbálom lerendezni az ajándék vásárlásokat. Úgyhogy összeszedem magamat és végre bemegyek a bazárba.

Érdekes módon a kabátom végre megszáradt. Meg az összes kacat is, ami eddig a zsebemben volt. A szótár eléggé cafatokban van, de fele annyira sem, mint a térkép.

Irány a reggeli. És nézzük csak meg azt a teafőzőt! Hogy is csinálták tegnap? Egy picit abból az aszfaltból, majd felönteni az egészet forró vízzel. És sikerült! Igen, tényleg tea lett belőle! De így nagyon gyenge lett. Legalább négyet meg kell innom, hogy megközelítőleg elérjem azt a hatást, mint az előző napokban.

Ma szombat van, Sema otthon van. Majd holnap elmegyünk együtt a Boszporusz-túrára.

Most pedig irány a bazár!

Lentről indulok el, és megyek felfelé. Mert ez a nehezebb. Tehát kezdjük a Fűszer bazárral. Az eddigi kalandozások során többször is átmentem rajta. De most, rendesen körbenézek. Sőt! Vásárolni is fogok! Persze így, hogy a szótárban egyetlen fűszer neve sincs benne, érdekes lesz. De majd meglátjuk.

No tehát beléptem a Fűszer bazárba. És hát a látvány, meg az illatok, az nem semmit.

Minden színes és szagos. Arra már rájöttem, hogy vannak a fűszerek, az édességek és a magok. Kb. ebbe a három kategóriába lehet tenni a boltokat. Néha külön van a parfümös, néha meg a fűszeres árulja. Na akkor kezdjük el vásárolni!

- Kérek abból az ízéből. Meg legyen olyan zöld is. Kék nincs?

Apám szereti a fahéjat. Itt pedig igazán méreteseket árultak akkor. Manapság ilyen nem látok. Akkor viszont felkutattam az egész fűszerbazárt, hogy a leghosszabb fahéj rudat elhozzam. Az eladó fel akarta fűrészelni, de én kértem, hogy egyben maradjon.

Persze később sehogy sem tudtam a táskámba belerakni. Olyan volt, mint egy sétabot.

Voltak is vele gondok, amikor felvittem a repülőre. Kb. minden 20 m-em megállított valaki. Én meg mondtam, hogy nem verekedni akarok vele, hanem ebből rakok majd az ebédembe. A bazár nemcsak ez az L alakú épület. Mellette, körülötte, mögötte és előtte is folytatódik. Van egy itt állat-virág bazár is. De a mondákkal ellentétben tevét nem árultak. Pedig azt de vicces lett volna a repülőre felvinni!

Van itt egy konyha bazár is. Az előbb megvett fűszerek, kávék és teák mellé vásárolhatunk itt eszközöket. Leginkább a kávé esetén ajánlott egy kávéfőzőt, cezve-t venni. A török kávé más-hogy darálják, mint az otthoniakat. Így ha nem akarjuk az otthoni kávéfőzőt jobb

kinyírni, akkor inkább vegyünk egy cezve-t. Annál is inkább, mert elég olcsó. Aztán reménykedjünk, hogy nem lukas...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vegyél kávéfőzőt![/caption]

És persze lehet venni mindenféle késeket is. Kicsiket, amolyan konyhait. Meg olyat, amivel utána el lehet menni az oroszlánra vadászni. Ez utóbbit már nem olyan biztos, hogy felengedték volna a repülőre...

Nosza, innen megyünk tovább, fel a Fedett Bazárba. Van ehhez egy elég jó út, a Mahmutpaşa. Csak meg kell találni Ennyi embertől azt se látni, hogy egyáltalán az úton megyünk, vagy valami máson. A dolgot nehezíti, hogy nem azon kell elindulni, ami logikus. De végül is mindegy, mert itt minden utca tele van izgalmas dolgokkal.

Azt már az Aranyszarv másik oldalán, az fűrógépeseknél megfigyeltem, hogy bármennyire is kaotikusnak, meg piacosnak néz ki minden, itt bizony nagyon komoly márkák is vannak.

Nem bővli. Hanem egy rendes bevásárló központban vagyunk.

A Fűszer bazár mögött is egészen nagy, neves márkáknak vannak a boltjaik. Más dolog, hogy velük szemben a bácsika fekete nejlon zsákból árulja ezeknek a homemade verzióit pár líráért.

Sikeresen felkapaszkodtam a dombon, megküzdve az embertömeeggel, végre megláttam a várva várt feliratot: Kapalı Çarşı!

Mindjárt az első hely, amit találtam, az ezüstművesek utcája. A kirakatok tele vannak olyan dolgokkal, amelyek nagyobbak, mint a hátizsákom. Na, ez is jól indul...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ezüst bolt[/caption]

De az igazi meglepetés a következő utcában volt: az arany boltok.

Oké, egyszer már bemerészkedtem a bazárba, mégpedig fentről. Ott is rengeteg aranyárust láttam, na de ami itt van. Mintha csak süteményeket lennének a kirakatban!

Még ijesztőbb, hogy tényleg olyan, mint a süteményt: lehet darabra is venni, meg kilóra is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Arany vagy sütemény[/caption]

Az elmúlt 10 évben talán a bazár változott a legtöbbet. A válság hatására előtérbe kerültek a kevés pénzü turisták, akik csak nézelődnek, de nem vesznek semmit. Ma már semmi akadálya nincs annak, ahogy bemenjünk egy boltba, mindent lefényképezzünk, és kimenjünk. Egyes eladók esetleg morognak, meg ilyenek.

Régebben a boltok választéka sokkal gazdagabb volt, és mindegyik saját egyéniséggel rendelkezett. Nem ugyan azt a kínai vackot akarták árulni, mint ahogy most történik sok helyen. A lámpás csak lámpát árult, a porcelános csak porcelánt, a rocker pólós meg csak rocker pólót stb...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Lámpák[/caption]

Ezzel együtt az eladók is megváltoztak. 10 éve ha lelassítottam egy bolt előtt, akkor mindjárt ketten kijöttek onnan, nyolcan meg a környezéből és egy Hello my friend! felkiáltással rám vetették magukat. Az egyikkel 20 percet bújócskáztam.

Úgy persze nehezebb volt fényképezni, de a hangulat jobb volt.

Az igazi buli viszont az, ha az ember tud egy kicsit törökül. Akkor minden egészen más.

Akkor az eladók nemcsak egy turistát látnak. Ilyenkor le lehet velük ülni teázni, beszélgetni.

Ez sokkal jobb élmény, és ez még ma is így van.

A várttal ellentétben olyan nagyon nem tévedtem el. Bár mindenhol ki volt írva, melyik utca merre van, ebből nem tudtam meg, hol vagyok. Viszont kb. fél óras céltalan bolyongás után már eléggé jól tudtam tájékozódni. Van néhány kiemelkedő, könnyen megjegyezhető tájékozódási pont: a fenti aranyművesek utcája (Kalpakçılar Cd), erre merőlegesen a másik főút (Yağlıkçılar Sk), a régi bazár, a szökőkút, a háromfolyosó (İnciciler Sk), stb...

Valahol találtam egy térképet is. Gyorsan lefotóztam, de a tájékozódásban nem segített.

Eléggé régi, de még használható. . Legnagyobb meglepetésemre pedig az útikönyvben emlegetett Zincirli Han-t is megtaláltam. Ott az egyik étterem falán volt egy másolat az útikönyvről: igen, jó helyen jár. Ez az a hely, amit a 192. oldalon látott. Azért sem mentem be.

Helyette inkább elővettem a listámat, kinek szeretnék venni valamit.

Eddigre nagyjából összeállt a kép, mit lehet és érdemes Isztambulban venni, kinek mi lehet a jó ajándék, stb.. Már csak fel kellett kutatni a boltokat. Ami jó móka volt, és persze időtöltés is. Ezt kellett volna valamelyik esős napon csinálni. Nem pedig szombaton.

Ma már tudom, a legjobb bazáros nap a hétfő. Ilyenkor még mindenkin rajta van a hétvége.

Ráadásul sok eladó úgy tartja, hogy az első vevő meghatározza a hetet. Így ezen a napon sokkal kedvesebbek, nagyobb kedvezményt adnak, stb...

Miután jól kiköltekeztem, és megpakoltam a táskámat, átmentem a könyvbazárba. Ha már itt van a sarkon.

Ez egy külön élmény volt. Ennyi könyv! Így egymáson! És mindenféle!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A könyvbazár[/caption]

Erről eszembe jutott, hogy az İstiklâl Caddesi-n ajánlottak egy jó boltok. Ez az önkormányzaté, és az összes Isztambulról fellelhető könyvet megpróbálják forgalmazni. Hatalmas a választék.

Így elindultam a Galata felé. Hátizsákom a Fűszer bazár után illatozott, a Fedett bazártól meg csörömpölt. Majd amikor meg a fél könyvesboltot felvásároltam, akkor pedig már nehéz is volt. Kezemben pedig ott lóbáltam a fahéjat is.

Értettem én, hogy így nem lehet várost nézni. Inkább visszamentem a hotelba. Ott meg rádőltem az ágyra, így táskástól, és aludtam estig.

Este még kerestem egy éttermet, de azzal véget is ért a nap.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul könyvesbolt[/caption]

Ő lenne a könyvesbolt, de most felújítják az épületet. Vele szemben kapott egy ideiglenes helyet.

2015-04-22

Azért ilyen is ritkán fordul elő: majdnem egy teljes héten át pocsék volt az idő, de hétvégére megjavult. Pedig általában fordítva szokott lenni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz hajóval[/caption]

Bár vasárnap van, de ez a hajókat, vonatokat és müezzineket nem érdekli. Mióta apa vagyok, tudom, hogy a gyereket sem túlzottan zavarja az ilyesmi. Sőt!

No tehát kelés 7-kor (otthon még csak 6), zsebekbe pakolás, majd reggeli. Mióta megtanulta a tea-önkiszolgálás fortélyait, már semmi vicces nem maradt benne (ahogyan koffein sem). Ki kell találnom valami mást... talán uborkát dugok a fülembe a pincér szeme láttára. Turista vagyok, nálunk ez a szokás!

A mai program egyszerű: Boszporusz túra.

Erről olyan sokat nem lehet írni. Vagyis de. Valaki egy egész lexikont összeállított, hogy a Boszporusz partján melyik házban mikor ki lakott, stb... Tehát azért lehet róla írni.

Megpróbálok én is valamit összehozni azon kívül, hogy ültünk a hajón és jobbra dőltünk, majd balra dőltünk.

Isztambulban a Boszporusz eléggé központi helyet foglal el. Pl. ott van a város közepén. Aki nem vigyáz, az könnyen belesik. De akkor is a Boszporuszban köthetett ki valaki, ha rossz időben rosszul helyezkedett a politikai terepasztalon. Ilyenkor az illető kapott egy zsákot is útravalónak, meg néhány követ is, hogy könnyebb legyen az útja. Mármint lefelé, a tenger feneké felé.

Erről mostanában már leszoktak. Aminek egyik oka, hogy Ankarában nincs tenger.

Tehát ott a Boszporusz, van hozzá hajó is, így ha túraidőbe belefér, akkor érdemes egy napot rááldozni.

A hajótúrákat eléggé kényelmesen alakították ki. Reggel nem kell korán felkelni, mert 10:35-kor indulnak a hajók. Kivéve persze azon turistákat, akik olyan szupercsendes helyen laknak, mint én.

A hajó kényelmesen 12:10-re megérkezik az utolsó faluba a Boszporusz partján. Itt lehet ebédelni, fagyizni, vagy felmászni a dombra a magyar erődbe. Onnan pedig lenézhetünk a kontinensről, ki a végtelen és misztikus Fekete-tengerre.

Majd pedig a hajó 15:00-kor indul vissza, és 16:25-re érkezik Eminönübe, vagyis a történelmi városrészbe. És ekkor még mindig van időnk egy kicsit sétálni.

Na, ez a terv.

A valóság viszont inkább úgy néz ki, hogy bár a hajó pánikszzerűen elindul 10:35-kor, és még bedobálnak pár turistát, akiket a parton találnak (pedig ők csak azt kérdezték, merre van a Kék Mecset), de utána a kényelmes hajótúrát a kapitány is eléggé kényelmesen veszi. Így előfordul olyan, hogy a 12:10 helyett 13:30-re ér a fordulóra. Vagy még később. És ilyenkor választani kell, hogy eszünk, vagy felrohanunk az erődbe.

Aztán a hajó meg valamikor majd visszaér. Akinek 16:26-kor megy a repülője, inkább ne az utolsó napra hagyja a túrát.

No tehát indulás 10:35-kor. Előtte még van egy kis idő, így miután Semával találkoztam a

kikötőbe, felmegyünk a Nagy Szulejmán sírjához. Itt készítünk egy szimbolikus közös fotót a nagy ellenséggel, hogy lám-lám, 500 év után milyen jól kijön a két tábor.

Később egy hasonlót készítettünk Egerben a Dobó szobornál, és Mohácson is. És még tervben van egy Szigetváron.

A fotó végül béna lett, így pár év múlva ismét együtt kerestük fel Szulejmánt. Ezt a későbbi fotót láthatjátok itt. Éppen dőlt az állvány, amikor az időzítő kattant. Azért ferde a kép.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] 500 évvel később...[/caption]

Vasárnap teljesen más a bazár helyén bolyongani. Ilyenkor minden zárva. A Fedett bazár és a Fűszer bazárnak még a nagy kapuját is bezárják ilyenkor. Sehol egyetlen ember, az utcák üresek. Röpké 10 perc alatt tudtuk ugyan azt az utat megtenni, amihez máskor legalább 40 perc szükséges. Ilyenkor egy egészen más, kihalt világ van itt.

A hajót viszont így könnyen elértük. És sütött a nap! Tiszta nyaralás lett a végén ebből a túrából!

Azért persze a korábbi napok rettenet időjárása meghagyta a nyomát. A tengeren azért olyan meleg nem volt. Néha, rövidebb időkre tudtunk csak kiülni az oldalára. Szerencsére viszont a teaárus sűrűn járt. Kár, hogy ebben az időben kihűlt a tea, mire hozzánk ért.

A hajónk meg csak úgy süvített! Át ez egyik híd alatt, meg a másik alatt is. Akkor el is döntöttem, hogy az egyik hídra felmegyek, mert onnan olyan jól lehet fotózni. Sema erősen tiltakozott, hogy nem lehet. Még örök is állnak napi 24 órában! Hmmm... Hát ha nem, akkor nem..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A szimbolikus Boszporusz-híd és az Ortaköy dzsámi[/caption]

Útközben sok szép házat lehetett látni. Mindezt szinte fotelban ülve. Na jó, a korláton lógva. De akárhogy is, akinek van rá ideje, mindenképpen próbálja ki. Ha egy egész napot nem is tud rászánni, legalább a rövid 1-1,5 óras túrára mindenképpen érdemes hajóra szállni.

Az európai erődöt szépen le lehetett fotózni, de az ázsiai jól elbújta a házak. E két erődöt ez alkalommal már nem sikerült felkeresni. De legalább a hajóról láttam őket.

Ahogy elhagytuk a második hidat, a táj kezdett megváltozni. Valahogy nyugisabb lett.

Nemsokára kikötöttünk az ázsiai oldalon, Kanlıca-nál. Ő a joghurtjairól híres. Van itt egy nem túl tiszta de annál látványosabb helyen fekvő kis büfé, meg egy remek halas étterem. És persze egy csomó macska.

Aznap és azért hűvös volt, így a parton nem sokan üldögéltek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kanlıca[/caption]

Mi nem szálltunk ki, helyette az egyik matróz hozott egy nagy ládát: tele volt a híres kanlıcai joghurttal. Sema gyorsan vett is kettőt, amit mi jóízűen befaltunk. A többi turista nem értette az egészszet. Ők kimaradtak a joból.

Már nem volt sok hátra az útból. Amikor a hajó kiért az utolsó kanyarból, egy igazán egyedi kilátás tárult elénk: Itt érnek véget a kontinensek, Európa és Ázsia. Köze pedig egy kék vonal, a Fekete-tenger.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A világ vége[/caption]

Ez a látvány valahogy lenyűgöző. Későbbi években is többször visszamentem, hogy más-más irányból ránézzek, lefényképezzem a világ végét. A 3. híd itt épül. Nem tudom, az majd miként fogja ezt a látványt, ezt az érzést befolyásolni.

Ha megkérdezitek, mi volt a legjobb Isztambulban (Semán kívül persze), akkor ezt a képet választom, ahol a világ véget ér.

Nos, megérkeztünk. Huhuhuhúúúú! Kiszállunk. Huhuhuhuhúúúúú! Elöl megy a Sema, utána én, utánam meg... hát... senki. Sőt, még a pallót is felhúzták, a kapitány meg gőzt adott. Hmm.. nocsak... mindenki elaludt?

Az ő bajuk. Gyerünk fel az erődbe! Persze tábla sehol. Megkérdezzük valakit, hogy merre van az a rom.

- Hát ott!

- Hol ott?

- Mögöttetek!

- Mögöttünk? Mögöttünk a kikötő van. Az is csak 10 lépésre. Oda nagyon nem tudott elbújni.

- Nem a kikötőben, hanem fenn a dombon!

- Hát mi is azt mondjuk, hogy a dombot keressük, meg az erődöt. Hol van az?

- Hát ott!

- Hol ott?

- Mögöttetek!

- Na de hol a domb, ha mögöttünk csak a kikötő van?

- A túloldalon, Ázsiában!

- Óóóó... és mikor jön a következő hajó?

- Holnap reggel.

No mindegy, jobb is, hogy így alakult. Menjenek csak a turisták, és tolongjanak csak az erődben. Mi itt sokkal jobb helyen vagyunk! Egy békés kis falucska.

Nem írom azt, hogy a kutya se volt ott rajtunk kívül, mert pont, hogy kutyából volt ott rengeteg. Meg egyébként van itt is néhány étterem, és nem is rosszak. Az isztambuliak szeretnek ide is kijárni. Persze nem most, amikor a tél fognyoma még benne van a levegőben.

De viszont már volt annyira jó idő, hogy ki lehetett feküdni a napra. Fel is másztunk a közeli domboldalra, és szemben az erőddel sütkezettünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Az utolsó erőd a világ vége előtt[/caption]

Egyszerűen ráértünk és sütött a nap. Végre úgy igazán beszélgethettünk, minden internet,

meg tömeg, meg eső, és hasonló zavaró tényezők nélkül. Szerintem ekkor változott meg minden köztünk.

Később vissza lementünk a faluba ebédelni, és kávézni. Itt ismerkedtem meg a kávéjólás fortélyáival. Erről majd egyszer talán lesz egy teljes bejegyzés is. Most legyen elég annyi, hogyha idő előtt megesszük a mintát, akkor nem lesz miből jósolni.

Elindult a hajó a túoldalról, így mi is lesétáltunk a kikötőbe. Míg várakoztunk, végigsimogattuk a macskákat, akik hozzánk hasonlóan kifeküdtek a napra.

Végre megjött a hajó. Az ebédétől jóllakott turisták nem vesztegették az időt. Az egyik felük már javában horkolt. A másik fele beérte sima szuszogással.

Nosza mi is felkapaszkodtunk, és már indultunk is vissza. Útközben jött az érdekes kérdés Sema részéről:

- Hol vacsorázzunk? Európában, vagy Ázsiában?

No igen, aki itt lakik két kontinens határán, tényleg csak egy gondolat kérdése, melyik földrészen szeretne vacsorázni, teázni. Csak felül a hajóra, és 15 perc múlva máris a másik földrészen van. Budapesten is ott a Duna közepén és jól elhatárolódik a két városrész. De mégis, Buda vagy Pest nem mindegy?

Isztambulban viszont komoly különbségek vannak a két oldal között. Néha még az időjárás is más: egyik oldalt süt a nap, másik oldalt szakad az eső. De kultúrában, munkában, emberekben is különbségek vannak. Így tényleg izgalmas az a kérdés, hogy Európában, vagy Ázsiában szeretnénk vacsorázni.

Eddigi esős napjaimat kizárólag Európában töltöttem. Csak egyszer jöttem át Ázsiába, és akkor is siettem vissza. Ma pedig véletlenül az európai oldalon szálltunk le. Úgyhogy legyen csak Ázsia.

Ekkor még Üsküdar-ban is megállt a hajó, így mi akkor szöktünk meg az alvó turisták közül. Ebben az évben kezdődött meg a metróépítés, így csak kicsit volt a környék feltúrva. Itt volt egy tengerparti étterem-teázó (mára elvitte a metró, de helyette). Mi ide ültünk be, és itt vártuk ki a naplementét.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A sirályok városa[/caption]

Mikor besötétedett, felálltunk, és hazaindultunk. Ki-ki a maga kerületébe, ki-ki a maga hajójával. Sema Beşiktaş felé, én meg Eminönübe.

A hotellal szemben volt egy Isztambul reklám. Elégé sokatmondó:

Istanbul, city of dreams, city of love

2015-04-23

Hétfő. Újult erővel ismét a városban!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul, a végtelen város[/caption]

Megint reggel 7 (otthon csak 6), vonat, hajó, müezzín. Eső nincs. Á! Tudtam, hogy hiányozni fog...

Ez az utolsó teljes napom Isztambulban, ezért úgy döntöttem, csak azért is eltévedek azon a 300 m-es szakaszon, ami a hoteltől az AyaSofya-ig tart. Nem iga, hogy nem sikerült... pedig pár napja mekkorát bolyongtam itt! Lehet, hogy kezdem megszokni ezt a hatalmas várost? Találkozó Semával, reggeli büfé, és egy rendes tea. El is döntöm, hogy visszamegyek a bazárba, és veszek egy teáskészletet.

Miután Sema bement az AyaSofya-ba dolgozni, én kint álltam Isztambul szimbolikus központi terén. 8 nap telt el, és minden reggelt itt kezdtem. Egészen otthonosan vagyok itt. Látom, hogy jön egy turistabusz. A leszálló embereket pedig megszállják a cifra ruhás teaárusok. Magamban jót nevetek az egészen. Bezzeg ha hozzám jönne az egyik! Lehet, hogy akkor egész éjjel a fotós állványomat kellene mosni, hogy ne tegyenek fel a reptéren kérdéseket a gyanús vörös-barnás foltok miatt.

Aztán arra gondolok, hogy itt a Kék Mecset. Életem első dzsámija volt. És akkor még úgymond eléggé amatőr módjára mentem be, és fotóztam össze-vissza. Most viszont, több, mint 40 dzsámi után, úgy érzem profi lettem. Úgyhogy bementem, és ellőttem még 200 képet.

Aztán nem bírtam magammal, és az AyaSofya-ról is fotóztam még 150-et. Amikor másoltam át a képeket a merevlemezre, az egyszerűen kiírta, hogy a felhasználó megzakkant.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sultanahmed Camii[/caption]

Ebbeni élvezetemben, hogy nem esik az eső, és szabadon barangolok Isztambulban, elmentem a Fedett bazárig. Ez sem volt már annyira idegen, mint az előző napokban. Mindjárt kerestem egy teáspohár áruló helyet.

- Idenézz fiacskám! Ez törököknek készült. Nem holmi vacak, amit rásóznak a turistáknak. Ez törhetetlen.

Mondta az eladó, nagy lendülettel, mintha éppen Shakespeare-t szónokolna teaivás közben, úgy a falhoz csapta a poharat, hogy lejött a vakolat. A pohárnak viszont semmi baja. Én azért kértem, hogy olyat adjon, amint nem szokott a bemutatókon használni.

Nos, ezzel is megvagyunk. Első napon lementem Európa csücskére, de az esőtől alig láttam valamit. Így gondoltam, megint megpróbálkozom vele.

Na, hát igen. Így egészen más! A köd, az köd. Nem eső. De ha így süt a nap a dombtetőn, akkor hamar feloszlik.

20 perc múlva már egészen jókat lehetett fotózni.

Lássuk, mint lehet még csinálni, utolsó nap lévén. Hmmm.. az az ázsiai hajózás nem sikerült túl jól. De most már felvérteztem magamat, és hajózok egy jót. Itt a térkép, rá vannak írva a kikötők. Csak azt kell nézni. Itt van mindjárt egy szimpatikus hely, amit úgy hívnak, hogy iskelesi.

Visszaballagtam Eminönü központjába, a kikötőbe. És mindjárt az első embertől tanácsot kértem, hogy melyik hajóval tudok eljutni az iskelesi nevű helyre.

Jó, hát turista vagyok, de azért ennyire furcsán nem kell rám nézni. Se zöld fejem nincs, sem négy szemem. Na, hol az az iskelesi?

Egy jó 30 percet elszórakoztattam a munkába menő lakosságot, mire valaki felvilágosított, hogy az iskelesi simán csak annyit jelent, hogy kikötő. Ilyen pedig sok van Isztambulban. Nézzem meg azt is, ami elé van írva: pl. Eminönü, Kadıköy, stb..

Aha, hát ez a kulcsa! Nekem pedig akkor ez a Kadıköy nevű kell. Gyerünk! Keressünk egy hajót!

Fel is ültem egyre, ami tényleg jó helyre vitt! Útközben kellett rádöbbenem, hogy azért az ázsiai oldalon is vannak látnivalók bőségesen. Csak nincsenek úgy kiépítve a turistáknak, mint az európai oldalon, így a legtöbbjébe nem lehet bejutni. Kedvencem a Marmaray Egyetem Haydarpaşa épülete. Ez főleg este nagyon látványos. Szerencsére sok kép felkerül az internetre, így be lehet kukkantani.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Marmaray Egyetem Haydarpaşa épülete[/caption]

Egy kis ázsiázás után visszamentem a kikötőbe, és a térképet tanulmányoztam. Kész csoda, hogy ezt az agyonázott rongydarabot még mindig lehet használni. Íme a Boszporusz. Rajta össze-vissza szaggatott vonalak jelzik, hogy a hajóútvonalak tervezésében a Pókember is részt vett. De azért ki lehet találni, hogy innen, Kadıköy-ből meg egy Eminönü-be (onnan jöttem), egy másik pedig Beşiktaş-ba. Hmm... Beşiktaş... mi ott vajon mi van?

Áááá, hát ott a Boszporusz-híd mindjárt! Szépen felmegyünk rá, és a közepéről egy akkora panorámát fogok fényképezni, hogy csak na!

Úgyhogy hajóra fel, irány Európa! Hehehe, most már én is oda-vissza ugrálok a kontinensek között!

Leszállva a hajóról mindjárt egy kommunista aktivista osztogatta a szórólapjait, hogy jaj de jó a sarló meg a kalapács. Bárcsak tudtam volna törökül, 5 perc alatt lebeszéltem volna erről az egészről!

No jó, betájolom magamat: jobbra át, és indulás a híd felé. Hoppá barátom, elejtetted a cipőpucoló keféjét! De én olyan rendes vagyok, felveszem és visszaadom neked. Nem kell hálálkodni! Jaj, meg pláne ne pucold ki a sáros bakancsomat! Látott ez már elég sok mindent az elmúlt napokban. Egyes foltok már műemléknek számítanak, olyan helyeken jártam... Persze azért a 10 TL jól esik a végén, mi? Reggel a teásokat megúsztam, erre beleestem a cipőpucoló csapdájába.

Ezek ugyanis azt játsszák, hogy a gyanútlan turista előtt elejtik a keféjüket. A tapasztalatlan külföldi meg felveszi, és visszaadja nekik. Ezzel pedig máris elvesztette a csatát, mert megszegte a legfontosabb szabályt: szóba álltál az eladóval. Innen nincs visszaút. Valami

módon ki fogja találni, hogy fizess neki...

Ha ezt az USA-ban a multik látnák... felhagynának a marketing képzéssel, és innen gyűjtenék meg a szakembereket...

Immár 10 TL-vel rövidebben, de csillogó és barnára mázolt fekete cipővel folytattam az utamat a Híd felé.

A Híd egyébként nincs messze, gyalog simán elérem.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Ott lesz a Boszporusz-híd[/caption]

Már 40 perce gyalogoltam, de a hídnak esze ágában sem volt közelebb jönnie. Így én mentem tovább, és mentem, és mentem... emlékeztet az első napokra. Csak most nem esett az eső.

Útközben viszont ilyen izgalmas táblát találtam:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mikor ki merre[/caption]

Emlékszem, még a 0. napon, mikor a taxis hozott be a reptérről, akkor láttam egy hasonlót. De azt akkor nem tudtam lefényképezni. Most viszont igen.

Azóta megtudtam, hogy Isztambulban több helyen is hasonló szabályozással próbálnak a dugó ellen küzdeni. Leghíresebbek a Boszporusz-hidak, ahol reggel az Európába menő forgalom kap egy ajándék sávot a szembejövőktől. Este pedig az Ázsiába menők. De az igazság az, hogy még ez sem nyújt igazi megoldást, csak a dugót húzza szét, ami így egy kicsit fellazul. De amint véget ér a privát sáv, azonnal újra bedugul minden.

Én éppen a díger időszakban jártam, amikor is a középső sáv azé, aki előbb tud dudálni. Ilyen muzikaszó közepette jutottam el a Hídig.

Vagyis hát...

A Híd meglett. Be is álltam alá, néztem is felfele, ameddig csak a nyakam meg nem fájdult. Csakhogy sehol egy lépcső, vagy lift, de még helikopter parkoló sem. Hogy lehet erre feljutni?

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A híd alatt, a híd alatt, a .... hú de nagy híd ez![/caption]

Segítségemre a fizika volt: valahol csak van egy vége ennek, ahol az autók feljutnak. Az nem lehet, hogy csak úgy áll a levegőben. Úgyhogy hátra arc, és követjük azt a hidat. Valahol majdcsak találkozik a földdel.

El is kezdtem egy ígéretes dombon kapaszkodni felfele. Persze úgy, hogy közben házak, utcák, kerítések jöttek-mentek keresztbe. Így nemhogy egyenesen nem lehetett haladni, de a cikkből is több volt, mint a cakkból. Ha nem lett volna a híd ilyen magasan a fejem felett, akkor biztosan 10 perc alatt eltévedek.

Végül többszöri visszafordulás, rövidítés, és cikk után csak feljutottam a dombra. Itt a következő látvány fogadott:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ott a híd a fejem felett[/caption]

Bármennyit is másztam felfelé, ez a domb nem volt elég, hogy elérjem a hidat. Kedvemre ugrálgathattam volna, de akkor is túl magasan volt még mindig. A domb pedig itt véget ér. Ami azt jelenti...

.. hogy most akkor megyünk lefelelelele. Aztán majd a következő dombot ismét meg kell mászni. És majd meglátjuk, hogy az elég magas lesz-e.

Nagy szerencsém volt. Amikor nagy lihegve, többször cakk után (ezen a dombon cakkból volt több) végre felértem, az út is ott volt mellettem. Ráadásul még egy kitaposott ösvényt is találtam. Így már csak a korláton kellett átmásznom. A túloldalt viszont járda nem volt. Seбай, annyi hely van, hogy elférjek. Csak az oszlopoknál kellett összehúznom magamat.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Gyalog a Híd fele[/caption]

Már csak pár méter lehetett hátra, amikor előkerült a biztonsági őr is a kicsi fehér bódéjából. Persze angolul nem tudott. Nem azért ültették ide, hogy több ezer fős nemzetközi konferenciát tartson. Sőt! Valószínűleg senki se számított arra, hogy valaha itt emberrel fog találkozni. Biztosan én voltam az egyetlen turista, akit nagy örömmel elzavarhatott onnan. Talán még ma is meséli a szomszédoknak, hogy "Bezzeg 2005-ben, jött egy külföldi, és azt mondtam neki, hogy..." Ha már akkor is lett volna okostelefon, tutira készít velem egy selfie-t és kirakja a Facebookra.

Akárhogy is, komoly kommunikációs problémába ütköztünk.

- No!

- Fel szeretnék menni a hídra.

- No!

- De csak fényképezni szeretnék...

- No!

- Nem mennék át, csak a közepén megállnék fotózni.

- No!

- Akkor csak egy picit mennék be, hogy a Boszporusz fotózzam le.

- No!

- Na, csak 3 lépést...

- No!

- Szép időnk van ma.

- No!

A megmentésemre egy motoros érkezett. Ő felajánlotta, hogy átvisz a hídon, és majd szép lassan megy, hogy tudjak fényképezni. Persze a kapaszkodásról már nekem kell gondoskodnom. Hmm... nem rossz...

És hogy jövök vissza? Az már a térkép széle... Hát azt nekem kell megoldani... Így az ajánlat

bármennyire is csábító volt, nem vállaltam be. Estére már a hotelben akartam lenni, nem pedig Ázsiában bolyongani. Így végül visszagyalogoltam.

Ha valakinek hasonló gondolata, a Boszporusz-hídról fényképezőknek néhány fontos tudnivaló.

A híd azért van lezárva, mert mint minden nagyvárosi híd, kedvenc helye az öngyilkosoknak. Az egyik viszont pont eltalált egy turistahajót, ami nem volt vicces. Ha valakinek hasonló lehetősége van, hogy csak az egyik irányba megy át, az ázsiai oldalon kényelmesen ki tud szállni, majd Üsküdar-ba vissza tud gyalogolni. De igazándiból a legjobb időpont az, amikor is mindenki felmehet a híd, kényelmesen fényképezhet, piknikezhet, de még aludni is lefeküdhethet.

A változatosság kedvéért nem gyalogoltam vissza a hotelig. Valahogy lekavarogtam a hegyről, majd kerestem egy buszt, ami visszavisz Eminönöbe. Innen már rutinosan másztam fel az AyaSofyaig.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Valahol Ortaköy-ben[/caption]

Még 1 órával volt, mikor ismét találkozom Semával. Hmm.. mit lehet addig még tenni. Persze ismét lefényképeztem az AyaSofya-t. Meg Kék Mecsetet is, nehogy megorroljon rám. Aztán bejártam a környéket.

Rátaláltam arra az étteremre, ahol pár napja minden este teázgattunk. Megint leültünk beszélgetni. Most viszont legalább nem esett az eső. Aztán elbúcsúztam tőle.

Mikor legközelebb jártam Isztambulban, próbáltam felkeresni, de akkor már nem dolgozott ott.

Innen, immár sötétben visszamentem az AyaSofya-hoz. Már rutinból lőttem 1-1 képet. Itt bevártam, míg Sema befejezi a munkát.

Innen együtt mentünk tovább és kerestünk egy különleges éttermet az utolsó közös vacsoránkhoz.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya este[/caption]

Másnap reggel 7 óra (otthon még csak 6), hajó, vonat, müezzin. És a készlethez még a te is hozzá tartozott.

A mindennapi barátaimat, állványt, szótárt, térképet, tartalék akkumulátorokat, stb... ezúttal

már nem a kabátzsebembe pakoltam, hanem a táskába.

Na igen a táska... Annyi mindent vettem, hogy nem fért bele. Pedig ugráltam is a táskán, de egy-két dolog így is kimaradt. Azokat pakoltam a kabátom, nadrágom zsebeibe. Ott tartottam, ha a fehérneműbe is rakok valamit, de ezt az ötletet végül elvettem. Ami kimaradt, azt végül odaadtam a Semának.

Vele még egyszer utoljára találkoztam az AyaSofya előtt. Beültünk egyet teázni, aztán elváltunk. Ki tudja, hogy látjuk-e még egymást? Valaha...

Hátamon a táska, zsebeim tele mindefélével, de főleg csörgős dolgokkal, kezemben meg a kétméteres fahéjrúd. Így mentem ki a reptérre, így szálltam fel a gépre. Így búcsúztam Isztambultól... Ki tudja, visszajövök-e még ide?..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Utolsó pillantás Isztambulra[/caption]

Otthon persze a határőr mindjárt kiszúrt: Törökországból érkezik, fiatal, egyedül utazik. A zsebei pedig... Hát...

Eddigre már volt egy kis rutinom a zsebek kipakolásában, ahogyan azt minden múzeum előtt megtettem Isztambulban. A vámos viszont biztosra akart menni, és még a pénztárcám eldugott zsebeit is átnézte. Természetesen az is tele volt az isztambuli bazár emlékeivel. Azért az jó, hogy a Fűszer bazárban nem vettem semmiféle fehér port kicsi zacskókban..

---

4 nap múlva SMS érkezik a Semától: kapott egy képeslapot tőlem.

Az AyaSofya van rajta, isztambuli pecséttel.

Minden kép az első túrán készült. Így jobban átadja a hangulatot. Egyedül a bevezető utáni képek voltak frissebbek, illetve azok, ahol ezt külön leírtam. Pl. Kariye Camii

2015-04-24

Epilógus

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A szemeteskuka urai[/caption]

8 hónappal később..

Ezúttal minden más volt: nem volt 7 órás kelés, nem volt reggeli hajó és vonatkürt, de még müezzín sem. És ezúttal a várost sem egyedül jártam.

Csak az eső. Az mit sem változott. Ezúttal is szakadt folyamatosan.

Újra itt vagyok Isztambulban, az álmok városában. És ahogy elnézem, ez egyben az esők városa is.

Visszatértem. Visszatértem az esőbe, visszatértem a városba, visszatértem Semához.

Ezúttal csak 3 napig vagyok itt, és most nem turistaként. Semával együtt töltjük ezt a pár napot.

Így persze nincs eltévedés és a vidám kalandos percek is másmilyenek. De azért így is voltak izgalmak.

Szóval eső. Igen, 3 napig végigkísért a korábban már megtapasztalt időjárás. Tudtam én, hogy ez is hiányozni fog. De aztán egyszer csak, mindjárt az első napon, mielőtt a napocska aludni tért volna még átkukucskált a felhők alatt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya kettős szivárványban[/caption]
Ekkor éppen zajlott a Ramadán (Ramazan). Ez így késő ősszel teljesen más hangulatú volt. Az emberek pl. nem ültek ki a parkba. Bár ebben bizonyára a szakadó eső is közrejátszott. Ettől függetlenül hatalmas élet volt a történelmi belvárosban. Mindenhol nagyban ment a sütögetés. Ez pedig azt jelentette, hogy a füst-köd keveréktől semmi se lehetett látni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ramadán a Kék Mecset előtt (2005)[/caption]

Ilyenkor nagyon becsülöm ezeknek az embereknek a kitartását: napkelte óra nem ettek, nem ittak, most pedig itt sütögetnek a teljes füstben a többiekkel együtt.

De azokat is, akik az éttermekben és büfékben ülnek, és várják a naplementét és közben egy

pohár vízzel szemeznek.

Mivel késő ős volt már (és nem tudom, írtam azt is, hogy szakadt az eső?), a napnyugta is jóval hamarabb bekövetkezett, mint most, amikor a Ramadán (Ramazan) nyárra esik. Este fél 7 fele már sötét volt, tehát a böjt valamikor fél 6 és 6 között érhetett véget. Ez pedig éppen a munkaidő végén van.

Míg most nyáron (2015-ben a Ramadán (Ramazan) június 18 - július 16-ig tart) este 9 előtt pár perccel kezdődhet a vacsora.

Mindez azt jelentette, hogy tényleg hatalmas élet zajlott a városban naplemente környékén, még úgy is, hogy szakadt az eső. Éttermet találni szinte lehetetlen volt. Az utolsó percekben pedig rengeteg ember szaladgált az utcán, abban a reményben, hogy valami üres helyre még befér.

Legizgalmasabb az volt, amikor beköszöntött az este, és véget ért a böjt. Abban a pillanatban megállt az élet az utcákon. Még a villamos sofőr is bement a legközelebbi büfébe. A dzsámikban gyorsan elmondtak egy rövid imát, és futott mindenki enni, inni. Alig 1 perc múlva teljesen kiürültek az utcák. Még turista sem volt, mert hát ilyen időben..

Erről akkor még nem készítettem képet. De ha nem felejttem el, akkor majd 15 év múlva..

Jah, és a szabadtéren láttam egy hatalmas dönert!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mega döner[/caption]

3 napot töltöttem újra Isztambulban, 3 esős napot, de egyben 3 meleg napot is.

Ezúttal viszont nem turistaként. Hanem most már belülről láthattam Isztambul mindennapjait. És pont a legfontosabb ünneppel is megismerkedhettem.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hazafelé...[/caption]

Ezzel véget ér az első napok, beszámolója.

Bár ez a vége, egyúttal ez volt mindennek a kezdete is.

2015-04-27

már volt szó egyszer.

Most viszont itt a lehetőség, hogy legyen nekünk is egy saját Atatürkös betűkészletünk!

Atatürk kézírása egyedi volt.

Mint ahogy mindenki másé is. Csak éppen keveseknek van olyan írása, amire sokan lennének kíváncsiak. Az enyém biztos nem tartozik ebbe a körbe, mert az enyém rém ronda. Amikor kezdtem érezni, hogy a kézi írásomat teljesen átveszi a gépelés, akkor gyorsan digitalizáltam, hogy valami mégis megmaradjon belőle. Manapság jó, ha havonta 3 mondatot kézzel írok.

Ezen lehet vitatkozni, hogy jó, vagy nem jó. Egy szép, igényes kézírás azért jó ha van. Atatürké pedig ilyen.

[caption id="attachment_8442" align="aligncenter" width="500"] Atatürk kézírás betűkészlet[/caption]

. Az eredeti forrás .

A betűkészlet teljes mértékben legális. Murat Özbalcı készítette az egyik évben az április 23-ai törökországi gyereknapi.

Így ennek segítségével pont atatürkös betűvel írhatjuk le az Atatürk mondásokat.

Vagy más, Atatürknek tulajdonított írást lehet így úgymond restaurálni, ha már az eredeti nehezen olvasható. Az persze nem ér, hogy akkor már mindjárt néhány betűt ki is cserélünk. Lehetőleg történelem hamisításra nem használjuk! Egy profi szakember amúgy is elsőre kiszúrná.

A betűkészlet természetesen török nyelvű. De kis trükközéssel a magyar ékezetek is megoldhatóak. Ha esetleg valaki úgy érzi, szeretne valami magyarosat is látni Atatürktől. Azért mondjuk a számlákat ne az ő nevében írja alá.

Itt megjegyzem gyorsan, hogy óva intek mindenkit, hogy a saját aláírását digitálisan használja. Legjobb rosszpélda, amikor a szkennelt szignót jpg-ként csatoljuk az e-mailhez. Ezzel pedig jól odaadtuk az aláírásunkat mindenkinek a nagyvilágban, hogy használja egészséggel. Digitális szignózáshoz nagyon fejlett digitális aláírási technikák léteznek ma. Ezek nemcsak azt igazolhatják, hogy az aláírás a miénk, hanem pl. pontosan mikor készült, hol, de még azt is, hogy a dokumentumba nem próbált meg senki belepiszkálni. Egyetlen

pontból sem lett vessző, stb...

Az Atatürk kézírásnál természetesen másról van szó. Itt inkább a történelmi érdekességről van szó, minthogy egy szerződést az ő nevében kötnénk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Atatürk betűkészlet[/caption]

Az Atatürk betűkészlet telepítése ma már roppant egyszerű. Letöltjük, majd a fájl kicsomagolása után jobb klikkel rákattintunk, és máris ott a telepítés felirat.

Egyébként a betű szépen kidolgozott OpenType formátumban van. Azaz lehet Windowson, Macintoshon, de még Androidon és iPhonon is használni.

Mindenkinek jó történelmezgetést!

A letöltött fájlhoz mellékeltem egy török szimbólumok gyűjteményét is. Ebben Atatürk sziluettet és török zászlókat is találunk.

Maga a betűkészlet eléggé házi tákolmány, de azért becsüljük meg. A Török Rádióamatörök Klubbja (TRAC) készítette ☺

[caption id="attachment_8443" align="aligncenter" width="500"] Törökország betűkészlet[/caption]

Meg más nyavaják is vannak ezzel a készlettel, de mindegy... szóval van egy ilyen is.

2015-04-28

Egy kis török központ Törökország közepén, Isztambulban.

Már maga Törökország sem egyszerű. Mert az definiálni, hogy ki a török, igencsak nehéz. Magában az anatóliai országban is számtalan török nép él. Hát még a határokon túl!

A Wikipédia szerint () a török nyelvcsalád kb. 30 nyelvből áll. Azért az is informális, hogy kb... pontosan meg ki tudja?.. Ezt pedig kb. 180 millióan beszélik.

Egy ismerősöm egyszer azt mondta, ha elindulunk Isztambulból kelet felé, akkor egészen Kínáig mindenhol törökül beszélnek. Egy másik szerint ehhez elég csak a sarki kebabárushoz elmenni.

Isztambulban viszont nyílt egy kiállítás, ahova ezeket a török csoportokat (ha nem is mindet, de legalább a legismertebbeket) mutatják be: Azerbajdzsán, Kazakisztán, Kirgizisztán, Özbegisztán, Türkmenisztán, Tatárok, Baskíria és a ciprusi törökök.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Baskíria[/caption]

Ezek népeknek 1-1 úgynevezett kulturális házat építettek, ahol megismerkedhetünk az öltözködéseikkel szokásaikkal.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tatár hangszerek[/caption]

De még a zenei kultúrájukkal is!

Nagyon sok érdekes, és izgalmas dolgot találhatunk itt. Pl. egy nagyméretű (ISO 9001-es szabvány szerint épült) jurtat is. Mely eredeti, ISO 9001-es szabvány szerint legeltetett kecskebőrből készült. Tehát semmi hozzáadott mesterséges anyag, teljesen bió.

Azért ne együk meg. Nem biztos, hogy jót tesz... De legalábbis a jurtaőr roppant mérges lesz...

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] Jurta Kirgizisztánból[/caption]

És egy igazi selyemút étterembe is betérhetünk, ahol a különféle török népek különféle kebabjait, téasztás ételeit próbálhatjuk ki. Nem is beszélve az izgalmas teákról.

Érdekes módon az étterem weblapja japán, de ilyen apróságokon nem akadunk ki.

Aki esetleg szeretne virtuálisan is körbenézni, . Érdemes az oldalt a munkahelyen, teljes

hangeróval, éppen amikor a főnök fontos ügyben tárgyal. A folklór zenét ugyanis roppant nehéz lekapcsolni, és minden lépésnél újra felcsendül. Egyik-másiknak jó kis indulós dallama van. Az ilyen pedig ugyebár növeli a munkamorált.

A múzeum Zeytinburnu kerületben található (cím: Maltepe Mah. Topkapı Kültür Parkı Osmanlı Evleri, Topkapı / Zeytinburnu / İstanbul). Szerencsére fele annyira sem a világ vége, mint amennyire látszik (pláne, hogy ennél vannak világ végebbi helyek is). Az M1-es metróról a Topkapı megállónál kell leszállni, és onnan már csak pár percre van gyalog.

Minden nap 8-17-ig van nyitva. Belépés: ingyenes

2015-04-29

Nemsokára jönnek a választások, ahol is ki-ki a maga módján, úgy törökösen, megpróbál részt venni.

A blogban mi lehetőleg kerüljük a politikát, próbálunk az egészből kimaradni. De vannak olyan dolgok, amelyek mégis izgalmasa, érdekesek, és olyan igazi törökösek. Melyeket érdemes bemutatni. Amennyire csak lehet, részrehajlás nélkül.

A törökök, amióta csak betették a lábukat Anatóliába, élnek-halnak a zenéért. A zene és a tánc a mindenük.

A sofőrök szeretnek ritmusra dudálni. A gyalogosok meg olyankor eltáncolnak az útból.

Annyira szeretik a zenét, hogy szinte minden show-műsorban van olyan rész, amikor mindenki tapsol, énekel és táncol.

Vagy ha az utcán sétálnak a gyalogosok, és valamelyik boltból a szokottnál hangosabban próbál a zene kitörni (mert mondjuk rádólt a szekrény a hangerőszabályzóra), akkor amíg az üzlet előtt elhaladnak a törökök, addig felveszik a ritmust, és ők is énekelnek pár sort a dalból.

Mindezek után teljesen érthető, hogy a választásokhoz és kell egy megfelelő dal. Sőt! El sem képzelhető, hogy egy párt induló dal nélkül kampányoljon.

Lehet, hogy a párt kicsi. Lehet, hogy még programtervezete sincs. Az is lehet, hogy ő se tudja, mit akar csinálni a parlamentben. Az is lehet, hogy be se akar jutni, csak jól mutat a Facebookon (rajongók száma = 4). De akkor is, egy jó kis pártinduló mindenképpen szükséges. Hiszen erről ismerik majd fel az emberek.

Lehet, hogy mégsem ismerik fel.. de akkor is, kell egy jó dal!

Ráadásul egy jó dal, ott marad az emberek fülében, amit a buszsofőrtől kezdve a kebab árusig mindenki dúdolgatni fog.

Úgyhogy most, miután eldőrdült a választási startpisztoly, minden párt kijött az utcára a maga kis dalával.

Természetesen a megszokott módszerek itt léteznek: a tv-reklámokban állandóan hallhatjuk a politikai dalokat. De ugyan úgy az utcán is megvannak azok a pontok, ahol szórólapozgatás, zászlólobogtatás, stb... zajlik. És persze ordít a zene, hogy a másik földrészen is hallják.

Ezek mellett járják a várost a kampány autók. Ők azok, melyek a párt színeiben járják az utakat, és szól belőlük a kampánydal. Néha meg valaki kiinteget.

Utána meg esetleg megy egy másik autó, ahonnan azt kiabálják: KRUMPLI!!

Egyébként ezeknek a daloknak nem feltétlenül kell olyasminek lennie, ami közvetlenül a választásról szól. Lehet ez átvitt értelemben is. Vagy olyan is, aminek semmi köze az egészhez.

Persze egy autó drága (lehet bérelni is), és nem is tud akárhova bemenni. Pedig a legtöbb választópolgár a sétálóutcákban gyülekezik. Így erre is van megoldás. Nem kell az iPhone-t kihangosítani, hanem lehet kapni kerekes hangrendszert. Ez olyasmi, mint az a kiskocsi, amit a nénikék húznak maguk után a piacon. Csak itt a krumpli helyét egy 200 Wattos hangszóró foglalja el (2 ajándék mikrofonnal).

Ezzel aztán lehet menni mindenhova kampányolgatni, zenét lejátszani. És ha jól látom, még gitár bemenet is van, így mindjárt egy rögtönzött koncertet lehet adni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kerekes kampány rendszer - forrás: secimotobusu.net[/caption]

2015-04-30

Választási kacsatokat akartam írni, de mivel a listán emeletes busz is van, így valami jobb szót kellett találnom..

Törökország nagy. Hatalmas! Ez az egyik gyakran visszatérő témánk a blogban. De most az a fontos, hogy ebben a nagy országban rengeteg ember él. A 2014-es népszámlálás szerint 77.695.904 (ezzel a világ 18. legnépesebb országa).

Ez pedig nagyon sok embert jelent. Az idén 56 millió ember szavazhat (ez 3 millióval!! több, mint az előző 2011-es szavazáson). E miatt minden kicsi dolog nagy lesz (pl. 2011-ben csak az érvénytelen szavazatok száma majdnem 1 millió volt - fél Budapest).

Éppen ezért sok minden másképpen működik, mint a kisebb országokban. Mivel minden nagyban zajlik, ezért sok olyan mókába is bele lehet vágni, ami kis országban nem érné meg.

Ilyen mindjárt a Választási Szakkiállítás! Legutóbb 2014 októberében volt.

Itt olyan cégek jelennek meg, melyek kifejezetten a választásra készítenek marketing anyagokat, és eszközöket. Mivel a törökök egyébként is szeretik a színes dolgokat, ezért nem is kell feltétlenül a következő választást megvárni. Mindig van valamilyen ok, amiért lehet zászlót lobogtatni, ajándék tollat és sapkát osztogatni, stb... Így egyes cégek arra tudtak specializálódni, hogy ezeket a kampány igényeket kielégítsék.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Készülnek a zászlók -2014- Forrás: ekotrent[/caption]

És milyen igények vannak?

Első ugyebár a zászló. Ebből sosem lehet elég Törökországban. De most ne olyanra gondoljunk, amit kézben lehet lobogtatni. Hanem, amelyeket az utcán keresztbe lehet kifeszíteni. És persze nem is egyet, hanem legalább 40-et. Jó, egy kicsit belóg, de ameddig nem jön erre az emeletes busz, addig nincs baj.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Választási zászlók[/caption]

Apropó, emeletes busz!

Nincs is igazi kampány emeletes buszok nélkül. Bár valójában ezek nem igazi emeletesek, hanem sima buszok, átalakítva. Ennek a tetejét pakolták tele hangszórókkal, középen pedig egy emelvény található. Ide állhat ki az, ki bátor, és szembe mert nézni a néppel. Kockáztatva azt, hogy kiváló célpont ha esetleg paradicsommal akarná valaki megdobálni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mozgósínpados kampány busz - Forrás: secimotobusu.net[/caption]

Ha esetleg a parlamenti jelöltnek tériszonya van, vagy kisebb a közönség, akkor ő vehet mobil színpadot is. Ez egy kisteherautó, amivel akár a pirosban megállva, pillanatok fel lehet installálni, és már lehet is téríteni a zebrán haladó gyalogosokat. Amint pedig a lámpa zöldre vált, akkor hipp-hopp összecsuktuk, és már megyünk is tovább.

[caption id="" align="aligncenter" width="300"] Mozgósínpad - forrás: secimotobusu.net[/caption]

A fenti két jármű mellett persze továbbiak is léteznek. Leginkább e kettő közötti méretben, attól függően, mekkora is a közösség, ahova szeretnénk eljutni vele.

Mivel a választások rövid ideig tartanak, felmerül a kérdés, mi lesz a busszal utána? Nos...lehet már eleve csak bérelni (sofőrrel, hangtechnikussal együtt). De ha már megvettük, akkor gondoljunk bele: 18 optikai kábeles rendszer, összesen 50 hangszóróval (összesen 10.000 watt, ami 20.000 embernek okozhat halláskárosodást) Mikrofon, mp3 lejátszó, és 8 csatornás mixel. Hmm.. beállítjuk a kertbe, és egész nyáron mehet a buli! Még karaokézni is lehet. A saját generátora lévén pedig akkor sincs baj, ha elmenne a villany.

Lássuk, még milyen izgalmas dolgok közül válogathat az állampolgár, ha a parlamentbe szeretne bejutni. Vagyis miket lehet osztogatni a népnek, hogy megkedveljenek minket.

A szokásos ceruza, radír, sapka, lufi, öngyújtó, kulcstartó, kitűző mellett vannak komolyabb dolgok is. Ilyen, mint a bevásárló vászontáska. Ami ugye azért jó, mert a lelkes választópolgár utána ezzel jár majd a piacra, és így ő is hirdeti az ígét.

[caption id="" align="aligncenter" width="458"] Választásos bevásárló táská - Forrás: secimpromosyonu2015.com[/caption]

Ennek a vadabb verziója, mikor a konyhában kampányolunk. Legjobb alkalom erre, amikor valamelyik kisebbség nemzeti ételét próbáljuk elkészíteni. Ehhez segítségképpen párszínekből virító konyhai kötényt kérhetünk a közeli pártházból.

[caption id="" align="aligncenter" width="450"] Pártkötényke - Forrás: hakseverpromosyon.com[/caption]

Bár meg kell hagyni, hogy olyan sok fantázia nincs benne. Simán rádobtak egy pártlogót a szokásos hordóóra, és kész. Semmi szlogen, induló, húsköltevény, vagy csak legalább néhány biztató. Mondjuk Ha jobban sülsz a hús, jobban megy a párt! vagy valami hasonló. Esetleg olyan, ami még ennél jobb.

Nőknek továbbá, és még mindig maradva a lakásba, a párt ajándékozhat egy párlogós cserépet is, maggal virágfölddel együtt. Ez amolyan delphi jósdának is elmegy. Mert ki tudja, mi fog kibújni abból a cserépből. Rózsa lesz, vagy kaktusz? Esetleg tulipán? Ha pedig semmi, az nem jó jel.

[caption id="" align="aligncenter" width="345"] Pártcserép, pártföld, pártvirág - forrás: alopromosyon.com[/caption]

Férfiaknak, és technó-nőknek pedig USD kártyákat lehet ajándékozni. Ennek ugye több előnye is van: fel lehet rá tenni a pártnótákat, fényképalbumot a pártról. No de mi van akkor, ha az ellenzék trükközik, és ő pedig vírust rak fel?

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] USB pártkártya - Forrás: alopromosyon.com[/caption]

Végeredményben bármi lehet igehirdető, azaz kampány hordozó. Még olyan dolgokat is találni, mint pártos gombvarró készlet. Hogyha esetleg a lelkes beszéd közben elszakadna az öltönyünk, mindjárt meg tudjuk varrni.

De olyat is láttunk, hogy pártos jégvakaró. Tekintve, hogy a télnek esze ágában sincs elhagyni Törökországot, ha reggel befagyva látjuk az autót, akkor meleg érzéssel tölthet el minket, hogy miközben a jeget vakarjuk, a kezünkben levő szerszámról a pártfőnök néz le ránk.

2015-05-01

Véletlenül jött egy kis jóidő. Így mindjárt lett egy kis utcai rendezvény.

És pont kifogtunk egy klasszikus török dal oszmán verzióját, mely egy magyar várról, Esztergomról szól.

[caption id="attachment_8455" align="aligncenter" width="450"] Estergon Kalesi - Esztergom vára - utcai mulatság[/caption]

Egyszer csak kisütött a nap! Pedig azt hittük, az idén már sose lesz vége a télnek, itt Isztambulban, a Napfény Városában.

Így mi is kipróbáltuk, milyen az élet odakint. Unalmas volt, hogy mindig csak viharokat látunk a tv-ben.

Ezen a napon pedig Beşiktaş központjában volt egy oszmán (jellegű) zenei előadás. Nem leplezetten azzal a céllal, hogy az egyik párt villogjon a választók előtt. Bár szerintem ezt csak én vettem észre..

Amikor pedig odaértünk, akkor épp egy magyaros dalt adtak elő, az Esztergom vára címűt. Török nevén Estergon kalesi.

[iframe width="420" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/E5C4u9IwJvI" frameborder="0" allowfullscreen]

Az eredeti így néz ki, Baris Manço feldolgozásában!

[iframe width="420" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/Tm9AW5iCW9g" frameborder="0" allowfullscreen]

A dal szövege pedig a szokásos szabad fordításban (azaz egy szót se higgyetek el belőle) a következő:

Esztergom, Esztergom

Hét királynak palotája Esztergom.

Ezt Isten (Allah) ránk bízta (nekünk adta)

Így hát lám, itt vagyok, elfoglalni jöttünk (a Google szerint: bocs, most vissza kell mennem dolgozni)

Serhaddin hali ilyen egy ember (vagyis egy olyan, akinek kell ez a vár)

Yiğid elől pedig nem hiányozhat Ali sem (a Yiğid egy fejes lehetett, Ali meg talán a golyófogó.. azért kellett, hogy elől álljon)

A rumeli (az Oszmán Birodalom európai része) veteránok (azaz pl. bosnyákok, bolgárok, stb...)

Ha kell, feláldozzák magunkat, de jobb lenne inkább, ha mégse (vagy valami hasonló, de lényegében ez)

öö...de szép bástyáid vannak (ebben a sorban a Google azt mondja, hogy Esztergom, akinek szépen gömbölyödnek a mellei, és ráadásul más szótárak is ezt a verziót erősítik meg. És ez többször is ismétlődik..)

Akkor sem állunk meg, ha már február lesz (utalva pl. Bécsre, aminek az elfoglalását többször az akadályozta meg, hogy megjött a tél)Kinek oly szép bástyáid vannak (vagy hát... az előző öö-s verzió)

Egy alattomos öltözet.

Az önkéntesek mennek a kh... bástyákra... (amennyiben a bástyák tényleg bástyák, különben érthető az önkéntesek lelkesedése)

Holnap pedig elfoglaljuk akár Irakot is.

A Duna felől másszuk meg a bástyákat (a Google ma nagyon vicces kedvében van: öntsünk tonhalat a.. a bástyákra)

Én bajban vagyok.

Gyere mögöttem, de inkább előttem fuss (lásd fentebb Ali esetét Yiğid urasággal)

Feketére égtem én szerencsés

Elfoglaltuk Esztergomot (mármint a bástyát)

Nem adjuk senki kezébe

A Duna felől foglaljuk el... és innen már ismétlés.

Na igen, nem egy szép műfordítás. És hmmm... a lényeg sem biztos, hogy úgy jön át, ahogy kellene. Bármennyire is ebben a verzióban egy kocsmai indulónak néz ki, Barış Manço nem az a típusú ember volt, aki ilyen dalokat készített volna. Szóval maradjunk annyiban, hogy azok ott bástyák.

Ha bárkinek ötlete, ideje vagy kedve van, és gatyába rázza ezt a fordítást, esetleg , és ezt még el is küldi nekem, azt megköszönöm.

Érdekesség, hogy a török kultúrára nagyon komoly hatással volt Esztergom vára. És mind a mai napig nagy kedvencük.

Ennek egyik eredménye a fenti janicsárdal és induló, amely minden oszmán hagyományőrző megmozdulás alapja.

Két alkalommal film is készült. Egyik 1950-ben, másik 1972-ben. .

Ankarában pedig 2005-ben adták át az .

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Estergon Kalesi Kulturális Központ -
Forrás: Wikipédia[/caption]

És Esztergomban volt egy különleges szerkezet is, ami nagyon tetszett a törököknek. .

2015-05-04

Nyakunkon vannak a választások itt, Törökországban.

Így pár dolgot összegyűjtöttem róla. Lehetőség szerint továbbra is fenntartva a politikai semlegességet.

A török parlament Ankarában található. Ez mondjuk nem meglepő, hiszen Ankara Törökország fővárosa. Inkább ez utóbbi szokott a meglepő lenni, hiszen Isztambul az ország szíve. De ahogy az emberi testnél is sokáig azt hitték, hogy a szív a fontos és az agy nem jó semmire, valahogy hasonló van a törököknél is.

Jelenleg a parlamentbe 550 képviselő kerülhet be. Ez a szám eléggé ingadozott az elmúlt évtizedekben. Néha 610-en is voltak, míg máskor 399-en. 2007-ben ezt fixálták 550-ben. De előtte is többször volt már 550. A fixálás pedig nem jelenti azt, hogy ne lehetne ezen változtatni valamikor a jövőben. Úgy tűnik, hogy ez az 550 egy ideális szám.

Ez a szám természetesen a lakosság alapján áll össze. A népesebb területek több képviselőt küldhetnek. Isztambultól pl. 85 képviselő kerülhet majd be a parlamentbe.

Isztambul egyébként 3 részre van osztva, és összesen 8 millióan szavazhatnak.

Ahhoz, hogy egy párt egyáltalán indulhasson, ahhoz minden körzetben kell jelöltet indítania, azaz 550 emberre van szüksége. Ami azt jelenti, hogy a kicsi pártok kénytelenek a teljes rokonságukat listára állítani, ha egyáltalán indulni akarnak.

Pártokban pedig nincs hiány. Idén 20 (húsz!) párt fog a választásokon indulni. Ha jól számoltam összesen 32 párt van az országban (azaz 12 pártnál nem sikerült a sógorékat rábeszélni).

Mindez azért érdekes, mert a parlamentbe jutás küszöbe roppant magas: 10%. Ez a világon a legmagasabb küszöb. És nemhogy a kicsi pártoknak, de még a közepeseknek sincs esélyük bejutni. 2002-ben pl. csak 2 párt volt a parlamentben (plusz a függetlenek). Ha ilyen sok párt van, a szavazatok megosztanak. És matematikailag még az is előfordulhat, hogy csak 1 párt lépi át a küszöböt, és az is csak mondjuk 10,5%-al, mégis ő lesz a tejhatalmú kormányzópárt.

A legutóbbi választáson, 2011-ben kb. 3 millió szavazat ment azokra a pártokra, amelyek nem jutott be. Ha mindezt egyetlen pártra tették volna, akkor az kb. 7%-ot jelentett volna neki. Így viszont a legtöbb szavazatot kapott be nem jutott párt is csak 1,27%-t tudott összeszedni.

Így 2015-ben is, mint minden minden választásnál a legnagyobb kérdés, hány extra párt tud bejutni a parlamentbe és ők milyen százalékokkal, mert az alapjaiban kavargja meg, ki mennyi széket kap.

Pl. a 2011-es választásoknál hiába kapott a kormánypárt 3%-al több szavazatot, mint 2007-ben. Közben elvesztett 14 helyet (2,5%).

Mindebből az látszik logikusnak, hogy érdemes lenne a pártoknak összefogni, legalább a kicsiknek, de az ilyen a legritkább esetben történik a törököknél. Az elemzők azt mondják, hogy régebben azért nem történtek lényeges változások, mert a parlamentbe bejutott pártok mindig csak vitatkoztak.

A történelem pedig azt mondja, hogy a legnagyobb változások általában akkor történnek, ha egy párt huzamosabb ideig van hatalmon. Mert akkor tud hosszabb távon gondolkodni.

[caption id="" align="aligncenter" width="400"] Képviselők száma megyékre lebontva -
forrás: Wikipédia[/caption]

Közben nálunk az óvodában is volt egy választás. Mivel az egész légkört a választások lengik és még a csapból is az folyik (pontosabban, amikor nincs víz, áram, stb... akkor mindenkinek a választások jutnak az eszébe), így nem egy rossz ötlet, hogy a gyerekek is megismerik egy kicsit, mi is az, hogyan működik, stb... Úgyhogy volt szavazás. :) Az új elnök pedig nem más, mint Villám McQueen!

2015-05-05

Ha már nagyon mennénk Isztambulba, de éppen nem jön össze, akkor vegyük elő az Istanbul társasjátékot (meg egy zsák pisztáciát), és kalandra fel!

[caption id="" align="aligncenter" width="333"] Isztambul társasjáték[/caption]

Az Istanbul társasjátékkal egy igazi mediterrán bazár szűkös-kanyargós utcáira utazhatnak a játékosok, ahol a sűrű embertömegben igyekeznek megszervezni mindent, hogy az üzlet olajozottan működhessen. A raktárak sürgés-forgása is ámulatba ejtő, de a nyüzsgés tovább fokozódik, amint a portéka a standokhoz kerül. És mi a cél? Légy te az első kereskedő, aki összegyűjt adott mennyiségű drágakövet!

Nyitnak a híres török bazárok

A játék körülbelül egy órányi gazdasági versenyfutásba kalauzol 2-5 játékost. Minden játszmahoz fel kell állítani egy bizonyos kezdő helyzetet, melyek a helyszínek és az azon lévő jelzők számában különböznek. A játék eleve számos kezdő felállást biztosít, de a játékosok játszhatnak véletlenszerű felállásokkal is. Minden játékos rendelkezik bizonyos számú munkással, melyeket a különböző helyszínekre téve akciókat hajthat végre velük.

Indulhat a piaci versenyfutás

A munkásokat jelző jelölőkupaccal a játékosok két mezőt léphetnek a saját körükben, de minden mezőn amin áthaladnak hagyniuk kell egy munkást. Ha olyan mezőre lépnek, ahol volt már egy munkásuk, akkor felvehetik azt. A játékos köre akkor ér véget, ha a munkásokat jelző kupaca elfogy, vagyis nem tud többet lépni. Minden helyszínnek speciális képessége van, amit az ott állomásozó munkások használhatnak. A játékosok a munkásokon kívül alvilági kapcsolatokkal is rendelkeznek, akiket szintén kiküldhetnek bizonyos helyszínekre akcióért, de a többi játékos munkása visszaküldheti őket a börtönbe, ha a bűnözőket irányító játékos nem figyel eléggé.

Szekerek roskadásig telve

Minden játékosnak van egy saját tere, ahol a szekérének kapacitását jelölheti. Eleinte kisebb szekérrel rendelkeznek, de ez később bővíthető, így egyidejűleg több nyersanyagot tárolhatnak, amit később értékes árukra cserélhetnek, vagy felhasználhatnak a mecset építésénél. Nyersanyagokat szintén a város helyszínein lehet szerezni, munkások közreműködésével. Természetesen pénzhez is többféleképpen juthat a játékos, de a lehangulatossabb ezek közül a teaházban való szerencsejátékozás, ami valós kockadobáson alapul, így nagyon könnyen beleélhetik magukat a játékosok a kockázás izgalmaiba.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul társasjáték[/caption]

A gazdaságot rubinban méri

Az a játékos lesz a győztes, aki először megszerez bizonyos mennyiségű rubint. Ezek az értékes drágakövek Istanbul bizonyos helyszínein fordulnak elő, és pénzért, nyersanyagokért vagy egyéb dolgokért cserébe (például a nagy vagy kis mecset felhúzásáért) kaphatják meg őket.

Összegzés, ajánlás

Az Istanbul egy nagyon hangulatos eurogame, jól működő, egyszerű munkás lehelyezés mechanizmussal. Minden kereskedő saját taktikát agyalhat ki, eldöntve, hogy mennyire támaszkodik az alvilágra, vagy a tisztességes munkaerőre. A játék kártyái nagyon szépek, maga a társas is jól visszaadja a bazárok élettel teli hangulatát. A játékot leginkább azoknak ajánljuk, akik szeretik a munkás elhelyezés játékokat, de valami könnyedebb játéokra vágnak.

Mi van a dobozban?

A társashoz jár 16 helyszín lapka, számos jelölő, szabálykönyv, két kocka valamint 26 kártyalap.

A játék német és angol nyelvű, de a fenti címen egy magyar nyelvű használati szabálykönyv is letölthető.

A játék ára pedig kb. egy isztambuli fapados járatéval felel meg. :)

2015-05-06

A Yunus Emre Enstitüsü szervezésében 2015. május 16-án ki lehet próbálni milyen is az igazi török reggeli.

Milyen a roskadásig megtelt asztal, melyen csak több órán keresztül tudjuk átrágni magunkat.

Bár a török reggeli akkor a legjobb, ha a Boszporusz partján töltjük, a törökök szerint Budapest egy kicsi Isztambul. Így nincs okunk panaszra, ha z Európát Ázsiától elválasztó szoros helyett a Duna partján tudunk falatozni.

Nem is akárhol, hanem a régi török fürdő tetején, a .

Az ételeket a Yunus Emre Enstitüsü hozza egyenesen Törökországból, Gaziantepből. Tekintve, hogy a török reggelik mennyisége eléggé komoly, még az is lehet, hogy uszályal hozzák majd fel a Dunán..

De mi is lesz ez a sok minden?

Beyran çorbası (báránhúsos leves)

Su böređi (vajjal és sajttal töltött kelttészta)

Melemen (török tojásos lecsó)

Friss sajtok, zöldségválogatás és török kenyér

Török húskészítmény variációk

Padlizsános saláták

Kolbászos tojás

Török tea és kávé

Helyszín: Rudas Étterem (Budapest, Döbrentei tér 9.)

Részvételi díj: 3900 HUF/fő

Előzetes helyfoglalás:

Jelentkezési határidő május 11.

2015-05-07

Ha csak 1 mondatban lehetne, mit mondanál Isztambulról?

Ami kifejezi ezt a várost?

Még az láttam egy jó kis feliratot, ami azóta is nagy kedvencem. Ez úgy jól megmutatja, hogy mégis hogy viszonyulok a városhoz. A felirat akkor még ez volt:

Istanbul, City of dreams, city of Love

Azaz Isztambul, az álmok városa, a szerelem városa.

Ma már persze simán hozzáteszem, hogy az örültek városa. Főleg, hogy most már én is itt vagyok.

Nem tudom, melyikünk van nagyobb hatással a másikra: a város rám, van én a városra. Mint ahogy az se, ki a lököttebb...

No de gondoltam, ez lehet ennél színesebb is. Egy egész Isztambul egy mondatban gyűjteményt lehetne összeszedni. Így most én kérdezem az olvasót:

Mit mondanál Isztambulról, a világ egyik legnagyobb városáról, az Isztambulországról mely két kontinensen terül el?

Dalma szerint:

Viccesnek szántam, de közben halál komoly :)

Betty szerint:

Nem tudom elképzelni, hogy Isztambulnak lenne széle

Ian McDonnald szerint:

A városok királynője

És szerinted?

2015-05-08

Megújul a Boszporusz-híd világítása. Ugyebár jönnek a választások, és akkor majd lehet vele villogni.

Átvitt értelemben, meg ténylegesen is.

Addig viszont a díszkivilágítás szünetel. Ez 3 hónapig tart.

Na, ennyi a hír. A többi már csak a szokásos beszélgetés.

Kezdjük ott, hogy a hír már 1 hónapos. Azaz a 3 hónapból 1 már eltelt, de se baj. Attól még a hír hír.

Tudom, ha így folytatjuk, lassan már arról írunk, hogy Kolumbusz partra szállt Amerikában. Le vagyunk maradva... De nem ez a lényeg, hanem.... ööö... azt majd máskor.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A Boszporusz-híd pirosban, törökösen[/caption]

Szóval 3 hónapig (amiből 1 már el is telt) nem lesz kivilágítva a Boszporusz-híd. Se pirosan, se kéken, se zölden, pláne nem feketén.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy éjjel a kapitány nekimegy majd a hídnak a hajóval (nekimegy ő nappal is, ha arról van szó... meg a raki-ról). Hanem hogy a díszkivilágítás szünetel. Ettől még a sima jelzőfényei (hahó! itt vagyok! híd vagyok! vidd már odébb a repülődet!) ott lesznek. Tehát fog világítani. Nem is beszélve a rajta áthaladó forgalomról.

Csak éppen fényképezni lesz kevésbé izgalmas.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz-híd kékben[/caption]

A mostani - pontosabban a korábbi díszkivilágítást a Philips készítette, még 2007-ben. Lényegében négyszínű óriás LED-ből áll: vörös, kék, zöld (RGB) és fehér. Ebből telepítettek sokat.

Nagyon sokat.

A felfüggesztési kábelre 664-et a 166 helyre. A korlátok világítására 478 db. Az oszlopokon pedig 852 db.

A számok azért becsapósak, mert 1 világító modulhoz 4 LED szükséges a megfelelő színek

kikeveréséhez. Tehát ennek a negyede az, ami valójában lámpa lesz. De ez nem jelenti azt, hogy a LED-eket nem kell külön kábelezni. Azt írják, hogy 6304 információs csatorna van. És a tizedmásodpercre lehet állíthatni a LED-eket, egyesével.

Ez azért jó móka lehetett. Na, és ha oda beszabadult volna egy macska..!

Ja és igen, az óriás LED-ek 60-120 cm-esek. Úgyhogy ezek nem zsebbe valók, hanem rájuk is lehet ülni. Bár ezt mondjuk ne tegyük, mert a fény a fülünkön fog kijönni. Ezek a LED-ek eléggé erősek: 45-60W darabja! Ez 5-6 db. 100 W-os hagyományos izzóval felel meg (ha rosszul számolok, szóljatok! És ebből van majdnem 2000 darab. Úgyhogy lehet vele világítani.

No, ez lesz lecserélve. És érthető is, hogy eltart egy darabig, hiszen nemcsak a villanykörtéket kell kicsavarni, és másikat a helyére rakni, hanem valószínűleg a foglalatokat is cserélik, de a teljes újra-drótozáson sem lennék meglepve.

Az új rendszerről eddig semmi hír. Talán a végén megszámlálják, hány lámpa is lett végül, és mennyi esett bele a Boszporuszba. Az eredményből pedig majd gyököt vonnak, vagy valami.

De addig is, nem kell izgulni azoknak, akik szeretnének részt venni. Hiszen még számtalan látványosan kivilágított épületet láthatunk. És ott van a Második híd is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ortaköy Camii este[/caption]

2015-05-09

Sózzuk meg őket

2015-05-11

Tévedtél már el az isztambuli Fedett Bazárban?

Pedig az még semmi!

Az isztambuli Fedett Bazár (vagy ahogy a turisták szeretik hívni: Nagy Bazár) tényleg nagy. 30.700 m².

Ebben 4000 üzlet és 66 utca található. Meg néhány dzsámi, iskola, szökőkút és még sok minden.

De valahogy mégis. Az egészben van egy rendszer: az utcák párhuzamosak és 90 fokban találkoznak egymással. Vagy legalábbis majdnem. És az egész két dimenzióban van.

Az eltévedést az okozza, hogy minden utca ugyan úgy néz ki. Első ránézésre. Meg másodikra is és negyvenedikre is.

De ha jobban odafigyelünk, akkor láthatjuk, hogy ott a sarkon van egy piros lámpa. Amott pedig egy kék szőnyeg. Ott pedig egy teaárus. Hopp, az odébb ment... De akkor is, találunk tájékozódási pontokat.

Persze másnapra az eladók átrendezik a kirakatokat, és akkor majd újra eltévedünk...

[caption id="attachment_8487" align="aligncenter" width="500"] Az egyik hátsó bejárat[/caption]

Ezzel szemben Beşiktaş kerületben van egy bazár. Igaz a neve Çarşı, ami piacot jelent. De még inkább İş han, ami pedig szó szerint munkahely. De ő a mai modern plázák elődei: egy épületen belül több kisebb bolt található. Lényegében semmiben sem különböznek a mai plázáktól, csak régebb óta léteznek.

Ezt egyelőre nem találtam meg, hogy a híres Beşiktaş Nagy Bazár (Büzük Beşiktaş Çarşısı) pontosan mikor is épült, vagy mi lenne a történelme. De 1985-ben került felújításra (vagy építették a nagy összevisszaság helyére).

Ez még úgy-ahogy rendben is van. Egy téglalakú épület, 3 szinttel, cikk-cakkban üzletekkel. Mondjuk ez utóbbi bonyolítja a tájékozódást, de ennyi még belefér.

[caption id="attachment_8484" align="aligncenter" width="450"] Itt még minden egyenes[/caption]

A gondok ott kezdődnek, amikor bemegyünk. És kiderül, hogy nem úgy vannak ám a dolgok, ahogy azokat megszoktuk. Még akár ahogy Isztambulban is megszoktuk. Ugyanis ez egy kisebb hán rendszer. Leginkább a szomszédos Sinanpaşa İş Merkezi-vel van összekötve. De néhány másikkal is.

Ez pedig azt jelenti, hogy titkos alagutak és járatok vezetnek össze-vissza. Ezekkel vagy egy másik hánba jutunk, vagy az utcára, vagy ki tudja hova.

[caption id="attachment_8486" align="aligncenter" width="450"] Itt egy "luk"[/caption]

Ráadásul mindezt 3 dimenzióban!

Beşiktaş központja látszólag egy sík terület. Pedig 5-6 m szintkülönbség itt is van két utca között. Csak már megszoktuk, hogy Isztambul ennél azért meredekebb.

Így pedig előfordul, hogy megegyünk egy lukba, majd felmegyünk az emeltre, és máris a másik oldalon az utca szintjén vagyunk. Vagy még inkább, hogy lemegyünk, aztán egy utca fölött találjuk magunkat.

Ezért itt nem elég, ha azt tudjuk, merre van észak. Nem is tudjuk, mert a nap nem süt be, a rengeteg fém pedig összezavarja az iránytűt. A GPS jelről pedig ne is álmodjunk!

A párhuzamosak pedig olyanok, hogy nemhogy egymással még a végtelenben sem találkoznak, de velünk sem futnak össze.

Mindehhez társul a harmadik dimenzió. Akkor most merre? Fel vagy le? Na de melyik lépcsőn? Az se mindegy ám!

[caption id="attachment_8485" align="aligncenter" width="450"] A bal oldali lépcső lefele vezet. Míg egyenesen van egy másik lépcső, ami szintén levezet. De egészen máshova[/caption]

Elnézve ezeket a tekergőző járatokat, amelyek mind-mind egy másik területre, egy másik árucsoportba, egy másik világba visznek át minket, úgy érzem, hogy sci-fi írok talán innen vették az ötletet a féregjáratok elnevezéshez. Ezek azok a csőszerű járatok a világűrben, mellyel könnyedén az univerzum egy másik pontjára juthatunk.

Na, hát itt pont ez történik!

2015-05-12

Elvtársakat mégse illik írni rájuk..

Én nem szeretem az ilyen típusú kampányolásokat, de tény, hogy Törökországban nagyon is szükség van rá. Ez pedig nem más, mint az a módszer, amikor a mondandóknak hangot adunk. Nagy hangot. Úgymond kiáltjuk, ordítjuk. És még integetünk is hozzá.

A törökök ugyanis szeretik, hogyha a vezérük, ki a reményeik szerint a következő választást megnyeri, nagy hangú ember legyen. Ha meg mégse nyer, akkor is legalább a parlamentben tudjuk kiabálni. Ha pedig még a parlamentbe se jut be, akkor a parlament előtt legyen akkora hangja, hogy azzal még a benti ülést is megzavarja.

Azt mondják, ennek történelmi hátterei vannak. Hiszen a vezérnek túl kellett kiabálnia az ágyúdörgések hangját.

Ma ugyan ez a helyzet, csak éppen a pár utcával odébb dudáló kamionokat kell túlharsogni.

Azt mondják, ezer évnél is régebben még a magyaroknál is abból a babából lett végül a jó vezér, aki a lehangosabban sírt.

Tehát ha valaki politikus akar lenni, akkor annak hangoskodnia kell! Kiabálni, azt igen! Asztalt csapkodni, azt is lehet. Cipővel asztalt verni, na azért...gyere csak, tudok egy jó ápolót..

Arról egyelőre nincs hír, hogy külön tanfolyamok lennének, ahol a jövő elnököket és párttagokat tanítanák a megfelelő technikára. Mint pl. légzés, szünetek, nem is beszélve az esténkénti gyakorlásról.

Ugyanis kiabálni is tudni kell! Ha nem jól csináljuk, akkor könnyen lehet, hogy a nagy beszéd közben egyszercsak elmegy a hangunk. Mi meg ott állunk több százezer emberrel szemben, és pont a lényegét, a mondat értelmét nem tudjuk kinyögni. És akkor mindenki csak úgy áll. És nem tudja, hogy tapsoljon, vagy fújjon. Mert hogy ez a mondat kire vonatkozik, ami oly hírtelen félbeszakadt.

De erről nem tudunk, hogy ilyen felkészítés lenne-e.

Viszont mindenkinek van egy titkos receptje, hogy miként tudja végigkiabálni ezt a több hónapos kampány körutat. A Kalan D most összeszedte, kinek mi a csodafegyvere. A neveket és a pártokat szándékosan kihagytuk.

Hársfavirág-tea sok mézzel. De csak langyos vízben. - áll az ajánlat az egyik jelölnél. E

mellett kiemeli, hogy a kampány időszakban kerül a fűszeres ételeket. Gömbértea sok mézzel. De meleg vízzel. Mellé pedig kandiscukor. Napközben, beszéd előtt csak kekszet szabad fogyasztani. - a receptje egy másik jelöltnek. Tehát a méz eddig tuti befutónak néz ki. A kandiscukrot pedig egyébként is régóta ajánlott minden hangoskodónak.

Csak tea, no és török kávé. - mondja az az úr, akinek a stílusa egyébként is olyan, hogy egészen biztosak voltunk benne, hogy nem fog füveket és gyökereket rágcsálni. És van aki már a modernebb dolgokat támogatja, mint a torokcukorka. De persze sok vízzel.

Nos Uraim, és persze Hölgyeim, kik az éjszakában szeretnék a hangjukat hallatni egy buli után (közben, előtte), a fenti receptekkel lehet próbálkozni.

2015-05-13

Leggyakoribb kérdés a blogon, hogy belvárosába. Mégpedig az X utcába.

És bár többször megírtuk a megoldást, íme egy még jobb, még egyszerűbb!

Gyossegség

!

A képernyő bal felső részén válaszd ki, hogy Isztambulban vagy.

A Where from-ba írd be a Sabiha Gökçen repülőtér

A Where to-ba írd be a hoteled címét

Majd válaszd ki, melyik napon érkezel.

És mindjárt megkapod, mely buszokkal, hajókkal, metrókkal, és villamosokkal juthatsz el a hotelbe.

Mellette pedig láthatod a jegyárakat is!

A mese pedig itt kezdődik

Mobil telefonra már eddig is létezett egy amolyan mentő öv, ami kivezet minket Isztambul sűrűjéből. Egész egyszerűen megadjuk a helyzetünket a GPS alapján, meg azt, hogy hova akarunk eljutni, a program pedig kiszámolja a legjobb útvonalat. Akár a legrövidebbet, akár a legolcsóbbak. De még olyat is kérhettünk, hogy kerülje el a hajót, a dolmuş-t, stb... vagyis egy túltáplált vacsora után gondoskodhat a gyomrunk biztonságáról is.

Letöltés itt

[caption id="" align="aligncenter" width="297"] Isztambul tömegközlekedés tervező program[/caption]

Persze az ilyen programok fő hátránya mindig az, hogyha külföldön turistáskodunk, akkor pont nem lehet használni. Hiszen nem akarunk egy egész vagyont elkölteni a mobil internetre. Vagyis amikor a legjobban kell, akkor nincs nálunk.

E mellett azért a mobil telefon még mindig csak mobil telefon, nem pedig számítógép. Lehet rajta pötyögni, ha más nincs. De azért egy egész utazást előkészíteni eléggé macerás

(macera - török szó, jelentése: kaland).

Viszont van neki egy webes felülete is, amit kényelmesen, fotelból használhatunk. Az eredményeket pedig archiválhatjuk, -ba, vagy más jegyzetbe írhatjuk, hogy majd a kritikus időpontban ott legyen velünk.

Így pedig előre megnézhetjük, hogy Isztambul melyik helyére hogy juthatunk majd el a legkönnyebben, tömegközlekedéssel. Pl. a Sabiha Gökçen repülőtérrel a hotelbe. Vagy a hoteltől a Héttoronyba.

.

Elsőnek adjuk meg, melyik városban is szeretnék útvonalat tervezni. Ezt a bal felső sarokban tehetjük meg. Törökországban választhatunk Isztambul, Ankara, Izmir és Bursa között.

Utána már csak annyit kell tenni, hogy beírjuk, honnan (where from) hova (where to) szeretnénk eljutni.

De a program olyat is tud, hogy megadjuk a pontos időpontot, hogy mikor indulunk (depart), vagy mikorra szeretnénk érkezni (arrive). Így az akkori menetrenddel fog számolni.

Azaz pontosan megkérdezhetjük, hogy melyik busszal menjünk, ha XX:YY-ra a Sabiha Gökçen repülőtéren kell lennünk. (Itt azért érdemes legalább 30-45 perc extrát ráadni az biztos esetleges dugók miatt).

Vagy ha éjszaki érkezik a repülő, akkor hogy jutunk el a hotelbe.

Nem is beszélve arról a nagyon valószínű eseményről, hogy estére kimaradunk az ázsiai oldalon, akkor miként jutunk vissza Európába...

Mindezt már most előre ki tudjuk számolni. És így jobban megszervezhetjük a nyaralásunkat.

Persze ne feledjük, hogy azért itt mégiscsak egy 13-15-17-20 milliós nagyvárosról van szó. És tutira nem beszél senki angolul pont akkor, amikor arra szükség lenne.

2015-05-14

Már május közepe van, de Isztambulban még mindig nem ért véget a Karácsony.

Az is igaz, hogy el sem kezdődött...

A Isztambulban, ahol a világ szinte összes keresztény vallása megtalálható. Ehhez először is tudni kell, ki melyik csoportba, majd melyik osztályba, majd melyik szektába, majd melyik családba, majd nyelvi területre tartozik. No meg hogy mikor ér rá Karácsonyt tartani, és mikor van kedve. E mellett pedig a törököknél is egyre inkább divat lett már december 1-én felállítani a Karácsonyfát. Mert az olyan szép, meg színes, meg csilingelős.

E miatt aztán, a sok-sok vallási ágak, divat, hangulat és szabadnapok beosztása miatt a Karácsony kb. október közepétől január végéig tart Isztambulban.

Ez azért eléggé hosszú idő. De mégse annyira, hogy májusig is eltartson.

Abban azért mindegyik csoport egyetért, hogy a május sok mindenre jó, de egészen biztosan nem a Karácsonyozásra.

Isztambulban viszont mégis. Most, még május közepén is tart a Karácsony. A sarki supermarketben már kaphatóan a Mikulás csokik!

[caption id="attachment_8510" align="aligncenter" width="500"] Mikuláscsoki májusban[/caption]

Persze mindez nézőpont kérdése... Így, majdnem az év közepén az is lehet, hogy nem azokat akarják csokiutánpótlással ellátni, akik már mindent lelegettek a fáról a hosszú Karácsonyozás alatt. Hanem éppen hogy a 2015-ös Karácsonyra készülnek. Megelőzve ezzel mindenkit a világon!

Mi már májusban is árulunk karácsonyi csokit!

Akárhogy is, az biztos, hogy ennek a csokinak teljesen mindegy, melyik Karácsonyra készültek. Annyi benne a természetellenes aroma, hogy akár Nagy Sándor korából is származhat, akkor is éppoly friss, üde, és sziklakemény, mint amikor leesett a futószallagról.

Az íze pedig... ebbe inkább ne menjünk bele. Menjünk bele inkább a sarki büfébe, és együnk egy kebabot helyette.

2015-05-15

Egy kis főzőcske a hétvégére!

Mindezt a Pusztuljon a fogyókúra! jelszóval.

Igazi, eredeti, színes-képernyős manti, tepsiben. Nyam!

Az eredeti videó a török Show TV-n jelent meg, akik elmentek a manti hazájáig, Kayseribe. Hogy ott aztán olyan ételt készítsenek, amitől minden fogyókúrás feladja az álmát.

[iframe width="560" height="315"

src="https://www.youtube.com/embed/043qEDK7oMg"]

Azt mondja: először is szerezzünk egy konyhát. Jó ötlet, ha nem a sajátunkat gyűjtjük fel.

Meg bele egy olyan szakácsot is, aki tudja, mit csinál. Ettől mondjuk kevésbé lesz izgalmas, de a végén legalább lesz mit enni is, nemcsak a tűzoltókkal barátkozunk.

A tésztához leginkább liszt víz és só szükséges. Egyes weboldalak ajánlják még a tojást is.

liszt

víz

só

tojás (1 db)

Ezt majd jól össze kell keverni. Úgy, hogy mi ne ragadjunk bele. Sőt! később más se ragadjon bele.

A keveréshez (népiesen és szaknyelven gyúráshoz) ajánlott valami tálat használni. Nagy étvágyúak használhatják a fürdőkádat is.

Ezt utána tegyük félre, és készítsük el a húst!

A török ételeknél megszokhattuk, hogy röff-röff-öt nem használnak. Helyette inkább a múú-múú az elterjedt. Ilyenkor viszont nem árt, ha valamennyire zsírós is. Ha már viszont a diétát úgy is szüneteltetjük, valaki kipróbálhatja szalonnával is. Rossz biztos nem lesz. :)

darált hús (múú-múú), félzsíros, és mondjuk 400 g

petrezselyem

hagyma, mondjuk 2 darab

pirospaprika

feketebors

só

fokhagymát nem érdemes, mert az lesz majd a joghurtban.

Továbbá lehet kísérletezni köménnyel, római köménnyel, sumakkal

Ezt is összekeverjük. Ha már a fürdőkádat elhasználtuk a tésztához, akkor kopogjunk át a szomszédba.

Utána a tésztát jó vékonyra nyújtjuk ki. Ehhez a művelethez a legjobb a nyújtódeszka. A nagymama fapapucsja nem túl ajánlott.

Ha kész van (ilyenkor még nem gyújtottunk fel semmit), akkor a videón látható, kb. 1-2 cm-es csíkokra vágni. Minél vékonyabb, annál többet bénázhatunk vele, de annál finomabb lesz!

Az A módszer szerint keresztbe is vágjuk fel a tésztát, hogy kicsi négyzeteket kapjunk (az én esetemben kicsi és ronda és furcsa alakzatokat). Ez a tradicionális manti alakzat. Egy C módszer szerint viszont (lásd majd a fényképes receptet a bejegyzés végén) nem kell keresztbe vágni, a hús majd láncba lesz fűzve. Bizony, ilyeneket is lehet csinálni!

Ha ez megvan, akkor most menjünk ki a toalettre, kapcsoljuk be a tv-t, helyezzünk vizet és szendvicset magunk mellé, mert 3-4 óráig biztosan nem fogunk felállni.

Kezdődik a hajtogatás!

Mint fentebb írtuk, minél kisebb annál jobb. És annál több esély van a gutaütésre is. A tészta közepére tegyünk egy kicsi húst, majd hajtsuk össze. Ezt pedig tegyük be egy tepsibe, szépen egymás mellé.

Persze fel fog dőlni, de csak nyugalom!

A tradicionális tapsi manti esetében kör alakba rakjuk a kör alakú tepsibe. Az avantgárd esetében négyszög alakban a négyszögletű tepsibe. Még modernebbek hatszög alakban hatszögű tepsibe. Alvilági hívők pedig ötszög alakban a fejre-állított ötszögletű tepsibe. De ne úgy állítsd fejre! Most kiborult az egész...

Egy fél nap múlva készen is vagyunk. Vagy így, vagy úgy.

Az eddigiek után egy nagyon gyors művelet következik: bedobjuk a tepsit a sütőbe. Mégpedig 5-7-10 percre, míg a tészta megpirul. Ilyet, mint hőmérséklet, légkeverő ne kérdezzetek. Fatüzelésű kemencébe! Ott a jó!

Az A verzióban a tészta készen is van. És valószínűleg a hús is megsült. Míg a B verzióban öntsünk rá vizet, és tegyük vissza, hogy a tészta (és a hús is) megsüljön.

Nincs más hátra, mint a szósz elkészítése.

. Ez igazándiból vajban pirított paradicsom sűrítményt jelent csípős paprikával. Vaj helyett lehet olívaolajat is használni, de fentebb már lemondtunk az egészséges étkezésről.

Az A verzió esetében (ez van a videón is), mivel ott nem használtunk vizet a sütésnél (nem főztük meg a tésztát), a szószba teszünk sok sok vizet.

Majd pedig ezt a szószot öntsük rá a forró tésztára.

Ezután jöhet majd a fokhagymás joghurt (kis sóval), majd pedig a kakukkfű és a menta (őket el lehet hagyni)

. Ez jobban kezdőknek való. Ez pedig egy . Ez sokat nem segít, de roppant jól néz ki!

Aki még nem lett éhes, tegye fel a kezét!

2015-05-18

Még 2012-ben került be a hírekbe, hogy megtalálták az .

Most úgy tűnik, hogy a fotóriporter is elveszett. Vagyis pontosabban az elveszett törökökhöz hasonlóan a riporternek sincs kedve hazamenni. Úgyhogy csak néha küld pár fényképet az otthoniaknak.

10.000 éve elmentek otthonról. Ezúttal nem valakinek a fejéből költözött ki a józanság (bár az ilyet sose tudni), hanem tényleg nagyon régen egy csapat török gondolt egyet, és elment bulizni. Vagy fosztogatni. Vagy szomszédokat gyújtogatni (amolyan háztűznézőbe). Persze akkoriban ez a három dolog ugyan az volt.

De az is lehet, hogy megunták az otthoni hangulatot, és azért mentek el.

Ezt nem tudjuk.

Azok, akik elmentek nem válaszolnak a kérdésekre. Lehet, hogy mert nem beszél a nyelvet...

Minden esetre elmentek, levelet se hagytak maguk után, és senkit nem is érdekelt, hogy hova mennek, meg minek.

Eltelt 10.000 év.

És bár most se érdekel senkit, hogy minek mentek el, meg hova, és mit csinálnak. Az Atlas szerkesztősége mégis beléjük botlott (). És ha már beléjük botlott, úgy esett, hogy ott is maradt.

Miután persze jól összebarátkozott a helyiekkel. Az mondjuk nem derült ki, hogy a helyiek is így gondolják-e.. De mint mostanra kiderült, ők mégse vetették a riportert a rénszarvasok éledéül. Pedig erre minden esély megvolt, hiszen már 3 éve nem hallottunk róla.

Most viszont érkezett egy halom fotó. Amolyan mikulásos, mert mindegyiken van egy rénszarvas is. Azon pedig ül valaki. Bár ő nem a télapó. Nem is hasonlít rá. De a nyállal biztosan jobban bánik, mint a csokoládékedvelő piros ruhás kedvencünk.

Most már egyértelmű, hogy a fotós nem vészett el. Csak neki sincs kedve hazajönni. Úgy kb. 3 év múlva talán megint jelentkezik.

2015-05-19

Pár tipp, mit érdemes Törökországba hozni azoknak, akik ide szeretnének kiköltözni.

Persze a láda Túró Rudi és az 5 kg-os oldalszalonnal mellett...

Elsőnek valami olyat, amivel lesz interneted.

Persze ha ezt olvasod, akkor már biztosan nem újdonság az internet neked. De az információk beszerzéséhez, de még a tartózkodási engedély megkéréséhez is elengedhetetlenül szükséges az internet. Ma már e nélkül szinte mozdulni sem lehet (érezni fogjuk, amikor majd éppen áramszünet van).

Ehhez legjobb egy laptopot hozni. Internet előfizetésünk meg majd lesz. Ezt azért elég gyorsan be szokták kötni (kivéve, amikor nem). Nem is beszélve, hogy milyen kreatívan kötik be egyes helyeken! De nem lövöm le a poént, erről mindenkinek saját élménye szokott lenni. :)

E mellett a másik, a mobil telefon, amire mindenképpen szükségünk lesz.

Itt érdemes tudni, hogy a különféle szabályok miatt nem érdemes külföldről mobilt bevinni. Ha jól emlékszem, és a törvény nem változott, akkor 1 ember évente csak 1 telefont vihet be. Azt is honosítani kell (mintha 500 TL lett volna..), stb... sok macera és drága.

Jobban járunk, ha meghagyjuk a magyar telefont magyarnak, és veszünk egy törököt mellé. Ha nem akarunk rá sokat költeni, akkor újonnan 150 TL körül már van butafon, vagy használtat veszünk 100 TL alatt. Néha 50-ért is lehet kapni. Persze garancia nincs, hogy 1 hónap múlva is működik még. De még mindig lehet vele verekedni.

Komolyabb telefonokhoz pedig úgyis kell az internet, akkor pedig úgyis eladjuk a lelkünket valamelyik szolgáltatónak, így tegyük ezt úgy, hogy cserébe telefonunk is legyen (és akkor a lelkünket a Facebook-nak is eladjuk).

A következő kategória a lakás. Mert hát valahol aludni is kell. Így nem árt erre is felkészülni.

No, ott van a lakás. Meg az usta. Ez utóbbi a szótár szerint ezermestert jelent. Valójában inkább a semmihezsemértek-demindentösszekutyulok-ésnagyszám lenne a jó fordítás. Ő az, aki gondolkodik arról, hogy kiképezzük magunkat víz-gáz-elektromos-és-még-kitudja-mi szerelővé. Mert hogy valamivel mindig baj van, az tuti. Itt egy csavar, ott egy luk, amott egy fejjel lefelé feltett függöny, egy befelé álló konnektor (mert a falban élő kicsi manóknak is kell az áram, hogy tudjanak Facebookozni, na de miért az én villanyszámlámra?), stb... Ezeket pedig mind az usta bácsi csinálta nekünk. És szerinte így sokkal jobb, mint az eredeti.

És még meg is magyarázza, miért.

Logikát azért ne keressünk benne.

Úgyhogy a kalapács és a csavarhúzó legyen az elsők között, amit majd beszerzünk Isztambulban. Esetleg mellé szilikon ragasztót is. Ha kérdezik, hogy milyen, mihez kell, akkor olyat, amivel a plafont lehet visszaragasztani. Az biztosan elég erős lesz más lepotyogó dolgok rögzítésére...

Mióta kint vagyok Isztambulban, tényleg a kalapács az, amit napi szinten használok. És persze a csavarhúzó is.

Most azon gondolkodom, hogy veszek egy légkalapácsot is... csak a szomszédok miatt persze.. De lehet, hogy inkább elektromos gitár lesz belőle..

Maradva még mindig a lakásnál, érdemes egy zseblámpát is mihamarabb beszerezni. Főleg mostanában, amikor az áram oly gyakran dönt úgy, hogy elmegy. Mellé pedig ha még néhány kg gyertyát is veszünk, akkor romantikus estékké varázsolhatjuk az áramszünetes időszakokat.

Hasonló okokból érdemes a vízből is egy nagyobb adagot (20-40 liter) raktáron tartogatni. Mert néha akár 24 órát is eltölthetünk elzárt csapok mellett. Ebben pedig semmi romantika nincs..

Lássuk, mi kell még... térkép!

Régen, amikor még papír térképpel közlekedtünk, nem volt egyszerű Isztambul. A sima turista térképen csak a belváros egy kis részét láthattuk. A nagy térkép pedig egy 5 kg-os könyv. Ezt pedig nemcsak cipelni nem volt egyszerű, de még ha konkrétan kerestünk valamit! Na az volt a tuti eltévedés!

Nálam van egy ilyen könyv, eltettem emlékébe. Majd leszakadt a repülő, mire kihoztam Törökországba.... Az unokáknak fogom majd mutogatni...

Látjátok? Ilyen kicsi volt Isztambul!

Szerencsére ma már GPS-el ellátott mobil telefonunk segít az eltévedésbe. Kicsi, könnyen hordozható, a tartalék akkumulátorokat pedig kicsi kocsin tudjuk magunk után húzni.

Ha valahova kocsival megyünk, akkor a program vált be a legjobban. Gyalog pedig a Trafi () lehet a legjobb barátunk.

De egyébként úgyis eltévedünk. Majd megszokjuk! :)

Érdemes lesz tudni, hogy Törökország nem az elsődleges célpontja a kivándorló

magyaroknak. Isztambul pedig hatalmas. Annak az esélye, hogy itt egy magyarral összefussunk, nagyon kicsi. A távolságok miatt pedig az itt élőkkel sem egyszerű a napi kapcsolat.

Úgyhogy jó eséllyel elszigetelten fogunk élni a mi szép magyar nyelvünkkel. És senki se lesz a közelben, aki legalább a káromkodásunkat megérté.

Éppen ezért ajánlott pár könyvet is magunkkal hozni. Igazándiból a digitális könyvet ajánlanám, de még csak-csak most kezd beindulni. (ellentétben viszont a Google Play tele van jobbnál jobb török könyvekkel). Azért egyre több magyar nyelvű ebook jelenik meg. Ezeket pedig könnyű cipelni, és nem kell hazajárni új könyveket venni, ha online is megvásárolhatóak.

Egy könyv pedig jó, amikor várunk a dugóban, az ügyintézésen. És e mellett segít a magyar nyelv fenntartásában. Sokkal jobban, mint a magyar híroldalak, ahol azért komoly gondok vannak mind a helyesírás, mind a fogalmazás területén... És mintha évről évre csak rosszabb lenne.

Tehát egy-két száz-ezer jó könyv sokat segít a passzív nyelvtudásunk szinten tartásához. Talán még a növelésében is. Már csak az aktívra kell kitalálni valamit.

Persze ott a Skype, a magyar találkozók is, a legjobb pedig ha az embernek gyere van. Akkor aztán nincs mese! Pontosabban mese van, minden nap, magyarul. Meg el kell magyarázni - szintén magyarul - hogy na most aztán tényleg ideje lenne elmenni fürdeni..

A gyakorlásra jó lehetőség még a blogírás. :) Ehhez persze számítógép és internet is szükséges. Így el is jutottunk az elejére.

Ja, megy egy csavarhúzó. És kalapács. A számítógép mellett mindig legyen nálunk egy kalapács is. Csak hogy tudja a kép, ki az úr.

2015-05-20

A törököknél (bár inkább mondjuk úgy, hogy Anatóliában) sokféle szokás van, ami elsőre furcsa lehet.

Ezek legtöbbje valami hiedelmen alapul. Mások pedig inkább praktikusak.

A törökök, bár hívő muszlimok a legtöbben és eléggé modernek, elég sok babonának hisznek. Legalábbis tőlünk nézve tűnik babonának.

Hiszen pl. az Európában ismert kézfogás is egy hasonló szokásból fejlődött ki: nincs fegyver a kezemben, nézd meg, fogd meg. Megbízatsz bennem. A kést is jól elrejtettem a cipőmben. Hasonlóan a jobbról kerülésnek is az az állítólagos oka, hogy azon az oldalon megyünk el a másik mellett, ahol nincsen kard a kezében. Itt persze mindjárt felmerül egy csomó kérdés... mint pl. az angolok akkor miért balról, stb...

De most nem is ez a lényeg. Hanem hogy lássuk, nekünk is vannak olyan mindennapos rögzült cselekményeink, amelyek kívülről nézve igencsak furcsának tűnhetnek...

Az egyik olyan török szokás, amin még ennyi év után is belezavarodok, az a kések-ollók átadása.

Ugye ismerjük a viccet!

- Józsi! Dobj már ide egy kést!

- Tessék!

- Jaj!

- Ó! Bocsi

Ha Ha ha Ha hahahaha! Még ma is beesek az asztal alá a nevetéstől!!!

Kár, hogy nem vicces... A törökök meg gyilkos szemmel lesik azokat, akik ilyen vicceket mondanak.

Én már csak tudom.. Egyszer előadtam egy kis (200 fős) családi összejövetelen. De aztán betudták annak, hogy külföldi vagyok. Azok pedig... áh.. civilizált ember ilyenekre nem pazarolja a töltényt.

Ugye nálunk úgy illik, hogyha valaki pl. egy ollót kér, hogy azt a kevésbé barátságos végén fogjuk meg, és úgy nyújtjuk a másinak. Kés meg veszélyesebb eszközökben pedig lehetőleg úgy fogjuk meg, hogy még véletlenül se vágjuk meg magunkat, sem a másikat.

A törökök viszont inkább biztosra mennek.

Itt ugyanis szigorúan tilos az ilyen veszélyes dolgokat a másik kezébe adni. Helyette lerakjuk valami jól látható helyre, ahol a másik is elérni. 3 lépést hátrálni azért nem kell a végén. Csak legyen az biztos, hogy a kést, villát, ollót az asztalra tettük, nem pedig valakinek a hátába.

Ezek persze izgalmasak is tudnak lenni, amikor páran (70+) összegyűlünk a konyhában, és mindenki rakosgatja a késeket a kupac tetejére.

2015-05-21

Csak felkapcsoljuk a villanyt, és lőn...Isztambul!

De lehet, hogy mégsem...

[caption id="attachment_8523" align="aligncenter" width="450"] Isztambul kapcsoló[/caption]

A fent látható képen az igazán egzotikus Isztambul villanykapcsolók láthatóak, melyekkel a Koçtaş boltban sikerült összefutni.

Meglehetősen hangosan sikerült a találkozó, ugyanis a bevásárlókocsit az Árpi irányította. Ő pedig fejébe vette, hogy egyenesen megy át az üzleten, még akkor is, ha keresztben mindenféle falak vannak.

Végül azért kidobáltuk a kosárból a nemkívánatos, de roppant dekoratív kapcsolókat a kocsiból, és leléptünk. Ezúttal már csendesebben.

Jól is tettük, hogy megszöktünk, mert ez a Paraktikerhez hasonló áruház, és ilyen helyeken könnyen találni motoros fűrész és más olyan eszközöket, melyek nemcsak hogy gyerek, de még inkább feldühödött eladó kezébe nem való.

Szóval Isztambul villanykapcsoló. Fő jellemzője, hogy Isztambul látható rajta. És mint ilyen, szuper dolog. Nem mellékesen, a villanyt is felkapcsolja. Tehát ha megnyomjuk Isztambult, akkor világos lesz!

Persze, ha a drótok jól vannak bekötve.

[caption id="" align="aligncenter" width="492"] Isztambul villanykapcsoló[/caption]

Tehát Isztambul, ami azt jelenti van villamoson (piros-áramszedős-İstiklâl Caddesi-s), Kislány-tornyos meg Galata-tornyos, de még Ortaköy Camii+Boszporusz-hidas is. Aki nagyon eltévedt, vehet Londosat, és Velencéset is. Nem is beszélve a New Yorkosról. []).

Bármennyire is meglepő, ezek a kapcsolók valójában nem a turistáknak készülnek. Pedig egy ilyen kapcsolóért ki ne akarná a nappalját piros-feketére átfesteni?

Valójában a törökök azok, akik az igazi célpontjai ennek a terméknek (vajon a törökök erről tudnak?).

Az isztambuliak általában kedvelik ezt a várost (és talán átkozza is egyben, de pont ettől a

kontrasztól lesz izgalmas). Aki nem, az meg már elmenekült. De persze olyan is van, aki meg van győződve arról, hogy ennek a városnak nincs is határa, és az egész bolygót beborítja. Azaz úgyszólván hova menni, akkor meg miért ne lehetne szeretni.

Akárhogy is, az isztambuliak között van egy ilyen Isztambul lelkesedés. Hasonlóan, ahogy a törökök is imádják a török zászlókat, minden mennyiségben. Ezért rengeteg olyan tárgy készül, ami valamilyen szinten Isztambulról szól, Isztambult ábrázolja. Még Isztambulos késeket is lehet találni. .

2015-05-22

Már csak 2 hét a törökországi választásig. Teljes gőzzel megy a kampány.

Ilyenkor pedig nem maradhat el Kemal Sunal választási beszéde.

Mielőtt bárki azt hinné, hogy itt most valamelyik politikai párt beszéde jelenne meg, elmondom, hogy Kemal Sunal az egyik legnagyobb török komikus színész volt (hasonlíthatjuk pl. Hofi-hoz, csak ő nem szerepelt filmekben).

Az alábbi választási beszéde az Umudumuz Şaban (1979) c. filmben szerepel. Tehát nem valós beszéd. De azért eléggé tanulságos. :)

<iframe width="420" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/SViytLRDnPg" frameborder="0" allowfullscreen></iframe>

Törökül ez így hangzik. Minden török nyelvtanuló álma, hogy ezeket a kacifántos mondatokat megértse, ahol 1-1 betű különbsége jelenti a szó jelentését, mondat értelmét. Şimdi ben buraya neden çıktım ? Niçin çıktım ? Nası çıktım ? Bunu iza etmeye gerek yok gördünüz yürüdüm çıktım. Ama çıkmamışta olabilirim. Çıkmışsam çıkmışımdır çıkmamışsam çıkmamışımdır. Görünen Köy Uzakta Değildir. Buraya Çıktıkta sonra çıkmadıkmi dedik bunlar birtakım uydurma laflardır. Sahi ya ben buraya neden çıktım. Kim çıkardı ulan beni buraya ? Okul! Yol! Tapu! Bırakın onu beni dinleyin vede şunu unutmayın atasözüdür Oylarınız Damlaya damlaya dağdan kestim kereste. Bağımsız bir muhtar olarak prensibim az iş çok laftır!
Na, tessék lefordítani! :)

Én neki se mertem állni. Tudom, hogy van, aki ezt nálam jobban megcsinálja. Ezért megkértem . Ő hivatásos fordító, és mint láthatjátok, igazán jó munkát végzett. (papírok fordításával mindenképpen őt keressétek! :)

Azt, hogy én most miért álltam ide? Minek álltam ide? Hogy álltam ide? - fölösleges firtatni. Láthatjátok. Felsétáltam ide, és itt vagyok!

Azt is megtehettem volna, hogy nem állok ide. De ha kiálltam, hát kiálltam...

És akkor mi van? Nem nagy dolog. Kiálltam aztán meg azt mondom hogy nem álltam ki? Ez egy marhaság!

Ja! Tényleg? Én minek is állok itt?

Ki is kérte, hogy álljak ide?

Az iskola! Az utca! A földhivatal! Hagyjuk ezt most..

Inkább hallgassatok rám és sose feledjete amit most mondok!

A szavazatok annyit se ér mint egy csepp a tengerben.

Független körzeti megbízottként az elvem az, hogy minél kevesebb munka de annál több duma!

Fordítás nélkül úgy tűnik, mintha tényleg valami komoly dolgot mondana. :)

Természetesen nem kell mindent szó szerint venni. Szavazni mindig érdemes.

Kemal Sunal nagy mókamester volt. 1944-ben született, és 2000-ben halt meg, szívrohamban, egy Trabzon felé menő repülőgépen. Ez idő alatt 82 filmben szerepelt/készített. Hasonló stílusban, mint a fent látható videóban.

Sajnos egyetlen filmről sem tudni, hogy terveznék a magyar vetítését, pedig nagy élmény lenne. Tele van olyan ikonikus jelenetekkel, mint a fenti. Ez pl. minden választásnál előkerül.

2015-05-25

Isztambulban az a jó (mármint turistaként), hogy bár a város hatalmas, a fő látnivalók mind ott vannak egy kupacban.

Mint egy bazárban.

- Tessék, tessék! 20 perc AyaSofya most féláron!

- Két adag Kék Mecset mellé most egy Topkapı palotát kap!

Éppen ezért olyan sokat nem kell menni, hogy mindent megnézzünk. Kivéve ha!

Van néhány épület, ami még az úgynevezett Isztambuli alap turistacsomag része, de azért már messzebb van a történelmi városközponttól. Ezek a Dolmabahçe Palota, a Héttorony és Kariye (Chora) Camii/múzeum. És ha már ott vagyunk, akkor a Mihrimah Sultan Camii is. Mert az ott van közel.

Persze ezeken kívül még számos távoli látnivalót találunk. Köztük pl. ez Európai Erődöt. De ők már a Közepes isztambuli turistacsomag részei. Oda az emberek általában a második isztambuli látogatáskor szoktak menni, amikor már rutinjuk van az eltévedésben (és bőséges tartalék étellemmel szerelkeznek fel).

A Dolmabahçe palota most nem játszik, mert oda roppant könnyű eljutni: felszállunk a Kék Mecset előtt menő T1-es villamosra (persze a jó irányba, Kabataş felé), és elmegyünk a végállomásra. Itt már csak követni kell azt a negyedmilliárd kínai turistát, aki szintén oda készül. Érdeemes egyébként nyitásra odamenni, mert limitálva van, hogy naponta hány ember mehet be. A fentiekből láthatjuk, hogy ez hamar el tud fogyni...

Szóval a Dolmabahçe palotába eljutni nem nagy kaland (eltévedni annál inkább). Szerencsére pár éve már a másik helyekre, a Héttorony és a Kariye Camii (és Mihrimah Sultan Camii) is könnyen elérhető lett.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Dolmabahçe Palota[/caption]

A könnyebbség persze nem azt jelenti, hogy nem kell majd gyalogolni. De nem több km-t. :)

Kezdjük a Héttoronnyal ahol a több híres magyar is úgynevezett energiatakarékos szálláson láttak vendégül az oszmánok. Ez kenyeret és vizet jelentett. A kényelemről pedig a falon lévő lánc gondoskodott. A lánc másik vége a vendégen volt. Úgy mondják, a biztonság miatt. Nehogy éjjel valaki ellopja a vendéget. Ez akkoriban nem volt egy biztonságos környék. Minden esetre arra senki se panaszkodott, hogy a lifttel baj lett volna.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Héttorony[/caption]

A Héttorony a Kék Mecsettől légvonalban 5 km-e van. Közúton 5.5 km a Google szerint. Bármely török szerint viszont csak 5 perc... Az odajutást tovább bonyolítja a ritkán járó 80 és 80T busz.

Bár az útvonalkereső szerint más buszok is elmennek a közelben. Csak ő kifelejt, hogy ott van egy igen kemény 2x2x2 sávós út 6 szalagkorlátos út, ahol a törökök nem szeretnek lassan menni.

Szerencsére a Marmaray már eljött ideig. Nincs más dolgunk, mint Sirkeci-nél felszállni rá, és elmenni egészen a végállomásig: Kazlıçeşme-ig. És már majdnem ott is vagyunk. Csak egy picit (török picit = 1 km) kell gyalogolni.

Visszafele is erre menjünk. Ne próbáljunk meg gyalog hazamenni!! Nem lesz egészséges séta.

Ha mindenképpen egy nagyot szeretnénk sétálni, akkor inkább a Fal mentén (váltakozva kívül és belül) a Kariye Camii-hoz menjünk. Ez olyan 5 km. Megmutatni nem tudom, mert az útvonaltervező megzakkan tőle..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Fal - Malévnézetből[/caption]

A másik népszerű de távoli célpont a Kariye Camii, más néven a Chora múzeum. A majdnem magyar neve egyébként Khôra.

Ez Konstantinápoly legtávolabbi pontján van. Ennek köszönhető, hogy megmaradtak a mozaikok, mert már annyira kint volt a világ végén, hogy nem nagyon foglalkoztak vele. Persze le lett festve, meg mecsetté lett átalakítva, stb.. de azért megőrizte a bizánci templom tulajdonságait.

Ma már persze ez is a belvároshoz tartozik. Egyébként ma múzeum, ami belépő jegyeket jelent.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kariye Camii / Chora múzeum[/caption]

Ide változatosan bonyolult módokon lehet eljutni. Mármint a turistáknak. Nekem könnyű, mert az egyik busz, ami a házunk előtt megáll, pont ide visz el.

Néhány éve viszont az egyik villamosfejlesztésnek köszönhetően roppant könnyen, kb. 45 perc alatt itt lehetünk a Kék Mecsettől.

Ehhez nem kell mást tenni, csak felszállni a T1-es villamosra, de most arra, ami kifele megy,

Bağcılar felé. Ezzel elmegyünk a Topkapı megállóig. Ne tévesszen meg senkit, ez nem a Topkapı Palota, hanem a Topkapı kerület (az USA-ban is van Washington állam és Washington város, a kontinens átellenes végén. Ez is ilyen, a középkori város két végén. Ez biztos valami emberi szokás).

Itt a T4-es villamosra kell átszállni, a Habibler irányba (ez egyébként végállomás, de aki ügyes itt is tud rossz fele menni). És vele megyünk Edirnekapı-ig, ami a 3. megálló. És már itt is vagyunk, csak át kell bújni a fal alatt.

Ha viszont már idáig eljöttünk, érdemes a környéken jobban körbenézni. Hiszen itt van mindjárt a Mimar Sinan igazi és legelegánsabb mesterműve, a Mihrimah Sultan Camii. Az utunk pont előtte vezet el. Nagyon nagy kár lenne kihagyni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Mihrimah Sultan Camii[/caption]

Ezen kívül a környék utcáiban is jókat lehet bolyongani, itt van a Fal, és a Tekfur Palota romjai is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tekfur Palota[/caption]

Nem is beszélve a környező utcák hangulatos faházairól..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Faházak a Fal közelében[/caption]

Visszafele, ha elfáradtunk, mehetünk arra, amerről jöttünk.

Ha viszont bírjuk még energiával (és idővel), akkor gyerünk tovább! A Fal mentén lejutunk az Aranyszarv-öböl partjára (Eyüp). Itt több dolgot is tehetünk:

Hajóval visszamegyünk a központba (), Sirkeci-be. Vagy akár Ásziába is áthajózhatunk.

Az Eyüp Camii-t is megnézhetjük.

Felvonóval felmehetünk a Pierre-Loti-ba

Átmehetünk (a csónakos bácsival) a Miniatürk-be.

Áthajózhatunk a túloldali Rahmi Koç technikai és közlekedési múzeumba.

2015-05-26

A törökök és a magyarok sok mindenben hasonlítanak.

Sok mindenben viszont nem.

És vannak olyan dolgok, amelyekben igazán eltérően látja a két nemzet a dolgokat.

Ezen egyike, és szerintem a legfeltűnőbb a probléma megoldási technika.

A jólismert magyar módszer az, hogy ha gond van, megkeressük a problémát, megvizsgáljuk, majd keresünk rá egy megoldást. Rosszabb és gyakoribb esetben egy kifogást.

A törökök viszont nagyon nem szeretik a kifogásokat. Őket legtöbbször a megoldás érdekli. Nagyon sokszor úgy, hogy a problémát tényleg megkerülik. Mit megkerülik! Egyenesen leütik egy méretes lapáttal, és elássák jó mélyre, nyoma se maradjon! Ha pedig nincs probléma...akkor hát nincs probléma. Csak a megoldás.

Ja, hogy a csuklós busz még mindig nem fordult be a szűk kisutcába?? Mit vacakoltok már vele ennyit?

Egyébként a csuklósbusz és a szűk síkátor esete az, amikor a fizika is le lesz ütve egy lapáttal és el lesz ásva jó mélyre. Az ilyen kívülállók csak ne szóljanak bele a nagyok dolgába.

Tehát a törökök lényegében megoldás orientáltak. A csuklósbusznak be kell férnie. Akkor is, ha nagyobb, mint az utca. A terveknek készen kell lenniük, mielőtt még egyáltalán az igény felmerült volna rá. De még jobb, ha már az előtt készen lettek volna, hogy a Világ Teremtése megkezdődött volna.

Mindez pedig elég érdekes, de annál inkább praktikus megoldásokat szül.

Szokták mondani, hogy a hit hegyeket mozgat. Na de hogy a csuklósbusz tényleg befér egy nála jóval kisebb és szűkebb utcába, de még ipszilomban meg is forduljon! És mindezt úgy, hogy kellően sok ember (köztük a buszvezető, meg az Ali bácsi, akinek kezdődik otthon a kedven sorozata és nem ér rá mindenféle kerülőutakra) hisz benne. A fizikában viszont nem. Mert az is mindig csak kifogásokat keres. Ilyeneket, minthogy van gravitáció, meg ellenhatás, meg hogy a nagyobb, mint b. stb..

Ez az egyik gyakori konfliktusforrás, amikor egy európai próbál szerencsét Törökországban. Hogy nem hiszi el, a konferenciatermet tényleg össze lehet dobni másnapra.

Arról nem is beszélve, hogy igen is be lehet parkolni két papírlap közé. Ezek a külföldiek nem tudnak semmit sem..

Néha viszont ott a másik oldal is, amikor nem a megoldást, hanem a problémát keresik. És ugye már láttuk, a probléma el van ásva jó mélyre. Úgyhogy ember legyen a talpán, aki megtalálja. Ráadásul a problémával ott rejtőzik a probléma okozója is. Aki olyan rettenetesen bénán parkolt le az út mentén.

Jó, jó, a forgalmat csak kicsit zavarja, el lehet fénni mellette, ha ügyesek vagyunk. És én ügyes vagyok. De most akkor is leállok ide, és megkeresem azt, aki ilyen béna volt. Persze a többiek most nem fognak elférni tőlem, de így legalább belátják, hogy szükséges volt mőresre tanítani ezt az elvetemült forgalomzavaró egyént.

2015-05-27

Isztambul, meg úgy egyébként Törökország, a kontrasztok országa.

Nem elég, hogy itt találkozgatott a Kelet és a Nyugat 10.000 éven keresztül (lehetőleg karddal és lándzsával) és néha még Dél is beszállt. De ez a jelenség még ma is megtalálható. Erősen megtapasztalható a mindennapok minden eseményén.

A minap azt mutatták a tv-ben, hogy míg az ország egyik felét ellepte a hó, a másik felén meg már a tengerben lubickolnak. És nemcsak a skandinávok, hanem a törökök is (afrikait nem lehetett látni a képernyőn).

És az egy dolog, hogy Isztambulban már 25 fok van, és dinnyét eszünk reggelire, de mégis... milyen dolog az már, hogy mások ilyenkor már a tengerben úszkálnak? Tessék csak velünk együtt az irodában izzadni!!

Az, pedig, hogy a keleti országrészben a gyerekek megint hógolyóval dobálják meg az oda kivezényelt riportert, abba inkább nem is gondolok bele. Mondjuk ő legalább nem izzad.

Mindezt persze tudjuk be a hatalmas és változatos földrajznak (ne is piszkáljuk az szerencsétlen energiaszektort a globális felmelegedéssel, van bajuk elég - ő, ez a csúszópénz az enyém? köszönöm!). De ugyan ilyen, és még nagyobb kontrasztokat láthatunk a mindennapokban is.

Talán az egyik leginkább szembetűnő, amikor a városrészek között nincs átmenet. Egy régi, és ősi múlttal és épülettel rendelkező kerületet gyakran csak egyetlen utca választ el a pár éve épült modern toronyházaktól.

Több olyan hely van, ahol egy főút található a szegény és gazdag városrész között. Míg egyik oldalon a csillogó toronyházakba a BMW-el mennek haza az emberek, addig a másik oldalon busszal. Az önkormányzat azért volt olyan jó fej, hogy a buszok rendre mind Mercedes-ek.

A helyzet különös iróniája az egyik városrészben, hogy a szegények csak a gazdagok városrészén keresztül tudnak hazamenni, mindeközben a gazdagok a szegényekén kénytelen.

De míg a kerületek úgy-ahogy elkülönülnek egymástól, ez már kevésé mondható az emberekről.

Isztambul egy igazi kulturális keverék!

Állítólag az egyik ok, amiért Atatürk átrakta a fővárost Isztambulból Ankarába, hogy végre

legyen egy olyan hely, ahol a török törökök között van. Ahol a török végre otthon lehet. Ahova a török elmehet, ha már elege van a multi-kultúrából.

Isztambul, alias Konstantinápoly, alias A Város, alias Új Róma, alias Bizánc, alias Lygos, alias Khalkédón és alias a Vakok Szigete - ahogy a városalapító Bizans hívta a túloldaliakat. Mivel nem látták, hogy a túlparton sokkal jobb várost lehet építeni, de volt annyi jóérzése.

Tehát ez a soknevű város sose volt egységes. Mindig is különböző kultúrák találkozó és ütköző helye volt. Jártak és maradtak is itt kolkhisziak, hattik, lúviak, hettiták, frígek, kimmerek, lüdök, perzsák, kelták, tabálok, műszök, görögök, pelaszgok, örmények, rómaiak, gótok, kurdok, bizánciak, mongolok, arabok, szeldzsuk törökök, oszmán törökök (). Aztán csodálkozunk, hogy egyesek kicsit megzakkantak - mások meg nagyon.

Mára azt gondolnánk, hogy a 13-15-17-20 milliós országvárosban végre túlsúlyba kerültek a török és így végre meglelt az egység, de nem. Ugyanis az 50-es évektől kezdve rengetegen érkeztek a boszporusz-parti városba. A statisztika szerint kb. 11 millióan vannak azok, akik első, második vagy harmadik generációs isztambuli. Ők pedig hozták magukkal a saját kultúrájukat Anatólia belsejéből.

Abból az Anatóliából, amit már olyan jól megkavartak a kolkhisziak, hattik, lúviak, hettiták, frígek, kimmerek, lüdök, perzsák, kelták, tabálok, műszök, görögök, pelaszgok, örmények, rómaiak, gótok, kurdok, bizánciak, mongolok, arabok, szeldzsuk törökök, oszmán törökök.

Nyugodtan kijelenthetjük, hogy Törökországban minden megyének saját egyénisége (és nem ritkán saját KRESZ szabálya is) van. Na most ezek mind szépen összejöttek Isztambulban. Egy amolyan igazi multikulturális arénába.

A város meg küzd a saját ősi hagyományaival. A faluról jött nagymama is a sajátjával. Csak nem érti hogy lett a 20 fős szomszédságából hirtelen több milliós.

Legyen egymillió szomszédod! - áll egy új lakópark hirdetésében

[caption id="attachment_7581" align="aligncenter" width="500"] Az Ellenálló - Öreg néne tyúkocskája[/caption]

Tehát ezek az emberek, akik különböző kultúrát, generációt képviselnek, és normális esetben akár ezer km-t kell utazni hozzájuk, most szépen egyben vannak.

És ettől az utcák nagyon színesek. Persze vannak kerületek, ahol túlnyomóan az egyik típus található, de a belső részeken együtt vannak. A hajón egymás mellett ül a mélyvallásos az igencsak modern öltözködésűekkel.

És tényleg vannak olyan kerületek, amelyek úgymond egy típusra specializálódtak. Sokszor az egy helyről érkezett emberek Isztambulban is egy helyen maradnak. Az egyik városrészt pl. úgy hívják, hogy Új Bosznia.

Ebből pedig ismét ott vagyunk, mint az elején, a kontrasztoknál. Amikor átmegyünk az utcán, és az előzőtől egy teljesen eltérő környezetbe kerülünk. Mintha csak a moziban átülnék egyik teremből a másikba.

Porsiyon ("Portion", döner on a slightly heated plate, sometimes with a few grilled peppers or broiled tomatoes on the side)

Pilavüstü ("Over Rice", döner served on a base of rice that gets tastier as the fat in the meat drips into the rice)

(specialty of , served in an oblong plate, atop a base of thin , complete with a dash of pepper or tomato sauce and boiling fresh butter) "Kebabçı İskender" is by Yavuz İskenderoğlu, whose family still runs the restaurant in Bursa.

, wrapped in a thin that is sometimes also grilled after being rolled, to make it crispier. It has two main variants in mainland Turkey:

Soslu dürüm or SSK (sos, soğan, kaşar; in English: sauce, onion, cheese) (specialty of , contains İskender kebab sauce, making it juicier)

Kaşarlı dürüm döner (speciality of , grated cheese is put in the wrap which is then toasted to melt the cheese and crisp up the)

Tombik or gobit (literally "the Fatty", doner in a bun-shaped pita, with crispy crust and soft inside, and generally less meat than a)

Ekmekarası ("between bread", generally the most filling version, consisting of a whole (or a half) regular Turkish bread filled with doner)

2015-05-28

Tudni akarod, mennyit ér egy csepp víz?

Üdv Isztambulban, Ramadánkor! Az év legforróbb eseményén!

Már csak 3 hét van a Ramadán (törökül: Ramazan) kezdetéig. A harmincnapos esemény 2015-ben június 18-án kezdődik. És július 16-ig tart. Ezzel pedig az egyik legkeményebb böjtnek nézünk elébe.

Mert nemcsak hogy igen csak meleg lesz (ezt a meleget szokás még dög vagy más k-val kezdődő jelzőkkel is ellátni), de pont a nyári napforduló idejére esik. Ami azt jelenti, hogy az év leghosszabb napján fogunk reggeltől estig (hajnalhasadástól napnyugtáig) víz és élelem nélkül ... ööö... hát meglenni... valahogy... majd csak sikerült.

A leghosszabb időszakban (június 18-25) pontosan 19 óra és 17 percet kell nagy türelemmel végigvárni. Pardon, nem várni, mert közben ugyan úgy kell a mindennapi munkánkat végezni, mint egyébként.

Röviden a Ramadánról (Ramazanról):

A Ramadán az Iszlám naptár egyik hónapja. Jelentése: szárazság, hőség (ez utóbbi valószínűleg az idén nagyon találó lesz). A legenda szerint ebben a hónapban Mohamed visszavonult elmélkedni (ami ugyebár böjttel jár), a 27 napon pedig megkapta Istentől (Allahtól) a Koránt.

A hívők pedig erre emlékeznek. Mégpedig úgy, hogy ameddig fent van a nap, addig nem szabad enni, inni, meg semmi olyasmit amitől mi jól éreznénk magunkat, más pedig rosszul. Ezt később egy nagyonhívó úgy módosította, hogy már hajnalhasadáskor be kell fejezni a reggelit (ez kb. 2 órával a tényleges napkelte előtt van), hiszen ő szeretett korán kelni.

Persze ezt nem lehet kibírni, ha nem készülünk fel rá kellően. Mégpedig úgy, hogy még a napkelte előtt jó nagyokat eszünk és iszunk. Főleg iszunk. Meg étel nélkül még csak-csak megvagyunk, na de víz nélkül...

De éppen ezért a szabályok nagyon szigorúak: csak olyan ember kezdhet neki, aki kellően egészséges ahhoz, hogy végig is csinálja. És eközben persze másoknak nem okozunk kárt. A Ramadán szigorúan egy tréning. Nem pedig valamilyen mazochista önpusztító dolog. Tilos gyerekeknek, öregeknek (pedig Bem Apó haláláig minden évben megtartotta a böjtöt), betegeknek, terhes nőknek, stb..

Az, aki nem biztos benne, hogy végig tudja csinálni, és közben a munkáját is rendesen

ellátja, annak tilos belekezednie. A Ramadán nem kötelező. Csak ajánlott.

Mindemellett egy nagyon is tanulságos. Ugyanis 30 napon keresztül megtapasztaljuk az igazi nélkülözést. Pont, mint ahogy a jólismert magyar dal is mondja:

Hogy értsd, egy pohár víz mit ér
Ahhoz hőség kell, ahhoz sivatag kell
Hogy lásd, egy napod mennyit ér
Néha látnod kell
Az élet hogyan fogy el
A lángot akkor őrzöd még
Ha félsz, hogy ellobban, elég
S elveszted fényét, melegét
Jó, mikor hisszük még
Lehet olyan a világ
Amilyet szeretnénk
Hidd el, a hajnal attól szép
hogy minden éjben ott lapul
Az örök sötétség
Zorán - A szerelemnek múltja kell

Ez a 30 nap elég arra, hogy az ember megértse, a saját bőrén tapasztalja meg, milyen fontos egyetlen csepp víz, egyetlen falat kenyér. És bár az első napok végén tényleg hatalmas evések vannak, szépen-lassan átszokunk a pazarló életmódról egy sokkal takarékosabbra. Ahol az ételt és az innivalót megbecsüljük.

Tehát sok szempontból nagyon tanulságos, és egyben egy erőpróba is. Ha nagyon le akarnám egyszerűsíteni, azt mondanám, hogy olyan, mint lefutni egy maratont.

Ramadán (Ramazan) időpontok 2015-re: Az Ímsak, ameddig be kell fejezni a reggelit. Legközelebb pedig az Akşam-nál lehet majd vizet inni, vagy enni.

[caption id="" align="aligncenter" width="625"] Ramadán időpontok Isztambulban 2015. június 18- július 16-ig. Forrás: <http://www.huzursayfasi.com/>[/caption]

Természetesen a turizmus továbbra is él a Ramadán ideje alatt is. Erre majd még kitérünk bővebben, ahogyan sok minden másra is. Egyelőre a turistáknak .

2015-05-29

Az első találkozásom a Fallal még a 0. napom éjszakáján történt. Az éjszaka közepén a taxis hozott be a városba. Éppen lassított, így csak 160 km/h-val mentünk. Így megmutathattam, hogy én biza készültem Isztambulból!

- Ó! Seven Tower?

- Ó! Ühüm!

- Ó! Cool!

Aztán áthúztunk alatta. Ennyi volt.

Akkor még...

A Fal, pontosabb nevén a Szárazföldi fal (még pontosabban Theodosius fala) 6 km (András pontosan megmérte: 5630 m) hosszan vágja el Isztambul óvárosát a modern résztől. Ez zárja le a félszigetet, és tényleg egy fal, ami elválasztja a történelmet a mindennapoktól.

6 km nem tűnik hosszúnak ahhoz, hogy végigmenjünk rajta. Nem úgy a 12 m-es magassága! Ez azért nagy ahhoz, hogy felmásszunk rajta.

Persze amikor építették, a cél pontosan ez is volt: ne tudjon rá holmiféle ellenség, vagy lökött turista felmászni.

Úgyhogy mindenképpen ki kellett ezt is próbálni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Fal, közelről[/caption]

Nem is olyan sokkal később, már a eljutottam a falig. Ott álltam a tövében, és felfele néztem. Hamar rájöttem, hogy ilyen szakadó esőben ez egy örült ötlet. Pillanatok alatt tele lett a szemem vízzel. Még csak az kellett volna, hogy kacsák is elkezdjenek úszkálni rajta!

De azért muszáj volt felnézni rá, ha fel akartam mászni. Mégis! Micsoda kilátás lehet ott. Mondjuk tépett a szél is rendesen, így a micsoda kilátás valószínűleg egy micsoda ordítással is párosult volna, miközben hirtelen visszakerültem volna az utcára.

Eddigre a túráim is eléggé hosszúra sikerült, el is áztam rendesen, a falnak meg nemhogy a tetejét, de a közepét sem sem láttam az ítéletidőben. De annyi azért látszott, hogy jó csúszósnak néz ki, erőm sem volt már nagyon. Inkább kihagytam. De csak ez alkalommal!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Tekfur Palota - Nem is látszik, micsoda eső volt akkor...[/caption]

Rá egy év múlva már felkészültebben vágtam neki a fal-felfedező utamnak. Vittem

magammal tartalék élelmet és vizet is bőven. No meg az is nagy segítség volt, hogy sütött a nap. Ezért is kellett a tartalék víz. Amikor még szakadt az eső, akkor vízzel el voltam látva rendesen.

Tanulva az előzőekből, nem gyalog indultam el az óváros legtávolabbi pontjára, hanem mindjárt kibuszoztam ide. Itt egyébként nem nagyon válogattam a buszokban. Elég volt nekem az, hogy a Fal irányába ment. Mivel a Fal teljesen lezárja a Konstantinápoly nevezetű félszigetet, valahol a busz majd csak találkozik vele. Kivéve persze, ha eltéved a beton dzsungelben, és felfalják a macskák.

Ilyenkor még mindig nem volt GPS-em, de ekkor (2006) még nem voltak annyira divatosak. Nem is beszélve, hogy mennyire pontatlanok voltak a térképek... Még évek teltek el, mire pl. a Google kijavított ilyen hibákat, hogy a Márvány-tenger ne 2 km-el északabbra legyen..

Szóval, amikor megláttam a Falat és leszálltam a buszról, fogalmam sem volt, hogy hol vagyok pontosan. Valahol a Fal tövében. Na de most akkor jobbra, vagy balra?

Jobbra volt az Aranyszarv-öböl, balra pedig a Márvány-tenger. De hogy melyik milyen messze, azt nem tudtam. Csak annyit, hogyha a Fal összesen kb 6 km, akkor annál biztosan nem lehet hosszabb. Hmm.. menjünk mondjuk jobbra. Ott már egyszer jártam, most legalább megnézem úgy is, hogy nem kell folyamatosan az eső elől menekülni.

Arra számítottam, hogy sokat kell majd gyalogolni. Meg arra is, hogy nagyon sokat kell. Sőt! Még arra is, hogy nagyon-nagyon-nagyon sokat kell.

Arra viszont nem, hogy 10 perc múlva leérek az Aranyszarv-öböl partjára, és... hát vége lett az útnak. Nincs tovább elfogyott a szárazföld.. Ez így túlságosan rövid lett.

Itt és most megtehettem volna, hogy megfordulok, és akkor becsületesen végigjárom a Falat az elejétől a végéig. Úgyis arra készültem, nem pedig, hogy csak a közepétől sétálok egyet.

Már készültem is, hogy egy látványos hátra arcot csináljak (legalább az árnyékban heverő macskáknak lett volna valami érdekes esemény...főleg ha elzakkanok a művelet közben), amikor eszembe jutott, hogy egy éve a környéket nem sikerült rendesen megnéznem. És ugye ott van a bolgár templom az UFÓ-kkal.. meg az görög iskola is (). Tehát van ott még pótolni való.

Úgyhogy elindultam ismét az Aranyszarv-öböl mentén. Hasonlóan, mint egy éve. Leszámítva az esőt. Helyette dög meleg volt. Hogy nekem soha semmi nem jó...

Útközben rájöttem, hogy az esővel, és eső nélkül is az öböl ezen szakasza nem a legszebb látvány. Az eltelt években javult valamennyit, de még mindig nem az igazi.

Természetesen a bolgár templomba ezúttal sem sikerült bejutni. Vagy az UFÓ-k megint kimosták az agyamat. Pedig próbálkoztam ezúttal. Kiabáltam is. Még magyarul is, hátha... de nem.

No jó, akkor ez ismét felkerül a majd valamikor listára. Talán egy következő alkalommal. De ne felejtsek el vinni mindenféle detektort. Meg már a templom közelében bekapcsolok egy hangrögzítőt és elrejttem a zoknimban (persze ha az UFÓ-k olvassák a blogomat, akkor ez sem ér semmit).

Akkor lássuk a másikat, a tavalyi listáról: a görög iskola. Itt is van a feljárat mindjárt. Ó, hát ez nem is magas! Mit szenvedtem ezzel a múltkor? Biztos ki voltam fáradva.. De most duzzadok az energiától!

És tényleg! A plusz energia megtette a magáét! Ezúttal a 15. lépcsőfokig jutottam, mire összeestem a kimerültségtől. Ez 3 fokkal több, mit az előbb.

Mi lehet ezzel a lépcsővel? De tényleg? Az a lenti bolgár templom egyre gyanúsabb...

Nos, leültem. Ebben rengeteget segített a gravitáció.. Sőt! Miután letaccsantam, még nekem kellett erőlködnöm, hogy ülő helyzetbe hozzam magamat.

Na jó, ha már itt vagyunk, ülünk, akkor neki is lehet fogni az ebéd elfogyasztásához. Bár még nem volt dél, de minden jel arra utalt, hogy kell az energia. Ide pedig mindenképpen felmegyek. A múltkor nem sikerült, a Falhoz pedig ma már nem megyek vissza.

Szóval ülök itt, eszek, és nézek kifelé a sikátorból. Mint az ultrakeskeny képernyőn, egy vékony résen át látom az Aranyszarv-öböl vegyes édes-sós vizét. Még mindig nincs rajta mit nézni.

Eközben megjelenik egy halom helyi gyerkőc, és vidáman ugráltak. Talán még nem láttak itt külföldit, talán túlságosan is sokat láttak már. Szerencsére jó fejek voltak, és nem raktak be egy dobozba, hogy eladjanak Dubajba.

Persze elmondták, hogy ott a görög iskola. Egy karnyújtásnyira. Egyik még meg is mutatta, hogy hopp-hopp-hopp és már ott is volt előtte. Nekem azért két hopp között le kellett ülnöm egyet pihenni.

Így utólag visszagondolva azért örülök, hogy akkoriban még nem rohangált mindenki okos telefonnal. Mert tuti, hogy azok a gyerkőcök kivettek volna a Facebookra, ahogy ott bénázok 2 lépcsőfok között.. Meg az Instagramra...meg a Twitterre.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Görög iskola[/caption]

Végére (meg a délután végére) csak feljutottam. Ott álltam a piros épület előtt. És... és hát lihegtem... Még soha volt ilyen nehéz mászásban részem. Pedig ennél nagyobb dombokra is felmentem már 20 kg-is táskákkal, Izland felföldjét is átgyalogoltam a jégvihar közepén, és Isztambul sok egyéb vízmosása is benéztem. De ez, és itt... Hát eláll az ember szava..

Nem is tudtam megszólalni a lihegéstől, így nem tudtam senkitől se megkérdezni, miként lehet bejutni. A hörgéseim pedig nem adtak elég támpontot...

Pedig integettem mellé lelkesen is, bár leginkább azért, nehogy vissza leguruljak a lépcsőn. A helyiek meg biztos azt hitték, hogy valami furcsa madár jár erre. Tekintve a gravitációs anomáliákat, nem lehet ritka jelenség. Mire megjött a hangom, addigra a tömeg eloszlott..

Na jó, szóval ide se jutottunk be.

Akkor nincs más, innen vissza gyalog a főútra. Le nem megyek még egyszer a partra. Inkább itt fent gyalogolok a dombon. Nem lehet ez olyan nagy!

A napnak is vége lett, mire kijutottam innen...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Fal[/caption]

Másnap még inkább felkészültem a nagy eseményre, hogy találkozom, és fel is mászok a Nagy Falra. Onnan pedig majd jól lenézek! Akkor még nem is sejtettem, hogy mit fogok majd látni, ha olyan jól lenézek..

Ezúttal a véletlent otthon hagyjuk, és direktben támadjuk meg a Falat. Mégpedig a legismertebb helyén, ahol Fatih szultán is áttörte 1453-ban, Ennek egyébként pont ma van az évfordulója! Ez a hely pedig a Topkapı. Nem a palota, hanem a másik, a kerület. Ide pedig a villamossal lehet könnyen eljutni. Innen pedig a Falra lehet könnyen feljutni.

És ez most tényleg így van!

A Fal belső oldalán, ahol is a jó fiúk szoktak lenni, ott nagyon kényelmes lépcsőn lehet az egyes tornyokba felmenni. Többségük nincs is lezárva. Már ahol persze még megvan a torony... ahol csak egy halom kő, oda azért már nem ajánlatos bemenni.

Egyébként is aki ide felmászik, az legyen fokozottan óvatos, ha nem akar sokat sikoltozni. Ugyanis korlát az nincs. Aki leesik, az hát... leesik.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sima út a Falon[/caption]

Természetesen a Fal külső oldalán nincs lépcső, mert az a rosszfiúk oldala. Ők pedig nem kapnak lépcsőt, és kész...

A két oldal között más különbségek is vannak. A belső oldal (jófiúk oldal) jellemzően be van épülve. Nem mindenhol, egy hosszú szakaszon az út mellette halad. Míg kívül (rosszfiúk oldal) végig a főút mellett megy. Így kívülről jó a rálátás, nagyokat lehet fényképezni. Belül pedig egyik-másik helyen fel lehet rá mászni, míg máshol pedig megközelíthetetlen. Így a Fal mellett túrázóknak a legjobb, ha váltakozva kívül és belül mennek. Persze figyelve a térképet, hogy ne akkor legyünk belül, amikor nem lehet a Fal közelébe menni.

Mielőtt még egyáltalán nekiindulnál, érdemes elolvasni , keletkezéséről, felépítéséről.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Fal egy kevésbé jó állapotban[/caption]

Én is eljutottam a Falhoz, végre. És most a közepénél vagyok. Tudom, hogy ott vagyok. Pont azért, hogyha megint sikerülne elvétenem az irányt, akkor is egy jó nagy Fal darabot megmásszak.

Persze felmászni nem is itt sikerült mindjárt. Itt ugyanis éppen nincs járható út a belső oldalon. Ahhoz el kellett menni egészen a Silivrikapı-ig (1600 m). De itt a külső oldal sem volt rossz. Sőt! A legjobb képeket itt tudtam fotózni. Ugyanis nagyon jól látszanak az egykori bástyák. Némelyik jobb, némelyik rosszabb állapotban. Ilyen bástyából nagyon sokat láthatunk. Összesen 96 darab volt! Ehhez képest a Héttorony igencsak egy sarokba állított kis faldarab...

Egyébként ő is ennek a falrendszernek a darabja. Mégpedig ő a Nagy Kapu. De még nem tartunk ott...

A Silivrikapı-nál átbújtam a Fal alatt, és így átkerültem a jófiúk oldalra. És itt mindjárt találtam egy is jó kis lépcsőt, amin feljutottam a Fal tetejére. Ahol is mindjárt két érdekességet fedeztem fel.

Azt leszámítva, hogy korlát sehol, úgyhogy igencsak figyelni kellett. Nem beszélve arról a veszélyről, hogy nemcsak magamban pottyanok le, hanem egy jókora faldarabbal együtt zuhanok a mélybe. Ja, a magasság egyébként 12 m. A bástyák esetében 15-50 m

Innen föntről nagyon jól látszik a Fal többszörös szerkezete. És bár a vizes árok már régen eltűnt, de ami megmaradt, az jól mutatja, milyen komoly védelmi rendszer volt itt egykor.

A másik, ami innen föntről nagyon jól látszik, hogy bármennyire is romok között vagyunk, Isztambulban minden talpalatnyi föld számít. Semmi sem maradhat üresen. Itt is minden apró kis helyet beültettek répával és káposztával.

Ismerve a történelmet, hogy a nép nem változik, csak az uralkodók cserélődnek, gondolom a bizánci időkben sem lehetett ez másképpen. Esetleg szőlő is volt itt, amiből a katonák jó kis

bort készítettek.

Innen mentem tovább a Héttorony felé, változatosan a jófiúk és a rosszfiúk oldalán. Érdekes volt, hogy a Fal egyes helyeken milyen jó állapotban van, majd pár száz méter után szinte semmi se maradt belőle. Ráadásul egyik helyen éppen téglát árulnak... a Fal tövében...

Végül eljutottam a Héttoronyhoz is. Ez az a szanatórium, ahova az oszmánok olyan lelkesen beutalták a magyarokat. Főleg azokat, akiknek valamilyen bajuk volt. Pl. török főbiában szenvedtek. Egyik-másiknak a fejfájásán is segítettek egy gyors, és határozott mozdulattal.

Ma már egy emléktábla is található az itten lakó magyarokról. Köztük Bornemissza Gergelyről.

Az ő neve abból származik, hogy 7 tornya van. Ezt kitalálni mondjuk nem volt túlságosan megerőltető. És ha bemegyünk, láthatjuk is, hogy 1-2-3-4-5-6-7 tornya van. Ezen kívül (no meg a magyar emléktáblán) látszólag nem sok látnivaló van (figyelitek azért az allegóriát!)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Héttorony belülről[/caption]

Az oszmán időszakban tényleg nem sok szerepe volt már a Héttoronynek. Jobb ötlet híján, leginkább börtönnek használták. Távolszóló palotától, így könnyű megfelelni a bentlakókról.

Hanem viszont a bizánci időkben a város védművének legfontosabb része volt!

Ez a hely a birodalmi kapu. Más néven az Arany Kapu. Akkoriban a birodalom még nyugat fele terült el, Róma irányába. És ezen az úton lehetett Drinápolyba (ma Edirne) elmenni, és onnan tovább a Római Birodalom több tartományába. Tehát ez volt a legfontosabb bejárat.

E miatt pedig ide egy nagyon komoly védművel építettek. Amolyan ókori zsilipet. Aki ugyanis a városba szeretett volna bejutni, annak először a kinti, úgynevezett Kis Arany Kapun kellett átjutnia. Innen viszont még nemhogy a városba nem jutott be, de még a védműbe sem! Ez még csak egy 300 m-es előtér volt. Mégpedig egy olyan tér, amit 270 fokban jól beláttak az íjászok.

Ez után következett a Nagy Arany Kapu.

A bizánci időkben aki a Nagy Arany Kapun is átlépett, az már bejutott a városba. A törökök viszont meglátták ennek a védműnek a hasznosságát, és ide építettek még 3 tornyot (azóta lett az erőd Héttorony), így az itt belépőnek még egy akadállyal kellett szembe néznie. Ez pedig egy morcos-bajszos-szabályás török volt. Tőle függött, hogy az utolsó kaput, vagy a börtön ajtaját nyitja ki az utazónak.

Egy hosszú ideig még ez a kapu védte volna az immár oszmán birodalmat. De Isztambul falainál több csatára már nem került sor.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Az utolsó bástya[/caption]

Innen már nem sok volt vissza a Falból. A Héttorony tetejéről már látszott az utolsó bástya, és a Márvány-tenger. Úgyhogy nem maradt sok dolgom, csak visszajutni a központba.

Persze közel sem volt egyszerű. Az itteni busz eléggé ritkán jár. Úgyhogy elballagtam (több kerítésen és főúton átmászva) az utolsó bástyához. Itt találtam egy buszmegállót. Meg egy buszt. És hussss, alig 40 perc múlva már Sirkeci-ben voltam.

Persze, mert nem pénteken jártam itt. Akkor 3 óra sem lett volna elég a visszajutáshoz!

Ajánlott linkek:

2015-06-01

Még az év elején indult : az Anıtkabir (Atatürk mauzóleuma) épületéről. Ahol is az egyik különlegesség az volt, hogy a fotósok olyankor is bemehettek, amikor egyébként nem lehet, és olyan helyeket is fényképezhettek, amiket egyébként nem lehet.

E mellett a másik érdekesség, hogy a pályázat határidejében a nagy török ünnepek is belefértek, így igencsak látványos képek is készültek.

Most pedig megnézhetjük a legjobbak legjobbjait!

Az összes az Anıtkabir Múzeum, és a szerzői jogok is az övéké. Ezek közül válogattunk néhányat.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Díszőrség menetelése - Forrás: Anıtkabir[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A nagy kapu - Forrás: Anıtkabir[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Május 19-ei ünnepség - Forrás: Anıtkabir[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="334"] Atatürk sírja - Forrás: Anıtkabir[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A kert - Forrás: Anıtkabir[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Forrás: Anıtkabir[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Forrás: Anıtkabir[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Galipoli megemlékezés - Forrás:
Anıtkabir[/caption]

betty oldala

"Kedves Mindenki! Nagy örömömre szolgált, hogy az elmúlt években a segítségetekre lehettem. A blog számos kérdésekre választ adhat, amire pedig nem, arra az élet és a helyi tapasztalt fog. Mivel egyikőtök utazását sem élhetem meg helyettetek és mindent megtettem a lehető leghasznosabb eltöltésért és a kellemetlenségek elkerüléséért, inentől kezdve a felelősség az utazóé, hogy ő milyenné teszi a saját törökországi élményeit. A megtisztelő figyelmet megköszönve, CyberMacs "

2015-06-02

Egyszer volt, hol nem volt... a kis-Óperencián túl, Anatólia közepén, egy kis városban. Melyet úgy hívtak, hogy Ürgüp (Kappadókia)

[caption id="" align="aligncenter" width="333"] Könyvtár számár háton - Forrás: Milliyet[/caption]

1943 volt. Egy olyan év, ami pont olyan, mint 1943. Sok izgalmas nem történt. Leszámítva persze, hogy a fél világ lángok állt egy II. Világháború nevű darabban. Törökország akkoriban egy békés sziget volt a forrongó lávafolyam közepén.

Igazi elzárt sziget, az ebből fakadó problémákkal (nincs export/import, nincs pl. cukor). De ez mit sem zavarta az embereket Ürgüp városában, Kappadókia tartományban. Mely több, mint 200 km-e van a legközelebbi határtól, és több, mint 700 km-e Európától.

Itt egy új fiú, Mustafa Güzelgöz (Szépszemű Musztafa) kerül az Ürgüpi Tahsin Ağa könyvtárba dolgozónak. Tekintve, hogy egyedül volt, ez azt jelentette, hogy ő volt az igazgató is. Meg úgy a mindenés is. És igen, a takarító is.

Ő tehát egyedül volt ott. De hogy mennyire egyedül, azt hamarosan ő is kezdte érezni. Eltelt ugyanis egy nap. Kettő nap. De még három és négy nap is! És még több is. A könyvtárba viszont nem jött senki. Se be. Se ki.

Bánkódott is Mustafa, hogy ennyi jó könyv van itt, és senki se jön ide olvasni. El is mondta ezt a nagy bánatát mindenkinek. Mire valaki így válaszolt

- Osztán fiam, kapod-e a fizetésedet?

- Persze.

- Ez egy állami könyvtár. Mindegy mit csinálsz, megkapod a fizetésedet, ugye?

- Igen.

- És több pénzt kapsz, ha többen járnak majd a könyvtárba?

- Hát... Nem.

- Hát akkor maradj csöndben, és örüljél, hogy nem kell dolgoznod! A könyvtárba meg úgyse megy senki, jó életed lessz.

Láthatjuk, hogy az ember mindenhol ember. Ma ezt már inkább úgy mondanánk

Fogd be a szád fiam, és inkább facebookozzál!

És kevesen lennének, akik ezzel ellent mondanának.

De Mustafa is ezen kevesek közé tartozott. 23 éves volt, valami komolyabbat akart kezdeni, mint a könyvekkel együtt porosodni. Mondta is a feleségének mindig, hogy valamit ki fog találni, mert ez így nem lesz jó.

Persze a felesége inkább orvost hívott.

Aztán egyik nap - a leírás szerint bajusszal, nyakkendővel és dohányillattal felfűszerezve, háttérben az Atatürk festménnyel - felkerekedett. Fogott egy szamarat, és két nagy zsákot rákötött. Összesen kb. 180-200 könyvet pakolt bele. Majd felírta rá, hogy KÖNYKÖLCSÖNZÉS! És nekivágott a falvaknak.

De azért, hátha mégis, valaki benézne a könyvtárba, kitett egy táblát oda is: Nyitva csak hétfőn és pénteken.

Amikor beért az első faluba, az ottani gyerekek nagyot néztek. Talán a Mikulás jött meg? Mindenki kíváncsi volt, mi lehet a szákokban.

És akkor Mustafa azt mondta:

Gyerekek, ezeket olvassátok! Egymás között osszátok meg! 15 nap múlva újra eljövök, és akkor más könyveket hozok. De ezekre vigyázzatok! Ne tépjétek szét őket, mert a következő faluban lévő gyerekek is el szeretnék olvasni ezeket a könyveket.

És a gyerekek vitték a könyveket. Elolvasták, és vigyáztak rá. 15 nap múlva tényleg úgy várták Mustafát, mintha csak a Mikulás érkezne.

Mustafa pedig egyik faluról járt a másikra. Egy idő múlva már nem is bírta egy számmal. Vett még négyet és két öszvért is!

Eközben az otthoni könyvtárba is egyre többen kezdtek járni. De nők nem voltak köztük...

Mustafa ismét gondolkodott, és gondolkodott. Majd a Zenith és Singer cégnek írt egy levelet: Küldjenek nekem varrógépet, és hatalmas betűkkel kiírom a cégük neveit a könyvtár bejáratára!

A Zenith mindjárt 9, a Singer pedig 1 varrógépet küldött. Mustafa pedig a keddi napot meghirdette női napnak.

Érkeztek is az asszonyok és leányok a ruhaanyaggal a hírre, hogy varrógép van a könyvtárban (akkoriban ez még ritkaságnak számított). De a 10 darab kevés volt ahhoz, hogy mindenki egyszerre tudjon dolgozni. Mustafa pedig, hogy a sorban állók ne unatkozzanak, könyveket osztogatott nekik. Aki pedig nem tudott írni-olvasni (pedig ilyen kevés volt), azokat megtanította.

Így lett Mustafa Güzelgöz Ürgüp hőse, és aki miatt az emberek megszerették az olvasást.

A történet itt még nem ér véged, de nagy kanyart vesz. Mustafa továbbra is aktív maradt. Sportszervezetet hozott létre (elsősorban röplabda és foci). Majd kulturális központot. De még Ürgüp folklóráját is felkarolta. Majd pedig az első filmszínházat is ő alapította. Messziről hozatta a filmvetítőt és az áramellátáshoz szükséges generátort.

1963-ban pedig az Amerikai Béke Egyesület az emberiség szolgálatában díjat kapta.

2005-ben, az akkor már 82 éves Mustafa bácsi elhunyt. Az egész Kappadókia megye őt siratta. Emlékére egy szamaras szobrot állított a Maltepete Üniversitesi Marmara Eğitim Köyü, Isztambulban.

Forrás:

Az ötletért köszönet Betty-nek

2015-06-03

Első ránézésre egy raki light, a török pálinka alkoholmentes változata. Sőt! Egyik-másiknak a csomagolása is olyan, amire az ember ránéz és az asztalon támad kedve táncolni.

[caption id="attachment_8554" align="aligncenter" width="450"] A vagány gazoz[/caption]

A gazoz, ami csak annyit jelent, hogy gázos, egy nagyon népszerű török ital. Eredendően ízesített szóda, de lényegében szénsavas limonádé, vagy más néven a török Sprie. Kinézetben mégis leginkább a raki-ra emlékeztet.

Azt nem találtam meg, ki fog az első, aki kitalálta, és mikor. De minden gazoz üdítőgyártó esküszik, hogy ő volt az első, aki... mondjuk Isztambulban árulta...aki kupakot tett rá...aki üvegbe töltötte... stb..

De szembe pl. az ayran-al, nagyon régi nem lehet, hiszen a nagyüzemű szóda készítését Jedlik Ányos dolgozta ki 1826-ban. Persze az angol Wikipédia nem emlékezik meg a magyar feltalálóról, hanem helyette kerestek egy hazai Joseph Priestley nevű embert, és azt állítják, ő találta fel a szódát. Ráadásul már 1767-ben... na persze... ha ismernék a székely rovásírást, akkor tudnák, hogy már az Attila mellett harcoló magyarok is alkoholos szódába mártogatták az égő nyilakat. Ebből lett a tüzes víz, de ezt meg Karl May nyúlta le a Winnetou-jával... meg kellett volna skalpolni mindet..ősmagyar szokás szerint...

Na mindegy, ilyen kegyetlen a világ..igyunk rá egy gazoz-t!

Ami biztos, hogy már jóideje az egyik legnépszerűbb török ital. És ugye hazai találmány, hazai márka, stb.. És nem utolsó sorban még finom is!

Valójában az egész nem más, mint citromos szóda, szódás limonádé. Ami ki tudja miért, de nem hasonlít a megszokott sárgás színű italra. Sem színben, sem ízben. Sokkal inkább egy olyan raki, amit valaki szódával hígtott volna fel, miközben beleborult a cukortartó. No persze az ipari kémia... az nagyon tud...

Az összesküvéstelen-hívők szerint valójában 4 gyümölcs keveréke adja a jellegzetes színt, és ízt (nem pedig a hozzáadott olajos golyóscsapágyok, ahogy egyes mítoszok tartják). Ráadásul a gyümölcsök szüretelésnél speciális verset kell mondani (ezt meg melyik fordítóprogram hozta ki??). Minden esetre a recept titkos.

[caption id="" align="aligncenter" width="289"] Az igazi, az eredeti, a titkos, az Efsane, 1932-ből[/caption]

Ezt pedig a nép úgy szokta hívni, hogy beyaz gazoz, azaz fehér gazoz. Ebből már, akinek volt

színesceruza készletet, rájöhet, hogy akkor kell lennie más színűeknek is. Adja magát, ha van fehér, akkor kell lennie feketének is.

Hát... a Beşiktaş rajongók nagy bánatára nincs fekete. De ők még mindig hígíthatják a rakít kólával, és kb. ugyan ott vagyunk. Még ha nem is lesz csíkos, de furcsa mindenképpen.

Helyette van sárga, és narancsos.

A sárga (sarı) az, amibe a fentiekben ismeretlenített összetevők mellett narancsot is találunk a lében. A szituáció érdekessége, hogy e miatt a törökök a Fanta-t is sarı gazoz-nak hívják, jól feladva a leckét Fanta marketing osztályának..

Ezzel szemben a narancsos (portalak) az, ami direkt narancsból készül. Így tehát van benne narancs (is). Persze csak mértékkel...

Él egy ilyen népszerű elképzelés, hogy egyes gyártók egyes gazoz-ba alkoholt is tesznek. A kérdés persze ilyenkor mindig, ki tenne ilyet, és miért? Az alkohol nem olcsó. Meg szerintem egy alkoholos változat kifejezetten népszerű lenne. Teljesen felesleges lenne rejtegetni. Inkább jó nagy betűkkel kellene hirdetni..

A történet alapja bizonyára olyan személytől származik, aki elaludt a kémia órán, és álmában hallotta, hogy a cukor bizonyos körülmények között (lásd pl. pálinka főzés) alkohollá alakul. Így aztán gondolta, hogy amiben cukor van, abban alkoholnak is kell lennie. Pedig!...

Bármely magyar kollégista be tudja bizonyítani, hogy amiben cukor van, abból lehet pálinkát főzni. De ez magától nem fog megtörténni. Ezt is bármelyik magyar kollégista igazolni tudja.

Szóval... na mindegy.

Házilag mi is készíthetünk gazoz-t, mégpedig eléggé könnyen. Ráadásul abban sem alkohol, sem csapágygolyók nem lesznek. Kivéve, ha pont ezt akarjuk.

Legyen 2 poharunk. Ebből lesz majd 1 a végén. De semmi pohártörés, meg ráolvasás. Hanem.. majd meglátjátok!

Az egyikbe, legyen K pohár (ne mindig csak A meg B), töltsük fel félig vízzel. Majd 1 teáskanál szódabikarbónát, és 2 teáskanál cukrot juttassunk bele tetszőleges módon. Lehet telepátiával, teleportálással, közletről vagy távolról behajítani, vagy megkérni valakit, hogy tegye bele, míg mi fedezékbe vonulunk.

Eközben a másikba, a Zs pohárba tegyünk néhány csepp citromlét, de azért érezhető

mennyiséget, és ugyan úgy néhány csepp rózsalét! Na ezt ki honnan fog tudni beszerezni...

Majd a K és a Zs pohár tartalmát öntsük egybe. Az eredmény egy házi gazoz, mely habzik majd, mint állat.

mint állat (jelző) = precíz, tudományos mértékegység minden olyan szituációban, ahol a k-val kezdődő szavak nem megengedettek. Lásd még kutya, kerge-marha, zergemarha, kerítésreszelő

Még kapunk egy jó tippet a recept készítőjétől:

Ha hideg vizet használunk, hideg gazoz-t kapunk. Ha meleg vizet, akkor meleg gazoz-t.

2015-06-04

A Boszporusz partján állva (ülve és teázva) az ember úgy elnézegeti a vizet.. Aztán elgondolkozik, hogy vajon milyen mély is lehet... mi van a felszín alatt.

A hajók elég nagyok, a víz tetején pancsoló sirályoknak biztos nem ér le a lábuk.. Na de tényleg, milyen mély lehet? 2 m? 20 m? 200 m?

Szerencsére ma már van Google, és az ember beírja, hogy Boszporusz tengerészeti térképe (Bosphorus nautical map). És láss csodát!

[caption id="" align="aligncenter" width="426"] A Boszporusz "tengerészeti" térképe - forrás: WorldAtlas[/caption]

...öööööööööööööö.... Hát igen.. mintha csak Árpi rajzolta volna... nem túl informatív. De legalább copyright-os. Úgyhogy le ne merjétek tölteni, mert a törvény keze elér titeket is!!! Bár itt van egy gomb, amivel ki lehet nyomtatni, de az ugye papír alapú, a digitális másolat továbbra is tilos..

El sem hiszem, hogy 2015-ben még léteznek ilyen térképek... Pedig 2000 környékén (te jó ég, az 15 éve volt!!) már egy ilyennek is örültünk, ha 2-3 óra böngészés után rábukkantunk. És persze akkor simán elkérték ezért 25-50 USD-t (mi pedig megkerültük a rendszert, és leszedtük, és kimentettük a végtelennek hitt 150 MB-os merevlemezünkre)

Ma már azért szerencsére ennél jobb dolgunk van. A tengerészeti navigáció sokat fejlődött, így lehet venni hajós GPS-t, rendes Boszporusz hajós térképpel stb.. Így ha valaki tényleg hajóval akar belevágni a Boszporuszba, akkor rengeteg segítség áll a rendelkezésére. Meg persze rengeteg szabály, amit meg kell tanulnia.

Mi most egy kicsit egyszerűbbre vesszük, mert a hajózást ráhagyjuk a kapitányra. De azért nem annyira egyszerűen, mint a fenti térképen!

Az interneten elég bő a választék. Főleg ha a kereső szavakat cserélgetjük, meg a betűket is. Hé! Tudtad azt, hogy ha a tej szóban 3 betűt kicserélsz, az jön ki, hogy sör?? Végül rátalálunk egy olyanra, hogy Nautical Chart of Bosphorus. És erre már elég jó eredményeket kapunk. Innen már csak kicsit kellett balettozni, hogy egy elég jó Boszporusz vízalatti térképet kapjunk. És íme:

[caption id="" align="aligncenter" width="350"] Boszporusz tengerészeti térképe - Forrás: gemitrafik.com[/caption]

A teljes (hatalmas - 4411x6999 pxl) méretért klikk a képre. Akinek tetszik, hivatalosan meg

tudja venni (kb 4 euro) meg is (itt meg már 60 dollár).

És ezen a nagyméretűn már kedvünkre belenézhetünk a Boszporuszba. Van itt minden: folyás irány, haladási irány, meg egy csomó olyan, amiről fogalmam sincs. Jó, a bal felső sarokba levő iránytűt azért még felismerem.. Meg a kék-fehér a víz... ami meg nem az, az pedig nem az...

Természetesen csak olyan dolgok vannak feltüntetve, amelyekre a tengeren is szükség van. Azaz a minimum, hogy látszik a vízről. Vagy éppen hogy nem látszik a vízről, de a hajó fennakadhat rajta. Szóval a metró lejárót ne ezen a térképen keressük.

Viszont a bevezetőben lévő kérdésre választ kaptunk: olyan 35-45 m mély szokott lenni a víz. De a szorosabb helyeken ennél mélyebb. Találtam egy 110-et is! De azért már sok helyen a part mentén is rendesen el lehet merülni.

Ezt akár használhatják azok is, akik fejest akarnak ugrani a vízbe. A világoskékkel jelölt helyen ne tegyék, mert ott már sekélyebb részek is találhatóak. Van, ami olyan sekély, hogy a kartográfiában ismert temető jellel (+) jelezték. Ez mondjuk nem meglepő. Egyik ilyenén ...fennakadva..

Ilyenből legtöbbször Harem-ben lehet látni. Igen, ez az a hely, ahol át lehet kompozni a túloldalra. Ezek a hajók meg úgy állnak itt, mintha csak a kapitány letámasztotta volna őket a partnak, míg átgurott Európába egyet inni..

Na de, azon kívül, hogy ez a térkép szép, meg jó, és ki lehet tenni a falta (ó, de vagányul néz ki! kirakom a falra!!), azért akkor is roppant praktikus, ha nem éppen tengeralattjáróval érkezünk Isztambulba.

Mert itt pl. fel vannak tüntetve a világító tornyok!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul, meg Boszporusz, meg Híd, meg világítótorny.[/caption]

Tehát lehet ezt a térképet jól forgatni. Meg sokat forgatni. Meg papír repülőt hajtogatni.

<http://dosim.kulturturizm.gov.tr/giris-ucretleri>

2015-06-05

A Rákóczi-ról és a raki-ról ismert városban ismét eljött a cseresznyeszüretelés ideje.

Így idén is lesz zene, tánc, meg cseresznye. És persze a többnapos programból nem maradhatnak ki a magyarok sem!

A programok 2015. június 10-14 tartanak. Ebből a középső (tehát a legjobb) napon lesz a magyar fesztivál is. Ott is lesz zene és tánc is.

Egy... megérett a meg... azaz cseresznye

Kettő...ööö.. na mindegy, buli van!

Ez az 51. Cseresznyefesztivál Tekirdağ városában, amint mindenki csak úgy ismer, hogy Rodostó.

Programok:

Első nap (2015. június 10.)

10:00 - 12:00 a fontos emberek fontos tartanak beszédeket.

12:00 a zenés programok kezdete, hatalmas megnyitóval, néptáncsal és ritmusos műsorral. Tehát lesz tánc!

13:00 cseresznye verseny és díjátadó gála (Naip Mahallesi)

17:00 Fesztivál

18:00 Az esti programok kezdete az Atatürk emlékműnél. (A Google fordító szerint galamb párolgás is lesz! Azért az nem semmi!)

18:15 Tábortűz és vacsora (A Google ma nagyon vicces kedvében van: Hulladékégetés és Catering), Helyszín: Üç Kemaller Parkı (Tuğlalı Park)

18:30 Zene és Show. Megint tánc!

21:30 Kibariye koncert a tengerparton

02:00 Segítség eltévedtem! Valaki vigyen haza! tájékozási verseny miután egy rejtett zsebből előkerült a cseresznyepálinka.

Második nap (2015. június 11.)

10:00 reggeli ébresztő testmozgás egy kis tenisszel. Aki álmos és nem figyel, fejen találja egy labda.. Helyszín: Süleymanpaşa Belediyesi Gençlik Merkezi

13:00 ekkorra már mindenki felébredt, folytatódik a néptánc. Helyszín: Değirmenaltı

Mahallesi - Çınarlı Mahallesi (Tepe) - Barbaros Mahallesi

14:00 homok mozaik művészeti kiállítás (Önder ÖZTEKE). Helyszín: Sahil Kültür Çadırı

14:30 Híres íróktól lehet kérni aláírásokat: Öksel Demir - Hasan Akarsu - Münir Satkın - Celal Çalık. Helyszín: Sahil Kültür Çadırı

17:00 Fiatal tehetségek koncertje. Helyszín: Üç Kemaller Parkı (Tuğlalı Park)

17:00 Arany Cseresznye Néptánc vetélkedő. Helyszín: Sahil Amfi Tiyatro

17:30 Zene és költészet. Helyszín: Sahil Kültür Çadırı (Ataol Behramoğlu - Haluk Çetin)

21:30 Folytatódik a koncert a tengerparton. Ma Mabel Matiz!

03:30 Beleestem a tengerbe! Tengervizes lett az új cipőm c. átköltött régi magyar dal éneklése az üres tengerparton, majd megmártózás a habok között

Harmadik nap (2015. június 12.) - Magyar nap!

11.00 A Magyar Nap megnyitója a Rákóczi Múzeumban

A magyar és a török himnusz elhangzása

Koszorúzás

Megnyitó beszédek:

Günes Gürseler, a Tekirdagi Török-Magyar Baráti Társaság elnöke

Ekrem Eskinat, Süleymanpasa polgármestere

Kadir Albayrak, Tekirdag polgármestere

Kiss Gábor, Magyarország ankarai nagykövete

11.20 Naim Örü újságíró emlékére emléklakett átadása a családjának

11.25 Horsa István és zenekara előadása

14.00 Fogadás

11.35 Faragó Miklós festőművész festményének átadása

11.50 „Magyar generálisok az Oszmán Birodalom szolgálatában” Guyon Richárdot és Kmety

Györgyöt ábrázoló bélyegek bemutatása

12.00 „Magyar generálisok az Oszmán Birodalom szolgálatában” Guyon Richárd és Kmety

György témájú kerekasztal beszélgetés

Helyszín: II. Rákóczi Ferenc Emlékház és Múzeum

12.05 Koszorúzás a Szabadság és Béke Parkban

12.20 Koszorúzás a Mikes Kelemen Parkban

14.15 Koszorúzás az Ibrahim Müteferrika Parkban

Magyar és a török himnusz a Trákiai Akadémia Kamarazenekara előadásában

14.30 Horsa István és zenekara előadása

14.45 A Trákiai Akadémia Kamarazenekar koncertje

14.45 A Namik Kemal Egyetem képzőművész hallgatói festményeinek kiállítása

15.30 A Szellő Néptáncgyüttes előadása

Helyszín: a tengerparti nagy színpad

16.30 A „Made in Hungary” Magyarország image-kiállítás megnyitója

Helyszín: tengerpart (a nagy színpad közelében)

17.00 I. Peron Színtársulat Efrájim Kishon „Karımla evleniyorum” című színdarabjának török nyelvű bemutatója

Helyszín: Yılmaz İçöz Színház

19.00 Magyar Est

Bográcsos vacsora magyaros ízekkel, magyar zenével

Fellép: Horsa István és zenekara

Helyszín: Yelken Yacht Club.

Jelentkezni pedig június 10-ig lehet a címen.

22:00 A helyieket megtanítjuk a magyar dalokra. Helyszín: utca

Mindeközben a nem magyar helyeken:

12:00 - Tavla verseny - Namık Kemal Evi Aralığı

14:30 Híres írótól lehet kérni aláírásokat: M. Ali Işıkgör - Mine Engin Tekay - M. Zeki Varan - Aytaç Oy - Yaşar Ergene - Poyraz Ülger - Namigar Başbuğoğlu - Yıldız Toksöz. Helyszín: Sahil Kültür Çadırı

17:00 Színház (Te jó ég! A feleségemmel házasodom!!). Helyszín: Yılmaz İçöz Sahnesi (BKM)

17:00 Fıatal tehetség koncertje. Helyszín: Üç Kemaller Parkı (Tuğlalı Park)

17:00 Legszebb Cseresznye szépségverseny. Helyszín: Sahil Konser Alanı

17:30 Könyvismertetés és aláírás - Yılmaz Odabaşı Helyszín: Sahil Kültür Çadırı

18:30 Legszebb Cseresznye eredményhirdetés. Helyszín: Sahil Konser Alanı

20:00 Balkán koncert a tengerparton.

03:15 cipővel és esőkabáttal beugrálunk a tengerbe

Negyedik nap (2015. június 13.)

13:30 Befejeződik a Tavla maraton, és megkeressük a nyertest. Megünnepeljük, és még puszit is adunk neki. Süleymanpaşa Tarihi Belediye Binası.

14:00 Fényképkiállítás (TEFSAD) Helyszín: Sahil Kültür Çadırı

14:30 Híres írótól lehet kérni aláírásokat: Şükrü Işık - Şerif Baysalan - Sezai Gençsöz - Mümin Dikduran - Emine Sonal - Nuran Sevim. Helyszín: Sahil Kültür Çadırı

15: Költészet (Şiir İkındileri Grubu) - Namık Kemal Evi Bahçesi

17:00 Koncert a tengerparton. Fellépők: Romanturka - Salih Demirci - Tarkan Güvenç - Yılmaz Cumur - Murat Günay - Erkan Özkan - Hüseyin Aldırmaz

17:30 Könyvismertetés és aláírás - İhsan Eliaçık Helyszín: Sahil Kültür Çadırı

20:00 Még több koncert a tengerparton. Fellépők: Emine Özata - Grup Sis - Grup Üstü Kalsın

04:20 A cipővel kifogott halak megsütése a tengerparton.

Ötödik nap (2015. június 14.)

12:00 A teniszverseny eredményhirdetése. Helyszín: Süleymanpaşa Belediyesi Gençlik Merkezi

12:10 Elgurult teniszlabdák megkeresése. Helyszín: tenger

12:30 Trap verseny. Helyszín: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü Atış Poligonu

14:00 Metszet kiállítás. Prof. Dr. Melihat Tüzün. Helyszín: Sahil Kültür Çadırı

14:30 Híres íróktól lehet kérni aláírásokat: Ömer Harmankal - Yaşar Sevinç - Hüseyin Güler - Leyla Demirli - Sevgi Yavuz - Hikmet Selim. Helyszín: Sahil Kültür Çadırı

15:00 Zene és Költészet. Tekirdağ Kültür Sanat Derneği. Helyszín: Sahil Kültür Çadırı

18:30 Trap verseny eredményhirdetése. Helyszín: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü Atış Poligonu

21:30 Halászok fáklyás-hajós felvonulása. Kikötőben

21:30 Model koncert a tengerparton

14. nap, hajnali 5 óra: Hát engem meg itthagytatok?? c. egyszemélyes útvonal kereső Isztambulba/Budapestre

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] 51. Rodostói Cseresznyefesztivál[/caption]

2015-06-06

2015-06-08

A Szigetek története

Kezdetben vala a semmi..

Aztán lón kék. A nagy Kék.

Aztán ebből kiemelkedék a kicsi zöld. Sok kicsi zöld.

Aztán nem történt semmi.

Vége

Úgyhogy itt csend van, nyugalom, és béke...

áááááááááááááááá, jönnek a turisták!!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szigetek[/caption]

A Szigetek az Isztambul mellett található szigetek neve. Így nagyon nem fogjuk összekeverni őket.

Van egyébként egy hosszabb nevük is: Herceg Szigetek. De mivel egy kupacban van mind, nem kell a dolgot túlbonyolítani. Jók lesznek azok így is: Szigetek.

Mint a nevéből is látszik, nem lekváros fánkról van szó, hanem szigetekről. Mégpedig nem is egy! 4+1+2+1 (meg még 1 van valahol) db szigetről van szó!

A Szigetnek azért kicsit hosszabb történelmük van, a fent említetténél, de nagyon sokkal nem. Földtörténeti szempontból Európához tartoznak, miközben jócskán benyúlik az ázsiai oldalra. Tehát aki ide hajózik be, annak nyugalom, még Európában marad.

Ami pedig az írott történelmet illeti: Ez a hely, amolyan nyaraló övezet volt, és ma is az. Lényegében a görög (rum) és az örmény arisztokrácia szigetei. A csendes hangulatot az is megőrzi, hogy a Szigeteken nincs gépjármű forgalom. Csak lovaskocsi, bicikli, meg sok sok séta.

Aztán persze ha jó idő van, akkor fél Isztambul ide özönlik, és akkor pá-pá csend és békesség! Úgyhogy menjünk télen. Nem baj, ha odafagyunk a hajó korlátjához! Legalább biztosan nem késsük le az utolsó hajót.

A fő szigetnek az a neve, hogy BüyüAda. Azaz Nagy-sziget. A legtöbb hajónak ez a végállomása, míg mások direkt ide érkeznek. Tehát itt mindenki le fog szállni. Mivel ő a legnagyobb (5.46 km²), a legtöbb látnivaló és így a legtöbb ember is itt található.

Leginkább a faházakat, villákat érdemes megnézni. Majd barangolni az erőben. De itt találjuk az Aya Yorgi templomot és monostort is, meg az Ayios Dimitrios templomot. Egyiket

fent a hegy tetőn, másikat pedig lent a parton.. a túlparton. És persze lehet halat enni, teázni, fagyizni. Azaz még akkor is eltölthetünk itt egy egész napot, ha nem tévedünk el.

Ja, és Torckij-nak is van itt háza! :) Itt élt 1929-1933 között. Érdekesség, hogy a ház vörös téglából épült..

Bárhogy is, ha a Szigetekre jövünk, akkor egész napos programmal kell számolni. Mert bár van gyors hajó, stb.. Azért csak délután lesz, mire visszaérünk Isztambulba. De akár itt is aludhatunk valamelyik szállodában.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Büyükada[/caption]

Amennyiben viszont úgy érezzük, hogy kicsit sok ember van körülöttünk, akkor inkább válasszunk másik szigetet. Pl. egy megállóval előbb található a HeybeliAda. Az ő jelentése Nyeregtáska-sziget. Bizony! Egy szigetnek akár ilyen nevet is lehet adni. Hiszen nem tiltakozik ellene.

A BüyüAda-hoz hasonlóan itt is találunk szép házakat, fákat, csendes utcákat. Ráadásul ezek tényleg csendesebbek. E mellett itt található a Tengerészeti Főiskola is. Mégis csak egy sziget a tenger közepén - ideális hely.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A tengerészeti főiskola[/caption]

De van itt még egy érdekesség, csak jól elbújt. Mégpedig az utolsó bizánci keresztény templom. Őt még Isztambul elfoglalása előtt építették, és mivel eléggé messze van a várostól, sose lett mecsetté alakítva. Így ő a Bizánci Birodalom utolsó létező bástyája.

E miatt pedig ez a sziget is időnként tele van turistával.

Ugyan ezen a szigeten található Anglia második konzulátusa is. Ő valójában I Erzsébet egyik egzotikus nyaralója volt. Ez az épület is meglehetősen régi.

Következő szigetünk a BurgazAda. Az ő jelentése, hogy Erőd-sziget. Még Nagy Sándor egyik hadvezére (diadokhosz), Demetrius építette. E mellett itt van egy szuper étterem, szuper kilátással. .

Az utolsó pedig a "nagy" szigetek közül a Kınalıada. Neve Henne-szigetet jelent, a jellegzetes színű föld miatt. E mellett a sziget nevezetessége, hogy 90%-ban örmények lakják. És azért ő az utolsó nagy, mert még ide lehet hajóval könnyen eljutni.

A következő, ahova még el lehet jutni egy kis ügyeskedéssel, az a Sefer Adası. Ami nagyon leegyszerűsítve azt jelenti, hogy Gyöngy-sziget.

Ő nagyon jó elbújt a BüyüAda mögött, így sem a turisták, se másik nem találják meg egykönnyen. Hajóval is csak közvetlenül a BüyüAda-ról, vagy Bostancı-ból érhetjük el. Házakból is csak 108 található. Úgyhogy itt végre tényleg csend és nyugalom van. Kivéve a partokon. Ugyanis itt találjuk a Szigetek egyik legjobb tengerpartját. A többi szigeten is lehet pancsolni, de itt mégiscsak kevesebben vannak. :)

A következő szigetünk a Yassiada, amely Lapos-szigetet jelent. Őt már a bizánciak is arra használták, hogy akit meguntak, ide száműzték (náluk még nem ment annyira a zsákipar, mint később az oszmán időkben, amikor is a megunt embereket simán csak zsákba tették és már mehettek is a Boszporuszba). Később már direkt politikai börtönt építettek a szigetre. Ebből 4 földalatti cella még ma is látható (lenne, ha a sziget látogatható lenne).

De hogy senki ne érezze magát elhagyatottnak, a bizánciak építettek egy templomot és egy monostort is.

Ki tudja miért, a IV. Keresztes és Turista Hadjáratban, amikor az igazhívő keresztények fél Bizáncot hazavitték, ezt a szigetet is elfoglalták. Sok minden nem volt rajta, de valakinek mégis csak kellett...

1847-ben a brit nagykövét megvásárolta. És egészen jól meg is volt vele, kertészkedett, stb.. De aztán mégis megunta (nem is épített új épületet - akkor hol lakott??), és eladta egy török pasának. De hogy ő mit csinált vele, talán még a Pasa sem tudja...

1923-ban Törökországban köztársaság lett, megszűnt a pasáskodás. Noha nem azonnal. 1947-ben a szigetet a Török Tengerészet kapta meg. Mint ahogy a Heybeliada-nál láthattuk, ideális hely azoknak, akik vízzel foglalkoznak. Arról nem is beszélve, hogy a diákok este nem tudnak kiszökni a helyi kiskocsmába. Hacsak nem akarnak ténylegesen elázni..

A következő évtizedek politikai viharában ide-oda csapódott az épület tulajdoni lapja. Legutoljára 1993-ban az Isztambul Egyetem kapta meg. Ők viszont úgy érezték, hogy itt minden túlságosan szeles és vizes, és minden túl messze van. Így manapság többnyire elhagyatott. Leginkább a bűvárok szoktak itt gyakorolni.

A Sivriada, más néven Éles-sziget, amit békés imahelyként volt ismert. Sok híres embert járt ide békét lelteni, akik közül néhány elfelejtett visszamenni, így végül tényleg meglelte az örök békét.

A romok jól mutatják, hogy bár próbáltak templomot és monostort építeni, de azért mégiscsak messze van, a sziget pedig kicsi. És persze szeles és vizes...

1911-ben egy komoly projekt vette kezdetét. Isztambul összes kutyáját (más források

szerint szamarát) összegyűjtötték, majd kitették erre a szigetre. De a nem sokkal az események után több földrengés is megrázta Isztambult. Ezt pedig égi jelnek vették, és gyorsan visszahozták a kutyákat/szamarakat.

Egyesek szerint a szamarak azóta is köztünk járnak...

A Burgazada és Heybeliada között egy még kisebb szigetet találunk. Ő a KaşıkAda, azaz Kanál-sziget. Nevét onnan kapta, hogy nem a villára, nem is a forgótárcsás mosógépre, hanem pont egy kanálra hasonlít. Micsoda véletlen! Egyébként nincs itt semmi.

De még ez a semmi is több, mint amivel a Tavşan Adası (Nyúlak-sziget). Ő egy 90 m-es szikla. Nyúl nincs rajta. Viszont van egy hosszú-hosszú története, hogy miért éppen nyúl lett a sziget neve, és nem zsiráf. De sajnos ez a történet nem túl értelmes, se nem romantikus, nagy háborúk sincsenek benne, vagy erkélyre mászó szerelmesek (nyulak), pláne nem érdekes.

Itt egyébként nagyon jól lehet búvárkodni, mert tutira nem fog egy hajó elütni minket.

2015-06-09

Törökország választott!

Tadadadadaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaam!

És a győztes!

Tadadadadaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaam!

áááá... ez a bevezető így elég béna lett...

Röviden, aki a választási eredményekre kíváncsi, itt egy gyors összefoglaló. Ez a bejegyzés inkább arról szól, hogy miként is zajlott, miként is éltük meg. Sajnos a legzamatosabb jeleneteket muszáj kihagyni, mert a blogunk elve, hogy a politikát kerüljük. Pedig voltak vicces dolgok! Na, majd egy tea mellett... ;)

AKP - 40,97%

CHP - 25.02%

MHP - 16,34%

HDP - 13,15%

E fenti rejtjel kódolását és elemzését meghagyjuk a Türkinfónak, aki nálunk jobban összeszedettebb. . Érdekességként a budapesti szavazás eredménye pedig szintén a Türkinfótó..

Az ne lepjen meg senkit, hogy az ottani eredmények mások, mint az itteniek. Ugyanis a számolás többszörösen sem egyszerű!

Eleve ezek az adatok két különböző ügynökségtől származnak, a végleges eredmények pedig még ettől is eltérhetnek. És az csak a kisebbik rész, hogy a százalékok nem egyeznek meg. Valójában ezen a ponton a százalékok már nem igazán érdekesek. Sokkal inkább az, hogy a parlamentbe hány ember jutott be.!

Ugyanis ameddig papíron matekozunk, addig kedvünkre lehet a számokat félbe, negyedbe, stb... vagdosni. Egy parlamenti képviselővel viszont ezt már nem tehetjük meg. Őt nem lehet félbevágni. Vagyis hát... na mindegy, abba ne menjünk bele...

Ideális esetben tehát egy képviselő 1 teljes, egész. A szavazatok százalékos arányait e szerint kell megosztani. De van egy olyan szabály, hogy parlamentbe lépés küszöbe. Ami Törökországban 10%-ot jelent.

Egy pártnak először ezt a 10 %-ot kellett elérnie. Ezért is volt fontos, hogy a HDP elérte átlépte ezt a küszöböt. Mert a képviselők székeit a szerint osztogatják, hogy a parlamentbe már bejutott pártok milyen arányban vannak. Így elméletben az is előfordulhat, hogy csak 1 párt lesz bent, aki mondjuk 11%-ot ért el. De mivel egyedül van, övé lesz mind az 550 ülés.

A számolást igencsak megnehezíti, hogy az ország több körzetre van felosztva. Ezekből

különböző számú képviselő kerül majd a parlamentbe. Természetesen a sűrűbben lakott körzetekből több, a ritkábban lakottakból kevesebben.

Van olyan körzet, ahonnan csak 2 képviselő kerül be a parlamentbe. Így ha 2 párt lépi ott át a 10%-os küszöböt, és egyik sem éri el az 50%-ot, akkor mindkettő 1-1 emberrel képviselhet. Vagyis teljesen mindegy, melyik párt mennyi szavazatot is kapott végül, mindkettő egyforma erővel lesz jelent a parlamentben.

A fenti számok képviselőkre lebontva a 2-es ügynökség szerint pl. így néznek ki:

AKP - 254

CHP - 132

MHP - 82

HDP - 82

Láthatjuk, hogy a MHP és a HDP ugyan annyi emberrel vesz majd részt a parlamentben (ha a számok így maradnak), annak ellenére, hogy több, mint 3% a különbség. Ami kb. másfélmillió szavazatot jelent.

Az eredmények még vadabbak, ha az 1-es ügynökség számításait nézzük:

AKP - 259

CHP - 132

MHP - 79

HDP - 80

Itt a MHP eggyel kevesebb ülést szerzett, holott összességében ők kaptak több szavazatot...

Nem egyszerű ez! Micsoda számolás lehetett mindez a számítógépes korszak előtt!

Mindez a szavazatok számolásánál kifejezetten izgalmas volt, ahogy 1-1 párt néhány százalékot nyer, közben elveszít 1-2 ülőhelyet. Majd 10 perc múlva megfordult az arány... Azok, akik ezekre a folyamatosan változó székekre pályáztak, elég sok gyógyszert szedhettek az éjjel

Maga a szavazás hasonlóan zajlott, mint Magyarországon:

Vasárnap lévén a törökök előtte jól bereggeliztek (bár volt, aki inkább nyugodtan akart enni, így hamar letudta a szavazást), ami persze eltartott fél napig. Majd utána irány a közeli iskola.

Lévén én is török állampolgár lettem, én is mehettem szavazni. Vittem személyit, meg a behívómat. Ott pedig kaptam egy hatalmas papírt, rajta a pártokkal, és a pártatlanokkal.

Ez mondjuk érdekes, hogy 18 független indult Isztambulban... Mellette 18 párt is indult. Miközben a nagy kérdés az volt, hogy a parlamentbe 3 vagy 4 párt jut be. Tehát még a többi pártnak sem volt sok esélye (az egyik ilyen teljesen biztos volt benne, hogy messze elkerüli

majd a parlamentet, így nyugodtan kampányolt olyanokkal, hogy ha nyernek, eltörli az ÁFÁ-t, a benzinadót, stb.. a nép meg örült. Aj, szegények leszünk, de legalább ingyen élünk majd!). Még az 5. párt (SP) is csak 2 %-ot tudott összeszedni. Ezek után a többiek miben bíztak... jó kérdés.. Pedig volt olyan független, amelyik az anyósa házát is eladta, hogy a pénzt a kampányra fordítsa!

No tehát kaptam egy lepedőt. Egy olyat, amiből az embernek kedve támadnak repülő hajtogatni. Meg egy pecsétet. Itt nem tollal szavaztunk, hanem egy EVET (igen) feliratú pecséttel. Jah, és a telefont le kellett adni, hogy ne fotózzunk vele.

Árpi is készült, és hozta a tűzoltós pecsétes készletét. Majd miután lekiabálta a vakolatot a plafonról, megállapodtunk, hogy majd otthon az egyik füzetet kedvére telepecsételheti.

Ezzel a pecséttel azért vigyázni kell. Mert ha nem nyomjuk rá eléggé, akkor nem látszik. Ha túlságosan rányomjuk, akkor pedig a lap összehajtogatásakor átragad máshova is, és akkor a szavazat érvénytelen lesz.

Érvénytelen szavazat pedig volt bőven! Az idén kb. másfél-millió hibás szavazat volt. Ez bármely pártnak jó 3% előnyt adhatott volna. Egyébként az idén összesen 46 millióan szavaztak, ami ritka magas részvételt jelentett: 85,3%

Érdekesség, hogy Magyarországhoz képest rövid ideig vannak nyitva az urnák: 8:17-ig. Akinek pedig kedve van, részt vehet a szavazatok összeszámlálásában.

Akinek szabad a vasárnap estéje, vagy csak nem bízik a számlálóiban (ugyan már, ki lenne ilyen??), és török állampolgár, az ott lehet, amikor kinyitják az urnákat. Ehhez kap egy lapot, ahol saját maga írhatja a szavazatokat. Ezt a lapot pedig a végén aláírja a választási bizottság több embere is.

Ilyenkor a borítékokat egyenként kinyitják, majd felmutatják, hogy minden résztvevő és önjelölt szavazatszámoló láthassa.

Ez amúgy jó elfoglaltság is tud lenni. A törökök ugyanis nem veszítik el a humorérzéküket még a szavazófülkében sem. Tudják, hogy valaki el fogja olvasni a cetlijüket. Így 1-1 érvénytelen szavazatot bevállalva mókás üzeneteket szoktak írogatni a szavazólapra. Vagy csak valamelyik focicsapatnak küldenek jókívánásokat.

2015-06-10

Mert nehogy már ne... instant esküvőhöz, meg ha hirtelen kell egy tetoválás..

Mert ilyen sincs ám minden sarkon!

Bár ezt éppen egy sarkon találtuk...

[caption id="attachment_8571" align="aligncenter" width="500"] Henna és tetoválás spray[/caption]

Ez nem gázspray! Bármennyire is annak látszik. Ez egy instant tetoválás, amit egyszerűen csak magunkra fújuk! Nem az ellenségre.

Kivéve ha...

Kevesebb, mint 1 perc alatt (=óvatlan pillanat, valaki elég tolakodott a sorban) az ellenségre rakhatjuk az általa gyűlölt focicsapat emblémáját. Így a saját ismerősei fogják jól megverni. A roppant kreatív nevű Mozz-art segítségével mi is roppant kreatívak lehetünk. Elég volt a falfirkálásból! Hát nem gáz az, hogy órákat töltünk egy remekmű elkészítésével, aztán kiderült, hogy a falat nem tudjuk magunkkal vinni? Kénytelen leszünk a FB-on megosztani egy kis térképmelléklettel. Aztán vagy eljönnek a jóbarátok, vagy a rosszak. Mi meg lehetjük, ki fog körbeállni minket... még az is lehet, hogy a hatóság a szirénás autóval..

Hagyjuk a falfirkát az amatőrökre! A profik inkább a saját testüket használják az üzenet művészet hordozására. De hát csak nem bízunk a testünket másra? A legjobb, ha az illet az ember maga csinálja.

Bár tény, hogy jobb mást hibáztatni..

Azért menjünk biztosra... hátha mégse sikerült a tetoválás... hátha mégse a Mari/Géza az igazi... Ezért elsőre mégse igazit készítsünk.

Persze ez minden megjelenésében olyan lesz, mint az igazi tetoválás. Csak mi tudjuk majd a trükköt! Hehehe!

No, tehát ennyi.

A gyártó szerint csak 3 évesnél kisebb gyerekekre nem szabad használni (mert lenyeli a tetoválást??), így a 4-évesnek már simán a homlokára írhatjuk a telefonszámunkat, és már mehetünk is a parkba. Hah GPS-póráz! Kinek kellesz!? Barbár megoldás..

Szóval készítegessünk csak tetoválásokat otthon, magunknak.

És jól látjátok, van henna is. Félrelépős hölgyeknek tuti alibi. De drágám, hát nem látod, hogy esküvőn voltam??

Arról nem találtunk információt, mégis mennyi ideig marad meg a bőrünkön, de valószínűleg nem túl sokáig. Így ha csalódunk a kedvenc csapatunkban (friss feleségünkben, férjünkben, barátnőnkben, fiúnkban, macskánkban, kvantum spinünkben), akkor elég csak lemosni, és 2 perc múlva már lehet egy új tetoválásunk.

2015-06-11

A történet Ogier Ghiselin de Busbecq lovagról szól. Ő flamand volt, és 1554-1555 között követként járt az Oszmán Birodalomban.

De ő nem úgy érkezett, mint ahogy a maiak: csak semmi bazár, tengerpart, stb.. szigorúan diplomácia ügyben!

És persze semmi bor, meg pontos idő (csak 5 perc!). Úgyhogy emberünk hamar kiborult.

Jobb híján (és internet híján) az élményeit leírta egy könyvbe: Turcicae epistolae - Török levelek.

Ogier Ghiselin de Busbecq 1522-ben született a Comines nevű kisvárosban (ma Franciaország északi része, Hollandia határán). Flamand író volt, herbalista, és diplomata. Három osztrák uralkodót is szolgált.

Legismertebb története, amikor Ferdinád kérésére az Oszmán-Birodalomba ment tárgyalni az olyan vitatott területek ügyében, mint Erdély. Ekkor Isztambulban Szulejmán uralkodott. Magyarország meg úgy... hát.. szét volt esve...

Itt bár diplomáciai sikereket nem ért el, a közel egy éves tartózkodása alatt rengeteg mindennel megismerkedett. Herbalistaként különösen a növényekkel foglalkozott, de nem tudott elmenni a mindennapi érdekességek mellett sem. Egy idő múlva, amikor már túl sok lett a kulturális sokkból, azt tette, amit sokan manapság is: naplót írt az otthoniaknak. Ma nyelvezettel: blogot.

Ennek köszönhetően pedig nagyon alapos ismereteink vannak a 16. századi Oszmán Birodalomról. És egyúttal a flamand gondolkodásról.

Ő pl. azt a vonalat követte, hogy bár a bor nem oldja meg a problémát, de kellő mennyiség elfogyasztása után a probléma úgy ahogy van, eltűnik. Csakhogy a 16. századi Oszmán Birodalomban bort szerezni közel sem volt könnyű! Főleg nem az Isztambulig vezető hosszú úton.

A Nyelv és Tudomány (nyest.hu) is. Így mi magyarul élvezhetjük Ogier Ghiselin de Busbecq kalandjait:

Bort egyáltalán nem lehet találni minden faluban, főleg nem ott, ahol nem keresztények laknak. Mert gyakran megesik, hogy a törökök döllyfösségébe és kevélységébe belefáradt

keresztények a főútvonaltól [via Regia] távolabbi, kevésbé termékeny helyekre húzódnak vissza, a jobbakat pediglen uraik birtokába engedik. Ily módon oly helyeken, ahol nem volt bor, a törökök, midőn láttak bennünket közeledni, felhívták figyelmünket arra, hogy a kívánt borért bizony menni kell. Így előző nap a törökök kíséretében egy intézőt küldtünk a közeli keresztény falvakba, hogy onnan bort szerezzen. Így kíséretemnek nem hiányzott a vigasz a nehézségekre, s amit az édes álom érdekében a puha párnák és matracok és más egyebek hiánya okozott, a borban kárpótlást nyert. Mivel számomra kocsimban neves borokkal teli palackok állottak, így innivaló szempontjából hiányt nem szenvedtek. Így borból mind számomra, mind kíséretemnek volt elég.

(27. oldal)

De mint később kiderült, néha már a bor sem volt elég. Ez pedig, amikor belefutott a jól ismert török időszámításba. A .

Csak egy kényelmetlenség maradt, mely majdnem súlyosabb volt még a bor hiányánál is, mi álmunkat kegyetlen módon megszakította. Ugyanis jó korán kellett kelni, olykor gyakran világosság előtt, hogy a jobb állomásokra idejében megérkezzünk. Így megesett, hogy a Hold csalóka fényének ragyogásától megtévesztett török vezetőink bennünket nem sokkal éjjel után nagy zajjal ébresztettek. A törökök ugyanis sem az idő órái, sem a tér mérföldjei közti távolságot nem különböztetik meg. Talizmánnak [Talismannos] nevezik az emberek azon fajtáját, akik a szentélyek [templorum] szolgálatára hivatottak és akik vízórákat használnak.

...

Ahogy mondtam, a hold ragyogásától megtévedt vezetőink, mikor még távol volt a napkelte, már indulást parancsoltak. Gyorsan felkeltünk hát, hogy ne essünk késedelembé, s hogy bennünket vád ne érhesse, ha bárminemű kár is keletkezik. Csomagjaink összerakva, az ágy, a sátrak a szekérre felrakva, a lovak befogva, mi pedig felszerelve és készen vártunk az indulás jelére. Eközben törökjeink, rájőve hibájukra, ágyukhoz és álmukhoz visszatértek.

(27-28. oldal)

Itt volt az a rész, amikor hősünk kiakadt, és úgy döntött, egymaga szembe megy egy egész birodalommal. És sikerült is! (A .)

Amikor pedig vártunk egy ideig, ők pedig nem jöttek, elküldtem értük, hogy jelentsék nekik: mi készen állunk, ők pedig késlekednek. Akiket értük elküldtem, arról tájékoztattak, hogy a törökök ismét lefeküdtek, takaróik alá bújtak. [A törökök] azt mondták, a hold fénye miatt tévesen adták ki az indulásra a jelet, illetve hogy az indulás ideje még messze van, így azt tanácsolták, mi is aludjunk vissza. Nagy erőfeszítembe került mindazt, ami már össze volt készítve, vagy legalábbis a szállítandó dolgok nagy részét éjjel, hidegben szétpakolni. Hogy ez a rossz ismét meg ne történjen, megtiltottam a törököknek, hogy engem a jövőben zavarjanak: számomra fontos, hogy a maga idejében keljünk, oly módon, hogy előző nap az indulás idejét számomra előre jelzik. Elmagyaráztam nekik, hogy nekem olyan óráim

vannak, melyek soha nem csapnak be engem; ők csak aludjanak az én felelősségemre, és ne habozzanak rám hagyni a felkelés kérdését. Ezt elfogadták, de belenyugodni nem tudtak. Másnap kora reggel odajöttek, és felébresztették inasomat, arra kérvén, hogy jöjjön oda hozzám és nézze meg, hogy azok az időjelző szerkezetek mit mondanak. Ő meg is tette ezt, s legjobb képessége szerint jelezte nekik, hogy sok vagy kevés idő maradt még napfelkelte előtt. Miután erről egyszer-kétszer megbizonyosodtak, s nem csalatkoztak, attól kezdve ítéletünkre bízta magukat, és csodálták az órák megbízhatóságát. Számunkra pedig lehetővé vált a minden zajongástól mentes, háborítatlan álom élvezete.

(28–29. oldal)

Az nem derül ki, hogy meddig sikerült ezt a megújult állapotot fenntartani...

Ezen kívül még sok érdekességet tudhatunk meg. Például a janicsárokról: (A.)

Budán láttam először janicsárokat [Gianizari]. A törökök így hívják a gyalogos testőröket. Amikor legnagyobb számban vannak, a törökök királya [a szultán] birodalmának majdnem minden végében elszórva 12 ezret bír belőlük, vagy az ellenség ellenében a várak védelmére, vagy a keresztények és zsidók oltalmára a jövőben a tömeg törvénysértései ellen. Egy sincs olyan kevésbé népes falu, város vagy erődítmény, ahol ne lenne néhány janicsár, kik a keresztényeket, a zsidókat és másokat, kik segítséget nélkülöznek, a gazemberek kártevésétől meg ne védenék.

(14. oldal)

Bokáig érő ruhát hordanak, fejfedőjük a ruhájuk ujjából való (ők maguk ugyanis így emlékezve származtatják eredetét), melynek egyik része a fejen van, másik része a nyakukat veri, homlokukon egy hosszúkás, aranyozott ezüst kúpforma, közönséges ékkövekkel díszítve.

(15. oldal)

S ha nem figyelmeztettek volna arra, hogy ezek janicsárok, minden bizonnyal könnyen azt hihettem volna, hogy a török szerzetesek valamely fajtája, vagy valamiféle [papi] testületnek tagjai. Mégis, ők azok a janicsárok, akik annyi félelmet visznek szét magukkal mindenhova.

(15. oldal)

Igen, bizony az, még ha sem is szépeket. És még sok más izgalmas dolgról, mint pl. a (külön kiemelve a)De ezt már érdemes inkább a nyest.hu oldalakon elolvasni. :) Néhány link:

2015-06-12

Így készül a blog

Cím

Csattanó

Vicces szöveg

A kebab olyan, mint a tenger. Nélküle nem lehet elképzelni Törökországot.

Kebab, tenger, no és persze az állandó dudálás... és máris adott az alaphangulat.

Ráadásul Isztambulban, még le se száll a repülő, de máris érezhető az egész várost belepő kebab illatfelhő.

A kebab szó eredetileg a Kaukázus-Perzsia vidékéről származik, és egyszerűen annyit jelent, hogy sült hús. A katonák a kardjukra kis kockára vágott húst raktak, és a tábornok felett sütötték meg. Néha meg az égő elfoglalt várost használták tűzhelynek. Az volt a városi kebab...

Ez a fajta nyársra húzott kebab Törökországban şiş kebab néven ismert. Magyarországon pedig saslik, vagy rablóhús. A saslik Törökországban is ismert, és ugyan ez a neve. Persze kicsit másmilyen...

Törökországban viszont a kebab, mintha valami joker szó lenne. Ugyanis mindenre használják, ami sült.. pl. gesztenye kebab. Sőt! A sarkon árulnak fagylalt kebabot is! Az pedig biztos nem sült, és nincs is benne hús..

Hanem csoki fagy van betöltve egy speciálisan feltekert tölcsérbe, tetején pisztáciais és mogyóró...és... pillanat, kiugrom, veszek egyet!

--- 20 perccel, és 4000 kcla-al később ---

Szóval a kebab bármi lehet. A Wikipédia török oldalán 114-féle kebabot tüntettek fel. Mint a legismertebb fajtákat. Olyan is van köztük, ami nem is hasonlít az eredetire:

Kockára vágott hús, szószban, bográcsban megfőzve krumplival. Na mi az? Pörkölt! Ezt itt úgy hívják, hogy taş kebab. Vagyis kő kebab. No nem azért, mert kő kemény lesz, hanem mert sütőben készül.

Valószínűleg régen egy nagy követ használtak sütőnek, onnan származik a neve. Törökországban számos helyen találhatunk még ma is ilyen sütődéket, ahol is nagyon finom kenyér készül.. Nyamnyam. :)

A kebabokat többféleképpen lehet csoportosítani.

Hús szerint:

sima - ez a marhából készül.

kuzu - ez birkából készült. Ez az eredeti.

tavuk - ez pedig a csirke.

Lehetnek még egyéb állatok, de az nagyon ritka. Inkább olyanok fordulnak elő gyakran, mint pl. a padlizsán

Szokás még városok szerint csoportosítani. Mely régióban melyik a népszerű. Így van Adana kebabı, ami a legismertebb. Ugyanis Adana városának nagyon jó a konyhája! Nyam nyam! Sok piros paprika..jó csípős! A másik ilyen híres az Urfa kebabı. Szokták úgy is mondani, hogy az Adana a csípős, az Urfa pedig nem. Ennél azért lényegesen több a különbség a kettő között. De mindkettő fűszeres. Megsütve pedig az íze olyan, mint kolbászé.

Léteznek további híres kebabok is. A legismertebb a Döner Kebabı, amit Magyarországon gyros-nak hívnak a görök elnevezés alapján (a döner egyébként török találmány, és copyright-os). Ilyet rengeteg helyen lehet kapni, mert elég egyszerű az elkészítése, gyors, és finom.

De létezik egy elegánsabb változata, ez az İskender Kebabı. Lényegében egy döner, csak megadják a módját! Egyszerűbb helyen csak simán leöntik paradicsomszósszal, míg az igényesebb éttermekben speciális İskender tálon szolgálják fel joghurttal, olvasztott vajjal, pidével (abszolút fogyókúra étel).

Ha dönerből jó minőségűt szeretnénk, azt érdemes nézni, hogy milyen nagyon a hússzeletek. Ugyanis ez mutatja meg, mennyire jó minőségű húsból készült, vagy csak maradékból. És minél vékonyabb, annál ügyesebb a szakács.

Az elmúlt években az egyik dönerre specializált cég egy egész hálózatot épített ki. Az ára közép kategóriás, tehát nem a megszokott olcsó. Cserébe igazán minőségi döntert árulnak. Egyik éttermük Sirkeci-ben, a főpostával szemben található ()

Ha viszont İskender Kebabı-t szeretnénk enni, akkor irány Kadıköy, ahol is a feltalálónak, İskender nagypapának az étterme található. Ez is a neve: İskender és a fia étterem ().

Amennyiben viszont inkább a nem mindennapi kebabokkal szeretnénk jobban megismerkedni, akkor irány a Çiya. Szintén Kadıköy. Itt egymás mellett 3 Çiya étterem is van, mi a ÇiyaKebabot válasszuk (). Ő már a felső-közép kategóriába számít. És 46 féle kebabot találunk.

Na jó, de mégis... melyik melyik? . Ezt nyomtassuk ki, és vigyük magunkkal!

2015-06-15

A Sabiha Gökçen repülőtér kb 45 km-e van Isztambul történelmi belvárosától. A legtöbb fapados járat (WizzAir, Pegazus) pedig ide érkezik.

Egyenlőre metró még nincs, amivel a Kék Mecset környékére érkezhetnénk. Mégis az elmúlt években több olyan útvonal épült ki, amivel könnyedén eljuthatunk a hotelhez.

Lássuk ezeket!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Isztambul a levegőből[/caption]
Joker bejutás: Transzfer

Amit fontos tudnunk már az elején, hogy a Sabiha Gökçen repülőtér Isztambul ázsiai oldalán található. Míg a történelmi belváros az európai oldalon. Szerencsére a két földrész nincs messze, de azért bajos lenne, ha a csomagokkal együtt úszni kellene.

Az Európa és Ázsia közötti Boszporuszon több ponton lehet átjutni. A Sabiha Gökçen repülőtérrel érkezve jellemzően 3 ponton érhetjük a tengert. Majd innen többféleképpen folytathatjuk az utunkat Európába.

Így először ezeket a pontokat kell megnéznünk, megtanulnunk, ha nem akarunk Isztambulban eltévedni:

1) Kadıköy ()

Ez Ázsia egyik legnagyobb csomópontja. Innen csak hajóval mehetünk tovább. Ez persze nagy élmény, hogy a tenger felől közelítjük meg az óvárost. A hajó kb. 25 percig tart, és 15-45 percenként jár.

Fontos, hogy innen Európa három részére juthatunk:

Eminönü (Sirkeci, Sultanahmed, Küçük AyaSofya, Lalei, Beyazit, Fatih városrészek - nézd meg a hotel címét!) (),

Karaköy (Beyoğlu, Pera, Arap Cami, İstiklâl Caddesi, Cihangir, Kasimpasa, Tarlabası városrészek - nézd meg a hotel címét!) (),

Kabataş (İstiklâl Caddesi, Taksim, Cihangir városrészek - nézd meg a hotel címét!) (),

Mindhárom kikötőnél megtaláljuk a T1-es villamost. Tehát ugyan ahhoz a villamoshoz juthatunk ki, amelyik felvisz a Kék Mecset dobjára, ahol a legtöbb hotel található (Sirkeci, Sultanahmed, Küçük AyaSofya, Lalei, Beyazit, Fatih városrészek - nézd meg a hotel címét!).

De legjobban Eminönü esetén járunk, mert az van a legközelebb hozzá.

Érdemes tudni, hogy Karaköy-Kadıköy között már kora hajnalban, és késő este is járnak. Így a korai és a késő repülőgépek eléréséhez őt ajánljuk.

Kadıköy kikötőbe a következőkkel tudunk eljutni:

Havataş busszal (Sabiha Gökçen-Kadıköy) (SG-1) - 30 percenként jár 04:00 - 01:00 között (menetrend:). Menetidő kb. 60 perc. Ár: 9 TL

E-10, E-11-es busszal - Menetrend: , Teljes jegyár: 8 TL, Istanbulkart: 4,30 TL. Menetidő: kb. 60-90 perc.

Ugyan azok a buszok más-más időpontban más-más úton közlekednek, melyek ide hosszabb.

Menetrendek:

Karaköy hajó

Eminönü hajó

olvashatunk többet.

2) Üsküdar () / NEM AJÁNLOTT ÚTVONAL /

Ő Ázsia másik nagy csomópontja. Innen hajóval és metróval menetünk tovább Európába, a történelmi belvárosba, a hotelhez.

Hajóval három helyre juthatunk:

Eminönü (Sirkeci, Sultanahmed, Küçük AyaSofya, Lalei, Beyazit, Fatih városrészek - nézd meg a hotel címét!) (),

Kabataş (İstiklâl Caddesi, Taksim, Cihangir városrészek - nézd meg a hotel címét!) (),

Karaköy (Beyoğlu, Pera, Arap Cami, İstiklâl Caddesi, Cihangir, Kasimpasa, Tarlabası városrészek - nézd meg a hotel címét!) (),

Mindkét esetben több hajózási társasággal juthatunk át a túloldalra, ezeknek külön kikötőjük van. Figyeljük a feliratot a kikötőkön! Mindegyikén használhatjuk az Istanbulkart-ot (rőla bővebben később).

Metróval (Marmaray):

Sirkeci (Eminönü, Sultanahmed, Küçük AyaSofya, Lalei, Beyazit, Fatih városrészek - nézd meg a hotel címét!) (),

Különbségek a hajó és a metró között:

A metró hajnali 6 órától éjjel 24 óráig közlekedik.

A metró 5-10 percenként jár

A hajóhoz kevesebbet kell gyalogolni. Viszont esetenként a hajóra nehezebb nagyobb csomaggal felszállni.

A hajók ritkábban járnak (kivéve Kabataş-t)

Különbségek Kadıköy és Üsküdar között.

Elsőre úgy tűnik, nincs nagy különbség, hogy Ázsia határát Kadıköy vagy Üsküdar városrészben érjük el, és úgy megyünk tovább, de van néhány, amit érdemes fontolóra venni:

A Sabiha Gökçen repülőtérrel Üsküdarba macerásabb eljutni.

Kadıköy-Eminönü és Kadıköy-Karaköy hajók nagyok, nagy csomaggal könnyebb felszállni. Ezek a hajók Kadıköy-ben sűrűbben is járnak, mint Üsküdar-ból.

Kabataş célpont esetén Üsküdar a jobb választás, mert gyakran járnak a hajók. Nagy csomaggal viszont Kadıköy-nél egyszerűbb a beszállás.

Üsküdar-ban ott a metró (Marmaray)

A korai és késői időpontokban a Kadıköy-Karaköy hajó, vagy az Üsküdar-Sirkeci metró a célszerű.

Üsküdar-ba kikötőbe a következőkkel tudunk eljutni:

E-10, E-11, vagy SG-1-es (Havataş) busszal elmegyünk az Acıbadem metrómegállóig. Majd innen az M4-es metróval egy megállót megyünk az Ayrılıkçeşme-ig, ahol átszállunk a Marmaray metróra.

Menetrend: , , Teljes jegyár: 8 TL (Havataş - 14 TL), Istanbulkart: 4,30 TL. Menetidő: kb. 60-90 perc.

Ha az utunk egyébként is a Marmaray-al vezet tovább, akkor teljesen felesleges Üsküdar-ban leszállni, menjünk tovább vele Sirkeci-Yenikapı irányába (Eminönü, Sultanahmed, Küçük AyaSofya, Lalei, Beyazit, Fatih városrészek - nézd meg a hotel címét!). Más esetben viszont ne vacakoljunk vele, menjünk direkt Kadıköy-be!

3) Taksim tér ()

A harmadik lehetőség, hogy a Sabiha Gökçen repülőtérrel átjussunk Európába, a történelmi belvárosba, az a Taksim téren vezet keresztül. Ilyenkor a Boszporusz feletti hídon jutunk át egyik kontinenstől a másikra.

Amennyiben a hotelünk a Taksim tér közelében van (Taksim, İstiklâl Caddesi, Beyoğlu, Cihangir, Kabatas - nézd meg a hotel címét!), akkor érdemes direkt ide jönni.

Innen a történelmi belvárosba (Eminönü, Sirkeci, Sultanahmed, Küçük AyaSofya, Lalei, Beyazit, Fatih városrészek - nézd meg a hotel címét!) eljutni csak kétszeri átszállással lehet: F1 Funicular nevezetű földalatti felvonóval Kabataş-ba megyünk, majd onnan tovább a T1-

es villamossal.

Amennyiben a hotel Yenikapı-ban található, akkor az M2-es metróval tudunk oda eljutni.

Tehát láthatjuk, hogy akkor érdemes a Taksim térre menni, ha a hotelünk is a közelben található.

A Taksim térre a következőkkel tudunk eljutni:

Havataş busszal (SG-2) (Sabiha Gökçen-Kadıköy) - 30 percenként jár 04:00 - 01:00 között
(). Menetidő kb. 90 perc. Ár: 14 TL

A fenti ismeretek használata:

Nos. Az, hogy a hotelünk melyik városrészben található, alapvetően meghatározza, hogy melyik átjárót érdemes használni.

Így elsőnek nézzük meg a hotel címét! Amennyiben a történelmi belvárosban található (Eminönü, Sirkeci, Sultanahmed, Küçük AyaSofya, Lalei, Beyazit, Fatih), akkor érdemes Kadıköy felé menni.

Ha viszont Beyoğlu-ban (Beyoğlu, Pera, Arap Cami, İstiklâl Caddesi, Cihangir, Kasimpasa, Tarlabası), akkor már mehetünk Taksim felé is. De jó lehet a Kadıköy-Kabataş hajóútvonal is.

Istanbulkart

A sok átszállás miatt érdemes Istanbulkart-ot venni, amivel drasztikusan csökkenthetjük a tömegközlekedés árait.

.

Istanbulkart a Sabiha Gökçen repülőtéren mindjárt a kijáráttal szemben található. Az E-11-es buszmegálló mellett egy fehér bodegaszerűségnél. A gép nem ad vissza!

További segítség

!

A Where from-ba írd be a Sabiha Gökçen repülőteret

A Where to-ba írd be a hoteled címét

Majd válaszd ki, melyik napon érkezel.

És mindjárt megkapod, mely buszokkal, hajókkal, metrókkal, és villamosokkal juthatsz el a hotelbe.

Mellette pedig láthatod a jegyárakat is!

Menetrendek:

„ „ „ „ „ „

A menetrendben találunk ilyeneket, mint İş Günleri = Hétköznap, Cumartesi = Szombat, Pazar/Tatil = Hétvége és ünnepnapok.

Mindenkinek kitartást és jó bolyongást kívánunk! :)

A törököket a szabályok nem túlzottan érdeklik (ez valószínűleg kölcsönös).
Valószínűleg csak azokat tartják be, melyeket az apjuk tanított.
Mert akkor még hőseink kicsik voltak. Az apjuk meg nagy. Nagy tenyérrel.. Nagy lapáttal..

Ahogy a törököket elképzeljük
Csengettyűs papucs, kézi csomózású szőnyeg, csoda lámpák, stb....

Valóságban:
Ugyan úgy élünk, mint ti

Ti sem járok matyó hímzésben, kézzel festett tányérból esztek, népdalt hallgatok

2015-06-16

Törökországban a piacokat járva a jobbnál jobb dolgok között találjuk az egyik legjobbat: a savanyúságárust! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Savanyúság és dolma levél (szőlőlevél)[/caption]

Itt persze mindent megtalálunk, amiből csak savanyút lehet készíteni. Meg olyat is, ami azért nem túl gyakori a savanyú listákon. Mint pl. a dinnyen, tojás, stb.. Tényleg! Hogy került bele az a hatalmas dinnye az üvegbe?

Spojler: benne nőtt meg! :)

Csak éppen egy jó kis igazi magyar hangulatú savanyú káposzta nincs sehol. Helyette az uborka nagyon finom! Meg a paprika! Meg a fokhagyma! Meg... mindegyik nap!

Persze miután a befőtt üveg tartalmát bepakoltunk a hasunkba, nem hagyjuk veszni a savanyú levét sem.. Kár, hogy ilyen kevés van...

Kevés?

Tegnap még igen. Ma viszont megint elmentünk a savanyúshoz. És direkt lét kértünk (turşu suyu). Mert bizony ilyen is van ám, az olyanoknak, mint mi vagyunk.

Ez amúgy legalább a fél országot jelenti.

Oly annyira, hogy a savanyú árus boltjának a fele egy amolyan savanyú lé ivóhely. Ugyan úgy be lehet ülni, mint egy kávézóba. Jó persze a berendezés teljesen más. Nem is beszélve az itallapról!

Lehet választani, hogy csípős lét kérünk, vagy nem csípőset.

De nemcsak úgy simán lehet a lét kérni, hanem egy-egy kanállal belekerülhet az uborkás léből is, a paprikásból, meg abból a pirosból, amitől olyan vad lesz...

Lényegében a bácsi keveri össze a kérésünkre, és a saját hangulatának megfelelően. Így soha nem lesz kétszer ugyan olyan ízű a lé.

Persze mindez nem érne semmit, ha nem lehetne hazavinni a jó kis házikészítésű itókát. Lehet kérni elvitelre is.

Ez úgy működik, hogy a bácsi előveszi a Törökországban elfogadott általánosan sztenderdizált és hiteles mércéjét, a szemmértéket. Néha mellé még felvesz egy sapkát is,

hogy jobb legyen a rálátása. Nincsenek itt ilyen bevándorló mértékegységek, mint liter, m3, kg vagy esetleg pohár! Simán szemre!

Aztán majd mindenki sikítson, ha elég lesz! Tegyük bele még a pirosból? És a csípősből? Na még egyet? Mégse? Most már mindegy. Tegyük ebből is, mert attól lesz igazán pikáns! Mennyi lesz? Majd megállapodunk az árban.

Mindezt persze egy elegáns, környezetbarát poli-karbonát hordozóban (röviden: zacskóban) kapjuk. Ez alapfelszerelése a hangulatnak.

[caption id="attachment_8592" align="aligncenter" width="500"] Savanyúlé, savanyú uborka, és egy harcias janicsárfű[/caption]

Érdeemes egyébként többet kérni, mint amennyit elsőre meginni gondolunk. Nemcsak azért, mert nagyon finom és 3-4 pohárral repetáznuk még belőle. Hanem azért is, mert ebből a zacskóból a pohárba önteni egyáltalán nem olyan könnyű, mint mondjuk a földre, asztalra, ülőgarnitúrára, arra járó macskára, stb... Simán 2-3 literrel beterítjük majd a lakást. Persze ennek is megvan a maga hangulata és illata is.

[caption id="attachment_8591" align="aligncenter" width="500"] Savanyúlé, savanyú uborka, és egy harcias janicsárfű[/caption]

Hát de ez nem is hasonlít arra, amit ettem!

Bocsánat, a hálózatos rendszerünk a szomszéd várósét dobta ki..

2015-06-17

A kulturális sokk kifejezést 1955-ben Kalvero Oberg vezette be.

Azóta, ahogy a világ egyre szűkül és a határok egyre könnyebben átléphetők lettek, egyre több ember ismerkedik meg ezzel a jelenséggel.

Aki jól csinálja, ott a kulturális sokk nemcsak rá hat, hanem azt az utcát is az örületbe kergeti, amelyikbe költözött.

A kulturális sokk jellemzően egy másik országba átköltöző embernél jelentkezik. Értelemszerűen, minél inkább különbözik a másik ország, annál nagyobb a sokk.

Általában 4 pontban foglalják össze az új országba belerázódásnak a lépéseit. Valójában ez egy eléggé hullámozó szakasz. Egyszer fenn, egyszer lenn. Egyszer imádjuk az adott országot, máskor a pokolba kívánjuk. Ez az a rész, amiről nem szoktak a kivándorlók beszélni. De mivel ezt az országot mi magunk választottuk, és maradni is szándékozunk, jókedvűen szidhatjuk.

A kulturális sokk 4 fő pontja

Mézeshetek szakasz. Ez az, amikor még minden rózsaszín, és a kerítés is kolbászból van. És minden szuper!

Ezt szokták alkudozás szakasznak hívni, ha finoman akarnak fogalmazni. Jellemzően az első hivatalos papír rendezésénél jelentkezik. Eltűnik a kolbász, néha a kerítés is. És ha valami rózsaszín, az biztos csak ronda lehet. Ilyenkor rájövünk, hogy itt is csak emberek élnek, és senki se tud normális lenni. Pláne pontos! Hát meg nem értenek magyarul...

Jön a ráhangolódás szakasz. Ez egy eléggé hullámozós szakasz tud lenni. Ilyenkor próbál az ember tényleg beilleszkedni (pl. megtanulta a nyelvet), és rájön, hogy itt tényleg lehet élni. Hát meg mégiscsak mi jöttünk ide.

Aztán kiderül, hogy mégsem, majd naponta akár többször is változik a szeretem-nemszeretem állapot.

A szakma a folyamatot a negyedik lépéssel, a mesterszakasszal zárja le. Amikor is beilleszkedtünk, és olyanok vagyunk, mint a helyiek. Néha, még jobbak is. Simán szembe megyünk az irányú utcában, eladunk egy szőnyeget a kebab-árusnak, stb...

Lássuk, hogy néznek ki ezek a pontok Isztambulban, ahol a kulturális sokkhoz már az is elég, ha átmegyünk egy másik kerületbe.

Ó-ó, Isztambul. Bővebben:

Első komolyabb találkozás a hatósággal: Milyen papír? Milyen pecsét? és mi az, hogy még 5 perc??

Főleg az az 5 perc..

Amikor már beszéljük a nyelvet egy kicsit, akkor emelkedik a jókedv. Amikor végigesszük a kebab készletet.

Amikor már jobban beszéljük a nyelvet, így nem értjük, miért nem értjük. Miért jó, hogy a konnektor a plafonra került, a 140 cm-es asztal pedig miért lett kisebb 180 cm-el. És miért kell még egy papír, amikor tavaly ennyi is elég volt. És még Túró Rudi sincs. A taxis meg bevallja, hogy egy szót se értett abból, amit mondtuk neki, de a kedvünkbe akart járni így elhozott a világ végére.

Amikor kezd megjönni az önbizalmunk, hogy már egyedül is el tudjuk intézni a dolgokat. A taxinak elmagyarázzuk, hogy biztosan balra kell menni, hiszen évek óta itt lakunk. Az asztalosnak elmondjuk, hogy bár sok török szót nem ismerünk, de itt ez a balta a kezünkben, az majd fordít helyettünk is.

"Még 5 perc!" "Holnapra kész lesz drágám!"

Mi? Hogy hogy lehet oda menni? Pofon egyszerű! Felszállsz az E114/T buszra. Szólsz a kaptannak, hogy az iskeleig vigyen. Onnan dolmussal elmész taksim irányába. De a negyedik lámpánál mondd, hogy inis var. Ott a noter. És kérsz tőle egy hitelesítést az útleveledre. Ne felejtse el yabanci kimlik numeresinedret! Persze fordítani is kell majd ezt szemben a terçümlenél is megteheted. De akkor már inkább. És ezzel már mehetsz is müdürhöz.

De mond nekik, hogy a Mustafa bey-nek kell ez a papír, és hogy S. O. S. Különben heteket vacakolnak. Nem, nem tudom, ki az a Mustafa bey, de egy olyan mindenhol van. Jobb, ha ők se tudják, ki az

2015-06-18

Ma június 18 van. És Isztambulban a hajlani (éjszakai) 3:22-kor megszólalt a müezzin. Ezzel pedig kezdetét vette a 30-napos böjt.

Legközelebb vízzel majd csak 20:48-kor találkozunk. Addig is papá mindenféle folyadék!

Kivéve persze, ha időközben megint szakadni fog az eső...

Ez még egyelőre egy időzített bejegyzés. Az első napi megpróbáltatásokról holnap fogtok tudni olvasni bővebben.

Addig is néhány dolog a Ramadánról (Ramazan-ról):

Idén, 2015-ben június 18-július 16-ig tart. Ez jóformán a mi ügyünk, azoké, akik tartjuk a böjtöt. Az élet persze megy tovább, a turisták is jöhetnek Törökországba. Egyetlen fő különbség a részükre, hogy lesznek olyan éttermek, amelyek ilyenkor nem lesznek nyitva. Este pedig minden étkezőhely tele lesz.

És persze sok más kisebb-nagyobb különbséggel is találkozhat majd az, aki a Ramadán alatt látogat ide. Ezekről egy külön bejegyzés fog készülni. De a lényeg, hogy nyugodtan jöhet bárki. :) Ő nem fog éhen halni! Pláne nem Isztambulban!

Tehát az alapszabályok: aki böjtöl, az napkeltétől napnyugtáig nem ehet, és nem ihat. Tiltva vannak még az egyéb olyan dolgok, amiktől az ember úgy általában jól érzi magát. Pl. dohányzás, házasság (házasságon kívüli élet), stb.. egyes helyeken zenét sem szabad hallgatni. Még a másikat is tilos ilyenkor megverni. Még akkor is, ha az nem okoz örömet.

Mindemellett a munkánkat ugyan úgy kell folytatni, mint a többi átlagos napokon. Ez egyes szakmákban különösen nehéz, míg akik irodában ülnek a légkondi alatt... hát... na ilyen vagyok én is. De azért így is nehéz.

Fontos, hogy csak azok kezdhetnek bele, akik testileg és lelkileg elég erősek, hogy végig is csinálják. Aki bizonytalan, jobb, ha nem kezd bele. Vannak, akik eleve kivételezettek (kiskorúak, terhes nők, betegek, stb...erről bővebben egy külön bejegyzés készül), és a böjtöt el is lehet halasztani.

De olyan lehetőség is van, hogy a böjtöt ki lehet váltani. Ennek megvannak a megfelelő szabályai. Mégpedig úgy, hogy egy ember napi teljes ellátását kell befizetni a megfelelő helyre, ami el fog jutni egy éhezőnek. Vagy mi magunk is direkt odaadhatjuk valakinek. Ez az egyik évben kb. 25.000 forint értékű líra volt.

De ezen kívül egyébként is többféle módon szoktak ilyenkor a rászorulóknak segíteni. Mivel ez a Ramadán központi témája, nálunk is több bejegyzés is fog erről szólni.

A Ramadán a legfontosabb ünnep. És 30 napig tart. E miatt pedig nagyon érdekes és izgalmas események és tradíciók kísérik. Így a következő napokban, hetekben ezekbe fogunk betekinteni a blogok keresztül. Úgy, mint Garagöz, az ünnepi feliratok a minaretek között, az ágyúdörgés, stb...

Izgalmas 30 napnak nézünk elébe! :)

2015-06-19

2015. 06. 17. - igen, már az előző nap kezdődik. Olyan korán van a reggeli, hogy az már tegnap!

22:00 - Itt vagyok Trabzonban (bővebben majd a Ramadán végén), az egyik téren. Nemrég lett vége a sima vacsorának. Azt mondták a hotelben, hogy 01:00-kor kezdődik a reggeli. Hajnali (vagy ez már esti??) egykor!! Hát addig nem éri meg lefeküdni aludni. Mit nem éri meg! El se jutok az ágyig...

Na jó, eldöntöttem. Itt ülök, a telefonomat a napelemes táskáról töltöm, és e-bookot olvasok. Én bizony a hátralevő időt evéssel és ivással töltöm. Ez itt Trabzon. Tea van bőven! A hamsiköy sütlac (tejbegríz pedig nagyon finom. Mogyoróval a tetején.

Szóval majdcsak kihúzom 1-ig. És utána? Hát... lehet kezdeni enni!

[caption id="attachment_8645" align="aligncenter" width="450"] Hamsiköy sütlac[/caption]

Tegnap már teszteltem magamat: a fél éjszakán vedeltem a vizet. Nem is kezdtem szomjazni délután 4-ig. Pedig 32-34 fokban jártuk a várost, a szokásos 8 kg-os táskával. Jah, és ez itt Trabzon. Itt se ismerik a vízszintes utcákat.

23:30 -Na jó, elébe megyek a dolgoknak: elintézem most a fürdést, meg mindent. Most így nem tudom, mikor van a ma/holnap határvonala. Persze éjfélkor... de egyébként. Holnap 5:25-kor megy a repülőnk Isztambulba (persze az utazás felmentene a böjt alól, de ma már nem megerőltető a klimatizált repülőn aludni). Trabzonban viszont 2:39-ig tart a reggeli (Isztambulban 3:22 - ennyi az időeltolódás.. naja.. 900 km..). Legalábbis ajánlott eddig enni és inni. Utána viszont már nem érdemes aludni.. Meg előtte sem.. vicces napnak nézünk elébe.

2015. 06. 18. - Ma kezdődik a Ramadán (Ramazan)! Nálam már tegnap.

00:20 - aaj, a téren jól telettem-teleittam magamat hogy fogok így enni. Na mindegy, azért iszok még egy kis vizet. Meg főzök egy teát.

01:00 - Huhuhú! 1 óra van! Lehet menni reggelizni! Bár általában 7-kor kezdődik a reggeli, de most a Ramadán miatt már 1-kor kinyitott a tetőn lévő étterem. Egy kis csoport vagyunk, akik együtt nézzük a téren reggeliző lenti csoportot. Vagy azok még vacsoráznak? Ki tudja.. szerintem ők sem.

01:10 - Oké, van időnk.. Együnk csak nyugodtan.. Egy kis kenyér, egy kis zöldség. Meg sok sok tea. És persze még több víz.

Ez egyébként amolyan ufó-kukac. Nem igazi virág. Elég fura... úgy megkedveltem.

[caption id="attachment_8647" align="center" width="450"] Ufó-virág[/caption]

12:00 - Most van az ebédidő. Vagyis hogy nincs. ööö

De legalább ennyivel hamarabb mehetünk haza. Bár ennyivel nem fogunk korábban enni. Isztambulban 20:48 az vacsoraidő. Trabzonban csak 20:05. Jól megcsináltam... 40 perccel meghosszabbítottam az egyébként se rövid böjtöt..

Igaz viszont, hogy egy idő múlva már teljesen mindegy..

13:00 - No, most értünk el oda, amikor viszont már tényleg jó lenne egy pohár víz. Egy ici pici. Pár csepp vízezske. Olyan kék. Vagy akár átlátszó.... olyan vízszerű. Meg hideg. És olyan jól esik..

14:00 - Na tessék. Leszakadt az ég! Ennyi finom víz, ami kárbavész

15:00 - Beírtam a Google képkeresőjébe, hogy sea. Mennyi szép kép! Csak úgy nézem őket!

Csak azért nem csorog a nyálam, mert az pazarlás lenne. A mellék helységet sem emlékszem, mikor látogattam meg utoljára.

16:00 - Bedugtam a fejemet a csap alá. Meg akkor már a virágot is meglocsoltam egy kicsit. Kint úgylis szakad az eső.

17:00 - Most ért véget a munkaidő. Mindenki eltűnik egy pillanat alatt.

18:00 - Oké. Szóval már nem dolgozunk. Meg otthon vagyunk. Enni sem lehet, meg inni sem. Normál esetben lehetne vacsorát főzni. De ez az első Ramadán nap. Elmegyünk a szokásos étterembe. Igen abban, .

Tehát mit lehet ilyenkor csinálni. Idő, mint a tenger. Mint a vizes tenger. Az a finom vizes tenger..

Szóval van idő, sok! Mint a vízcseppek a... na mindegy.

18:01 -Mit lehet csinálni, amikor még majdnem 3 óra van az első pohár vízíg.

18:02 - Nincs is 3 óra. Csak 2 és 46 perc.

18:03 - 2 és 45.

18:04 - 2 és 44!

18:05 - 2 és 43!! De szalad az idő!!

18:06 - Le kellene menni egyet úszni a Boszporuszba.. mondjuk nyitott szájjal.

18:12 - oké, 19 óra környékén megyünk az étterembe. Ideje felkészülni.

18:22 -persze mit is kell készülni egy étteremhez? (viszünk vizet!!!) csak ilyenkor már nehéz a koncentráció. Az előbb is eltelt úgy 10 perc, hogy nem vettem észre.

18:23 - most meg mintha csak vánszorogna az idő

18:25 - nehezen írom ezt a sort, mert összeakadtak a cipőfűzőim. És valahogy a fülem is benne van a játékban... ki érti ezt??

18:XX - azt se tudom már, mennyi is az idő

19:00 - Indulás az étterembe! Nemsokára lesz víz! már csak 1 óra 48 perc!! Huhuúúú! És össze is pakoltam mindent! Mit is? Nem tudom... itt egy kék, vízszerű táska... öö... na mindegy, menjünk. Isztambulban úgyis ha hiányzik valami, majd találunk mást helyette. Persze ha csak lesz majd bolt, amelyik ilyenkor nyitva lesz!

19:20 - Na igen. Állunk a dugóban, és mindenki dudál. Inkább állnánk valami tóban!

19:48 - És íme! Itt vagyunk az étteremben!

19:49 - Meg az a feneette szökőkút is itt van. És persze víz folyik benne... Víz!

19:51 - Hogy lehet a vizet ilyenre pazarolni, mint egy szökőkút.

19:52 - Azt kérdezi az úriember, alias pincér, hogy hova szeretnénk ülni. Pontosabban a szökőkút melyik oldalára. Nem igaz, hogy máshol sosincs hely. Megkérdezem tőle, hogy a szökőkútba is bele lehet ülni?

19:53 - Azt hiszem emlékszik rám tavalyról. Ez semmi jót nem ígér. Pedig nem ittam bele a szökőkútba...

19:54 - Vagy mégis? Mire véljem azt, hogy védőhálót húznak köré???

20:00 - Na mindegy. Ülünk az izé.... szökőkút mellett. Tudjátok ez ilyen vizes dolog. Mármint a szökőkút...

20:01 - De a lényeg, hogy már az utolsó órában vagyunk! Alig 48 perc! Sőt! 47!

20:02 - És persze van egy szökőkút is mellettünk.

20:10 - Hagy mutassam be a barátomat. Mr/Mrs szökőkút! Neki van vize, nekem nincs.

20:15 - Most már nekem is van vizem. A pincér adott egy üveggel. Azt mondta, inkább ezt bámuljam, mert a szökőkútban frászt kapnak tőlem az aranyhalak... Nem is akarok halat enni.

20:20 - Azt írja, hogy ebben az üveg vízben van víz, meg.. á! Kit érdekel a többi! Víz legyen benne, ne szökőkút!

20:28 -Már csak 20 perc!

20:30 -Mit szoktunk ilyenkor még csinálni? Ja igen... ott a szökőkút.

20:31 - Azahogy persze az üveget nézegetem, melyben a szép átlátszó víz van. Tetszik látni, pincér úr. Nem piszkálom azt a ronda szökőkútát.

20:33 - Jó, nem ronda, de akkor is tele van vízzel... milyen dolog ez már.

20:38 - Az utolsó 10 percnél tartunk. Kezdődik az asztal elkészítése. Azaz terítése. Jönnek már az ételek.

20:42 - Meg persze kapunk vizet.

20:44 - És jégkockát is! De izgalmas! Már csak 4 perc. Túléljük valahogy!

20:46 - Lekapcsolódik a zene... vihar előtti csend... Szépen...lassan...letekerem a vizes palack kupakját.

20:47 - És még lassabban kiöntöm a poharamba. Ez már az én vizem lesz! Jégkockával! Tudjátok, ez is vízből van ám!

20:48 - Megszólal az ezán! És legalább tízmillió ember most egyszerre megragadja a poharát maga előtt, és vizet iszik. Köztük én is.

20:52 - De jó is ez a víz! Az ötödik pohárral iszom!

20:54 - Most már jöhet a leves.

20:55 - Ezen kívül az asztalon ott a tradicionális Ramadán étel is: sajt, kenyér, és füge. Mellé

még dinnye, és víz.

20:56 - Hát akkor legyen víz.

20:57 - Na jó, meg leves..

21:20 - Víz iszogatása közben megérkezik a főétel is.

21:50 - Ide azzal a desszerttel! Meg teát még! És vizet! És még teát! Meg vizet persze..

22:25 - Próbáljunk valahogy hazavergődni. Kezemben egy flakon víz, és énekelek hozzá magyarul.

22:52 - Otthon, édes otthon, hol hegyekben áll a víz. De most inkább teát igyunk. Meg egy kis dinnye belefér még!

00:10 - Most már lehet gondolkozni az alvásban is. Magam mellé teszek egy nagy kancsó vizet. No és irány a fürdőkád. Vízben fürdeni! Micsoda gondolat!

01:40 -Na, ennyit az alvásról.. ideje felkelni.. De hát még le se feküdtem!!

2015-06-22

Még romosza vetette fel a napokban, hogy vajon egészséges dolog-e, hogy az ember egész nap koplal, majd pedig este kap egy kalóriabombát.

Mivel nem ő az egyetlen, így gondoltam, megpróbáljuk a kérdést jobban körbejárni.

Feladatom nem a vallás megvédése (ezt tegyék meg azok, akiknek ez a dolguk), hanem hogy részletesebb képet adjak, árnyaljam a helyzetet.

Teszem ezt úgy, hogy nem vagyok orvos, sem táplálkozástudós. De még sámán sem, vagy föld-nap-energiás-mágnesesmezős hívő, stb.. Szóval abroszólút szakembernek számítok. :D

Az, hogy mi egészséges, egyáltalán nem olyan egyszerű megfogni, mint ahogy manapság divat lett. Egyik évben valamit kikiáltunk a halhatatlanság receptjének, majd rá egy évvel ő lesz a sátán találmánya. Miközben a tesztek (már ha vannak) alig pár (száz, ezer) emberen végzik. Holott egy igazán tisztességes teszthez az kellene, hogy 100%-ban klónozzunk le egy halom embert, azokat etessük az A anyaggal, majd meglátjuk, 70 év múlva mi lesz unokáikkal. Jah, és zárjuk borokba őket, nehogy valamelyiket elüsse az autó, vagy beszívja a mérgező városi levegőt. De persze ilyen tesztet nem lehet csinálni.

Nyilván vannak dolgok, amikről eleve látszik, hogy nem egészséges (pötyös gomba, szakadékba zuhanás, politikai műsorok nézése, stb..). De vannak olyanok is, amelyek életmódtól függenek. Pl. egy favágónak az a jó, ha sokat eszik. Egy irodában ülő titkárnőnek viszont nem.

Szóval ezért eleve nem lehet egyértelműen rámondani a Ramadánra, hogy egészséges vagy hogy egészségtelen. Kb. másfél milliárd muszlim hívő él a Földön. És még ha nem is mindegyik tartja a böjtöt, akkor is nagyon-nagyon sokan igen. És persze más vallásokban is megtaláljuk. Eléggé régóta.

Ettől még persze, hogy mindenki csinálja, nem biztos, hogy egészséges...

Minden leginkább az egyéntől függ.

A kívülállók kb. így szokták a Ramadánt látni:

Felkelnek reggel, és mértéktelenül megesszük mindent.

Koplalnak egész nap.

Este megrohamozzák az asztalokat, és pukkadásik esznek mindenféle zsírósat, és cukrosat. Ráadásul, ha az ünnep a szegényekről szól, akkor miért vannak tele az éttermek.

Ez utolsóról is lehetne egy kört elmélkedni, hogy így az étterem dolgozói és családjai jutnak pénzhez, stb... de ebbe a részbe most ne menjünk jobban bele.

De ettől még az étteremnek is komoly szerepe van. A Ramadán (Ramazan) ugyanis egy ünnep. Mint a Karácsony Európában. A családról és az ismerősökről szól. Már pedig egy ilyen ünnepet akkor lehet otthon tartani, vagy valami különleges helyen.

A Ramadánnak megvan az az előnye, hogy 30 napig tart, így lehet otthon is tartani, meg különleges helyen. Meg a rokonoknál, meg a rokonokat is meg lehet hívni, stb... Az összes variáció lejátszható, és még mindig marad pár nap szabadon.

Legfontosabb az első nap. Ez amolyan ünnep az ünnepben. Nagyon számít, hogy kivel kezdik együtt. Így az első nap reggelijel szokott különleges lenni (különlegesen megpakolt asztalokkal). Ebbe még azok is be szoktak szállni, akik valamilyen okból nem tartják a böjtöt.

Az első reggelit legtöbbször otthon, a szűk családi körben töltik.

Az első vacsora, az első böjttörés (az esti vacsora hivatalos neve) pont ennyire fontos. Ilyenkor szokás elegáns étterembe menni, vagy az utcán valamelyik közösségbe beállni (erről is lesz szó). Ilyenkor a családdal, és a fontosabb ismerősökkel ülnek le együtt.

Mivel egyszerre nem lehet mindenkivel vacsorázni, ezért az első héten még további 2-3 napon lehetne ilyen különleges vacsorák a közel álló emberekkel, vagy az üzleti partnerekkel.

Hozzá hasonlóan az utolsó nap, utolsó vacsorája a kiemelt még. Ugyebár ez a vége, a célbaérés. Így érthető ilyenkor a kiemelt ünneplés. Csak ne feledjük, hogy aki idáig eljut, az nagyon is megszokta mit jelent a nélkülözés. Így ekkora az ünnepi vacsora jelentheti azt is, hogy nem 1, hanem 2 szelet kenyeret fog vacsorára enni.

A többi alkalommal viszont nem szokás étterembe járni. Néha 1-2 alkalommal még elmennek, de a legtöbb vacsorát már otthon töltik, szűk családi környezetbe. Mivel viszont Isztambulban nagyon sokan élnek, és mivel a Ramadán közösségi ünnep, mindig rengetek olyan ember lesz, aki az adott napon fogja az éttermi vacsorát választani. Ezért úgy láthatjuk, hogy minden este tömve vannak az éttermek. Ami igaz is, de nem feltétlenül ugyan azokkal az emberekkel.

Sokan egyébként inkább azt használják ki, hogy jó idő van, így népszerű parkokba mennek ki piknikezni, ismeretlen emberekkel együtt. Az ilyen parki vacsorák elég jó bulik szoktak lenni végére.

Természetesen, most is minden az egyéntől függ. Van, akinek pozíciója lévén, van aki

hóbortól minden nap étteremben vacsorázik. De a többségére nem ez a jellemző, és nem az iránymutató. Sokkal inkább a parki közösségi étkezés. Ott meg végül is annyit eszünk, mint odahaza. Sőt! Csak annyit, a mit magunkkal tudnak vinni. A hűtő nem lesz ott.

A másik része az étkezés. Mennyit is esznek ilyenkor az emberek.

Mint láttuk, az első nap a legfontosabb (vallásilag valójában a 27.). Így ilyenkor roskadásig van az asztal. Mind reggel, mind este. Itt aztán találunk mindent! Ez tényleg egy nagy evészet.

Viszont megint előjön az, hogy a Ramadán (Ramazan) 30 napig tart. Ez pedig nagyon hosszú idő. Célja, hogy a szervezet átálljon egy takarékosabb módra. Ez kb. az első hét végéig meg is történik. De már a 3-4. nap is jóval könnyebb, mint az első. Olyankor viszont a szervezet a pokolba kívánja a zsíros nehéz ételeket. Egy teljes napos koplalás után egy szelet kenyér, főzelék, sajt, és némi gyümölcs sokkal jobban esik, mintha a fél disznót próbálnánk megenni. Én személy szerint más a második napon sem tudok kebabot enni.

E mellett fontos, hogy naplementekor az emberek nem rohamozzák meg az asztalokat, mint a kiéhezett farkasok. A böjtöt mindenki saját erejéből tartja. Ráadásul Isztambul egy olyan város, amit egyébként is beleng az állandó sütés illata. Így ha valaki akar, bármikor tudna enni. A böjtnél az emberek saját magukat fogják vissza. Este pár perc várakozás mindenkinél belefér.

Ezen kívül a vacsorának is van egy hivatalos sorrendje. Nem mindjárt a zsíros hússal kezdődik. Először víz, majd leves, majd kis kenyér és sajt. Meg datolya. Majd csak utána érkezik a főétel. Addigra pedig a gyomor már valamennyire elő van készítve.

Sok ismerősöm mondja, hogy ők is hasonlóan főzeléket, meg egy kevés kenyeret (pide) esznek ezzel-azzal. Reggelire pedig szintén kenyeret és magas víztartalmú gyümölcsöket (pl. dinnyét) fogyasztanak. És közben pár illetéktelen szóval emlegetik azokat, akik Ramadánkor nagyokat esznek. Bizonyára ilyenek is vannak. Én összességben úgy érzem, hogy egy nap alatt nem eszek annyit, mint egyébként a Ramadánon kívüli időszakban.

Én két helyen látok ebben kritikus pontot.

Az egyik, hogy ugye azt mondják, hogy este (6 után) már ne együnk nehezet. De még jobb, ha semmit se eszünk. Na, ez az, ami tutira nem működik a Ramadán alatt. Itt bizony este, Isztambulban 8-9 után (délebben korábban) zajlik a vacsora. Nem egyszer tengerfenéig süllyesztő nehéz étellel. Mondjuk, aki komolyan veszi a böjtöt, az max közepesen nehéz ételt eszik, vagy könnyűt. De akkor is. Bizony este eszünk. Utána pedig a fenének sincs kedve sportolni, fitness szalonba menni, stb.. Nappal meg elég kemény a böjt ahhoz, hogy a szokottnál felül még bármi kedvünk legyen mozogni.

Erre egyébként van megoldás. Mégpedig az esti, vacsora utáni ima. Az Iszlámban ez ugyanis

egy könnyed kis testmozgásnak felel meg, ami kb. 200 kalória elégetésével jár.

Tehát ha valahol kritizálni akarjuk a rendszert, akkor itt érdemes kezdeni. Már amennyiben persze az esti evés = rossz teória helyes.

A másik negatívum már kevésbé ennyire egyszerű. Ez pedig az, hogy az emberek vacsora után legtöbbször társaságban töltik az idejüket. Főleg az idén, amikor a vacsora és a reggeli szinte összeér. Ilyenkor pedig az emberek (főleg a törökök) nagyon szívesen csemegéznek. Na még egy kis süti! Még egy egy dinnye! Úgyis böjtölünk napközben, együnk még egy kicsit! stb...

Ilyenkor a szabályok leomlanak. Aki eddig esetleg visszafogta magát (mondjuk diétára hivatkozva), az könnyen úgy gondolja, hogy most minden belefér, ha már úgyis koplalunk.

Én itt úgy érzem, hogy a 30 napos visszafogás miatt nem könnyű azért este nassolgatni. De ez már tényleg embere válogatja. Jó lenne lemérni, hogy összességében tényleg többet, vagy kevesebbet eszünk.

Erre idén egy tesztet is csinálok. Megnézzük, hány kg-t sikerül leadni, illetve felvenni ez idő alatt.

Start kg: 70 kg

Utóirat:

Igazándiból teljesen mindegy, hogy egészséges-e a böjt, vagy sem. Hiszen ez egy megemlékezés a szegényekről. Ez 30 nap, amikor megtanuljuk, ilyen is a nélkülözés. És hát ha valakik, a szegények biztosan nem élnek egészségesen.

2015-06-23

Halló! Ez itt a 2015-ös Ramadán (Ramazan). Amikor a vacsora olyan későn van, hogy már összeér a reggelivel!

Jelenleg Isztambulban hajnali 2-kor kelünk, hogy reggelizzünk valamit. Tele gyomorral, hiszen a vacsora majdnem este 9-kor kezdődött.

Mivel most van a nyár közepe, az időpontok nem nagyon változnak. Általában 1 óra eltérés van a Ramadán kezdete és vége között. De most csak pár perc a különbség. Így nem is nagyon követjük az időpontokat. Hajnalban felkelünk, eszünk, és irány vissza aludni!

De persze lehetne kiélezni az reggelit a hajnali időpontra. Kedvenc naptárunk idén is velünk van, az Ímsakiye 2015. Idén, meglepő módon a neve 2014-ről 2015-re változott. Mondjuk ez annyiban jó, hogy kiderült, frissítették az adatokat.

Az internet tele van olyan Ramadán táblázatokkal, amelyek elvileg 2015-re szólnak, de csak bemásolták valamelyik korábbi évet. Így pedig nem jó semmire...

Tehát itt van ez a program, ami megmondja nekünk, hogy mikor van a reggeli és a vacsora (meg a többi fontos dolog) időpontja azon a helyen, ahol éppen tartózkodunk. Legyen az Isztambul, Ankara, Antalya, Van, de még Budapest, vagy Reykjavík, esetleg Sydney!

A program le. Míg az iPhone-os... hát izé... az iTunes keresője kicsit kiakadt a Í betűn. Pedig már 2015-öt írunk.. Egyet azért találtam, de nem tudom, mennyire működik. Azt .

. Így, akinek nincsen telefonja, vagy nem akarja rátölteni a programot, de kíváncsi az időpontokra, az itt követheti nyomon.

Bár a (z androidos) program egészen jó. Hajnalban, 1 órával a reggeli befejezési időpontja előtt felébreszt minket. Tutira felébreszt. A hagyományos ramazáni dobosok hangjával. Ez kb. olyan, mintha kitört volna az I. Macskaháboró a kukás tárolóban. Róluk egyébként egy külön bejegyzés készül. Már mint a dobosokról. A macskákról van bőven!

Szóval elég zajos. És még a hangerőt sem lehet állítani.

Ehhez hasonlóan a vacsora idejét jelző (mű)ezán is egészen élethű. Ráadásul együtt történik az igazival. Azaz tényleg megbízható!

No, és akkor lássuk az időpontokat! Nézzünk egy átlagos napon, mint mondjuk a mait!

[caption id="attachment_8664" align="aligncenter" width="338"] Isztambul Ramadán

időpontok[/caption]

E szerint Isztambulban a reggelit 03:23-ig kell befejezni (imsak). Ez hosszú kutatással derült ki, hogy megegyezik a csillagászati napfelkeltével. Röviden: még bőven sötét van. A nap majd valamikor 5:26-kor fog felkelni. Elvileg a reggelit ez utóbbi időpontig kellene befejezni. De volt a múltban egy hittudós, aki szeretet korán kelni. És mondta, hogy a reggel igazán a csillagászati napkeltével kezdődik. És igazán jó lenne, ha mások is így gondolnák. Ne pedig valamilyen fejtelenségre vetemedjenek.

Persze nem így mondta, hanem hosszabban, kacifántosabban. Alátámasztva az érveit tényekkel, meg angyalokkal és ördögökkel.

Köszönjük neki!

A másik fontos időpont az akşam. Ekkor megy le a nap. Valószínűleg a fenti úriember rájött, hogy ennél tovább már ő sem akar éhezni. Meg ha korán akar kelni, korán kell feküdni (és még Korán-t is akart olvasgatni). Úgyhogy ebben az esetben nem ragaszkodott a csillagászati napelementéhez.

Ez Isztambulban a mai napon 20:49. Meg holnap is. Meg úgy végig... a következő napokon is... De a reggel sem túlzottan változatos.

No de ez Isztambul! Lássuk török város Ramadán időpontjai: , , ,

Érdekes látni, hogy miként változnak az időpontok keletről nyugatra haladva. És délről észak felé is! De valójában még Isztambul két szélé között is több, mint 2 perc az eltérés! Lám-lám, Isztambulon még a fény sem tud egykönnyen áthaladni...

De mindez még érdekesebb lesz, ha kinézünk a nagyvilágba!

[caption id="attachment_8669" align="aligncenter" width="338"] Budapest Ramadán időpontok[/caption]

Láthatjuk, hogy Budapesten már hosszabbak a nappalok, mint Isztambulban. Ennek pedig meg is van a bójtje. Pontosán 14 perc extra bójtot jelent ez a pár szélességi kör, amivel északabbra van. Láthatjuk azt is, hogy az 1 órás időzóna eltérés majdnem pontos.

[caption id="attachment_8670" align="aligncenter" width="338"] Sopron Ramadán időpontok[/caption]

Érdekességként Sopron pont 10 perccel van nyugatabbra Budapesttől.

Egyébként ameddig Törökországban nézegetjük a különböző városok bójt időpontjait, addig

elégé nagy az egyezés a különböző programok és web-oldalak között. De amint más országot nézünk, már nagyon változóak a számok. Sok oldal pl. Budapestnek 00:49-et ír, mint a reggeli befejezési időpontja. Ez mondjuk igencsak furcsa...

De viszont van olyan hely a világon, ahol a Ramadán tényleg kihívás. Sőt! Ajánlatos erre az időszakra elköltözni onnan... mondjuk Új-Zélandra.

[caption id="attachment_8666" align="aligncenter" width="338"] Reykjavik Ramadán időpontok[/caption]

Izlandon ugyanis a vacsora éjjel (hajnalban) 01:07-kor kezdők! És alig 2 óra múlva már vége is a reggelinek. Úgyhogy ezt simán egyben le lehet tudni egy hosszú-kényelmes evéssel.

[caption id="attachment_8671" align="aligncenter" width="338"] Wellington Ramadán időpontok[/caption]

Mindezzel szemben Új-Zélandon elégé könnyed a böjt. Bőven elég a reggelit 6-ig befejezni, míg a vacsora már 17-kor elérhető. Persze ott most tél van. Majd lesz nálunk is télen a Ramadán. Olyan 15 év múlva!

2015-06-24

A Ramadán (Ramazan) egyik fő szabálya, hogy amíg a nap fent van (még ha nem is látszik a felhőktől), addig nem szabad enni, és inni.

De miként befolyásolja ez az éttermeket?

Egyik részről a Ramadán nem egy váratlan esemény. Hivatalosan persze nem lehet kiszámítani a kezdetét, mert az első nap éjszakáján az erre a feladatra felszentelt emberek figyelik az újhódat. És ha ők látják, a holdsarlót, akkor kezdődik az új hónap. Ha viszont nem látszik (mert mondjuk eső van, bár az ritka a sivatagban), akkor a hónap el van napolva..

A valóságban persze ki lehet számolni előre pár ezer évre, mikor is lesz látható a holdsarló. De hát tudjuk, hogy az egyházak nem szeretik az olyan dolgokat, mint a technika és a tudomány (persze azért jól jön a hangszóró a minaret tetején).

De akárhogy is, a Ramadán nem érkezik váratlanul. Eléggé jól lehet rá számítani. Az ilyesmire pedig üzletileg fel lehet készülni. Magyarországon is minden üzlettípusnak vannak klasszikusan pangó szakaszai. Pl. nyári szünet, január, stb... A Ramadán is ilyen.

De melleleg azért, mert böjtöl az ország, nem jelenti azt, hogy egy étteremnek még zárva kell lennie.

Nagyon sok olyan ember van, akik valamilyen oknál fogva nem tartják a böjtöt. Ilyenek pl. a terhes anyák, az öregek, a fiatalok, no és persze a turisták. Főleg az utóbbiak.

Azok az éttermek, melyek a turista övezetben vannak, azok biztosan nyitva lesznek végig. A turista szezon ugyanis nem marad félbe azért, mert tart a Ramadán. Sőt! A legtöbb turista nem is tudja, mi zajlik éppen az országban. Úgyhogy náluk minden változatlan.

Az persze más dolog, hogy ilyenkor a szakácsok, pincérek, stb.. megtartják a böjtöt. Így nekik különösen nehéz (nem úgy, mint nekünk a klimatizált irodában) ez az időszak.

De nemcsak a turista övezetben, hanem máshol is nyitva maradnak az éttermek. Legalábbis Isztambulban. Más városokban már más lehet a helyzet. Törökországban mindig az igényekhez igazodnak. Így ahol sok ember szeretne még a ramadáni böjt alatt ebédelni, ott biztosan lesz napközben is nyitott étterem. Nálunk a szemközti kis büfé is végig nyitva van.

Némi megkötés azért található. Jellemzően a döner (görögük gyros) az az ételfaja, ami ilyenkor eltűnik. Ez ugyanis eléggé nagy méretű, és ha egyszer elkezdik sütni, nem lehet megállni vele. Ha nem kiszámítható, vagy kevés a várható vendég, akkor nem ajánlatos

dönert süttögetni.

A szemközti kis büfében így egy hónapig nincs döner. A sarki dönneres pedig napközben teljesen zárva van. Ez mondjuk nem is hiányzik. Itt, Beşiktaş-ba lépten-nyomon mindenki dönert árul. Így most igazán jól fog esni, nem illatozik tőlük az egész kerület. Persze mindegyik finom, de amikor bármelyik utcába is megyünk, és csak dönneres van, és legalább 80 darab... szóval jól esik a kis változatosság.

Azok a helyek viszont, akik ilyenkor zárva vannak, nem biztos, hogy egy teljesen elvesztegetett hónapot kénytelenek elkönyvelni. Sőt! És főleg most!

A naplemente közeledtével ugyanis nagyon nagyon sok ember van, aki SOS be akar ülni valahova enni egyet. Ilyenkor pedig minden étteremre szükség van. Azok, amelyek nappal zárva voltak, most újra kinyitnak. És majdnem biztosra mondható náluk a teltház is.

Annyival azért árnyalni kell a képet, hogy a sarki kis éttermek, melyek a dolgozó lakosságot szolgálják ki, ott az emberek csak beugranak, felveszik az ebédet (vagy gyorsan begyömöszölik a hasukba), és már mennek is tovább. Míg Ramadánkor az emberek leginkább ülni szeretnek. Végre nyugodtan, és hosszan.

Így 1 óra alatt kevesebb vendégük lehet, mint egy átlagos hétköznapon. Nem is beszélve arról, hogy egy sima hétköznapon reggeltől estik érkehetnek az éhes emberek, míg Ramadánkor egyszerre, és naponta csak egy alkalommal zajlik a falatozás. Nem lesznek később érkező emberek, második, harmadik, stb.. hullám. Aki naplementekor bent van, az bent van. A többi kimarad (lehetne erről egy sikoltozós filmet készíteni).

Viszont míg a sima hétköznapokon az emberek csak beugranak és gyorsan felvesznek valamit, amiben kalóriát remélnék (az se baj, ha az nyávvog), addig a Ramadán alatt szeretnének végre valami rendeset enni. Főleg, hogy egyben kell megoldani az ebédet, és a vacsorát. Így egy ember biztosan többet fogyaszt, mint egy átlagos hétköznap.

Mindehhez még hozzájön, hogy az idén különösen közel van a vacsora és a reggeli ideje (vagy éppen távol, nézőpont kérdése). Sokan érzik úgy, hogy teljesen felesleges a vacsorának nevezet étkezést megszakítani, hogy nem sokkal később reggeli néven folytassák. Elég csak szünetet tartani (egy kis utcai tánc, teázás), vagy akár süteményekkel, gyümölcsökkel át lehet vészelní a köztes időszakot.

Összegezve a csak este nyitva tartó éttermek bízhatnak egy teltházba. De összességében kevesebb vásárlójuk lesz, mint egy sima hétköznap. Ők viszont többet fogyasztanak.

Eredmény:

Ki tudja??

2015-06-25

A Ramadán (Ramazan) időszaknak sok szimbóluma van. Ezek egyike a dzsámik minaretjei közé kifeszített világító feliratok. A hagyomány Törökországból ered.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ramadán (Ramazan) - világító feliratok (Mahyâ)[/caption]

A minaretek közé kifeszített világító feliratok neve Mahyâ. A szó eredete arab, és életet jelent. Mivel általában jókívánságokat, vagy ima részleteket szoktak felírni, ezért a szó is az imával kapcsolatos.

Ahhoz, hogy ilyen, messziről is látható világító feliratunk legyen, szükségünk lesz legalább 2 db. minaretre, meg arra, hogy sötét legyen. Egynél több minarettel rendelkező dzsámiból viszont nincs sok. Azok is elsősorban Isztambulban, a szultáni városban lelhetők fel, így nem csoda, hogy ez a tradíció innen indult.

[caption id="" align="aligncenter" width="620"] A legrégebbi fotó, amelyiken Mahyâ látható (dátum ismeretlen) - Forrás: Haberler[/caption]

A legenda szerint az első Mahyâ-t 1614-ben a Fatih Camii (az akkori legnagyobb mecset) minaretjei közé lett kifeszítve, egy felirat és egy kép. Ebben I. Ahmed Szultánnak köszönte meg Hattat Hafiz Ahmet Kefevî az ajándékot. A szultánnak persze ez nagyon tetszett. Nem sokkal később, 1617-ben már Ramadán jókívánság világított a levegőben a Sultanahmed Camii (Kék Mecset) minaretjei között. 1723-ban pedig már minden császári mecset így ünnepelte a Ramadánt. Az Eyüp Camii-nak a minaretjeit pont ezen célból hosszabbították meg. Viszont az Isztambulon kívüli mecsetéknél nem tudott ez a szokás nagyon elterjedni, mivel néhány kivételtől eltekintve minden dzsáminak csak 1 minaretje volt (ellenpélda pl. Edirne, Selime Camii)

A felirat, vagy kép létrehozása a mátrix (vagy a mai modern) nyomtatáshoz hasonlít. Minél több kötelet feszítenek ki a két minaret közé, annál részletesebb képet lehet alkotni. Valaha olaj lámpákat aggattak a zsinórokra (ezek meggyújtása sem lehetett kis munka), a képek készítése pedig külön művészet volt, amit az erre speciálisan képzett szakemberek állítottak elő. Mivel az írás is arab betűkkel történt, nagyon aprólékosan kellett dolgozni.

A modern időkben, a latin abc-vel és az elektromos világítással ez a fajta szakma teljesen elhalt. Képeket is nagyon ritkán látni. Inkább csak pár idézetet, vagy jókívánságot láthatunk olvashatunk. Ilyeneket, mint Üdvözlét Ramadán!, vagy Jó egészséget kívánunk!, stb...

[caption id="" align="aligncenter" width="330"] Képes Mahyâ - Forrás: Haberler[/caption]

Az elmúlt években néhány érdekes Mahyâ-t is megörökítettek. Ezekből láthatunk kettőt:

[caption id="" align="aligncenter" width="366"] Mahyâ II. Erzsébet beiktatásakor - Forrás: kibrispostasi.com[/caption]

Erről a meglepően érdekes képről sajnos keveset tudunk. Ciprus fővárosában található Selimiye Camii minaretjei közé volt kifeszítve a God save the Queen (Isten óvja a Királynőt) felirat. Valószínűleg 1952-53-ban, amikor II. Erzsébet brit királynő uralkodását kezdte. Ciprus ekkor még brit koronagyarmat volt.

[caption id="" align="aligncenter" width="240"] "Töröknek lenni jó!" - Atatürk - 2009
Habervaktim.com[/caption]

Isztambulban, a Szulejmán Dzsámin láthatjuk a "Ne multu Türküm diye" idézetet, ami azt jelenti, hogy "Töröknek lenni jó!". A kép 2009-ben, a Török Köztársaság fennállásának 86-ig évfordulóján készült. Érdekessége az Atatürk idézet, aki szerette volna a politikát és a vallást távol tartani egymástól. Ezekon kívül néha látható pár érdekes felirat is. Mint pl. a Pénz nem boldogít.

2015-06-26

A Ramadán (Ramadan) egyik legjellemzőbb (és leghangosabb) szimbóluma a dobolás.

És persze a dobosok, akik ezt a nagyon kedves muzsikát eljuttatják hozzánk...hajnali 2-kor.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török dobos (davulcusu)[/caption]

A Ramadán (Ramazan) egyik fő szabálya, hogy amíg fent van a nap, addig nem szabad enni, és inni. Ez pedig két kulcsfontosságú étkezést hoz magával: reggeli és vacsora.

A vacsorát ritkán alussza át az ember, hiszen egész nap erre vár. De ha mégis, akkor sem történik semmi baj. Ezzel ellentétben a reggeli nagyon is kritikus. Még az előtt fel kell kelni, és jól teletömni magunkat és kiinni legalább egy hordó vizet.

Ez azt jelenti, hogy kb. hajnali 2-kor érdemes felébredni. Már persze annak, aki egyáltalán lefeküdt.

De szerencsére mindig vannak lelkes, önfeláldozó emberek, akik nem restek az éjszaka közepén az utcákat járni, miközben nagy lelkesen dobolnak. Főleg nagyon, és lelkesen. Meg persze hangosan, hogy biztosan mindenki felébredjen.

Aztán mennek is tovább.

Nem várják be, hogy kiderüljön, az illető tényleg fel is ébredt. Esetleg papucs/virágcserep/kaktusz/más repülő tárgy is van-e nála. Hiszen mégiscsak több, mint tízmillió embert kell felébreszteni néhány perc alatt.

Mindez persze csak úgy történhet, hogyha nem csak 1 dobos járja be az egész Isztambult, hanem többen. Az önkormányzatok feladata, hogy összegyűjtsék azokat az embereket, akik szeretnek éjszaka hatalmas dobokkal az utcán járni. Ide bárki jelentkezhet. . Szakértőknek akár 700 TL-ért is van. Míg aki csak ütni akar valamit, már 85 TL-ért talált!

Valójában az utcai dobolás is egy szakma Törökországban. Ha egy ilyen dobost látunk, akkor biztosan fogunk rajta egy telefonszámot is találni. Ezt érdemes felírni, mert sose lehet tudni, mikor lesz rá szükség. Pl. hirtelen jön egy esküvő, születésnap, , fizetésemelés a cégben, stb... Hívjuk őket bátran!

Hallgasd meg, milyen is mindez hajnali 2-kor!

[soundcloud url="https://api.soundcloud.com/tracks/101786914" params="auto_play=false&hide_related=false&show_comments=true&show_user=true&sho

```
w_reposts=false&visual=true" width="100%" height="450" iframe="true" /]  
!
```

2015-06-29

A Ramadánnak Törökországban, és ezen belül is leginkább Isztambulban, nagyon különleges hangulata van.

Ebből egyik az az időszak, amikor közeledik az este. Ilyenkor megváltozik a hangulat a városban.

Kb. 17 és fél óra telik el a reggeli és a vacsora között. Eközben nincs víz és étel. Meg dohányház sem. Sőt! Házasság és házasság kívüli élet sem. Bár ez utóbbi hiányzik legkevésbé, de bizonyára embere válogatja...

Ebből pedig érthető, hogy az este közeledtével mindenki szeretne már mihamarabb asztalhoz ülni.

Így ahogy kezd lemenni a nap, Isztambul egyébként sem egyszerű közlekedése tényleg egy megbolondult hangyabolyra hasonlít. Gondoljunk arra, hogy legalább tízmillió ember egyszerre akar hazaérni. Így egyszerre is indul el a munkahelyéről!

Máskor azért valamennyire eloszlik a tömeg: van, aki 5-ig, van, aki 6-ig, stb dolgozik. De ilyenkor mindenki egyszerre indul el.

No és persze várni sem nagyon szeretne ilyenkor senki. Úgyhogy alapból ebből a tízmillióból legalább hárommillió dudál. Többen is szeretnének, de a buszon és a metróon csak egy kiváltságosnak van erre lehetősége.

Tehát ahogy közeledik az este, egyre inkább megélénkül a forgalom. Aztán pedig teljesen beáll, és csak lépésben megy. Majd valahogy mégis megindul mindenki. Egy idő után már mindegy merre, csak menni. Ilyenkor szoktak új rövidebb utat találni egyesek. A kettések meg csak árkokat.

Amint viszont lement a nap, az összes utca kiürül. Ahol pár perce még autók ezrei jártak, most teljesen üres. Igazándiból nem is érte az ember, hova tűntek el az emberek ilyen hirtelen. Pláne az autók! Mert az embereket meg lehet találni a közeli éttermekben (ilyen pedig Isztambulban bőségesen akad). Na de a buszok! Meg az autók!

Egyik alkalommal egy olyat láttunk, hogy amikor megszólalt az ezán, akkor megállt a villamos, és leugrált róla mindenki, be az első étterembe. Még a sofőr is. A villamos meg ott maradt az út közepén.

Az egész olyan, mint egy bűvésztűk. Egy csettintés, és Isztambul teljes lakossága eltűnik az utakról. Csak pár döbben turista marad helyettük.

Ez leginkább azért meglepő, mert még akkor is eltűnik mindenki, amikor semmi sincs a közelben. De már többször megbeszéltük, hogy ha a közlekedésről van szó, akkor a törökök nem állnak szóba a fizikával. Így ahol végül is minden megtörténhet, ott nincs is min meglepődni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Terített asztal várja a böjtölőket[/caption]

Egészen más a helyzet ott, ahol a sétáló utcák, bevásárló központok és a parkok vannak. Itt már eleve a nagy eseményre készül mindenki órák óta. Az est közeledtével az éttermek megtelnek, a parkokat pedig ellepik a piknikezők.

Parkból elég szűkösen áll Isztambul. Így amikor azt írjuk, hogy ellepik őket az emberek, azt jelenti, hogy a fű ki sem látszódik.

Ezek a helyeken igazi buli van. Főleg, amikor már mindenki jóllakott (de ez majd egy későbbi poszt lesz). Vacsora előtt inkább izgatott hangulat van.

A népszerű helyeken az asztalok már előre meg vannak terítve. Így aki az utolsó pillanatban esik be, az már leülés közben nekiállhat enni. Nem kell vacakolni menüvel, meg rendeléssel..

Érdekes látni, ahogy az éttermek úgy telnek meg, mintha csak moziba érkeznének az emberek. Mindenki egy dologra vár, hogy kihirdessék a nap végét, megszólaljon az ezán. Ahol zene is megy (pl. a bevásárló központokban), az utolsó percekre azok is elhallgatnak. Mint egy vihar előtti csend.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Egyszerűbb asztal[/caption]

Jó, mondjuk Beşiktaş-ban pont nincs csend. Se este, se nappal... Mindez itt megtekinthető videón is.

[iframe src="http://player.vimeo.com/video/70924192" width="500" height="375" frameborder="0" webkitAllowFullScreen mozallowfullscreen allowFullScreen]

Beşiktaş további érdekessége, hogy itt azért lazán veszik a dolgokat. Úgymond az élet egyik fele ha nem is tejben-vajban, de sörben-raki-ban dúskál. Köszönhetően annak, hogy 3 komoly egyetem is van a közelben. Így miközben az utca egyik oldala éppen böjtöl, a másik éppen bulizik.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Egészségünkre![/caption]

De itthagytott a számomT

2015-06-30

Az idén a vacsora (21 óra) és a reggeli (2 óra) a Ramadán miatt nagyon közel van. Nem is érdemes lefeküdni aludni ilyen rövid időre.

Az emberek inkább átbulizzák ezt a kevés időt.

Ramadánkor (Ramazankor) nem lehet az vacsorát összecsapni. Kényelmesen, és tartalmasan érdemes enni. No nem mindent felfalni, mint egy éhes farkascorda, hanem azért módjával, hogy pótoljuk a kiesett ebédet és vacsorát.

Egy ilyen étkezés azért eltart egy darabig...

A hivatalos naplemente nem sokkal este 9 előtt történik. Ha ekkor kényelmesen elkezdünk enni, no meg iszunk egy teát, meg eszünk még egy kis süteményt, és iszunk még egy teát, meg eszünk egy kis gyümölcsöt, na meg erre a sütire is rábeszéltem, no még egy tea, ez a banán is jól néz ki, ham!, még egy tea, találtam egy túró rudat, igyunk még valamit, sós sütemény? mogyoró?...

szóval ez eltart egy darabig... legalább 11-ig

Lássuk csak, 11 óra... reggelit - amit meg nem ajánlott összecsapni: pide, leves, dinnye, meg persze tea, sajt (naná!), húsihúsi! - pedig érdemes elkezdni legkésőbb 2-kor.

Ez azt jelenti, hogy van olyan 3 óránk... Ebbe belejön a zuhanyzás, meg egy-két apróság, akkor jó ha 1 óránk marad még. Na, hát 1 óráért pedig tényleg nem érdemes lefeküdni. Főleg, ha az ember odakint van az utcán!

Nyár van, meleg van. Jó, tegnap vihar volt és elmosta a fél várost, de egyébként nyár van, meg meleg van. Legjobb ilyenkor odakint, a szabadban enni. Főleg mivel a Ramadán egyébként is egy közösségi ünnep.

Ilyenkor a népszerű parkok tele vannak emberekkel.

De kezdjük az elején.

A Ramadán a szegényekről, és a társaságról szól. Éppen ezért az önkormányzatok ingyen és közösségi konyhákat szoktak létrehozni a nagyobb tereken. Természetesen az egyik legnagyobb Isztambulban a Kék Mecset előtti tér.

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] Iftar 2015 - Sultanahmed - Forrás: Habertürk[/caption]

Így a böjt megszakítását (törökül iftar) együtt töltik az emberek. Nagyon sok emberek. Mivel ebben van egy kis licitálás is, melyik önkormányzat tud több embert megvendégelni, a számok óriásiak. Az idén a Kék Mecset előtt 12.000 ember tud vacsorázni.

De nemcsak az önkormányzatok szervezhetnek ilyen eseményeket. Hanem spontán is szerveződnek.

Legegyszerűbb példája, amikor az emberek fogják a vacsorájukat, és kiülnek a parkba, hogy ott várják be a naplementét. Ilyenkor a sok ismeretlen emberből a vacsora végére ismerős lesz. Ha másért nem, azért mert nagyon sok ember lesz egymáshoz nagyon közel.

[caption id="" align="aligncenter" width="563"] Parkos iftar - 2013 - Sultanahmed - Forrás: Zaman[/caption]

Másik nagyon gyakori, hogy a jó időre (és a várhatóan sok vendégre) való tekintettel az éttermek rengeteg asztalt tesznek ki az utcákra. Sőt! Nem ritka, hogy akár az egész utcát elfoglalják.

A gezi parkos esemény óta pedig nagy divat lett egy újfajta közösségi vacsora. Ilyenkor Istiklâl Caddesi-n ülnek le egymás mellé az emberek falatozni. Vagy más kiemelt pontokon. 2013-ban (az első ilyen alkalommal) készült egy híres fénykép a tüntetőkről és a rendőrökről.

[caption id="" align="aligncenter" width="497"] Tüntető utcai iftar rohamrendőrökkel - 2013 - Forrás: Milliyet[/caption]

Akár melyek helyet is nézzük, itt van egy csomó ember. Nagyon-nagyon sok ember. Akik egyrészt frissen lettek feltöltve, másrészt nem akarnak hazamenni. Úgyhogy nem kell sok idő, hogy valamilyen buli kialakuljon.

A ramadáni multságoknak évszázados tradíciói vannak. Legismertebb a karagöz nevű árnyjáték (róla lesz még szó). És persze a tánc.

Itt látható néhány videó az elmúlt évekbeli utcai multságairól:

Itt egy úgynevezett balkáni esti bulinak lehetünk a tanúi.

[iframe width="560" height="315" src="//www.youtube.com/embed/PgPkOIjcJFA"]

Itt pedig egy egészen hosszú kígyó állt össze egy kis lábmozgásra.

[iframe src="http://video.haber7.com/embed.php?id=40857"]

Ezen a videón pedig már egy komolyabb csapatot láthatunk.

[iframe id='webTvIframe' width='640' height='360'

src='http://yokboylebirsey.web.tv/embed/hzmkv7vg6xq' frameborder='0']

A ramadáni éjszakák jó alkalmak az ismerkedésre is. De egyéjszakás kalandokra ne nagyon számítsunk. Egyrészt az alkohol a teljes Ramadán alatt tiltott, másrészt az Iszlám nagyon szigorúan és részletesen írja le, miként kell az együttlét után tisztálkodni. Ezt pedig főleg ezen időszakban betartják, és igencsak hosszú tud lenni.

2015-07-01

Az idei Ramadán (Ramazan) különlegessége, hogy olyan közel van a reggeli a vacsorához, hogy nem is érdemes felkelni az asztaltól.

Az ajánlott felkelés valamikor hajnali 2 óra körül van. Ebben segít az már , ami az éjszaka közepén olyan hangot ad ki, mintha ezer macskát bedobtunk volna az alumínium-kuka gyárba.. De igazándiból sokkal egyszerűbb, ha eleve le se fekszünk aludni.

Sőt! Én úgy vagyok vele, hogy olyan mindegy, akkor már hajnali 1-kor elkezdhet falatozni. És bekapcsolok mellé egy sorozatot. Dr. House nincs már, de amíg van internet, sorozat is van. Jelenleg éppen az Agymenők. De félek, hogy a sorozat hamarabb elfogy, mint a Ramadán.

Na de, hogyan és miért, pláne mikor is van ez a reggel?

Normál esetben a reggel akkor van, amikor a nap felkel. De valójában már erre is három különféle számítások vannak: amolyan népi vagy hagyományos (ez az, amikor fizikailag felkel a nap, kikel az ágyból, megmossa a fogát, stb..), de van ilyen is, mint tengerészeti, meg csillagászati. Attól függően, hogy mikor kezd világosodni. Ráadásul azt is megtudtuk, hogy Hold is be tud zavarni a napkelte felismerésébe.

Végül a reggel a csillagászai napkeltével egyezik meg. Ez az időpont, ameddig be kell fejezni a reggelizést. És még a fogat is meg kell mosni. Csak hogy biztosan nem maradjon semmi tartalékunk napközbenre.

Az idei Ramadán (Ramazan) izgalmas része, hogy olyan közel került a reggeli a vacsorához, hogy azok a dolgok, amik ilyenkor szoktak történni (alvás, tv-zés, fürdés, stb...) nem most fognak történni. Hanem valamikor máskor. Hacsak persze nem felejtjük el. Egyébként is eléggé furcsa érzés, hogy míg napközben nem iszunk, este a vizet olyasmire pazaroljuk, mint a fürdés. De közben egy nagyon is jó érzés! Víz van mindenhol!!

Főleg ha Árpi is besegít... na akkor aztán tényleg mindenhol víz van!

Na tehát a reggeli mindjárt ott van a vacsora mögött. De most tényleg. Ki az, aki miután éhesen teleette magát, 1-2 óra múlva ismét tud enni? Mégpedig annyit, hogy az kitartson másnap estig?

Oké, mostanra már benne vagyunk a Ramadán közepén. Ez azt jelenti, hogy már régen nincsenek féktelen vacsorák. Nemhogy a sima teljes adagot nem sikerül megenni, de már napok óta a korábbi vacsorákat vesszük elő újra és újra. Mert csak nem akarnak elfogyini. Ramadánkor pedig nagy durva dolog lenne, ha az étel a szemétben végezne.

Úgyhogy nincs mese, enni kell.

No meg inni.

Ez se könnyű dolog. Ráadásul úgy, hogy tudjuk, a víz jelentős része pár órán belül úgyis távozik. Éppen ezért legjobb, ha eleve olyan gyümölcsöket eszünk, ami folyadékban is gazdag (pl. dinnye), mert így egyszerre le fogjuk tudni az evészetet és az ivászatot is.

No tehát ezek alapján az est menete a következő:

9 környékén beesünk az asztalhoz és iszunk, meg eszünk. És még iszunk, még eszünk. Olyan 11 fele be is fejeződik a teázgatással. Ha bírjuk (á, dehogy!), akkor egy kis sütemény, vagy rejtett Túró Rudi tartalék.

Ilyenkor jön a dilemma, hogy miként tovább. Van, aki az alvást választja, van, aki inkább kimegy az utcára bulizni egyet. Van, aki inkább tv-zik. És van, aki gyorsan lefekszik aludni. Bár Törökországban ez utóbbi a legritkább.

A magam részéről én 1 órakor újra nekiállok teríteni. Ha szerencsém van, a pide még nem hűlt ki, így jó lesz az vajjal (nyamnyam, a Ramadán legjobb része a frissensült pide vajjal). És egy jó kis sorozat mellett elkezdek reggelizni. Sok sok folyadékkal persze.

Ahogy Magyarországon is minden Karácsonynak megvannak az alap filmjei, amelyeket olyankor biztosan láthatunk, a Ramadánnak is vannak standard filmjei. Egyik másik már olyan régi, hogy a sarkon teázgató 80 éves bácsi is úgy emlékszik rá, hogy már akkor is ez ment a tv-ben, amikor ő még csak csecsemő volt. Természetesen olyan film, aminek köze van a valláshoz, ahol Ali elmegy a Kába kőhöz, meg visszajön, stb...

Ez is olyan dolog, ami a Ramdán szerves része.

Nekem ami mégis a legjobban tetszik, hogy bár hajnal van, sötét van, az ember pedig úgy érzi, hogy egyedül eszeget az éjszakában, valójában több millió emberrel együtt csinálja. Ez leginkább akkor tűnik fel, amikor végül megszólal az ezán, majd az egész utca csörömpöl, ahogy mindenki dobálja be a tányérokat a mosogatóba.

- És te, királyi fehér lovon? Jó, ló nincs, mert elvették a vámon, a királyfi státuszt pedig még nem sikerült honosítani, mert a fordításról hiányzik egy pecsét

Te meg én...meg ötszáz rokon

2015-07-02

Már 2 hete tart a Ramadán (Ramazan). Azaz már csak 2 hét van vissza a böjtből.

Vagyis elértünk a feléhez!!

Hurrá!

Oké, eljutottunk a feléhez. Vagyis már csak a fele van vissza. Gyorsan repül az idő, fel sem tűnt, hogy már itt tartunk..

No, és akkor lássuk, mire jutottunk.

Ahogy várható volt, az első nap volt a legnehezebb. Meg a második. És a harmadik. De a negyedik már nem! Az ötödiknél pedig már fel sem tűnt. Nem is beszélve a hatodikról. És a nyolcadikról! A hetedik nap pedig úgy, ahogy van, egyáltalán fel sem tűnt, hogy volt. hmm.. valami mintha kimaradt volna...

Sokan azt gondolják, hogy az éhség a legnehezebb.

Pedig nem!

Még többen úgy gondolják, hogy a szomjúság a legnehezebb.

Pedig nem! De azért majdnem...

A legnehezebb, hogy hajnalban kelünk enni. Illetve le se fekszünk aludni. És mindezt persze hétvégén is. Hmmmm.... tisztára, mint a gyereknevelésnél...

Ebből pedig születnek érdekes dolgok. Pl. egyik alkalommal gépelés közben véletlenül lecsukódott a szemem. Két óra is eltelt, mire észrevettem.

Nem könnyű koncentrálni, ha alacsonyan van a vérnyomás, és a vércukor. Nem könnyű koncentrálni, ha állandóan a vízre gondolunk. És nem könnyű koncentrálni, ha állandóan el akarunk aludni.

Na de fel a fejjel! Már csak 2 hét! 14 nap! Vagyis hát... mint a vizsgaidőszakban, amikor nem számoljuk a napokat, mert nem tudjuk, mikor is van este, vagy reggel. Vagy mint az építésmérők október közepén: már csak hármat kell aludni Karácsonyig. Mi is így vagyunk vele.

Lehet, hogy még 14 nap van, de hogy nem fogunk 14 alkalommal aludni, az biztos!

Inni azért fogunk. Meg enni is. De csak este, napnyugta után.

Egyébként kb. a 3 nap óta az evés a legkisebb probléma. Az elképzelésekkel szemben egyáltalán nincsenek már nagy dinóm-dánomok esténként. Jó, ha sikerül egy sima adagot megenni. Eddigre a szervezet átállt egy jóval takarékosabb módra (cserébe napközben félig zombik vagyunk, bár szerintem ha lenne víz, akkor nem lenne gond... na majd kipróbáljuk!).

Magának a Ramadánnak is a lényege az, hogy ez nem egy egyhetes túlélő tábor, amit majd csak kibírunk valahogy. 30 napig tart a tanfolyam, megszakítások nélkül. Ez így pedig egy kemény lecke, minek a végén mi magunk is átállunk egy jóval kevésbé pazarlóbb életmódra.

Mi pedig ennek vagyunk éppen a közepén. Hajrá! Már csak ugyanennyi van vissza!

2015-07-03

2015-ben a Ramadán (Ramazan) június 15-től július 16-ig tart. Majd pedig július 17-19-ig tart a Cukor Ünnepe.

Mit kell ezekről tudni, ha éppen ilyenkor turistáskodunk Törökországban?

A Ramadán (Ramazan) az Iszlám legnagyobb ünnepe. Ez azt jelenti, hogy Törökországban is bőségesen megünnepli.

De mindez a turistákra nézve alig hoz bármi változást.

Amivel leginkább szembe kell nézni, hogy az emberek nagyon nagyon többsége a Ramadán ideje alatt nem eszik és iszik napközben. Ez persze nem jelenti azt, hogy az egész országban az összes étterem zárva van 30 napig. Természetesen a turisták által gyakran látogatott helyek ugyan úgy nyitva vannak, mint egyébként.

Sok minden nem ugyan persze. A helyi dolgozók kedvelt sarki büféje jó eséllyel nappal zárva van. És dönert is nehezebb ilyenkor találni. De az egészen biztos, hogy Törökországban nem fogunk éhen maradni. Csak esetleg többet kell keresgélni, mint a megszokott.

Tehát napközben biztosan fogunk találni valami ennivalót. De amennyiben nem étteremben eszünk (pl. szendvicsünk van), lehetőleg ne olyan helyen fogyasszuk el, ahol böjtölő emberek is vannak. Ilyen pl. a mecsetek, türbék környéke, amelyek a Ramadán miatt a megszokottnál is népszerűbbek.

A helyzet viszont megfordul este felé, amikor minden étterem kinyit, csak éppen nem biztos, hogy beférünk. A napnyugta közeledtével a népszerű helyek egyre inkább megtelnek. Sok esetben már napokkal korábban le kell foglalni, hogy egyáltalán a küszöbüg eljussunk.

E mellett sok étteremnek ilyenkor speciális Ramadán menüje van. Ez nagyon finom, és nagyon tápláló. Viszont előfordulhat, hogy ezen a menün kívül mást nem készítenek.

Az üzletek, kifejezetten a turista üzletek rendesen vannak nyitva. Tekintve viszont, hogy ez egy vallási ünnep, találkozhatunk olyannal, hogy egy bolt bezár az imaidőre. Ugyanis a tulaj elugrik a sarki dzsámiba. Ez leginkább a pénteki napokon fordulhat elő.

Másik furcsa időszak lehet a naplemente. Bár nem szokás a boltokat a vacsora idejére bezárni, de előfordulhat. Gyakoribb inkább, hogy a tulaj és a dolgozók valahol hátul a raktárban tartanak egy közös vacsorát. Ilyenkor persze kiszolgálnak minket, de nem túl lelkesen. Inkább ha tehetjük, ebben az időszakban kerüljük el a vásárlást.

Fontos még beszélni arról, hogy a Ramadán teljes ideje alatt fokozottak a vallási tevékenységek. Elsősorban a mecsetekben és türbékben találkozhatunk hatalmas tömeggel, vagy más szent helyeken.

Tulajdonképpen ennyi az, amit a Ramadán időszakról turistaként tudni kell.

Bezzeg a Cukor Ünnepe! Na, az már egészen más!

Ilyenkor ugyanis az emberek meglátogatják a rokonaikat. A szabály mégpedig az, hogy mindig a legidősebbhez mennek. Aki jó eséllyel vidéken lakik. Ez Isztambul esetében olyan 11 millió embert jelent. Ők azok, akik az egy darab kivezető autópályán megpróbálják elhagyni a várost.

Szóval ilyenkor dugó van...

Jah, és nem marad otthon senki. Üzlet, étterem, bank, stb.. ilyenkor nincs nyitva.

2015-07-05

2015-07-06

A Ramadán (Ramazan) egyik legfontosabb üzenete a szegénység.

Ilyenkor 30 napig mi is megtanuljuk a nélkülözést. Ez rávilágít, milyen is az, amikor nincsenek meg az olyan alapvető dolgok, mint az élelmiszer, vagy a víz.

Ilyenkor pedig az emberek jobban odafigyelnek a szegényekre, és jobban segítenek nekik.

Az egyik legfontosabb, és az alapja ennek az ünnepnek, hogy ilyenkor az utcákon, tereken, és más forgalmas helyekre asztalokat raknak ki, ahol bárki ingyen bőségesen megvacsorázhat. Ráadásul tiszta körülmények között.

Ezeket a szabadtéri vacsorahelyeket általában az önkormányzatok finanszírozzák.

Nagyon sok étterem szokott még ingyen vacsorákat osztogatni. Ezeknek a helyeknek az érdekessége, hogy az ételek legnagyobb részét nem ők főzik. Hanem amolyan gyűjtő központok. A környéken lakók a megszokottnál nagyobb adag vacsorát készítenek, aminek egy részét (elvileg az 1/5-t kellene) felajánlják a szegényeknek. Így a többletet elviszik egy az ilyen központi étterembe. Ott pedig megkapják a rászorulókat.

Ez egy olyan módszer, ami nagyon megnöveli az emberek adakozó kedvét. Mert nem kell hozzá sok extra energiát befektetni, és egyáltalán nem macerás.

Az ilyen típusú könnyed de hatékony adakozásból nekem legjobban az tetszik, amit sok péknél láttam. Ez pedig az, hogy amikor pidét veszünk, akkor mindjárt felajánlhatunk néhány darabot a szegényeknek.

Ez úgy történik, hogy a pide általában 1 líra (ennek az ára, és az összetevők mennyisége, a recept, mind fix - lehet persze eltérés, ha a szabványnál nagyobbat, vagy más okból eltérőt kérünk). Ha mondjuk 5 TL-vel fizetnénk, akkor inkább nem kérjük a 4 TL visszajárót, hanem helyette a pék eltesz 4 kenyeret, amit este majd odaad a szegényeknek.

Így pedig úgy tudok segíteni, hogy közben nem is ismerek senkit.

Ha viszont tudunk valakiről, akire ráférne egy kiadós evés, neki vehetünk egyet az úgynevezett bereket paketi-ekből.

[caption id="attachment_8719" align="aligncenter" width="450"] Bereket paketi[/caption]

Ez egy olyan csomag, amiben az alapvető élelmiszerek találhatóak meg. Ilyenek, mint liszt, tészta, rizs, olaj, cukor, stb.. Mellette pedig, mert mégiscsak ünnepről van szó, egy-két luxus

cikk is felelhető. Ilyesmi, mint tea, kávé, esetleg kóla. Általában 3 méretben árulják, attól függően, mennyi embert szeretnék jóllakítani. A nagyobb csomagban többféle luxus is található.

Kb. így néz ki egy bereket paketi tartalma.

[caption id="attachment_8718" align="aligncenter" width="450"] Bereket paketi[/caption]

Természetesen a hagyományos adományozó vonalak, számlaszámok most is élnek. Sőt! Ilyenkor sokkal élénkebbek. A metró, és a többi hirdetés tele van lehetőséggel, hogy valamelyik segélyszervezetet segítsük.

E mellett pedig ott van a felmentés.

A Ramadán szabályai szerint a böjtöt pénzzel ki lehet váltani. Ilyenkor egy szegény napi ellátását kell fizetni 30 napon keresztül (ez legutóbb kb. 25.000 forint összeg volt). Ezt az összeget odaadhatjuk mi is valamelyik ismerősünknek, vagy pedig az erre szolgáló megfelelő szervezetnek. Így ezzel is segítettünk valakit. Legalább 30 napig..

2015-07-07

A ramadáni (ramazáni) böjt nem kötelező.

Persze vallási értelemben kötelező. De számos felmentési ok van. E mellett a kiváltásra is lehetőség van. No és persze senki se fog a másokra fújni, ha valaki kihagyja a böjtöt. De persze célszerű megtartania annak, aki hívó, mert az az Iszlám egyik alapja.

Mindenek előtt érdemes tudni, hogy a Ramadán nem fogyókúra. És nem is önkínzás. Sokkal inkább egy erőpróba, egy tanfolyam.

E mellett az Iszlámban a test egészsége mindennél fontosabb. Éppen ezért a böjtöt csak olyan ember kezdheti el, aki maga és mások károkozása nélkül be is tudja fejezni.

Ezek alapján a következő emberek mindenképpen felmentést kapnak:

Aki nem muszlim *
terhes, szoptató anya
gyerek (15 éves kor alatt)
utazó
beteg, tartósan beteg
nem épeszű
idős
nőknél a ciklus alatt

Ebből jól láthatjuk, hogy amint valaki olyan állapotban van, hogy magát, vagy más veszélyeztet (pl. terhes nő), ott mindjárt felmentést kap.

* ugye aki nem muszlim, annak nem kell betartania a muszlim előírásokat.

A fenti lista kiegészül annyival, hogyha a felmentés oka nem tart hosszú ideig (pl. 2-3 napig tart az utazás), akkor azokat a napokat később pótolni kell. Természetesen ha valaki tartósan beteg, akkor ő nem fog tudni pótolni.

Azt is érdemes tudni, hogy aki úgy érzi, nem bírja a böjtöt, de azért szeretne jó szívvvel aludni, ő pénzzel is kiválthatja. Ez 1 szegény 30 napon keresztül tartó élelmezését jelenti. Legutóbb ez kb. 25.000 ft volt. Ezt lehet odaadni valamelyik segély szervezetnek, vagy bármely rászorulóknak.

Ideáig tart a hivatalos előírás.

Néhány dolog mindjárt fel is vetődik.

Persze nem jó dolog a vallási előírásokról elmélkedni, mert mindig abból lesznek a bajok. De valahol követni kell a kor változásait is.

Ilyen pl. az utazás.

Régen, főleg a sivatagban, az utazás tényleg nagyon megterhelő volt. Egy jó erőben lévő ember még így is könnyen odaveszhetett az úton. Nem kellett ezt még azzal fokozni, hogy közben még böjtöljön is.

Ma viszont klimatizált repülőket vannak. Ezen való ücsörgés pedig egyáltalán nem nevezhető megterhelőnek.

Szerencsére erre könnyen választ találunk az . Itt azt mondják, ha a böjt mellett bírjuk az utazást, akkor ajánlott tartani. De e mellett ha mégis úgy dönt az illető, hogy inkább az utazás alatt nem böjtöl (de később pótolja), akkor azzal nincs semmi baj. Van példa arra, hogy egy alkalommal maga a Próféta is böjtölt utazás alatt, egyszer pedig nem.

Nagyobb kérdés, hogy amikor az Iszlám kialakult, még nagyon kevés olyan munkahely volt, ahol egy rossz döntés, mozdulat azonnal emberéleteket követelt. Ma viszont számtalan ilyenrel találkozunk (busz sofőr, pilóta, mérnök, építész, stb...) Kérdés az, hogy vajon ők böjtöljenek, vagy ne?

A pilóta nyilván ne, mert ő egyébként is belefér az utazás kategóriába. De a buszsofőr? Isztambulban minden évben elég sok baleset van a böjt idején. Persze egyik se írható direkt a számlájára, de azért ilyenkor nem mindig egyszerű a koncentráció. Én pl. egyik alkalommal elaludtam gépelés közben. De szerencsére más baleset nem történt, csak lett egy csomó zzzzzzzzzzzz betű...

Tegnap viszont egy dömpert láttunk, amelyik bőven 120 felett száguldott a tekervényes úton, hogy hazaérjen a vacsorára. Elégé ijesztő volt..

2015-07-08

Amikor elkezdődött a Ramadán (Ramazan) - jó két hete már -, akkor az egyik fő mondat az volt mindenhol, hogy Hoşgeldin Ramazan!

Ez, ha teljesen magyarosítanám, akkor kb. olyasmit jelent, hogy Isten hozott, Karácsony!

Na, ez így azért roppant furán hangzik...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hát ide most pont nem az van írva, de lehetne úgy is, hogy pont az van ideírva. De most nem így lett... majd máskor[/caption]

Akik külsőleg kapcsolódnak bele a Ramadán körüli felhajtásba, azoknak elég furcsa lehet, hogy az emberek így örülnek az egésznek. Mintha egész évben csak azt várták, mikor lehet végre koplalni egy sort. És ha ennyire várták, akkor miért nem koplalnak máskor is?

Elsőre persze ilyennek tűnik a Ramadán: étlen-szomjan szenvedünk heteken keresztül, és még korán is kell kelni hozzá.. Mi ebben a jó?

Ugye meg lehetne kérdezni a zarándokot is, hogy miért jó olyan messzire elsétálni, miért jó a hívőnek templomba menni, vagy miért jó a diétával szenvedni, nem is beszélve miért akar valaki egy hegycsúszra felmászni, ha onnan le lehet esni.

Hát igen, az ember tele van ilyen furcsa ötlettel.

Ne feledjük, hogy a Ramadán egy ünnep. Hát akkor ünnepeljünk! És nemcsak azért, mert tényleg olyan jó érzés, amikor 17 óra után végre ihatunk egy pohár vizet. Hanem úgy összességében.

A Ramadán alatt sok minden történik: összejön a család, a rokonság (fele kibékül, másik fele összeveszik, de ez már csak így megy), és az esti vacsoráknak is megvan a maga közösségi szerepe.

E mellett, hasonlóan egy fogyókúrához, van egy jó érzése, ahogy haladunk előre a napokban, és egyre inkább megszokjuk a takarékosabb életmódot.

Természetesen, mivel ez egy komoly, és hosszú vallási ünnep, aki egy kicsit is hívő, ilyenkor jobban el tud merülni a vallási dolgokba. Ellátogathat a szent helyekre, stb.. Nekik igazándiból az utolsó 10 nap, ami kiemelten fontos az egyébként is kiemelt ünnepben. És ez olyan időszak, amit tényleg sokan várnak.

Így összességében a Ramadán nemcsak a koplalásról szól. Sőt! Arról szól legkevésbé. Éppen

ezért nem véletlen, hogy az emberek tényleg úgy várják, mint a Karácsonyt. Vagy, mint a hegymászó, hogy végre jó idő legyen, és lehessen már mászni.

2015-07-09

Törökországban nincsen ünnep akció és leértékelés, kampányok nélkül.

Meg olyan hét se telne el, hogy ne lenne akció... meg olyan nap..

Csak most, olcsón, ajándék szőnyeggel!

A Ramadán (Ramazan) egy olyan dolog, amit mindenki vár, így vagy úgy. A marketingesek egészen biztos nagyon várják már, mert ilyenkor nem kell gondolkozni, milyen ügyel is csábítsák be a vevőket a boltba. Ramadán van, és kész! Így akció is van! Ez is kész! Na, hol a vevő? Á! Itt vagy barátom!

Természetesen a fő vonal ilyenkor valamiképpen kapcsolódik a gyomorhoz, amit oly sok ember szeretne mielőbb megtölteni (érdekes módon vízzel, ivással kapcsolatos reklámok nincsenek, nincs levegőből víznyerő automata leárazva). Így a leggyakoribb akciók lényege, hogyha már éhesek vagyunk, akkor most akciósan lehet enni. 1 liter étolaj mellé ajándékba jár 3 db. Vagy 1 pizza árából mindjárt 5 darabot ehetünk meg. Vagy csak egyszerűen kapunk egy egész csirkét.

Az ilyeneket nagyon szeretik a törökök. De még jobban, ha valami kézzelfogható ajándékot kapnak: tea mellé teásbögrét (ilyennel van tele a szekrényünk otthon), zacskós leves mellé ajándék tányér, stb... De lehet ennél komolyabb dolgokat is találni: ajándék lábos, ajándék serpenyő. Vagy bármi, amire a konyhában csak szükség lehet.

Vagy nincs rá szükség, de hát ajándék, az pedig csak jó lehet.

Ezek az akciók aztán néha nagyon el tudnak durvulni. Kedvencünk, amikor a 10 doboz mosópor mellé járt az ajándék mosógép! Ki ne akarna ilyet? Mindjárt kettőt is!

A törököknél egyébként is az akciók egymás hegyén-hátán vannak. Ráadásul össze is kapcsolódnak. Össze is fűzhetőek, vagy akár gubancolódnak. Egyik-másik eladónak legalábbis felsőfokú matematikai tudással kell rendelkeznie, hogy kibogozza, mennyibe is kerül a pöttyös zokni. Hiszen akció van, nekünk meg törzsvásárlói kártyánk, szerződésünk a bankkal (persze részletfizetéses), a mobil szolgáltatóval, meg vettünk 30 darab csíkos gatyát a szemközti boltba és ahhoz is jár itt kedvezmény. No meg persze ott a pontgyűjtésünk is.

No de vissza a Ramadárra! Mert nemcsak a konyhában vannak akciók, hanem mindenhol máshol is. A repülőjegy mellé kapunk egy visszautat ajándékba. Meg ha már megyünk, vegyünk új mobil telefont. Természetesen ingyen, csak 2 éves hűségnyilatkozat kell hozzá,

mellékelve a lelkünkkel (de azt már úgyis eladtuk több éve a konkurenciának). Meg akkor vegyünk már fürdőruhát is, és hótaposó csizmát. Ki tudja, milyen idő lesz ott. Egyébként ugye akarunk utazni? Persze, hogy igen!

2015-07-10

Lement a Nap. Már jó régen. Anyu és Apu is befejezte már az évést. De persze megint esznek valamit. Végül is mindegy. A lényeg, hogy nem kell hazamenni. És akármeddig fenn lehet maradni. No és persze ott vannak a bábműsorok.

Ramadán (Ramazan) a gyerekek szemszögéből.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karagöz és Hacivat árnyjáték - Forrás: karagozevi.com[/caption]

Ilyenkor, amikor a felnőttek egész éjjel kint buliznak a városban, nem lehet a gyerekeket sem otthon hagyni (ennek legfőbb oka, hogy ki bízik meg bennük, nem fognak otthon ők is bulizni). Az ifjúságra viszont nem vonatkoznak a böjt szabályai, így ők joggal unatkozhatnak, míg a felnőttek vacsoráznak. Így ha a szülők nem akarnak balhét, akkor jobb, ha találnak valami elfoglaltságot a méretben ugyan kicsi, de hangban nagy tulajdonsággal rendelkező csoportnak.

A tabletek és okostelefonok előtt erről a Karagöz és Hacivat nevezetű árnyjáték gondoskodott a Ramadán (Ramazan) időtartama alatt.

A történet szerint Délkelet-Ázsiából származik, valahonnan Jáva környékéről. Anatóliába az után került, hogy a szultán elfoglalta Egyiptomot (egyes hírek szerint a szultán a piramisokra akarta fogni a hadjárat okát, de valójában így tudott titokban bábszínházba menni). Valószínűleg viszont maga a bábozás már sokkal régebb óta ismert volt a törököknél. Ezt erősíti a báb török neve is (kuka), ami mély hangzású magánhangzókból áll, és ilyenek általában az ó-török szavaknál találunk.

Egészen a mozik megjelenéséig ez volt a fő közösségi szórakoztatás, majd gyorsan hanyatlani kezdett. Mára szinte teljesen eltűnt, csak a Ramadán idején maradt meg, és más hagyományőrző klubokban. Rengeteget köszönhetünk, aki a török népmesék kutatásával rámutatott az akkor már feledésbe induló hagyományra. Ő kezdte feljegyezni a történeteket, amelyet a német Helmut Ritter folytatott. Nélkülük mára valószínűleg eltűnt volna a süllyesztőben.

A Karagöz és Hacivat árnyjáték sajátossága viszont a bábok és a bábozás technikája. Eredetileg kikészített állatbőrökből (sokszor tevébőrökből, ezért is púpos néhány szereplő) készült, amelyet addig szárítottak, míg majdnem teljen átlátszóak lettek. Majd ez után festették természetes növényi színezékekkel (kék, lila, zöld, olajzöld, vörös, barna, sárga). A bábokat pálcikával mozgatják. Általában több részből állnak, melyeket bélhúrral kötöttek össze. A fontosabb szereplőknek több testrészét is lehet mozgatni.

A bábok kb. 30 cm magasak. A színpad pedig hátulról van megvilágítva (régén olajméccsessel, ami ugye ki tud borulni, meg olyankor minden jól ég, stb.. tehát a műsort

könnyen ki lehetett terjeszteni a közönség sikoltozására és menekülésére - ilyen interaktivitás nincs a mai moziba , mi meg csodálkozunk, hogy sok a túlsúlyos??). A fény és áttetsző bábok így különleges hatást adtak.

Érdekesség még az elnevezések: a vászon neve tükör, míg a bábozó az álomteremtő.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karagöz és Hacivat árnyjáték - Forrás: karagozevi.com[/caption]

Maguk a szereplők pedig: Központban Karagöz, aminek a jelentése Fekete szem. Az ügyesebbek már ki is találták, hogy neki fekete a szeme. Rá jellemző az egyszerű gondolkodás. Még inkább az, hogy a gondolkodás otthon marad egy bezárt fiókba. Szókimondó, és gyorsan cselekvő, e miatt gyakran bajba kerül (az ő bábja esetében elvárás, hogy könnyen meg lehessen verni). Míg Hacivat a művelt, gondolkodó, aki inkább megvárja, hogy Karagöz ütlegetését befejezzék, utána nyitja ki a száját. Akkor is inkább oszmán verses formában. Vagy elénekel egy dalt.

Ők ketten állítólag valós személyek voltak. Egy dzsámi építésénél segítettek, és az ebédidőben a munkásokat szórakoztatták a vicces történeteikkel. Csakhogy a szultánnak nem tetszett, hogy a kenyér fogy meg a téglá is, a dzsámi mégsem épül. Így zsákba tette őket, és bedobatta a Boszporuszba. Más történet szerint a zsákra azért került sor, mert a szultánnak is beszóltak. Megint másik történet szerint őket zárták be egy olajméccsessel megvilágított sötét szobába, ahol a szultánnak kellett mindenféle árnyjátékot (legtöbbször nyuszt) mutogatni. De ott is volt egy félresikerült bemutatás, minek ismét csak a zsák lett az eredménye.

Ennek hagyományaként pedig a Karagöz és Hacivat játékok főszerepében ma is a kifaragások és beszélők állnak. Jóformán mindenkit: szakmákat, külföldieket, kisebbségeket, de természetesen saját magukat és ősi hagyományokat is. Olyat egyelőre nem találtam, amelyikben a magyarok szerepelnének. És természetesen nem hiányozhatnak az anyósok sem a listából.

Ma ez az árnyjáték kissé fellendülőben van. Pontosabban inkább kihúzták a felejtés kútjából. Bursa városában pl. Karagöz múzeumot találhatunk. Időnként pedig a könyvesboltokban kapható Karagöz otthoni készlet is. A szülőknek megnyugtató, hogy elemes lámpával nem pedig hagyományos olajossal működik. De persze azért a gyerekek megtalálják a kikapukat: az elem lenyelhető, a lámpa kemény, meg egyébként is ott vannak a pálcikák, de egy sima papírral is csodákat lehet művelni, ha van kéznél egy hangos kistesó.

További érdekességek és forrás:

2015-07-13

Itt vagyunk a fináléban. Ez az utolsó hét!

Csütörtökön 20:44-kor Isztambulban véget ér a Ramadán!

Én pedig bevonulok a McDonald's-ba. Vagy a Pizza Hut-ba... még nem döntöttem el... Lehet, hogy mindkettőbe.

Itt vagyunk már a célegyenesben. Néhány nap, azaz kb 100 óra van már csak vissza! Ennyit akár féllábon is!

Valójában nagyon is fél lábon állunk már. Főleg alvás terén. A hátra levő 100 órában aligha lesz összesen 6-8 óra, amikor alszunk.

Na de utána jön majd a Cukor Ünnepe! Alvás! Meg evés. Meg ivás. És persze a rokonlátogatás, mert annélkül nem ünnepe a török ünnepe. De ennyire ne szaladjunk előre a medve bőrére.

Itt az utolsó hétre már könnyebben megy a böjt. Egészen belerázódtunk. No meg látszik az alagút vége!

Miután már mindenki lefutotta a kötelező köröket, elkezdődtek a helyi szervezésű közösségi vacsorák. Nemrég a mi utcánkban is volt egy.

[caption id="attachment_8732" align="aligncenter" width="500"] Iftar vacsora[/caption]

[caption id="attachment_8733" align="aligncenter" width="450"] Iftar vacsora[/caption]

Ez pedig a szomszéd utca volt pár nappal később.

[caption id="attachment_8734" align="aligncenter" width="500"] Iftar vacsora[/caption]

Ezekben a vacsorákban az a jó, hogy spontán szerveződnek. És bárki oda mehet, ha még van hely az asztalnál.

Így, az utolsó hétre a Ramadán (Ramazan) teljesen megváltozott. Már nem az a hivalkodó na együnk meg mindent, amit tudunk kinézete van. Hanem tényleg átment egy amolyan közösségi, és takarékos étkezésbe.

Annál is inkább, mert nálunk komoly mozgás van a lépcsőházban hajnali 3-kor. Meg úgy az

utcán is. Pedig ki gondolná, hogy az embernek hajnalban pont az utcán járkálni lenne kedve?
Pizsamában?? Tányérral a kezében???

ui: Tudom, a bejegyzések kezdenek egyre rövidebbek lenni. Pedig írni lenne miről, csak az
energiám egyre fogy. Nemsokára lehet, hogy csak 1-1 mondata futja..
Ha ennek vége. Alszom egy nagyot. Mondjuk 8-ig... Augusztus 8-ig.
De kitartást! Már nincs sok vissza a Ramadánból!!

2015-07-14

Szebben fordítva az Elrendeltetés éjszakája. Arabul: lajlat al-kadr [ليلة القدر], törökül: Kadir Gecesi. Angolul pedig ilyen vagány neve van: Night of Power.

Az elrendelés éjszakája vagy (arabul: lajlat al-kadr [ليلة القدر], törökül: Kadir Gecesi) a ramadán lesgzentebb éjszakája, amikor a Korán leszállt a hetedik égből az első égbe, majd Gábiel arkangyal kinyilatkoztatta azt Mohamed prófétának. Az elrendelés éjszakája a ramadán utolsó tíz napjának valamelyikére esik, ami mindig páratlan számú. Úgy tartják, ekkor imádkozni többet ér, mint ezer hónapon át imádkozni.

Forrás: Wikipédia

Ez a nap a törököknél - akik mindig is szerettek a számokkal másképpen bánni, mint a többiek, főleg ha üzletről volt szó - a Ramadán (Ramazan) 27 napjára esik. Pontosabban éjszakájára.

Ez az idén július 13-14 éjszakáját jelenti, ami tegnap volt.

Ez a nagyon kiemelt éjszaka amolyan végső hajrá a böjtben. Hiszen már csak pár nap van hátra.

A hívők ezen az éjszakán egész biztosan imádkoznak. Akár többször is. Majd pedig hajnalig a Koránt olvassák. És természetesen a dzsámikban is hatalmas tömeg van a különleges alkalom miatt.

Azt tartják, hogy ha ezen a napon kívánunk valamit, az teljesülni fog.

Bár elvileg csak ez az éjszaka a fontos, a Ramadán végéig hátralevő többi nap is különlegesebb, mint a korábbiak. Így a hívők továbbra is aktívak maradnak: gyakoribb imádkozás, több Korán olvasás, stb...

2015-07-15

Ramadánkor (Ramazankor), amikor leszáll az éj, és megtörik a böjt, azt a müezzin hirdeti ki.

De nem csak ő! Hanem ilyenkor ágyúval is szokás az estét jelezni. Mégpedig úgy, hogy lőnek vele egyet. No persze nem azért, hogy az elbambult böjtölőt vállon veregessék, hanem hogy jó messze is hallani lehessen.

[caption id="" align="aligncenter" width="640"] Török ágyú[/caption]

Az ötlet végül is logikus. Egy ágyút sokkal könnyebb cipelni, mint egy minaretet. Ráadásul ha már úgyis háborúba megy a török, akkor mindig visz magával ágyút (ez olyan, mint manapság a vásárlás: hitelkártya nélkül nem megyünk). Nem is keveset. Tehát minden adva van: Ramadán van, ágyú is van, lehet hangoskodni. Ha meg véletlenül eltalál pár hitetlent, az meg csak jól jöhet.

Bár ennek is megvannak a hátulütői: ha az ellenség éppen a naplemente időszakában támad, akkor a törökök a védekezés helyett bevonulnak a sátorba vacsorázni. Talán éppen e miatt tilos a böjt háborús időszakban?

A viszont teljesen mást mondanak. Szerencsére az ilyen ágyús durrogásokat mindig feljegyezték, hátha valaki másnap erre hivatkozva marad ki a munkából. A legrégebbi írás szerint 1821-ben dördült el néhány ágyúlövés az isztambuli Ázsiai Erődből (Anadolu Hisarı). Ez ugyebár olyan hely, ahol szokott ágyú is lenni. Akkor még nem volt ebay és 3D nyomtató, hogy bárkinek lehessen a kertben néhány.

A XIX. század már egy olyan időszak volt, amikor nem az Oszmán Birodalom hódított, hanem őt hódították meg. Tehát ilyenkor már nem nagyon cipelték az ágyukat. Inkább otthon lövöldöztek vele. Ez történt az Ázsiai Erőd esetében is. Az elmondások szerint ezzel akarták a tömeget figyelmeztetni, hogy kezdődik a vacsora. Hmm.. ez emlékeztet az iskolai táborokra. Ott hangos bemondóval rohángált valaki mindig, ha mehettünk enni. Bezzeg, ha ők is jobban felkészültek volna történelemből...bár nem biztos, hogy sokan örültek volna (köztük pl. én), ha a sulinak a személyes tulajdonai között egy működő ágyú is található.

Egyébként vélhetően az erődben több ágyú, és rengeteg unatkozó lövedék volt felhalmozva. És még a Boszporusz is ott fekszik mellette, így minden adva van egy jó kis durrogásra. De mindez még nem ad magyarázatot arra, kinek volt az ötlete. Az is lehet, hogy így akarták belelőni a parancsnokot a tengerbe egy kis fürdetésre.

Minden esetre az ötletet a többi isztambuli erőd is átvette. Elsőnek természetesen az Európai Erőd (Rumeli Hisarı), hiszen pont szemben áll az ázsiaival. És ki ne akarna egy jót lövöldözni, ha egyszer a szomszéd is megtehetette? Majd hozzá csatlakozott a Héttorony

(Yedikule) is. Az 1827-es feljegyzések szerint ekkora már mindenki nagy lelkesen lövöldözött.

A következő 20-25 évben pedig egész Anatóliában elterjedt ez a vidám és zajos szokás. Nagyjából ez az az időszak, amikor Bem Apó is Törökországba költözött. Róla pedig tudjuk, hogy nagy rajongója volt az ágyúknak. E mellett felvette az Iszlám vallást és még a Ramadán böjtöt is megtartotta. Valószínűleg amikor nem a sivatagi rablókat ágyúzta a keleti ország részben, akkor ő is előszeretettel durrogtatta az ágyúkat naplementekor.

Persze az ágyúk használata a mellett, hogy hangos, és jó móka, roppant veszélyes is. Nemcsak hogy el lehet vele találni valakit, hanem az ágyú is felrobbanhat néha (ilyen esett történt a múlt héten is). Ráadásul az ágyút is kezdenek elöregedni, légvédelmi löveggel pedig mégsem az igazi. Éppen ezért kifejlesztettek egy biztonságosabb módszert: a hanggránátot.

[caption id="" align="aligncenter" width="440"] Hanggránátok ramadán ágyúkba - Forrás: amerikaliturk.com[/caption]

Falusi házi vállalkozásból indult 17 éve, ahol a nők tésztagyúrás helyett inkább ágyú gombócokat kezdtek formázni. És bár az eredményt nem lehet megenni (legalábbis nem ajánlott), mindenképpen zajosabb, mintha csak cipót formáznának. Ráadásul sokkal biztonságosabb, mint a hagyományos ágyú golyó.

Mára a gyárban 200 nő készíti a különleges labdákat. Éves szinten 30.000 hanggránátot állítanak elő, darabját 12 TL-t.

2015-07-16

Utolsó óra, utolsó nap, nem fog az agy... na az nagyon nem...

Mai az utolsó böjtölős napunk. Így a legvégére a Ramadán (Ramazan) legfinomabb részét hagyom: a pidet.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ramadán pide[/caption]

A pide azért jó... mert ez a legjobb dolog a Ramadánban.

Először is friss, és ropogós. Legjobb pedig, hogy vacsora előtt sütik a pékek. Így sokszor olyan friss és forró, hogy alig bírjuk hazavinni. (és persze alig bírjuk megállni, hogy megegyük - többszámot használok, mert én, meg a bal szemem, a jobb szemem, az orrom...a gyomrom meg morog hozzá, hogy ő is akarja).

Igazándiból ez a Ramadán legjobb része. Igen írtam már... de tényleg ez a legjobb.

Ezért érdemes egész nap várni. Meg egész évben.

Nincs is jobb, mint a forró pide, vajjal a tetején, amikor az olvadozik... majd ropog az egész...

És ha elfogy, akkor vissza ki lehet menni az utcára, mert a pékek egész éjjel nyitva vannak, és egészen biztosan lesz majd olyan pide, ami éppen most került ki a kemencéből.

A pide azon kívül, hogy finom, jelkép is.

Ugye ismerjük a kenyér, mint alapvető étel szimbólumát. Mindenhol megtaláljuk, vallásban, stb... Amit a legszegényebb is megkap és jól lakik vele.

Éppen ezért a Ramadán legfőbb szimbólumai is a pide.

Pontosan azért, hogy még a legszegényebbek is megkaphassák, központilag szabályozva van. Pontosan meg vannak határozva az összetevők, és az ár. Idén egységesen 2 TL a hagyományos. Ezen van szezám mag is. Anélkül 1,80 TL

Ez az, ami a képen is látható, és ez 350 g (ezért tud olyan gyorsan elfogygni).

Annak ellenére viszont, hogy a recept, és az összetevők is fixek, a különböző pékek mégis másképpen sütik. No meg a liszt és liszt között, olívaolaj és olívaolaj között is van különbség.

Isztambulban viszont szerencsénk van, mert annyi pék sütőget a környéken, hogy minden

nap másikat lehet kipróbálni. A Ramadán közepére meg is lesz, hol érdemes majd sorba állni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Ramadán pide[/caption]

De ez csak a somi, közönséges, mezei pide. Latin nevén pidus vulgaris. Igazándiból persze ezt úgy hívják, hogy Ramdán pide, mert a sima pide az, ami a pizzára hasonlít, csak hosszú, nyújtott alakja van. Ramadánkor (Ramazankor) sok másféle pidét is árulnak. Láthattuk, hogy a sima az "csak" 350 g. Egy ilyen elég hamar el tud tűnni az éhes szájba. Ezért lehet venni nagyobb méretűt is (Ezek leginkább). És előfordulnak más találmányok is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt sül a pide[/caption]

Mivel már annyit írtam a Ramadánról, pláne a pidéről, ideje hogy ti is megismerkedjete vele közelebbről.

, ami alapján bárki könnyedén otthon is elkészíthető, majd jól befalhatja.

(én is írtam volna receptet, de féltem, hogy összenyálazom a monitort, mire elkészülök vele).

Kara yolu

Azaz ez a 11 millió ember ilyenkor elindul a nagymamájához, nagypapájához.

Jah, és Isztambul az ország sarkán van...csak 1 út vezet innen Anatóliába.

Jó kis dugó van ott mindig. Hajaj!

Cserébe viszont Isztambul szinte teljesen kiürül. Szép, csendes városka lesz. Persze semmi nincs nyitva.

2015-07-20

Véget ért a Ramadán (Ramazan) 2015-ben!

Hurrá, hurrá!

Azt hiszem, az olvasó is megkönnyebül, hogy végre valami más lesz. Pedig biztosan rekordot értünk el, hogy ennyi ideig nemcsak étlen-szomjan, de még témában is sikerült kitartanunk.

Na de most egy évig nem lesz Ramadán (Ramazan)! Ráadásul jövőre 10 nappal korábban kezdődik, így hamarosan kicsúszik a nyárból. Majd a tavaszból is. Télen pedig igazán nem lesz nagy dolog egy kicsit böjtölni... Reggel 6-tól délután 5-ig.

Tehát véget ért a Ramadán (Ramazan)

Mint minden évben, most is megnézzük, mit is tanultunk ez a 30 nap alatt.

Pl. türelmet tanultunk. Sokat. Nagyon sokat!

Megtanultuk, hogy ne nyúljunk ahhoz a pohár vízhez, ami előttünk van.

Ezen kívül megtanultunk ébren maradni... Meg felkelni hajnalban, és tele hasra jó nagyot enni.

Megtanultuk azt is, miként lehet még akkor is vizet inni az éjszaka közepén, amikor már fáj. Amikor a szervezet megpróbál védekezésképpen izzadni. Mintha csak a zuhanyban lennénk...

No de tényleg...

A legfontosabb, hogy megtanultunk egy takarékosabb életmódot. Amikor nem eszünk mértéktelenül.

Míg a Ramadán első napjaiban tényleg próbáltunk mindent a szánkba gyömöszölni, már a 3-4. napnál bőven elég volt egy sima vacsora. Majd az 5-6 nap fele már az is sok volt. A végére elegendő lett egy jó leves (inkább főzelék), meg a pide. Reggelire pedig dinnye, szőlő, vagy más víztartalmú gyümölcs.

Bár ha a böjtbe nem tartozna bele a víz, akkor nem is lenne szükség a reggelire. Napi egyetlen étkezős bőven elegendő lenne.

Ráadásul, amiről már többször is szó volt, hogy ez egy amolyan 30 napos kurzus. Ez

nemcsak a túlélésről szólt. Hanem a végére megszokjuk, hogy kevesebbet eszünk. Majd pedig a Ramadán után ezt úgy-ahogy folytatjuk.

Jellemzően néhány hónapnak el kell telnie, mire újra visszaállunk a hagyományos nagy evészetekre.

A másik nagy nehézség a víz volt.

Most, hogy bármikor bármennyit is ihatok, ez fel sem tűnik. Itt van előttem egy pohár víz (szaftos jégkockákkal a tetején), és elfelejtek inni belőle. Már egy külön android programot is telepítettem, ami szól, hogy inni kellene már.

No de ha eszembe jut! Akkor már mindjárt annyit iszok, ami jó sokáig elegendő lesz.

Egyenlőre azért még olyan világban vagyunk, ahol még van elegendő ivóvíz. Akkor iszok, amikor jól esik. Így ami vízspórolást tanultunk, az hamar visszaáll a korábbira.

E mellett megtanultunk felkelni az éjszaka közepén. Bármikor. De akinek gyereke van, az úgyis tudja, mit jelent ez. Más kérdés, hogy az egész éjszakai utcabálok mikor fognak befejeződni. Tekintve, hogy a nyár még csak most kezdődött igazán, nem valószínű, hogy az emberek hazamennének inkább aludni. Egyébként is, ez itt Isztambul..

Pár érdekes adat: a török lakosság* 42% tartotta az idén a böjtöt (* nem biztos, hogy a lakosság... a hírekbe nem mondták, hogy pontosan kinek, minek a 42% az, ami böjtöl)

És amire az elején kíváncsiak voltunk, a kg mérleg. 30 nap böjt után a végeredmény: 70 helyett 70 kg lettem. Nem történt nagy változás...

No tehát véget ért a Ramadán (Ramazan). Legközelebb 2016. június 6 - július 4-ig böjtölgetünk. Addig pedig Ramadánal kapcsolatos bejegyzés sem lesz nagyon. Ti is fellelegezhetek! :)

2015-07-21

Törökországban, és főleg Isztambulban, amivel a leggyakrabban találkozhatunk - mindjárt a szőnyegárus, a kebab sütőde, önjelölt idegenvezető, döneres, és az őrült taxis után - az a török tea.

Ez, a semmihez sem hasonlítható, utánozatlan török tea. A jellegzetes bögréjével. Ezzel mindenképpen találkozunk. No meg a török kávéval.

És persze a szőnyegárussal, a kebab sütődével, az önjelölt idegenvezetővel, a döneressel és persze az őrült taxissal.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Török tea isztambuli módra[/caption]

Az eredeti tea, a (*Camellia sinensis*) Kínát szereti (kínai jele: 茶). A magas hegyeket, a friss levegőt, és a csendet.

Tehát nem az olyan helyet, ahol 13-15-20 millió ember van, köztük a szőnyegárussal, a kebab sütődével, az önjelölt idegenvezetővel, a döneressel és persze az őrült taxissal.

Úgyhogy ha bármelyik teát megkérdezzük, akkor azt fogja mondani, hogy

Dehogyan akartam és Isztambulba jönni!

De nemhogy Isztambulba, de még Törökországba sem!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tealevél[/caption]

Csak hogy amikor az európaiak rájöttek, hogy a kínaiak aranyárban mérik a teát, és ott verik át őket, ahol csak lehet (és a hátuk mögött még ki is nevetik őket, és még ilyeneket is terjesztettek, hogy a 15-30 m magas teafákat idomított majmok szüretelik - más kérdés, hogy az európaiak meg voltak olyan jófejek, hogy el is hittek mindent), akkor eldöntötték, hogy hazai terepen is megpróbálkoznak a termesztéssel.

Az angoloknak könnyű dolguk volt, mert ott volt náluk India, ami hasonló földrajzi adottságokkal rendelkezik, mint Kína. Így ott egy-kettőre-háromra-négyre-öt-re-huszonhatra sikerült is jó minőségű teafarmot létesíteni. Az angolokról egyébként is azt tartják, hogy úriemberek.

Ezzel szemben az oroszok inkább a hagyományos orosz módszereket követték: testi fenytés, orosz nyelvtanulás és zene, bezárták egy hétre a toronyba étel és víz nélkül, kikötötték a farkasok elé, stb... Annál is inkább, mert az orosz föld nem olyan hely, ahol a tea szívesen éldegél. Talán a farkasok miatt. Vagy az orosz ábécé miatt. De az oroszok, száz év átnevelő tábor révén rávették a teát, hogy ugyan már náluk is nőjön.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Teaültetvény Rizében[/caption]

Mindeközben a törökök kávéztak.

Nyílt titok volt, hogy a törökök a harcokban doppingszerként használták a kávé. Az a katona, amelyik Isztambulban felhörpintette a maga jó erős kávéját, meg se állt Bécs kapujáig. Igazándiból ott se akart megállni, de a kapu jól be volt zárva.

Maga a kávé is kényes növény. Ő sem akar bárhol felnőni. Azt mondják, ha így haladunk a globális felmelegedésben, nemsokára alig marad olyan terület, ahol kávé lehet termesztetni.

De az Oszmán-Birodalom idejében ez még nem így volt. Ráadásul a birodalom is nagy volt. Így nem okozott problémát a török katonák és a török lakosság ellátása kávéval. Annál is inkább, mert ahol dolgozott a koffein, ott dolgozott a nép is.

Vagy nem, mert egész nap a kávéházban üldögélt...

Csak hogy az I. Világháború után az Oszmán-Birodalmat úgy felszeletelték, mint a kezdő török szakács a dőnert. Sajnos a kávé ültetvények külföldre kerültek. Ráadásul pont az ellenség kezére...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Teaültetvény Rizében[/caption]

Otthon viszont valamit ki kellett találni, nehogy a koffeinhez szokott nép nehogy elaludjon. Ne adj isten, elvonási tünetei legyenek. Mert olyankor csak a kisebbik baj, hogy úgy néz ki az ember, mint akinek beleléptek az arcába. Nagyobb gond, hogy valami meggondolatlan dolgot talál ki. Még akkor is, ha már nincsenek szultánok.

Úgyhogy elnéztek keletre... Ott magas hegyek voltak..

Elnéztek délre... ott voltak a kávé ültetvények az ellenség kezén...

Elnéztek nyugatra... ott meg Európa van, ahol bár véget ért az I. Világháború, de nem úgy tűnik, mint ahol nyugalom lenne.

És elnéztek északra. Á... az oroszok, az ősi ellenség. Itt mi sem változott! Kivéve, hogy megjött Lenin. De ott, ott mintha teáznának!

Nosza át is ugrotta a delegáció a Fekete-tengeren és hozott egy fiatal teacserjét az egyik munkatáborból. Eddigre a tea már azt se tudta, milyen nyelven beszél. Úgyhogy elfogadta, hogy Törökországba viszik Kína helyet.

Egyébként is a Fekete-tenger túlsó partján mindenki ferde szemmel nézett rá. Egészen addig, míg nem vett egy szőnyeget. És ha már szőnyeget is volt, befordult Mekka felé.

Ebből már láthatjuk, hogy az a tea, amit Törökországban termesztenek, alig-alig hasonlít az

eredeti kínai Camellia sinensis-re.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Török tea[/caption]

A tea sok szempontból hasonlít a borra. A szerint, hogy milyen környezetben növekszik, nagyban befolyásolja a minőségét, és a típusát. A minőségi tea több ezer méter magasan, a felhők között, a jó levegőn nevelkedik. Majd amikor eljön a betakarítás ideje, akkor kézzel, és csak a legfelső leveleket szedik le. Gondosan, hogy ne törjön össze.

Ezzel szemben a török tea Rize megyében növekszik. Közel a falvakhoz, ahol egész nap nézheti a török szappanoperákat. Majd amikor jön a 40 perces reklámblokk, valaki kijön a házból, és metszőollóval jól megnyirbálja a teabokrot.

Majd az egészet összeöntik, és bekerül a központba. Ezért is hasonlít egyik török tea a másikra olyan nagyon.

Valami utólagos szelektáló azért van, de ne kérdezzétek, hogy csinálják... Talán kikérdezik, ki melyik sorozatot nézte, és az alapján belövik a származási területet... ki tudja...

Ebből már láthatjuk, hogy a török tea, és a minőségi tea két teljesen más termék. Nem véletlen, hogy a külföldről érkező teát 175% vám sújtja.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy a török tea rossz lenne. Csak éppen más. Nagyon más.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Teagyár[/caption]

A törökök nem is úgy főzik a teát, hogy belelógatnak egy kicsi filtert a nagy bögrébe. Pont fordítva.

A klasszikus török teafőzés a szamovárból alakult ki. Csak míg a szamovár nagy, és bonyolult, nem ritkán drága is, addig a törökök egy egyszerűbb módszert találtak ki: lét teafőzőt raknak egymásra.

A felsőbe (ami általában kisebb) kerül majd a tealevél. Nem egy filter. Nem is egy marék. Hanem amennyi belefér. Az alsóba kerül a víz. Szintén annyi, amennyi belefér.

Majd az egész a tűzre kerül. Persze nem úgy, mint a boszorkány a Jancsi és Juliskában. Hanem szépen. Felülre kerül a felső teafőző, alulra az alsó. Fordítva is lehet, meg ordítva is, de egyik sem hatékony.

Amíg az alsóban felforr a víz, addig a felsőben is úgy-ahogy sül-pirul-párolódik a tealevél. Amikor pedig felforrt a víz, akkor azt beleöntjük a felsőbe. Nem árt ezt óvatosan csinálni, mert azonnal egy rettentő agresszív tea keletkezik. Aztán még a végén leharapja

valaminket...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Teafőzés[/caption]

Látható, hogy az alsó teafőzőből jelentősen megcsappant a víz. Töltsük fel megint! És tegyük vissza a tűzre, rá pedig a felső teafőző. Immár tele vízzel is, meg tealevéllal is.

A teát legalább addig áztatjuk, míg az alsóban ismét felforr a víz. De a törökök szeretik legalább 10-15 percig áztatni, hogy olyan legyen, amivel máshol már aszfaltoznak.

Persze nem így, direktben fogják meginni, és nem is kell a vendégeknek kést és villát adni a tea elfogyasztásához. Hanem a felszolgálatás úgy történik, hogy:

Előkészítjük a török teás poharakat. Szépen, egy kupacba.

Azért, hogy a tea ne legyen stresszes a hideg pohártól (és ne kezdjen visszabeszélni), forró vízzel meglocsoljuk a poharakat. Ezt leginkább az alsó teafőző tartalmával tehetjük, hiszen ebben van a forró víz. Ezt az öntözést tehetjük óvatosan is, meg nagy lendülettel. Lényeg, hogy a forróvíz inkább a poharakba jusson, mint ránk.

Öntsük ki a poharokból a forró vizet. Szintén ügyelve arra, hogy ne magunkat áztassuk el. Az Ego-tea nem finom. Legalábbis nem minden esetben..

Most jöhet a tea a poharakba. Vigyázat! Most már nemcsak a tea, de a pohár is tűzforró! És csak kicsit öntsünk. Mondom, hogy kicsit!

Próbáljuk újra a 4-es pontot....

Most, hogy a poharakban kb. 2 mm teaszirup van, öntsük fel forró vízzel. Ez már izgalmasabb lesz, mert egyik kezünkben a teás kanna, másikban a forróvízes kanna, és próbáljuk nem magunkat leönteni vele.

Sikerült!

A teázás az összejövetelek központi eleme. Egy jól megpakolt teafőzővel simán ki lehet szolgálni 60-80 rokont.

Külön érdekesség a teás pohár alakja.

A mitológia szerint ez egy nőt ábrázol.

És ennyi.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török tea, török tengerpart[/caption]

De nem szabad megkeletkezni az ergonómiai részletekről sem. Egy teáspoharat két ujjal meg lehet fogni az elkeskenyedő résznél. Mégpedig nagyon is stabilan. Olyannyira, hogy akár teáspohárral a kezünkben is lehet beszélgetni, hadonászni. Nem fog az értékes nedű elrepülni, és ronda nyomot hagyni a falon. Annál is inkább nem, mert ezek a poharak

nagyon nehezen törnek össze. Inkább egy ronda lukat hagynak a falon, ha véletlenül nekirepülnek.

Na, tényleg ennyi! Kiültem a Boszporusz-partra teázni....

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz-parti teázó[/caption]

2015-07-22

Az ókori Egyiptomban a macskák szent állatok voltak. Törökországban viszont ők családtagok.

Persze a macskák szemszögéből mindez azt jelenti, hogy hajlandóak elfogadni az áldozati ételmet, cserébe, hogy ....

Még Terry Pratchett jegyezte meg az egyik macskás regényében, hogy ők az evolúció sikerei. Az enivalóért és a gondoskodásért cserébe mindössze dorombolnak. Ami azt jelenti, hogy én (mármint a macska) jól érzem magamat. Ezért pedig az emberek megőrülnek, és hajlandók bármit megtenni ezeknek a cuki szőrös aranyos állatkáknak (rövid nevükön: dögöknek).

Törökországban, és így Isztambulban is rengeteg macska van. Amolyan bent vannak a közönsben, ahol mindenki eteti és itatja őket. Néha még játékot is kapnak. Cserébe pedig az emberek elviselik, hogy beköltöznek az üzletekbe, boltokba, cégekbe és lakásokba. Vagy akár a kocsik tetejére (dísznek persze).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Patikus macska[/caption]

Isztambulban rengeteg macska van. Ha csak enyhén akarunk becsülni, és azt mondjuk, hogy minden emberre csak 3 macska jut, akkor is legalább 45-60 millióan vannak!

Szóval sokan vannak.... És mindenki imádja őket.

Vagy nem, de akkor is...

Most pedig a , miszerint Samsun városában további kényeztetésekre számíthatnak. Az észak-törökországi Samsun tartományban azzal a céllal épült meg két év alatt a „macskaváros”, hogy egészséges és kényelmes életet teremtsen a kóbor macskák számára.

A létesítményt Samsun város önkormányzata építtette. A száz négyzetméter területű menhelyet, amelyben a beteg cicákat is kezelik, „macskavárosnak” nevezték el.

A macskaváros cica-lakói számára bungalókat, valamint különböző hidakat és útvonalakat alakítottak ki.

Hüseyin Aydın, a menhely felelős állatorvosa elmondta, hogy a kerületi önkormányzatoktól is hoztak ide kóbor macskákat ivartalanításra.

Aydın azt is elárulta, hogy a kezelés alatt álló beteg macskák számára létezik egy elkülönített rész, és hozzátette, „a cicák a kezeléseik és az ivartalanítás után a

macskavárosba kerülnek. Ez egy olyan hely, ahol a macskák egészségesen és boldogan élhetnek.”

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Macska apartman - Forrás: gaiadergi.com[/caption]

Mindemellett az állatorvos említést tett arról is, hogy a területen mesterséges utakat építettek ki, hogy megóvják a cicákat a sártól, valamint azt is közölte, hogy a macskaváros lakóinak összes szükségletéről gondoskodnak.

Aydın kiemelte továbbá, hogy a macskaváros egyedülálló Törökországban, és hozzáfűzte: „A jövőben kibővíthetjük a macskaváros területét. Jelenleg 50 cicáról gondoskodunk. A létesítmény kifejezetten a szegény és beteg kóbor macskák számára jött létre.”

Forrás: Hürriyet Daily News
Fordította: Petrovics Bianka – Türkinfo

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt meg éppen vasárnap van...[/caption]

.

Arka das

2015-07-23

Ha Törökországba jössz, akkor feltétlenül ki kell próbálnod a török fürdőt, amit itt hamamnak hívnak.

Mégpedig azért, mert...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Çemberlitaş hamamı - Forrás: Çemberlitaş hamamı[/caption]

Egyesek szerint a fürdést, mint technikát, élményt, hobbit és praktikus szokást az Isten találta ki. Mások szerint pedig az Ördög műve.

Annyi biztos, hogy nem tudjuk, mi történt a Hetedig Napon. Azon kívül persze, hogy csend volt, mert az Úr lepihent. De ezt hol tette, miként, arról nincs információ. Egyesek (1) szerint aznap a függőágyat teremtette, majd tesztelte. Mások (2) szerint inkább fürdeni ment. Ez utóbbi nézet képviselőinek egy része (2A) szerint logikus lépés lenne, hogy kipróbálta a frissen készült strandokat. Annál is inkább, mert ekkor még nem volt tömeg és a víz is tiszta volt még...

A 2B nézetet vallók szerint inkább hamam-ba, azaz török fürdőbe ment. Ebben az esetben viszont - mutatnak rá a 2A-sok és a 3D-sek (akiket senkit se tudja, milyen nézetet képviselnek, még ők sem) - a masszórt is meg kellett teremteni. Úgy viszont felborul az egy férfi+egy nő rend. Hogy esetleg mégis történt volna valami ilyesmi, arról csak a 2014-es eurovision eredménye tanúskodhat...

Az viszont biztos, hogy a török fürdők példaképei a római fürdők voltak. Azok pedig a görög mintákra épültek. Ők pedig... ki tudja, honnan...

Minden esetre a fürdők egyik első, jelentős elterjedése a rómaiaknak köszönhető. Ők meglátták benne a praktikusságot és az élvezetet is. No és persze a szociális fontosságát. E mellett az sem volt mellékes, hogy a katona a farkasordító hideg őrszolgálat helyett után a jó melegben izzadhatott (ezt ma sok helyen olcsóbban, pár főnöki ordítással szokás megoldani).

Az első római mintájú fürdőt, aminek már hamam volt a neve az arabok építették. Mégpedig 641-ben Alexandria elfoglalása után. Ekkor gondolták úgy, hogy a csata után jól esik egy kis fürdőzés. Az Oszmánok majd csak a X. században, Anatólia meghódítása közben kavarodnak bele az ilyen típusú fürdési kultúrában. Nekik lett a jelmondatuk a Hadüzenet-Háború-Hamam. Nem véletlen, hogy mitán Kis-Ázsiát elfoglalták, Európa meghódításában már lassabban haladtak. Miközben egész Észak-Afrikát simán bekebelezték. És ugyebár Budán is sokáig megálltak...

Valójában a török fürdők (hamam) egyáltalán nem úgy néznek ki, mint amire mi fürdőkként gondolunk. Tényleg leginkább a római stílusú fürdőkre, therma-kra hasonlítanak. Azzal a fő különbséggel, hogy még medence sincs bennük. Az olyan medencés helyek, mint pl. a budapesti Rudas, csak elvétve találhatóak.

A hamam-ok fő ismertetője a kupolás rendszer, ami már messziről jól látszik.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török fürdő Safranbolu városában (Cinci hamamı)[/caption]

Ez általában 2-3 fő, és több kisebb mellékkupolából áll. Elsőre a dzsámik, és a hanok is ilyenek. De egy idő múlva rá fogunk érezni a különbségre, és akkor is észrevesszük őket, ha már mindenki régen elfeledte és benőtte a gaz.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kétszáz éves elfeledett hamam Trabzon városában (Hacı Arif Hamamı)[/caption]

Ha pedig ilyet látunk, akkor mindenképpen érdemes bekukkantani! Megfelelő elővigyázatossággal persze, mert bármi (tényleg bármi: téglá, üveg, macska, szőnyegárus, mi magunk, stb..) eshet a fejünkre!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kétszáz éves elfeledett hamam Trabzon városában (Hacı Arif Hamamı)[/caption]

Ha viszont szerencsénk van, akkor felfedezhetjük a régi hamam szerkezetét és működését.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kétszáz éves elfeledett hamam Trabzon városában (Hacı Arif Hamamı)[/caption]

Egy török fürdő a következőképpen épül fel:

Van az előcsarnok, ide érkezünk meg a belépőjegy kifizetése után. Ez már szeparált részleg. Ide vagy csak a nők, vagy csak a férfiak léphetnek be. A török fürdők ugyanis nem koedukáltak (van néhány, erről majd később). Így a bevezető képen látható jelenséggel csak a nők találkozhatnak..... (sok sok pont...).....

Ebben az előcsarnokban öltöznek át a fürdeni vágyók a kis fülkékben. De ne gondoljunk pókemberes fürdőgatyára, vagy bat-man-es bikinire. Az átöltözés ugyanis valójában vetkőzést jelent. A fürdőmestertől kapunk egy szexis (de bat-man nélküli) csikos törölközőt, meg egy olyan fapapucsot, amivel remekül lehet kopogni, meg hátraszaltózni.

A női oldalon ez kevésbé szokás. A hölgyek ugyanis nem elégednek meg akármilyen

törölközővel, ők jobb szeretik az otthonról hozottat használni. Így se törölköző, se papucs nem jár a belépő mellé.

Ez az előtér. Innen egy kis kapun lehet a tényleges fürdőbe bejutni. A hamam méretétől függően egy nagyobb és több kisebb terem lehetséges. Medence sincs. Úszógumit, pálmafás matracot és strandlabdát kár hozni. Nincs medence és kész.

Helyette viszont egy hatalmas márvány követ találunk, amire olyan remekül fel lehet feküdni (és mindjárt elaludni). Itt történik az izzadás, és a tényleges fürdés.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Çemberlitaş hamamı - Forrás: Çemberlitaş hamamı[/caption]

A kő roppant meleg, hiszen alatta fűtenek (általában fűrészporral). Persze nem annyira, hogy odasüljünk. De azért ajánlott néha átfordulni a másik oldalunkra, hogy egyenletesen piruljunk. És persze minden tiszta gőz. Na de mégis, hol a víz? Mitől fürdő?

A falon található több csap párosával. Egyikből jéghideg, másikból tűzforró víz folyik. A csap alatti tárolóba pedig mi magunk keverhetjük össze a vizet, attól függően, mennyire meleget vagy hideget szeretnénk. Utána pedig egy tállal jól magunkra öntjük. Úgy, hogy elázzon minden, rendesen. Az se baj, ha a szomszédunk is kap belőle. Feltéve, ha alacsonyabb és feltűnően hátrányban indulna egy kézítusa esetén.

Az igazi fürdésnek persze megvannak a maga jól bevált szabályai, sorrendjei. Ezt nem kell nekünk tudni, hanem jobb mindjárt megkérni a fürdőmestert, hogy ő végezze el a tisztítást rajtunk (kefe - igen, tényleg a kefe a neve, és pont azért, mert mert jól le leszünk kefélve). Annál is inkább, mert ő biztosan profi, meg jó erőben van, stb... És mert van nála kefe!

Ez pedig majd azt fogja jelenteni - spoiler!!! - hogy kihoz egy jellegzetes török fürdős szappant. Azzal jól bedörzsöl minket, de úgy, hogy eltűnünk a habban. Majd pedig elő a kefével, és még a tavalyi koszt is levakarja rólunk. És mindez nem fáj! (nem úgy, mint a masszázs, de az már egy másik történet...). Mindeközben változatosan hideg-meleg vízzel öntöget minket.

Ha befejezte a művét, akkor úgy kirak minket a kőre, hogy legyen időnk magunkhoz térni. Ilyenkor érdemes a masszórt kérni. Ehhez mindenkinek csak jó mulatást tudok kívánni.

A nagyobb fürdőknél több szoba van: hideg, meleg gőzös helyiségek, ahol lehet izzadni, vacogni, stb...

Ha mindezen túlesünk, akkor egy nagyon komoly tisztálkodási folyamaton esünk túl. Ez sokkal több, mint amit otthon a fürdőkád tud nyújtani. Ezért is nem mentek ki a divatból annak ellenére, hogy ma már minden lakásban van hideg-meleg víz.

De a török fürdők (hasonlóan a rómaiakéhoz) nemcsak erről szólnak! Sokkal fontosabbak a társadalmi szerepek.

Ugyebár, amikor az ember ki van terítve, mint a rókabőr (és a masszőr éppen a kezét dörzsöli össze), akkor milyen nagyokat lehet beszélgetni a bajtársainkkal! Főleg olyat, hogy uh! Meg oh! Meg hujujj! De a társak félszavakból is értsék meg egymást!...

A női oldal természetesen sokkal összetettebb. Míg a férfiakat általában nem túlzottan érdeklik, mivel kenik magukat (legyen az szappan, vagy vajaskenyér), addig a nőknél ez elsődleges prioritást élvez. Ma is a modern török nők kedvenc kikapcsolódási és szórakozási helyük a fodrász.

Itt lehet ugyanis a legújabb samponokat, krémeket, kencéket kipróbálni, kicserélni, stb.. Ne felejtjük el, hogy a mesés, fűszeres keleten vagyunk, ahol egy nő előbb mondana le a házáról, mint a kozmetikum készleteiről.

Természetesen nemcsak a samponokat, de a híreket is itt cserélik ki. Ami néha nagy mulatsággal és zajjal jár.

Egy történet szerint az egyik pasa nem bírta tovább, hogy az asszonyok a szomszédos hamam-ban nevetgélnek (állítólag éppen rajta), ezért befalaztatta a kijáratot.

Mindezek mellett az utódlásban is komoly szerepe volt a török fürdőknek.

Ez ugyanis az a hely, ahol a nők fátyol és minden egyéb nélkül járkáltak, teljesen meztelenül. A jövődő anyósok itt szemelték ki a feleséget a fiúknak.

A hamam kitűnő helyszín a vadászatnak. Nemcsak, hogy mindent lehet látni, de fel lehet mérni a jelölt kapcsolatrendszerét, viselkedését, anyjához, testvéreihez való viszonyát, stb... (XXI, századiaknak: mintha megnézné a Facebook oldalát).

Ha a célszemély megfelel a célfeladatra, akkor lépett életbe a kettes fázis:

Az anyósjelölt megmosta a feleségjelöltet! Ez elsőre megdöbbenő lehet, hogy úgymond pont ő fog lealacsonyodni a mosdatáshoz. De valójában ez is egy alapos vizsgálatot jelentet. És ha minden rendben volt, akkor ültek le az anyukák egy kiadós beszélgetésre, tervezésre.

Ekkor beszélték meg a házasság pontos menetét, hozományokat, stb... Talán még azt is, mi lesz az ük-ük-ük unokájuk neve...

Majd pedig az asszonyok hazamentek, és nekiálltak a férjek-urak puhítására, bevonására. Persze mindezt óvatosan, hiszen elsődlegesen fontos, hogy a ház ura meg legyen győződve,

hogy az egész házasságos dolog az ő ötlete volt. Közben persze lehet, hogy ilyen gondolatok jártak a fejében...

Jó lenne, ha Ali fiam elvenné azt az Ayşe lányt. Olyan helyes, meg ügyes az a lány. No meg az apjának, Mustafa-nak is jó állása van. Nincs panaszuk a megélhetésre.....

.....

..... Ki a fene az az Ayşe? Meg az apja..... Egyáltalán van neki lánya?? Mennyi idős is az...

... van nekem Ali fiam? Mióta??

Ha minden jól megy, akkor egy nap a jövendő após odaáll Mustafa elé, hogy támadt egy ötletem!

Tehát a hamamokat érdemes kipróbálni, és borsos áráiról.

A Süleymani és az Ağa hamamokról járja az a hír, hogy koedukáltak. De olyankor az élmény messze nem olyan, mint az egyneműek esetében. E mellett mielőtt hamamot választunk érdemes a Tripadvisorban elolvasni az élményeket is. Általában két fő szempont van: mennyire tiszta, és a személyzet mennyire tudta a turistát beledöngölni a márványlapba.

2015-07-24

Isztambul, 1 mondtában.

Isztambulnak : Bizánc, Konstantinápoly, stb...

És sokszor annak valamelyik jellemzőjével nevezték. Mint pl. Új Róma, a Város.
A legrégebbi ilyen ismert nevet Byzans görög hajóstól tudjuk, akinek a jóskok azt mondták, hogy a vakok szigetével szemben alapítson várost. Ez a hely a mai ázsiai oldal volt, ami Byzans szerint jó hely volt, de a vakok nem látták, hogy a túloldal még jobb???

Aztán a történelem során még sok névvel illették ezt a várost, ami egyre csak nőtt és nőtt. A leghíresebb ilyen egymondatos név a ,

Ez mondjuk eléggé kevés fantáziáról tanúskodik, hiszen Rómát is hívták Hét Hegy Városának. Meg vagy még 40 világvárost akkoriban. Még Budapestet is hívták így...

A modern időkben, a romantikusok elnevezték úgy, hogy Isztambul, az álmok és a szerelem városa. Ez mondjuk, bármennyire is rózsaszín, nagyon is helyénvaló elnevezés. Szemben a Hét Hegy Városával, hiszen ma már inkább a lehetne.

Viszont lássuk be, bármennyire is jó ez elnevezés, Isztambul ennél sokkal több arcú. Lehetne mondjuk a Kebabok városa.... Vagy....

Vagy... ezúttal inkább megadom nektek a lehetőséget, hogy ti nevezzétek el! Ötleteknek néhány kép, ami felidéz pár pillanatot a városból...

Írjátok meg ti, mi lehetne a város neve. Hogy szólna ez a monda:

Isztambul a ..... Városa.

[caption id="attachment_8766" align="aligncenter" width="500"] Csúcssebesség[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kilátás a modern városrészre[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Egy nagyon-nagyon-nagy-város...[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Történelmi emlékek (AyaSofya)[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bazááááááááááááááár[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] És persze a macskák[/caption]

2015-07-27

Több évi statisztikai adatok alapján kiderült az eredmény: Isztambulban bármit is teszünk, az átlagos haladási sebességünk 13 km/h.

Teljesen mindegy, mit csinálunk. Ennyi.

Kivéve persze, ha beültünk valahova teázni.

Több évi nem hivatalos statisztika és eltolt mérések eredménye alapján bátran kijelenthetjük. Sőt! Kiállhatunk a színpadra, sziklára, torony tetejére, és bátran kiálthatjuk: Isztambul átlagsebessége 13 km/h

Aztán aki elhiszi, elhiszi. Aki nem, az nem. Úgy kell neki.

Mert ez bizony igaz (vagy nem).

Ez pedig nem jó hír, hiszen Isztambul egyik felétől a másikig eljutni akár 200 km-nél is több aszfaltot vehetünk igénybe. Ez pedig eltarthat egy darabig.

Nem mindig, csak éppen akkor, amikor mi megyünk arra.

Érdekesség a dologban, hogyha kocsival megyünk, akkor is 13 km/h. Ha busszal, akkor is 13 km/h. Ha metróval, akkor is. Ha hajóval, akkor is 13 km/h. Sőt! Ha gyalog megyünk, akkor is 13.... izé... akkor nem ennyi, mert előbb-utóbb beülünk valahova teázni, kávézni, meg kebabot enni. És akkor pedig fújhatjuk a 13 km/h sebességet. Meg olyankor kit érdekel...

Bár kocsival látszólag korlátlanul lehet Isztambulban száguldozni. Sőt! A város egyik jellemzője, hogy akkora, hogy órákat lehet padlógázzal menni, akkor sem érünk a végére.

De mégis. Előbb-utóbb elénk ugrik egy dugó. Mi pedig jól belehajtunk. Mint Ali bácsi a raki-party után. És jól ott is maradunk (megint mint Ali bácsi a raki-parti után). Ezzel pedig értékes másodperceket, majd perceket, majd órákat veszítünk. És hiába a korábbi száguldás, az átlagsebességünk jócskán leesik (megint mint Ali bácsi a raki-party után, de ezúttal a létráról).

Ha viszont busszal megyünk, akkor bár őt is eléri a dugó, de Musztfá bácsi (alias sofőr) ilyenkor mindig talál egy rövidebb utat. Ami lehet egy kisutca. Vagy egy egyirányú utca (szembe a forgalommal persze), vagy egy lépcső, stb... Ez utóbbi csuklóbusz esetében igencsak látványos.

No de hiába a rövidebb út, ha ott a fránya megálló, és mint ilyen, illik megállni ott. Ezzel

pedig fuccs a jó kis átlagsebességnek.

Ott van viszont metró! Az aztán igazán gyors! A föld alatt megy, ahol ritkán találkozunk dugóval!

Csakhogy, a metró a föld alatt van (lásd előző mondat). Ha pedig valamit Isztambulban elásnak, akkor azt komolyan veszik. Elássák jó mélyre (). Ide pedig egyes esetekben igencsak sokáig tart lejutni. Néha több időbe telik a metróra fel és leszállni, mint az egész utazás.

Úgyhogy igen, a metróval is 13 km/h átlagsebességgel közlekedhetünk.

És a hajó? A hajó nem igazán jó játékos ebben a mérkőzésben. Mert ő olyan 24-26 km/h-val halad a vízen. Előtte viszont fel kell rá szállni, várni, míg elindul, stb... Így végül ott is marad a 13 km/h sebesség.

Úgyhogy akárhogy is nézzük, akárhogy is megyünk, ez az átlagsebesség Isztambulban.

Aki pedig nem hiszi, járjon utána! :)

2015-07-28

Hát.... tudja a fene....

De valami van, ami talán mégis segíthet a kérdés eldöntésében.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Egy nagy marék pisztácia[/caption]

A az egyik alapvető élelmiszer Törökországban. No persze nem abban az értelemben, hogy ebből készül a kenyér, tej, pálinka, stb... (hmmm miért nincs pisztáciás pálinka vajon?). Hanem ez az az anyag, amit két étkezés között fogyaszt Anatólia népe.

Csakhogyan kipótolja a szüneteket.

E mellett a pisztácia számos fontos termék alapanyaga. Ilyenek, mint a sütemények, édességek és csokoládék. De még pisztáciás szalámit is lehet kapni!

Ennek köszönhetően pedig pisztáciát szinte mindig, mindenhol lehet kapni.

Abban az esetben, ha piacon vagyunk, akkor biztosan találunk egy magárust (kuruyemiş). Nála pedig többféle pisztáciát is fellelünk. Olyat is, aminél nem kell a héjával vacakolni, mert már hámozott. Azt persze ne kérdezzétek, ki és miképpen piszkálta ki a magokat... De a tapasztalat azt mutatja, hogy ezek nem olyan jók. Talán van valami élvezet abban, hogy végre átjutottunk a héján, és megtaláltuk a jutalom magot...

Általában kétféle kategória szokott lenni: az Antep (Gaziantep), és a Szíria pisztácia. Az előbbi török, míg az utóbbi gyakran nagyobb. De igazándiból nem kell nagyon vacilálnunk, melyik lehet a jobb, mert ki lehet próbálni. Kérhetünk kóstolót.

E mellett azt is láthatjuk, hogy a pörkölés közben mennyire nyíltak ki a maghéjak. Vagyis mennyi kalóriát kell befektetni, míg a finom pisztáciához juthatunk.

Tehát elég sok támpontunk van (vizuális, orr-biográfus, meg ízlelő-bimbós), hogy válasszunk egy jó kis pisztáciát magunknak, majd vegyünk belőle pár száz kg-ot..

Teljesen más a helyzet viszont a boltokban. Ott ugyanis zacskókban árulják a pisztáciát. Természetesen olyanban, ami nem átlátszó.

Nem kell félni, mert nyálcsorgató fotók mutatják, mi is található a zacskóban - mondják a marketingesek - jó, kicsit megválogattuk őket, meg felnagyítottuk. No meg pár órás digitális utómunkával a képeket is szebbé, vonzóbbá tettük.

Vagyis a zacskóban akármi is van, az nem úgy fog kinézni, mint a képen. Még az sem kizárt, hogy almát, találunk benne.

A dolog azért nincs nagyon elveszve, mert azért Törökországban ritkán találni rossz pisztáciát. A bolti zacskós is elég jó azért. Csak amikor ott van az A márka, meg a B márka és a C márka. És mindegyik csábít, hogy őt vegyük meg, de nincs semmi kapaszkodó, hogy melyiket is válasszuk...

Persze lehet azt a módszert használni, hogy a drágább biztos jobb. De ezt a trükköt már nagyon régóta használják tudatosan az eladók. Sőt! A tapasztalat inkább az, hogy az olcsóbb az, amelyik finomabb szokott lenni. De ez se mindig igaz....

Akkor mi szerint válasszunk? A pirosat? Vagy a kéket? Esetleg a zöldet?

Megvan! Az lesz a legjobb pisztácia, amit a legtöbben akarnak ellopni!

[caption id="attachment_8779" align="aligncenter" width="450"] Ezt a pisztáciát lopják a legtöbben[/caption]

Nincs is jobb referencia annál, mint amikor lopásgátlóval vannak ellátva a pisztáciás zacskók.

Meg kell várni, hogy arra menjen egy lengén öltözött nő, és ameddig megáll a forgalom, át lehet menni

2015-07-29

Törökországban az a jó (a kebab mellett), hogy minden névnek jelentése van!

Így ha ránézünk a térképre, akkor az utcanevek mesélni tudnak...

Kivéve persze az Atatürk főutat, mert abból minden kerületben van pár száz darab..

Persze azért itt is vannak olyan bevett szokások, mint pl. a nyaralóhelyeken Pitypang, Pipacs, és más mezei növényekről nevezzék el az utcákat. De azért ez is lehet beszédes. Ha pl. egy nyolcezer éves város belső kerületében találkozunk ilyen utcákkal, akkor leszűrhetjük a következtetést, hogy ott valószínűleg inkább nyaraltak az emberek, minthogy csatáztak.

De Anatóliában ez ritkán fordul elő. Sokkal gyakoribb, hogy a történelmi belvárosokban olyanokkal találkozunk, mint Ágyú utca, Kapu utca, vagy Vizesárok utca.

És ezzel már rá is tértünk a leggyakoribb elnevezésre, a Kapu-ra (kapı). Ha ilyen látunk, akkor biztosak lehetünk benne, hogy ezen a részen valaha egy kapu volt. Mégpedig városkapu. Nemcsak amolyan nyikorgós kapu. Sőt! Nem is kapu a khmm... titkok kamrájába. Hanem az az egyik kapu volt valaha, amivel a városba be lehetett jutni (vagy ki, de ez már csak nézőpont - ostromlott/várvédő - kérdése).

És ahogy ugyebár nincsen luk zokni nélkül, ugyanúgy nincsen kapu fal nélkül sem. Vagyis valahol a közelben a városfalnak kell lennie.

A gondot sokszor a közelben tág értelmezése jelenti. Túl tág azért nem, mert a köveket senki sem szereti messzire elvinni. Így legrosszabb esetben is a fal csak a közeli házakba van beépítve.

Ha viszont szerencsénk van, akkor találunk majd egy darab falat. Még nagyobb szerencse eljövételében meg is tudjuk majd mászni ezt a falat. Amennyiben pedig óriási szerencsénk van, akkor pedig megússzuk, hogy leesünk róla, és így ismerkedjünk meg a török egészségügyi szolgáltatással. Tényleg! Volt, aki utazott már félholdas mentőben? Na ugye!

A várakat rendszerint dombtetőkre, kisebb hegyekre építettek. Ezekben a helyeken találkozhatunk az úgynevezett Çikmaz utcákkal. Ez azt jelenti, hogy ott nem lehet felmászni az említett dombra, hegyre. Minek oka lehet az is, hogy az utca rettentő meredek. De az is, hogy ez zsákutca. Ami persze csak akkor derül ki, miután már 400-500 m másztunk a majdnem függőleges emelkedőn.

Így hacsak nincs egy tartalék tüdő a hátizsákunkban, akkor az ilyen nevű utcával ne

próbálkozzunk.

Ha viszont olyan névvel találkozunk, mint pl. pazar, vagy çarşı, akkor oda érdemes bemenni. Ez ugyanis azt jelenti, hogy ott valaha piac volt. Ha pedig egykor ott volt, akkor most is ott van. A piacok nem szoktak csak úgy eltűnni.

Nem úgy, mint a török fürdőik, más néven a hamamok. Ők néha el szoktak tűnni. Főleg, mióta a lakásokban is van hideg-meleg víz. Sok helyen már csak az utcanév emlékeztet arra, hogy ott hamam volt. De azért ha ilyen utcanévet látunk, érdemes figyelmesen körbenézni, hátha találunk még néhány romot.

Hasonló, ma már nemlátható dolgokra emlékeztet az az utcanév, hogy dere vagy suyu. Ez ugyanis azt jelenti, hogy ott valaha patak volt, vagy forrás. Abban az esetben, ha nem látunk a közelben patakot, vagy nem tocsogunk a mocsárban, akkor nos... a patak már régen eltűnt. És nem azért, mert valaki eladta az egyik turistának...

Összegezve nagyon is érdemes szótárt fogni, ha Isztambulban, vagy valamelyik török városban bemegyünk egy kicsi-nagy-közepes utcába. Mert lehet, hogy pont ennek köszönhetően találunk valami érdekeset.

2015-07-30

Ez lehetne valami jó kis párkereső program is, de nem. Ez maga a valóság Isztambulban!

Felismernek a hangomról a húszmillió ember közül!

A törökök lehet, hogy roppant feledékenyek, ha egy megbeszélte találkozóra kell eljönni. Lehet, hogy feledékenyek (sőt! biztos!), ha valamit a megbeszélte határidőre kell elkészíteni (pláne úgy, ahogy kértük, mindenféle extra hozzáadott kreativitás nélkül). De hogy az emberre nagyon jól emlékeznek, az biztos!

Pedig ez az Isztambul nevű helység nem egy kicsike falu a világ végén. Hanem él benne 13-15-20 millió ember. És még így is ismerik az összes vevőjüket.

Oké, én, mint KÜLFÖLDI (csupa nagybetűvel) feltűnő jelenség vagyok itt. Főleg mivel még törökül is tudok, itt is élek, a szokásokat (és a káromkodásokat) is ismerem, nem olyan meglepő, hogyha még évek múlva is emlékeznek rám 1-1 boltban.

Az már sokkal inkább, hogy azt is tudják, aznap mit vettem, miként fizettem, stb... Mintha csak valami biztonsági kamera felvételét néznék vissza...

Pedig ez a kitüntetett figyelem nem annyira rám vonatkozik (pedig az egonak olyan jót tesz!). Hanem ez a több évezredes kereskedelmi központ evolúciójának eredménye.

Szokták tőlem kérdezni, hogy nehéz-e a török a nyelv. A válaszom mindig az, hogy olyan, mint a magyar. Ezzel pedig meg is tudtuk az előnyeiket és a hátrányait is mindjárt.

Viszont óriási különbség van a török nyelv és pl. az angol nyelv mindennapi használatában. Európában a legtöbb helyen egy sima kenyérvásárlás kb így néz ki:

- Jó napot! Egy kilo kenyeret kérek!

- Tessék! X pénz lesz!

- Tessék, köszönöm viszlát!

Ezzel szemben a törököknél legalább fél óra csevegésnek leszünk a részesei:

- Jó napot!

- Áh, helló! Rég láttalak (tegnap reggel)! Hát hogy van a család! Nagyot nőtt a gyerek? Még mindig a hajadba fújja az orrát?

- Ó igen.. minden rendben. És nálatok hogy mennek a dolgok?

- Köszönjük! Minden rendben! Hogy teltek a ....

.... 20 perc múlva ...

- Szóval egy kenyeret szeretnék.

- Természetesen (mégiscsak egy pékség lenne). Milyet kérsz? A szokásos? Vagy most legyen barna? Teljes kiörlésű? Figyelj! A sógorom most hozott falusi mézet és tojást. Nem kérsz? Ja,

meg van búzacsírás. Ahhoz most jár egy ajándék perec.

- Ööööö, legyen inkább a magos,
- Szeleteljük (ez az a kérdés, amit minden török másképp tud feltenni)?
- Igen, persze!
- És akkor legyen az ajándék perec?
- De hát nem is abból a kenyérből kértem!..
- Nembaj, neked adunk ajándék perecet. Tényleg nem kérsz a sógorom falusi mézéből, tojásaiból? (utalás arra, hogy ha már kapunk ajándék perecet, akkor illik a tojásokat is megvenni, különben az egész kerületben híre kell, hogy micsoda mocskos dögök vagyunk).
- Ó persze! A családban mindenki szereti a falusi tojásokat (ezek egyébként tényleg jók szoktak lenni).
- Akkor tessék.
- Mennyi lesz?
- Kézpénzzel, kártyával, kuponnal, ajándék utalvánnyal, étkezési szelvénnel, ponttyűjtéssel...
- Áh, majd az apósom fizeti. Írják a számlára! Úgyis este ide ül be a híradó után egy órára... stb...

Szóval nincs az a vásárlás, aminél - marketinges szakszavakkal - ne térképeznék fel a vásárló igényeit, életmódját, de még a lukak számát is a zokniján. Más dolog, hogyha kérünk 2 banánt, akkor a nagy odafigyelésben lesz 4 almánk. De ennyire ne menjünk bele a részletekbe. Gondoljunk rá úgy, hogy a kulturális eltérések miatt nem igazán sikerül ráhangolódniuk az igényeinkre (lásd hasonló témában a)

No de vissza az eredeti témára!

A vásárláskor olyan jól elbeszélgetnek az eladók a vevőkkel, hogy ezáltal jól megismerik őket. Nem ritka, amikor komolyabb barátság jellegű kapcsolat is kialakul, aminek eredményeképpen a vevő pl. meghívja az eladót egy ebédre, stb.. Az érdekesség, hogy végül tényleg fejben tudnak tartani ennyi vevőt, és ilyen részletesen.

De hogy csinálják?

És ha ilyen jó a memóriájuk, akkor miért nem sikerül soha azt megjegyezni, hogy én 2 db banánt rendeltem, és nem 4 almát...???

Mondjuk ez a kapcsolat eléggé személyes, mert sokat cseverészünk, stb... Tehát ha ismét elmegyünk ugyan abba a boltba, akkor végül is, miért ne emlékezhetnének ránk? Meg arra a több ezer másik vevőre?

No de! Nemcsak így, hanem még hangról is felismerik az embert!

A sarki autógarázs pl. olyan, hogy már a hangomról (vagy a kiejtéséről??) tudják, hogy én vagyok, melyik az autóm, mit akarok vele csinálni, stb... Teljesen mindegy, melyik telefonról

hívom őket. Egyszerűen tényleg felismerik az embert!

Olyannyira a mindennapi üzleti élet része a hangfelismerés, hogy pl. a telefon társaságoknál is elég hang alapján bejelentkezni, hogy lekérjük a telefon egyenlegünket, vagy valamit birizgálhassunk az előfizetéssel, stb...

2015-07-31

Megjött a meleg! Végre!!!

53 fok!!!

Huhuhuhúúúúúúúú, nem fázunk!

Az idén szerencsénk volt a Ramadánal. Simán csak dög meleg volt. Az az igazi török nyár még nem jött el. Sőt! Volt olyan nap is, amikor végig szakadt az eső.

Ebben az évben egyébként is eléggé nehezen akart a nyár megjönni. Már-már dinnyét is lehetett enni, de mi még mindig fűtöttünk...

Most viszont megjött a meleg. Beállított hozzánk! Kapustól!

Még a több évtizedes országos rekord is megdőlt! 53 fok!!

Igaz, ez Urfa városában (hivatalos nevén Şanlıurfa) történt, ahol a turistáknak azt ajánlják, hogy januárban menjenek. Olyankor egészen hűvös van. Olyan 25 fok körül lehet...

E mellett azt is ajánlják minden turistának, hogy mindenképpen nézzék meg ezt a várost, mert mesés! És roppant izgalmas!

[caption id="" align="aligncenter" width="320"] 54 fok Urfa városában - Forrás: ensonhaber.com[/caption]

Mire a cikk elkészült, már 54 fokot mutatott a hőmérő...

Jó persze, kint van a napon.. Meg lehet, hogy csak két komisz kölyök játszik az öngyújtóval. De akkor is meleg van. Nagyon.

Törökország ebből a szempontból eléggé változatos. Vannak helyek, ahol már szeptemberben leesik a hó. És olyanok is, ahol sosem esik. És van Isztambul, ami.... Hát az egy külön eset... két oldalt tenger, közte egy Boszporusznak nevezett folyosó, stb... ott aztán minden előfordulhat.

Az ország azon részei, ahol a forróság nem ritkaság, hanem a mindennapok része, sok érdekes helyzetet teremt.

Ott vannak pl. Antalya-ban azok az éttermek, ahol egész egyszerűen a folyóban ül az ember.

Persze ez leginkább turista látványosság. Az emberek hagyományosan inkább olyan házakban élnek, amihez kert, belső udvar tartozik. És maga a kert van nappaliként berendezve. Kanapéval, szőnyeggel, tv-vel, mindennel. Így ha kicsit lehűl az idő (pl. mert megérkezik az este), akkor mindjárt ki lehet mászni az óvóhelyről lakásból.

2015-08-02

Törökországban kevés dolog olyan fontos, mint az, hogy milyen képet mutatunk magunkról.

Talán a kebab, és a bárhol-bármikor teázunk egyet előbbre van a fontossági sorrendben. De más aligha...

A törökök mindig is szerették azt, hogyha jó kép alakul ki róluk az ismerősök, és az ismeretlenek között is. Talán túlságosan is! Ahogy, hogy egy török nem érezheti rosszul magát.

Úgyhogy bármi is történik, mindig a legjobb formánkat kell mutatnunk. Legyen az akár egy földrengés is, mi csak ülünk le teázni. Jah, és a frizuránk legyen jó.

Főleg a mostani világban, amikor bármikor bárki lefényképezhet minket! Majd pedig pár másodperc elteltével kint leszünk az interneten. Mégsem nézhetünk ki akárhogy.

A gezi-parki események óta pedig ez fokozottan igaz. Akkor ugyanis egy pirosruhás nő lett pillanatok alatt világhíres, amelyiken összetűzésbe került egy rendőrrel. Azóta mindenki tudja, hogy egy tüntetésre is kiöltözve, kifestve érdemes járni. A fodrásznál is lehet kérni tüntető frizurát, ami egy darabig ellenáll a vízágyúnak...

A szülés viszont egy érdekes kategória. Egy nőnél ugyebár élete nagy kalandja. És persze kell egy fénykép az újszülött babával együtt. No de mégsem lehet csak úgy, ápolatlanul odaáll (odaesni) a kamera elé. Bármennyire is megviselt az esemény.

Egy igazi nő a szülés előtt elmegy a fodrászhoz, fejet most, stb... Persze csak megfelelően, mert pl. körömlakk nem lehet az eseményen, a túlzott hajfestés meg a babának nem jó, stb... Megvannak már a kitaposott ösvények.

Persze a szülésnek van egy hátulütője: általában nem lehet tudni, mikor is van pontosan. Mit tehet ilyenkor a kismama? Leszámítva persze az irányított (császár) szülést, ami a fenti okokból is lett olyan népszerű mostanában.

Nincs mit tenni ilyenkor, vinni kell a teljes felszerelést is a kórházba. A kozmetikai eszközök is bekerülnek a táskába, hogy készen álljon a rohanásra. Rúzsozni pedig lesz majd idő a szülés után is. És persze gondosan figyelni a fájdalom hullámokra: mikor kell a mentőt hívni, és mikor van még idő egy gyors fejmosásra.

2015-08-04

Ki ne ismerné a Hungária együttes Isztambul című számát?!

Vagy ma már inkább úgy kell feltenni a kérdést, hogy ki az, aki emlékszik még rá?

Ha ez nem is az eredeti klipp, de azért még nem rossz. Sőt! (azoknak, akik nem elékeznek rá, meg azoknak is, akik emlékeznek rá, meg minden macskának, akik a napon heverésznek Isztambulban)

[iframe width="420" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/Pfpdt74MDJw" frameborder="0" allowfullscreen]

A Wikipédia szerint az eredeti dalt ööö... mikor is írták? Jó régen... Egyenlőre nem sikerült pontos időpontot találnom. Így ha valaki bármit tud, akár közelítőt is, léci írja meg!

De akárhogy is, eléggé régen készült. Isztambul viszont egy olyan város, ami nagyon gyors, akár napról napra is változik.

Nézzük meg, hogy így, ennyi évtized után, az egykori dal mennyire fedti le a mai Isztambult!
||: Isztambul, óúóúó! Isztambul! :||

No igen... Ez egy olyan rész, ami semmit se változott. És nagyon úgy tűnik, hogy még pár száz évig megállja a helyét.

1. Óó, Isztambul, vágyom nálad lenni bitangul,

Ahol tárva-nyitva a sok bazár,

Csacska szívem arra vár.

Isztambul = bazár - volt régen az egyik nagy reklámja a városnak. Jó kérdés, hogy ez mára mennyire maradt meg.

Tény, hogy Isztambul ma is egy hatalmas bazár. Nemcsak a Fedett Bazár, és a másik turisták által ismert Fűszer Bazár. Az emberre bármerre is jár, úgy érzi, hogy egy hatalmas bazárban van. És valaki valamit mindig el akar adni neki...

A hírekkel ellentétben viszont nem szőnyeget... A legtöbbünkön látszik, hogy magyarok vagyunk, és ők nem annyira a szőnyegvásárlásról híresek....

De a város tényleg egy hatalmas bazár. Önkényesen még az ismertek mellett elneveztünk még pár másikat is: szerszám bazár, lámpa bazár, hangszer bazár, papír bazár, traktor bazár, bútor bazár, számítógép bazár, taxi bazár, stb... Szóval sok van.

Ennek a jelenségnek a fő oka leginkább az, hogy az egyforma üzletek egymás mellé épülnek. Néha megszokásból, néha mert összevesztek a főnökök, néha reményből, hogy hátha ott sikerül, stb... E miatt pedig Isztambulban nagyon jól egy kupacban vannak az egyforma termékek. Megkönnyítve (valójában megnehezítve) a vevő dolgait.

A valóság viszont az, hogy a híres bazár, az igazi bazár, amit a turisák Fedett Bazárnak ismernek, az már csak kirakat. Egy játszóhely az eladóknak és a turistáknak is. A törökök nem oda járnak. A törökök bevásárlóközpontokba járnak. Hasonlóan, mint Európában.

Ami még érdekesebb, hogy a modern bevásárló központok (törökül AVM -Alışveriş Merkezi) már több száz éve megtalálhatóak Törökországban. Legtöbbször han néven. Gyakran pedig işhan néven. A han raktárat jelent, míg az işhan, amolyan iroda házat. De valójában ez is raktár, ahol a termékeket eladják. Néha pedig ott készülnek.

A fő különbség az AVM és az işhan-ok között, hogy egyrészt az işhan-ok nem szoktak olyan jól kinézni. Mármint nem abban az értelemben. Az AVM-k mindig csillogóak, vonzóak, stb... Míg az işhan-ok meg olyanok, ahol hatalmas kupi van. Mégis pont ezért az utóbbi sokkal hívogatóbb. Nem ritkán pedig valami nagyon-nagyon régi és szép épületben találhatóak. Márpedig csak ezért is érdemes bekukkantani az ilyen helyekre.

Ezen kívül az AVM-ben eladók szoktak dolgozni. Míg az işhan-ban a dolgozók. Ami azt jelenti, hogy ők jobban szoktak érteni ahhoz a termékhez, amit eladnak. Sok esetben guruk, akik ide-oda meg is bütykölnek minden félét (vagy legalább elhitetik az emberrel, hogy jobb lett, nem pedig éppen most rontották el).

Vagyis az işhan-ban mindig nagyobb a mozgásterünk. Mígnem át nem esünk egy kupac valamin...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Büyük Valide Han - alias kacatos bazár[/caption]

Viszont mostanában már egyre inkább előkerülnek Isztambul más értékei is: az épületek, de még inkább az emberek.

2. Óó, Isztambul, hogyha este a sok fény kigyúl,

Mennyi night lokál és szép luxus bár!

Szinte látom már.

Isztambul és az éjszakai élet.

Főleg most, hogy lezajlott a Ramadán, és mindenki megszokta, hogy valahol elveszik az éjszakába, pláne nem akar senki hazamenni. Személy szerint a mi utcán csendesebb lett, de ez a szomszéd utcáról nem mondható el. Ott egészen biztosan addig nem ér véget a buli, amíg le nem esik az első hó.

Ennek oka, hogy a mi utcánkban esténként csak focizni lehetett. De mivel most már nincs az étkezés csak éjszakára lekorlátozva, mindenki nappal eszik. Este meg csak nassol. Mintha azáltal, hogy este nem kötelező enni, mindenki kétszer annyit enne.... ez is lehet egy értelmezése a böjtnak... szóval nem fociznak az utcánkban éjjel 3-kor többé, hanem lementek a szomszédosba, ahol éttermek is vannak.

Persze az is lehet, hogy hazamentek aludni, de erre kicsi az esély... főleg, hogy otthon is dög meleg van...

Az igai bulik természetesen az İstiklâl Caddesi környékén, Kadıköy-ben és a Bağdad Caddesi körzetben találhatóak. Nálunk Beşiktaş-ban amolyan diák bulik vannak. Ahol egy bizonyos idő után már minden mindegy...

Én azért a Szinte látom már sort kicserélném valami olyanra, hogy filmszakadás... de ott persze akkor vége lenne a dalnak is...

3. A sok, színes képeslap a kis szobám falán,
Álmaimban arra járok minden éjszakán.

Óóóó!

A képeslapokat felejtjük el! Bár még árulnak olyat, de több helyen találkozhatunk selfie-bottal. Érdekes, hogy Isztambul feliratút még nem láttam. Ha te igen, kérlek jelezd! :)

Szóval a XXI. században már nincsenek képeslapok a szoba falán, csak like-ok a FB-on.

Azt pedig, hogy ki merre jár éjszakánként...FB? Twitter? Instagram, esetleg xxx... az mindenkinek a maga dolga. Ha Óóóó-ra végződik, akkor könnyen lehet, hogy a web-oldal meg xxx-el kezdődik.

4. Isztambul, téged elfogadlak páromul,
S nálad randevúzunk egyszer talán,
A Boszporusz partján.

No, ez megint egy olyan rész, ami mit sem változott...

||: Isztambul, óúóúó! Isztambul! :||

Ez is!

5. Isztambul, tarka képzeletem kitárul.
Mennyi bomba élmény a kaszinóban,
O-ó, eldobom magam!

Öööööö.... én nem úgy ismerem Isztambult, mint ami a kaszinókról lenne híres. Bár lehet, hogy régen tényleg így volt. Szerintem inkább az énekesnő ezen a ponton a rakı-val találkozhatott. És még szerencse, hogy ő dobta el magát. nem pedig őt dobták el. Egyenesen a Boszporuszba. Annak ugyanis évezredes tradíciói vannak. Kell hozzá zsák, téglá, ...

6. S álmodok, hogy csörögnek ott a jampecok,
S hányan értik azt, hogy I love you,
Vapp-bap, subi-dubi-dú!

Mondom én, hogy itt a rakı lesz a dologban.... Sőt, ha a következő sorokat megnézzük, pláne!

7. Milliónyi szuvenír, szép emléket kínál
Szól a szving és jól esik egy drink a bárpulnál
Oóóó!

8. Óó, Hol vagyok, libben százezernyi lófarok,

S én a fess fiúkkal lazítgatok,
S rock and rollt dúdolok.

Héj!

||: Isztambul, óúóúó! Isztambul! :||

||: Isztambul, héj! Isztambul! :||

Isztambul!

Most már 2015 van. Van kedve valakinek egy új dalt írni?

- Ez hihetetlen!!!

- Nem! Ez Isztambul!

Isztambul a csodák városa. Ahol bármi megtörténhet. Ahol a bármi történik meg. A sima, szokványos dolog be sem teszi a lábát, nehogy megtörténjen. - A válasz arra kérdésre, miért nincs kész az a dal már 4 hónapja, pedig csak 5 perc! mondták.

a

2015-08-05

A hiedellel ellentétben a Török hódoltság korszaka nem feltétlenül pusztulást hozott Magyarországra. Sőt!

Az Oszmán Birodalom az elfoglalt területeket természetesen szerette jó állapotban megőrizni és fejleszteni, hogy ez is a birodalom gazdagságát növelje (végül is ez volt a hódítások lényege). Mi sem mutatja ezt jobban, minthogy Kecskemét és környéke ekkor élte át az első virágzó korszakát.

Most erről az korról láthatunk egy kiállítást a kecskeméti Cifrapalotában.

A kiállítás 2016. március 1-jéig tart nyitva.

[caption id="" align="aligncenter" width="630"] „A beszélő köntös nyomában” című kiállítás Kecskeméten[/caption]

A Kecskeméti Katona József Múzeum (közismert nevén „Cifrapalota”, Rákóczi út 1.) 2015. július 31- 2016. március 1 között nagyszabású kiállítást tart a térség török hódoltság koráról.

A kiállítás Kecskemétnek és térségének első virágzó korszakát mutatja be, mely a török hódoltság időszakára esett. A tárlat segítségével bepillantunk a céhekbe tömörült iparosok, a vásárokon forgoló mesterek és kereskedők mindennapjaiba is, mindezt pedig a legmodernebb technikai eszközök felhasználásával tehetjük.

Többek között Kecskemét piactere is megelevenedik azon az interaktív panelen, mely egyike a Cifrapalota legújabb kiállításán használt 3D-s technológiának. A beszélő köntös nyomában címmel megnyílt tárlaton több mint ezer régészeti emléket és soha nem látott rekonstrukciókat vehetünk szemügyre.

(forrás:)

A kiállításon több, mint 1000 régészeti tárgyat csodálhatunk meg. E mellett különleges, soha nem látott 3D-s rekonstrukciók segítségével élhetjük át a török időszakot. Erről egy nagyon látványos videó is készült.

[iframe width="560" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/g8b5FXWiiAE" frameborder="0" allowfullscreen]

A kiállításról bővebb információkért érdemes a [nyomon követni](#), ahova friss képek is felkerülnek.

Maga, a címadó Beszélő köntös is egy nagy klasszikus magyar film, ami Kecskemét török kori életébe nyújt bepillantást. E mellett a film is nagyszerű. 1941-ben mutatták be, mint "Az első magyar színes világfilm"

Nemhiába, leleményes nép a magyar. Ez többször is kiderült a történelem során, ez a film

pedig ismét a bizonyítás egyik példája, mely a török időkbe kalauzol vissza bennünket, még hozzá Kecskemét szabad városába, amit a szemben álló ellenséges csapatok rendszeresen sarcolnak. A városatyák éppen azon törnek a fejüket, hogyan lehetne megszabadulni a függetlenségtől, mert ugyan szép dolog a szabadság, de akkor senki nincs, ki megvédené őket. Sok töprengés után végül Lesták szabómester fiának jut eszébe a megmentő ötlet. Nyomban küldöttséget is indítanak Budára fényes ajándékok kíséretében, s azt kérik a szultántól, tegyék meg a várost valamelyik bég székhelyévé. Teszik mindezt abban a reményben, hogy hátha így megmenekülhetnek a zaklatásoktól.

A szultán azonban bég helyett csak egy köntöst küld nekik, amiről - az első meghökkenés után - hamarosan kiderül: hatalommal rendelkezik. Ha egy török megpillantja, leborul előtte, s minden kérést teljesít. Természetesen gyorsan híre kerekedik a dolognak, s egy másik város tanácsa Cinnával, a cigánylánnyal elküldi a köntöst, hogy Lesták szabómester készítse el annak a pontos másolatát. A hiú szabó azonban büszke a tudására, így elcseréli a köntösöket, mert úgy gondolja, munkája olyan jól sikerült, hogy senki nem veszi észre köztük a különbséget. Tettéért életével fizet, mert a köntösről hiányzik a titkos jel, minek következtében a bűvös hatás is elmarad. A kétségbeesett városi tanács halálra ítéli Cinnát, a cigánylányt, Miska szerelmét, amiért elkótyavetyélte a gondjaira bízott köntöst. A kuruc csapatok élén azonban épp jókor megjelenik Miska, és megmenti.

A beszélő köntös filmtechnikai szempontból is fontos mérföldkő a magyar filmtörténetben, mely a korabeli szaksajtó szerint nemcsak itthon, hanem európai viszonylatban is úttörő vállalkozásnak számított. Az addig lélektani drámák rendezőjeként ismert Radványi Géza ezúttal új oldaláról mutatkozott be, s kiváló akciófilmet készített, amihez nemcsak a minden addiginál magasabb, 350 000 pengős költségvetés járult hozzá, hanem a külső forgatási helyszín és a nagy számú kosztümös statisztéria, valamint a dekoratív díszletek is.

2015-08-06

A zöldségesnél:

- Csókolom! Mi ez?

- სტამბოლი (*)

- Ööööööö... és azt hogy hívják magyarul???

A külföldi élet egyik érdekessége, hogy egy teljesen más kultúrába csöppenünk (egyeseink inkább csobbannak, míg mások inkább koppannak). Ez viszont nem olyan, mintha beülnénk a moziba, és jókat mosolygunk, hogy pl. az út bal oldalán mennek az autók.

Egyrészt a valóság sosem olyan, mint a mozikban, vagy ahogy elképzeljük (Isztambulban pl. nemcsak jobb, meg bal oldalt mennek az autók, hanem ahova csak beférnek. Nem is beszélve a minibuszokról, amik mindent megengednek maguknak, amit a fizika is megenged nekik). Másrészt a mindennapok teljes mélységeit átjárják. Ilyen az, amikor Isztambulban lemegyünk mondjuk a zöldségeshez.

Az ilyen alap dolgok azért megegyeznek (inkább hasonlítanak), mint a paprika, paradicsom, de tele van olyan dologgal, amit még sose láttam. Jó, oké, városból jövök, de azért néhány alap növényt azért felismerem. Itt viszont olyan is van, ami pl. a tenger alján nő. Na, olyat nem látni a budapesti játszótéren...

Szerencsére az eladók roppant segítőkészek. Bármelyikre rá lehet mutatni, és meg lehet kérdezni, hogy mi is az. És mindjárt elmondják a nevét: törökül.

No, írjuk fel egy papírra, és irány haza, ahol fellapozva azt 2 db. török-magyar szótárt, ami létezik az univerzumban, kiderül, hogy ilyen bizony nincs benne....

Sebaj, mert ott az internet! Beírjuk a keresőbe. És mindjárt kapunk róla képet, ami megnyugtat minket, hogy tényleg úgy néz ki, mint a zöldségesnél. Meg találunk róla 20 másik képet, ami egyáltalán nem úgy néz ki.

Szerencsére ma már nem úgy ment az internetes keresés, mint régen, hogy bármely furcsa szóra talált legalább 3 dél-amerikai focicsapatot és 20 lengén öltözött nőt(?).

De ezzel még nem vagyunk előbbre... A Wikipédián már több szerencsénk lehet. Megtudhatjuk még azt is, hogy mi az apja és anyja neve. Latinul persze.. Némi szerencsével viszont akár a magyar neve is meglehet!

Hurrá!

Aztán persze kiderül, hogy ilyen növény nincs egész Európában... így hiába lett meg a magyar neve (ami valószínűleg valami más nyelvből került át), mégse jutottunk semmire..

Most mégis mi ez? Mire jó??

De nincs pánik, mert a zöldséges ebben is tud segíteni!

Ő ugyanis fog tudni mondani 3-4 tuti receptet, amibe azt az izét bele lehet rakni. És még ad is mellé egy kis csomagot, hogy melyik zöldséget használjuk hozzá, stb...

A végére azért nem derül ki, hogy tényleg mi ez, de legalább tudom, hogy lehet megenni (meg azt is, hogy ezt megenni szokás, nem pedig valami falidisz)

(*) - valójában ez az írásmód Isztambult jelöli . Remélhetőleg ennek a kis trükknek köszönhetően a blogot hamarosan elárasztják a mingél olvasók! :)

2015-08-07

Isztambulban a közlekedés megunhatatlan.

Vagy ha unjuk is, akkor sincs mit tenni. Mégse lehet a kocsit a dugó közepén hagyni...

Aki nagyon unatkozik, az pl. nyomhatja a dudát. Ah! Úgy hallom vannak néhányan....

Egyik kedvenc témánk (a kebab és a macskák mellett) az isztambuli közlekedés. Itt ugyanis mások a szabályok. Nem is szabályok, inkább szokások vannak. Mind-mind annak a praktikus oknak alárendelve, hogy végre, végre valahára eljussunk A pontból B-be. Az A és B pontok egyébként roppant közel vannak egymáshoz, bár néha eléggé cirkalmas útvonalat kell bejárni hozzá. Az isztambuli városfejlesztők nem vacakolnak papírlapos rajzolatással. Valószínűleg direkt 3D-s programban tervezik az utakat, melyek nem ritkán igazán egzotikus alakzatokat alkotnak. Már az óvárosban is két párhuzamos utca között akár 100 m-es szintkülönbség lehet, de a modern bevásárlóközpontok közelében levő utak olyan szinten 3D-ben kacskagingósak, hogy az egyiktől a navigációs programom megsértődött, és azóta csak oroszul hajlandó velem szóba állni. No tehát itt szokások vannak. A szabályok pedig hozzá igazodnak. Ilyen praktikussági szokás az, hogy annyi autó megy egymás mellett, amennyi oda befér. A felfestés pedig... az csak azért van, hogy nem valami unalmas szürke aszfalton kocsikázzunk.

[caption id="attachment_8754" align="aligncenter" width="450"] Két sáv az egysávos úton[/caption]

Ez utóbbi oly annyira igaz, hogy egyes helyek eléggé izgalmasan néznek ki, azáltal, hogy mindenféle fehér-piros-sárga-zöld csíkok vannak felfestve. Közben pedig mindenki megy, ahogy sikerül.

Ha Isztambulban autót akarunk vezetni, akkor igazándiból a taxisosoktól lehet tanulni.

Róluk tudjuk, hogy valószínűleg egy másik dimenzióból érkeztek, ahol az empátia, türelem, és a szabályok betartása, nem is beszélve az udvariaskodásról, egészen biztosan hiánycikk. Ők aztán tényleg érdekesen közlekednek.

Viszont érdemes őket megfigyelni, mert rengeteget lehet tőlük tanulni.

Szoktak is rám panaszkodni, amikor a piros lámpánál beállok eléjük, a sor elejére. De mondom nekik, hogy ők voltak a tanárain. Mondjuk ettől nem szoktak megnyugodni...

Szóval van egy ilyen trükk, hogy nem a sor végére állunk be, hanem mindjárt az elejére. Mindenki elé. Ott egyébként a taxik szoktak állni. Külön érdekesség, hogy bár csak forduló

sáv van, de a lámpa előtt hegyekben állnak a sárga autók.

Na, nekünk ezek elébe kell beállnunk. Mint jó tanítványnak. Megmutatni a mestereknek, hogy milyen ügyesek is vagyunk.

De tőlük olyat is megtudhatunk, hogy melyik a legrövidebb út. Bár a taxira nincs kiírva, hogy hova is próbál eljutni, de jobb ötlet híján megpróbálhatunk egyet követni. Egészen biztosan fog áthaladni. De az is lehet, hogy frászt fog kapni attól, hogy egy ismeretlen autó lohol a nyomában.

A másik, hogy Isztambulban egy amolyan kecskés játékot játszunk: ki adja meg magát előbb, amikor farkaszemet nézünk egymással az egyirányú utcában. Ki lesz az, aki visszatolat. Ilyenben megint a taxisok az egyik legjobbak. De mi lehet még jobbak. Főleg, ha sokat gyakoroljuk. Én a tükör előtt szoktam (ez jó a morálnak is, mert én szoktam nyerni...)

Tehát összességében érdemes a taxisokat követni, hátha el tudunk csípni tőlük pár trükköt, amik hasznosak lehetnek ha Isztambulban vezetünk.

2015-08-10

Trabzon városát, megyéjét, megye úgy az egész keleti törökországi vidéket egy mondatban lehet jól leírni: Gyűrűk Ura élőben.

Ugye a nagyszabású könyvekben és filmekben is gyakran visszatérő jelenet, hogy ott ahol éppen járnak (legyen az erdő, hegy teteje vagy mélye) annak több ezer éves történelme van. És ha a fák beszélni tudnának!... (a film egyik poénja, hogy az egyik helyen a fák tényleg beszélnek, és mesélnek..)

Trabzon vidéke (és úgy általában Anatólia) is pont ilyen. Bemegyünk az erdőbe, ahol találunk egy kicsi követ, majd kiderül, hogy ez egy régen elfeledett monostor teteje...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Vazelon Monastery[/caption]

Feyyaz írt egy e-mailt, hogy megkapta az évi kimenő engedélyét a családjától, főnökétől és a pénztárcájától, hogy mehet nyaralni. Idei érdekesség, hogy egyedül érkezik Törökországba, és mint ilyen azért csak jobb lenne társsal. Viszont az idei célpont Trabzon. Mégha csak pár napra is. Igaz, a város kicsi, és 1 nap alatt tényleg bejárható (kicsit kényelmesebben és részletesebben 2 nap)

Na gondoltam, itt a remek alkalom, mert én is régóta kíváncsi voltam Trabzonra. Úgyhogy én is kikértem az engedélyeimet. Megkaptam a papírt, pecsétet, apostile-t, hivatásos fordítást: mehetek. Hurrá!

Összesen 4 napunk volt, de ebből 2 nem játszott szerepet, mert a repülőgépek csatlakozása miatt este érkezünk, és hajnalban kell visszaindulni. Így ez a 2 nap kiesett. Trabzon viszont nem egy nagy város. A történelmi látnivalók egy kupacban vannak, egy 1500 x 600 m-es téglalapban (no meg persze ott van a törökországi szokásos pár száz méteres szintkülönbség a városok közepén, de az már megszokott). 1-2 dolog lóg ki egy kicsit ebből a területből. Meg egy fontos látnivaló, az AyaSofya, de az nagyon messze. Viszont azért van a csapatban egy Törökország szakértő (ez az ego helye), hogy ezt a távot megoldja valahogy. Végül is, ez egy város: vannak buszok, dolmuş-ok, és még taxik is.

Úgyhogy semmi akadály, hogy 2 nap alatt megnézzük ezt a várost.

Tegyük hozzá, hogy Feyyazzal ketten mentünk. És ha Feyyaz, akkor foci. Ha Trabzon, akkor pedig a Trabzonspor. Pár bolt, stadion, stb... amivel növeljük a kötelező látnivalókat.

Oké, akkor lássunk hozzá!

Szerencsére ma már van internet (meg két útikönyv valamikor a múlt századból..), ami

sokat segít a látnivalók összeállításában. Természetesen az egyik fő kiindulási alapunk a mint szinte mindig. Ezzel pedig mindjárt ki is derült az, ami még később sokszor előjött, hogy Trabzon a turisták számára igencsak a térkép széle.

A Tripadvisor 25 látnivalót jelöl összesen az egész megyére. Beleértve a Sümela Monostort is (mint Trabzon fő látnivalója). Pár dolog kétszer van, más dolog meg nem látnivaló. De kiindulási alapnak mindenképpen jó. A pontokat gyorsan felpakoltam a Google Earth-be. Ennek előnye, hogy könnyen lehet vele kommunikálni (átküldeni másnak), majd lementeni a telefonra, hogy szükség esetén a helyszínen is használhassuk (ajánlott program Androidra:). . Ajánlott mindenkinek, aki komolyabban gondolkozik egy trabzoni túrában.

Volt néhány homályos dolog a városi látnivalókkal. Ilyenek, mint pl. a Szent Anna templom az melyik? A kicsi (küçük), vagy a nagy (büyük) Ayvası. Ráadásul ha egy templomnak a neve nagy-al kezdődik, nem jelenti azt, hogy van kicsi is. De ha van kicsi, akkor kell lennie egy nagy-nak is. Már persze, ha túlélte a történelmi viharokat.

A viharokról bőven a következő bejegyzésben írok. Most legyen elég, hogy itt örmény, görök-ortodox, meg oszmán templomcserek voltak, amikor a nevek is össze-vissza változtak. Nem mindig volt egyszerű megtalálni, hogy az aktuális nyelvű (és vallási beállítottságú) útikönyv/weboldal éppen melyik templomról, dzsámiról is próbál írni.

De végül is, a városi túra összerakása lényegében az első nap sikerült. A tervezés következő fázisaiban már csak finomítgatások voltak.

Azt azért érdemes tudni, hogy minél kevesebb időnk van egy város tartalmas megtekintésére, annál több időt igényel az előkészület. Olyan ez, mintha egy kicsi fiókot szeretnénk teljesen megtölteni hasznos dolgokkal, akkor sokat kell számolgatni, mi hogyan fér bele. Míg egy nagy fiók esetében (azaz ha van időnk bőven), akkor elég mindent csak beledobálni.

Itt pedig most az volt a kérdés, hogy sikerült-e egy nap mindent megnézni a városban, vagy nem. Mert ha igen... de erről majd később..

Közben kerestük a szállodát is. Ebből szerencsére van bőven Trabzonban. Olyan is, ami olcsó, meg ami rettentő drága (3000 TL/éj). Meg olyat is találtunk, ahol egy nyolcágas lányszobában volt 1 db hely. Mivel napi legalább 20 km-t terveztünk gyalogolni (végül csak 16 km lett, mert elfogyott a város), nem akartuk magunkat előre lefárasztani, így dobtuk a lánykollégiumos ötletet... De szóval hotel van.

Mondjuk a miénk érdekes volt, mert csak a fele lámpa, és a fele konnektor működött, de úgyis csak aludni jártunk oda, nem megvenni akartuk.

Már több túránál is nagy segítségek voltak a térképes oldalak. A Google Earth és a nagyon jó

arra, hogy megnézzük, mi van a környéken. Amíg egy várost akarunk megnézni, nagyon jó, mert rejtett kincseket találhatunk. Egyszerűen csak az összes kiemelt pontot végig kell kattintgatni. Így az is kiderül, hogy a tervezett látnivaló (amiről mások már sok képet készítettek), tényleg mennyire izgalmas. Esetleg nem is éri meg odáig elcammogni? Vagy pont hogy találunk más izgalmas dolgokat!

Úgyhogy ezekkel az eszközökkel szépen összeállt a program.

Akárhogy is néztem mind befér az első napba. Direkt lemértem a távolságokat, programmal kiszámoltattam, ráadtam extra időket. De igen, mindet az első nap meg lehet nézni. Ráadásul úgy-ahogy egy vonalba esik minden. Olyan nagyon nem kell cikk-cakkba menni.

Szóval jöhet a kérdés: mi legyen a második nappal?

Trabzon, Rize, és a Fekete-tenger környéke nagyon híres a természetéről és a természetben lakó embereiről. A teáról, és a faházakról.

Sajnos Törökországban azok a vidékek, amelyek az utóbbi évtizedekben módosabban éltek, azok lecserélték a jó kis történelmi házaikat valami új, modern, hangulatnélküli beton szörnyetegre. Márpedig a tea jó üzlet. Így hiába jártam be Trabzon utcáit, rá kellett jönnöm, hogy a történelmi belvárost leszámítva, nincsenek hangulatos házak. Sőt! Olyan, mintha Isztambul valamelyik teljesen hétköznapi házai között járnánk. Egy szem eltérés nincsen.

No, jó, akkor vágjunk bele a tervezés második fázisába: keressük a faházakat a trabzoni hegyekben. Ezek nagyon híresek, több reklámban, sorozatban, stb.. szerepelnek. Igaz, leginkább a szomszédos Rize megyéből, de hát itt is lenniük kell.

A fenti módszert (Google Earth + Wikimapia) most már az egész megyére kiterjesztve használtam. Találtam egy csomó olyan jelölést, hogy Józsi bácsi földje, vagy nyílnak a virágok, meg hogy leesett a hó.

Ja igen, hó! A Fekete-tenger vidékének ismertetője úgy kezdődik, hogy itt is van ám nyár, csak el kell csípni. Szeptemberben le szokott esni a hó, de néha már júniusban.

Szóval mindenki rakott fel fényképeket hóról, virágról, de házakról annál kevesebbek. Mert mint kiderült, a falusi házak is elvesztették a tradicionális jellegüket, és most csak sima beton vagy téglaházak vannak a helyükön. Olyat meg senki se akart fotózni...

No, de se baj! Nézzük körbe az interneten. Tudunk törököül (hahaha!), úgyhogy indulhat az alaposabb keresés.

Persze, mindjárt dőltek is a találatok a fekete-tengeri szebbnél szebb faházakról. Különösen

erről a Sariağaç (sárga fa) falvában található szép konak-ról.

[caption id="" align="aligncenter" width="529"] Történelmi faház Trabzonban (Sariağaç)[/caption]

Oké, hol van ez a Sariağaç? A Google nem tudja... az orosz kereső? Ő sem tudja... Egy oldal azt mondja, Of városka mellett. Átnéztem az egész 100 km-es környéken (sosem lehet biztos az ember, hogy mint jelent a törököknek a közelben szó). Sehol semmit.

De valahol lennie kell, mert oly sok oldal foglalkozik vele!!

Mint kiderült, az első forrás volt vicces kedvében, a többiek pedig csak átvették az infót annélkül, hogy megnézték volna. Ez a ház valójában valahol az Égei-tenger közelében kell lennie. Ott találhatóak ilyen konak-ok. Ajánlott kutatási hely:

Helyette viszont találtunk egy ilyen: Ő is egy sárga nevű faluban (sárga virág) van. Csak éppen bent a francban hegyekben, jó mélyen...

[caption id="" align="aligncenter" width="502"] Sariçiçek Köyü - Forrás: teyfiktanriver (Google Earth)[/caption]

Viszont a Trabzon megyét nézegetve egy ötlet kezdett kibontakozni.

A második napra a fő látnivalót, a Sümela Monostort terveztük. Ez 45 km-e van Trabzon központjától. Ide vagy minibusszal, vagy bérelt autóval lehet eljutni. Ha saját (azaz bérelt) kocsival megyünk, akkor sokkal szabadabbak vagyunk. Az egyik útikönyv pedig azt javasolja, hogy a monostor után menjünk tovább a hegyen át Gümüşhane városába. Mint utólag kiderült, a könyv szerző nem szó szerint értették, és nem traktorral járták be a vidéket Hanem visszább, az E97-es főúton.

Én viszont azt mondtam, hogy miért is ne. Vágjunk bele. Ugyanis ha tovább megyünk az úton, akkor ott egy teljesen más világ tárul elénk. Egy igazi Gyűrűk Ura világ! Telis-tele elfeledett izgalmas épülettel.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Imera monostor - Forrás ismail uğurbaş (Google Earth)[/caption]

Az egész környék, mint egy felföld, tele van szétszórt templom és monostor romokkal. Meg mindenféle más érdekességgel. Pl. szikára épült házzal.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Taşköprü (kőhíd) kőházai - Forrás: Muzaffer BAKIRTAŞ (Google Earth)[/caption]

Ezen a fenti képen egy közönséges autó áll a ház előtt. Tehát az út járható. Persze hiába próbáltam egy rendes képet találni az útról, mindenki csak virágokat, havat, meg a Józsi bácsi földjét fényképezte, majd osztotta meg a nagyvilággal. Így vagy az út tényleg jó, vagy a helyiek annyira megszokták, hogy 1-2 kocsis becsúszkál a szakadékba, hogy ilyesmivel már nem törődtek. Ez a fénykép azért elgondolkoztató:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ilyen út is lehet június végén - Forrás: ziya sahin türk (Google Earth)[/caption]

De közben ez pedig egy jó út (ha éppen nem merült el a sárban)!

[caption id="" align="aligncenter" width="503"] Trabzon hegyek - Forrás: Mil93 (Google Earth)[/caption]

És mi ilyeneket láthatunk (ehhez mondjuk be kell menni a csalánosba):

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Santa harabeleri - Forrás: YAKUP AYGÜN (Google Earth)[/caption]

Meg ilyeneket:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kecskévár - Forrás: Ercüment YILDIZ (Google Earth)[/caption]

Ráadásul egyik-másik fényképnek görög neve volt, ami azt mutatja hogy el tud oda jutni a turista.

A dolgot tovább bonyolítja, hogy ezek az utak egyetlen térképen sem szerepelnek. A KMZ fájlba úgy rajzoltam bele őket a Google műholdas képei alapján. Mellé egy-egy jelzéssel, hogy itt kell balra fordulni, itt meg jobbra. Mert ha egyszer elrontjuk, ki tudja, hol kötünk ki a végén...

E mellett pedig a Sema jelezte, hogyha a kocsival le merek menni az aszfaltról, akkor ő maga fog megkötözni, leönteni benzinnel és bedob az egyik szakadékba.

Végül is abban maradtunk, hogy igen, legyen autó bérelés (kb. 100-150 TL egy napra), de legyen bőven elegendő alternatív útvonal, arra az esetre, ha:

megjönne a vihar
leesne a hó
elviszi a víz az utat

lezuhan egy meteor
valamilyik családtagja nyomkövetőt rejt el rajtunk.

Végül rengeteg látványos pontot sikerült összegyűjteni (). Köztük történelmi kőhidat, lezuhant spanyol repülőgép emlékhelyet, háborús emlékoszlopokat, stb... De faház nem volt közte.... Így ott a helyszínen eldönthetjük, merre is haladunk tovább. Időjárástól, és időtől függően. Ugyanis nem tudtuk, a Sümela monostor ténylegesen mennyi időbe fog telni. És nekünk nem csak a hegyen kell átjutni, de vissza is kell érni, mielőtt megy másnap hajnalban a repülő...

Mindeközben a hegy innenső oldalát is vizsgáltuk. Feyyaz ötletére az Uzungöl nevű környéket is bevettük a lehetséges célpontok listájába. Találtunk ugyanis egy olyan utat, ahol csak felmegyünk a dombra, de mindjárt visszagurulunk egy másik völgybe. Itt találhatóak a Santa Harabeleri nevű romok. Ezek vagy templomok, vagy monostorok, vagy ősi részecskegyorsítók voltak. Innen pedig aszfaltos úton megyünk Uzungölbe. Végül is csak 155 km.

De a Google jelezte, hogy csak a hülyék mennek le az aszfalton vissza a tengerig 50 km-t, majd jönnek vissza megint 50 km-t egy másik völgybe. Hiszen van egy remek földút, nyíl egyenesen (madár vágóban, vagy kecske vágóban), ami alig 4 óra. És kevesebb, mint 50 km.

Reményeim szerint ezen a ponton a Google programozók legalább 3 óráig csuklottak...

Akkor Uzungöl!

[caption id="" align="aligncenter" width="640"] Uzungöl (tipikus) látképe - Forrás: traveloturc (Google Earth)[/caption]

Ő is egy tipikus trabzon-tartományi kép: kék tó, meg a dzsámi a két minaretjével. Bár a tó valójában duzzasztva van, de mindenképpen népszerű turista célpontnak tűnik. Vagyis hétvégén tömeg! (a Sümela Monostornál többen is jelezték, hogy hétvégén nem lehet beférni, annyian vannak).

De a turista dolgok mást is vonzanak: lehet pl. enni!

No nem mintha Törökországban könnyen éhenhalna a turista (ha van pénze persze), de amikor faházakat keresünk az erdőben, nem fogunk étteremmel találkozni. Ráadásul minden jel szerint itt tényleg megtalálhatjuk a kereset fekete-tengeri faházakat!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fekete-tengeri faházak - Forrás: iso1967 (Google Earth)[/caption]

Mindössze csak tovább kell menni a tó mellett...

Csak nem mindegy, melyik úton! Ez egyik, ami elvileg egy turista övezetbe vezet fel, olyan meredek, hogy azon valószínűleg a repülők szoktak felszállni. De nem biztos, mert itt is mindenki a havat, a virágokat, meg Józsi bácsi farmját fényképezgette. Útról sehol egy kép.

No de sebjaj! Törökország fő szabálya, hogy kérdezni, kérdezni, és kérdezni. És persze a válaszokat megfontoltan kell kezelni.

- Nem nehéz az az út! Tavaly is csak a Béla gurult le róla markolóval, de már ő is kijött a kórházból.

Ezzel együtt találtunk egy olyan utat, ami nemcsak, hogy járható, de még jól is néz ki!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Uzungöl szurdok - forrás: fatih alver (Google Earth)[/caption]

Ráadásul az odautat sem kell padlógázzal végigvinni, mert számtalan látnivalót találhatunk. Pl. Ilyen konak-ot.

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Memiş ağa konağı - Forrás: Tevfik Aksu (Google Earth)[/caption]

Tehát van bőven látnivaló. Talán ennyit még soha senki nem gyűjtött össze Trabzon környékére. Most már csak az a kérdés, ebből mennyit tudunk megvalósítani...

2015-08-11

Trabzon a török térkép szélén van. Persze az ország sajátossága, hogy mindig van olyan, ami a messzebbnél is messzebb van. Tehát Trabzon még nem a világ vége. Van még azon túl is!

De mivel amolyan térkén végei, világ végei, időnként elfelejtették őt, időnként meg újra megtalálták. Néha a hazaiak, néha meg az ellenség. Egyszer pedig, amikor otthon égett a város, szépen le tudott lépni...

Trabzon történelme bizonyos szempontból olyan, mint az anatóliai városok történelme általában: a kezdetek a világ kezdetéig nyúlnak vissza, és mindenki megfordult itt, aki csak kardot tudott ragadni, vagy sikoltozva menekülni.

De mégis! Egy lényeges különbség akad: ott a Fekete-tenger. És bár van még utána is, mégis Trabzon volt az utolsó nagyváros. Aki utána van, az már tényleg a világ vége.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trabzon Müzesi - Kostaki konağı[/caption]

A legrégebbi, máig fennmaradt írásos emlékek a hellénektől (más néven görögöktől van). Ők valamit nagyon jól csináltak, hogy mindig ők voltak az elsők. Vagy nagyon jó népalapítók voltak, vagy nagyon jó népirtók. De az is lehet, hogy mindkettő...

Az elsők, akikről pontosan tudunk, azok a milétozsi kereskedők voltak. Időszámítás előtt 756-ban jártak erre néhány megrakott hajóval, és mint az ilyen járműveknél, eléggé lassan haladtak. Unaloműzőnek geometriai feladatokat oldogattak, mígnem egyikük kinézett az ablakon, és meglátott egy hegyet. Egy hegyet a sok között. Ami másabb volt, mint a többi más.

- Odanézzetek! Egy trapéz!

Ez volt a végszó. A geometriától megmámorosodott görögök kiúsztak a partra, és mindjárt építettek egy erődöt a trapéz alapú hegyre. De ez annyira nem sikerült jól, hogy a trapézt háromszögre kiigazítsák, így a város neve maradt simán Trapéz. Helyi nyelven Trebizond, Trapezund, Tribisonde, Trapezus, Trapezus, vagy Trapezous. Attól függően, ki mit ivott.

Ezzel pedig kezdetét vette a viharos történelem. Mondjuk a helyieknek nagyon nem tűnt fel, mivel a tenger is viharos volt, szinte mindig. A trabzoniak azóta is nagyon kedvelik a tengert. Kedvenc szavuk a mavi, ami kéket jelent. A kedvenc színük pedig a kék.

Ők, azáltal, hogy a minosziak alapították, a Minoszi kereskedőlánc fontos tagjai lettek. Ez egy több száz városból álló hálózat volt a Fekete-tengeren és az Égei-tengeren. Köztük olyanokkal, mint Sinop, Adydos (Hellespont) és Cyzicus.

Az ókori görögökre az volt a jellemző, hogy van ők ütöttek másokat, vagy a mások ütötték

őket. Ha éppen egyik sem, akkor egymást ütötték.

Majd jött Nagy Sándor, és akkor egy darabig volt kit ütni, de utána ismét csak egymásnak estek. Ekkor keletkeztek a mai anatóliai városok (és várak, erődök) nagy többsége. Trabzon nem ilyen volt, mert ő addigra már bőven létezett. Ő inkább az ütöttek még kategóriába tartozott. Bár ha valaki arra járt, és nem volt szimpatikus, azért lelkesen leütötték.

Az egész anatóliai kalamajkáknak végül a rómaiak vetettek végett azzal, hogy mindenkit jól elfoglaltak. Aki pedig háborúztatni akart, azt besorozták, és találtak neki valami jó szaftos frontvonalat. Itt helyben, és a szomszédban mindjárt ott voltak az örmények, a perzsák és Mezopotámia, ami már akkor sem volt egységes. Később Hadrianus császár új, nagyobb kikötőt épített, ahova béke időben a kereskedő hajók érkeztek, míg máskor (vagyis minden páros nap) a katonák.

Trabzonról azt érdemes tudni, hogy innen a hegyekbe bemenni, pláne átmenni, nem könnyű. Így ekkor még mint kikötő volt kulcsfontosságú.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Trabzon hegyek - még csak a kezdetek[/caption]

A Római Birodalom felbomlása túlzottan nem izgatta a trabzoniakat, mert azzal voltak elfoglalva, hogy a gótok gyűjtogatták és rombolták a várost. Később I Justinianus (immár) bizánci császár talált rá, mint remek stratégiai hely a perzsák hátbatámadására. Úgyhogy megtöltötte a várost katonákkal. Ahol pedig megjelent a hadsereg, a romokból pillanatok alatt előkerültek a pide-árusok és így Trabzon újra felvirágzott.

A következő időszakban a genovaiak és a velenciek fedezték fel a várost, mint fontos kereskedelmi megállóhely. Ekkor lett a Selyemút kiemelt fekete-tengeri kikötője. Innen a hajók már Itália partjaira indultak, a karavánok pedig a szárazföldön keresztül. Jócskán lerövidítve az utat, mintha Anatólián kellene átvágni.

Érdekes, hogy Trabzon mégsem lett a selyem központja. Az a mai napig Bursa. Helyette inkább az arany ékszerekben és a faművességben jeleskednek a helyiek. Pedig a város azért is fontos volt, mert az Oszmán Birodalom előtt Kis-Ázsiában rendszeresek voltak a háborúk. Trabzonon keresztül viszont meg lehetett kerülni a bajt, és elsunnyogni mindenki mögött.

A helyzet iróniája, hogy mire a törökök elfoglalták egész Anatóliát, és így végre létrejöhett a biztonságos kereskedelmi útvonal, pont hogy ezzel tettek keresztbe az európai kereskedő házaknak. Ezért kellett Kolumbusznak másik útvonalat keresnie, ami egy olyan felfedezéssel végződött, ami örökre megváltoztatta a világot...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trabzoni aranyékszerek[/caption]

1071-ben a Szeldzsukok megtámadták Bizánc központját, Konstantinápolyt. De nem sikerült elfoglalniuk. Ebben a bánatukban bevetették magukat az erődbe, hogy keressenek egy másik foglалható várost. Valahol roppantul eltévedhettek, mivel a 900 km-el odébb lévő Trabzont sikerült bevenniük a végén. De az uralmuk nem tartott sokáig, mert 1091-ben Theodore Gabras bizánci hadvezér felszabadította a várost. Majd körbenézett.

Mivel a Szeldzsukok már egészen a fővárosig eljutottak, jól mutatja, hogy a Bizánci Birodalom már az utolsó napjait éli. Úgyhogy ők nem tudtak Trabzonnal foglalkozni. A Szeldzsukoknak pedig volt bőven más, akit apríthatnak.

Így Theodore Garbas a trabzoni fal tetején megvonta a vállát, majd kikiáltotta magát királynak. Ellenvetés nem volt. Vagy ha volt is, hamar leesett a trabzoni vár magas faláról.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trabzoni vár[/caption]

1202-ben a Negyedik Keresztes hadjárat megállt Konstantinápolyban. És mint jólnevelt turisták, összeszedtek minden mozdíthatót. Még a Galata-tornyot is elvitték (a mai nem is igazi kőből van, hanem csak egy papírmásolat -). Majd pedig kikiáltották a Latin Császárságot.

Trabzon jó messze volt, és bölcsen úgy döntött, nem avatkozik bele az európaiak kavarássába. Amúgy se tudni, hogy miért támadta meg az egyik szövetséges a másikat, és a korábbiak közül most akkor ki kivel is van.

Viszont ha már úgyis mindenki birodalmat alapít, Trabzon is kikiáltotta magát birodalomnak (Trapezunti Császárság). De csak szépen csendben, nehogy másoknak túlságosan feltűnjön.

Egészen jól elváltak így. Anatóliában mindenki kedvére alakította a saját birodalmát, míg a másik le nem csapta. Trabzon viszont ügyesen manőverezett ezen a veszélyes vízen (mégiscsak hajósok voltak), és mindig elő tudtak húzni egy erős szövetségest. Sőt! Még a birodalmukat is növelni tudták.

[caption id="" align="aligncenter" width="552"] Anatóliai látkép 1300-ban. Forrás: Wikipédia[/caption]

A gondok akkor kezdődtek, amikor elfogytak a szövetségesek. 1453-ban, mikor már Konstantinápoly is elbukott és immár felvette az Isztambul nevet (meg felvett még vagy 30.000 kebab árúst), végleg elfogytak a trabzoniak lehetőségei. Az utolsó császár, Dávid, ráadásul roppant beképzelt volt, amivel jól felhergelte a török szultánt. Aki végül meguntta, majd 1461 augusztus 15-én elfoglalta a várost.

Meg a többi birodalmat is, ami csak útba esett és még nem volt az övék.

Ezzel nem ért véget Trabzon történelme, csak jócskán megváltozott. Főleg, mivel a szultánok rengeteg kebab árúst küldtek oda, hogy ezzel is növeljék a törökök számát.

Ez egyébként nem jelent olyan nagy számot. 1523-ban a török adóhatóság jelentése szerint a városban 1473 adózó állampolgár élt (férfiak). Ebből 152 volt (görög) keresztény, 197 örmény és 221 török.

Annyi buktató van ezekben a számokba, hogyha a törökök már akkor is olyan lelkesen adóztak, mint manapság, akkor a valódi lakosság ennek a több tízszerese lehetett...

Ma egyébként 1,2 millió ember lakik a Trabzon városkomplexumban, ami a környező, mára beépült részeket is magába foglalja. A tényleges városban 312 ezren. 1950-ben még csak 34 ezren voltak.

Az oszmán időszakban a város szépen, nyugalomban tudott fejlődni. Általában kedvenc támpont volt a krími háborúk hosszú sorában. E miatt az oroszok eléggé pipák is voltak rájuk. Az I. Világháborúban el is foglalták a várost, és a hegyekben is komoly háborúk zajlottak. Míg a Nagy Októberi Szocialista forradalom hazahívta az oroszokat, és ezzel elhagyták a várost.

Fontos információ, hogy Szulejmán szultán is Trabzonban született, majd nevelkedett.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Szulejmán tanulószobája és könyvtára[/caption]

2015-08-12

A négynapos túrából csak két nap volt az, amit valóban Trabzon városára, és a környékére tudunk fordítani. De ez nem jelenti azt, hogy ne lettek volna kalandok már az odautazásnál is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trabzon sajt és vaj[/caption]

Trabzonba eljutni nem könnyű..

Vagyis igazándiból nem Trabzonba nehéz eljutni. Hiszen van repülőtere, kikötője is. Naponta több gép is érkezik, stb... Csak ezek mind Isztambulból, vagy Ankarából. Esetleg Antalyából. Szóval először Isztambulba kell eljutni (Budapest Ankara repülőjárat ugyanis nincs).

Két légitársaság van, amelyik Isztambulból Budapestre és Trabzonba is repül: a Török Légitársaság (THY), és a Pegazus (FlyPGS). Ez azért sokat könnyít a csomagoknál, a jegyvásárlásnál, és ha szerencsénk van, az átszállásnál sem kell sokat várni. Feyyaz a Pegazussal jött, én meg Isztambulban csatlakoztam hozzá.

Jah igen, és lehet hajóval is jönni. Egyszer azt is jó lenne kipróbálni. Több társaság is van, amelyik évről évre megpróbálkozik egy teljes Fekete-tengeri körúttal. Ami minden minden bizonnyal izgalmas lenne. Csak valamelyik tengerparti országban minden évben gondok vannak. Így egyenlőre a romantikus tengeri körutazás még várat magára....

Marad a repülő.

Vagy a bevállalásoknál lehet kocsival is. Esetleg busszal.

Érdemes tudni, hogy Törökország hatalmas. Akár két napig is eltarthat, míg az országon végigmegyünk autóval vagy busszal. Mindeközben rengetegen utaznak.

A vidékről gyakran 1-1 családtag felköltözik valamelyik nagyobb városba a jobb megélhetés reményében. Ők pedig gyakran utaznak haza, vagy őket látogatják meg a rokonaik, miként is él a fiúk/lányuk ott a jólétben.

Tehát nagyon nagyon sokan rendszeresen utaznak, a távolságok pedig hatalmasak. Rengeteg a buszos társaság. Olyannyira, hogy Ankarában a központi otogar (buszpályaudvar) olyan hatalmas, hogy simán elmenne bármely európai fővárosba repülőtérenek. De szerintem még annál is nagyobb.

A buszos és a repülős társaságok között pedig folyamatos a konkurenciaharc. Ki tud jobb

áron, több szolgáltatást nyújtani. Busszal utazni roppant kényelmes. Stewardess is van, igényes parkolók, kényelmes buszok. Olyan is, amelyiken az utazók ágyakban aludhatnak.

Ennek köszönhetően a belföldi utazás, a belföldi repülés egyáltalán nem számít drágának. Egy Isztambul-Trabzon-Isztambul retur repjegyet simán 15.000 ft-t is kaphatunk.

Mindehhez hozzátartozik, hogy a buszos hálózat nagyon jól kiegészíti a repülős hálózatot. A reptéren ott állnak a különböző társaságok, amelyek a környékbeli falvakba viszik az utasokat. A roppant jó szervezésnek köszönhetően simán elképzelhető, hogy a nagymama reggel felül a buszra a falucskájában, majd délben a repülőre, délután pedig leszáll Isztambulban. Mindezt úgy, hogy akkor sem fog eltévedni, ha még életében soha nem lépett ki a falujából. Lehet, hogy a repülőtéren a security feliratú helységbe akar majd bemenni dőlgöt végezni, de estére biztosan Isztambulban lesz. Mindeközben max egyszer kellett átszállnia.

Ezzel szemben mondjuk Ferihegy (pardon, Liszt Ferenc) esetében még Budapestre bejutni sem egyszerű. Nemhogy mondjuk Vecsésre. Olyan egzotikus helyekről pedig ne is beszéljük, hogy a turista mindjárt a Balatonhoz, Miskolcra vagy Pécsre jusson.

Mindennek pedig az az eredménye, hogy Törökországban a belföldi repülésnek teljesen más a hangulata, mint Európában. Ott amolyan arisztokratikus hangulat uralkodik, hogy csak a kiválasztottak utazhatnak. Mellette pedig a fapadosok mindegy, csak olcsó legyen hangulatával.

Ezzel szemben Törökországban a repülés semmiben sem különbözik a buszozástól. És egy olyan repülőjárat, mint Isztambul-Trabzon, sokkal inkább hasonlít egy vidéki buszozáshoz. A gép tele volt hazatérő, jól megpakolt nagymamákkal. És valahonnan mintha még tehén illat is áradt volna (tehénbögéssel együtt)... Ki mint csempészik be az ülés alatti zacskóban...

Szóval megérkeztünk Trabzonba, a nép kitódult a repülőről, és mindenki felszállt a saját kis buszára, majd eltűnt a hegyek között... Mi pedig ott álltunk a világ végén az üres kifutópályán a tenger parton...

Persze nem így történt. Mi is kitoldódtunk a többiekkel, hogy mielőbb elérjük a városba menő transzfert. Útközben azért megálltunk, hogy némi információt gyűjtsünk az autóbérlésről.

Autót bérelni nem vicces dolog. Csak olyannál érdemes, aki megbízható. Nemcsak, hogy ne hagyjon az autó az úton, de a szakadékban sem. Szerencsére azért a versenyhelyzet nekünk kedvez: mindjárt a kapun kilépve tíznél is több cég is azon vetélkedett, hogy mi legyünk az ő ügyfelük. Egészen addig persze, ameddig ki nem derült, hogy nekünk nem mára kell a kocsis. Csak infót gyűjtünk. Kaptunk egy szórólapot, és el vontunk engedve.

De legalább megtudtuk, hogy elég széles a választék. Akár mercedes-t is bérelhetünk. Hmm.. nem rossz, mercivel megyünk be a hegyek közé, a nyakig érő sárba. Ez minden fényképen jól fog mutatni! Kár, hogy olyan drága volt..

Najó, akkor irány a transzfer, és be a városba. Nem tartott sokáig. Kb 15 perc múlva már a hotel szobában voltunk.

Éppen ment le a nap, így már csak egy rövid, ismerkedő sétára maradt idő. Meg kerestünk egy igazi, eredeti trabzoni pide sütődét! Neve az volt, hogy Isztambul.

2015-08-13

Trabzon. Arról híres ez a város, hogy itt mindig esik az eső. Ha mégsem, akkor hó. De ha mégsem, a hegyekben biztosan.

Így vittünk magunkkal bakancsot. Biztos, ami biztos. Ha esetleg a kocsit ki kell majd tolni a sárból, hóból, jégből. Mert ilyen még júliusban is előfordulhat.

E helyett amikor igazán lehűlt a levegő, akkor 35 fok volt.

Nem is az a baj, hogy feleslegesen vittük a bakancsot, mert az ilyen mindig előfordulhat. Hanem, hogy a repülőn a hülye súlyhatár miatt a bakancs helyett vehettünk volna pár kg. sajtot, mogyorót, mézet, vagy valami más finomságot.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trabzoni AyaSofya[/caption]

Korán keltünk. Versenybe szálltunk a nappal!

Persze ő nyert. Mert minek már hajnali 5-kor a városban csámborogni, ha úgyszincs nyitva semmi.

De tudtunk, hogy ma le kell tudnunk mindent, mert csak úgy indulhatunk neki holnap a hegyeknek. Az útvonaltervezőt () szerint 19 óra alatt simán le lehet tudni az egészet... Ó, meglesz ez akkor délig!

Szóval kimentünk a hotelből, és irány jobbra. Ott az első dzsámi, mindjárt a sarkon. Előtte pedig, amolyan előjelként egy trabzoni simit árus. Kék-bordó, ahogy kell.

Gondoltam is, hogy egy ilyen ki kell próbálni, de Törökországban nem lehet éhen halni egyetlen városban sem. Majd lesz simit árus, ha szükség lesz rá!

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Trabzon Simit[/caption]

Tehát irány a dzsámi. Mégpedig az İskenderpaşa dzsámit! Jobbra-balra mogyorót áruló boltok...

Nagy szerencsénk volt, hogy tegnap este már bemelegítésként benéztünk. Ma ugyanis zárva volt.

Nincs imaidő, ne menjen be senki. Még piszkos lesz a szőnyeg! Tegnap egész este azt porszívóztam!!

Nem is volt egyszerű fényképezni, mert valaki állandóan ott porszívózott..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] İskenderpaşa Camii[/caption]

Oké, azért pár fotó, most már nappal, kívülről is. Előlről, hátulról, oldalról, ahogy csak szokás a bűnügyi nyilvántartásban. Meglegyen minden. Ha esetleg később elszökne, megtaláljuk.

Így innen még nem látszik, hogy egy dombon vagyunk. Olyan szép egyenes minden. De hamarosan kiderül, amikor elindulunk lefele, a tenger felé a következő célpontunkhoz: Szent Mária katolikus templom.

Minden a törökországi templomok nagy többségénél, itt sem számíttunk bejutásra. Pedig ide azért jó lett volna megnézni, mert eléggé nagy komplexum.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Szent Mária Katolikus Templom[/caption]

Viszont ami különlegesség tetté az egyébként is különleges együtttestet, az a kapun lévő felírat. Itt jól látszik az, amit sokan tudnak, míg mások előszeretettel (főleg szándékosan) megfejtkeznek, hogy az Allah szó jelentése nem más, mint Isten. Így vannak dolgok, amiken nincs értelme vitatkozni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Szent Mária Katolikus Templom kapuja[/caption]

Oké, innen megyünk tovább... mondjuk felfele, de egy másik utcán, mint amelyiken jöttünk.

És hoppá! Mint egy elpattanó szappanbuborék, véget ért a varázslat. Egyetlen lépéssel átkerültünk a modern városba. Ez az, ami semmiben sem különbözik Isztambul, Ankara, vagy bármely más török város modern részével. Úgyhogy csak simán gyalogolunk a következő utcáig, ahol majd vissza felmászunk a hegyre.

Jobbra-balra festékes boltok. Kérdezem is Feyyazt, hogy nem akar-e egy 25 kg-s kiszerezést hazavinni. Biztos simán felengedik a repülőre kézipoggyászként...

Kár, hogy a légitársaságoknak nincs humorérzékük...

Szóval tovább. Vissza a dombtetőre. Amivel elérkezünk Trabzon fő sétáló utcájára. Innen fogunk eljutni az egyik fő attrakciónkhoz, a Trabzonspor foci bolthoz és múzeumhoz. Az esemény kiemelten izgalmas, mert Feyyaz régi szokása szerint mindezt Beşiktaş mezben szokta megtenni. És elmondása szerint eddig seholsem betonozták be valami hátsó falba, vagy épülő stadion alapzatába.

Most is bementünk minden boltba (én lemaradva, hátha mégis futás lesz belőle), és eljátszotta azt a trükköt, hogy lexikon szinten ismeri a focicsapatot. Gyakran jobban, mint az

eladók. Ők pedig végül is örültek a messziről jött török foci rajongónak. Legyen az bármelyik csapatból.

A Trabzonspor múzeumnál egészen megkedveltek minket. Még segítettek is: előre telefonáltak a stadionhoz, hogy jelezzék, két elvetemült magyar fog érkezni. Nem, nem lehet őket eltéveszteni: az egyik Beşiktaş mezben van!

Egyébként a múzeum nagyon kellemes hangulatú. Annak is érdemes benéznie, aki nem foci rajongó (pl. én). A TS kék-bordó (tenger és tea) színeit használva amolyan vízalatti múzeum érzést kell. Mindezen sokat dob a pár régi amfora.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trabzonspor Múzeum[/caption]

A bácsi a végén adott még nekünk 10 kg TS rajongói újságot. Betettük a táskánkba, mert úgyis csak 20 km-t akarunk gyalogolni. Lesz ebben hegymenet is, így jól jön a pluszsúly, nehogy túlszaladjunk a dombtetőn.

A sarkon azért vettünk még 6 liter vizet, a biztonság kedvéért.

Jah, és cipeltük az átkozott bakancsot is, hátha esni fog. Felhő persze sehol egy száll se. És nem elég, hogy a nap 37 fokkal süt, de mindig szemből. Nem volt egyszerű fényképezni. Szóval tovább, tovább.

Következő pontunk egy olyan hely, amit szintén a tegnap esti pide-felderítő úton találtunk. A neve Konak Dzsámi, azaz Faház Mecset. Nincs rajta a turista térképeken, pedig az összes látnivaló közül ez volt az egyik legjobb. Nagyon jó hangulatú, otthoni dzsámi. Pont ahogy a neve mutatja.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Konak Camii[/caption]

Ezután csak pár (száz) lépés volt a Trabzoni Városi Múzeum. Mert Trabzon kicsi város ám. Tényleg egyik helyről ki, másik helyre be.

Ez a múzeum egy olyan hely, amit muszáj mindenkinek megnéznie, akit Trabzon egy picit is érdekel. Itt ugyanis maga az épület történelmi: egy arisztokrata család háza. És a környék fontosabb leleteit (pl. Sümela Monostor) is itt megtekinthetjük.

És természetesen van Atatürk szoba is, hiszen az ország hőse itt is járt. Ezúttal viszont legalább nincsen külön kiállítási terem a zoknijairól.

[caption id="" align="aligncenter" width="370"] Trabzon Városi Múzeum[/caption]

Innen pedig irány a bazár. Amit Trabzonban az egyszerűség kedvéért Çarşı (bazár) kerületnek hívnak. Még a dzsáminak is az a neve, hogy Çarşı Camii.

Természetesen egy olyan város, ami főleg a kereskedelemről tartotta fenn magát az évezredek alatt, annak a bazár negyede is kiemelkedő. Mára már alig-alig maradt meg a hajdani városfal, így nem látszik, de valójában ez egykor egy teljesen külön részleg volt. Ha az ellenfél el is foglalta a palotát, a Çarşı még szabad volt.

Arról persze nincs hír, hogy külön hetekig tartó harcok lettek volna a Çarşı-ért. De

valószínűleg azért, mert az itteniek egyszerűen eladták a katonákat is, meg a hadi tudósítókat is. Sokszor valószínűleg saját maguknak...

A Çarşı-ban rengeteg a látnivaló. Találomra érdemes bolyongani (akkor nem üt meg a guta, amiért eltévedtünk, hiszen direkt eltévedtünk). E mellett számos han-t is érdemes megtekinteni. Legismertebb közülük a Bedesten, ami a legnagyobb is egyúttal.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bedesten[/caption]

De itt is igaz az, ami Isztambul bazár részlegében is: nézzünk be minden kicsi lukba, menjünk be mindenhova, ahonnan nem zavarnak ki. Ha másképpen nem megy, mondjuk, hogy szőnyeget akarunk venni. És amíg a lenyugodott illető elmegy a portékákért, addig kereket lehet oldalni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Alaca han[/caption]

És ha itt jártunk, akkor mindenképpen be kell nézni a Çarşı Camii-ba is!

Az ő különlegessége, hogy Trabzon kedvenc színét, a tengerkéket használja. Ez az egyetlen kék mecset, amit ismerek (szemben mondjuk az isztambuli Kék Mecsettel, ami nem is kék)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Çarşı camii[/caption]

Innen van egy kissé hosszabb (Trabzon mértékkel, mert Isztambulban az ilyen táv még bőven a sarkon kategóriába esik) üres utunk, így a bazáron keresztül megyünk. Közben veszünk ezt-azt. Mert úgyis üres a táskánk. Így találtunk rá egy furcsa modern építésű dzsámira. Ami nem szép, de legalább nem is izgalmas. Olyan kellően furcsa. Úgyhogy megnéztük őt is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pazarkapı camii[/caption]

Mindeközben elérkezett az imaidő. Feyyaz gondolt egyet, hogy felveszi videóra az ezánt. Én addig körbejártam a dzsámit, remélve, nem tudom, mit reméltem.

Mégis, hátul volt pár gyanús gomba kupola. Meg egy luk, ahol be lehetett menni a romok közé. Nem volt semmi Belépni tilos és életveszélyes tábla, ami úgy felkeltené az ember érdeklődését, de azért amíg várok, körbenéztem. Nos, találtam egy hamamot, más néven török fürdőt.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Hacı Arif Hamamı[/caption]

Szóltam Feyyaznak is, hogy ő is nézze meg. Nem minden nap lehet belülről látni egy török fürdőt. Működő esetében pedig nem ajánlott a kamerát bevinni, mert elég hamar élethosszig tartó szabadságot vesz ki.

Így bementünk, és a kutyákat meg azon termékeit kerülgetve bejártunk egy négyszáz éves elhagyatott török fürdőt. Ez tényleg nagy élmény volt!

Oké, megyünk tovább, mégpedig a Fatih Büyücek Camii-hoz. Ez, mint oly sok más trabzoni mecset, eredetileg templom volt. De nem olyan görögös stílusban épült, mint az isztambuliak, hanem hasonlóak a magyarországiakkal. Így hiába dzsámik, eléggé könnyen felfedezhetőek benne az eredeti templomi alakzatok, hajók, stb...

Ez a dzsámi Ortahisar-ban, azaz a Középső Erődben van. Ami azt jelenti, hogy két oldalt szakadék van. De olyan komoly, nem valami vacak kínai import. Ilyen hídon lehet bejutni oda:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Zağnos-híd[/caption]

A középső erőd (inkább vár) remek hangulatú. Egyetlen gond van csak vele, hogy sehol egy étterem. De még simit árus sem. Nagyon klassz eltévedős kisutcák vannak, de ide tartalék élelemmel kell bejönni. És még a foursquare is alig tudott olyan helyet találni, ahol enni lehet. Azt is rossz helyen mutatta.

Végül, amit találtunk, egészen jó kis hely volt. De ki gondolta volna, hogy egy csomó időt fogunk azzal elpazarolni, hogy ennivalót keressünk... Mégicsak venni kellett volna simitet még ott, a hotel előtt. A kiskocsival együtt.

Oké, immár jóllakottan, irány a fő fő dzsámi/templom, a Fatih Büyücek Camii. Ehhez képest eléggé egyszerű volt. És tényleg, mint egy templom..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Fatih Büyücek Camii - Panagia Chrysokephalos Templom[/caption]

A következő helyszínünk meglepően modern célpont volt: egy bevásárló központ. Itt ugyanis a mélyben egy TS bolt lapult meg. Úgyhogy ide is benéztünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trabzonspor shop[/caption]

Javasoltam, hogyha már úgyis itt járunk, akkor a lenti szupermarketbe is nézzünk be, és vegyünk valami nehezet. Mondjuk egy 5 l-es mosószert. Direkt folyadékot, mert azokat úgy szeretik a légitársaságok. Sema biztosan örült volna egy Ariel-nek.

Tovább, és tovább! A Gülbahar (Rózsa-tavas) Dzsámihoz! Róla elmondható, hogy.... hát van...

A fő érdekessége, hogy ez nem templomból lett átalakítva. Az építését pedig Szelim szultán

anyja (Gülbahar Hatun) kérte. Ő volt egyben a Nagy Szulejmán nagymamája is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Gülbaharhatun Camii[/caption]

Innen egy hosszú majdnem egyenes utunk vezetett az AyaSofya felé. Útközben persze Trabzon fő stadionjába (Hüseyin Avni Aker Stadyumu) is bekukkantottunk. Hiszen ott már vártak ránk.

Persze nem, de amikor látták, hogy mifélek vagyunk (mint az atomvillanás az éjszakában, úgy beleolvadtunk a környezetbe), akkor mindjárt kaptunk egy hátsó bejáratot, meg egy ígéretet, hogyha a lábunkat a fűre tesszük, akkor azt eltörik. De egyébként csináljunk, amit akarunk.

Itt még volt egy TS bolt is, ahol szintén mindenkire a frászt hoztuk a Beşiktaş mezzel.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Hüseyin Avni Aker Stadyumu[/caption]

Irány tovább az Ayasofya, mint végső célpont. Útközben még láttunk pár érdekességet.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Yavuz Selim Camii[/caption]

AyaSofya (magyar nevén Hagia Szophia) minden olyan anatóliai városban található, ahol a bizánciak is komolyabban tevékenykedtek. Azaz szinte minden városban van 1-1. Ez amolyan fő templom, Nagytemplom. Általában hasonló tulajdonságokkal is rendelkeznek: bizánci építészeti stílus, sok-sok mozaik, stb... És a város legfontosabb terén van. Kivéve Trabzont, ahol az akkor ismert világ végére tették.

No de sebjaj, mi elgyalogoltunk idáig, visszafele pedig dolmuş-al mentünk (mert miért is ne). Tehát AyaSofya, a trabzoni látnivalók legfontosabbika. Kinézetben pontosan az, amire számítottunk: standard M-es méretű AyaSofya, ahogyan az legördült a futószalagról. Nincs is fele semmi gond, szuper fények, remek képek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSoyfa Camii / Hagia Szophia Templom[/caption]

Az egyik (és egyetlen) oldalsó nyitott hajóban pedig a mozaikok is előkerültek.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] AyaSoyfa Camii / Hagia Szophia Templom[/caption]

Az AyaSofya mindig olyan hely, ahol 500 képkockánál kezdődik a fényképezés, és akkor még csak kívül vagyunk. Úgyhogy adtunk egymásnak egy kis időt, hogy ki-ki a maga vérmérséklete szerint körbefényképezze az épületet. Amikor ezzel megvoltunk, a kapunál találkoztunk.

Akkumulátorok cserélve, új kártya berakva, akkor háromra!

Egy...

Kettő....

Hááááá.....ááááááááá..... miez???

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSoyfa Camii / Hagia Szophia Templom[/caption]

2011-ben, politikai mókából az AyaSoya-nak visszaadták a dzsámi státuszt. Azaz nem múzeum többé, hanem szent hely. És mint ilyen, belépőjegy nélkül megtekinthető (jaj de jó!). Csak éppen nem maradt semmi, amit meg lehet tekinteni:

A padlón szőnyeg, ami lefedi a mozaikokat.

A plafonon háló, hogy a fenti mozaikok se legyenek láthatóak

A falak előtt függöny, így azok sem látszanak.

Helyette van egy kb. 5 líráért kapható led-sor, ami jelzi az irányt, merre is kell imádkozni.

Hívó pedig 0,0 db

Egyébként a függönyöket eléggé könnyen el lehet húzni, ha valaki fényképezni szeretne...

Miután így kiábrándultunk, ki is ááááztunk (olyan sikoltozósan), és mentünk tovább. Immár visszafele.

Eddigi látnivalók eléggé cénára fűzhető útvonalon voltak (olyan cénára tessék gondolni, amit 30 kiéhezett macska nézett bagolynak). Az utolsó látnivaló viszont kilógott ebből a hálóból. Azért is tettük visszafelé. Ez pedig a Yeni Cuma dzsámi (Új Péntek).

Ehhez kellett egy kicsit hegyet mászni, de szerencsére üres volt a táskánk (persze nem), így mint a bakkecskék (túlterhelt bakkecskék) felugráltunk a mecsethez. Valaha ő is templom volt.

[caption id="" align="aligncenter" width="373"] Yenicuma Camii - Aziz Eugenios Templom[/caption]

Ezután irány vissza a hotelbe. De útközben most már tényleg bevásárolunk. Holnap erre nem lesz idő. Kértem is a navigációt, hogy adjon egy jó útvonalat visszafele, át a dzsumbujon. Erre elküldött melegebb éghajlatokra, mert ő csak olyan úri dolgokat tud, mint egyenesen menni. Veszekedtem vele egy darabot, majd azt tettem, ami Isztambulban is bevált már: mindig csak lefele. Az egyszerű, és abból nem lesz baj.

Így legnagyobb meglepetésünkre megtaláltuk a Szent Anna templomot, amit minden turista csak keres, de nem tudja, hol van. No, hát itt van! Az viszont nem derült ki, hogy ez most a kicsi, vagy a nagy.

Persze zárva volt, de mondták a helyiek, akik ott teáztak a kapuban, hogy a kulcsos ember itt lesz (szintén teázni) holnap 10-17 között. Az nem nekünk nem jó, de ha már beszélünk, hátha tudják, hogy ez most a kicsi, vagy a nagy?

Ebből lett egy kis nézeteltérés az asztalnál ülőknél. De végül nem kerültek elő sem a bicskák, és a teás poharak sem kezdtek repkedni. Végül mindenki ivott egy kávé, és lenyugodott.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Küçük Ayvasıl / Szent Anna Templom[/caption]

Mi meg akkor elindultunk bevásárolni, hogy most már tényleg megöltsük a táskánkat valami hasznossal is.

Útvonal:

[iframe
src="https://www.endomondo.com/embed/workouts?w=gWXq9wSgCjc&width=380&height=600&width=500&height=600" width="500" height="600" frameborder="0"
scrolling="no"]

2015-08-14

Mai tervünk: bemegyünk a hegyek közé és...

... visszajövünk mielőtt elkap a hóvihár.

Oké, fel vagyunk szerelve mindennel, ami csak segíthet a hegyi túra eltévedésében. És persze semmi olyan, ami ténylegesen segíthetne, mint pl. sátor, meleg ruha, tartalék élelmiszer, összerakható úrrakéta, stb...

Szóval teljesen készen álltunk, hogy a címlapra kerüljünk.

Két külföldi a hegyek között rekedt az ítélet időben, és már három medvét felfaltak!

A várttal ellentétben a kocsi bérlése roppant könnyen ment. Szóltunk a hotelben, és reggel már ott is várt az autó. Egy olyan, amit kár bevinni a sárba.

Mivel sikerült korán reggel elindulni, elsőnek a trabzoni ajánlott látnivalók legtávolabbjait néztük meg, az Atatürk Villát. Ide nem egyszerű eljutni, mert villa lévén fent van a hegyoldalon. Mindenki azt ajánlja, hogy ne is vacakoljunk az odajutással, hanem üljünk taxiba. Visszafele pedig már lehet jönni busszal. Nagyon elrontani nem lehet. Ha meg mégis... hát akkor meg úgyse fog az illető panaszkodni, mert eltűnik a hegyekben.

Nekünk viszont kocsink van, és navigációnk (Navigon), és ezért pillanatok alatt odaértünk. Mi voltunk az elsők! Hurrá!

A villa elvileg (és gyakorlatilag is) a város ajándéka Atatürknek. Csak éppen ő 1-2 napnál többet nem töltött ott. Így nem nevezhető igazán Atatürk háznak. Ezen kívül egy olyan ház, ami kívülről jól néz ki. Főleg egy pontból. És nagyjából ennyivel vége is.

[caption id="" align="aligncenter" width="371"] Atatürk Villa[/caption]

De legalább gyorsan végeztünk vele, és mehettünk a legfontosabb célpontunkhoz, a Sümela monostorhoz. Röviden ő az:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sümela Monostor[/caption]

Közelebbről:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sümela Monostor[/caption]

Az egész környék tele van hasonló, sziklafalra épített kolostorral. Amely egyszerre volt jó az elmélkedésre, és az elrejtőzködésre, ha éppen úgy hozta a politikai helyzet. Mindegyiknek jellemzője, hogy saját vízgyűjtője van, hűtött szobája az élelmiszer raktározásához, és

lehetőleg önállótlanak. Azaz bőven kihúzzák addig, ameddig az ostromlók rájönnek, hogy néhány maréknyi szerzetesért nem érdemes ennyit vacakolni.

A Sümela Monostort 386-ban alapították. És egészen az I. Világháború végéig működött, amikor is a népcsere alapján az itteni görögök hazamentek. Azóta magában áll, és sajnos nincsen túl jó állapotban. Ráadásul a turisták csak tovább rontanak a helyzeten. Pl. az állandó vakuuzással a fényképezésnél.

Ide kétféleképpen lehet feljutni: vagy leállunk a parkolóba, és felmászunk a meredek hegyoldalon. Vagy pedig felmegyünk kocsival egészen a kapuig. Mivel mi lusták voltunk szorított az idő, eleve a felső parkolóba mentünk. Útközben pedig megálltunk 1-2 vízésésnél.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vízésés[/caption]

Olyan is volt, ami az egyszerűség kedvéért az út fölött folyt át. Naná, hogy az egyik ilyennél (csak 1 volt) megálltunk sztárfotót készíteni!

Mondjuk amikor tényleg szakad az eső (és nem 37 fok van, mint most), akkor ez azért sokkal viccesebb lehet.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Vizenjáró[/caption]

Azért is jó volt ezen az úton jönni, mert az egyik kanyarban remek rálátás nyílt a monostorra. Az előző képek is onnan készültek.

E mellett itt megnézhattuk, hova is akarunk felmenni a monostor után. Pontosabban hova is akartunk. Mert mint a kép sarkán is látható, a felfele vezető út le van zárva. Mert mintha elvitt volna a víz belőle egy darabot. Pedig itt még annyira rossznak nem tűnt. Minden esetre az A, B, és D terv kiesett..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A hegyek meg a továbbvezető út.[/caption]

Na mindegy, majd gondolkodunk rajta később. Meg ott a C terv is. De most előtte irány a Sümela Monostor.

[caption id="" align="aligncenter" width="374"] Bejutás a Sümela monostorba[/caption]

Miután egy jó hosszú lépcsőn majd egy kikapun átmentünk, akkor egy nagyon különleges helyre jutunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sümela Monostor[/caption]

A Sümela Monostor 3 részből áll: az egyik, ami direkt a sziklába vájtak. Majd a szoroson a sziklához emelt épületek. És a szakadék szélén egyensúlyozó házak (ezt lehet látni kívülről). Valószínűleg a magasabb pozíciójú emberek élvezhették a fantasztikus panorámát. Lehet, hogy néha lefújta őket a szél a szikláról, de legalább nem volt szükség ármánykodásra a feljebb jutáshoz.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sümela Monostor - belső terem[/caption]

Az épületegyüttesnek nagyon különleges hangulata van. Mind a színes dekorációs falak, mind az, amelyiken egyszerűen csak a nyers kő látszik. Az egész tényleg egy elveszett, elzárt világot hozott létre.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Sümela Monostor[/caption]

Bármennyire is azzal számoltunk, hogy itt sok időt fogunk eltölteni, a tervezettnél is hosszabb lett a monostor felderítése. Pedig direkt tartalék időt is számoltunk rá, de úgy sem volt elég.

Egy rövid gondolkodás után, és mivel az A, B, és D tervet elvitte az eső (pedig nem is volt eső), úgy döntöttünk, hogy a Vazelon Monostort nézzük meg. Csak nem tart sokáig, utána pedig meglátjuk, merre tovább. Elsőnek mondjuk eszünk valamit.

Ez a monostor nagyban hasonlít a Sümelához, csak éppen teljesen elhagyatott. Nincs belépő, meg út sem. Meg úgy semmi. Bent van az erdőben, és az megy oda, aki akar. Meg aki megtalálja.

A pontos helyét sem sikerült a hordozható digitális térképünkre felrakni. De még az odavezető út is hiányzott. Csak nagyjából tudtuk, hogy melyik földúton kell jobbra bemenni az erdőbe.

Az út meg is lett. Még táblát is találtunk, hogy errefelé! Úgyhogy nagy bátran behajtottunk az erdőbe.

A földút közepesnek mondható. Nem volt rossz, de azért... végül az egyik kanyarban, amikor a térkép jelezte, hogy már elég közel vagyunk, megálltunk. Ez egy kisebb rét volt, amolyan piknikező hely.

Megnéztük, hogy a további út milyen, kockáztassunk vajon? Némi sárra lett bevonva, de olyan nagyon vészesnek nem tűnt. De inkább mégse vágtunk bele. Megyünk inkább gyalog!

A navigáció szerint a keresett monostor úgyis csak 300 m-e vagyunk. Mint később kiderült, hogy az a 300 m függőlegesen van.

Nem is ez volt a gond, mert tényleg roppant közel jártunk már. De az odavezető út éppen a másik irányba vitt. Miközben a navigáció folyamatosan szitkozódott, hogy nem erre kell menni. Így végül majdnem 2 órába került a teljes monostori kiruccanás (plusz amíg a kocsival ide eljutottunk). Az útvonal az alábbi ábrán látható.

[iframe

src="https://www.endomondo.com/embed/workouts?w=mWpd1nF0q6U&width=380&height=600&width=500&height=600" width="500" height="600" frameborder="0" scrolling="no"]

De szerintem teljes egészében megérte. Mert pont ez az, amint a mai túrától vártuk: a Gyűrűk Ura típusú elfeledett, magányos romokat. És ez egy olyan hely, ahova csak mi, csak saját erőből tudtunk eljönni. Nem taxival. Azaz mindenképpen megérte kocsit bérelni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vazelon Monostor bent az erdőben[/caption]

Persze a bejutás nem volt egyszerű. Lévén, hogy nem turista hely, nem volt kiépített út. Csak amolyan kitaposott ösvényecske, hirtelen balra.

[caption id="" align="aligncenter" width="373"] Ösvény a Vazelon Monostorhoz[/caption]

Később még jobb volt, amikor nyakig jártunk a tüskés bokorban, és nem tudtunk, mennyi van még vissza. Pár lépés, vagy egy óra...

Erről is akartunk képet készíteni, de éppen egy teológia vita közepén álltunk (meg a tüskés bokor közepén). Mégpedig azon filóztunk, hogy aki a tüskés bokrot kitalálta, annak van-e anyja. És ha igen, az vajon lehet-e utcalány?

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vazelon Monostor[/caption]

Maga a monostor tényleg nem az a tipikus turista hely. Nemhogy nincs kiépített út, de korlát sincs sehol. Sőt! Már a bejutás is egy kis lukon történik. Utána mindenki kedvére azon a lukon esik le a szakadékba, amelyiken csak akar.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bejárat a Vazelon Monostorhoz[/caption]

Ráadásul sose lehet tudni, mi van alattunk. Vagyis lehet tudni: egy épület, pár emelettel. Amit nem lehet tudni, hogy elbír-e minket. Ezt a fát viszont jól láthatóan nem zavarja a lehetőség, hogy megismerje a gravitációt.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Vazelon Monostor[/caption]

Egyébként az a fa alatt kellett bemászni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vazelon Monostor[/caption]

Sok helyen nem is az volt a meglepő, hogy a tetőt elvitte magával az idő. Hanem amikor a padlót is. Na ott lehet nagyokat sikoltozni lezuhanás közben.

[caption id="" align="aligncenter" width="376"] Vazelon Monostor - Itt lehet egészen a tengerig legurulni...[/caption]

Tehát valóban egy kalandos hely. De mindeközben nagyon, de nagyon óvatosnak kell lennünk! És persze normális cipőt vigyünk magunkkal!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Vazelon Monostor - a jobb alsó kicsi lukon mászhatunk be.[/caption]

Maga a monostor elépítése teljesen megegyezett a Sümela Monostoréval. Ugyan úgy szikla barlangok, fal oldali épületek, és szakadék oldali rész. Ezen utóbbiaknál hiányzik a padló. A sziklánál pedig ott a víztározó.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Vazelon Monostor[/caption]

Miután itt kiszórakoztuk magunkat, és mégsem estünk le a hegyről, visszasétáltunk a kocsihoz. Másnap jelzett a telefonomon a térkép program (maps.me), hogy frissítés van. Ebben már a pontos helyén szerepelt a monostor.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trabzon főút[/caption]

Az egyetlen probléma, hogy délután 4 lett, mire ismét aszfalt volt a kerekek alatt. És még nem is ettünk. Mondjuk ennivalót most könnyebben találtunk. De az is igaz, hogy ezen a főúton pillanatok alatt megteszünk 20 km-t. Főleg ha éhesek vagyunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trabzon főút[/caption]

Lehetett volna az, hogy csak kenyeret veszünk valamelyik út melletti péknél, majd azt menet közben esszük meg, és akkor irány az Uzungöl. Volt rá esély, hogy még napelemente előtt eljutunk oda. Visszafele pedig mindegy, mert elég ha hajnali 4-ig értünk vissza a hotelhez. A gépünk elég korán ment, de nem annyira, hogy e miatt egy kis éjszakai vezetést ne lehessen megkockáztatni.

Feyyaz viszont azt mondta, inkább a maradék időt Trabzon városában töltsük, mert az a biztos. Ő még nem szokott hozzá, hogy hirtelen felindulásból egy fél, másfél Magyarországnit kocsikázzunk. De az is igaz, hogy feleslegesen nem költöttük a pénzt

benzinre, ami Törökországban roppant drága. Simán kijöhetett volna 200 TL is a benzinre, miközben a végén mi csak egy tavat látunk az éjszakában..

Úgyhogy kerestünk egy helyet, ahol ebédelhetünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A kecsketej forrása az étterem közelében. Ők genetikailag úgy vannak programozva, hogy olyan helyre másszanak, ahonnan jókat lehet zuhanni.[/caption]

Szerencsére Törökországban az utak mellett tényleg jókat lehet enni. Ott nem szokták az ételt elrontani. Így mi is teletömtük magunkat. Ráadásul egy helyi hírességet is sikerült kifogni: sütlaç (tejbegríz) Hamsiköyből. Mogyoróval a tetején! Nyam-Nyam.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Sütlaç Hamsiköyből[/caption]

Miközben ettünk, és a leesni próbáló kecskéket nézegettük, megkérdeztem a tulajt, hogy van-e a közelben olyan igazi fekete-tengeri faház. De sajnos ő is csak azt tudta mondani, hogy már egy sem maradt. Kár, pedig annyi időnk volt, hogy a környező falvakat bejárjuk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Maçka - egy trabzoni falu (kisváros), ami teljesen olyan, mint Isztambul bármely kerülete...[/caption]

Na jó, akkor nincs más, visszamegyünk a városba. Itt még van egy kilátó/teázó, ahonnan jól rálátni a városra.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Trabzon látkép (Boztepe)[/caption]

Vacsorára egyet még pidéztünk. Mivel a következő nap már kezdődött a Ramadán, a gépünk is kora reggel indult, úgy döntöttem, teljesen felesleges az alvással próbálkozni. Inkább kiültem a többiek közé teázni. A reggeli valami rém korán volt: hajnali 1-kor! (Trabzon keletebbre van, mint Isztambul).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Zajlik az élet Trabzonban[/caption]

Tapasztalatok:

Trabzon látnivalóit tényleg 1 nap alatt meg lehet nézni. Mégpedig rohanás nélkül. És még marad idő egy kellemes bolyongásra is a Çarşı kerületben. Esetleg, ha tényleg nagyon alaposak szeretnénk lenni, akkor 2 napot rá lehet szánni.

Van 1-2 olyan, amit kihagytunk, és egy kétnapos túrán belefért volna. Jórészt monostorok. De ebből az egyiket elég bonyolult megközelíteni. Ráadásul úgy hírlík, tényleg csak 4 db. fal. A másik ilyen is kb. ilyen. Szóval nem olyan. :)

Trabzon hegyeire viszont bőven több napot érdemes szánni. Szerintem simán egy teljes hetet el lehet ott tölteni. Sőt! Inkább a kérdés az, hogy hol a határ? Mert mindig lehet menni tovább, ahol újabb érdekességeket találhatunk.

Itt viszont komolyan meg kell szervezni, miként és merre megyünk. Azt nem lehet csinálni, hogy minden este visszamegyünk Trabzonba. Rengeteg hely van útközben, ahol meg lehet szállni. Meg lehetne próbálni egy olyan utat, hogy elmenni Gümüşhane-ig, ott a környéket megnézni, majd tovább menni Bayburt-ba, és ismét pár napig a környéket járni. Majd pedig tovább utazni és végül a D925-ös úton visszamenni a Fekete-tengerhez.

2015-08-16

Ha össze kell kötni A és B pontot, az biztosan nem egyenes lesz.

De szükség is van erre, hiszen ha egymással szemben bemegy két kamion a félszemélyes sikátorba, valahogy ki kell kerülniük egymást...

2015-08-17

Meglepő, de igenis lehet érzelmet leolvasni a lökhárítóról.

No meg persze az elütött legyek számát is...

Vannak alapvető KRESZ szabályok, amiket általában a legtöbb országban betartanak. És ez jó, mert ennek köszönhetően nem törtjük össze magunkat és az autónkat ötpercenként. Jó tudni, hogy ha balról jön valaki, akkor én mehetek, mert elsőbbségem van (valójában csak akkor persze, ha meg is adják, tehát egy kis bizonytalanság mindig van benne).

Törökországban, és főleg Isztambulban viszont ez nem mindig járható út. Egész egyszerűen ha ki akarunk menni a főútra, akkor nem lehet megvárni, míg elfogynak az autók. Mert nem fognak elfogyni. Olyan sok van.

Egyszer kiszámoltuk, hogyha az isztambuli autókat egymás után sorba állítanánk, olyan hosszú kocsisor lenne, ami Dél-Afrika csúcsáig is elérne.

Beengedni meg nem fog senki. Ez amolyan felvételi vizsga, belépő. Ha sikerül kimenni a kisutcából, akkor már érdemesek vagyunk arra, hogy a főúttal is megpróbálkozzunk. Ha nem... hát akkor jobb, ha otthon maradunk.

De mindez nem olyan nehéz, mint kívülről látszik. Legfontosabb a szemkontaktus. Ha ez megvan, akkor már bátran nyomkodhatjuk a gázt/féket/dudát (ki, melyiket kedveli) Isztambulban.

Annyit kell csak tenni, hogy figyeljük a környező autók apró jeleit: merre görbül a lökhárítója, hogy áll a kereke, stb...

Persze ez elsőre nem egyszerű, mert 360 fokban kell folyamatosan látnunk ahhoz, hogy érezzük a forgalmat. De ha belejöttünk, akkor már tudni fogjuk, melyik az az autó, amelyik elé ki lehet vágni, melyik az, amelyik beéri egy lelkes dudálással. És melyik az, amelyik garantáltan belapít minket a falba.

2015-08-18

Amikor Tolkien a Gyűrűk Ura c. könyvet készítette, akkor már létezett egy kitalált világ, saját nyelvvel, néppel és történelemmel. Ezt úgy hívták, hogy Középfölde.

A könyvnek (és a filmnek is, de a könyvnek inkább) különleges és egyedi hangulatot ad, hogy a világ történelme nagyon pontosan lett kidolgozva. És amikor a szereplők vándorolnak, akkor lépten-nyomon régi korok apró emlékeibe botlanak. Mint valami utazási katalógusba. Ahol a romok arra hívják a vándort, hogy nézzen körül jobban, hallgassa meg a történelmüket, merüljön el bennük.

Ez a helyszín a valóságban is létezik. Anatólia méltán lehetne Középfölde, hiszen 3.1 kontinens találkozásánál fekszik: Afrika, Ázsia, Európa és az Arab-félsziget.

A történelem legalább 10.000 évre nyúlik vissza. Ilyen hírességekkel, mint a búza őshazája, az első pénz, a vas első megmunkálása, kerék első használata, első város, a Mikulás otthona, Ábrahám szülőhelye.

A 3.1 kontinens találkozása egyben 4 eltérő kultúra ütköző területe is, még a napjainkban is (pláne a napjainkban!). Ami nemritkán (inkább folyamatosan) fegyveres mozgolódással járt. A történelem folyamán számos nép telepedett le vagy foglalta el – hosszabb, rövidebb időre – Anatólia területét, közöttük például: a kolkhisziak, hattik, lúviak, hettiták, frígek, kimmerek, lüdök, perzsák, kelták, tabálok, műszök, görögök, pelaszgok, örmények, rómaiak, gótok, kurdok, bizánciak, mongolok, arabok, szeldzsuk törökök, oszmán törökök. - Anatólia történelme nagyon-nagyon-nagyon-nagyon bőséges. És legalább ilyen bőséges nyomokat hagyott maga után. Törökországban sose lehet tudni, mit találunk, ha felmegyünk a hegyre, bemegyünk az erdőbe, lemegyünk a pincébe, ásunk egy gödröt, vagy csak benézünk a hátsó síkatorba.

Éppen ezért legyen mindig nálunk a fényképezőgép!

Törökország ahogy kelet fele haladunk, úgy merülünk el a misztikumok világában. A természeti adottságok is lenyűgözőek, de ahogy távolodunk a nyugati parttól, úgy kerül elő egyre több és több olyan rom, szikla, kődarab, ami hetekig, hónapokig, sőt! évekig tudna mesélni.

De már Isztambulban is bármikor találhatunk bármit, ha nyitva tartjuk a szemünket.

Itt van mindjárt egy kupola darab, ami csak úgy, simán kiáll egy ház sarkából. Viszont ha a kupola szerkezetét jobban megnézzük, akkor kiderül, hogy nagy valószínűséggel ez egy hamam (török fürdő) teteje. Az pedig nem egy kicsi épület. Ha itt elkezdenénk leásni, akkor rengeteg érdekes dolgot lehetne találni. Ha pedig még mélyebbre ásunk...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hamam a föld alatt[/caption]

Ez a hely a Galata városrész, ami a város határa is volt. A városfal nyomokban még ma is megtalálható (lásd Rumli). Időnként igazán érdekes formában. Itt pl. a fal egy darabja ma már egy lakóház része.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bástya a lakásban[/caption]

Ezt a falat mára a város teljesen benőtte. Olyannyira a mindennapok részese lett, hogy az embereknek már fel sem tűnik, mi mellett mennek el naponta, vagy mire épült a boltja. Lehetséges, hogy az a szög, amire a hamis Rolex órákat akasztja a gyanús utcai árus, több ezer éves.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Galata fal. Karaköy Kapu[/caption]

Még izgalmasabb, amikor kiderül, hogy ehhez az elfelejtett romhoz egy bejárat is van. Vajon milyen titkokat rejt? Milyen múltja lehet? Ha Gandalf itt lenne, biztosan tudna róla mesélni...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Titkos bejárat a Galata falba[/caption]

Dehát egy városfal mégiscsak egy fal. Elégé feltűnő, és bizonyos esetekben időtálló jelenség (Isztambulból is inkább egy bástyát vittek haza, amikor a keresztiesek erre jártak. De hogy minek, az rejtély..., de az biztos, hogy nem a fapados repülőre próbálták felvinni). Már Isztambulban is találhatunk ennél különlegesebb dolgokat.

Itt van pl. egy templomrom. Jó-jó, templom rom máshol is van. Főleg templomok alatt. Az alábbi képen látható viszont egy lakásban található. Mindjárt a nappaliban:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Templom a nappaliban - Forrás: Hürriyet Emlak[/caption]

Míg mások nagy képernyős tv-t tartanak a lakásuk legnagyobb szobájában, itt a tulaj egy pár száz éves krimi templomot nevelget. A lakás egyébként kiadó. A kommentben várom az ötleteket, hogy ki mit kezdene, ha egy templomromja lenne a nappaliban.

Templomromokat máshol is lehet találni. Iznik városánál az egyik napról a másikra.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] 1600 éves templomrom az Izniki-tóban - Forrás: Hürriyet[/caption]

Ebben sokat segíthetett az 1999 földrengés, majd ezt követően az áramlatok. Nem kizárt, hogy egyik nap még kiemelkedik a tóból.

Templomromot találtak Törökország legnagyobb XXI. századi építészeti és archeológiai munkájánál is, a Marmaray (Boszporusz alatti metró) építésénél is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Földalatti ház (villa?) a Marmaray mozgólépcsője mellett[/caption]

A teljes lista, amit találtak a Marmaray építkezése alatt:

több, mint 40.000 lelet (ezek azok, amik nem agyagedények, alias kisköcsögök),
több, mint 1.000.000 cserépedény (ők a kisköcsögök)
36 hajóroncs (30 vitorlás, 6 gálya, és 0 kisköcsög)
csontváz, aki valószínűleg a árusa volt
templomrom (ez sem kisköcsög)
lábnyom, valószínűleg azon sorban állóké, akik ot szerettek volna venni.
és egy egész falu is előkerült. Minden jel szerint a térség legrégebbi települése.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A talált leletek a Marmaray építésénél[/caption]

Ezekhez képest az, hogy mi egyik ügyfelünk (építkezési vállalkozásunk van) a kertjében egy hamamot talált, nem is tűnik olyan nagy dolognak. Pedig az is jó móka volt!

Persze gondolhatnánk, hogy azért Isztambulban nem nagy dolog bármit is találni, mert mégiscsak több ezer éves város. De kicsit távolabb is izgalmas dolgokba botolhatunk. Rosszabb esetben bele is eshetünk...

Isztambul közelében, az európai oldalon a Fekete-tenger partján található a Rumeli Feneri (európai világító torony) nevű falucska. Itt egy genovai erődben lehet kalandozni, ahol is néhány helyen egyértelműen üreges a talaj. Tehát biztosan legalább egy épület van még alatta.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Rumeli Feneri[/caption]

De ugye Trója is Törökországban található, ahol egymáson 9 (másfajta számolás szerint 13) város épült egymásra. És ő is csak dombocská volt az 1870-es évekig. Vajon hány másik domb van, ami alatt hasonló történelmi romok rejtőznek?

Ahogy pedig távolodunk Isztambultól, és megyünk kelet felé, úgy alakul át a táj egyre inkább Gyűrűk Ura jellegűvé. Itt már előfordulhat, hogy egy régi kolostor romjaira bukkanunk az erdőben.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Vazelon Monostor (Trabzon)[/caption]

Vagy kopasz hegytetőn.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Imera monostor - Forrás ismail uğurbaş (Google Earth)[/caption]

Vagy egy elfeledett hamamra valamelyik város hátsó sikátorában.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hacı Arif Hamamı - Trabzon belvárosa[/caption]

Igen, Törökország tényleg a régészek kincsesbányája.

2015-08-19

Isztambulban rengeteg az autó. A 2014-es autószámlálás szerint 3,3 milliót láttak a városban.

Egy másik számítás pedig arról tesz említést, hogy havonta 30.000 új autó kerül az utcákra (azt nem tudni, hogy hány régi kerül a Boszporuszba). De akárhogy is nézzük ez nagyon sok.

Egyszer megnéztük akárhogy: képzeletben egymás után kötöttük őket, és a sor elért a dél-afrikai Jóreménység fokáig.

No de akkor a kérdés: hova a bánatba lehet ezt a rengeteg autót leparkolni?

Ez az a kérdés, amit az isztambuli sofőrök is gyakran feltesznek. Kb. minden 6. percben (1. percben dudálnak, 2. percben megemlékeznek a másik sofőr közeli rokonairól (anyukájáról és apukájának a faji besorolásáról) 3 percben ismét dudálnak, 4. percben villantanak egyet (mert azt is ki kell próbálni), 5. percben megint dudálnak).

c. könyvében egy olyan jövőképet ajánlott, ahol az autók le sem parkolnak, hanem mindenki csak kiszáll belőle, a kocsik pedig valahol elvannak addig. Mondjuk járnak tovább a forgalomban.

Nem tudni, honnan jött az ötlet. Az viszont igaz, hogy bizonyos értelemben ma is ez történik. Rengeteg embernek van saját sofőrje, akinek a szállításon kívül az a feladata, hogy a parkolást is megoldja. Ez néha egy hátsó utcában történik (néhány 100 m-e, vagy 1-2 km-e). Néha pedig visszaállnak a forgalomba és köröznek, mint a legyek.

Igen, a legyek jó hasonlat.

Köztudott, hogy a reptereken parkolni nem egyszerű, nem olcsó, stb... Isztambulban pedig kifejezetten kerülnek az emberek a reptéri várakozást. Helyette inkább a közeli főúton álldogál mindenki. Járó motorral. Ugyanis a hatóság nem örül, amiért a kedves fogyasztók kibúvót keresnek ahelyett, hogy kifizetnék a méregdrága parkolási díjat, így a környéken mindenhol megtiltották a parkolást. De attól még, hogy tilos, nem jelenti azt, hogy nem szabad. Legalábbis addig, míg a rendőr nem látja. Amikor pedig feltűnik a hatósági jármű a távolban, akkor mindenki szétspriccel, mint a legyek.

Tehát köröznek, meg zümmögnek.

Szerencsés esetben valami hátsó, eldugott részen le tudnak parkolni. Ezek pedig amolyan sofőr klubokká alakulnak idővel. Majd megjelenik a teaárus, szendvics árus, ahonnan is már csak egy lépés a kebab árus...

Kevésbé szerencsés esetben (főleg ha nincs sofőr), akkor helyben kell megoldani a

problémát. Oda kell parkolni, ahova sikerül. Parkolásban pedig a törökök nagyon kreatívak. Olyan helyekre is beállnak, ahova más nemzet népei meg sem próbálják. Meg olyan helyekre is, ahol nincs is parkoló.

Apuka mindig mondta Budapest belvárosát járva, hogy oda még háromszor annyi autó beférne...

Régen az autókat mindenféle vas oszlopokkal tartották távol, nehogy a járdára, lépcsőre, nappaliba beparkoljanak. Máshol megelégedtek egy-egy helyes kőgolyóval. Ez utóbbi nem volt igazi akadály, hiszen 2 ember simán odébb gurította (aztán ha nem vigyáztak, akkor legurult egészen a tengerig.). A nagyobb autók pedig vidáman fölé tudtak parkolni.

Nem húzta sokáig az oszlopos megoldás sem. Mert bár ezek bele vannak csavarozva a macskakövekbe, de khm... a macskakövek nincsenek belecsavarozva a földbe. Sőt! Az utóbbi időben szeretnek mindenféle alapozást, meg kötőanyagot is kihagyni az egyébként látványos macskaköves útból. Tehát nem kell nagyon erőlködni ahhoz, hogy egy-egy ilyen vasrudat kiszedjen valaki, és máris lesz pár szabad parkoló hely. A lazábbak nem is vacakolnak azzal, hogy kiszálljanak a kocsiból és egyesével kipiszkálják a rudakat. Hanem mindjárt parkoláskor gázolják le őket.

Nem is olyan rég (jó, 3 éve volt... ez kb. a blog szokásos lemaradása a nagyvilághoz képest.. szóval tényleg nemrég) egy rendőrautó döntött úgy, hogy jót tesz a néppel. Igaz, nem ez volt a szándéka, csak megunta a sorban állókat. És inkább az adófizető állampolgárok (ilyenből azért nincs sok Törökországban) csinos rendőrautójával ment fel a járdára, hogy megkerülje a sort. Pechére a tizenkettedik oszlop már rendesen oda volt betonozva, így az megállította a száguldó hatósági közeget. De még ki sem szálltak a járműből, máris beparkoltak az új helyekre.

Mostanában viszont nagy divat lett, hogy inkább narancssárga műanyag-gumiszerű oszlopokat-bójákat raknak az út szélére. Meg a közepére. Meg mindenhova, ahol úgy érzik, hogy bele kell szólni a forgalom irányításába, vagy meg kell fékezni a népet, hogy kedve szerint menjen össze-vissza. Vagy pedig csak mert az olyan jól néz ki.

Gondolom ennek olyan praktikus okai is vannak, hogy olcsóbb, könnyebb szállítani, könnyebb felállítani, és.... hát... könnyebb elütni. Legalábbis a csuklós busz nem nagyon zavartatja magát, ha egy egész sorok kell végigmennie, csak azért, hogy könnyebben bevegye a következő kanyart. Szemben a régebbi vasrudas megoldással, egy darabig bírják is gyűrődést. Egy darabig.

Mindez viszont új lehetőséget adott a parkolni vágyóknak is (azaz kb. 3.3 millió embernek). Hiszen ezekre a műanyag oszlopokra ügyesen rá lehet állni. Csak arra kell figyelni, hogy ne látszódjon ki az autó alól. Valahogy így:

[caption id="attachment_8868" align="aligncenter" width="500"] Itt egy parkolóhely[/caption]

[caption id="attachment_8869" align="aligncenter" width="500"] Közelebbről...[/caption]

Szóval csak ügyesen... :) Mindig van megoldás. Főleg Isztambulban! Pláne! Na, az is megér egy bejegyzést...

2015-08-20

Ma dög meleg van... kinyúltunk....

Meg egyébként is otthon ünnep van...

[caption id="attachment_8880" align="aligncenter" width="500"] Nyár van és dög meleg[/caption]

2015-08-21

Isztambult valaha úgy hívták, hogy a 7 Hegy Városa.

Ma lehetne inkább a 700 Hegy Városa.

Vagy Országá...

Pedig a név csalóka. Mert nincsenek is hegyek. Sőt!

Valójában az egész egy 150-250 m-es szikla. Ez az, ami elválasztja a Fekete-tengert a Márvány-tengertől.

Ma már nem, hiszen kb. 7600 évvel ezelőtt a Földközi tenger úgy döntött, kicsit megduzzad, és ezt az ötletét osztotta az Égei-tenger, majd a Márvány-tenger is. Utána pedig egy egész halom víz átzúdult a Fekete-tengerre, közben pedig létrehozta a Boszporusz nevű szorost (és ezzel egyidőben feltalálódott a vízi kebab árus is).

Ez máris két részre vágta a sziklát: Európára és Ázsiára. Inkább európaira és ázsiaira.

De ezzel még nem volt vége! Ez a szikla ugyanis a mágikus x anyagból épült fel!

Ez az x egy olyan anyag, amit valami lexikonban biztosan ki lehetne keresni, vagy bármely geológus első ránézésre (még csukott szemmel) elmondja melyik is. Én viszont nem tudom elmondani. Úgy marad az x anyag. Ez úgyis olyan jól néz ki. Meg lehet vele matekozni is... Aztán ha jók lesztek, estére csinálok vele nektek egy jó kis logaritmusos függvényt...

Szóval a mágikus x anyag. Egyértelműen török, hiszen nem bírja, ha sokáig egy helyben kell maradnia. Az is rejtély, hogy maradt egyáltalán ennyi ideig egyben, és nem lett egy luk Isztambul helyén...

Bár Isztambul jó hely, van kebab és szőnyeg is. Ezt egészen biztosan belátta az x anyag is. Aki tehát itt van.

Ő egy ilyen, aki van is, meg nincs is. De a lényeg, hogy amint jön egy kis víz, mindjárt odébb áll vele. Minek köszönhetően Isztambul tele van remek vízmosással. Igazi, jó meredek vízmosással.

Olyan, amelyiken már csak lépcsőn lehet felmenni. Pedig Isztambulban, ameddig csak lehet, nem raknak lépcsőt. Hátha fel tud menni rajta a kamion. És fel is megy! Meg kikerüli a szembejövőt! És közben elad huszonhárom dinnyét a platóról (ÁFÁS számla nélkül persze).

[caption id="" align="aligncenter" width="376"] Csendélet Isztambulban.[/caption]

Tehát Isztambul valójában nem hegyekből áll, hanem völgyekből. Nagyon meredek, szűk, és meredek, de leginkább rettentő meredek völgyekből. És erre épült fel a város. Sok sok apró meredek völgyre. Ahol ha el akarunk jutni A pontból B-be, akkor mi felmegyünk, meg lemegyünk.

Meg megint felmegyünk... és megyünk.

És megint fel... és le...

Na most, egyszerre! Fel... le... fel... le... Hoppá! Állj! Itt véget ér az út!!!

[caption id="attachment_8867" align="aligncenter" width="500"] Így ér véget az út.[/caption]

Balra kanyarodni tilos... És előre?

[caption id="attachment_8866" align="aligncenter" width="500"] Közelebből...[/caption]

És mindez videón. Sikoltozás még nincs rajta, azon még dolgozunk...

[iframe src="https://player.vimeo.com/video/136601260" width="500" height="375" frameborder="0"]

2015-08-24

Lassan 7 éve lesz, hogy idekint vagyok Isztambulban. A blog azért még nincs 7 éves, de már nem vagyunk messze attól.

Azóta jóformán folyamatosan jelennek meg érdekességek (és kevésbé érdekességek).

Azért 7 év hosszú idő. Mondanám azt, hogy ennyi idő alatt még egy ekkora város is kifogy a témából. De ez nem igaz szerencsére.

Viszont eljutottunk egy olyan szintre, amikor már sokkal jobban el kell merülni a forrásanyagokban ahhoz, hogy egy bejegyzés össze lehessen rakni belőle. Persze ezek lesznek csak igazán érdekesek. Pl. az erdélyi magyar, aki Isztambulban meghonosította a nyomdászatot.

Ezekhez viszont rengeteg idő kell, főleg a források felkutatására.

Mindemellett nagyon kevesen vannak, akik a blogot a kezdetek óta követik. Így rengeteg írás az idő homályába veszik. Ezért úgy érzem, eljött az idő, hogy újra elővegyük a régi témákat. Így a következő napokban, hetekben visszatérünk az alapokhoz.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz-híd[/caption]

Isztambul a világ egyik legnagyobb városa (). Külön érdekessége - a mellett, hogy hatalmas (több, mint 200 km), meg sokan laknak benne (hivatalosan 14, nem hivatalosan akár 20 millióan is) és tele van kebab árussal - az, hogy két kontinens találkozásánál fekszik. És ilyen csak egy van a világon.

Persze ez a helyieket ez e legkevésbé sem izgatja. Ahogy Budapesten sem csinál senki abból nagy ügyet, hogy most Budán vagy Pesten van. Nem úgy azt a több, mint tízmillió turistát, aki évente érzik, hogy átnézzen az egyik kontinensről a másikra.

Érdeemes tudni, hogy Európát Ázsiától a Boszporusz választja el. Ez úgy néz ki, mint egy kb. 1 km széles folyó. Van egy másik "folyó" is, az Aranyszarv-öböl. Ez csak 200-300 m széles és mindkét oldala Európa. Néha a taxisok, és a kevésbé képzett idegenvezetők eljártsszák, hogy ez az utóbbi a két kontinens határa. Pedig valójában nem.

Amennyiben a repülőgépünk a Sabiha Gökçen repülőtérre érkezik, akkor már eleve Ázsiában szállunk el, és a Boszporuszon keresztül tudunk majd eljutni Európába, a történelmi városrészbe.

Mégis, a két oldal között óriási a különbség. Bár az is igaz, hogy Isztambulban két szomszédos kerület, vagy akár utca között is óriási különbségek lehetnek és szoktak lenni. De van egy általános eltérés a két földrész között.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ayasofya - a klasszikus Isztambul[/caption]

Az európai oldal a történelmi város. Annak ellenére, hogy az ázsiai oldalon sokkal régebbi települések vannak. Mégis a Bizánci és később az Oszmán birodalom központja az európai részen volt. Ez pedig még a mai napig alapjaiban határozza meg a város felépítését.

Ha nagyon röviden akarnánk összefoglalni, akkor az európai oldal a menőbb. Míg az ázsiai a hmmm. hát a nem igazán menő.

Ez azt jelenti, hogy a klasszikus cégek mind az európai oldalon vannak. És e miatt is (mért Európában lakni menőbb), a lakások is ezen az oldalon a drágábbak. Míg az ázsiai oldal az olcsóbb.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Levent, Isztambul klasszikus üzleti központja[/caption]

A XXI. századra azért ez a szemlélet rengeteget változott. Nagyon sok komoly cég központja található az ázsiai oldalon. Meg összességében mivel mindenki az európai részre próbál átköltözni, az ázsiai oldal sokkal levegősebb.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Atataşehir - az ázsiai üzleti központ[/caption]

Mostanra az ázsiai oldalon is több olyan negyed van, ami eléggé menő. Sőt! Egyes részek nagyon is fejlettek és modernek. No nem mindegyik! Vannak nagyon is tradicionális kerületek. De ilyet az európai oldalon is találunk bőségesen. pl. mindjárt a történelmi belvárosban.

Tehát a különbségek az európai és az ázsiai oldal között fokozatosan elmosódnak. Az érdekesség, hogy lokálisan (pl. két szomszédos kerület között) viszont továbbra is megmaradnak. Sőt! Erősödnek.

A két oldal közötti átjutást jelenleg két híd, egy metróalagút (Marmaray) és számos hajó biztosítja. Naponta több millió ember megy át dolgozni az egyik kontinensről a másikra. Jellemzően Ázsiából Európába. Ez pedig hatalmas dugókat okoz. Főleg reggel. Meg este.

Utóirat:

Tudom, ez nem a legjobb indítás, de lesz ez majd jobb is :)

2015-08-25

Törökországban az adminisztrációs határok és kategóriák nagyon mások, mint amiket Magyarországon megszokhattunk.

Bár általában az ilyen nem túlzottan érdekli a turistát, de mégis érdemes tudni, mert alapvetően befolyásolja az eltévedési faktorunkat.

A török nyelvben és a török adminisztrációban teljesen mást jelent a város kifejezés, mint a magyarban. Itt a város sokkal inkább a tartományt, más néven a megyét jelenti. Az angol útikönyvekben a helyzet megkönnyítésére ezt provinciának írják.

Úgy képzeljük el, mintha a Borsod-Abaúj-Zemplén megyét egyszerűen Miskolcnak hívnánk. Persze Miskolc is megmaradna, mint... Miskolc.

Ez persze kissé megbolygatja a rendszert, hogy a megye is Miskolc, és a megyeszékhely is. Így a várost szokták központnak (merkez) hívni. Úgy egy kicsit könnyebben értjük, hogy miről is van szó. Pl. van Trabzon merkez (ez a város) és Trabzon csak úgy magában (ez a megye). Olyankor az a megye.

Mindez azért érdekes, mert amikor a városról beszélnek, úgy általánosságban, akkor valójában a megyéről van szó.

Ilyen mindjárt Isztambul is. Azzal a különlegességgel, hogy míg Isztambul megye létezik, Isztambul városa sokkal inkább csak papírforma szerint. Ez sokkal inkább különböző faluknak nevezett városrészekből, városkákából áll össze.

Persze valamikor ez is amolyan sima város volt, jól behatárolható széllel. Csakhogy közben Isztambul nagyon-nagyon rövid idő a többszörösére felfújódott. Míg az 1950-es években alig érte el az 1 milliót a város lakossága, 1975-re már majdnem 2,5 millióan voltak. Az igazi áttörés pedig a 80-as években zajlott: 1980-ban még mindig csak közelített a 3 millióhoz a lakosság, 1985-ben már 5,5 , 90-re már 6,5 , 2000-re pedig már a 9 milliót közelítette. Mára pedig már a 14 millió is túl vagyunk.

De ez csak a hivatalos statisztika. Bármely isztambulit megkérdezünk, esküdni fog rá, hogy 20 milliónál is többen vannak ott.

Jó, talán nem mindenki lakik ott. Jó, talán nem mindenki dolgozik bejelentve. Jó talán... de hát akkor is, ki van zárva, hogy csak 14 millióan legyenek. Egy kellemes péntek estén, mikor az ember a dugóban nyomorog, akkor egymaga gyorsabban tart népszámlálást, mint az egész statisztikai hivatal.

A város gyors növekedésének köszönhetően nagyon érdekes városrészek jöttek létre. Ilyen pl. Arnavutköy, vagy Kuzguncuk. Itt ugyanis egy történelmi, akár ezer éves kisváros található. Ami jól elvolt magában, Isztambul szomszédságában. Mígnem egyik nap ez a szomszéd hirtelen felfúvódott, és 50 km-es szélességben körbeölelte ezt a kisvárost. Ami hát... jobb híján azóta is elvan magában, amolyan történelmi kis szigetecskeként.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Arnavutköy[/caption]

Mindeközben másik városrészen nagyon megváltoztak. Olyannyira, hogy ott nemrég még nem is volt semmi. Ilyen pl. Maslak

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Maslak régen - Forrás: Eskilerden[/caption]

...ami ma egy komoly üzleti negyed.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Maslak ma[/caption]

Vagy a Bağdad Caddesi...

[caption id="" align="aligncenter" width="618"] Bağdad Caddesi régen (1930) - Forrás: Webzee[/caption]

.. ami pedig ma az ázsiai oldal legnépszerűbb bevásárló utcája.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bağdad Caddesi ma[/caption]

Úgyhogy Isztambul nő, és egyre csak nő. Adminisztrációs szempontból persze nem nő, mert Isztambul a megyét jelenti, ahol még található néhány erdő, és falu, mint pl. .

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Polonezköy panorama[/caption]

Egyszer majd ezek is Isztambulhoz fognak tartozni. Isztambulhoz, a városhoz. És akkor már tényleg olyan lesz az egész, ahogyan már most is sokan becézik: Isztambulország.

2015-08-26

Isztambul történelme ugyan úgy az idők homályából indul, mint minden városnak Anatóliában.

Annyit azért már biztosan tudunk, hogy kb. 8000 éve ott volt egy ügyfél.

Persze ő még nem tudott róla, hogy ő egy ügyfél. De hamarosan megjelent a világ első kebabárusa..

Isztambul történelmét azért is nehéz meghatározni, mert , Isztambul hatalmas. És gyorsan növekszik. Az a falu, ami 10-50 éve még egy távoli csendes kis helység volt, ma már a belvároshoz tartozik. Most ennek a falunak a több ezer éves történelme Isztambul történelme?

Még ha a szigorúan vett, klasszikus 1950 előtti városméretet nézzük, akkor is komoly különbséget kell tenni az ázsiai és az európai oldal között. Sokáig az európai rész volt a központ. Ott is a mai Fatih kerület. Míg vele szembe, az Aranyszarv-öböl túloldalán laktak azok az emberek, akik hasznosak voltak a városnak, de valamiért nem illettek bele az ideális politikai körképbe. Ez a Galata (régén Pera) kerület, ahol az olasz kereskedők (főleg genovaiak, majd velenceiek), arabok és a keresztények elől menekülő zsidó családok települtek le.

De még ezzel is szemben, az ázsiai oldal sem maradt üresen. Hiszen aki este érkezett a Boszporusz partjára, ha hajót nem is kapott, de kebabot, szállást és szőnyeget biztosan. Sőt! Elnézve a mai Kadıköy éjszakai életét, valószínűleg a különféle pálinkafajtákban sem volt hiány.

Lehetett is vigadozni nyugodtan, hiszen a szultán innen messze járt... Vagy mégsem?

A Dolmabahçe Palotában találunk bizonyítékot arra, hogy a szultán sem vette meg az alkoholt. Így nem kizárt, hogyha az Oszmán Birodalom uralkodójának kicsit elege volt a háremből és csendre vágyott, akkor az éj leple alatt titokban áthajózott a túloldalra. Talán nem véletlen, hogy a Topkapı Palotával szembeni ázsiai részt Harem-nek hívják. Ali nagyvezérem, készüljél! Leugrunk a Hárembe. Nem abba, hanem ami a túloldalt van, ahol azt a jó barackpálinkát árulják!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mit rejt a Természettudomány Enciklopédiája? - Dolmabahçe Palota[/caption]

Na de kezdjük az elején!

A Boszporusz jelentése Tehén-átjáró. Ehhez tartozik hozzá a tehénszarv, az Arany-szarv

öböl. Mint minden tehenes mitológiához, ehhez tartozik olyan történet, amiben Zeusz szerepel, sok sok fürdőző szűzlánnyal. A végén persze megjelenik Héra, és ezzel véget és ért a mulatság. Aztán hogy Zeusz hogyan úszta meg ismét, hogy Héra eunuchot csináljon belőle, arról nem szól a történet. Minden esetre a mitológia szellemében évszázadokon keresztül itt üzemelt a hárem.

A sokkal ismertebb történelmi kezdett már arról szól, hogy ie. 667-ben Büzasz göröghonból menekül (az ő Hérája kevésbé volt megbocsájtó, mint Zeuszé). De mielőtt még elindult volna otthonról, amilyen antik szerencsesüti módon betért a delphoi jósdába. Ott azt mondták neki, hogy mehet, ahova akar, de ha meglátja a vakok szigetét, akkor vele szemben alapítson várost, és ott egy hatalmas birodalom fog kinőni a földből.

Büzasz gyakran járt a jósdákba, a számláját is rendszeresen fizette, nem volt tartozása, de ilyen sületlenséget még ő sem hallott. De muszáj volt indulnia, mert ami felé közelgett, az nem egy békés felvonulás volt.

Arról nem tudni, hogy ő is ugyan úgy bolyongott-e, mint Odüsszea, pedig krónikása biztosan volt. Egyik nap, ki is ültek a hajó oldalára, hogy naplóra vegyék, amit éppen látnak.

- Írjad: »Krisztus előtt 667-ben járunk, augusztus 4-én...«

- Honnan tudod, hogy Krisztus előtt járunk? Egyáltalán ki az a Krisztus? Ő jön utánunk egy másik hajóval? Meg mi az az augusztus...

- Jó, akkor írd azt, hogy » reggel van, mint ahogy tegnap is. Meg köd is van, mint tegnap is «

- Leírom azt is, hogy végérvényesen eltévedtünk?

- Ne azt azért nem... Írd inkább, hogy titkos küldetésben vagyunk, ezért csak az istenek tudják, merre járunk.

- Ott azért van valami sziget féle..

- Jaja, én is látom. De ott valami ostobák élnek. Tegnap én is néztem... De hülyék azok, mert velük szemben egy sokkal jobb hely van.

- Amit most nem látunk, mert köd van.

- Jaja, de akkor is jobb hely. Szóval itt a hülyék laknak.

- Írjam azt, hogy »ma kikötöttünk a Hülyék-szigeténél«?

- Azt azért még se kellene így, direktbe leírni...

- »Vakok-szigete jó lesz«?

- Vakok-szigete... mi? ezek a sarlatánok mégiscsak igazat mondtak? Ezt még ők se gondolhatták komolyan! És tényleg! Ott fogunk várost építeni, a túloldalt!

Így történt az, hogy tényleg megérkezett Büzasz, tényleg megtalálta a vakok szigetét, és tényleg alapított egy várost. És tényleg ott lett egy hatalmas birodalom. De ahogy a delphoi jósdáknál lenni szokott, valami csúsztatás mindig van. A birodalmat ugyanis nem Büzasz építette fel! De még csak nem is az utódai!

Az első birodalom jellegű megmozdulás akkor történt, mikor a Római birodalom átmozgatott ide pár tízezer katonát. De ettől még nem lett Büzasz birodalmi központ. Csak egy volt a többi tartomány között.

Valahogy azért a rómaiak érezték, hogy ilyen névvel mégsem maradhat.

- Honnan jössz?

- Büzasz.

- Pedig fürödtem! Idén négyszer is!

..úgyhogy átnevezték Byzantium-nak.

A rómaiakra jellemző volt, hogy valakit mindig le kellett harcolniuk. Ahogy mondták is: cirkuszt és kenyeret a népnek! Hát otthon volt a cirkusz, így aki elmenekült onnan, mehetett a határra csatázni. Egyetlen barbár horda sem lehet olyan veszélyes, mint egy feldühödött háziasszony.

De hamar elfogytak a határon túli ellenségek. Maradtak az otthoniak. A birodalom történetében többször gazdát és nevet cserélt Byzantium városa. De csak úgy mellékesen. Komolyabban nem foglalkozott vele senki. Egészen 330-ig (immár Krisztus után), amikor Nagy Konstantin áthelyezte ide a székhelyét, és ezzel együtt a birodalom fővárosát is. Ekkor már mint Új Róma (Nova Roma) emlegették

Ez pedig tényleg meghozta azt a dicsőséget és virágzást, amit majdnem ezer éve Delphoiben megjósoltak.

395-ben a Római Birodalom végleg ketté szakadt. A Keleti Római Birodalom fővárosa immár Byzantium maradt. Majd 476-ben a nyugai, klasszikus Római Birodalom örökre eltűnt a történelem süllyesztőjében. A keleti fél, amit bármilyen hihetetlen, senki sem hívott Bizánci Birodalomnak (azt csak több száz évvel később egy német történész nevezi el), az elején még bírja lendülettel, és növekedni tud. De hamar kiderül, hogy valójában csak halogatni tudják a bukást.

Mégis, a történelem könyvek elintézik azzal a pár sokkal, hogy a bukás borítékolható volt, és 1000 évvel a nyugati birodalom után a keleti is megszűnt.

De hát 1000 (ezer év)! Európa történelmében 10 is komoly változásokat hoz. Itt pedig 1000 évről van szó, amikor Európa (és így) is befolyásolta. Nem beszélve arról, hogy ez idő alatt több-kevesebb sikerrel, de ellenállt a keleti hódításoknak. Majd pedig amikor , Róma megerősödését és Amerika felfedezését okozta.

A Bizánci Birodalom ezer sebből vérzett. Mi sem mutatja ezt jobban, mint 1204, amikor a IV. kereszties hadjárat megszállt a városban. Majd jó turistás módon, amit csak lehetett, vitt magával.

Mondjuk nem ők voltak az elsők, hiszen a magyarok is többször jártak bevásárló körútra. Néha itt adták el a nyugatról rabolt cuccokat és embereket. Néha pedig innen vitték el a talált dolgokat nyugatra. Botond meg összetörte a kapujukat... Eh, ilyenek ezek a turisták... a

keresztesek még a Galata-tornyot is hazavitték.

- Idenézz drágám, mit hoztam neked Konstantinápolyból!

- Aranyat? Drágakövet? Ékszereket?

- Ugyan már... olyat csak a pancserek hoztak, akiknek kicsi a gatyájuk, hogy megpakolják... a te férjed-urad, a bátor és erős neked tornyot hozott! Kirakjuk ide a kertbe, hogy mérföldekről is látszódjon! Hogy fog téged irigyelni a Mancsi.... az ő Bélája csak egy öklömnyi rubint tudott elhozni...

Tehát végül 1453-ban jöttek a törökök, és elfoglalták a várost. És mint oly sokan azelőtt, mindjárt át is nevezték: Isztambul.

Az érdekesség, hogy ezzel Büzasz városa, immár 2000 évvel a jóslat után, tényleg egy hatalmas birodalom fővárosa lett. Ráadásul ezzel véget ért a több ezer éves háborúskodás. Mind Isztambulban, mind az egész Anatóliában.

A törökök gondosan ügyeltek arra, hogy ha lehet, akkor inkább a határ túloldalán csépelik a népet. És nem voltak szomorúak, ha ezzel egy kicsit a birodalmat is növelték.

Teljes béke azért nem lett. Ahogy ma sincs. Csak a korábbinál hangzavarhoz képest lett most már minden csendes.

Aztán elérkezett az I. Világháború ideje, ami teljesen felforgatta az ismert és az ismeretlen világot. Isztambul és Törökország sem úszta meg. Bár tényleges csaták Isztambulban nem zajlottak: a szövetséges egyetlen puskalövés nélkül foglalták el a várost.

Persze, hogy puskalövés nélkül! Hiszen a bazárban becserélték a puskákat szőnyegre. Ezek a puskák pedig később jól jöttek a Török Függetlenségi Háború idején.

2015-08-27

Miután a t, a városban megszorodtak a mecsetek (törökül cami). Egész pontosan onnantól kezdve jelentek meg.

Az első időszakban még kevés dzsámi épült (ilyen pl. a Galata-torony közelében található Bereketzade Ali Cami). Leginkább a bizánci templomokat alakították át mecsetekké.

Egy jegyzet szerint, mire 1453-ban a törökök megérkeztek Konstantinápoly falai alá, a város félig romokban hevert. A Bizánci birodalomból addigra már csak ez maradt. Nem is annyira a város volt az, amit a törökök el akartak foglalni, hanem az AyaSofya, ami a keleti keresztény egyház központja volt. Fatih szultán nem is akarta a várost megtartani, mondván több vele a baj, mint az előny.

Szerencsére nem így történt, így ma egy hatalmas várost járhatunk be, ahol dzsámikat, templomokat, és zsinagógákat találunk bőven.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Az AyaSofya és a Kék Mecset[/caption]

Isztambulban elsősorban a dzsámikat szeretjük megnézni. Noha a templomok és a zsinagógák sem megvetendőek. Csak az utóbbi kettőbe nem olyan könnyű bejutni. Az utóbbi egybe pedig különösen nehéz.

Anatóliában az első dzsámikat a szeldzsuk törökök építették. Ezek többnyire még visszafogottak voltak: fából épültek, belül kevés díszítéssel.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kastamonu Kasaba Köyü Mahmut Bey Camii[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Edirne Régi Dzsámi[/caption]

Amikor viszont a törökök elfoglalták Isztambul, joggal hihették, hogy ezzel a világ urai lettek. Az akkori ismert világ legnagyobb birodalmát tudhatták maguknak. És úgy nézett ki, hogy a hódításaik töretlenek.

Jó, előtte volt egy komoly bicsaklás, amikor kis híján az egész Oszmán család kihalt, de ezt ügyes propagandával el lehetett leplezni.

Ettől a ponttól kezdve nagyon komoly változás állt be a török dzsámítépítés stílusába. Nem volt többé szerénykedés, hanem egyre nagyobb és egyre díszesebb mecseteket kezdtek

építeni. A dzsámik csúcsa egyértelműen a birodalmi építés, Sinan építész mesterhez (kb. 1488-1588) kapcsolható.

Ő több, mint 300 épület kapcsolódik. Ilyenek, mint a Szülejmán Dzsámi, az Edirnei Szelim Dzsámi, de még a Taj Mahal tervezésébe is besegített.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Edirnei Szelim Dzsámi[/caption]

94 nagyméretű (birodalmi) dzsámi

57 iskola

52 kis dzsámi

48 hamam (török fürdő)

35 palota

22 türbe (sírhely)

35 karavánszeráj

17 szabadkonya

8 híd

8 kőház

7 vallási iskola

6 akvadukt

3 kórház

Mellékesen az eredeti neve József, és vagy örmény, vagy anatóliai görög (pontosabban Kappadókiai), vagy albán, vagy keresztény török volt. Tehát mindennek ellenére nem muszlimnak született.

A dzsámik felépítése nagyban hasonlít a karavánszerájokéhoz, és a bizánci templomokéhoz: egy belső udvart találunk, és egy belső részt. Ez utóbbi általában egy több kupolás rendszer, hogy minél nagyobb legyen a belső tér.

A nagyobb mecsetek úgynevezett komplexum részei (ilyen pl. a Szulejmán Dzsámi), ahol a dzsámik mellett szegény-szállást, iskolát és hant is találunk.

A dzsámik belső terét szőnyegekkel borítják le. E miatt pedig csak mezítláb, illetve zokniban (az utóbbi az ajánlott) szabad belépni. A cipőt a kapuban hagyhatjuk. De ha biztosak akarunk lenni (mert pl. másik kijáraton is távozhatunk), akkor legyen nálunk egy zacskó, amiben magunkkal vihetjük.

A hívők a dzsámiba lépés előtt megmossák a lábukat és az arcukat, kezüket. Ehhez a mecset belső udvarában található egy szökőkút a legtöbb esetben. A Kék Mecsetet akkorára építették, hogy ott külön lábmosó rész található.

A belépés nemcsak cipő nélkül történik, de el kell fedni bizonyos testrészeket is: könyök és térd nem látszódhat. Kötelező a hosszú nadrág vagy szoknya. A nőknek a hajukat is el kell fedniük.

Ebből már látszik, hogyha sok dzsámit szeretnénk meglátogatni, akkor érdemes olyan cipőt húznunk, amiből könnyű kibújni. A nők pedig hozzanak magukkal egy kendőt (persze kapható a bazárban is - reklám helye)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Rüstem Pasa Camii[/caption]

A dzsámik mindenki számára nyitottak. Normál esetben a hajnali imától kezdve egészen az esti imáig bárki látogathatja.

Mégis az utóbbi időkben előfordul, hogy a nem hívőket nem látják szívesen az imaidőben. Így érdemes előre tájékozódni, hogy ez mikor van. .

Amennyiben mégis sikerül ima időben a dzsámiban tartózkodni, akkor megismerkedhetünk az Iszlám szokásokkal. Az ima egyben egy tornagyakorlat is, amit kb. 200 kcla elégetésével jár.

Ilyenkor ha lehet, húzódjunk valami félreeső helyre. És semmi esetre se fényképezzük az imádkozó embereket. Tegyük meg mindent annak érdekében, hogy ne zavarjuk meg a hívőket. Ha kell, inkább hagyjuk el a mecsetet, és kint várjuk meg az imaidő végét (a közelben biztosan találunk kebabot).

Minden mecsetben található egy elszigetelt hely, ahova csak a nők léphetnek be. Nagyon sok dzsámiban ez az emeletet jelenti, ahonnan mondani sem kell, remek kilátás nyílik. Mindenképpen legyen nálunk fényképezőgép!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szulejmán Dzsámi az erkélyről fényképezve[/caption]

Vannak dzsámik, amelyekbe ilyen-olyan okokból nem lehet bemenni. Vannak, ahol megtiltják a fényképezést. De olyan is van, ahol a gondok néhány tíz líráért olyan helyekre is bejuttat minket, ahova egyébként sose lépnénk be. Ilyen lehet pl. a minaret teteje.

Ajánlott oldalak:

2015-08-28

Isztambulban az (is) a jó, hogy bár hatalmas a város, a főbb látnivalók mégis egy kupacban vannak.

Így a tömegközlekedéssel szinte nem is kell foglalkoznunk.

Persze valahogy a . Úgyhogy teljesen nem tudjuk megúszni. Kivéve, ha szeretünk a csomagokkal 30-40 km-t gyalogolni.

A klasszikus közlekedési eszközök Isztambulban is megtalálhatóak. A legfőbb, és amivel a legjobban el lehet tévedni, az a busz.

Régebben főleg a világhírű magyar Ikarus buszok járták Isztambul városát. De mivel a gyár jobb létre szenderült, így jobb híján, átálltak a Mercedesre...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ikarus vs Mercedes[/caption]

1927-ben még csak 4 (négy) busz járta a mostaninál jóval kisebb várost. Mára buszból is több lett, meg Isztambul is megnőtt. Persze a város gyorsabban növekszik, mint a buszok száma. 2012-ben 5078 busz - köztük 930 Ikarusz - járt és dudált városszerte. Azóta néha felröppen egy-egy hír, hogy az önkormányzat vesz 1000 új buszt. De azt nem tudni, évente hány régi busz végzi a Boszporuszban, szeméttelenen vagy az ebay-en.

A régi buszok még a klasszikus piros színben tündököltek. De ez már nem felel meg a modern török elvárásoknak, így kék, piros, sárga, zöld de még metroszexuális lila és rózsaszínnel is találkozhatunk.

Érdekesség, hogy két busztársaság működik Isztambulban. Egyik az önkormányzaté, az IETT (Isztambul Elektromos Villamos és Földalatti Társaság - viccesen ineye etme, taksiye tut = ne szállj fel, menj taxival), míg a másik egy magán cégé. Őt egyszerűen csak Magán-nak (Özel) hívják. Jegy szempontjából nincs különbség: az istanbulkard mindkettőre ugyan úgy érvényes.

Nem úgy, mint a minibuszokra, melyeket angol nyelvterületen szeretnek shuttle-nak fordítani (mert megy, mint az állat). Mi pedig szeretünk rajta ordítani. Főleg ha bemegy az egyirányú utcába szembe. De hát ha ott van az utas, és egyébként is arra rövidebb...

A klasszikus nagy buszoknak van menetrendjük, és útvonaluk. És ma már GPS-el is felszerelték őket, hogy a központból lássák, ha Ali bácsi rövidíteni próbálna. Ali bácsi azért próbálkozik.

Ezzel szemben a minibuszoknak sem menetrendjük, sem útvonaluk nincs. Csak szokás kérdése, merre szoktak járni és hol áll meg (leginkább ahol az utas kéri). Gyakran viszont a közlekedés szokott beleszólni, és akkor már nem a megszokott útvonalon megy. Szóval ezt szokni kell.

A minibusz röviden (mert rövid is) megy, mint az állat. Kivéve, ha utast lát, mert akkor padlófékkel áll meg. A nagy előnye, hogy összességében biztosan gyorsabban halad, mint a nagy busz. De még fontosabb, hogy rengeteg helyre csak ezzel tudunk eljutni. Így mondhatjuk, hogy egy kiegészítő szolgáltatás.

A minibusz érdekessége, hogy nem felszálláskor kell fizetni (istanbulkart nem jó). Hanem amikor stabilizáltuk magunkat. Mivel a sofőrig eljutni lehetetlen a korlátlan mennyiségben felgyömöszölt emberek miatt, és mert cikk-cakkban gyors tempóban halad a sofőr (aki nem melleleg vezetés közben dudál, gázt nyom két lábbal, hárommal fékez, egy kézzel vezet, egyet telefonál, egyel énekel, egyel táncol, kettővel pedig az élete történetét meséli a mellette levőnek), nem mi megyünk előre, hanem csak a pénzünk. Egyszerűen az előttünk levőnek adjuk, és neki mondjuk, meddig megyünk. Érdekes módon a pénz is és az információ is eljut a sofőrig. Ő pedig kanyarodás (és telefonálás, táncolás, dudálás) közben kiszámolja a visszajárót, és elküldi nekünk. És még az is megérkezik!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Minibus[/caption]

Ennek furcsa járműnek a kistestvére a dolmuş. Őt szeretik iránytaxinak fordítani azok, akik sokat gépelni is szeretnek. A dolmuş azt jelenti, hogy tele van. Egy taxihoz hasonló sárga jármű (Isztambulban. Más városokban más színűek lehetnek), amibe 9 utas fér bele (a kilencedik a beépített extra puffon ül). A fő különbség a minibuszhoz képest, hogy ebbe csak annyi ember száll be, amennyinek ülőhelye van. Ezért nagyon kedvelt közlekedési eszköz olyan helyeken, ahol sokat kell a dugóban állni. Hiszen garantált ülőhelyet kapunk. E mellett mivel minden kanyarban egy kupacba dől mindenki, remek lehetőség az ismerkedésre is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Dolmuş[/caption]

A dolmuş-oknál fontos kitétel, hogy csak akkor indul el, hogyha tele van (innen is a neve). Szerencsére Isztambulban ez általában pár percet jelent. Még az éjszakai órákban is hamar megtelik. De nemcsak a végállomáson lehet rá felszállni. Hanem a minibuszhoz hasonlóan elég csak kiállni a sarokra (rendes megálló nincs) és addig integetünk, míg valaki fel nem vesz minket.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] azért A dolmuş belülről[/caption]

A dolmuş és a minibusz elég jól lefed azt a részt, amint a nagy buszoknál kimaradt. Mindkét alternatívának egymással összeérő komplett hálózata van. Tehát a fentiekkel szinte mindent el lehet érni Isztambulban.

Ha mégsem, vagy messzire megyünk, vagy sokan vagyunk, vagy csak lusták vagyunk, vagy csak szeretnénk valakivel beszélgetni aki jól értesült az utak, a politika, a futball vagy az UFÓk állapotáról, akkor válasszuk a taxit.

A taxi nem olyan drága Isztambulban. Ha többen vagyunk, sokszor jobban megéri a taxi, mintha buszoznánk. E mellett elvisz mindenhova. És nem is akárhogy

Nyílt titok, hogy az isztambuli taxisok egy másik galaxisból érkeztek, ahol nemcsak a szabályok de még a fizikai törvények is másképpen működnek. Szerencsére a matek azért rendben van. Tehát a fizetéssel nem szoktak problémák lenni.

Isztambulban taxiba ülni külön élmény (mondjuk dolmuş-ba és a minibuszba is). Lehetne egy külön túra az isztambuli taxizáshoz. A taxik furcsán mennek. A taxik szembe mennek az egyirányú utcán. A taxik nem evilágian közlekednek. A taxik mindig találnak egy . Akár valamilyen .

Annyit érdemes tudni a taxizásnál, hogy a Boszporusz-hídért külön kell fizetni. Kb. 3 TL. Ezt nem mutatja ki a taxi órája.

Ezen kívül azt is jó tudni, hogy az esetek jelentős részében a sofőrnek fogalma sincs, hova is megy. Isztambul túl nagy ahhoz és túl gyorsan változik, hogy bárki is fejbe tartsa. Persze vannak kiemelt pontok, mint pl. a Taksim-tér, vagy a repülőtér. De ha nem a megszokott helyre megyünk, akkor nekünk kell a sofőrnek segíteni a navigálásban. Lehet neki kiabálni, hogy jobbra, balra, meg főleg hogy lassabban!!!

Persze ha mi nem tudjuk az utat, akkor majd a sofőr valahogy megtalálja nekünk: megkérdezi a gyalogosokat, , stb... Így a végén majd csak ott leszünk, ahol akarunk. Vagy ahol a taxis szerint lenni akarunk.

Folytatás következik.

Ajánlat:

2015-08-31

. Immár a nem benzines meg a nem kerekes kategóriában. Isztambul tömegközlekedése 2.

Isztambul villamos közlekedésének története nagyon tanulságos és egyben szomorú is.

Már az 1860-as években eldöntötték, hogy Isztambulnak villamos kell. Majd öt török perc múlva, 1871-ben, megindult az első villamos közlekedés. Persze akkor még nem villamosnak hívták, hiszen ló vontatta.

Az első igazán villamos villamos 1914-ben indult meg. Ez nagyon fontos lépést volt, mivel eddigre az embereknek elégük lett abból, hogy a várost kezdte ellepni a lócitrom. Meg a számárcitrom is... A Galata-hídon pl. ekkor már nem mehetett át semmi olyan, ami a lóval kapcsolatban állt. Az elektromos villamos viszont már felmehetett a hídra.

A következő nagy nevezetesség 1928-ban történt, amikor az első villamos megindult az ázsiai oldalon.

Fénykorában, 1956-ban Isztambulban összesen 56 villamosvonal üzemelt, 260 vagonnal, és 108 millió utast szállítottak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul villamoshálózata - Forrás: Wikipédia[/caption]

Az 1950-es években viszont egyre inkább előtérbe kerültek a benzinmotoros járművek. A villamosok fenntartási költségei túl magasoknak látszottak. A felújítást nem mindig tudták megoldani sem a vagonoknál (sok helyen az 1910-es szerelvények jártak még 1960-ban is, mindenféle modernizáció nélkül), és a sínek állapota is egyre csak romlott. Sok helyen a villamosok szűk utcákon jártak, nagyon lassan. Az egyre bővülő autós forgalomnak pedig egyre nagyobb fennakadást jelentettek. Végül a város vezetése a villamosok teljes megszüntetése mellett döntött. Az utolsó európai villamos 1961-ben, az ázsiai pedig 1966-ban járt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nosztalgia villamos az İstiklâl Caddesi-n[/caption]

A terv az lett volna, hogy a nehezen fenntartható villamosok helyett átállnak a trolibuszokra. De végül ez is túl költséges lett, és 1984-ben ezt is teljesen felszámolták.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Nosztalgia trolibusz[/caption]

Az 1970-es évektől viszont a város rohamosan kezdett növekedni. Az egyre nagyobb

távolságok pedig egyre több autót hoztak magukkal. Hamar kiderült, hogy a közlekedés még annál is lassabb, mint ami a villamosokkal együtt volt. Alternatíva pedig nem maradt. Így villamosok megszüntetése nagy hiba volt. Több nagyváros (pl. Buenos Aires) ezt látva inkább letett a villamosok megszüntetéséről.

Végül az 1990-es években újra elindult a villamosközlekedés, immár modern változatban. De két helyen felújították az egykori vonalat, és ma nosztalgia villamos jár ott (talán emlékül és tanulságul): 1990-ben az Istiklal Caddesi-n, majd pedig 2003-ban az ázsiai oldalon a Moda vonalon kezdődött el a közlekedés.

1992-ben, immár a forgalomtól teljesen elválasztott úton megindult a mai modern, T1-es villamos. Majd pedig 2007-ben a T4-es. Ezzel ma összesen 4 villamosvonal (valójában csak 2, mert 2 az nosztalgia villamos) található az egész 15 milliós városban.

Ezzel a szemben a metró már sokkal nagyobb sikertörténet. Persze itt van néhány csúsztatás.

1875-ben készült el Isztambulban az első metró. És mivel Európában akkor még csak Londonban volt hasonló (az meg nem a kontinens, hanem csak egy sziget - az angolok szerint), így méltán viseli a kontinens első metrója nevet. Igaz, pár méterre innen véget Európa véget ér, de attól ez még a kontinens.

Valójában nem nem igazi metró. Akár mennyire is az a neve: Tünel (alagút). Ez egy földalatti felvonó. Éppen ezért a jóval későbbi, 1896-os első földalatti végigrobogott Budapest utcái alatt, mindenki meg volt győződve (és ma is), hogy az az első metró a kontinensen. Hát hogy is versenyezhetne vele egy sima felvonó? Még akkor is, ha az történetesen a felszín alatt van... Persze attól még a törökök büszkék, hogy ők rakták be elsőnek a föld alá a felvonót. Az már nem az ő problémájuk, hogy a metró szó nincs pontosan definiálva: föld alatt van, zajos, ajtaja is van... hát akkor nem metró?

Szóval a törökök szerint ez az első, a magyarok szerint pedig a budapesti. Az pedig, hogy az angolok mit gondolnak minderről... őket nem kérdezi senki. És ezzel a verzióval mindenki ki is békült.

Mindeközben az alagútban egyre csak gyűltek a kalandok. Egy olyan luk, amiben eltűnik egy metró, majd egy teljesen másik jelenik meg, semmiképpen nem lehet valami jó dolog. Ha nem is az ördög műve, de biztosan megtetszett a piros patás lénynek annyira, hogy beköltözzön oda. Ezen kívül biztosan jó lélek rablásra, meg sok minden egyébre is. Összehasonlításképpen gondoljunk arra, micsoda mitológiák születnek ma egy olyan egyszerű világító dobozzal kapcsolatban, mint a mikrószűtő....

Tehát kezdetben ember nem volt, aki beleült volna. Így napokig csak élő állatokat szállítottak bizonyításként, hogy nincsenek gonosz szellemek abban a sötét lukban. De aztán végül csak lett egy bátor jelentkező, aki felment a sötét alagúton, és túl is élte. Nem örült

bele, így nem lett koponyalékelés a vége.

Vagy csak erről mélyen hallgatnak a történetírók...

Mindezek után nagyon-nagyon-nagyon sokáig nem történt semmi. Mint fentebb láttuk, Isztambul tömegközlekedésének egyik fő eleme a villamos volt, ami később megszűnt. Majd belátták, hogy ez óriási hiba volt. Valahogy próbálták visszaéleszteni, így jutottak el a metróig.

Az első metró 1989-ben nyitották meg. Mivel nem teljesen a föld alatt megy, ezért könnyű vonatnak is nevezték, hogy reagáljanak az angol mass transit szóra (nehéz közlekedés, más néven tömeg közlekedés). Ettől mondjuk kicsit furcsa lett, mert mintha nem számítanának arra, hogy sokan használják. Mégis Isztambul egyik legfontosabb részén halad keresztül. Ráadásul mára, a hosszabbításoknak köszönhetően az Atatürk repülőtérrel bejuthatunk vele a belvárosba. Jelenleg a 23 megállóból 11 található a föld alatt.

Azóta több metró is épült, és még többet szeretnének. Jellemzően a városért folyó politikai kampányok fő elemei a metrók. A jelenlegi kormánypárt 2019 utánra (érdemes átgondolni, hogy mégiscsak mit jelent pontosan az után szó...) . De ebben aztán már minden benne van. Olyan is, aminek semmi köze a metróhoz (pl. felvonó). De akárhogy is, már 2019-re 400-nál több km-nyi metró ígérnek. Az idő sürget, és egyelőre nem állnak vele valami jól... A Marmaray is inkább áll, mint halad.. Kitartóan csak 5 megállóval büszkélkedhet...

Érdekes metró tehát a Marmaray, ami a Boszporusz alatt halad keresztül (underkontinentális), így összeköti Európát Ázsiával. És ezzel megint első lett valamiben Isztambul: először megy metró két kontinens között. Elméletileg pedig Londontól Sanghajig el lehet majd metrózni. Persze ha az isztambuli szakasz egyszer tényleg elkészül.

A politikai és a pénzügyi okokon kívül nehezítés, hogy Isztambulban roppant macerás ásní. Mint , Törökországban bárhol is benézünk a macskakő alá, több ezer éves történelem ugorhat a nyakunkba. És ha egyszer elének ugrik egy több ezer éves templomrom, nem kérhetjük meg, hogy másszon odébb.

Talán ebből tanulva, az M2-es vonalnál nem is próbálkoztak azzal, hogy az Aranyszarv-öböl alatt haladjon a metró. Helyette hídon kell át a víz felett. Külön érdekesség, hogy a híd közepén található egy panorámás megálló.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Metrómegálló az Aranyszarv-öböl felett[/caption]

Jelenleg tehát 4 metróvonal jár egész Isztambulban. Ha a Marmaray-t is beleszámítjuk (amit

miért is ne, hiszen metró), akkor 5. E mellé jön még egy nemrég átadott mini metró (egy nyomvonal és 4 megálló), akkor már 6. A száznegyven éves Tünel-lel együtt már 7. És azóta épült még egy földalatti felvonó Taksim-tér és Kabataş között. Így pedig már 8 metrónál tartunk.

És van egy kilencedig metró is! A világon először, és egyedülállóan, csak itt, csak Isztambulban: metróbusz.

Ez egy kötött-pályás busz. Senki se ki, se be. Ezért biztosan nem kerül dugóba. Ha pedig az egyik lerobban, akkor biztosan mindenki dugóba kerül ott. De ennek kivédésére több helyen is erős motoros vontatók állnak készen, hogy pikk-pakk kicibálják a buszokat a bajból.

50 km hosszú, 45 megállója van. A Boszporusz-hídon átmegy Európából Ázsiába (így nemcsak a világon az első kötött pályás busza, de mindjárt az első, amelyik két kontinensen is jár! Hurrááá!). Naponta pedig több, mint 700.000 utast szállítanak.

Igazándiból ennél több is lehetne. De ennyit bír a rendszer. A buszok már így is hosszabbak a szokásosoknál: dupla csuklósak. Egy megállóba pedig nem ritkán 3-4 ilyen kukac is beáll. De még így is állandóan tömve vannak a buszok.

Összesen 6 vonal található a teljes szakaszon. Mindegyik 34-el kezdődik (34 Isztambul száma). Csak egyetlen, a 34G az, amelyik a teljes 50 km-t végigjárja. Ez az éjszakai járat.

Folytatás még mindig van!

2015-09-01

Isztambul egyik fő érdekessége, hogy ez a város két kontinensen fekszik: Európán és Ázsián. A kettő között pedig a Boszporusz található. Ez olyan vizes dolog.

Ha ezen szeretnénk átjutni, akkor az egyik legjobb választásunk a hajó lehet. .

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul, Boszporusz, hajó[/caption]

Mióta a Boszporusz csak létezik, az emberek hajóval mennek át rajta. Még Nagy Sándor is ezt tette. Igaz, ő a másik Boszporuszt használta, amit Dardanelláknak szoktak hívni.

Isztambul fekvése nagyon különleges a közlekedés szempontjából. Itt ugyanis egyik részről a szárazföldi átjáró található, melyen Európából lehet Ázsiába átjutni. Másrészt pedig a vízi átjáró is itt lehet fel (ha nincs éppen köd). A Fekete-tengerről ez az egyetlen kijárat. Így az évezredek alatt rengeteg harc és háború zajlott Isztambul irányításáért. Az I. Világháború egyik eleme is a Boszporusz megszerzése lett volna (csak a szövetségesek pechére ez nem sikerült).

Mondhatjuk azt is, hogy a vízi átjáró sokkal, de sokkal fontosabb volt mindig is, mint a szárazföldi. A középkorban a szoros feletti ellenőrzés legkedveltebb módja a keresztben kifeszített lánc volt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Lánc és a használati módja[/caption]

Ma úgy tartja a monda, hogy vízalatti radarokkal lett behálózva a Boszporusz, hogy lássák a titokban átsurranó orosz tengeralattjárókat. De ők viszont a hatalmas tanker hajók alatt bújtak meg, így a radarok elől láthatatlanok lettek. Úgy hírlik, hogy e miatt manapság vízalatti kamerákkal is felszerelték a szorost.

Az, hogy mekkora forgalom is zajlik a Boszporuszon, . Érdeemes a bal oldalt a Density-t is bekapcsolni, és kicsit távolabbról is megsejteni a térképet. Olyankor nagyon jól kirajzolódik, melyek a fő hajózási útvonalak. Mint ahogy az is, tényleg mennyire fontos is a Boszporusz.

Persze mindez a kereskedelem. De ugyan ennyire fontos az utas forgalom is. Naponta több millió (egyes számítások szerint 4+) ember kell át Ázsiából Európába hajóval.

Több, úgynevezett átjáró pont található az Ázsiai (legfontosabbak: Kadiköy, Üsküdar) és az Európai (Eminönü, Karaköy, Kabataş, Beşiktaş). És ezek között tudunk hajóval átjutni egyik kontinensről a másikra.

Érdeemes a együtt. Egyrészt, mert nagyon hangulatos, másrészt meg mert a vízén ritkán van dugó. Harmadrészt meg mégiscsak ez a legegyszerűbb módja, hogy átjussunk a .

A menetrendet azért is érdemes jó alaposan tanulmányozni, mert a hajók már kora este (olyan 9 körül) bezárnak. És míg ha lekéssük az utolsó buszt, akkor még lehet gyalogolni, az utolsó hajó után már sok mindent nem lehet csinálni. Különösen kellemetlen, ha estére a Szigeteken ragadunk. Európából Ázsiába néhány alternatív útvonalon is át lehet menni (pl. Marmaray, Boszporusz-hidak). De a Szigetek... hát ők szigetek... messze bent a tengerben.

Tehát nagyon fontos, hogy tudjuk, hova (melyik kikötőbe) akarunk átjutni. Ennél már csak az a fontosabb, hogy jó hajóra is szálljunk. Mert míg ha rossz buszra szállunk, legrosszabb esetben csak valami ismeretlen kerületben kötünk ki, ahol felfalnak minket a macskák. De ha rossz hajóra szállunk, akkor bizony otthon ciki lesz elmesélni, hogy egy egész kontinenst tévesztettünk el.

Mindig a kikötő bejárata fölött, és még néhány helyen ki van írva, hova megy a hajó. De ha biztosak akarunk lenni benne, akkor a bejáratnál is számtalan embertől megkérdezhetjük.

Isztambulban több társaság, több fajta hajóval viszi az utasokat. Szerencsére a legtöbbször elfogadják az istanbult-ot. Így ha van rajta elég pénz, akkor kedvünkre hajózhathatunk össze-vissza.

A fő hajó útvonalak természetesen Európa és Ázsia között járnak. Vannak klasszikus nagy hajók, modernebb motoros hajók és gyors katamaránok (ezek utazni majdnem olyan, mint a repülőn).

Külön útvonal az, ha a Szigetekhez szeretnénk eljutni.

Ezen kívül két olyan speciális útvonal is van, amelyik nem keresztbe, hanem hosszába-cikk-cakkban megy végig. Egyik az Aranyszarv-öbölben (), míg a másik a Boszporuszon halad végig (majdnem végig) ().

Összességében, aki hajózni szeret, vagy Isztambult egy izgalmas oldaláról szeretné megismerni, annak erősen ajánlott, hogy a hajókat is kipróbálja. Érdemes a Boszporusz-túrára is egy napot rászánni. De ha nincs erre idő, akkor vannak úgynevezett rövid, 1-2 órás túrák is.

Érdeemes tudni, hogy van olyan is, amit úgy hívnak: vízitaxi. Ezt bármelyik kikötőbe lehet rendelni. Nagy hátránya, hogy nem fog házhoz vinni (Isztambul mégsem Velence). De azért a kapitányok kitesznek maguknak. Megpróbálnak ugyan olyan örülten vezetni, mint az aszfaltos társaik. Ne csodálkozzunk, ha megpróbálnak átmenni két szembejövő tartályhajó között!

Folytatás még mindig van!

2015-09-02

Eddig több közlekedési eszközet láttunk már. Furcsákat is. Most lássuk az egyéb kategóriát!

Bár a felvonókban semmi furcsaság nincs, de nagyon nem is szokták hova sorolni, mint az egyéb kategóriába. Isztambulban azért ezt is megoldották: metró, és kész. Jó lesz majd a választásoknál!

Jelenleg 2 libegő található Isztambulban. Mindkettő amolyan hétvégi kikapcsolódásra szolgál, mint a mindennapi közlekedésben.

Az egyik a Maçka parknál lelhető fel. Erről jól még senki nem írt. Mondjuk rosszat sem. De olyat se találtam, aki tényleg kipróbálta volna. Nem egy olyan helyen közlekedik, ami nagyon csábító lenne.

Ezzel szemben az Eyüp-Pierre Loti nemhogy egy jó kis felvonó, de ráadásul a végén egy szuper kilátású büfébe juthatunk. Így ha erre járunk (mondjuk az Aranyszarv-öböl hajóval, útban a Kariye Camii-tól a Miniatürk felé), akkor mindenképpen érdemes kipróbálni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pierre Loti kilátás[/caption]

Tervben további, hasonló felvonók is vannak. A Pierre Loti-hoz hasonlóan már régóta szeretnének egy olyat is, ami a Camlica hegyre vinné fél a teafogyasztó utasokat. Főleg a teaárusok szeretnék ezt. Jelenleg nem könnyű a Camlica hegyre feljutni. Így egy ilyen felvonó tényleg jól jöhet. De ami különleges a tervben az az, hogy a .

Itt azért komolyan foglalkoztatja a tervezőket, hogy vajon tényleg lenne-e annyi látogatója a kilátónak, hogy megérje egy ekkora beruházás. Nem is beszélve a fenntartásról. Éppen ezért felvetődött egy olyan variáció is, ahol egy másfajta kötélpályás libegő haladna át a Boszporusz felett. Ez pedig már tényleg a mindennapi tömegközlekedés része lenne. Mégpedig úgy, hogy két nagyon forgalmas csomópontot kötnének vele össze.

Ezt úgy képzeljük el, mintha Budapesten a Körút felett lenne egy libegő. Amolyan kiegészítő közlekedési forma. Mi kényelmesen suhanhatnánk a fák magasságában, miközben alattunk mindenki akkora dugót, útfelbontást, stb...t rendezhet, amekkorát csak akar.

Ha egyszer megvalósul, akkor egy nagyon érdekes alternatív közlekedési forma lesz.

A szokatlan közlekedési formák között mindenképpen meg kell említeni a Szigeteket. Más néven a Herceg Szigeteket.

A Szigeteken nagyon fontosnak tartják, hogy a zűrös és zajos Isztambul mellett egy csendes és nyugodt hely legyen, ahova az ember nagy mennyiségben kivonulhat ordibálni. A hangulat érdekében a motoros közlekedés teljesen be van tiltva. Az emberek csak biciklit, elektromos járművön, vagy lovas kocsin utazhat.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szigetek[/caption]

A lovaskocsik a taxihoz hasonlóan működik. Azzal a fő különbséggel, hogy a káros gázok helyett a kibocsátás lócitrom formájában történik. Ezt belelegezni nehéz, belelépni viszont annál könnyebb.

A fő szigeten (BüyüAda) mindjárt a kikötő közelében az illatot követve megtalálhatjuk a ló-depót. Itt tudunk hintóba ülni, majd elindulni valamerre. Mivel a sziget relatíve nem túl nagy (kb 5 x 2 km , olyan sok helyre elmenni sem lehet. Leggyakrabban a kis körutazást, és a nagy körutazást szokták választani. Ennek megvan az az előnye is, hogy ugyan oda kerülünk vissza, mint ahonnan elindultunk. Szemben a valahova-val, ahol a nekünk kell a visszajutásról gondoskodni. Ahol is megtapasztalhatjuk, hogy kis szigeten is lehet nagyon eltévedni.

Az utolsó nem mindennapi közlekedési eszközünk a Csónakos bácsi. Ilyet szinte minden vízparti helyen találunk, ha pont úgy öltözünk, ahogy egy turistától elvárják. Kicsit a part mellett állva nagy eséllyel odajön hozzánk egy bácsi, és felajánlja, hogy elvisz minket a csónakjával. De hogy hova...

Egy helyen viszont már szinte menetrendszerű csónakos közlekedéssel találkozhatunk. Ez pedig az Aranyszarv-öböl, ahol az Eyüp nevezetű hajómegálló mellett várnak minket. Itt kb. 15 líráért (2008-as infó) átvisznek minket a Miniaturkbe, ami a túloldalon található. Mindeközben pedig kellemesen ringatózunk egyet az öböl vizén. Ne etessük közben a halakat!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Csónakos bácsi[/caption]

És van még egy különleges közlekedési eszköz! Mégpedig ami pont egy ekkora városba illik! Helikopter!

Több helyen is találkozhatunk helikopter parkolóval, ahova mi belégitaxizhatunk. De ezen kívül még menetrend szerinti is!

Még egy folytatás lesz!

2015-09-03

Isztambul eléggé nagy egy város. Úgy is mondhatnánk, hogy hatalmas. De ez nem a legjobb szó, mert akkor még csak a belvárosról beszéltünk.

És ez csak egy dolog.

A másik dolog, hogy a város nő. Mégpedig egyre gyorsabban. A közlekedés pedig már most is akadozik. Mi lesz így a jövőben?

Nos ez egy jó kérdés. És a válasz az, hogy:

ööö

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul dugó - így egyszerűen[/caption]

Az, aki egyszer megoldást talál majd a forgalmi dugókra, annak tutira legalább egy Nobel-díjat kellene kapnia (kár, hogy ebben a kategóriában nincs, hacsak a dugó megoldása nem tartozik a világbéke kategóriába). De legalább annyi pénzt, amiből vehet magának egy földrészt.

Az, hogy Isztambullal is mit lehet tenni, jó kérdés. De próbálkozások vannak bőven.

Egyik vonal a metró. Ebben most nagy a lelkesedés erre fele. A Föld átmérője 12742 km. Még ha ezt meg is felezzük az új-zélandiakkal, akkor is bőven marad elég hely a lyukak fúrására. Elvileg persze.

A gond ott kezdődik, hogy a Maramaray építése alatt is több régészeti leletet találtak, mint ami egyáltalán befér egy múzeumba. Isztambul pedig potenciálisan tele van rejtett földalatti kincsekkel.

E mellett a lelkesedés is amolyan török módon megy: majd holnap. A határidők lelkesen csúsznak.

Úgyhogy majd lesz metró. Valamikor... Választások előtt azért mindig megsűrűsödnek a tervnek, valamit sikerül is átadni, valamit, ami a föld alatt van és berreg.

Szerencsére ezen kívül más ötletek is vannak. Nemcsak olyanok, hogy nyomorgassunk be több buszt az amúgy is sűrű helyekre.

Legérdekesebb ebből a már említett . Amikor is a forgalom felett lenne egy felvonó. Ennek nagyon szurkolok, hogy megépítsék, és nagyon kíváncsi leszek, mennyire válik be. Érdekes lenne a jövőben egy olyan városkép, ahol a tömegközlekedés ilyen kicsi kabinokban zajlana a felszín felett.

Persze ne az én nappalim előtt repüljön el mindenki.

Ehhez hasonló, kicsit régies, de már több országban városban kipróbált megoldás a . Szintén a levegőben utazna az ember. Csak nem kicsi kabinokban, hanem vonatban.

Ebből sajnos sehogy sem állunk jól. A tervezett útvonalak minden évben változnak. És még egyetlen egy olyan nem szerepel rajta, ami komolyabb utasforgalommal járna. Ráadásul azt sem lehet tudni, hogy mikor lesz kész tényleg az első.

Ez így még eléggé bizonytalan...

Mindemellett , a Boszporusz alatt, egyet pedig . Mindez remények szerint javít a közlekedésen, és így a tömegközlekedésen is. De olyan igazán ütős megoldást egyelőre még senki sem talált ki.

2015-09-04

Jártál már Isztambulban, de nem volt lehetőség autentikus éttermekben a török gasztronómia legjavát kipróbálni? Vagy nem jártál még a világ egyik legizgalmasabb metropoliszában és legjobban annak ízeire és illataira vagy kíváncsi?

Tarts Tóth Ágnessel egy különleges utazásra, ahol megtudhatod hogyan készül Törökország egyik legjobb baklavája, lokumja, megkóstolhatod a legfinomabb török fagyit, török kávé, lahmacunt és mantit, órákig reggelizhetsz csak úgy igazán törökösen és természetesen annyi kebabot és köftét kóstolhatsz, amennyi csak beléd fér!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt egy picit döner[/caption]

Program röviden

1.nap: utazás

vacsora a Boszporusz öbölre nézve Galatában

2.nap Fedezzük fel Európát!

Igazi tradicionális török reggeli Galatában

Beyoğlu felfedezése

meglátogatjuk Isztambul egyik legrégebbi és leghíresebb simitkészítőjét

felfedezzük a legrégebbi savanyúságkészítőt

ellátogatunk az egyik legrégebb óta üzemelő baklavakészítő családi vállalkozásba

Ebédre megállunk a tengerparton egy halas szendvicsre majd indulhat Eminönü és Fatih és Sultanahmet felfedezése

Kicsit elveszünk a fűszerbazár forгатagában

beleszabolunk Törökország leghíresebb kávéforgalmazója üzletének illatába

majd megkóstoljuk Szulejmán szultán mecsetétől nem messze eső régesrégii üzletben a boza nevű jellegzetes török italt

Ezután jöhet a Nagybazár felfedezése, ahol a többszáz éves kávézók egyikében

kihagyhatatlan egy török kávé elfogyasztása

Napunkat pedig Isztambul egyik leghíresebb éttermében zárjuk, ahol a város legfinomabb kebabjai közül válogathatunk kedvünkre

3.nap Tengerre fel

Ezen a napon nyugat és kelet között fogunk ringatózni a tengeren, meg-megállva egy-egy szigeten, hogy felfedezzük a Hercegszigetek gasztronómiáját is és kóstolót kapunk a halas ételekből

Büyükadán reggeli a szigetek legrégebbi pékségében
séta csodálatos építészeti alkotások, a nyaralóknak épült yalik között
Burgazadán könnyű ebéd halas mezékből
délután visszatérünk Kadiköybe, teszünk egy nagy sétát a tengerparton, majd az esténket Kadiköy egyik méltán híres halétermében zárjuk

4.nap Fedezzük fel Ázsiát!

reggeli Kadiköy egyik legjobb reggelizőhelyén
egész napos séta Kadiköyben, melynek során felfedezzük a legnevesebb helyi
lokumkészítőt, cukros és marcipános boltot, házi készítésű felvágottakat és sajtokat áruló
delikáteszeket
betérünk a kadiköyi piacra, ahol elveszünk a színek és illatok forratagában, a halpiac
gyönyörű látványában, megnézzük hogyan készül a város egyik legjobb lahmacunja és
természetesen betérünk a város egyik leghosszabb ideje működő kávézójába is
az estét pedig Kadiköyben, a város egyik legnépszerűbb, tradicionális ételeket kínáló
éttermében zárjuk

5. nap

simittel és ayranal felszerelve az útra elindulunk haza

Részvételi díj (első alkalmas kedvezményes ár): 20.000 Ft+áfa/ fő

Létszám : min. 6 max. 10 fő

Fontos tudnivalók:

ez az út nem tipikus szervezett utazás, nem is átlagosnak mondható idegenvezetés
Tóth Ágnes csak kíséret leszek, tanácsadó, tolmács, egy helyi barát :)
az ár csak a városnézést tartalmazza, minden egyéb költség a résztvevőket terheli
az utazást és a szállásfoglalást mindenki saját magának intézi
a városon belüli közlekedés és az étkezések is önköltségesek
Tóth Ágne mindenhol ajánlani foja, hogy mit érdemes megkóstolni vagy megvenni, de
mindenki maga választhat, így saját pénztárcájára szabhatja az utat
az út szervezésében a Yunus Emre Enstitüsü Budapesti Török Kulturális Központ
semmilyen formában nem vesz részt

Jelentkezési határidő: 2015. szeptember 30. (agnes.toth1984@gmail.com)

Ajánlott időpontok:

indulás: 2015. október 22., visszaút: 2015. október 26.

Ha rövidebb túrára van igény, az is megoldható, közös egyeztetés függvénye

Ajánlott légitársaságok:

Wizzair vagy Pegasus Airlines

Ajánlott szállás:

Kadiköyben, közel a kikötőhöz. (Mivel a fapados járatokkal az ázsiai oldalra érkezünk, ezért érdemes ezen az oldalon szállást foglalni, így nem veszünk sok időt a városon belüli utazással. Kadiköyben kevesebb a turista, Isztambulhoz képest nyugodt és biztonságos környezet. Így lesz alkalmunk még inkább megtapasztalni a helyiek életét.)

Mindenki a saját pénztárcájának megfelelő szállást tud választani.

Szállásfoglalás:

www.booking.com

www.airbnb.hu

www.houstrip.com

www.wimdu.com

Elérhetőségek:

Tóth Ágnes

agnes.toth1984@gmail.com

06306402528

2015-09-07

Ha egy másik városban turistáskodunk, akkor érdemes megismerni egy kicsit a kerületeket is. Hiszen úgy lehet a legjobban eltévedni!

Így ebben a sorozatunkban Isztambul fontosabb kerületeivel (törökül semt) ismerkedünk meg. Mindjárt a legfontosabbal, Fatih-al.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul, Fatih a levegőből[/caption]

Isztambulban 32 kerület található. A legtöbbbe a turisták soha nem teszik be a lábukat. Van viszont egy, ahonnan szinte ki se mozdulnak. Ez Fatih.

Nevét azó Fatih szultánról kapta.

Területe 15,62 km² (valaha 13 volt, de az újabb tengertől feltöltött területek 2 km²-t növeltek), ahol kb. 420.000 ember lakik. Ez kb. 33.000 embert jelent km²-enként.

Összehasonlításként ez kétszerese Magyarország második legnagyobb városának, Debrecennek a lakosságával. Miközben a népsűrűsége tízszerese Budapestének.

Fatih az egykori Bizánc, azaz Konstantinápoly városát foglalja el. Ahol a kerület véget ér, ott találjuk az egykori városfalat is. Így a látnivalók 90% ezen belül található.

A relatíve kis mérete ellenére roppant jól el lehet benne tévedni. És hatalmasokat lehet barangolni.

Fatih kerület története az idők homályába vezet (jelenleg éppen 8500 éves múlttal büszkélkedik). Zűrzavaros, de leginkább furcsa évszázadoknak köszönhetően minden utcának saját története van. Mindegyikben találhatunk valami érdekességet. Mindegyikben olyan macskaköveket bújtak el, amelyek ha mesélnének több ezer oldalnyi könyveket tölthetnének meg. Így itt különösen érdemes nyitott szemmel, és feltöltött fényképezőgéppel járni.

A török utazási tv-csatornánk volt egy sorozat, ahol egy öregapóval járták Fatih utcáit. Az egyórás műsorba kb. 2-3 utca fért bele, mert valahol mindig előkerült egy rejtett dzsámi, szökőkút, vagy hamam (török fürdő).

Nem is beszélve a tradicionális faházakról!

Ezek legismertebb lelőhelyei az AyaSofya mögötti Soğuk Çeşme Sokağı (hidegkút utca), ahol is útikönyvek szerint bőven láthatunk ilyeneket.

Sajnos amikor ezeket felújították, akkor a mérnökök valószínűleg siettek haza az aktuális szappanopera epizódjait megnézni, így az eredmény néhány nagyon leegyszerűsített faház lett. Ha becsukjuk a bal szemünket, meg a jobbat is, akkor akár még hasonlítanak is a történelmi házakra.

Sajnos az az igazság, hogyha tényleg szép, tényleg történelmi, tényleg kidolgozott valódi faházat akarunk látni, akkor nem az AyaSofya mögötti mű kirakatot érdemes nézni. Akkor bizony el kell menni a Balat városrészbe, el kell menni a Küçük AyaSofya környékére, el kell menni a Kariye Camii mögötti utcákba bolyongani.

Ez már komolyabb túra. És a siker sem garantált. Érdemes ezért a segítségül hívni. Az se lát be minden utcába, de azért tényleg nagy segítség.

Ha viszont egy ilyen túrába belevágunk, érdemes tudni, hogy Isztambul egyik kedvelt beceneve a Hét Hegy Városa volt. Mind a 7 hegy Fatih-ban található. És bár a hegyek valójában csak kb. 100-150 m magas dombocskák, eléggé idegesítőek tudnak lenni. Főleg, ha már a 29 vízmosásból mászik ki egy végtelennek tűnő lépcsőn.

Az az igazság, hogy már a második vízmosás is idegesítő tud lenni. De nem fogjuk megúszni 29-nél kevesebből.

Mint említettük, Isztambul látnivalóinak a 90% a Fatih kerületben található. Legismertebbek az AyaSofya, a Kék Mecset (Sultanahmed), a Topkapı Palota. De még a Kariye Múzeum és a Héttorony is áll.

A Galata-torony, és a repülőterek viszont nem. Tehát nem ússzuk meg, hogy másik kerületbe is átmenjünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A bizánci fallal ér véget a Fatih kerület.[/caption]

Fatih 57 mahalle-ből, azaz alkerületből áll. Magyarországon a mahalle felelne meg egy kerületnek. De egyik-másikban többen laknak, mint sok magyar városban. Ezeket kár felsorolni, és megjegyezni. Néhány fontosabbról érdemes tudni:

Sultanahmed - itt található a Kék Mecset és minden olyan, ami kötelező.

Sirkeci - a tengerparti rész, a félsziget és így Európa vége. Ez van a Kék Mecset előtt. (igazándiből ő nem mahalle, de mindenki így tekint rá)

Yenikapı - az ókori Márvány-tengeri kikötő. Egyre inkább úgy tűnik, hogy ez lesz a kerület legfontosabb csomópontja. Itt lehet átszállni egyik metróról a másikra, a Marmaray-ra, a Bursa-ba menő hajóra, stb... Kár, hogy semmi látnivaló nincs a közelben. Neki a hivatalos neve Aksaray. De az meg fent van a dombon, Yenikapı pedig lent a tengerparton.

Küçük AyaSofya - Ez van a Kék Mecset mögött.

Balat - A híres görög (és vegyes) negyed. Köszönhetően annak, hogy el volt hanyagolva, nem piszkálták a hozzáértők (és nem értők), így itt igazi kincseket találhatunk. Mondjuk nekilógó arany nyakláncsal mászkáljunk itt.

Beyazit - Itt van a bazár

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Az AyaSofya és a Topkapı Palota a levegőből[/caption]

Érdemes tudni még Eminönü-ről.

2008-ig Eminönü és Fatih külön kerület volt. Eminönü a klasszikus régi óvárost foglalta el. A határ az Atatürk Bulvarı-nál volt meghúzva. Régen (a nagyon-nagyon régennél is régebben) itt húzódott a városfal.

Eminönü a nevében ma is létezik. Leginkább a Fűszerbazár és a környéki kikötőt értik rajta. Érdemes ezt a nevet megtanulni, mert ha eltévedünk, jól lehet mondogatni minden szembejövőnek addig, míg ránk nem unnak, és fel nem tesznek a megfelelő buszra minket.

2015-09-08

Fatih után Isztambul legizgalmasabb kerületét mindjárt az Aranyszarv-öböl túloldalán találjuk. Ő egy igazi fekete bárány.

Őt úgy hívják, hogy Beyoğlu. Azaz az Úrfi fia.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szombat délután az İstiklâl Caddesi-
n[/caption]

Beyoğlu mindig is az a hely volt, ami más, mint a többi. És ma is az. Köszönhetően annak, hogy Isztambul (korábban pedig Konstantinápoly) fő központja az Aranyszarv-öböl másik oldalán volt. Így Beyoğlu amolyan túloldal volt, ahol bármi megtörténhetett.

A bizánci időkben ez a terület leginkább gyümölcsös volt (jóformán Isztambul környéke a XX. sz. közepéig gyümölcsös volt. Aztán elfogyott a hely...). Valószínűleg olyan mezőgazdasági rész volt, ami ellátta Isztambult étellemmel (ezt az Oszmán időben Magyarország, ma pedig Bursa tartomány végzi). Erre utal, hogy ekkor nevezték el Galatának, ami görögül tejet (tejes embert??) jelent.

Később, amikor már a Római Birodalom csak egy halvány emlék lett, és Európában új hatalmak növekedtek, egyre inkább előtérbe került a kereskedelem. A velenceieknek és a genovaiaknak is egyre nagyobb befolyásaik lettek a különböző tengerparti városokban. Isztambulban a genovaiak kaptak lehetőséget, hogy saját városrészt alakítsanak. 1273-ban ezt a területet VIII. Mihály bizánci császár nekik adományozta, és ezzel szinte teljesen független lett.

Ekkoriban kezdték a helyet Pera-nak hívni. Ami görögül átjárót, vagy túloldalt jelent (ismerve ezen emberek mai leszármoszattait, inkább a túloldal jelentés lesz a helyes).

1453-ban, mikor a , az ajándécsomagban Beyoğlu is benne volt. A nagy városfoglaláshoz az is hozzátartozott, hogy az Aranyszarv-öböl le volt zárva. A szultánnak viszont valahogy az ágyukat át kellett juttatnia a fallal körülvett Beyoğlu másik oldalára, hogy onnan tudja lőni a várost. Így az egyik éjjel a szárazföldön, titokban vontatták át a nehéz hadi eszközöket, távol a faltól, hogy az ellenség ne lássa. Ez pedig azt jelentette, hogy először fel kellett cipelni őket a kb. 150 m magas dombra (át a tüskés bokrokon), majd le a túloldalon (szintén át a tüskés bokrokon).

Amikor majd éppen lihegve próbálunk felmászni Beyoğlu egyik lépcsőjén, jusson eszünkbe, hogy a hódítók ugyan azt az utat ágyukkal tették meg.

Az Oszmán Birodalom az elején fújta a genovaiakra, amiért segítették Bizáncot, így Beyoğlu-t

a velenceieknek adták át. Később a velenceiekre is fújtak, de azért a városból nem dobták ki őket.

A szultánéknak kapóra jött, hogy van egy amolyan free zone az Aranyszarv-öböl túloldalán. Ide lehetett terelni mindenkit, akire szükség volt a város gazdagságához, de valamiért nem illett bele a dicső birodalomról elképzelt képbe. Ide költöztek a keresztények, a zsidók (főleg Spanyolországból, ahonnan a keresztények elűldözték őket), az arabok, stb... Főleg a satöbbi.

Mindenki, aki fura volt, de talán jó lesz valamire, vagy jó is volt valamire, ezért kár lett volna zsákba rakni és a Boszporuszba dobni. Így a XIX. századra Beyoğlu lett Isztambul legmodernebb és legfejlettebb negyede. Itt éltek a művészek is (ma is klasszikus művész negyed az İstiklâl Caddesi és Cihangir), és itt ki lehetett próbálni az olyan sától eredő ötleteket is, mint a telefon, villamos áram, metró, stb...

Nem mellékesen, ha valami balul üt ki ezeknél a találmányoknál, akkor nem az igazhitűek kerülete fog romba dőlni. Az Aranyszarv-öböl egészen komoly várostüzeket is meg tud állítani.

A kerület a Beyoğlu nevet Szulejmán korában kapta. Élt itt egy Lodovico Gritti (magyar nevén Gritti Alajos), aki a velencei dózse (Andrea Gritti) törvénytelen fia volt. Történt egyszer, hogy a dózse éppen szőnyegbevásárló körúton járt (bár ő nem akart szőnyeget venni), amikor ki tudja hogy miért (az egyik szőnyeg mintázata megzavarta), ki tudja kivel (egyreszert források szerint görög, mások szerint török nővel) jutott a ki tudja hova. De lett belőle egy gyerek. Meg még két másik is.

Lodovico Gritti, törvénytelen lévén, Velencében nem sok mindent tudott kezdeni. Átköltözött hát Isztambulba, ahol Velence titkos ügynöke lett. Mellékesen pedig ékszerész. Így jól meggazdagodott, és építtetett egy palotát is. Az emberek pedig kedvelték. Még a Nagy Szulejmán Szultán is felfigyelt rá.

Innentől kezdve a politikai karrierje is megindult. És egyre gyakrabban avatkozott bele a magyar ügyekbe. Ennek a magyarok már nem feltétlenül örültek mindig. A törökök viszont kedvelték, és róla nevezték el a kerületet is: Beyoğlu - de azért utalva a származására: az Úrfi fia.

Lodovico Gritti a mai Románia területén található Medgyesen halt meg. Ekkora már a magyaroknak nagyon elege lett belőle, úgyhogy lefejezték. Sírhelye Székesfehérváron található ()

Beyoğlu története alapjában változott meg a XX. században. Egyrészt a Török Köztársaság kikiáltásával a főváros átkerült Ankarába. Így az İstiklâl Caddesi-n található követségek is mind átköltöztek oda. A középosztály, és az értelmiség is főként Beyoğlu-ban volt, és ők is

mentek Ankarába.

Ezen kívül, mint láttuk, a kerület tele volt nem törökkel. Ők egyrészt az I. Világháborút lezáró népegyezésre lévén hagyták el az országot, másrészt az évszázad alatt többször fellendült nacionalizmus (pl. 1955, 1974) üldözte el őket.

Az 1990-es évekre egy romhalmaz lett az egész kerületből. Ide költöztek be az ország keleti végéről menekült és jobb életben bízó szegény törökök és más kisebbségek is.

A 2000-es évekre viszont megfordult a tendencia. Az '50-es években elmenekült kisebbségek leszármazottjai kezdtek visszaszivárogni, hogy visszavásárolják a nagyapjuk, dédnagyapjuk házáat. Értelemszerűen csak azok tudták ezt megtenni, akiknek volt pénzük (egy török törvény szerint, ha valaki egy házban 20 évet leélt, akkor az övé lesz - ezért nem lehet 19 évnél hosszabb időre lakást bérelni). Ennek köszönhetően pedig Beyoğlu középső része nagyon gyorsan elkezdett felújulni. Ma pedig az egyik legmenőbb környék.

De nem minden mahalle-t érte el ez a felújítás. Míg a Galata nagy része menő, Pera a luxus elegancia, az İstiklâl Caddesi az élet központja, Cihangir pedig a művészetek völgye, mindjárt a szomszédos Tarlabası az a hely, ahova még nappal se.

Megjegyzés: Tarlabası biztonsága sokat változott az elmúlt évek alatt. Ennek ellenére oda csak alapos körültekintéssel, és csak tapasztaltaknak ajánlott bemenni.

Éppen ezért Beyoğlu abszolút a kontrasztok városrésze. Egyszerre csillogó égkő, miközben sok a lepukkant utca.

Mindeközben a különböző kultúrák találkozása (és többé-kevésbé békés együttélése) volt évszázadok alatt. Így itt találunk dzsámit, templomot (minden félélt, még krím-félszigeti anglikánt is, és őskeresztényt is) és zsinagógát.

A különböző népek pedig különféle lenyomatot hagytak maguk után. Itt van az Osztrák kórház, a Német kórház. Itt van a francia Saint Benoit főiskola is. De Isztambul egyik legmenőbb főiskolája, a Galatasaray Lisesi, is itt búj el.

Na jó, nem búj el, mert hatalmas. Őt a legkönnyebb megtalálni.

Ma az İstiklâl Caddesi a török fiatalok központja. Péntek délutántól hétfő reggelig (aki nem józanodott ki, az csütörtök délig) rengeteg ember (értsd: több tíz millió - bár a szám nem pontos, mert van, aki többször jön) fordul meg. Különböző buli helyeket találunk: nagyon igényeseket, meg nem túl igényeseket is.

A híres-hírhedt Taksim-tér is itt található. És ugyan itt van Karaköy is, ahol jó áron vehetünk , vagy egy .

És itt van a többször emleget Cihangir is.

Több múzeum, és rengeteg látnivaló található Beyoğlu kerületben.

Jah, igen. A technikai adatok:

8,76 km²

240.000 lakos (28.000 ember/km²)

45 mahalle. Legismertebbek a Karaköy, Galata, Pera. Az egyiket pedig úgy hívják, hogy Şahkulu. Ezzel a szóval pedig már mintha találkoztam volna valami magyarok eredete kapcsán... Aki bármi ilyet hallott, írjon!

2015-09-09

Két európai kerület után irány Ázsia. Így a mai napon Kadıköy kerülettel ismerkedünk meg, melyik a legvalószínűbb (és leginkább ajánlott), hogy a turista ide is kiköt.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Kadıköy[/caption]

Amikor i.e. 667-ben Büzasz megérkezett, és ezzel megindult Isztambul ismert történelme, Kadıköy már akkor is régen-régen lakott település volt. Házakkal, gyümölcsösökkel, kebabárusokkal és pálinkaivó helyekkel (mégiscsak közel voltak a gyümölcsök, kár lett volna értük, ha megromlanak).

Jelenlegi ismereteink szerint 5500 éves a város(rész), amit sokáig Kalcedón-nak hívtak (Chalcedon, vagy Khalkedon). Ez volt Isztambul legrégebbi városrésze, mígnem Fatih kerületben meg nem találtál Ali-t, aki már 8000 évvel korábban is kebabot és szőnyeget árult. Így ezzel Kadıköy elvesztette az elsőbbségét.

De persze ez bármikor megváltozhat, hiszen Isztambulban ha fúrunk egy lyukat, akkor bármikor találhatunk valamit, ami több ezer éves.

Kalcedón mindig is Isztambullal (azaz Konstantinápolyal) szemben állt, mint független város. És egy nagyon jó kis városka volt mindig is, és ma is az. Éppen ezért még zsinatot is tartottak.

Ez végül is jó ötletnek bizonyult, hiszen akit nem akartak meghívni, de mégis megpróbált átkelni a Boszporuszon, annak elsüllyesztették a hajóját.

Tehát Kadıköy történelme izgalmas. .

Kadıköy bár az ázsiai oldalon található, sokkal európaibb, mint a legtöbb olyan isztambuli kerület, amelyik az európai oldalon van. Egyesek szerint Kadıköy sokkal európaibb, mint egész Isztambul együttvéve. Köszönhető mindez annak, hogy a történelmi belvárostól távol, de mégis kézközben fejlődött.

Ilyen részek találhatók, mint Moda (a neve divatot jelent), vagy a Bağdad Caddesi, .

Ezzel együtt Kadıköy az ázsiai oldal központja. Itt ér végett a kontinens, innen lehet átjutni Európába. Persze más átjárók is vannak, de úgymond ez a vége a földrésznek. Éppen e miatt itt egy helyen mindent megtalálunk, amit az európai oldalon. Vannak itt fűszer árusok, piacok, , stb...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Könyvbazár (Akmar Pasajı)[/caption]

Sok minden pedig csak itt található. Többször hallom azt, hogy keressem Kadıköy-ben, mert máshol nincs. És ha Kadıköy-ben nincs, akkor sehol sem.

Mellesleg a is itt található.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Számítógép bazár[/caption]

Ezzel együtt Kadıköy-nek egy különleges hangulata van. Ez más, mint Isztambul megszokott török részei. Pedig itt is törökök laknak. Mindez pedig jól mutatja, hogy a törökök mennyire összetettek, változatosak.

Kadıköy-nek két része van, ahol érdemes körbenézni, hacsak nem valami konkrét helyet keresünk.

Ahogy átérünk a hajóval, menjünk egyenesen, majd átjutunk a villamos sínen. Ez a villamos egy majdnem szabályos négyzet alakzaton megy körbe-körbe (a matek tanárom kitépi a hajamat, ha ezt így meglátja). Ezen a villamos-körön belül lehet nagyokat mászkálni úgy, hogy garantálnak nem tévedünk el. Csak arra kell figyelni, hogy ne lépjük át a síneket ismét.

Találunk itt ortodox, meg örmény templomot. Piacot, könyvbazárt, sok-sok kellemes kávézót, éttermet. Modern és tradicionális bevásárló helyeket. De még egy antikvár utcát is, benne egy elektromos antikváriummal ().

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Elektromos kütyük antikváriuma[/caption]

De külön boltja van a macskarajongóknak is. És még sok-sok egyedi, különleges üzletet találunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Macskás bolt[/caption]

Aki pedig kicsit bátrabb, és van jó térképe, annak érdemes a hátsó utcákba is belátogatni, mert találhat néhány . Sajnos jó recept nincs, merre érdemes nézelődni, mert kb. minden 10. utcában 1 db. ilyen faház lelhető.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Régi faház[/caption]

Ezen kívül ha nagyon jókedvünk van, akkor beugorhatunk valamelyik is.

Jah, és ha a Moda Cd-in végig megyünk, akkor ott az Ali Usta-nál nagyon jó a fagy. :)

Másik ajánlott hely pedig a már említett Bağdad Caddesi, ami pedig egy igazi modern bevásárló út. Ez nem a klasszikus utikönyves Törökország. Ez az, ahol a modern török

fiatalokat találjuk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bağdad caddesi[/caption]

Tehnikai adatok:

Terület: 25,2 km²

Lakosság: 480.000 (népsűrűség: 13.000 fő/km²) - itt megjegyzem, hogy az angol Wikipedia mindig magasabb lakossági számot mutat, mint a török. Holott az előbbi 2012-es adatokat használ, az utóbbi pedig 2014-est.

21 Mahalle

2015-09-10

Eddig két kerületről volt szó az európai oldalon. Így itt az idő, hogy az ázsiai oldalon is megismerjünk egy második kerületet is: Üsküdar

Üsküdar abszolúte Kadiköy ellentéte. Míg utóbbiban az élet vidámabb oldalát nézik az emberek, addig Üsküdar-ra inkább a vallásosság jellemző. Ami nem is csoda, mert mindjárt a központban több fontos dzsámit is találunk. Ezen kívül az ázsiai oldal legnagyobb temetője is itt nyugszik a benne lakókkal együtt.

Üsküdar-ra jellemző, hogy az itteni mahallék (ebből 33 van) roppantul különböznek egymástól. Egyébként is általános, hogy két egymás melletti mahalle teljesen eltérő lehet (mint két tojás ->maps egy strucctojás és egy krokodiltojás). De itt, Üsküdar-ban, aztán tényleg minden elképzelhető.

Üsküdar történelméről sokat nem írnak. Ami érdekes, hogy nekem van egy olyan iskolai atlaszom az 1950-es évekből, ahol Üsküdar még külön városként volt feltüntetve. Nem is olyan régen pedig még Kastamonu tartományhoz tartozott. Pedig ő sincs közel...

De arról egyelőre nem találni semmit sem, hogy Isztambul Európai és Ázsiai oldala mikor is egyesült. Ebben szerepet játszik az is, hogy a . És így Isztambul egyben a környező falvakat is jelenti (mint Magyarországon Pest megye). Az pedig, hogy a város néha-néha packman módjára felfal egy-egy falvat, kisvárost, nem tűnik fel senkinek sem...

A várost a görögök alapították az i.e. 7. században Chrysopolis néven. Ez Aranyvárost jelentett. Nagyon szép mondák szólnak róla, hogy miért éppen ezt a nevet kapta, de egyikben sem szerepelnek vízben fürdőző szűz lányok, mint Isztambul más legendáiban. Ettől még érdekesek a történetek.

Egyik szerint a perzsák rejtettek el itt egy nagyobb készlet aranyat (egyesekek szerint ezért is épül ennyi metró itt, hátha sikerül megtalálni)

Hasonló megközelítésben arról írnak, hogy itt arany raktárak voltak. Ha tényleg így is történt, nem biztos, hogy oly annyira világgá kürtölik, hogy még a várost is az aranyról nevezik el.

Vannak Agamemnon és Chryseis-s történetek is. Meg Chryseis fiáról is szólnak történetek. Meg Chryseis fiának szeretőjéről. Meg elrabolt lányokról (de nem fürdőzőkről). És persze aranyról is.

Egy XVIII. századi feljegyzés ennél földhözragadtabb változatot állít (annak bosszúságában, hogy az író nem talál fürdőző lányokat a parton, pedig 50 éven keresztül minden nap kiült oda): E szerint nincs semmi mese. Egyszerűen Üsküdar kitűnő kikötővel rendelkezik. A görögök innen tudtak háborúkat indítani a perzsák ellen. Később pedig a Fekete-tenger felé az átjárót (más néven a Boszporusz) lehetett innen jól őrizni.

Nem mellékesen ilyen névvel az összes kincsvadászt össze lehetett gyűjteni, majd elküldeni a Perzsák ellen úgymond aranyat keresni.

Valójában a később a városnak jót is tett Bizánc megalapítása is. Hiszen az anatóliai kereskedő utak mind ide futottak be. Ide érkeztek a karavánok, mielőtt átkeltek a Boszporuszon. Biztos talált olyat, aki jó pénzért vigyázott rá. Vagy akinek jó pénzért el lehetett adni. Vagy aki jó pénzért eladható kebabot készített kevésbé kezelhető példányokból.

Később a rómaiak és a bizánciak is meglátták a lehetőséget Üsküdar-ban, hogy innen lehet a karavánokat indítani és a hadseregeket is. Ugyan ennek a fordítottját az oszmánok is fellelték. Miután elfoglalták az akkor éppen Skoutarion nevű várost (1338), innen jól lehetett Konstantinápolyra támadni. Mindeközben pedig egy jó út vezetett hátra, az Anatólia központjába.

eleste után 3 kerület volt, amelyik Isztambul közigazgatásához tartozott, de az úgynevezett Falon kívülre esett hívják ma Fatih kerületnek): Eyüp, Galata és Üsküdar.

Tehát közigazgatásilag Isztambulhoz tartozott, de mégis külön város volt.

Majd valamikor az 1950-es évek után Isztambul városa úgy megnőtt, hogy bekebelezte Üsküdar-t is. Meg Kadıköy-t is.

Üsküdar fele annyira sem híres, mint Fatih kerület. Mégis számtalan látnivaló található. Persze amiről az útikönyvekben írnak, azok nagy része nem látogatható. Ilyen mindjárt:

Selimiye Laktanya (meg is nézném, amikor a turisták bekopogtatnak a kapuban)
Marmara Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu (pedig ez az épület nagyon szép!)
A Haydarpaşa pályaudvar. Mert őt éppen felújírtják. Őt néha Kadıköy-höz írják, néha meg Üsküdarhoz.

Látogatható viszont a Kislány-torony.

Meg elvileg a Haydarpaşa temetőben a Guyon Richárd tábormok sírja is.

Ezen kívül Üsküdarban számtalan hely van, ahol lehet bolyongani.

Harem, ahol modern kertesházakat is találunk, remek Boszporuszi kilátással (itt lehet irigykedni)
Kuzguncuk, ahol pár utcában láthatunk tradicionális faházakat. Itt egyébként örmény, görög templomok mellett zsinagógát is találunk.
Természetesen Üsküdar központjában is lehet egyet barangolni. Meg jókat eltévedni. Itt elég vegyes, hogy mit találunk.

Çengelköy, ahol teázhatunk egyet a Boszporusz partján. Ehetünk jó krumplis és sajtos böreket. Meg vehetünk 10 kg uborkát (ezt vigyük fel a fapados gépre kézipoggyászként, majd jóízűen fogyasszuk el a 10.000 m-es magasságban)

Beylerbeyi, ahol ismét tradicionális faházakat találhatunk, nagy kerttel. A kikötő környéket is kellemes hely. És nagyon finom a pide!

Itt (Beylerbeyi) van egy palota is.

Çamlıcahegy, ahol szuper kilátás nyílik egész Isztambulra. Csak felmenni nem egyszerű.

Itt találunk egy nagyon szép modern dzsámit is a Karacaahmet temetőben

Megjegyzés: a faházak felderítésére használjuk a (panorama), mert még mindig jobb otthon a számítógép előtt eltévedni, mint élesben. Pláne nem gyalogolunk órákat hegynek felfele, hogy kiderüljön, nincs ott semmi izgalmas.

Üsküdar fontos még:

Itt bukik át a Marmaray metró a Boszporusz alatt (Sirkeci/Eminönü/Fatih és Yenikapı felé).

Innen hajóval könnyen átmehetünk Beşiktaş-ba.

Innen indul a hajó az Aranyszarv-öbölbe.

Technikai adatok:

Terület: 58 km²

Lakosság: 538.000

Népsűrűség: 9200 fő/km²

Testvérváros: Kaposvár

2015-09-11

Kellett egy ötödik kerület is, hogy lefedje a téma az egész hetet.

Egy darabig vacilláltam Şişli és Beşiktaş között. Hiszen mindkettő bővelkedik a történelmi érdekességekben.

Most legyen Beşiktaş! A kerület persze. A focicsapat ügyében forduljatok Feyyazhoz! :)

(Aztán lehet, hogy Şişli-re is visszatérünk még)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Beşiktaş (meg fél Isztambul) a levegőből[/caption]

A Beşiktaş szó jelentésére több verzió is fellelhető az Internet nevű nagykönyvben. Legvalószínűbb (vagy mégsem) a Bölcsőkö. .

Beşiktaş az úgynevezett Falon kívüli települések csoportjába tartozott. Ez azt jelenti, hogy amikor valaki megtámadta Konstantinápolyt, ha nem sajnálták a nyilakat, akkor a környékbeli falvakat és kisvárosokat is feldúlták.

Bizonyára ők is hallottak a tengerben fürdőző szüzekről szóló legendákról, és utána akartak járni a történeteknek. És ha lehetséges, akkor némi bizonyítékot is gondoltak hazavinni. Mégiscsak ki hinne nekik otthon e nélkül?

A lelkes mindent hazavivő turisták jellemzően Európából érkeztek. Ázsiában (pontosabban Anatóliában) túl nagy volt a zűrzavar ahhoz, hogy bárki is ráérjen a Boszporusz partján fosztogatni (meg volt elég fosztogatni való a szárazföld belsejében is). Ezért lehetséges az, hogy Kadıköy és Üsküdar viszonylag kényelmesen tudott fejlődni. Beşiktaş-ra ez viszont egyáltalán nem mondható el.

A változást az hozta meg, amikor az oszmánok lerendezték a több ezer éves állandó háborúskodás problémáját Anatóliában. Mégpedig azzal a jólismert módszerrel, hogy mindenkit elfoglaltak. Ezzel mindjárt béke lett.

Természetesen teljesen nem lett béke. De a többség ezentúl beérte olyanokkal, hogy miként lehetne a szultán méretét egy fejjel lecsökkenteni. Vagy valami hasonlóval. De az Isztambul környéki kisvárosokat békén hagyták.

Itt megint hasonló helyzet lépett fel, mint a többi környező kisvárosban. Aki távol van a palotától, az nincs szem előtt. Így kevésbé feltűnő, ha a kor gondolkodásával ellentétesen gondolkodik. Így Beşiktaş is jó hely volt az örményeknek és a görögöknek. Egy-egy templom

ma is működik mindjárt a központban (a Halpiac mögött).

Ezzel együtt a terület kiváló helyet nyújtott a palotáknak. Kellően közel van a városhoz, ha a szultánnak adakozni van kedve. De kellően távol, ha éppen bűnbakot keresett. Így a pasák előszeretettel építkeztek erre a területre. E mellett itt volt hely bőven. Hiszen nagyrészt gyümölcsösök voltak a domboldalon.

Az igazi változást a XIX. század hozta, amikor a város a növekedésével kezdte megközelíteni Beşiktaş-t is. Még ekkor is főleg paloták, és Boszporusz-parti villák épültek errefelé. De szultán is észrevette a lehetőséget abban, ha a palotája nem a város közepén van (ahol a nép esetleg rosszat skandálna róla valamelyik szombat délután), így .

Ezután már többen is a közelbe költöztek abban a reményben, hogy szultán közelében lenni jó dolog. A szultán pedig tudta, hogy a Boszporusz közelében lenni jó dolog. Főleg van egy zsákárus is a közelben, mert akkor nemcsak a panorámában lehet gyönyörködni, hanem az ellenlábások csobbanásaiban, mikor éppen zsákokban merülnek a tengerfenékre..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Beşiktaş Ázsiából[/caption]

A mai időben viszont Beşiktaş fő alakítója teljesen más. Mondhatni, hogy éppen az ellentéte a korábbinak. Nem a csend és a nyugalom, hanem a mozgalmas élet.

Itt van ugyanis a legjobb átjáró a két földrész között. Beşiktaş és Üsküdar között 5-10 percenként jár a motoros hajó. És 10 perc alatt átjut a túloldalra. Valószínűleg ez a legforgalmasabb csomópont a két kontinens között. Egyenlőre a további közlekedés mindkét oldalon fejlesztést igényel, de vannak már tervek erre is.

Ezen kívül mindjárt itt található Isztambul 3 legnagyobb egyeteme. Ráadásul mindegyik technikai, akiről köztudott, hogy a mulatozás az életük. Mellette még számtalan kisebb, de azért nevezetes egyetem és főiskola is a vonzáskörben leledzik.

Ez pedig azt jelenti, hogy Beşiktaş egy valódi egyetemi város. Itt teljesen normális, hogy egy csapat fiatal este 8-kor megy le a sarki étterembe, hogy megreggelizzen. Majd utána a sarki pubba egy kis italozásra. Mégiscsak este 10 van, és ki a fene akar ilyen korán hazamenni??

Így azt mondhatjuk, hogy Beşiktaş az a hely Isztambulban, ahol napi 24 órában zajlik az élet.

Ezen kívül persze számtalan látnivalót is találunk:

Dolmabahçe Palota

Yıldız palota

Tengerészeti Múzeum

a Beşiktaş stadion (nemsokára véget ér a felújítás)

Ortaköy

A legdrágább szálloda (Európában??)

És nem mellékesen Isztambul : Levent

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Levent, az üzleti negyed[/caption]

Technikai adatok:

Terület: 46 km²

Népesség: 190.000 fő. Ez az állandó lakosokra vonatkozik. Az albérletekbe bezsúfolt ki tudja hány tonna diák ebbe nincs beleszámolva.

Népsűrűség: 8700 fő/km². Írom: fő. Nem diák! Azokról tudjuk, hogy igencsak nagy mennyiségben fellehetők kis területű helyeken is, ha arról van szó.

23 mahalle

2015-09-14

Isztambul egy újabb kerülete, ismét az európai oldalon: Şişli!

Şişli történelme nem túl kimerítő: nem történt ott az égvilágon semmi.

Mondjuk ez nem teljesen igaz. De mivel nagyrészt lakatlan vidék volt egészen a XIX. századik, nem igazán sok mindenről lehet beszámolni. Akkoriban még bőven volt hely, és az emberek inkább a Boszporusz partjára költöztek, mint fel a dombra.

A helyi lakosság leginkább a gyümölcsfákat és szőlőket jelentette. No meg az őket gondozókat. Itt is igaz volt, mint Isztambul összes peremkerületében, hogy a hely ideális volt azoknak, akik közel akartak maradni a városhoz, de nem akartak a szultán szeme előtt lenni. Így kedvelt volt a görögöknek és az örményeknek. Csak éppen fel kellett mászni a dombra!

Ezért is a kerületre az igazi lendületet az hozta, amikor megépült a Taksim-Şişli villamosvonal. Beyoğlu után ez volt a második kerület, ahol villany és földgáz is volt.

Előtte tehát főleg kertek voltak errefele. És laktanyák. Szintén igaz rájuk, hogy se nem túl közel, se nem túl távol. Ahol ha esetleg felrobban valami lőszerraktár, akkor maximum a közeli gyümölcsfák lelki nyugalma zavarja meg.

Apropó gyümölcsök! Rengeteg gyümölcsfa volt Şişli-ben. És ugye minden magyar tudja, mire jó a gyümölcs: pálinkát főzni!

A XIX. században rengeteg gyár épült ebben a kerületben (szintén közel van Isztambulhoz, de távol = van hely). Közöttük sok sörgyár. És likőr- és konyakgyár. Ezek mondjuk nem a klasszikus oszmán termékek, amelyeket a bazárban találunk.

Ma már a gyárak nagyrészt kijebb kerültek, és leginkább normál lakosú kerületté vált Şişli. Persze ez a normál eléggé tág fogalom, mert itt is van minden.

Şişli leginkább arról híres, hogy ők az Atatürk alapította pártot, a CHP-t követik. Itt találjuk az Atatürk Múzeumot is. És ma is komoly kultúrközpont a kerület.

De e mellett számos neves városrész (mahalle) is Şişli-ben van:

Nişantaşı - az igazi elit negyed. Exkluzív boltokkal. Még egy Herend márkaboltot is találunk. Nem mellékesen itt a épülete is, a Milli Reasürans Kompleksi

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Milli Reasürans Kompleksi -

Nişantaşı[/caption]

Feriköy, ahol az örmények és görögök laknak (). Itt találjuk a magyarok temetőjét is. Köztük sok 1948-49-es szabadságharci hős sírját.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Feriköy protestáns temető - magyar részleg[/caption]

És Gróf Széchenyi Ödön sírját is, aki a .

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Gróf Széchenyi Ödön sírja, aki a tűzoltóságot alapította Isztambulban.[/caption]

Harbiye városrész is híres és elegáns. Itt találjuk a Hadtörténeti Múzeumot. És valaha itt volt a Malév irodája is.

Mecidiyeköy, a számítógépes központ. De többen ismerik a Cevahir nevezetű bevásárló központról. Meg valaha itt volt a Galatasaray stadion is.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Cevahir bevásárlóközpont[/caption]

Şişli egyébként is a bevásárlóközpontok fellegvára. Nekem az internet 34 bevásárlóközpontot (törkül AVM - alışveriş merkezi) dobott ki. Köztük olyat, mint a Kanyon, Metrocity (), Özdilek, Astoria, City's, Trump, Profilo, stb...

Összességében Şişli egy fiatal, és modern kerület.

Technikai adatok:

Terület: 10,6 km²

Lakosság: 320.000 - ez a szám minden évben nagyon változik, ahogy sakkoznak, melyik mahalle melyik kerülethez tartozzon.

Népsűrűség: 9,100 fő/ km²

25 mahalle

2015-09-15

Ha Beşiktaş és Şişli is előkerült, akkor mindenképpen írni kell Eyüp kerületről is. Hiszen ő is egyike a történelmi 3 Falon kívüli kerületnek (Eyüp, Üsküdar, Kadıköy).

Eyüp az Európai oldalon található, az Aranyszarv-öböl történelmi oldalán. De már a Falon kívül.

A történet szerint Abu Ajjúb Hálidi ibn Zajd al-Hazradzsi al-Anszári nyugszik itt. Ő Mohamed Próféta egyik társa volt. A Próféta halála után folytatta a harcok tervét. Részesen volt Ciprus elfoglalásának, és még sok más csatának is. De legfőbb vágya Konstantinápoly meghódítása volt. Eddigre 90 éves is elmúlt, és a gyerekei próbálták lebeszélni, de végül csak összeszedett egy halom igazhitű harcost, és megtámadták a bizánci fővárost (Első Arab támadás - 674-678). Valamikor a csata során hunyt el.

Így itt épült a sírhelye is, amit a keresztények is tiszteltek. Majd ahogy a Bizánci birodalom egyre hanyatlott a mai Eyüp terület is egyre inkább lepusztult. Itt volt egy keresztény monostor is, amit a IV. Keresztes Hadjárat a földdel tett egyé. Így végül a török Abu Ajjúb Hálidi ibn Zajd al-Hazradzsi al-Anszári sírhelye is eltűnt.

1455-ben, miután a törökök elfoglalták Isztambult (1453), fontosnak tartották, hogy megkeressék a sírhelyet, és méltó emlékművet emeljenek. Ők a Próféta társát Eyüp szultánnak nevezeték - innen a kerület neve is. A sírt végül spirituális módszerekkel találták meg. És ide épült az Eyüp Sultan Camii. Ma népszerű zarándokhely. Úgy mondják, hogy Eyüp szultán Isztambul szellemi vezetője. Aki Isztambulba érkezik, és felkeresi a sírhelye, azt megvendégeli. E miatt főképpen a Ramadán alatt látogatják nagyon sokan.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Eyüp Sultan Camii[/caption]

Eyüp kerülete már a bizánci időkben is népszerű volt. De a birodalom hanyatlásával, az Európa felől érkező turistacsapatok (köztük a magyarok, vikingek és a keresztések is) gyalulásával egyre inkább lepusztult. A virágzása az későbbi oszmán időszakban indult meg. Köszönhetően az Aranyszarv-öbölnek.

Míg az öböl túloldalán a Beyoğlu kerületben a furcsák laktak, és ilyen ötletekkel álltak elő, mint a hajógyár, stb... Eyüp a kikapcsolódás és a meditálás helyszíne lett. Eyüp szultán sírhelye magával vonta az európai oldal legnagyobb temetőjének megalakulását. Így ez a kerület a lazítás, és romantikus piknikezés helyszínei lettek. Beleértve a felső-Aranyszarv-öböl szigeteit is. Több régi hangulatos metszetet találni erről az időszakról (persze ha éppen ilyet keresünk, akkor egy sem akar előbukkanni...).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Eyüp metszet (Eugène Flandin) - Forrás:

eskiistanbul.net[/caption]

Itt az Aranyszarv-öblön a csónakázás eléggé népszerű lehetett. Beşiktaş-ban a Tengerészeti Múzeumban számtalan elegáns csónakot találunk. Köztük szultániakat is.

[caption id="" align="aligncenter" width="300"] V. Mehmet szultán 10 fős bárkája - Forrás: Tengerészeti Múzeum[/caption]

A modern korban viszont az Arany-szarv egyre inkább átalakult ipari lefolyó csatornává. A túldalt található hajógyárak, ipari építmények () nem kímélték a vizet. Mindeközben ezen oldalon is egyre csak fogytak a fák, ahogy Isztambul egyre csak nőtt. Így a korábbi romantikus-melankolikus hangulat majdnem teljesen eltűnt. Az utolsó sziget a Pierre Loti kilátó és teázó. Őt egy francia tengerésztől nevezték el, aki itt írta az izgalmas kalandregényeit. Ide ma felvonóval tudunk a legkönnyebben feljutni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pierre Loti kilátó[/caption]

Az utóbbi években különböző projektek indultak az egész . Ezek egyike volt, hogy észak felől tiszta vizet töltenek bele, és így jó alaposan kimossák.

Kimondottan Eyüp központban sok látnivaló nincs. Természetesen itt az Eyüp Dzsámi. Itt a Pierre Loti. Itt található még a Panorama 1453 múzeum, ahol Isztambul elfoglalását nézhetjük meg, amolyan Feszty-körkép módon.

A környéken még sok konferenciaterem foglal helyet. A túldalon pedig a Minatürk látható.

Ajánlott körút:

Üsküdar-ból vagy Eminönü/Karaköy-ből felszállunk az .

Elmegyünk az Eyüp kikötőig.

Innen a Fal mentén felmászunk a Kariye Camii-hoz, és a Mihmimah Sultan Camii-hoz.

Majd vissza le az Eyüp Camii-hoz.

Utána fel a Pierre Loti kilátóba.

Itt uzsonnázunk: toast+tea

Lemegyünk az Eyüp kikötőbe, és a csónakos bácsival átmegyünk a Miniatürk-be

Busszal vissza Eminönübe, Karaköybe

Érdemes korán indulni, és figyeljünk az időre!! A Miniatürk 18:00-kor bezár.

Technikai adatok:

Terület: 242 km² (hatalmas erdős terület is hozzátartozik, egészen a Fekete-tengerig)

Lakosság: 367.000

Népsűrűség: 1600 fő/km² (így persze könnyű, hogy a környező erdőt is beleszámoljuk)

28 mahalle

2015-09-16

Menjünk tovább! Bár most már kiérünk a történelmi kerületekből. De Sariyer olyan, amiről megint érdemes beszélni.

Persze az nem teljesen igaz, hogy nincs történelme Sariyer-nek. Még az ókori nevét is sikerült megtalálni: Simas. Csak éppen olyan, mint mondjuk Esztergom. Jól elvan, de nem sok köze van Budapesthez. Egészen addig persze, ameddig Budapest be nem kebelezi, és el nem kezdenek oda metrót építeni.

De míg arra nincs sok esély, hogy Budapest valóban bekebelezi Esztergomot, Isztambulban az ilyenek teljesen mindennapos dolgok.

Sariyer a Boszporusz északi része. Abból is az európai oldal. Ahol Sariyer véget ér, ott Európa is véget ér. Utána nincs már más, csak a Fekete-tenger.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A tehén mögött látható a világ vége[/caption]

Sariyertöbb részből áll, és ezekről külön kell beszélni.

Sariyer, a történelmi kisváros
Boszporusz part
Fekete-tenger part
Erdők
Mai Isztambul kerületek

Kb. olyan az egész, hogy a Második Boszporusz-hídnál meghúzták a határt. Ami ezen túl van, az mind Sariyer. És még az is lehet, hogy akik a határt húzták, jót nevettek magukban, hogy nincs ott semmi, csak erdő. Csakhogy ma már ilyenek is hozzátartoznak, mint Emirgan, Istinya, nem is beszélve Maslak-ról...

A határ azért nem teljesen követi a második híd vonalát. 1-2 rész ezen, vagy a másik oldalon van.

Sariyer, mármint a központ, a történelmi kisváros, a... hát ahova a Sariyer felíratú buszok is mennek, valaha bányásfalu volt. Itt tört elő a réz a hegy mélyéről (némi unszolással persze). A hely neve is ezt jelenti: Sárga Hely.

Ma leginkább arról híres, hogy ide nagyon jól ki lehet menekülni a városi nyüzsgés elől. És sok sok halat lehet enni. Meg kiülni a Boszporusz-partra teázni.

Ezt a kiülős dolgot pár évszázada mások is felfedezték, és nagy lelkesen építettek szebbnél szebb faházakat a partra. Ez tulajdonképpen a Boszporuszi rész, ahol kisebb-nagyobb nyári rezidenciákat, palotákat, és sima házakat találunk. A szultánok is nagy lelkesen osztogattak földet itt a kedvenceknek. Meg a túloldalon is, Beyköz kerületben.

Az sorozatot is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Világ vége. Balra Európa, jobbra Ázsia[/caption]

Lássuk Sariyer részeit!

Sariyer, a központ: egy hangulatos kisváros, ahol lehet jókat enni, meg teázni. És ennyi általában elég is a törököknek, hogy jól érezzék magukat.

Emirgan: Ez az, ahova leglelkesebbek költöztek ki a szultán leglelkesebb segítői. Azaz itt találjuk a nyári rezidenciákat, luxus apartmanokat, stb... A hely neve is ezt közvetíti. Ugyanis az Emir (úr) szóból származik.

Yeniköy: Itt folytatódnak a luxusvillák. Ami már nem fért be Emirgan-ba. E mellett az itt fogott halak állítólag finomabbak, meg frissebbek. Meg jobbak, meg minden.

Istinye: Ő is főleg halászfalu volt. Ma leginkább az amerikai követség erődjéről híres.

Egyébként ez egy eléggé kontrasztos kerület: Ugyanúgy találunk luxust, mint kevésbé luxust. E mellett komoly környezetvédelmi problémák is vannak.

Tarabya: Ő is egy ókori kisváros. Görögül: Theràpia, ami azt jelenti, hogy jó kilátás. Ez pedig nagyon is igaz! A dobtetőn szuper kilátás van a Világ végére, ahol a két kontinens majdnem találkozik. Persze csak ezért nem érdemes idejönni. Sok hasonló hely létezik még. De tény, hogy ez a legjobb.

Mellesleg itt valami más is van a levegőben. Az itteni házakban minden furcsaság van, amit csak el lehet képzelni. Nem! Pont fordítva! Itt olyan furcsaságok vannak, amiknek se füle, se farka, elképzelni meg pláne nem lehet. Pl. egyik lakásban a nappali bal fele 5 cm-el meg van emelve.. De hogy ez miért volt jó.. azon kívül persze, hogy naponta hússzor orra lehet esni.

Büyükdere: Ismét egy ókori város: Vathys Kòlpos. Itt is találhatunk szép faházakat. Ő köti össze Sariyer-t Isztambullal

Belgrád erdő: Amikor Szulejmán elfoglalta Belgrádot, akkor hazahozott magával egy halom szerbet is. A miértet nem tudja senki (talán mert szőnyeget nem talált a bazárban...). Őket pedig ide ültette le/el. Pontosabban az erdő melletti Bahçeköy (Kertfalva) faluban. A Belgrád erdő nagyon kedvelt hétvégi pihenőhely az isztambuliaknak. Mintahogy minden, ahol csak fa található. De a Belgrád erdő nagy és összefüggő. Ezen kívül innen indul a Valens-vízvezeték is. Ez azért jó hosszú út!

Kilyos: Ez a Fekete-tenger part. Sok sok faluval, és stranddal. És persze van hal meg tea.

Rumelihisari: Ez az Európai erőd.

Rumeli Feneri: .

Maslak: Ő egy külön kategória. Levent-hez hasonlóan az üzleti élet egyik központja. De ő mindig csak a második, mert a menő hely az Levent. Itt azok vannak, akik már nem fértek be

a kerületbe. Ettől még nem rosszabb. Sőt! Itt is nagyon komoly cégek felhőkarcolói vannak. Meg pl. olyan bevásárló központ, ahol a szokásos Gucci és Burberry helyett Audi, Mercedes meg BMW játékszereket lehet venni.

Ő a kerület határán van. Így néha politika okokból áttolják másik kerületbe. Pár éve még Şişli-hez tartozott.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Maslak toronyházak[/caption]

Technikai adatok:

Lakosság: 338.000

Terület: 151 km²

Népsűrűség: 1800 fő/km²

38 mahalle

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Az Európai Erőd[/caption]

2015-09-17

6 kerület van a Boszporusz partján. 3 az európai oldalon, és 3 az ázsiai.

Már csak egy kerület maradt hátra a sorozatunkban: Beykoz.

Beykoz neve a lassan már ismerté vált bey és koz szóból ered. Az első jelentése úr, uraság, míg a második a falu (perzsa eredetű, törökül köy). Azaz Úrasággalva. De inkább Úrvidék lehetne a magyar neve. Tekintve, hogy a területe igencsak hatalmas...

A történelem során a Boszporusz volt az átjáró a Fekete-tenger felé. És bár manapság kevésbé ismert (ha mégis, akkor inkább az olajról), régen pontosan olyan fontos kereskedelmi útvonal volt, mint a Selyemút. A Fekete-tenger időjárása viszont kiszámíthatatlan. És ha jön a rossz idő, akkor elhozza ez egész baráti klubbot: viharos szél, hajóroptató magas hullámok, stb... Nemrég megérkezett az esős idő a Fekete-tenger vidékére, és mindjárt eláztatott több megyét derékig érő vízzel...

Tehát aki a Fekete-tengerre ment hajóval, az vagy bátor volt, vagy istenfélő. Ez utóbbiak a Beykoz dombjait használták, hogy Zeusznek, és Poszeidónnak mutassanak be véres áldozatot. (Ez az első alkalom, amikor Anatólia mitológiavilágában Zeusszal, mint karakán istennel találkozunk. Nem pedig, mint szűzlányokat kergetővel..)

Mint minden zarándokhely, Beykoz is vonzotta a turistákat és kebabárosokat. Így hamarosan kialakult egy trák-görög város: Amikos vagy Amnicus. Ezt a nevet egy trák királyról kapta.

A városka, mint ahogy Anatóliában szokás volt, gyakran cserélt gazdát és nevet. Meg kebabárust.

Bármennyire is furcsa, a sűrűn megjelenő hódítók nem a helyi konyha kedvéért tették meg a nagy utakat. Hanem Beykoz stratégiai fontossága miatt. Az itteni dombokról ugyanis nagyon jó lehetett a Boszporuszt védeni. Majd a technika fejlődésével ágyúzni.

Konstantinápoly megtámadása előtt a törökök is előbb Beykoz-t és a túloldali Sarıyer-t foglalták el, majd építettek oda 1-1 erődöt (Európai és Ázsiai). Így ezzel megakadályozták, hogy a Fekete-tengeren lévő genovai hajóflotta a bizánciak segítségére siessen.

Később pedig, 1854-ben, a Krimi-háború alatt a török-francia-angol csapatok itt állomásoztak. Ennek a háborúnak egyik érdekessége, hogy először volt olyan a történelemben, hogy a katolikusok a muszlinokkal fogtak össze, hogy az ortodoxoknak ellássák a bajukat.

Beykoz igazi fellendülés az oszmán uralommal kezdődött. Ekkor ugyanis végre béke volt.

Beykoz erdei mind a szultán személyes vadászterületének számított, amiből a leghűségesebb alattvalóinak osztogatott. Akiról pedig később kiderült, hogy mégsem hűséges, az találkozott a vadkannal.

Így ez a terület szépen-lassan a nemesek hétvégi szórakozóhelyeivé vált. Kiváltképpen a Boszporusz partja, ahol a paloták épültek fel szépen lassan (ilyen a Beylerbeyi Palota is, de az éppen Üsküdarban van).

Ma is számos régi, történelmi faház (törökül yalı) látható ebben a kerületben. Leginkább a Második Boszporusz-híd közelében. .

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Legöregebb faház (yalı) a Boszporusz partján.[/caption]

Ezen remekművek leginkább a XX. században tűnedeztek el, amikor az ember feltalálta a gyúlékony anyagok nagy mennyiségben szállítását. Mindezt robbanómotorral. Ekkoriban ugyanis , megteremtve ezzel a helyiek esti programját is.

Ma már nagyon komoly szabályozás irányítja a Boszporusz forgalmát. Az emberek szórakozására pedig feltalálták a szappanoperákat. Ez utóbbiak előnye, hogy azok is élvezhetik, akik messzebb laknak a tengerszorostól. Mióta pedig internet is van, nem szükséges jókor jó helyen lenni.

Miközben a Boszporusz városközponti fele egyre gazdagodott, a másik végén egy teljesen más történet bontakozott ki. Itt több kisebb manufaktúra épült, majd kezdett el növekedni. Közülük az egyik pedig igazi óriás lett. Ő nem más, mint a Paşabahçe, a híres üvegyár.

Ő leginkább a spirális és a török motívumos üvegeikről lett híres. A minőségéről pedig kedvelt. Nemcsak dekoratív dolgokat, hanem a mindennapi használathoz és készítenek üvegeket. Ma nincs olyan török háztartás, ahol ne találnák néhány Paşabahçe üvegterméket. A legtöbb teáspohár is ilyen.

A helyi gyárak és a környező erdők nagyon alkalmasak voltak arra, hogy mindenféle ember itt el tudjon bújni. Ők persze nem kihívó palotákat építettek. Hanem jól rejtőző egyszerű házakat. Ez a városrész ma jellemzően különféle nemzetek keverékéből áll.

Beykoz kiemelt részei, területei:

Anadolu Hisarı - az Ázsiai erőd

Anadolukavağı -Itt ér véget a Boszporusz hajótúra. Van sok-sok fagyí, meg egy (Yoros kalesi) És a Magyar ágyúk útja is. (Macar tabyalar caddesi)

Ugyanitt található a Józsué próféta sírhelye is (Yuşâ Tepesi)

Kanlıca - leginkább a .

Anadolu Feneri - ázsiai verziója (erőd nélkül).

Riva - tengerpart. De nem a legjobb.

Itt a közeli domboknál van az állatbarátok kedvelt helye. Kutya telep, ahol a közelben ezerszámban találkozhatunk az ember legjobb barátjával.

Technikai adatok:

Méret: 240 km²

Lakosság: 245.000

Népsűrűség: 1000 fő/km²

45 mahalle

2015-09-18

Forró hír! Alig csak 1 hetes késéssel!

Ankarában, a török fővárosban Budapestről neveztek el egy utcát!

Huhuhuhúúúú!

Hatalmas politikai együttműködés. Az ankarai és a budapesti polgármesterek megállapodtak, és Törökország fővárosában az egyik utca mától (pontosabban egy hete) már Budapest utcának hívják (törkül Budapeşte sk.).

Még egy hatalmas átadó, avató ünnepség is volt. Bár arról nincs hír, hogy utcabál, szabadtéri gulyásfőzés is volt-e. Pedig azzal együtt lett volna jó buli. Legalább a helyiek is megismerték volna, mit jelent Budapesten élni.

A felek megegyeztek abban is, hogy ezen felbuzdulva egy Ankara utcát is felavatnak majd Budapesten.

Az ankarai Budapest utca egy jómenő területben van, Çukurambar-ban. Van itt egyetem is, meg mindenféle olyan, amire büszkék lehetünk. Talán egy nap majd egy magyar éppen ide fog paprikaboltot nyitni (bár egyetem mellé inkább pálinka boltot érdemes).

Érdekesség, hogy az utca eredetileg az 1429. sokak nevet viselte. Jó móka lett volna a közeli 1526. sokak-ot átnevezni. Még inkább az 1456. sokak-ot.

.

Én Ankarát kevésbé ismerem. Isztambulban viszont néhány magyar elnevezésű utca található.

Legismertebb a Magyar testvérek útja (Macar Kardeşler Caddesi). Ez mindjárt Fatih kerület egyik legfontosabb sugárútja. A Valens-vízvezetéktől indul. Itt található az Isztambuli Tűzoltóság központja. Ami mint közismert a magyar . Innen kapta az utca a nevét is. Mellette a Magyar testvérek tér található.

Itt lehet a .

Egy másik híres pedig a Magyar ágyú útja (Macartabya Cd.), ami Anadolu Kavağı-ban található. Itt egy magyar erődbe is fel lehet mászni (Yoros kalesi). Csak ne keverjük össze a szomszédos genovai várral. Itt egy Duna út is található (Tuna Cd)

Budapesten is fellelünk pár Törökországgal kapcsolatos utcát. Mindjárt a vár tövében a Kemal Atatürk sétaúton tehetjük azt, amit a neve mond: sétálunk. Vagy futunk, biciklizünk, felborulunk.

[iframe

src="https://www.google.com/maps/embed?pb=!1m0!3m2!1shu!2s!4v1442302927512!6m8!1m7!1sCurkyCoNoNpAkXRKxNw3-A!2m2!1d47.49390580461647!2d19.04198922032401!3f200.28874922855556!4f-2.4133497281611085!5f0.7820865974627469" width="450" height="450" frameborder="0" style="border:0" allowfullscreen]

És Angyalföldön (észak-Pest) megtaláljuk az Ankara utcát is. Ez itt valami nemzetközi központ lehet, mert a szomszédos utcák is ilyenek, mint Berlin utca, Brüsszel utca, Bécs utca. Hmm.. végül is itt teljesült a törökök álma: bent vannak az EU közepén.

[iframe

src="https://www.google.com/maps/embed?pb=!1m0!3m2!1shu!2s!4v1442303290860!6m8!1m7!1sD2_6mqkgjoku8Lm0TL_CGQ!2m2!1d47.54618408939368!2d19.09868871236066!3f22.787709827018567!4f-7.076851924920575!5f0.7820865974627469" width="45" height="450" frameborder="0" style="border:0" allowfullscreen]

Azaz az elődök már beelőztek, és létrehoztak egy Ankara utcát. De hát miért ne lehetne még egy Ankara utca (és akkor kétszer jobbak leszünk, mint a törökök). Vagy akár egy Ankara tér.

2015-09-21

Két erőd található a Boszporusz partján...

Mármint több erőd is található a Boszporusz partján. Egyik másik, egészen jól elbújt, és ők inkább a nem található kategóriában vannak. Míg mások az egészen látható csoportba sorolják magukat. De van kettő, ami egymással szembenéz. És néha vicsorognak egymásra. Néha kacsintanak. Néha meg farkasszemet néznek. Néha meg... olyankor ki tudja, mit csinálnak..

Ezek az Európai erőd (ő Európában található), melynek török neve Rumeli Hisarı. Néha pedig Boğazkesen Hisarı. Ami Torokvágó erődöt jelent. Míg a másik Ázsiában található. Ő az Ázsiai Erőd, az Anadolu Hisarı, más néven a Güzelce Hisarı. Ami Szebbik erődöt jelent.

Mindenki menjen el, és nézze meg, melyik a szebbik!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Európa erőd - igaz, hogy messze van, de jó a panoráma - Forrás: eski.istanbulium.net[/caption]

Anatóliában kevés dolog van, melynek a történelme nem több ezer évvel ezelőtt kezdődik. Pláne olyan, amelyik csak néhány száz évre nyúlik vissza. Így ez a két erőd igencsak gyerekeknek minősül ebben a közösségben. Szóval az isztambuli látnivalók gyűlésén ők még nem ihatnak alkoholt...

A történet ott kezdődött, hogy Oszmán felkelt. És mint törzsfőnök, a többieket is nyugodt szívvel felébreszthette akár ordítással, akár bunkócsapkodással. Majd pedig amikor így rendbeordította a hadseregét, átment a szomszéd törzshöz. Állítólag itt is nő volt az ügy kiváltó oka. De hogy melyik törzs melyik nője, azt csak Zeusz tudhatná. De ő se tudja, mert akkor éppen ő is nőügyben volt jelen Anatóliában. Kettős nőügyben: egyiket kergette, másik (Héra) elől pedig menekült.

De míg egy másik nőügy elpusztította Tróját (szintén Anatólia), ezúttal egy hatalmas birodalom keletkezett.

Ez az akkor még apró, de később már birodalom, az oszmánok előbb-utóbb összefutottak a bizánciakkal. Melyből komoly csata keletkezett. Nem is egy! És ezeket a csatákat rendszeresen az oszmánok nyerték. Mígnem 1326-ban elfoglalták Bursa városát. Ezzel pedig magukat kikiáltották szultánnak, a bizánciakat pedig kikiáltották a földrésről.

Ebből is láthatjuk, hogy miként befolyásolja a világtörténelmet, ha egy vezér jól tud kiabálni. Különben az oszmánok ma is ott aludnának valahol Anatóliában.

Így, hogy Bursa már az oszmánok kezén volt, meg sem álltak Konstantinápolyig. 1390-ben el is jutottak odáig, és bekerítették. De a várost bevenni nem tudták. Így leültek, hogy megvárják míg a város magától megadja magát. 12 évig állt blokád alatt a bizánci főváros.

Ez idő alatt, hogy ez emberek ne unatkozzanak, a szultán utasította őket, hogy építsenek egy erődöt a Boszporusz partjára. Amolyan cukit, amivel lehet a Fekete-tenger felől érkező hajókat tüzes nyilakkal lövöldözni. Ehhez a legszűkebb részt keresték meg, ahol csak 600 m széles a tengerszoros. Majd az ázsiai oldalra 1393-1394 között felépítették az Erődöt.

Később, még kétszer támadták meg a törökök Konstantinápolyt, sikertelenül. Úgyhogy mikor 1451-ben Mehmed 2.0 szultán is a város elfoglalását tűzte ki célul, akkor építtetett még egy erődöt, a másikkal szembe, az európai oldalra. Ez 1452-re el is készült. Ez már elegendő volt, hogy a fekete-tengeri genovai flottákat távol tartsák a várostól. .

Míg az ázsiai erődöt csak úgy építették, az európai már nem egy üres helyre került. Itt egy római erőd volt korábban, amit utána börtönnek, majd kolostornak használtak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Európai erőd ma - a táncoslány azóta hazament (meg családanya lett)[/caption]

Isztambul elfoglalása után mindkét erőd szerepe jócskán lecsökkent. Miután pedig a törökök a Fekete-tenger nagy részét is elfoglalták, teljesen elvesztette az eredeti funkcióját. Persze, mint katonai helyőrség továbbra is megmaradt. Meg jó volt őrtoronynak is. Meg raktárnak. Ebben a törökök egyébként is jók, hogy minden kacatot bezsúfoljanak mindenféle sötét helyekre. Pl. a kebabot a szájba.

Az Európai erőd van ma jobb állapotban. Kedvelt helyszín filmforgatáshoz, színházi előadáshoz és belépőjegy szedéshez.

Ezzel szemben az Ázsiai erődből alig maradt mára valami. Ott annyira szűk a hely, hogy a főút kettévágja. Az egykori genovaiak nagyot néznének, hogy a nehezen megmászható várfal helyett ma csuklós busszal lehet az erődbe bejutni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ázsiai erőd anno.. Forrás: eski.istanbulium.net[/caption]

Az Ázsiai erőd érdekessége, hogy a legrégebbi isztambuli török épületként tartják számon.

Az Európai erőd pedig arról híres, hogy állítólag itt találták ki azt, hogy a Ramadán idején ágyúval jelezzék a böjt végét. Persze ahol egy marék katona unatkozik egy halom lőporon, ott sok zajos dolog történik. És persze mennyivel egyszerűbb ágyúszóval értesíteni a lakótársakat, minthogy kiabálva rohanjunk végig a soklépcsős folyosókon..

2015-09-22

Külföldön az emberek azt gondolják, hogy Isztambulban a közlekedés egy igencsak furcsa típusa található az utakon: tiszta káosz, állandó dudálás, a motorosok szembe mennek a forgalommal, a taxisok pedig egy egészen másik galaxisból érkeztek. Meg hasonlók. És eltévedni nem művészet, hanem napi rutin.

A helyiek viszont tudják, hogy ez pontosan így van.

Noha a helyzet koránt sem olyan vészes, mint amilyennek látszik. . Most ezúttal az eltévedés részre szeretnék részletesebben kitérni.

Isztambul, bár elsőre roppant kaotikusan néz ki (meg másodsorra is, meg negyvenedszerre is), valójában eléggé jól van rendszerezve. Hála a hosszú főutaknak, gyorsforgalmiútnak, autópályáknak.

Ugyanis ezek az utak komoly határoló vonalak. Nagyon sokszor két kerületet választanak el egymástól. Máskor pedig két mahalle-t (városrész, a kerület alegysége). Isztambulban pedig a mahalle-k igencsak egyedi stílussal rendelkeznek. Nincs két egyforma mahalle. Ha megtanultuk felismerni a jellegzetességeket (házak alakja, teteje, mérete, színe, utca szélessége, kövezete, emberek öltözete, stb..) akkor azonnal tudjuk, melyik mahalle-ban vagyunk. De legalább annyit felismerünk, hogy átkerültünk egyikből a másikba.

Pedig az átkelés nem egyszerű. Isztambulban a főutaknál jellemzően valami elválasztás található az oda-, és a szembejövő között. Azon egyszerű oknál fogva, hogy nehogy az egyik irányból jövő türelmetlenek elvegyék a sávot a szembemenőktől. Ezek az elválasztók pedig komoly akadályok, hogy egy-egy ilyen főúton csak úgy egyszerűen átmenjünk. Sokszor még a kisebb utakon is vannak elválasztók.

Ez persze nem jelenti azt, hogy nem lehet átjutni a túloldalra. Nem is túl macerás. Csak másképpen kell, mint otthon. De a lényeg, hogyha kijutunk egy ilyen főútra, akkor azt egészen biztosan észre fogjuk venni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul főút[/caption]

E főutak pedig roppant jól ki vannak táblázva. Végül is, amíg a főutakon megyünk, addig nagyon eltévedni nem lehet. Csak a kerület nevét kell ismerni, amelyikbe megyünk.

Nálunk Apuka nem is szokott sokat bajlódni a tájékozódással. Belövi először a kerületet. Azt is úgy, hogy észak, dél, vagy a Boszporusz túloldala. Aztán elindul találomra. Majd amikor úgy érzi, hogy kb. a közelben vagyunk, akkor elkezd kérdezősködni.

Ehhez hozzájön, hogy a törökök eleve ezen stratégia alapján adják meg a címüket. Nincs itt ilyen, mint Lepke u. 23. Hanem irány az X kerület, ha beértél a főúton, akkor az Y bank toronyháza után jobbra, majd a virágárusnál balra, ott egyenesen, de nem mész el a lámpáig, hanem a patika után a második utcán jobbra. És ott is vagy!

Na tehát, amíg a főúton vagyunk, addig egyszerűen lehet haladni. A gond akkor szokott kezdődni, amikor bemegyünk a dzsungelbe.

Itt viszont mindjárt az igazi Isztambulban találjuk magunkat. A mahalle-ra jellemző utca struktúrával. Mert nehogy már a mi mahalle-nk is olyan szerkezetű legyen, mint a szomszédé!

Ráadásul itt nincs egyetlen k betűvel kezdődő párhuzamos utca sem. Annál több benne a k betűs emelkedő. Meg a k betűs szűk hely, ahol a b betűs kamion éppen szembe jön. Mi meg tolatunk le a vízmosásba, hogy ki tudjon kerülni.

De legalább a miatt nem kell izgulni, hogy a mahalle-kben jellemzően egyirányúak az utcák. Mert úgyis mindenki abba az irányba megy rajta, amerre akar.

Kivéve persze, ha szembe jön a kamion.

Azt azért érdemes tudni, hogy a mahalle-k amolyan kiskirályságok a maguk útjain. Mindegyiknek megvannak a saját szokásaik, szabályaik. Pl. hogy a piros karikás tábla, benne a fehér vízszintes csíkkal, mit is jelent éppen. Behajtani tilos? Főútvonal? Kebab kapható a sarkon?

Így a legjobb, ha a dzsungelban járva a helyieket követjük.

2015-09-23

2015-ban a Ramadán (Ramazan) a nyár elején volt. Most szeptemberben viszont a második Karácsonyt fogjuk ünnepelni, az Áldozati Ünnepet (törökül: Kurban bayramı).

Időpontja: 2015. szeptember 23-26.

A történet szerint ezen a napon ment fel Ábrahám a hegyre, hogy az Úr kérése feláldozza a fiát. A történet végül jól végződik, mert az Úr csak próbára akarta tenni Ábrahám hitét, a végén nem engedte, hogy feláldozza a fiát. Helyette egy bárányt küldött.

Az Iszlámban erre a történetre emlékeznek minden évben. Az ünnep időpontja a holdnaptár miatt minden évben kb. 10-11 nappal előbbre kerül. Így úgymond a Karácsonyra kevesebbet kell várni.

Ilyenkor a hívők többet járnak mecsetekbe. Az ünnep első napján történik az áldozás, kora hajnalban. Az áldozati állat általában birka. De lehet marha, kecske és teve is. Törökországban a legelterjedtebb a marha, amelyekből nagy mennyiséget importálnak Magyarországról.

Az állatot különös rituálé mellett áldozzák fel, és közben imádkoznak. Majd pedig a húst 5 részre osztják: egy rész megy a szegényeknek, egy az ismerősöknek, egy a rokonoknak, egy közeli családtagoknak, és egy marad saját maguknak.

Az áldozatot szigorúan csak az előírt, hozzáértő személyek végezheti. Bár minden évben jónéhány apuka megmutatja a fiúknak, hogyan is kell ezt csinálni. Ezek után a tv-ben pedig az utcán futkározó teheneket és bekötött kezű embereket láthatunk (és csalódott gyerekeket).

Ezzel együtt, mint minden Iszlám ünnepnél, itt is központban a család van. Ilyenkor megy mindenki a rokonokhoz. De hogy ne 80 millió ember induljon meg a másikhoz, hogy aztán kiderüljön, hogy a másik is elindult az egyikhez, így egy jól felépített rendszer van. Ami azt jelenti, hogy mindenki a legidősebb családtaghoz megy. Ott gyülekezik a család.

Idáig tart a történet. Lássuk a valóságot!

Isztambulban hivatalosan 13 millió ember él (valójában meg 17-20). Ebből hivatalosan 11 millió második vagy harmadik generációs isztambuli. Azaz kb. egy Magyarországnyi embernek a nagyszülei valahol az anatóliai hegyekben élnek. Vagyis őket kell meglátogatni. És csak 1 út vezet ki a városból.

Az ilyen családi ünnepekkor hamar bedugul az autópálya. Volt olyan év, amikor a házunk előtti kis utcában is állt a forgalom. És ez az álló forgalom több tíz km hosszú is szokott

lenni.

Isztambulban több, mint 3 millió autó van. Egyszer kiszámoltuk, hogyha mindezt egymás mögé állítanánk, akkor a sor elérne a Jóreménység-fokig, Dél-Afrikáig.

Az ünnepek tipikusan azok az időszakok, amikor ezek az autók sorban állnak. Szerencsére nem mind, meg nem egy sorban, így a dugó nem ér el Dél-Afrikáig.

Viszont még ott vannak azok is, akik nem Isztambulból indultak, hanem mondjuk Németországból

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] Egy kis ünnepi dugó 2013-ban - forrás: Bengül Türk[/caption]

Szóval jó móka. A FB-on lehet nyomon követni ki, milyen gyorsan halad. Az emberek nagy lelkesedéssel osztják meg a nagyvilággal, amint sikerült egy újabb km-t megtenni.

Amikor pedig 11 millió ember elhagyja a várost, nos... az olyankor nagyon kellemes és csendes lesz. Jó, hát nincs nyitva semmi, meg ilyenek. Bár a legijesztőbb, hogy az első nap közepéig az ATM-k kiürülnek, és nincs senki, aki feltöltse őket.

Úgyhogy az ünnepek előtt nemcsak tejjel és kenyérrel kell beraktározni, hanem pénzzel is.

Az idei 2015-ös ünnep viszont más. Most pont a hét közepén kezdődik. Így aki csak tehet, pár extra szabadnappal jócskán meghosszabbította a hétvégéjét. Így már pénteken elmenekült. Végül a kormány is úgy döntött, hogy nem olyan rossz még az idő, hogy ne lehetne a parlamenti ülés helyett inkább a tengerparton ücsörögni, így kihírdették az egész hetes szabadnapot.

Azaz most már mindenkinek lesz elég ideje, amit a rokonokkal tölthet! Össze lehet venni mindenkivel, majd ki lehet békülni. Akár többször is.

Az ifjúság viszont egyre inkább dönt úgy, hogy bőven elég a rokonokat a FB-on látni, és like-olgatni, minthogy szemtől szembe is találkozzanak vele. Ha pedig valami jó kis családi perpartvart szeretnének, akkor elég csak felkapcsolni valamelyik török szappanoperára. Úgyhogy ők inkább a másik irányba mennek. Mindegy hova, csak jó messze legyen.

Van, akinek Isztambul számít messzinek. Így a turista övezet valószínűleg dugig van. De a város többi része csendes, és kihalt. Úgyhogy megyek is vissza aludni. :)

2015-09-24

Az, hogy milyen idő volt nyáron Isztambulban, nem kell részletezni. Kb. olyan, mint Budapesten: dög meleg. Csak éppen sokkal magasabb volt a páratartalom. Egyszer sikerült 98% is mérni!

Ebben az a jó, hogy már nincs hely a levegőben hova tovább izzadni. De még jobb este 6 fele, amikor elkezd a levegő lehűlni, és ez az iszonyatos mennyiségű pára az emberre zúdul. Na, az aztán jó móka volt...

De most ennem vége! Hurrá!!!

És ha jól látom, akkor kezdődik az esős időszak...

Isztambulban kb. másfélszeres az évi átlagos csapadékmennyiség, mint Budapesten. Ezt mondjuk nem tudom, miként mérik, mert ha esik az eső, akkor azt komolyan gondolja. Mint a bazárban: van belőle bőven, és minden fajta. És ilyenkor egyben leesik az egész évi átlag. Meg másnap is. Meg harmadnap is. Meg a következő 40 napon is.

Lehet, hogy ezt is törökösen mérik... Első nap mérnek egyet, aztán jó lesz ez egész évre...?

Akárhogy is. Ha elkezdődik az esős évszak, akkor vagy kezdjük hajóval járni, vagy menjünk strandpapucsba. Ez utóbbiba ugyanis amennyi víz befolyik, az ki is folyik. Így nem tud megtelni.

Szóval amikor esik, akkor nagyon komolyan esik. Az utcák pillanatok alatt folyókká változnak. Hála a domborzatnak, egyik-másik utca igazi lehetőség a vadvízi evezés szerelmeinek (vagy a vízierőmű tervezőknek). Sőt! Egyszer még egy vízesést is láttunk!

Erről sajnos nincs fotó... Van viszont egy másik, ami megmutatja azt is, hogy mi az oka a folyók létrejöttének, ha egyszer vannak csatornák is az úton:

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Esik eső karikára...[/caption]

Ugyanis a törököknél első az esztétikum: Jól nézzen ki. Pl. ezért festenek fehér csfkokat az utakra. Nem azért, mert azt remélik, hogy bárkit is érdekelne. Hanem mert jól néz ki. A csatornafedelek is kb. ilyenek. Az esőt úgyse érdekli, hogy ott van, akkor meg minek rendesen lerakni. Főleg, ha sokkal jobban néz ki, ha kicsit kiemelkedik a talajból. Vagy nagyon.

Olyankor az autósok sem tudják semmibe venni mások munkáját azzal, hogy simán csak áthajtanak felette. Olyankor igen is érezhető, hogy itt valaki vért izzadva csatornát épített.

Meg magasított. És még feledett is rakott a nyílásra.

Ez amolyan Itt járt Ali... és tett ide egy púpot.

Kész szerencse, hogy Isztambul 99,9 meredeken lejtős. A maradék 0,1 % viszont vízszintes. Esős időszakban szó szerint. De legalább a hajóról közvetlenül lehet átszállni a minibuszra...

Szóval lehet, hogy kezdődik az esős időszak. Egyenlőre még csak pár csöppel tart bemutatót az időjárás. De jellemzően szeptember-október találkozásnál van 1-2-3-4-5-6 hét, amikor jócskán esik. Utána pedig megnyugszik az idő.

A nagy kérdés mindig az, ami utána jön. Általában van néhány hét, amikor kellemes tavaszi napok követik egymást. De olyan is, volt 35 fokot mértünk. Aztán van, amikor megindul az eső, és kitart májusig. De olyan is volt, amikor szilveszterkor pólóban ünnepeltünk a Boszporusz parton. Meg olyan is, hogy leesett egy fél méternyi hó.

2015-09-25

Isztambul közepén ott folyik a Boszporusz. Rajta, keresztben pedig két szép, magas híd. Ahonnan szuper a kilátás.

Csakhogy ezekre a hidakra nem lehet gyalog felmenni, és jókat fényképezni, mert az emberek szeretnek innen leugrálni....

Kivéve 1 napot minden évben, amikor az Eurázsia maraton zajlok. Ilyenkor az egyikén lehet sétálni, fényképezni, meg akár piknikezni.

Jah, meg futni is. Ez mégiscsak egy maraton...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Eurázsia marathont[/caption]

Az egész történet 1978-ban kezdődött. Jóval korábban nem is nagyon lehetett volna, tekintve hogy a Boszporusz-híd 1973-ban készült el.

Tehát 1978-ban volt egy csapat német futó (nem bástya, futó), akik szerettek futni (na ugye, ilyet a bástya nem szeret). És elhatározták, hogy minél több országban futnak egy jó nagyot. Egy olyan 42,195 km-t. Se többet, se kevesebbet.

Aztán amikor eljutottak Isztambulba, látták, hogy itt olyat lehet futni, amit sehol máshol sem. Át Ázsiából Európába!

Bár lehetett volna fordítva is, de az valahogy nem hangzik olyan fenségesen..

Szóval át lehet futni egyik kontinensről a másikra! Huhuhúúúú! Ilyen még nem volt a történelemben!!

És ezzel el is indult a nagy futóverseny, amit minden évben újra és újra megrendeznek. Az idén 2015. november 15-én lesz.

A futás az ázsiai oldalon kezdődik, 700 m-e a hídtól. Majd a Kék Mecset előtt fejeződik be. Közben pedig... hát mindenki bolyong majd valahogy...

Na jó azért van kijelölt út, eltévedni azért nem lehet. De azért oda kell figyelni. Főleg a végén! Mert ha nem vesszük észre, hogy átléptük a célvonalat, akkor könnyen a Fedett bazárban kötünk ki, aztán majd nézhetünk... Főleg, amikor eladtak nekünk 2 szőnyeget, meg 12 kínai vázát.

Ez a maraton. A nagy Maraton. A 42,195 km-es. A komoly futás. Komoly embereknek.

A kevésbé komolyaknak, mint amilyenek mi is vagyunk, azoknak pedig ott az úgynevezett Fun walk. Mint láthatjuk, már a nevében sincs futás, csak séta. Hiszen senki nem gondolja, hogy ott bárki is futni fog. Ugyanis az olyat, mint átgyalogolni a Boszporusz-hídon, az nagy dolog. Évente csak egyszer van! Nem kell az ilyet elsietni.... Főleg, hogy lesz simit-árus is a híd közepén.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Simit-árus[/caption]

Meg le lehet oda ülni piknikezni a híd közepére. Vagy egy remek fényképet készíteni az Üdv Európában táblával.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Üdv Európában![/caption]

Úgyhogy akárhogy is nézzük, jó buli lesz az idén is.

2015-09-28

"

Egy játékban egyesítjük a világ magyar gyerekeit.

„Nekem áldott az a bölcső,

Mely magyarrá ringatott”

A egy nemzetközi levelező verseny 5 – 17 éves diákoknak.

Olyan külföldön élő magyar / magyar kötődésű diákok jelentkezését várjuk

versenyünkre, akik szeretnék ápolni magyar gyökereiket, és elmélyíteni Magyarországgal kapcsolatos tudásukat.

Nevezési és fizetési határidő: 2015. október 05.

Hatodik versenyünk 2015 októberében indul. A világ bármely országából elfogadunk nevezést. A verseny 4 fordulóból áll, és 2016 áprilisában ér véget. A versenyzők minden fordulóban e-mailen kapnak egy feladatsort Magyarországgal kapcsolatban, amelyet 5-6 hét alatt kell megoldaniuk. A megoldott feladatokat kijavítjuk, és egy értékelőlapon küldjük el az eredményt. A projektmunkákat, rajzokat értékeljük, és az értékelést küldjük el. Egy forduló 5-6 feladatból áll, és célja a diákok ismereteinek elmélyítése Magyarországról, a magyar történelemről és a magyar kultúráról. A feladatlapok földrajzi, történelmi, irodalmi, néprajzi, művészeti, és az általános életvitellel kapcsolatos kérdéseket tartalmaznak. Minden feladatlapban lesz egy projektmunka, amelynek megoldásához a versenyzőnek böngésznie kell az interneten, kutatómunkát kell végeznie. További feladattípusok: kisebbeknek rajzolás, ragasztás, színezés, nagyobbaknak teszt, szórács, párosítás, fogalmazás.

Korosztályok: 5 korosztályt alakítottunk ki.

5-6 évesek (Babóca csoport): Idevárjuk a legkisebbeket, akik akár szülői, tanári segítséggel is versenyezhetnek. A számukra kialakított feladatlapot úgy készítjük, hogy csak rajzolnak, vágnak és ragasztanak.

7-8 évesek (Bóbita csoport): Idevárjuk azokat a kicsiket, akik akár szülői, tanári segítséggel is versenyezhetnek. A számukra kialakított feladatlapot úgy készítjük, hogy sokat rajzoljanak, rejtvényt fejtsenek, és a válaszokat egy-egy szóban megfogalmazhassák. A gyerekek megismerkednek klasszikus és kortárs magyar írók és költők meséivel és verseivel.

9-10 évesek (Kincsem csoport): A nekik szóló feladataink vidámak, játékosak, nem igényelnek sok írást. Arra törekedtünk, hogy a versenyzők sokat rajzoljanak, ismerkedjenek magyar báb- és rajzfilmekkel. A versenyzők ismerkednek a magyar népszokásokkal. A megoldásokat röviden, szavakban vagy tőmondatokban kell fogalmazni.

11-13 évesek (Égig érő fa csoport): Ebben a korosztályban a feladatok könnyed, játékos formában kérdeznak rá a Magyarországgal kapcsolatos ismeretekre. Szeretnénk meghívni a gyerekeket virtuális múzeum és színházlátogatásra. Ide is becsempészünk rajzolást, találós kérdést és képeket, hogy ne legyen unalmas a munka.

14-17 évesek (Bűvös kocka csoport): Rájuk komolyabb kérdések várnak, de a szórakozás, a kaland és az alkotás öröme náluk is nagy szerepet kap.

A különböző korosztályokba lehet egyénileg és csoportosan is jelentkezni.

Mentor

A versenyzőket megkérjük, válasszanak maguknak egy tanárt vagy szülőt, aki tanácsaival segíti őket a verseny folyamán.

Csoportos versenyzés

A külföldi magyar iskolák számára hoztuk létre a csoportos versenyzést. A csoportban versenyzők ugyanazt a feladatsort oldják meg, mint az egyéni versenyzők, csak ők közösen keresik a válaszokat. Emellett minden fordulóban készítünk számunkra egy külön feladatot, amely együttgondolkodást, véleménycserét és összehangolt közös munkát igényel. Munkájukat egy tanár vagy egy szülő támogatja. Lesznek olyan feladatok, amelyeket minden csapattag önállóan old meg. A verseny folyamán lehetőség lesz a résztvevő iskolák számára az ismerkedésre, kapcsolatépítésre.

A feladatlapok visszaküldése

A feladatlapokat a megadott határidőre elektronikus formában küldik vissza a versenyzők vagy a tanárok.

A PDF formátumban elküldött feladatlapot a versenyzők kinyomtatják, kitöltik, beszkenelik és e-mailben visszaküldik a rajzokkal, képekkel együtt.

Javítás

A feladatlapokat és a kreatív munkákat pontszámokkal értékeljük. Külön értékelőlapot készítünk, ahol az elért pontszámok és egy írásos értékelés is helyet kap. Az egyes forduló feladatlapjait a beküldést követően kijavítjuk, és az értékelőlapot e-mailen küldjük el a résztvevőknek és a tanároknak.

Facebook

Ezen a közösségi oldalon, a magyargyerek oldalán létrehoztunk egy zárt csoportot, ahová a versenyzők és szüleik csatlakozhatnak. Itt nyílik lehetőség az ismerkedésre, a barátkozásra.

Ajándékok, eredményhirdetés:

2016 áprilisában hirdetünk eredményt.

Minden korosztály első 3 helyezettjét díjazzuk. Külön az egyéni, külön a csoportos versenyzőket.

Ajándékok:

múzeumbelépő, magyar klasszikusok könyvben, DVD lemezek, valamint magyar édességek, népművészeti ajándékok.

Oklevelet küldünk minden legalább 80%-ot elért versenyzőnek.

Minden olyan versenyző, aki valamennyi fordulót visszaküldte, emléklapot kap.

Jelentkezési feltételek:

életkor: 5 – 17 év

magyarországi kötődés (magyar születésű, szülők vagy nagyszülők magyarok stb.)

jól működő e-mail cím

Nevezési díjak

egyéni versenyzés: 30 EUR / tanév

csoportos versenyzés / fő: 15 EUR (minimum 2, maximum 5 fő lehet egy csapatban) / tanév

Nevezési és fizetési határidő: 2015. október 05.

"

Jelentkezés, forrás és további infó:

2015-09-29

Isztambulban, meg úgy Törökországban is, az egyik legnagyobb kaland a bazározás.

Csakhogya bazárok nem úgy vannak, ahogy azt elképzelik a turisták!

Persze van olyan is, ami kifejezetten a turistáké, ez a Fedett bazár és a Fűszer bazár. Ezek azok, amik lényegében egy hatalmas ajándék boltok.

Ettől még jó móka és nagyokat lehet benne kalandozni. Meg eltévedni. Főleg a Fedett bazárban. Még inkább pedig a pénzt lehet jól elkölteni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A Fedett bazár egyik belső tere[/caption]
Isztambul (alias Konstantinápoly) mindig is egy kereskedelmi központ volt. Ahogy két kontinens itt találkozik, ugyan úgy két tenger is. Tényleg ez volt az átjáró a világ két része között. Így az, hogy bazárra, azaz piacra, azaz árucserre helyre szükség van, ez sosem volt kérdés. A mai Fedett bazár helyén már a római időben is fórum volt. Ez a legjobb helyen, a domb tetején található.

Legjobb hely? Ki a bánat akarja oda felcipelni a sok-sok cuccot? Akkor már inkább lent, a parton! Ott találjuk ma a Fűszer bazárt.

Mindkettő az a hely, ahol évszázadok (talán évezredek) családi hagyomány útján öröklődnek. Azaz ide bejutni egyáltalán nem egyszerű. Ide vagy születni, vagy házasodni kell.

Az Isztambuli bazárokat úgy tudjuk elképzeln, mint egy piacot. Csak éppen sokkal nagyobb (30.000 m²), és le van fedve. És mindent lehet kapni.

Ez a mindent lehet kapni az elmúlt évszázadban elég sokat változott. A Fedett bazárt elfoglalták a turisták. A törökök pedig szépen-lassan más-más bazárokb, majd bevásárló központokba szoktak át. Így mára már jóformán csak ajándékbolt. De ha valami nagyon elmerül benne, akkor a rejtett kisutcákban még megtalálja az eredeti bazárt.

Régen a kézművesek műhelyek is a bazárban kaptak helyen. Ide érkezett be az alapanyag (általában Anatólia, vagy Európa felől, és itt keveredett a kettő). Majd pedig itt készültek pl. a szőnyegek. Ma már a szőnyeget nem itt, sokszor nem is Isztambulban készítik. Itt már csak a kész termék látható. Ugyan ez igaz mondjuk a párnákra.. Viszont a hátsó utcákban még találhatunk olyan boltot, ahol az anyagot árulják, méterre.

A bazár másik kedvelt része az aranyművesek. Azon kívül, hogy az aranyékszerek úgy vannak felhalmozva, mint a süteményes boltban, sok helyen még mindig helyben (vagy a közelben) készítik őket. Így ha van időnk, akkor saját kívánságra is készíttethetünk ékszereket. Bár erre a szomszédos Çuhacılar Hanı sokkal alkalmasabb.

A Fedett bazárban ezen kívül még sok minden izgalmasat találhatunk. Külön érdekes az Ó-bazár, ami a régi központ. Itt még több érdekességbe futhatunk bele. Egyszer pl. Osztrák-Magyar-Monarchiás katonai érdemrendet is láttunk!

Viszont a gazdasági válság nagyon sokat rontott a bazár hangulatán. A turisták, meg úgy a turizmus is nagyot változott, és ez erősen érezhető.

Míg korábban a boltok specializálódtak egyfajta termékre, ma a legtöbb inkább mindenfélét árul. Így mindenből van egy kevés. Csak éppen minőségit nehéz találni. Ugyanúgy olyan boltot is nehéz találni, amiben minőségi áru van. Olcsó legyen, mert most arra van igény... sajnos..

Mint többször utaltunk rá, a Fedett bazár mára már a turistáké. A Fűszer bazár viszont még tartja magát. Hiszen itt a mindennapi étel ízesítőket, teákat lehet kapni. Mondjuk mi személy szerint nem megyünk el odáig, amikor a sarkon is ugyan ezeket megkapjuk. De itt mindenképpen jobban lehet érezni a mindennapi Törökországot is.

Az igazi hely viszont ezeket kívül van. A két bazár között pl. ruhák, textíliák, fonalak kaphatóak mázsza számra. Ráadásul minden ezer darab mellé kapunk egy ajándék kötöttű készletet. De vehetünk csak 1 darabot is. Vagy kicsit odébb az irodai termékeket vehetünk. Az Aranyszarv-öböl túloldalán meg az amolyan férfias dolgokat árulják: csavarokat, fúrókat, szerszámokat, , stb...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fúrógépet tessék![/caption]

Ami érdekes ezeken a helyeken, hogy bár úgy néz ki, mintha a nagypapa kiborított volna oda pár vagonnyi szöveget, vagy tűzőgépet, fonalat, stb., valójában ezek nagyon is komoly boltok. Nem ritkán valamelyik nemzetközi hálózat tagjai, központjai. Ezen pár négyzetméteres kisboltok mögött szinte mindig hatalmas üzletlánc áll.

Ezeken kívül Isztambulban számtalan bazár található még. Mondhatjuk azt is, hogy az egész város egy komplett bazár. Ilyeneket találhatunk mi:

Könyv Bazár
Szerszám Bazár
Hangszer Bazár
Fotós Bazár
Számítógép Bazár
Ruha Bazár
Hajós Bazár
Bútor Bazár
Esküvő Bazár
Lámpa Bazár
Taxi Bazár
Traktor Bazár

Ajánlott:

2015-09-30

Idén, szeptember 28-án, végül csak elkezdődött az iskola.

Volt egy kisebb felfordulás, de mostanra tényleg elkezdőt. A szülők örülnek, a gyerekek szomorúan, a tanárok meg... ki tudja... aki tanár írja meg léci!!

Idei év különlegessége, hogy az Áldozati Ünneppont úgy esett, hogy nemhogy kettévágta a hetet, de egyenesen ki is lapította. A suliepphogy elkezdődött (volna), mindjárt egy egész hetes szünettel ütött (volna) be a ménykú. De nem tette, mert nem volt ott a az a volna.

Ugyanis a nagyfejesek úgy döntöttek, mégse lesz így. Hanem az egészet elnapolják az ünnep végére. Igaz, mindezt akkor találták ki, amikor a gyerekek már húzták a cipőjüket, de ők végül is ők nem panaszkodtak. Mentek ki az utcákra ordítani. Örömben persze.

Meg csak úgy. Miért ne. Olyan jól visszhangzik...

De nem kell izgulni, mert az elveszett napok nem vesztek el. Egyenlőre. Jövőre majd rácsúszik az egész a Ramadánra. Lesz ott még móka!

No nem mintha most hiányban lettünk volna a mókákából!

, az Áldozati Ünneppont egyik ismertető jele, hogy egész Isztambul kivonul vidékre. Majd jön vissza. Mindezt egyetlen egy úton.

Ez persze hatalmas dugókat okoz az utolsó napon. De vannak leleményesek! Akik pl. egy nappal korábban érkeztek. Csakhogy a nagy számok törvénye miatt amit TE kitalálsz, azt jó eséllyel más is kitalálja. Nem sokan, csak néhányan. Mondjuk ezer emberből egy gondolja úgy, hogy érdemes hamarabb hazaindulni.

Igen ám, de ami egy az ezerből, az már tízezer a tízmillióból! Vagyis már szombaton is bedugultak az utak.

Persze vannak ügyeskedők, akik ezzel is számoltak. Megint csak egy az ezerből. Ők azok, akik áthúzzák mindenkinek a számításait, és ők hétfőn érkeznek Isztambulba.

Hétfőn.. Ekkor kezdődött az iskola is. Ami egyébként is egy jólnevelt kaotikus nap.

Törökországban ugyanis a nagy távok miatt a gyerekeket jellemzően az iskolabuszok szedik össze reggelente. Majd pedig délután szétszórják. Ez egy jólműködő, olajozott rendszer.

Kivéve az első napon. Amikor is több millió gyereknek kell belerázódnia az iskolai

menetrendbe. Nem beszélve a több millió autósról, akik hirtelen azt veszik észre, hogy több millió gyereket szállító busz lepte el az utakat.

És közben megjöttek azok is, akik szerint a legjobb móka hétfőn a városba érkezni. A bolondok tömörüljenek csak vasárnap! Úgyhogy jó kis dugók voltak Isztambulszerte.

Jah, és ki akar hétfőn korán felkelni és iskolába menni??? Nem minden gyereket volt egyszerű a buszba bepakolni. Pedig még a sarki pék is segít, ha megkérlik. Lapáttal persze. Volt olyan is azért, aki vidáman ment suliba. Pl. Árpi. :)

Szóval valahogy, de azért túléltek a hétfői napot. Máig se értjük, hogyan...

2015-10-01

Isztambulban járunk. Kocsival.

Éppen A pontból haladunk B-be.

Már érintettük a C, D, E, G, és Ly pontokat. Már csak a H, K, Q, W és az Ω van hátra, és már majdnem célba is érünk.

Amikor is a piros lámpában megáll mellettünk egy krumplit szállító mini teherautó. Az a fajta volt, amivel nemcsak parkolni könnyű, de zsebre vágni is.

A lámpa meg olyan sima piros volt, de az most nem érdekes.

Isztambul egy olyan hely, ahol az ember sosem lehet egyedül. Jó, van olyan hely is, de ott meg az ember úgyszólván előveszi a telefont és Facebookozik...

Szóval vissza a tömegbe, a dugóba. Ahol ott vagyunk mi, meg az autók a krumplikkal és még sokan mások.

Ilyenkor mindenki nézelődik kifelé, mert Isztambulban minden négyzetméter egy darabka bazár. Nem maradhat ki ez alól a dugó sem, amikor útmenti árusok próbálják a portékájukat eladni. Ők minden dugófigyelőnél jobban tudják, mikor hova érdemes menni. És ebből lehet a dugó mértékét is megsaccolni: ahol sokan vannak, ott nagy a dugó. Ahol kevesen, ott valószínűleg baleset volt.

Árulnak ők mindenfélét: italt, rágcálni valót, banánt, mobil töltőt, villogó-zenélő diszkó sapkát, meg gumipókot. Csak mobil WC-t nem...

Tehát azért, mert piros a lámpa, még zöld út van az üzleteléshez (én pedig a szókirály vagyok!! huhuhúúú).

De most éppen nincs itt senki. Csak mi állunk itt. Meg középen, jól szem előtt egy rakat krumpli. Nem kicsi. Sem a krumpli, sem a rakat nem kicsi.

Mígnem valaki megunja a nézelődést, és a tettek mezejére lép. Pontosabban a tettek aszfaltjára. Mert kilép a kocsiból, és odamegy a Krumplis úrhoz. Rövid csevegés és lelkes hadonászás után a Krumplis úr is kiszáll a kocsiból. Ketten kiválasztanak egy zsákot, majd együttes erővel lepakolják a mini teherautóról és begyömöszölik a Tettek ura kocsijába. Ezzel az üzlet megkötött. Volt pénzmozgás is, de azt ne várja senki, hogy ÁFÁ-s számlát bárki adott volna, kapott volna. De persze ha arról van szó, akkor lehet kártyával is fizetni.

Majd mindenki visszamegy a helyére. Krumplis úr még jelentőségteljesen körbe néz, hátha akad másik vásárló is. Én is körbenézek a kocsinkban, van-e olyan, aki krumplit szeretne. De az egyik 4 éves, a másik meg 0. Utóbbinak mindegy mi, csak tejből legyen. A krumpli pedig nem olyasmi...

Így végül nem vettünk 90 kg krumplit. Maradt a zöld lámpa, amikor mindenki beletaposott a dudába, majd a gázba, és tovább gurultunk.....majdnem 10 métert.

2015-10-02

Hétvégére egy kis laza, egyrímű vers és dal.

Szerző: Kányádi Sándor

Előadó: Kaláka együttes

[iframe width="560" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/yIGPP_77tbA" frameborder="0" allowfullscreen]

A dal pedig így hangzik:

Hogy s hogy nem, de egyszer

Kolozsvárra jövet

elveszett az úton,

el a török követ.

Pedig egyenest az

isztambuli öreg

szultántól jött volna,

ha megjön a követ.

Fényes kísérettel,

ahogyan csak jöhet

Konstantinápolyból

egy szultáni követ.

Födte a lovát is

selyembrokát-szövet,

bíborban, bársonyban

lovagolt a követ.

Turbánjára forgót,

derekára övet

a fényes szultántól

kapott volt a követ.

Csillogtatta a nap

a sok drágakövet:

éjszaka sem veszhet

el egy ilyen követ!

S mégis, amint mondják,

Enyed táján jövet

kámforra változott,

odalett a követ.

Telt és múlt az idő,

s a szultánnak szöveget

ütött a fejébe:

hová lett a követ?

Se híre, se hamva,

kerékbe is töret
mindenkit, ha el
nem kerül a követ.
- Halál fia, aki
parancsot nem követ,
reggelre meglegyen
az elveszett követ! -
Agák, bégek, basák,
ki csak számba jöhet,
indultak keresni,
hol lehet a követ.
Jöttek dérrrel-dúrral,
s Enyed táján jövet
kámforrá változtak,
akárcsak a követ.
Dühbe jött a szultán.
- Biztosan egy követ
fújnak a piszkosok
s a hóhányó követ.
Együtt szedik ezek
a tejről a fölet,
de jaj nektek, agák,
bégek, basák s követ! -
Azzal lóra pattant,
s jött, ahogyan jöhet
maga a nagy szultán
s nem holmi kis követ.
Pompáját leírni
fölösleges szöveg,
koldusnak látszana
mellette a követ.
Jött hát, s mit ad Allah!
Enyed táján jövet
eltűnt a szultán is,
akárcsak a követ.
S így a mai napig
nem tudjuk, az öreg
szultántól mi hírrrel
jött volna a követ.
Hódolatot kívánt,
vagy csak aranyövet,
ónkupát szegődni
jött volna a követ?

Hódoltatni ide
ugyan jönni jöhet,
de amit kap aztán,
viheti a követ.
Vihetné, de hol van?
Enyed táján jövet
el mégsem párologott
kámforként a követ!
Gördítsük le hát a
titokról a követ:
vénséges vén pince
mélyén ül a követ.
Az történt ugyanis,
Enyedre bėjövet,
szörnyen megszomjazott,
s vizet kért a követ.
- De vízzel Enyeden,
ó, nagyságos követ,
akkor se kínáljuk,
ha kerékbe töret! -
Kortyolt egyet-kettőt,
de minthogyha tüzet,
lett a bortól egyre
szomjasabb a követ.
Lement a pincébe
- elég is a szöveg! -
még most is ott iszik
az elveszett követ.
Agák, bégek, basák,
Enyed táján jövet,
jutottak a nyomon,
ahová a követ.
Ott van a szultán is,
azt fújja az öreg:
- Tudtam én, hogy egyszer
megkerül a követ.
Én is majd folytatom
egy-rímű versömet,
mikor Kolozsvárra
érkezik a követ.
Akinek megtetszett, az .

Házi feladat a hétfvégre: le kell fordítani törökre ;)

2015-10-05

Súlyos téma, és nincs kegyelem.

Törökországban évekig nem fogsz munkát kapni. Hacsak nincs hatalmas szerencséd.

Gondold végig...

A 2015-ös nyári hírek szerint Törökországban roppant magas a munkanélküliség. Majdnem eléri a 10 milliót (mint teljes Magyarország lakossága). Ez óriási szám. A török kormány pedig ahogy tudja, védi a hazai munkaerőt a külfölditől.

Ez nagyon is jó, okos döntés. Jelen esetben mi vagyunk a külföldiek (erre manapság vannak divatos elnevezések, de ezekbe ne menjünk bele). Így teljesen logikus, és elfogadható, hogy ha lehet, akkor nem neked, vagy nekem fogják a munkát adni. Hanem inkább egy töröknek.

Éppen ezért már a munkavállaló vízum megkérésének egyik feltétele, hogy a török cégnek meg kell indokolnia, miért téged akar alkalmazni. Mi az a munka, amit egy török nem tud elvégezni.

A munkavállaló vízumot a Budapesti Török Követségen lehet kérni. Előtte persze nem árt, ha találunk egy munkahelyet is. Ez pedig komoly nehézségekbe ütközik. Kezdve ott, hogy külföldről, interneten keresztül nem igazán lehet munkát találni.

A törökök szeretik a személyes kapcsolatokat. Ez jelenti egyszer azt is, hogy előbb fognak telefonálni, mint e-mailt írni. Ma már ők is beléptek a digitális korszakba, és az e-mail sem idegen tőlük. Pláne Facebook, WhatsApp. De teljesen felesleges az önéletrajzot e-mailen vaktába küldözgetni. Majd akkor lép életbe az e-mail, ha már személyesen beszéltünk velük.

És ezzel átléptünk a másik fázisba: személyesen kell beszélni. Ez viszont leginkább akkor lehetséges, ha már van ott ismerősünk. Ismerős nélkül nagyon kicsi esélyünk van valamelyik céghez legalább meghallgatásra bejutni.

A török gondolkodás más, mint a magyar. Nem igazán tudnak egy külföldivel mit kezdeni. Ebben nincsen semmi rasszizmus, vagy más. A külföldi egyszerűen más. Ők egy akkora országban (pláne városban!) élnek, ahol órákig, napokig lehet padlógázzal menni anélkül, hogy külföldibe botlanának. A külföldiek jönnek, nyaralnak, szőnyeget vesznek, majd hazamennek. Lehet nekik integetni, amikor elmennek. De arról szó sincs, hogy ott maradnak, letelepednek, munkát keresnek. Az nem normális, hogy nyugatról keletre megy az ember.

Így még ha fel is vesznek egy cégbe, akkor is a munkamorál, a tempó annyira más, hogy

roppant nehéz beilleszkedni. És továbbra se tudják, mit kezdjenek velük. Vannak persze kivételek, ahol szokva vannak a külföldiekhez (hotelek, nemzetközi cégek, stb...)

Tudni kell, hogy a cégnek nemcsak indokolnia kell, miért téged választ egy török helyett. De bizonyos feltételeknek is meg kell felelniük. Ilyen az, hogy pl. az adózás rendben legyen. Legyen X számú török bejelentve (!!!) minden egyes felvett külföldi esetében. A törökök viszont nem szeretnek adózni, embereket bejelenteni, stb...

Tudni kell, hogy az adminisztrációs dolgokat (azaz a munkavállalói vízumot) 100%-ban neked kell intézned. Azt is, amit a főnöködnek kellene. Te akarsz odamenni, így mindennek neked kell utánajárni, kitölteni stb... A főnököd max. aláírja a papírt.

Tudni kell, hogy vízum nélkül dolgozni óriási kockázatot jelent. Téged kiraknak az országból, a főnöködtől pedig elveszik a munkaengedélyt. Az ellenőrzések pedig egyre szigorúbbak.

Azt is tudni kell, hogy a munkavállaló vízum fix 3-6-12 hónapra szól.

Akkor most hasonlítsuk össze egy török dolgozóval a munkába állást.

Török dolgozó

Helló, hogy van, kér egy teát?
Ott az asztala, kezdjen dolgozni.
Most.

Külföldi dolgozó

Előszerződés

Munkavállaló felvételi engedély kérése az ankarai Munkaügyi hivataltól

Ez áll X oldal kitöltendő lapból

Indoklás

Mindenféle melléklet

Céges pecsét, aláírás

Várás 1-3 hónapot

Szerződés

Felvételi papírok: biztosítás, bejelentés, adószám, stb...

Garantálni kell a munkát a vízumban meghatározott ideig.

Oké, és hol fogsz lakni?

Ebből máris láthatjuk, hogy mennyivel egyszerűbb egy helyi embert felvenni (és elbocsájtani), mint egy külföldit. És akkor még mindig ott van a kommunikációs probléma.

A törökök törökül beszélnek. Pont. Nem beszélnek a munkahelyeken angolul, németül, olaszul, pláne magyarul. Törökül megtanulni pedig nem egyszerű.

De még ha tudsz is törökül, a törökök nem úgy beszélnek, mint mi, magyarok. Ők igazándiból a hangjukat szeretik, azért beszélnek. Egy kérdés feltevése előtt már tudják a választ. Ha viszont a válasz nem az, amit várnak...hát akkor... baj van. Te munkavállaló leszel, úgyhogy azt a választ add, amit várnak tőled. Igen, már tegnapra elkészült az a feladat, amit most tettszik nekem adni.

Ha felvettek...

A török munkamorál nagyon más, mint a magyar. Itt nyoma sincs a magyar demokratikus jellegű munkahelyeknek. A szerződés megkötésétől kezdve a főnököd az urad és gazdád napi 24 órában, heti 7 napban. Az év 365 napján. Jó esetben munkaidőn kívül nem fog zavarni. De ha pl. otthon meglátogat, akkor is a főnököd.

Ha valamit két, hogy tedd meg, akkor ugrás van azonnal. Nincs olyan, hogy nekem négy diplomám van, nem az én dolgom a WC kitakarítása. Olyankor csak a hemen effendim (azonnal Uram) létezik. És a törökök dolgozók tényleg így is gondolják. Ők nem mondják azt, hogy De...

És igen, ha a főnök azt mondja, hogy befér a csuklósbusz a kisutcába, akkor annak be kell férnie. És a törökök fognak rajta addig dolgozni, hogy beférjen. Ha kell, inkább elbontják az egész kerületet is. De nem lesz De...

Az más kérdés, hogy utána a busz a szemközti nappaliban köt ki, és megmagyarázzák a főnöknek, hogy ez így sokkal jobb.

A legtöbb helyen heti 6 nap a munkaidő, reggeltől estig. Nagyon ritka a 8 óra. Első évben szabadság nincs. Második évben 15 nap, ha megkapja az illető. Ez mondjuk sokat puhult az elmúlt években, de inkább ne számítsunk könnyítésre.

Nálunk a szomszéd zöldséges minden nap reggel 7-kor nyit, és este 10-kor zár. Jó, mondjuk ő nem is akar hazamenni. Érthető okokból...

És Törökországban nincs Karácsony. Mivel pedig a legnagyobb hajtás éppen december végén van (hacsak nem dinnyeszüretelő munkakörbe jelentkeztünk), nagyon kicsi az esélye, hogy ilyenkor haza tudunk menni az otthon maradottakhoz. Persze vannak kivételek, de nem az a jellemző.

Ezt duplán is érdemes végiggondolni. Nem mindenki bírja ki elsősre, hogy a munkahelyén robotol, miközben a barátai karácsonyfás képeket pakolgat ki a Facebookra.

Ha beilleszkedtél...

Tudni kell, hogy Törökországban nem könnyű jó munkaerőt találni. A feladatot elvégzik, de a hogyan gyakran hagy kérdéseket maga után. A gyors meg a precíz olyan fogalom, amivel nem szeretnek foglalkozni. A gyorsal talán... ha éppen kocsiban ülnek.

Szinte minden cégnek alapproblémája, hogy használható dolgozókat leljen. Pláne olyat, aki viszi előre a céget. Így ha mi ilyenek leszünk, akkor a főnök részéről nagyon nagy megbecsülésben részesülünk. Anyagiakban is. Mi lehetünk az ő jobbkeze. Vagy még több.

Így ha sikerült minden akadállyal megküzdünk, beilleszkedtünk, és jól dolgozunk, akkor hatalmas lehetőségek, és karrier várhat ránk.

2015-10-06

Igyunk erre!... az oldalra!

Meg erre az oldalra is igyunk egyet!

És még erre is egyet!

Na, még 597 oldal hátra van. És mind a rakı-ról szól!

[caption id="" align="aligncenter" width="350"] A rakı enciklopédia[/caption]

Bármilyen irányból is közelítjük meg a rakı-t (asztal alatt, asztal felett), a legtalálób és leggyakoribb definíciója az, ő hogy Törökország nemhivatalos nemzeti itala.

Persze van olyan is, mint az ayra, ami szintén nemzeti ital. Szép is az, meg egészséges, stb.. De van, amikor azért iszunk valamit, hogy üssön. A rakı pedig pont ilyen. Az tényleg üt. Főleg ha teába öntjük. Török teába... Magas koffein, magas alkohol...

A rakı hivatalosan 40-50%-os alkoholtartalmú, és törköly vagy gyümölcspárlat. A jellegzetes ízét pedig az ánizs adja. Elég tömény egy találmány. A törökök nem is szeretik tisztán inni, hanem vízzel hígítják. Ilyenkor kapja meg a jellegzetes fehér színét. Különbén átlátszó, mint a víz. Valószínűleg ez is szerepet játszott abban, hogy népszerű lett, hiszen a vizes üvegekben könnyen bárhova be lehet csempészni...

A rakı-nál minden esetben fontos megemlíteni, hogy ez volt Atatürk kedvenc itala is.

De még több érdekességet találunk a Rakı Enciklopédiában (ISBN: 9789944044318), ami magát mindenféle nagyzasok és extrák nélkül az emberiség közös örökségének nevezi. Meg közös érdeknek, hogy minél többet tudjuk erről a majdnem nemzeti italról. Mert hogy ez egy egyetemes cél, hogy minél több információja legyen a népnek erről a nedűről. Ami talán nem isteni (főleg az Iszlám vallásban), de azért ott van az élbolyban.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A szultán titkos rakı rejtekhelye - könyv címe: Természettudományi Enciklopédia - Dolmabahçe Palota[/caption]

Az ánizsszagú (a szerző szerint, de lehet, hogy csak a szobája volt tele rakı-val) 600 oldal a rakı történelmének 500 évét fedı le. És mindent, de tényleg mindent megtudhatunk róla. Olyat is, ami nem is érdekel amire nem is gondolnánk.

Van benne történelem, humor, rakı, még több történelem, még több rakı, mővészet, zene, folklór, rakı, színház, rakı, városi legenda, szórakoztató kultúra, meg szórakozott kultúra. És

rakı. Meg a különböző fajta rakı-k. Meg hogy ki, mikor miért ivott rakı-t. Nagy rakı rajongók. Meg a szultánok titkai is. És még rakı zsargon is.

Egy szó, mint száz, pontosabban 55 (ennyi szócikk található benne, hacsak menet közben nem esünk be az asztal alá), rakı-ról van benne szó. Ahogy a címben is. Így nem ér majd minket nagy meglepetés, ha a rakı-val is találkozunk benne.

Az enciklopédia összeállító bizottság 7 fő volt. De összesen 1755 ember dolgozott a könyv remekművön. Ebbe benne vannak az ivócimborák is, meg akik a szerzőket tartották, fel ne boruljanak.

És az a jó, hogy online is meg lehet vásárolni e-könyv formában is! , .

.

2015-10-07

Immár nyolcadszorra cserélik ki a díszköveket az utcánkban.

Hiába no, megint jönnek a választások...

Az elmúlt években jóformán folyamatosan választások zajlottak Törökországban (önkormányzat, elnöki, parlamenti), majd amikor nyár elején lezajlott a nagy szavazás, akkor kiderült, hogy még sincs vége.

Az okokról szokás szerint nem megyünk bele, mert lehetőleg megőrizzük az oldal politikai semlegességét (persze nem lehet, de legalább leírjuk, hogy ez a cél), így erről bővebben, sokkal bővebben a . De a lényeg, hogy nem sikerült a korábbi választás, a megegyezés, stb... Így most november elsején ismét az urnák mélyére fogunk nézni..

Ami ebből látszik, a gazdasági mindenfélén kívül, hogy ismét kijöttek a munkások, és felszedték a dísz macskakövet az utcánkba.

Majd beugrottak a sarki étterembe egy kebabot enni, és még mindig nem jöttek ki onnan. Na ja, november 1 még odébb van, nem lenne jó, ha a nép elfelejtené, mit tesz értük szeretett önkormányzatunk.

Pl. kapunk új utat. Szép formás macskakővel. Immár nyolcadik alkalommal az idén.

Nem nagyszerű?

E mellett immár nyolcadszorra van felfordulva a közlekedés a teljes kerületben (meg máshol is, de oda én nem járok).

Beşiktaş-ban az a jó, a mellett, hogy napi 24 órában buli van, hogy összesen csak 3 kijárat van a kerületből. Így itt elég nagy forgalom szokott lenni. Máskor meg dugó. A kijáratokhoz pedig néhány egyirányú utcán lehet eljutni.

És mi sem jobb, mikor ebből egyik-másik éppen felújítás alatt áll. Na de muszáj ezt átépíteni, mert ez szem előtt van. Az egész kerület átmegy rajta.

Persze most éppen nem, mert ugyebár le van zárva.

[caption id="attachment_9021" align="aligncenter" width="500"] Útfelbontás[/caption]

Beşiktaş-ban egyébként sem egyszerű közlekedni. Az itteni utcákat nem úgy tervezték néhány évszázada, hogy komoly forgalom menjen át rajtuk. Hanem hogy napi 1-2 számár

elférjen ott. És ők sem egyidőben.

Ma viszont az egyirányú utcába kétirányból jönnek be a kamionok, hogy aztán valahol középen egymást kerülgessék. Közben persze még 1-2 kamion begurul a kisutcába és lepakolja az áruit. Az egész kavalkádot tovább színesítik a mindenfelől érkező .

Tehát még úgymond békeidőben sem egyszerű a közlekedés. De most viszont folyamatosan alternatív útvonalat kell keresni. Ami azt jelenti, hogy az utcák egyirányúsága naponta változik. A szerint, hogy a többség merre próbál kijutni a kerületből.

Úgyhogy külön élvezet mostanában Isztambulban vezetni. No de sebj, nemsokára befejezik a kövek lerakását. Alig pár hét csak.

Bár ahogy elnézem a kövek illeszkedését, ezt még akár kétszer újra le lehet rakni a választásokig...

1: rokonok

2 adminisztráció

2015-10-08

Tegnap Törökország megkapta a második Nobel-díjat.

Az elsőt 2006-ban Orhan Pamuk kapta, ez irodalmi díj volt.

Most pedig (2015) Aziz Sancar kapta a kémiai díjat.

A 2015-ös Nobel-díjat megosztva három tudós kapta. Tomas Lindahl (svéd), Paul Modrich (amerikai) és Aziz Sancar (török). A díjat pedig egy nagyon fontos kutatással érdemelték ki: A sejtek miképpen javítják ki a megsérült DNS-t, és hogyan nyerik ki belőle az információt.

A DNS a sejtek reprodukálásában játszanak fontos szerepet. Ő tartalmazza azokat az információkat, amik alapján az új sejt fel fog épülni (mint egy épület esetében a tervrajz). Ha viszont a DNS megsérül, akkor az új sejt már nem úgy fog működni, ahogy kellene. De mivel kellően hasonlít a szervezet egészséges sejtjeire, az immunrendszer védelme nem fog beindulni. Így a hibás sejt kedvére szaporodik. Az eredmény pedig a rák.

A mostani kutatással viszont sikerült megérteni, miképpen lehetne a hibát kijavítani hasonlóan, ahogy az emberi szervezet csinálja. Így pedig esély nyílt a rákos folyamat megállítására, talán még a megfordítására is.

A Nobel-díjat három tudósnek megosztottan adták át. Ma már ritka az olyan kutatás, amit csak egy ember végez. Lássuk őket is kicsit részletesebben!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Aziz Sancar Nobel-díja - Forrás: Twitter[/caption]

Aziz Sancar

1946-ban született Savur-ban, Mardin tartományban. Itt vegyesen élnek törökök, arabok és kurdok. Ő egy alsó-közép családból származik (apja-anya nem tud írni-olvasni), az anyanyelve pedig az arab. Éppen ezért nagy dolog, hogy az egyetemet Isztambulban végezte, a doktorit pedig Dallasban szerezte meg.

Ő a Török Tudományos Akadémia és az Amerikai Tudományok és Művészetek Akadémiájának tagja.

415 cikket, és 33 könyvet publikált.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tomas Lindahl Nobel-díja - Forrás: Twitter[/caption]

Tomas Lindahl

1938-ban született Stockholmban (Svédország). A doktorit is Stockholmban tette le, ahol a Gyógyászat Doktora címet is megkapta. Később a Princeton Egyetemen, majd a Rockefeller Egyetemet folytatta a tanulmányait. 1981-ben csatlakozott az angliai Királyi Rákkutató Egyesülethez.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Paul L. Modrich Nobel-díja - Forrás: Twitter[/caption]

Paul Lawrence Modrich

1946-ban született Raton városában, Új-Mexikóban (USA). Ő a Stanford Egyetemen szerezte meg a doktoriját. Ő már eléggé korán azon dolgozott, hogy kiderítse, miként javítják meg a sejtek a sérült DNS-t. Először az E. coli baktériummal kísérletezett, majd később az emberi sejtekkel is.

Amerikai Tudományok és Művészetek Akadémiájának, a Nemzeti Gyógyászati Akadémiának és a Nemzeti Tudományos Akadémiának a tagja.

Ők hárman tehát nagy dolgot fedeztek fel, aminek reméljük hamarosan a mindennapokban is láthatjuk az eredményeit.

2015-10-09

Azt már jól ismerjük, hogy a törököknek érdekes a hozzáállásuk, amikor egy problémát kell megoldani.

E mellett pedig rendhagyóan kreatívak is.

Na most tegyünk bele egy kis drótot is a levesbe, és pádádám! Itt a világméretű gubanc!

[caption id="attachment_8870" align="aligncenter" width="351"] Művészi kábelezés[/caption]

Ez csak előzetes, lesz ez még jobb is a bejegyzés végére!

A drót mindig is egy kényes dolog volt a világtörténelemben. Mert mindegyiknek két vége van, függetlenül, hogy milyen hosszú. A 2 cm-es drótnak is, ugyan olyan a vége, mint a 2 km-esnek. Ráadásul egy világméretű kreatív ötletnek köszönhetően minden drót fekete.

Erre annak idején Steve Jobs is rámutatott, így az Apple-nél azóta minden drót fehér. Hasonlóan ahhoz, amivel több évtizede Kína elárasztja a világot.

Azon kívül, hogy ez bizony most nagyon változatosá tette a drótvilágot (most már van fehér drót is, és fekete drót is), a fehér egy idő múlva szürke, majd fekete lesz.

A drótok másik nagy tulajdonsága, hogy ők társas lények. Amint van a közelben egy másik drót, akkor azonnal a páros kapcsolat irányába terelődnek. De ha egyedül van a drót, akkor is ezt valahogy megoldja magában. De a lényeg, hogy ha egy drótot lerakunk a sivatag közepére egymagában, akkor 2 másodperc múlva egy nagy kupac csomó lesz belőle.

Ha viszont már 2 drótot teszünk le egymás mellé a sivatag közepére, akkor úgy összegabalyodnak, hogy azt már csak roppant macerásan lehet kibogozni. Szerencsére a feladatunkat nagyban segíti, hogy a drótok színei ennyire változatosak...

Úgyhogy a normális ember egy idő múlva nem is bajlódik a kibogozásukkal. Vagy bebetonozza, vagy fog egy baltát, és apróra feldarabolja az egészet.

A törököknél viszont van egy amolyan zöld jövő szemlélet ha drótokról, kábelekről meg mindenféle csövekről van szó. Nem is beszélve az aszfaltról. Amolyan jó lesz az még valamire. Vagy egy egészséges inkább nem nyúlunk hozzá, nem tudjuk mi ez dolog. Úgyhogy a meglévő drótokat nem dobálja ki, hanem gondosan elkerülik, mint macska a kínai éttermet.

Ha mégis muszáj hozzáérnie, akkor inkább nem vág le belőle, hanem hozzárak. Ami abból a szempontból jó a következő kollégának, hogy az állandó átszerelések miatt nem egyre rövidebb dróttal kell dolgozniuk. Kibogozni meg úgyse lehet az egész rendszert, így pár extra drót nem ront a helyzeten.

Ráadásul az így kapott eredmény nagyon jó lesz madárcsapdának is. Receptek pedig találhatóak az interneten bőven mindenféle szárnyas jószágra.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Technikai sarok[/caption]

Ezeknek az extra drótoknak aztán később meg is van az előnyük. Az alábbi képen pl. egy villanyoszlop látszik.

Pontosabban nem látszik, mert hát... valaki hazavitte (fene ezekbe a turistákba!). De szerencsére volt annyi drót, hogy egy kis délutáni barkácsolással újra meginduljon az áramforgalom.

[caption id="attachment_8871" align="aligncenter" width="500"] Az oszlop, mely elment nyaralni...[/caption]

De nemcsak a drótok esetén találkozhatunk a névtelen ipari művész alkotásával. A kreatív megoldások kifejezésére bármely cső megfelel. Alább pl. egy gázbekötésben gyönyörködhetünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fel-be-ki-jobbra-balra-jobbra-jobbra-jobbra-be-ki-balra-be[/caption]

2015-10-12

Mára nincs bejegyzés...

a hétvégén, akkor az embernek nincs kedve írnia...

2015-10-13

Egy kis matekozás török módra.

De most nem vicces alkudozásról lesz szó, hanem magáról a nyers matematika szépségeiről.

Aki elijeszt az ilyesmi, mint deriválás, színusz-koszinusz, az még most meneküljön, ne menjen tovább!

A matekban az a jó, hogy az egy általános nyelv. Nem is csak általános! Univerzális! Hiszen a matematika mindenhol ugyan úgy működik az egész univerzumban (majd aztán lesz egy Einstein 2.0, aki bebizonyítja, hogy az is relatív, és pl. a fekete lukak közelében az $1+1$ nem is 2... de jaj! Hát ilyet tudnak a könyvelők, a bankosok, de leginkább a biztosítók!!). Carl Segan a Kapcsolat c. könyvében még arra is rámutatott, hogy ilyen alapok is vannak, mint a Planck-állandó.

Azaz egy földönkívülivel bármikor prímán el tudunk beszélgetni a prím számokról. Meg bármi másról.

Ez az elmét.

A valóság persze mindjárt az, hogy elég csak a szomszédos nyelvterületre tévedni, és kiderül, hogy a dolgok koránt sem ilyen egyszerűek. Fakultatív programként kipróbálhatjuk a szomszédos könyvelőirodát, helyi bankfiókot, biztosító társaságot, ha nem akarunk olyan messzire menni. Ott is a feje tetejére áll a matematika. Nem is kicsit!

És akkor még nem is egy repülőszőnyeget akarunk lealkudni a bazárban.

És nem is az akciós pontjainkat akarjuk felhasználni a 24 részletben vett 34%-os négyet-vesz-hármat-fizet ajándék mosógépes ajándék 1000 perc letelegonálhatós egy-hónapon-belül-húsz-százalék-levásárolhatós akciós zoknit veszünk. Csíkosat persze. Nem is pöttyöset!!

Hanem csak úgy, simán szeretnénk eljutni az $1+1=2$ -ig

Ez így leírva persze mindjárt internacionális, de próbáljuk csak meg kimondani!: Egymegegyazkettő.

A világon hány ember fogja ezt így érteni? Na ugye... És azok pont nem lesznek a közelben...

Ilyenkor aztán nincs más lehetőség, mint keresni egy írható felületet, és egy író eszközt: tollal a papírra, krétával a táblára, festékszóróval a falra, bottal a homokba, meg izé... a

hóba...

Jótanács: a saját homlokunkra ne akarjunk matematikai egyenletet felírni, mert nem fogjuk látni ha valaki odafirkantja a megoldást.

Vannak esetek, amikor ez működik, és vannak, amikor nem. Így ha biztosra akarunk menni, a legjobb, ha megtanuljuk az alapszavakat törökül.

Kezdjük mindjárt a számokkal!

- 1 - Bir
- 2 - İki
- 3 - Üç
- 4 - Dört
- 5 - Beş
- 6 - Altı
- 7 - Yedi
- 8 - Sekiz
- 9 - Dokuz
- 10- On

Szerencsére a számokat tíz után elég könnyű összelapátolni. Nincs benne semmi extra.

- 11 - Onbir
- 12 - Oniki
- 13 - Onüç
- 14 - Ondört

... és így tovább

Ehhez persze ismerni kell a tízes helyiértékek neveit is:

- 10 - On
- 20 - Yirmi
- 30 - Otuz
- 40 - Kırk
- 50 - Elli
- 60 - Altmış
- 70 - Yetmiş
- 80 - Seksen
- 90 - Doksen
- 100 - Yüz

Ezután pedig már igencsak könnyű dolgunk van - Csak össze kell legózni a darabokat.

- 100 - Yüz
- 200 - İkiyüz
- 300 - Üçyüz
- 400 - Dörtüz
- 1.000 - Bin
- 2.000 - İkinbin
- 3.000 - Üçbin
- 10.000 - Onbin

20.000 - Yirmibin

30.000 - Otuzbin

100.000 - Yüzbin

200.000 - İkiyüzbin

300.000 - Üçyüzbin

1.000.000 - Milyon

Összességében szerintem a török számok nagyon egyszerűek. A legkönnyebb az összes nyelv közül, amit eddig tanultam. Ha mondjuk összehasonlítjuk a németekével.....hajaj.....

Persze az élet nemcsak egész számokból áll. No meg ott vannak a negatív számok is! És ne feledkezzünk meg a nulláról sem!

A nulla egyszerűen csak sifir. Míg a negatív számokat ekşi-vel jelölik. pl. a -2 az ekşi iki lesz.

Ez jól jöhet, amikor liftezünk. Mert ki tudja miért, a törökök imádnak lefele építkezni. Eleve sok házban a földszint, azaz a 0. emelet valahol középtájt található, mert a házat valahova a hegy oldalába építették. És még leástak 4 emeletet a föld alá.

Persze ami a föld alatt van, azt nem látja senki....

Maga az ekşi szó a hiányt jelenti. És nemcsak a negatív számoknál használatos. Hanem a kivonásnál is. Íme a négy alapművelet törökül:

+ Artı

- Ekşi

× Çarpı

÷ Bölüm

Persze ezeknek a szavaknak mind-mind külön értelme van. Az artı emelést jelent. Fontos lehet mindenkinek, aki hamiskártyázik. A çarpmak pedig az ütni szó. Ebből jön az a jelentése is, hogy kereszt. Valójában a törökben a kereszt és az x ugyan az a szó. De pl. a keresztvező más a kavşak.

A bölüm pedig azt jelenti, hogy valami részekre lett vágva. Bölüm lehet a kenyérnek is egy darabja. Legtöbbször viszont a könyvek, sorozatok részeire használják (talán mert több sorozatot néznek, mint kenyeret szeletelnek).

Jöjjenek a törtek!

A tizedestörtek is roppant egyszerűek. A pont (ami valójában tizedesvessző a magyarban) helyére azt mondjuk, hogy nokta. Ami melleleg pontot jelent. Így pl. a 3,14 üç nokta ondört lesz.

Viszont a sima törtek már kissé bonyolultak. Itt ugyanis már fordítva mondjuk a dolgokat. A

$\frac{3}{4}$ -et úgy mondjuk, hogy a négyrészből van három: dörnte ücű. Ezzel azért már jól össze lehet zavarni mindenkit. Főleg magunkat.

Ehhez hasonlóan fordított a százalék is. Itt a százalék elnevezés az, ami előre kerül, így megelőzi a számot. Pl. a 20%-ot így mondjuk: yüzde yirmi.

Aki figyelt, és nem aludt el, az észreveheti, hogy ez megegyezik a törttel. A fenti példa törtként leírva $20/100$, ami magyarul húsz század.

A sort még sokáig lehetne folytatni, de egy idő múlva tényleg átmegy internacionálba. Pl. a sin törökül sem lesz nagyon különböző a magyartól.

Végére még egy érdekesség a geometria terén.

Míg mi magyarok a síkidomokat a szögek alapján határozzuk meg (háromszög, négyszög, stb..), addig a törökök az oldalak alapján. Amit mi háromszögnek hívunk, azt ők háromoldalnak (üçgen)

Persze a geometriai elnevezésekbe is bele lehetne mélyedni. De azt majd inkább máskor.

2015-10-14

Szokásos isztambuli vidámságaink: eljutni A pontból B pontba... kocsival.

De most úgy, hogy nem törjük össze a K ponton hegyekben álló kocsikat.

Ájjjjj, már megint itt jön az R pont... hogy került ide megint??

Tehát itt vagyunk az R pontnál (Rossz pont = végérvényesen elveszve) ahova közvetlenül az FLY pont (Fekete Lyuk) után jutottunk.

...hát igen, Isztambulban nincs direkt összeköttetés A és B pont között... és minden út áthalad az R ponton...

Nem először járunk itt (és nem is utoljára). Nem is az a meglepő, hogy megint idejutottunk. Hiszen előbb-utóbb úgyis eltévedünk, kár is küzdeni ellene. Hanem hogy hogy a bánatba is kerültünk ide megint... Mi a másik a másik irányba indultunk..

No de lehetne rosszabb is. Isztambulban résen kell lenni, mert ha elvétünk egy kisutcát, könnyen a másik kontinensen köthetünk ki.

Abban nincs semmi szégyellnivaló, hogy elrontjuk az utcát és néhány sarokkal a tervezett célpont mellett kötünk ki. Az se nagy baj, ha rossz utcában bukkanunk ki.

Az már kellemetlen, ha a kerületet is elrontjuk. No de hogy a földrészt is!!! Azért az már felettébb kellemetlen.

De most szerencsére erről szó sincs! Most csak simán eltévedtünk.

Vagyis még azt sem. Pontosan tudjuk, hol vagyunk: az R ponton. Arról már persze fogalmunk sincs, hogy hol is van ez ez R pont. De mivel valahogy mindig itt kötünk ki az A-B útvonalon, így már jól ismerjük, hogyan lehet innen kijutni. És tovább haladni a B irányába. Érintve persze a Q, Ü, X meg a ψ -t. Ez utóbbi nem az ördög vasvillája, hanem a pszi. Mert a latin ábc (kiegészítve az észak-skandináv betűkkel) nem képes leírni azt hurkot, amit mi bejárunk. Ezért kellenek a görög betűk is.

A gond az, hogy nem tudunk tovább menni. No nem azért, mert nem ismerjük az utat. Simán innen a második utca balra, ott fel a lépcső mellett, majd jobbra, le, majd megint balra, szembe az egyirányún, át a patakon, majd megint balra lefele, aztán élesen fel jobbra, de óvatosan, nehogy a túloldalt leesünk a lépcsőn, és már ott is vagyunk a kacskaringós főúton.

A problémánk az, hogy be vagyunk szorulva!

Előttünk éppen egy teherautó állt meg, hogy kipakoljon pár raklap valamit, ami nehéz és

sokáig tart.

Elvileg el lehetne férni mellette, csak ott is állnak. Mert ugyebár Isztambulban autóból sok van, parkolóhelyből viszony nagyon kevés. Így mindenki oda áll, ahol nem szégyenli. Meg ahol helyet talál

Ebből a szempontból a kamionok előnyben vannak, mert őket nem viszik el a rendőrök olyan könnyen. Főleg, ha nem férnek hozzá, mert minden talpalatnyi hely foglalt (és itt a talpalatnyi tényleg azt jelenti, hogy ahova a 42-es cipő befér, oda valaki be is parkol). Ami érdekes, hogy a isztambuli törzsvendégek mennyire tudják, hogy mi az a hely, ahova még éppen beférnek. Ahol még marad pár mm, hogy a kukás autó el tudjon menni mellette.

Szóval itt állunk egy 2x2 sávós út közepén, és nem tudunk menni semerre. Mert minden hely foglalt. Ahol meg a forgalom menne, ott egy kamion áll, és belőle pakolnak kifelé. A menekülő útvonalon (alias titkos kisutca) is kamion áll. A 2.0 menekülő útvonalon meg az önkormányzat készül a választásokra: naponta kétszer megforgatják a macskaköveket, mintha csak így akarnák a földet előkészíteni a dinnyeültetésre.

Tehát nincs merre menni. Sebaj, addig is leírom az élményeimet a blogba...

2015-10-15

A duda egy olyan dolog Isztambulban, amit zászlóra kellene tűzni.

Isztambulban két dolog nem hiányozhat:

a kebab

a duda

No meg a macska, de hát az nem dolog, hanem.... macska

A duda egy olyan dolog, mint a mobil telefon, amit folyamatosan használnak a törökök. Mégse készült belőle még zsebben hordható verzió (vagyis van, de csak a focimeccseken népszerű). De legalább telefonra letölthető verzió létezik belőle.

A duda amolyan fordított filozófia megvalósulása a kedvenc kék bolygünkon. Itt nem arról van szó, hogy gondolkodom, tehát vagyok (), hanem pont fordítva: Nem gondolkodom, hanem itt vagyok. Lássé ország-világ, hogy itten vagyok. De még jobb ha halljé és. Mert íme, itt vagyok.

Nagyobb baj, hogy te is itt vagy, mégpedig az utamban. Így jól tennéd, ha elmennél onnan. Különben...

...különben megnyomom még egyszer a dudát.

Persze a duda ennél azért sokkal több.

Még a Douglas Adams és Mark Carwardine közös könyvében, az c.-ben vetődik fel, hogy talán a kínaiak sem azért csengetnek folyamatosan a biciklin, mert szeretik a hangját, hanem mint a denevérek, jelzik, merre járnak. És a visszhangból tájékozódnak a környezetükről.

Tény, hogyha Isztambulban egy jó szaftos dugó közepén megnyomjuk a dudát, akkor a fél város válaszolni fog rá. Így megtudjuk azt, merre található autó. Amelyik irányból nem érkezik a hallójáratunkba ebből a füllbeszáguldó dallamból, ott valószínűleg épület található. Így elvileg Isztambulban csukott szemmel is lehetne vezetni, elég csak a dudát nyomogatni.

Persze a törökök nem így használják. Ők egyébként is érzésre vezetnek: Itt kell lennie egy kisutcának, tehát befordulunk. És tényleg van ott egy kisutca!

Ők teljesen más megfontolásokból is használják.

Pl. mert ott van. Ez is egy része az autónak. Ki lett fizetve, tehát használni kell. Persze a

biztonsági öv, az index, meg a többi kacat is ki lett fizetve. De egyiknek sincs olyan jó hangja, mint a dudának.

A másik, hogy ezzel lehet jelezni, hogy valaki érkezik. Pl. a taxisok szokták, hogy egy kereszteződésbe előre bedudálnak, úgymond . Ennek a dudának egyébként más hangja van, mint a sima menj már odébb dudának.

Aki jó megfigyelő, vagy már elég régóta hallgatja Isztambul dallamát, az felismeri a különbséget a duda és duda között. Ilyen fajtákkal találkozhatunk:

Menj odébb!

Még mindig dugó van???

Kérek egy teát és két simit

Utast veszek fel

Hogy vagy? - Köszönöm jól.

Siessünk tesó, mert kezdődik a szappanopera!

Köszönöm!

2015-10-16

Kedvenc isztambuli közlekedési eszközünkről, a dolmuş-okról nem lehet eleget írni.

No meg elég sokan vannak a blogon, akiknek ez még új, vagy nem emlékeznek rá. Pedig a dolmuş olyan dolog, amit muszáj Isztambulban kipróbálni. Beleülünk... aztán majd... egyszer úgyis el kell tévedni. Jobb hamarabb túlesni rajta, hogy még azelőtt visszajussunk a szállásra, hogy letelnének a szabadnapjaink...

Tehát ismerkedjünk meg a dolmuş-al!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A sárga isztambuli Dolmuş[/caption]

A dolmuş egy sárga kerek bodega, ami még dudálni is tud. A színe jelzi, hogy a taxi kategóriába tartozik. A nevét is éppen ezért magyarul iránytaxira szokták fordítani. Jó kis szó, csak hát... na mindegy..

A dolmuş valódi jelentése azt, hogy tele (van). És ez már meg is határozta a funkcióját: ő akkor megy, amikor tele van. És hogy merre megy? Az pedig ki van rá írva, egy kicsi táblára.

De ez a tábla olyan, mint a céges megbeszéléseken a jövő évi értékesítési terv. Van egy ilyen ötlet, és terv, és mindenki rábólint. Az eredmény meg majd lesz valami, ami hasonlít rá.

Bár elvileg a dolmuş-oknak fix útvonaluk van, de valójában úgy mennek, ahogy sikerül. Azt hiszem, ezt hívják úgy a KRESZ-ben (van még ilyen, hogy KRESZ, vagy ebből is lett valami nemzeti...?), hogy a közlekedési feltételekhez alkalmazkodott vezetés. Bár valószínűleg ők nem arra gondoltak, hogy dugó esetén bemegyünk balra az egyirányú kis utcába, ott kicsit odébb dudáljuk a népet, hogy fel tudjunk menni a lépcsőn hogy a metrómegállóban kirakjuk azt az utast, aki rájött, hogy mégse ebbe az irányba akar jönni. Vagyis hát ő ebbe az irányba akart, csak a forgalom nem teszi lehetővé a haladást. Így egy rövid kupaktanács és demokratikus szavazás után a dolmuş közönsége új célpontot határozott meg.

A dolmuş-ba egyébként 9 utas fér be. Ez persze áthágja a matematika szabályait, lévén hogy a jármű max 9 fős a sofőrrel együtt. Így a kilencedik utas (lehetne egy ilyen filmcím is) a pótszéken ül. Ez néha a középső ülés meghosszabbításából jön létre. Néha viszont csak egy sámlit az ülőke. Szerencsés esetben le van rögzítve. De olyan is előfordul, hogy az utasnak kell fognia.

Ez amúgy roppant praktikus lehet, amikor egy közúti ellenőrzésnél a rendőr összeveti az utaslétszámot a forgalmival. Ilyenkor lehet arra hivatkozni, hogy hát csak 8 ülés van, és senki se tudja, hogy került oda az a sámlit. Pláne a rajta ülő személy honnan pottyant be... biztos a dugóban szülte valaki.. Igen, biztos úr, mindjárt ilyen negyvenéves formára,

szakállal és sapkával. Ugye milyen csodálatos a modern orvostudomány??

Az hogy 9 ember ül egy tömegközlekedési eszközön, roppant hangulatossá és családiassá teszi a közlekedést. Főleg, ha már harmadik órája állunk a dugóban. Főleg, ha minden karnyarban a baloldaliak ráborulnak a jobb oldaliakra.

- Csókolom, ez az oldalborda itt én vagyok

- Üdvözlöm. Én meg a tornacipős jobb láb vagyok. De még nem biztos össze kell számolni a darabokat.

- Az oldalborda tulajdonos egyébként Béla és nincs barátnóm.

- Én meg Julcsa vagyok, és nekem sincs barátnóm.

- Örvendek. A következő piros lámpánál meghívhatom egy teára?

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A dolmuş belülről. - Nem, a sofőr nem alszik, csak éppen pislog. És a zöldpólós sem a mentőket hívja. Nem bizony.[/caption]

Ha a dolmuş-t ki akarjuk próbálni - és miért ne tennénk ilyet -, akkor a legjobb, ha hajóval átmegyünk Kadiköy-be. Itt ugyanis többé-kevésbé könnyen találunk olyat, ami a Taksim térre megy vissza. Át a Hídon (hű de izgi!). Ez azért jobb, mintha csak beülnénk egy akárhova menő dolmuş-ba, aztán keresgéljük a visszautat.

A kikötőtől jobbra (sokat jobbra) találjuk a dolmuş parkolót. Itt keressünk egy olyat, amelyikre a Taksim feliratot rakták rá. Ha nem látunk ilyet, akkor mindenkit (de tényleg mindenkit) kérdezzünk meg róla. Ha elég sok embert zaklattunk már ezzel, akkor előbb-utóbb valaki tényleg szerez egy dolmuş-t nekünk. A törököknél nem jellemző, hogy bedobják a turistát a Boszporuszba. Megunt háremhölyget, szultánt, rivális politikust igen. De turistát nem.

Tehát itt lesz egy dolmuş. Ami Taksim-ba megy. Meg sok más dolmuş is, ami Taksim-ba nem megy. Azokba csak akkor ülünk be, ha szeretjük a kalandokat. Ők egyébként tényleg nagyon izgalmas helyekre tudnak elvinni.

És persze csak akkor ülünk be, ha van még bent hely. Más ölébe ülni nem ajánlatos, kivéve, ha házassági céllal dolmuş-ozunk.

Amint a dolmuş megtelik, elindul. Majd becsukódnak az ajtók. Kivéve, ha meleg van, mert akkor nyitva marad. Ennek vannak előnyei, meg hátrányai is. De aki csapta már el a gyomrát, az úgyis tudja. Azért ha buli után ülünk be a dolmuş-ba, legyen ott valaki, aki fog minket a kanyarokban.

Ha már túljutottunk az első száz méteren, és a bulizósok már mind kiberultak, akkor kezdődik a buszjegyvásárlás. Miközben a sofőr folyamatosan nyomja a gázt és a dudát, az utasközönség előre küldi a pénzt, és bemondja hozzá a célállomást. Pl. 2 személy a virágárusig. A pénz megérkezik a sofőrig, aki kikerül két szabálytalanul száguldó villanypóznát, telefonál egyet, dudál huszonháromat, és hátraküldi a visszajárót. Ami

meglepő módon hiánytalanul eljut hozzánk. A sofőr pedig pontosan tudja, hogy ki mennyit fizetett, kinek mennyit kell visszaadni, és ki az, aki az ülés alatt akar megbújni.

És azt is tudja, hogy a szembejövő szabályosan közlekedő csuklóst buszt nem emberik vezetik. Hanem a Krucs bolygóról érkező majmok, azért mennek szembe a forgalommal. Ez irányú értesüléseit megosztja az utasközönsséggel, és a fél kerülettel. Ezen felül pontos ismerettel rendelkezik ezen egyedek szüleinek munkakörével kapcsolatban. Ez se maradjon titok, hát elkiabálja mindenkinek.

Amennyiben úgy érezzük, elég volt a mozgó élményparkból, vagy csak elértünk a célállomásra, akkor használhatjuk a varázszt: ki akarunk szállni!!!

A dolmuş-oknak nincsenek hagyományosnak nevezhető megállói. Ott áll meg, ahol a közönség kéri. Ez nem jelenti azt, hogy ténylegesen ne lennének hivatalos megállók. Egyik másik nagyon is jó állapotban van, klimatizált helyiséggel, és még sültkrumplit is adnak a hamburger mellé. Egy megálló ugyanis bármi lehet, amit az utazóközönség bemondás alapján (ki akarok szállni!) megszavaz. Akár egy Burger King is. Bár oda a dolmuş csak a legkritkább esetben megy be. Inkább előtte szokott megállni.

Sokkal gyakoribbak viszont az olyan tradicionális megállók, mint pl. a virágárus, piros lámpa, híd, stb... Ezek közül a virágárus az, amit mindenképpen ki kell emelni. Hiszen ő egy olyan hatalom ami ellenáll az idő változásainak, de még a kontinensek mozgásainak. Történjék bármi, a virágárus mindig is ott volt, van és lesz. Még a térképen is be van jelölve.

No, sikerült leszállnunk. Számoljuk meg kezünket-lábunkat, és ellenőrizzük, mindegyik a miénk-e. Hátha valamelyik balra kanyarban összekevertük valakiével. Ha pedig minden megvan, akkor hurrá hurrá! Dolmuş-oztunk egyet!

És ha nagyon megtetszett, akkor android telefonra le is tölthetjük a nevű játékot.

2015-10-19

Gül baba-ról már sokan hallottak. De olyan igazán nem ismeri senki...

Szerencsére ma már van internet, ahova elég csak egy keresőmotorba beírni (van más is, mint a Google?) a nevet, és máris számtalan találatot találunk (pl. négyszázhatzret).

Aztán kiderül, hogy ezekből sem derül ki semmi...

Úgyhogy úgy döntöttem, mivel én se tudok semmit, így írok róla egy bejegyzést.

A leghasznosabb forrásnak a terebess.hu tűnik, ahol próbálják az igazságot kihámozni. Ők is leginkább a Bektási szerzetes rend és iskola (pontosabban Bektâşî) ismertetésével teszik érhetőbbé a mit miértet.

Majd indul egy ilyen résszel:

Az egyik legismertebb kútfőnk Evlia Cselebi, a híres 17. századi török világutazó, aki az oszmán hadakkal keresztbe-kasul bejárta a két és fél millió négyzetkilométernyi, Budától Baszráig terjedő hatalmas birodalom minden fontosabb tartományát. Evlia Cselebi azonban több, mint egy évszázaddal Gül Baba halála után fordult meg Budán, s jegyzett fel néhány adatot a muszlim szent életére vonatkozóan. Bonyolítja a helyzetet, hogy Evlia Cselebi szavahihetőségét a magyar történettudomány többször és jó okkal kétségbe vonta. Szekfű Gyula, a II. világháború előtti magyar történetírás talán legképzettebb, legjobb tollú, de minden bizonnyal legnagyobb hatású képviselője 1916-ban a Török történetírók harmadik kötetéhez írott előszavában Evlia Cselebi munkáját, s a török krónikákat általában "a magyar történetírás számára teljességgel használhatatlannak" ítélte. Eddig ez nagyon biztató...

De aztán:

Szekfű azonban maga is túlzásokba esett, s jókora torzítással a világutazó Evlia Cselebit török történetírónak, munkáját, az Utazások könyvét pedig krónikának minősítette, jóllehet sem a török, sem pedig a nemzetközi történetírás nem kezelte őt és munkáját így. Mindenki tisztában volt és van vele, hogy Evlia Cselebi útleíró, s munkája nem krónika, hanem útleírás telis-tele keleties szóvirágokkal, a keleti ember fantáziája szülte túlzásokkal. Ezeket lehámozva azonban roppant gazdagságú művelődéstörténeti forrást kapunk, amelyet méltán állíthatunk párba az Oszmán Birodalomról készült európai útleírásokkal. Az utóbbi évek kutatásai arra is rámutattak, hogy Evlia Cselebi többször használt korabeli forrásokat is, s hogy a világutazó oly sokszor (és sokszor joggal) megkérdőjelezett számadatai sem mindig légből kapottak. Ami pedig a Gül Babára vonatkozó tudósítását illeti, semmi okunk kételkedni abban, hogy olyan hagyományt jegyzett fel, amit részben - miként ő maga mondja - az 1541. évi magyarországi hadjáratban részt vett atyjától, részben pedig itt Budán hallott.

Tehát van remény! Hurrá hurrá!

Gül baba neve azt jelenti, hogy a Rózsák Atyja. Így szeretik fordítani. És ezt mi sem mutatja jobban, minthogy a Gül baba budapesti sírhely környékét Rózsadombnak hívják (Érdekesség:).

A rózsza a törökök szemében egy nagyon fontos virág. De őt ne úgy képzeljük el, mint azt a virágot, ami egy romantikus esténél szokott megjelenni. A rózsáknak több változatai léteznek, és abból csak az egyik az, amint ajándékba szoktak adni (vagy cserépbe szokás rakni). De természetesen az elsődleges szerepe a virágból ered.

Magának a rózsának nagyon kellemes egyedi illata van. Éppen ezért adja magát, hogy az emberek szeretnének valamilyen módon akkor is a rózsáillathoz jutni, ha mondjuk éppen január van és szakad a hó. Így a legismertebb és legelterjedtebb változatai a rózsza parfümök, rózsza esszenciák. Ehhez egy különleges rózsát kell használni, és nagyon kevés mennyiség nyerhető ki. E miatt pedig nagyon drága. Ha pedig drága, akkor értékes, ha pedig értékes, akkor mindenki akarja. Ha pedig mindenki akarja, akkor előbb-utóbb falat kell építenie annak, aki nem akarja mindenkinek adni. A vége pedig az lesz, hogy a szultánnak kell a fejeteket lecsapkodnia.

Csak hogy a szultán nem tudja, hogy ezek itt magyarok. Valamit minél jobban tiltanak, annál jobban kell. Hiszen nem az a daliás szerelmes legény, aki mindenféle réti vicek-vakato ad a lánynak. Az igazi férfi tűzön-vízen (modern nevén bürokrácián és apostile-n) keresztül megy, csak hogy a kedvébe tegyen a kedvesének. És mi lehetne bátrabb tett, mint a tiltott kertből rózsát szedni?

Így szegény Gül baba először falat építtetett, majd arra üvegcserepeket is rakott, de sehogy sem sikerült a romantikus alakokat féket tartani. De aztán!

Egy történet szerint (miről 1940-ben magyar film is készült) egyik alkalommal egy magyar és egy török legény is bemászott, de mindkettőt elkapták. Ráadásul a vallatásnál egymást fedezték, a másikat ártatlannak vallották. A szultán pedig már készítette a hóhért, mikor Gül baba megtudta, hogy nő van a dologban. Így kérte, győzködte a szultánt, hogy engedje őket szabadon, végül sikerrel. Majd pedig a börtön kapujában a két legénynek adott 1-1 csokor rózsát, mellé pedig egy-egy kis üveg rózsza olajat.

Gül baba személyéről Tóth Béla jegyzett fel néhány érdekességet, és lehetséges történetet.

E szerint Gül baba a bolgár Kazalik városában, a Tunca völgyében van a rózsatermesztés központja. És Tóth Béla beszélt is a bolgárokkal, akik elmondták, hogy Gül baba tényleg ott tanult.

Később találkozott egy Abdurrahman Efendivel, aki jól ismerte Halil-ben-Szaid-ot, az igazi

Gül babát. És még érdekes adalékokkal is szolgált, miként készül a jó rózsaoaj. Abdurrahman Efendi úgy tudta, hogy Halil-ben-Szaidnak hívták a későbbi Gül Babát, s balszórai illatszerárus volt, aki a helyi bazárban árulta portékáit. Sokféle csodás liktárium, füstölő és kenőcs volt boltjában: betegséget könnyítő szantálfa-füstölő, karamániai gyökérből készített liktárium, melytől a férjek hívek maradtak feleségeikhez, csókot édesítő cédrus-kenőcs és persze rózsaoaj. Mindez igen tetszhetett a Prófétának, aki a szép asszonynál talán csak az illatszereket és olajokat szerette jobban, s aki úgy tartotta, hogy a rózsza, a jázmin és a jácint lehelete néma imádság.

Egy nap Halil boltja nem nyitott ki. A bolt ajtajára egy baktató teve volt festve, annak jeleként, hogy tulajdonosa Mekkába zarándokolt. Halil azonban nem tért haza a zarándoklatból, északnak indult át a nagy Balkán-hegyeken, hogy ellesse a kazánliki bolgároktól a rózsaoaj készítésének titkát. Sok-sok viszontagság után Halilnak végül sikerült ellesnie a nagy titkot. Megtanulta, miképp kell a rózsaszirmokat holdas éjjeleken leszedni, miképp kell abárolni őket édes esővízben, s miképp kell a fölén úszó tiszta rózsaoaját leszűrni. De az igazi rózsaoajhoz szükség volt a kazánliki rózsafajtákra is: a szinte már feketébe hajló sötét rózsára, az apára, amely az erőt, a lágy, enyhén piros színűre, az anyára, amely a jóságot, a vérszínű fiúra, amely a kedvet, és a halovány fehér rózsára, a leányra, amely a sajátos bájt adta az olajnak. De hogyan vigyen szegény Halil ezekből a rózsákból, amikor a féltékeny bolgárok minden emberfiát, ki városukat elhagyta tetőtől talpig megmotoztak. Így cselekedtek Halillal is, amikor az egy szép napon elhatározta, hogy elhagyja a várost és híres rózsáit. Az irigy bolgárok alaposan megmotozták, még turbánja patyolatját is kitekérték, nehogy a féltve őrzött kincs illetéktelen kezekbe kerüljön. A motozást nagy nyugalommal tűrte a mi Halilunk, s szorgalmasan morzsolgatta teszbihjét, nagyszemű olvasóját, háromszor harmincháromszor dicsérve Allahot.

A bolgároknak bizony eszébe nem jutott, hogy az olvasó harminchárom szeme belül mind egy-egy rózsamagot rejt. Így csente el a kazánliki rózsákat Halil és érkezett vele Budára. Halil azonban rosszul számolt. Tíz olvasószembe a vérpiros rózsza magját, tízbe az enyhe piros rózsáét, megint tízbe pedig

a halovány virágét tette, s csak akkor eszmélt rá, hogy a fekete rózsamagoknak csak három szem maradt. A monda szerint ezért nem volt ereje a budai rózsaoajnak.

Ezek nagyon szép történetek, de egy másik forrás szerint a nevét nem feltétlenül a rózsákról kapta.

Fekete Lajos említi, hogy a rufái dervisek gülnek nevezték azt a tüzes vasat, amelyet vallásos táncuk közben extázisba esvén kézzel érintettek, illetve ajkukkal csókoltak. A gül, a szúfiknál rendszeren a misztikus tudás, az Istenről szerzett bizonyosság jelképe, de jelentheti magát a dervist is, aki a végső Igazságot keresi. Ezért olvashatjuk gyakorta, hogy a dervisek rendjük, vagy tekkéik rózsái. Theodor Menzel pedig arról számolt be, hogy a szúfik ugyancsak gülnek nevezik a dervissüvegen lévő gömb alakú szövetdarabot. 178 Gül Baba tehát valóban "Rózsza-apó" volt, de nem a földi rózsza, nem a mulandó virág kedvelője, hanem jeles dervis, rendjének, kolostorának legszebb rózsája, aki dervisfüvegén a házfőnöki gült viselte. Nagyon is valószínűnek látszik tehát Fekete Lajos feltevése, aki úgy vélte, hogy Gül Baba nem olyan név, amit az ember gyermekkorban kap, hanem később, felnőttkorban felvett név, illetve olyan név, amelyet a rendtársak és tisztelők adhattak a szent életű

dervisnek.

Akárhogy is, Magyarországon a rózsa meghonosodott, és nem is akármilyen jelentéssel. E mellett érdekes dolgokat tudhattunk meg a rózsaoлаjról.

Ez a fajta olaj illatosításra szolgál. De ma Isztambul Fűszer bazárjában sok másfajta rózsaoлаjat is kaphatunk. Pl. ételek ízesítésére, de akár masszázásra is.

Bizony, még ételízesítésre is lehet használni. Nem is beszélve arról, amikor pont hogy a rózsát fogjuk megenni. A rózsalekvár kifejezetten finom. Nagyon-nagyon-nagyon finom. Mint a méz, csak még finomabb. És rózsa illatú.

[caption id="" align="aligncenter" width="450"] Rózsalekvár - Migros[/caption]

Vagy a másik nagy kedvenc, amikor a szárított rózsafejet teszik teába. Szintén a Fűszer bazárban kapható ijesztően magas áron. Valójában a néhány g rózsa is rengeteget jelent, hiszen kiszáritva pehelykönnyű. Ebből 1-1 fejet ajánlott betenni egy teáskanna fekete teába.

Tehát láthattuk, hogy a rózsának ezerféle változata létezik. És nem áll meg ott, hogy csak szép és illatos. De nyilvánvalóan a központban az illat áll. Ilye a rózsafa is, más néven a *Dalbergia variabilis*, amiről a Wikipédia .

Nagyon értékes, dekoratív, sárgás alapon vöröses mintázatú anyaga van, illata valóban a rózsára emlékeztet.

Ilyen fából szoktak leveles ládát (üzenő hengert) készíteni, melynek a belsejébe rózsaoлаjjal átitatott levelet lehet elhelyezni. Utána már csak ezt kell eljuttatni a kiszemel lánynak, és már akár nyert ügyünk is van.

Persze a helyesírásra azért nem árt vigyázni. Mert a lánynak biztos lesz olyan ismerőse, aki ért a fejelevágáshoz. A középkori történetek szerint mindenképpen.

Az idézetek mind a 1 oldaláról származnak.

2015-10-20

Eltelt a hetedik évem is Isztambulban. Indulhat a nyolcadik!

kapcsán az volt a kérés (Ági), hogy mi az, ami változott ennyi év alatt.

Persze nem arról van szó, hogy megépült-e a második metró a Boszporusz alatt, vagy hogy sikerült-e már a macskaköveket kicserélni a ház előtt. Hanem arról, hogy ennyi év után hogy halad a beilleszkedés.

Tájékozódás

Nos, az első, az a kedvenc isztambuli aktivitásunk, az eltévedés.

Ez olyan dolog, amit kötelező Isztambulban kipróbálni. És itt a kötelező azt jelenti, hogy ez nem szabad választás. Az Eltévedésmanó ott ül a vállunkon és csak arra vár, hogy egy óvatlan pillanatban tévútra térítsen minket. Ha máskor nem, akkor az utolsó nap a reptéri mellék helységben fogunk végérvényesen eltévedni, és így a gépet lekésni. Úgyhogy jobb túlesni rajta mindjárt az első nap.

Na de! Isztambulban élve már nem illik eltévedni. Legalábbis ezt gondolja a kívülálló. De Isztambul akkora, és olyan gyorsan változik, hogy képtelenség megjegyezni. A törökök nem is bajlódnak vele. Tekintve, hogy valahol 13 és 20 millió közötti a lakosok száma, így biztosan találunk valaki olyat, aki ismeri azt a helyet, ahova tartunk.

És mivel jó esélyük van, hogy legközelebb is el fognak tévedni - ha meg nem, akkor úgylis megváltozik a terep annyira, hogy toronyház legyen a talpán, amelyik felismeri.

Én viszont szeretném a várost minél jobban megismerni, így figyelem az utakat (meg a macskákat). Sok esetben jobban ismerem Isztambult, mint a helyiek. Sőt! GPS-em is van, online friss térképpel a világ legjobb navigációs programjával. Úgyhogy eltévedni lehetetlen.

Persze hogy nem így van. Az Eltévedésmanó dolgozik. Csak azért is. Ez nála presztízis kérdés. Úgyhogy nekem is talál mindig egy rövidebb utat, amiről kiderül, hogy egy 200 m magas lépcsőn keresztül lehet feljutni.

A Google eleve eléggé korlátozottan használható csak. Az utcanevek jelentős része nem helyes. A pontok nem ott vannak. Jó, a pontokat a török cégek maguk helyezik fel a térképre, akik maguk se tudják pontosan hol vannak. De én is hónapokat küzdtem a saját cégünk elhelyezésével, mert a Google szerint nem volt jó az irányítószámunk... Úgyhogy a Google-vel keresni inkább kalandos, mint hasznos. A Yandex már sokkal praktikusabb. Ha utcát keresünk. Csak ne olyat, amelyikből több van.

A világ térképprogramjai mind-mind irányítószám alapján dolgozik. Isztambulban az emberek viszont kerület szerint élnek. Fogalmuk sincs az irányító számról. Sok esetben az utca nevét sem tudják. Csak annyit, hogy a piros bank után jobbra.

- Hol laksz?

- A 12/B-ben.

- Na de pontosabban??

- Isztambulban.

- De milyen utca???

- Az a széles, bal oldalt fenyőfákkal..

... írom is a Google-be: széles utca fenyőfákkal, 12/B, Isztambul, Törökország..

- Na de hol van az az utca?????

- Várjál! Cipőt húzok, és kimegyek a sarokra. Piros kabátban leszek, megtalálsz. Öt perc és ott vagyok.

- De legalább a kerületet tudod?

- Mondom, hogy Isztambul!!

... részlet a Mindennapi életünk a kisvárosban - alias Isztambulban c. huszonháromrészes drámából komédiából operából. .... <- ide ötleteket várunk.

Adminisztráció

Az adminisztrációban az a jó, hogy egy idő múlva elfogy. Pont, mire belejönnénk, addigra megcsinálunk minden papírt.

Persze ez duplán nem igaz. A papírok sosem fogynak el. Belejönni sem lehet. A legnagyobb változás a 0. és a 7. évhez képest, hogy most már értem, mit mond a bürokratikus személy, és tudok neki olyat válaszolni, amitől ő is elpirul.

De a jó hír, hogy most már török állampolgár vagyok, és így.... így is megvannak az adminisztrációs problémáim, de legalább ugyan azok, mint a törököknek. És ugyan úgy káromkodom, mint a törökök. (apósom nyithatna egy "Praktikus szófórdulatok a bürokrácián" nevű nyelvviskolát).

Azt azért hozzá kell tenni, hogy az adminisztráció nagyon sokat változott az elmúlt 7 év alatt. Mostanában sokkal jobban ragaszkodnak az írott szabályokhoz, mint korábban. És ez leginkább a helyieket viseli meg akik ehhez nincsenek hozzászokva.

- Mi ez a lap?

- Ezt kell kitölteni.

- Kitölteni?? De hát eddig nem kellett ilyet csinálnom.

- Ez az új szabály...

- Szabály...szabály... és ide mit írjak?

- A nevedet.

- De hát Ayşe! Minek az én nevem neked? Negyven éve ismerjük egymást!

- Nem nekem kell, hanem az önkormányzatnak.
- Ő csak ne akarja tudni az én nevemet!

Vásárlás

A vásárlás mindenképpen könnyebb lett. A mindennapi dolgokat megtanultam, hogy hol lehet venni, mi a nevük, mi a mértékegységük, stb... Voltak mókás pillantok, amikor egyik-másik dolgról kiderült, hogy valamit nem úgy hívnak, nem úgy mérnek, nem azt a mértékegységet használják, stb... Főleg a hús az, amit teljesen másképpen darabolnak, mint otthon. De mivel ezek mindennapi dolgok, fel sem tűnnek.

Inkább a váratlan, nem szokványos dolgok vásárlása az, ami továbbra is kihívás. De azért ennyi idő elteltével tudom, mit hol kell elkezdni, merre kérdezősködjek, stb...

Ez azért eléggé illúzió romboló. Régebben mekkora kaland volt pl. Húsvétra tojásfestéket találni! Most pedig tudom pontosan, hova kell menni. De az utcánkban a vegyesboltos azt mondta, ha kérem, akkor ő is tud nekem szerezni. Mondjuk amit ő szerez, azt érdemes fenntartásokkal kezelni. Először is lehet, hogy rosszul érti, és nem tojásfestésre, hanem nyúlfestésre keres majd anyagot. Akkor meg már direkt valami vakoló, 30 évre színtartó verziót fog hozni. Mellékelve pedig extra-szuper ragasztót, hogy a nyúl ne fusson el, míg festem.

Török-magyar barátság

Ennek bizony sosem lesz vége. Még mindig, és ezután is minden új helyen eljátszuk a következő jelenetet.

- Ó, de hát te tudsz magyarul!
- Persze, itt élek Isztambulban.
- Egyedül, család, mit dolgozol, stb...

Ez egyeseknek lehet, hogy roppant idegesítő lehet. De ez bizony hozzátartozik a törökországi hangulathoz. Nem is beszélve arról, hogy egy idő múlva rákérdeznek, van-e gyerek. Mikor mondom, hogy kettő is, akkor kapok extra kedvezményt. :)

Egyszer pedig egy ilyen jelenetnek is részese voltam

- És hol ismerkedtetek meg?
- Az interneten.
- Látod drágám, milyen veszélyes az internet - mondja az egyik öregasszony (20 éves) a másiknak (szintén 20 éves) a parkban.

Közlekedés

Az isztambuli közlekedés állandó témája a blognak. De többségében elmondható, hogy igen is megszokható. És nagy könnyebbség, hogy a szabályok rugalmasan alakulnak a többség akarata szerint. Ebbe bele kell rázódni, mese nincs. De utána már nincs megállás. Szó szerint.

Itt inkább a tájékozódást emelném ki. A technika nagyon sokat változott, és így rengetek program van, ami mind a vezetést, mind a tömegközlekedést segíti. Már régen elmúlt az, amikor én kérdezgettem, melyik busz hova visz.

Ennyi

Nagyjából ennyi, ami eszembe jutott így hirtelen. De várom a kérdéseket a megjegyzéseknél.
:) Magyar-török nyelvvel kapcsolatban majd lesz még egy komolyabb gondolat. De előtte még ki akarom aludni magamat

2015-10-21

Cihangir kicsi, de annál híresebb városrész Isztambulban. Ráadásul könnyen megközelíthető (csak le kell gurulni a dombról... persze nem mindegy, melyik irányba)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Cihangir[/caption]

Cihangir herceg (1531-1553) Szulejmán és Hürrem hatodik és egyben utolsó gyerekük volt. Szegény többszörösen nyomorék volt, idősebb korában pedig még púpos is lett. Viszont e miatt kimaradt a politikai és trónöröklési harcból. Így pedig minden idejét a tudásra tudta szentelni (ha már szegény a háremben sem tudott sikereket elérni). E miatt pedig rendkívül okos lett.

A betegsége miatt mind Szulejmán, mind Hürrem nagyon kedvelte és támogatta. Olyannyira, hogy erre hivatkozva Hürrem a palotában maradhatott a fiával, holott sokszor a szultánnal kellett volna tartania. Cserébe viszont őrizte a házat (takarított, krumplit pucoltatott, fejeket vágatott, stb...), így amikor a szultán hazatért tiszta, pontosabban kitisztított udvar fogadta. A hiányzó emberek pótlásával sem kellett bajlódnia, mert azokat Hürrem természetesen pótolta.

- Hürrem! Hol a kedvenc kardom??

- Jaj, hát hogy nézett az ki ott az ágyadban?.. Még a végén valaki belesik... Beraktam inkább a szekrényedbe.

- És hol van a kedvenc tanácsadóm? A jó öreg Ali?

- Őt is beraktam a szekrényedbe. Mindkettő ott van egy zsákban. Egy nagy kővel a tetején, nehogy elguruljanak valahova.

- Na de Hürrem! Ennek a szekrénynek hiányzik az alja!! Látom a lábam alatt a Boszporuszt!

- Ezek az ácsok olyan hanyag munkát végeznek mindig... De ne izgulj, lefejeztettem mindet, és már érkeznek új ácsok Tatárföldről. Állítólag korábban mind bérgyilkos volt, így jól forgatják a kést és a baltát. Egykettőre rendberakják azt a szekrényt neked. Jobb lesz, mint újkorában! Tetetek bele neked titkos ajtót is.

Sajnos, amikor Szulejmán kénytelen lett Musztafát, a saját fiát kivégeztetni (mert ugye Hürrem takarított), akkor Cihangir nagyon szomorú lett legkedveltebb testvére és barátja elvesztése miatt (mert ugyebár Musztafa is rendkívül intelligens volt). Így végül a bánatba belehalt (és mert bizonyára nem bírta elviselni, hogy nem tud kivel beszélni).

Őt a Şehzade mecsetben temették el. Tiszteletére pedig Mimar Sinan egy famecsetet építtetett a mai Cihangir területére.

Cihangir ma Beyoğlu egyik területe. Mégpedig Pera-val fej-fej mellett a legkedveltebb.

Már a bizánci időkben is lakott volt a terület, bár elszórtan. Hiszen akkoriban még nem kellett ilyen messzire menekülni a városi zajtól. Sok feljegyzés nincs is erről az időszakról (pontosan 0,00 db van).

Az első komolyabbnak számító, meg hivatalosnak számító irat már az errefele portyázó oszmánoktól származik. Akik szerint itt kellemetlen nők és férfiak laknak. Se kebab, se szőnyeg, csak bunkósbot meg nyílvessző. Hát ilyen egy rendes ellenség??

Később (néhány évszázad múlva), amikor a város elkezdett növekedni, Cihangir a kellemes faházak külváros szerepét töltötte be. Faház, boszporuszi kilátás, majd tűzvész. Megint faház, még mindig boszporuszi kilátással, megint tűzvész.

Az utolsó komolyabb fellángolás 1916-ban volt. Utána már nem építettek faházakat ebbe a kerületbe.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Cihangir antikvár[/caption]

Az igazi fellendülés az 1930-1940-es években történt. Ekkor kapta meg Cihangir a mai alakját. Az 1950-es években Isztambul jelentősen visszaesett, ahogy Ankara elszívta az erejét, és ez a városrész megrekedt a korábbi állapotában. És pont ennek köszönheti a mai népszerűségét is.

A fellendülés időszakában a gazdag polgárok telepedtek itt meg. A város leghíresebb orvosai, fogorvosai itt nyitottak rendelőket. Híres a ma is működő Német Kórház. E mellett számtalan művész választotta a helyet otthonául.

A Beyoğlu domb Boszporusz felőli oldala ma is Isztambul művészeti negyedének számít. Elsősorban a zenészeknek. És persze az éjszakai élet is itt zajlik. De míg fent a dombon (Ístiklâl Caddesi) inkább a fiatalok buliznak, addig Cihangir a kicsit idősebbek kedvelt helye. Ők már az ugrálás és tánc helyett inkább a teázást és kávézást preferálják.

Így ez a terület mára a művészek és a nosztalgizálók központja lett. Nagyon kedves, csendes (isztambuli mércével persze) városrész, ahol számtalan érdekes (értsd: fura) kézműves bolt található. Itt van pl. a professzor is. De találunk még régiségeket, vagy szappanokat, sajtos szendvicseket.

Ezen kívül persze lehet teázni, kávézni, pizzát enni. Vagy csak simán elugrani az autók elől, stb...

Legkönnyebben úgy tudunk ide eljutni, hogy az Ístiklâl Caddesi-n Taksim fele sétálva, a Galatasaray Lisesi után jobbra lefordulunk a dombról a . Szépen, ahogy a gravitáció megkívánja. Majd mielőtt beesnénk a hamamba, a Turnacabası Cd-n elindulunk balra.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Cihangir lépcső[/caption]

2015-10-22

A joghurt a világ egyik legrégebbi élelmiszere. De kevesen tudják, hogy a joghurt Törökországból (és most tényleg, nem Anatóliáról beszélünk, hanem török nyelvterületről) származik.

Az igazat megvallva, ha bárkit megállítunk az utcán, biztosan azt fogja mondani, hogy fogalma sincs, honnan származik a joghurt (bár még biztosabb, hogy azt mondja hagyjanak békén).

A törököket is megkérdezhetjük, ők pedig azt fogják mondani, hogy a joghurt a hűtőből származik. A jólétesültek szerint pedig a boltból.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kanlıca joghurt[/caption]

Maga a joghurt is török nyelvből terjedt el a nagyvilágon. A yoğurt a yoğurmak igéből ered, ami azt jelenti, hogy megdermed (ebből származik a yorgun szó is, ami fáradt-at jelent - ebből még lehet jó poénokat gyártani..... hehehehehehe - még mindig visszhangzik a gonosz nevetésem a szobában).

A modern török nyelvben 1928-óta a ğ -t (lány g, néma g) egy speciális török hang megformázására. Korábban ezt gh-val jelölték. E miatt írják a világ összes nyelvén gh-val, joghurt. Kivéve persze a kínaiakat. Meg a koreaiakat. Meg az ó-egyiptomiak. Egy külön piramist is találtak a Déli-sarkon, ahol a hieroglifákon összetéveszthetetlenül bikinis ó-egyiptomiak kanállal esznek egy hatalmas adag joghurtot. Tehát a joghurt Törökországból származik. És úgy keletkezett, hogy valaki kirakta a tejet az ablakba, és megette azt a macskát, ami meg akarta inni a tejet. Aztán elfelejtette a tejet megenni. Így lett belőle joghurt.

Valójában minden tejes dolognak két fontos alapja van. Ettől függ, hogy mi lesz az eredmény:

a megfelelő baktériumtól
nem toljuk el a készítésnél

Lényegében mindegyiket kint kell hagyni az udvarok, hogy aztán a baktériumok ellássák a baját. Nem mindegy, hogy melyik évszakban (hőmérséklet), meg milyen bacik vannak a közelben. Jah, és a macskákat is el kell kergetni. Aztán sokat kell várni. És kész is.

Persze van olyan, amit préselni kell, szűrni, rázni, rugdosni, melegíteni, hűteni, legyezni, operaházba vinni, stb.. de ez a lényegen nem változtat.

A joghurt lényegét a *Lactobacillus bulgaricus* nevű baktérium adja. Őt plüss formában meg is lehet rendelni a. Még olyan is van, ahol adnak egy egész baktériumtelepet. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="400"] Plüss joghurt baktérium - forrás: GIANTmicrobes[/caption]

A joghurt nem véletlenül olyan helyen alakult ki, ahol a törökök is jól érzik magukat. Ugyanis itt érzik jól magukat a baktériumok is: kellemes klíma, tengeri szellő és kebab árus.

Na jó, a kebab árus nem feltétel. De a 42-46 fok igen. A bacik ezt a hőmérsékletet szeretik a legjobban, ilyenkor szaporodnak a legjobban.

Több szerencse is van ezzel a *Lactobacillus bulgaricus* nevű baktériummal. Nemcsak hogy finom joghurtot készít, de mindeközben a tartósításáról is gondoskodik. No meg roppant egészséges (de naponta nem ajánlott 10 kg-nál többet megenni belőle). Arról nem is beszélve, hogy a melegben inkább olyan baktériumok szeretnek élni, akik nem teszik lehetővé a tejet. Nem is beszélve a macskáról, ami szintén nem teszi lehetővé a tejet.

Amint pedig van egy baktérium telepünk, más néven joghurtunk, akkor onnantól kezdve már könnyű a dolgunk. Elég csak állandóan tejjel és jó meleggel ellátni őket (ez is olyan, mint az aranyhal-tartás), és máris készülnek az újabb és újabb joghurtok.

Tehát ha otthon is szeretnénk joghurtot készíteni, nincs más dolgunk, minthogy a kedvenc fajtánkból hazavigyünk egy kis dobozzal, majd jól eláztassuk tejjel. És persze tartsuk a 42-46 Celsius fokot. Erősen ajánlott pasztőrözött tejet használni, hogy konkurens baktériumok ne lébecoljanak ott, mert esetleg még nekik támad kedvük szaporodni. És akkor büdi lesz. De azért olyan tej legyen, ami még életben van, nem pedig vizezett fehér falfesték.

A törökök imádják a joghurtot. És a belőle készült üdítőitalt, az ayran-t. Alig van olyan étel, amit ne tenne jobbá, ha jó alaposan megborítjuk joghurttal. A török konyha alapja (a legtöbb receptnél a tejföllel kiváltható, odafele és visszafele is). Éppen ezért ne lepődjünk meg, ha a boltokban 5-20 kg-os kiszerelésben is találkozunk vele. Márpedig még ezek a nagy adagok is hamar elfogynak. Főleg, ha a családtagok éjszaka titokban beülnek egy kanál társaságával a hűtőbe a joghurt mellé.

Így elmondható, hogy ez a legegészségesebb nassolni való.

Ez alól kivétel a különleges, mely Isztambul Kanlıca nevű kerületében készül. Őt ugyanis jó alaposan megöntözik porcukorral. Ő aztán nagyon finom lesz!

2015-10-23

Frissítés!!! Hétvégén mégsem lesz óra átállítás. Majd csak a választások (november 8) után.

Hétvégén jön az óraátállítás! Véget ér a nyári időszámítás. Hurrá hurrá! 1 órával többet alszunk!

Már persze azok, akiknél nincs gyerek, kutya, macska vagy krokodil

Az első nyári időszámítás ötletét Benjamin Frankin vetette fel 1784-ben. De az I. Világháborúig kellett várni, mire a tényleges használatra sor került. Ekkor ugyanis már tényleg előtérbe került az, amiért az egész hercehurca zajlik: az óra nyári időszakra állításával az embereket hamarabb lehet ágyba zavarni, így jelentősen kevesebbet kell a világításra költeni. Ezzel pedig rengeteg üzemanyagot lehetett megtakarítani, amit utána bele lehetett tölteni a harci járművekbe, repülőkbé.

A gyakorlati felhasználást először Németország vezette be 1916 április 30-án. Majd ezen felbuzdulva Nagy-Britannia és az USA is átvette az ötletet más országokkal együtt. Aztán amikor véget ért a Világháború, akkor mindenki visszatért az eredeti (nem csinálunk semmit) rendszerhez

De aztán jött a II. Világháború, amikor a gépek sokkal jobban előtérbe kerültek. Ekkor már néhány ország folyamatosan 1 órával előrébb tolta az időt. Az USA-ban War Time-nak hívták azt az időszakot ami 1942 február 9. - 1945 szeptember 30. között tartott. Nagy-Britanniában pedig mindjárt dupla nyári időszámítást tartottak, náluk az óra +2-t mutatott. Ez azt is jelentette, hogy 2 órával előbb jártak, mint a németek (hacsak nem volt nekik is valami titkos órájuk).

Ekkor jöttek rá, hogy ez mennyire hasznos. Azóta többször, több megfontolásból használták az időszámítás piszkálgatását.

Pl. 1973-as olajembargóban az USA 2 hónappal meghosszabbította a nyári időszámítást, és így naponta 10.000 hordónyi olajat tudtak megspórolni naponta.

De olyan is történt (1999-ben), hogy a terroristák este beállították az időzített bombát, reggel viszont már átálltak téli időszámításra. A saját óráikat át is állították, de a bombáét elfelejtették, így az még otthon robbant fel.

De autóbusz is borult már fel azért, mert 1 órával előbb kapcsolt be az öntözőrendszer.

De nem mindenhol használják egységesen. Alaszkában az egyik város olyan közel van a kanadai határhoz (pontosabban a többi alaszakai város van rettenetesen messze), hogy mindenben a határ túloldalán lévő Stewart városhoz igazodnak. Az USA egyébként is elég nagy szabad kezet ad az időkezelésre. Nemcsak hogy minden állam maga határozza meg az időzónát és a téli-nyári időt, de az se ritka, hogy az államon belüli régiók, városok mégis más zónát, időrendszert használnak. Leginkább azért, mert gazdaságilag kötődnek valahova.

Ez legjobban a dátumvonal esetében látszik. Ez az a képzeletbeli vonal a Földön, ami elválasztja a tegnapot a mától. Kb. a 180-ig hosszúsági foknál van. Aki a vonal egyik oldalán van, ott most péntek van. Mivel mindez a Csendes-óceán közepén húzódik, ahol Európából nézve csak egy rakat sziget van, úgy tűnik, sok vizet nem zavar. Pedig ezeknek az országoknak nem mindegy, hogy kivel, milyen kereskedelmi kapcsolatokat ápolnak. És attól függően, hogy mikor melyik irányba (Amerikai kontinens vagy a Japán-Kína-Ausztrália) az erősebb, cserélgetik a dátumvonalat. Hiszen az nem jó, ha otthon már hétfő van, Kaliforniában pedig még vasárnap. Ott legutóbb 2011. december 29-én ugrottak előre egy napot, 2011. december 31-re. Ezt a lépést Szamoa tette.

A legnagyobb változás pedig Alaszkában volt, ami 1867-ig Oroszországhoz tartozott. Ott Moszkvát követték, ahol akkor a Júlián-naptár szerint október 6-ot írtak. Másnap viszont már az USA-hoz tartoztak, ahol a Gergely-naptár szerint már október 18 volt.

Mindeközben Törökországban

Az első óráátállást az I. Világháborúban tették meg, mivel a németek oldalán álltak. Bár kétséges, hogy ez mit is jelent pontosan, hiszen Atatürk előtt eléggé lazán vették az időmérést (és olvashatunk). Hozzájuk hasonlóan Magyarország is 1946-ban kezdte meg az óra birizgálását.

Az első fellendülés után 1970-ig nem volt konkrét elképzelés, mi is legyen az óráátállással Törökországban. , hogy a politikai változások alapján néha odébb állították az órát, néha meg nem (néha meg talán el is lopták). Ebben a listában egyébként az a jó, hogy semmi sem igazolja, hogy tényleg jó. Mindegyik lista teljesen mást mond. Csak abban értenek egyet, hogy mindegyik szerint ő az igazi.

Aztán 1973 után rendeződni látszik. Ekkor minden évben rendszeresen megtartották az óráátállást. Kétszer is évente. Majd jött 1983. Ekkor (egyenlőre ismeretlen, milyen megfontolásból) mindjárt 2-vel is odébb rakták az órát. Mégpedig a nyár végén. De aztán október elején lealkudtak belőle 1 órát, és így már csak egy kevésbé furcsa 1 órás eltérés volt. Mindezt télen.

De mintha elfeledkeztek volna róla, mert egészen 1984. novemberéig folyamatosan 1 órával el volt tolódva az egész ország. Utána viszont korrigálták, és azóta is nagyjából követik az európai óráátállást. Kétszer volt csak kisebb korrekció. Mindkét esetben (2011 és 2014) a

vizsgaidőszak miatt tolták odébb az átállást 1-1 nappal.

Érdekesség viszont, hogy 2008-ban egy olyan ötlet merült fel, hogy Törökország ne a +2-es időzónában legyen, hanem inkább egy külön +2,5-ben. A bevezetését 2009-re tervezték. De valahol ez elmaradt...

2015-10-26

Törökországban többféle teával találkozhatunk. Legismertebb természetesen a , mely az ország északi részén, a Fekete-tenger partvidékén terem.

A másik nagyon népszerű a , mely 100%-ban természetellenes anyagokból állítják össze. Ha pedig ebből teát készítünk, úgy néz ki, mintha a paksi reaktor túlfolyója került volna az asztalunkra. Sötétben talán még világít is. És éppen ezért szeretjük, mert 100%-ban megöli az ismert baktériumokat.

És van egy harmadik kategória is, a kalóz tea. Róla eddig még nem volt szó.

Eddig.

A tea legfőbb összetevője a tealevél, a *Camellia sinensis*. Ez egy roppant kényes növény. Csak magas hegyek között, tiszta levegőn, csendben hajlandó nőni amennyiben házi masszőr és kínai balettel ellátott kábel-tv is a rendelkezésére áll. A kínaiak persze jól ismerték a titkot, mivel lehet rávenni a teacserjét a növekedésre (volt rá több ezer évük), de az angoloknak nem akarták elárulni. Sőt! Mindenféle vicces tévinformációval látták el őket. Ilyenekkel mint pl. a tea egy 20 m-nél magasabb fán nő, és idomított majmok tudják csak a leveleket összegyűjteni. Vagy mint hogy a tealevél szereti az angol humort.

E miatt pedig az angolok csak nagyon sokára, nagyon sok erőfeszítéssel tudták a teát meghonosítani. Akkor sem otthon, Angliában, hanem Ázsiában, Ceylon-on.

Az oroszoknak sem könnyebb. Ők ráadásul északról próbálkoztak, ahol köztudottan nemcsak a klíma kellemetlenebb, de az 1 km²-re jutó kínai balerinák száma is drasztikusan alacsony. Így aztán a tea nem érezte jól magát. Esze ágában sem volt növekedni. De az oroszok nem adták fel! 100 évnél is tovább kísérleteztek, hízelegtek, fenyegetőztek, vodkával és puskaporral táplálták, kutyafejű tatárokkal üldözték, stb... Míg végül sikerült! A grúz területeken, a Fekete-tenger vidékén sikerült növekvő teaültetvényeket létesíteni.

Addigra persze a *Camellia* inkább volt dilisis, mint *sinensis*. De azért még ha az ember befogta az egyik szemét, meg a másikat, meg az orrát, meg a szemét, meg a fülét, és még kútba is ugrott, akkor kiköpöten olyan volt, mint az igazi kínai tea. Főleg ha az eredeti 2 perces áztatás helyett órákig főzték a szamovárban.

Mindeközben az Oszmán birodalomban kávézgattak.

Egészen az I. Világháború végéig, amikor is nemcsak hogy a határon túlra kerültek a kávéültetvények, de mindegyik az ellenségé is lett. Így ha nem akarták a törökök, hogy az országuk egyszerűen bealudjon, más megoldást kellett keresniük. Ekkor látták meg a

túlparton az orosz teaültetvényeket. És mivel addigra már ismerté vált, az angolok milyen módszerekkel szelídítették meg a teát, a törököknek már könnyebb dolguk volt. És bár kínai balettet nem tudtak nyújtani, az oroszok által betört tea örömmel fogadta a török szappanoperákat. Így át is költözött Anatólia északi vidékeire.

De mint láthatjuk, a tea hosszú és nagyon göröngyös utat tett meg, mire idáig elért. Már nem olyan, mint a kínai.

Ezt tudták a törökök is. Csak közben a Fekete-tenger vidékén a tea nagyon jó megélhetést biztosít, amit kár lenne elveszíteni. Így a török hatóságok mindent megtesznek, hogy az import tea behozatala minél nehezebb legyen. Ilyenek vannak, mint pl. a 235%-os vám.

De hát ugye Törökországról beszélünk. Mi sem igazolja jobban a török-magyar közös eredetet, minthogy ez a nép is ahol tudja, ott kerüli meg a szabályokat. Különösen igaz ez az ország dél-keleti végére.

Itt eléggé kiterjedtek a családok. Ha valakinek csak 500 rokona van, akkor ő elég szomorú, hogy kis családban kell felnőnie. Ezen kívül itt gyakori a Yeter név is, amit a legkisebb gyerekek szoktak adni. Jelentése: elég lesz már!

A nagy család pedig kiterjedt hálózatot jelent. Mindenhol lehet rokonokat találni. Még ott is, ahol nem kellene. Így pedig minden probléma könnyen megoldható. Pl. az is, hogyan lehet határ túloldaláról pár száz tonna teát behozni. Éjszaka, és csendben.

Ezt hívják kalóz teának, török néven kaçak çay-nak.

Hetente kb. 2-3 olyan hírt találni, ahol a rendőrség lefoglalt 5 tonna, 8 tonna, 40 tonna, 200 tonna illegálisan behozott teát. Ezeket szép csinos kupacba rakják, zászlót tűznek rá, táblát tesznek rá, stb... hogy minél jobban nézzenek majd ki az újságokban.

Ennek ellenére a kalóz tea a dél-keleti tartományokban nemzeti italnak számít. Olyannyira, hogy a piacon is direkt ráírják, hogy ez kalóz tea. És persze minden háztartásban ez az, amit teának hívnak.

A hatóságok természetesen állandóan figyelmeztettek az illegálisan behozott teák (meg úgy általában az élelmiszerek) veszélyeire: Nem számon kérhető, hogy ki hozta be; nincs bevizsgálva, stb...

2015-10-27

Megtörtént a nagy esemény: a hétfvégén .

Automatikusan.

Csak éppen nem kellett volna...

A helyzetünk az, itt Törökországban, hogy míg a világ egy hatalmas része átállt a téli időzónára, mi egyenlőre maradtunk a nyárban. Ami nem lenne rossz, ha most azonnal lemehetnék a tengerpartra. De helyette már nagyban fűtünk és Árpi a hógolyó-gyúrást gyakorolja.

Majd mi is átállunk télire, de majd csak a választások után. Az pedig majd november 8-án lesz. Az órát meg majd az után állítjuk. Majd valamikor...

Egyébként itt a választások miatt további érdekes dolgok nőnek ki a földből hirtelenjében. Pl. november 2 is munkaszüneti nap lesz. De hogy miért 6 nappal a szavazás előtt, az még rejtély... De biztos nem azért, hogy mindenki inkább ezen a napon bulizzon a nép, és így legyen elég idő kijózanodni.

No tehát a választások miatt nem történt meg az óráátállítás. Az indok, hogy a szavazó állampolgároknak ne kelljen sötétben mennie szavazni. Bár gondolom, aki fél a sötétben, az reggel is elindulhat. Vagy az se lenne jó, ha végre megcsinálnák a lámpákat az utcánkba, nemcsak a.

Ez eléggé átlátszó indok. Gondolom a választási szoftverben van egy rész, ami a nyári időt használja (mégiscsak nyári választásra tervezték), és nem akarják vagy nem tudják átírni. Így inkább az ország marad nyárban.

Ami egyébként nem is lenne baj. A világon számtalan ország van, amelyiknél nem állítgatják az órákat (pl. Oroszország, de olyan is, mint Ausztrália vagy az USA néhány állama). Meg olyan is, ahol máskor zajlik az óratekergetés. (lásd a Wikipédia képet)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Óráátállítás: Kék - van; narancs - nincs, de volt; piros - sosem volt - Forrás: Wikipédia[/caption]

De ezeknél az országoknál a rendszer is erre van kiépítve, megírva, szakosítva. Nem pedig néhány nappal az esemény előtt dől el.

Mindez azért roppant érdekes, mert a rendszert már nem lehetett leállítani, és megkérni, ne tegye. Az október 25-én átállt télire. Míg az ország meg nem.

Így mindjárt olyan érdekes szituáció alakult ki, hogy a mobil telefonok azonnal téli időt

kezdték mutatni. Hiszen ők a központból kapják a pontos időt. A központ pedig már átállt. Úgyhogy elsőnek a mobil telefonokat kellett lekapcsolni a központról. Csakhogy míg régen presztízs volt olyan órát készíteni, ami ezer évente téved 1 másodpercet, a mostaniak jó ha csak húszat naponta. Hiszen úgymint állandóan a központhoz szinkronizálódnak.

Nálam máris 1 percnyi eltérésem van a központhoz kapcsolt, és a leválasztott órák között. Annyit azért érdemes hozzátenni, hogy amelyik kapcsolódik, az atom-órától kapja az időt, így ott elképzelhetetlen, hogy századmásodperces eltérés legyen. Míg amelyik a mobil szolgáltatótól kapja az időt, ott egyébként is vannak kisebb-nagyobb eltérések...

Így most egy darabig két órával járok: az egyik a pontos időt mutatja, a másik pedig a jó időt.

[caption id="attachment_9086" align="aligncenter" width="500"] A pontos, meg a jó óra[/caption]

Jelenleg, a XXI. században nagyon-nagyon-nagyon sok eszköz kapcsolódik valami időszerverre, ahonnan kapja a pontos időt. A nagy kérdés, hogy ebből mennyi az, ami nem állt át téli üzemmódra. Jóformán egy sem. Otthon is csak a gyerekek műanyag 3 lírás pókemberes órája nem váltott. Mert még ami nem is kapcsolódik valamelyik hálózathoz, abba is be van építve egy téli/nyári átállítás. A céges nyomtatónk pl. valamikor a nyár közepén vált, mert a dátumot már ezer éve nem korrigáltuk. De még ő is vált.

És persze a szituáció kb. két hét tart csak. Így nem biztos, hogy mindenki veszi a fáradságot, és minden kütyүн manuálisan átállítja az időt, hogy aztán két hét múlva újra megtegye. Nem tudni, hogy az utcán, hajón, buszmegállóban, templomtornyokon látható idő most jó, vagy nem jó.

És hogy miért is fontos mindez? Mert a rendszer nem arra lett tervezve, hogy egy ország néhány hétig saját időzónában legyen.

Pl. ha a Facebook-ra írok valamit, akkor mindjárt azt írja ki, 1 órával ezelőtti az üzenet.

De persze nem a Facebook a legfontosabb (legalábbis az emberiség egy részének nem). Ott vannak a parkoló órák. Ők is a mobil hálózatról kapják az időt. Mondhatjuk persze hogy úgymint az a fontos mennyi ideig parkoltunk, nem pedig az, mikortól parkoltunk (bár ez a parkolóórt nem fogja meggyőzni). No de ahol reggel 8-ig ingyen lehet parkolni, ott mikor is van a reggel 8 az óra szerint? 8-kor, vagy 9-kor? Abszurd esetben 7-kor?

De hogy lássunk egy igazi problémát is: repülés.

A nemzetközi repülésben a menetrendek már legalább egy éve le vannak fixálva. Teljesen mindegy, egy ország miként és merre tekergeti az óráját, a gépek az UTC időt, az egyezményes koordinált világidőt használják. Ott pedig nincs nyári-téli átállítás. Minden

ország ebből számolhatja magának a helyi időt. Attól pedig, hogy Törökország nem állt át télire, a nemzetközi gépeit a téli időszámítás szerint kell reptetnie. Belföld esetében viszont mindenki azt csinálja, amit akar. És egy olyan reptéren, mint pl. Kastamonu, ahova naponta 1 gép érkezik, ott nem igazán kavarja fel a levegőt, hogy ez mikor is történik pontosan.

De Isztambul repterei igencsak tele vannak. A kifutópálya és a légi irányítás pedig nem azt nézi, hogy a gép belföldi, vagy nemzetközi. Ha ott van a gép, akkor ott van. Ki kell kerülni. Az pedig óriási munka lenne, hogy a nemzetközi járatok érintése nélkül a belföldieket átváriálják.

Nem is vacakoltak vele. Már megjelent egy úgynevezett légi idő. Ezt használják a reptereken. A földön mindenki használjon csak olyat, amelyet akar, a gépek megszokott téli menetrend szerint járnak. Ez pedig esetben UTC+2, azaz Magyarországhoz képest +1 óra.

A vasútnál jobb helyzet van, mert nemzetközi hálózatba kapcsolt vonat nem igazán maradt.

Minden esetre ha biztosra akarunk menni, akkor a legjobb, ha repülésnél, busznál, vonatonál és minden olyan eseménynél, ahol tényleg fontos, hogy időben ott legyünk, inkább korábban érjünk ki a helyszínre. Mert most ebben a két hétben csak az a biztos, hogy semmi sem biztos. Inkább készüljünk fel az összes lehetőségre.

És akkor még képzeljük el a helyzetet a tőzsdén, meg a bankoknál! Szerintem ebben a két hétben ők inkább már eleve téli időszámításban járnak dolgozni.

De a helyzet ott sem egyszerűbb, ahol elvileg nem kellene a modern technikának bekavarnia: a vallásnál.

Az Iszlámban az imaidők nagyon pontosan a nap állásához igazodnak: hajnal hasadás, napkelte, dél, naplemente, stb.. Az időpontokat régebben is az arra szakosodott emberek számolták ki. Isztambulban még csillagvizsgáló is állt erre a célra. Ma pedig az irodában ülő emberek sokszor azt se tudják, hogy nappal van-e még vagy már este.

Éppen ezért minden évben készül egy imaidő kalendárium a hívőknek. Érthető okokból ez sem az év közepén készül. Így ebben már a téli időpontok szerepelnek. Amelyek most persze nem jók. Így nem szabad elfelejteni, hogy 1 órával előbb kell imádkozni, mint az a papíron van. És előbb kell, ami mindig a bonyolultabb.

Úgyhogy jól el vagyunk mi most itt. És még lehetnek érdekes meglepetések a közeljövőben. Minden esetre érdemes egy mechanikus órát magunkkal cipelni, ami biztosan nem fog sehova sem szinkronizálni ha éppen olyan kedve van.

Jah, és jelenleg Törökország Magyarországhoz képest +2 órával van elcsúszva.

2015-10-28

Asterix, a gall mindenkinek ismerős lehet.

Ő az, aki egy észak-franciaországi kis faluban él, de néha átruccan a kerítésen, és felpofozza a rómaiakat.

No de ki ismerné azt, hogy az ő rokonai néhány száz évvel korábban Anatóliába is beköltöztek? Pedig az ittlétüket számtalan emlék őrzi. Köztük az Isztambuli Galata városrész és a Galata-torony. Ők a galatok. Az anatóliai birodalmukat pedig Galatia-nak (vagy Gallograecia) hívták.

[caption id="" align="aligncenter" width="190"] Asterix a gall. - Forrás: Cartononline[/caption]

A gall elnevezést a rómaiak használták. A birodalom előtt a legnagyobb területtel rendelkező nép a kelták voltak Európában. Közülük az egyiket hívták galloknak. De valójában a rómaiak mindenkit galloknak hívtak, akik tőlük északra éltek, és nem germánok voltak. Miközben ott más kelta törzsek is éltek, míg a gallok meg nemcsak ott voltak. Ez az elnevezés latin.

Míg a kelta név a görögből származik, ami magas embert jelent. A galat is valószínűleg görög, ami a tej szóból származik. Mert ezek az emberek magasak is voltak, meg fehérek is a Földközi-tenger népéhez képest.

Érdekes egyébként, hogy mennyire számít, egy nép elnevezésében, hogy kivel találkoznak először. Ott van pl. Kolumbusz, akinek köszönhetően olyanokat hívunk indiánoknak, akik soha nem is voltak Indiában. De még érdekesebb, hogy sok nemzetnek a neve nem jelent mást, minthogy ember. Mert valószínűleg amikor megkérdezték őket, hogy kik vagytok, azt válaszolták: ember. Ilyen pl. a germán (der man - ha valaki tud németül). De a magy-ar is embert jelent.

Tehát a kelták, mert lényegében róluk van szó, ott éltek Európa közepén, Kb. az i.e. 4. században jutottak el arra a szintre, hogy már nem férték a bőrükbe, és elkezdtek terjeszkedni. Valószínűleg sokan lettek. És persze ha valaki megszökik a főnök lányával, akkor nem árt messzire elfutni.

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Kelta terjeszkedés - Forrás: Wikipédia[/caption]

Ennek a terjeszkedésnek persze egyrészt a rómaiak látták a kárát, akik akkor még messze nem voltak birodalom. Majd csak jó 300 év múlva fognak csak igazán visszavágni. Addig

viszont szabad volt a terep a keltáknak. Egészen a Balkán végéig. Ott voltak a makedónok. Meg a görögök. Meg Nagy Sándor is. Ők azért perzsákon nevelkedtek, így komoly ellenfélnek számított. A kelták nem is piszkálták őket. Még olyanról is szó volt, hogy akár együtt is harcolnak. Állítólag egy alkalommal egy olyan beszélgetés is zajlott, ami jólismert lehet az Asterix rajongók körében.

- Ti gallok/galatok nem féltetek semmitől?

- Nem félünk mi semmitől, Csak attól, hogy az ég a fejünkre szakad

A nagy változást Nagy Sándor halála hozta. Ő eltakarította a perzsákat az útból. Viszont a birodalmon máris összevesztek az utódok. Így nem volt nehéz dolog a hadakozó felek között bevonulni Anatóliába. Valószínűleg ők a Kárpát-medence területéről érkeztek.

Egy darabig egészen jól elvoltak az új földrészen, amit leginkább a helyiek bántak. Nemcsak hogy hagymalevest főztek, de még egész éjjel zsibongtak is. Néha meg (naponta 18 alkalommal) egymást csépeltek (ez is ismerős lehet...).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Gall testedzés - Forrás: Asterix around the World[/caption]

Végül i.e. 230-ban I. Attalos, Pergamon királya megunt a zsvajt, és helyrerakta őket. Azt mondta nekik, hogy a helyetek a Szangariosz és a Kizil folyó közti terület. Ezen a helyen 3 törzs (nevezhetjük országnak is) lett végül: Trocmi (ma Sivrihisar), Tolistobogii (ma Ankara) és Tectosages (ma Büyüknefes). Összesen kb. 10.000 harcos férfiből álltak. Kb. ugyan ennyi nőből, és ugyan ennyi gyerekből. Mindenki döntse el, melyik közülük a legveszélyesebb...

Mivel pedig Anatóliában akkor is éppen a tízezer éves háború zajlott, így mindenki jól jött, aki kardot tudott forgatni. A galatok pedig ezt igencsak gyakran tették, főleg egymás ellen. Úgy hírlik, hogy soha nem vonultak úgy csatába, hogy két törzs egy oldalon állt volna. Az egyik biztosan az ellenséget segítette. Ha éppen nem, akkor az otthon maradt harmadikat piszkálta.

Végül az egész hangulatának a Római Birodalom tett be, akik i.e. 25-be elfoglalták a területet. Ez pedig megakadályozta, hogy egymást csépeljék. De hamarosan megnyugodhattak. Mert a rómaiaknak is szükségük volt kardforgató emberekre, hiszen ők is szerették egymást csépelni. Úgyhogy a galatok ott folytattattak mindent, ahol abbahagyták, csak nagyobb méretben.

A Római Birodalom eléggé engedékeny volt velük szemben: megtarthatták kultúrájukat, vallásukat (a druidák és az erdő szeretete nagyon népszerű volt Anatóliában is) és nyelvüket is. Feljegyzések igazolják, hogy még a 4. század elején is beszéltek a kelta nyelvet.

A galatok kb. 250 évig uralkodtak kis-Ázsiai közepén. Ami az anatóliai nagy kavarában kb. a lábjegyzetnek felel meg, hiszen rengeteg (de tényleg rengeteg) nép kavarodott erre felé

nem ritkán 1000 évnél is idősebb birodalommal. Mégis számos dolog emlékeztet az ittlétükre.

Isztambul Galata városrésze pl. az ő nevüket viseli. De nekik köszönhető számos bor és sörfajta is. Bár a borkészítést már Anatóliában tanulták de ők tovább fejlesztették.

Népszerű, mindennapos kedvenc a törökök között a galeta nevű rágcsa, ami lényegében óriási ropi. Mi a grissini néven ismerjük (). Ugyan úgy az ő nevükhöz fűződik a zsemlemorzsa is, a galeta unu.

Még fennmaradt róluk egy olyan, hogy Galat-ı meşhur. Ez egy kifejezés, amit akkor mondanak, ha valami egyértelműen helytelen, de annyira elterjedt, hogy nem számít helytelennek. Pl. az Egyesült Királyságot szokás Angliának mondani. Holott ez nem igaz, mert Anglia az Egyesült Királyság egy területe. A legnagyobb és legnépesebb és legismertebb és legfontosabb országrésze, de a kettő akkor sem ugyan az.

2015-10-29

Miközben Szulejmán Európát (de főleg Magyarországot) dúlta fel, Hürrem ugyan ezt tette otthon, a palotával (és az országgal).

Kezdve mindjárt ott, hogy véletlenül leégett a korábbi palota, így Szulejmán kénytelen volt újat építeni. És ha már úgylis építeni kell, akkor miért ne lehet olyan, amilyet Hürrem szeretne?

A történészek ettől az időponttól számítják a női szultánok korát. Amikor is az Oszmán birodalom tényleges uralkodója a szultán felesége, vagy az anyja volt. Sokszor nem is titkolták, kié a valódi hatalom.

Az egyik legfontosabb ilyen uralkodó a már jól ismert Hürrem volt. De ő még Szulejmán társának számított. A másik legerősebb asszony pedig Kösem szultána, aki tényleg egyedül birtokolta a trónt. Így igazán alkalmas arra, hogy róla készüljön a következő sorozat.

Ráadásul Kösem szultána szerepében nem más játszik, mint Beren Saat. Ugye, ismerős? ;).

Kösem (Mahpeyker) szultána Hürremhez hasonlóan kezdte a karrierjét. Csak éppen másik országból indult, Görögországból. Ő is egy pap lányaként született. 15 évesen került Isztambulba, I Ahmed háremébe (ő építette a Sultanahmed Camii-t, más néven a Kék Mecsetet). Ez 1605-ben történt.

I. Ahmed szultán 1617-ben hunyt el (egyenlőre maradjunk annyiban, hogy tényleg betegen, no de 27 évesen...). A legnagyobb fiú ekkor még csak 7 éves volt, így hát az anyja nem tudott mit tenni, hiába tiltakozott, ő vette át az ország irányítását. (Itt azért van egy képzavar, mert I. Ahmed önéletrajzában 3 idősebb fiú is szerepel, ráadásul ekkor még mindegyik életben van. De a legidősebb akkor született, amikor I. Ahmed 14 éves volt...).

Míg a korábbi szultánok inkább a férj mellett uralkodtak, Kösem egyértelműen a hatalom tényleges és egyedüli birtokosa volt. Amikor fia, IV Murad elfoglalta a trónt, akkor is az ő kezében maradt a hatalom. Részt vett a döntéshozatalokon. De őt nem láthatták, mert egy függöny takarta el.

Murad is érdekesen jutott trónhoz, mert ő csak a másodszülött fiú volt (minden ideális alap megvan egy szappanoperához). De lényegében ő sem uralkodott, mert mindent anyuci csinált helyette.

Ezt a helyzetet állítólag megunta, és 1640-ben lefejeztette a nagyvezírt, meg mindenki mást is. Megpróbálta a hatalmat megragadni. De sajnos erősen az alkohol rabja lett addigra, e miatt pedig 1640 február 9-én meghalt (érdeemes az évszámokat nyomon követni. Ugye-

ugye, hogy sorozatnak való történet?)

A trónt Murat öccse, Ibrahim vette át. Csak ő egy kicsit... nagyon... alkalmatlan volt erre a feladatra. Az orvos mentálisan instabil-t írt a papírjára és a kötelet javasolta megoldásnak. Ezt a többiek, akik őt simán csak őrültnek tartották, örömmel hallották. És még nagyon örömmel meg is tették.

Őt a fia, IV. Mehmed követte. De jaj! Hát ő ekkor még csak 7 éves volt! Vajon akkor ki vezesse az országot?? Szerencsére ott van Kösem szultána aki khm... hát eddig is olyan jól helyállt.

Most pedig SPOILER következik!!! Aki szeretné a sorozatot végig izgulni (reméljük, lesz Magyarországon), az ne olvasson tovább. Mondjuk az előző infók is bőségesen spoilerek voltak...

Végül Kösem szultánát is utoléri az ármány. Hogy ki ölte meg, legyen titok (a lehetőségek listája roppant hosszú). 61 évesen hunyt el.

És akkor lássuk az erről készült sorozatot!

[iframe width="500" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/He5I1ZNPTYQ"]

Mint már említettük, a főszereplő, Kösem szultána szerepében Beren Saat lesz. Őt azt hiszem, nem kell bemutatni.

Viszont be kellene mutatni Anastasia Tsilimpiou-t, aki szintén Kösem szultánát fogja játszani. Mégpedig a serdülőkorit. Tehát őt is be kellene mutatni. Csak hát... róla nem sok mindent találni... Egészen addig, míg nem írjuk be a nevét a Google-ba eredetiben:

Αναστασία Τσιλιμπιου

No, hát ilyenkor se találunk róla sokkal többet (kb. 0 információ). De az már kiderült, hogy a színésznő görög. Innentől kezdve pedig már minden görögül van írva! És hiába kaptam jó jegyeket fizikából, nem ér semmit, ha a 40000 karakterhalom között felismerem az alfa, gamma, théta, omega betűket... De annyi kiderült, hogy 2010-ben egy A sziget nevű görög sorozatban ő játszotta Maria Petraki-t. Akkor most már mindent tudunk!

Annyi viszont bizonyos, hogy ő az első 12 részben fog szerepelni (ezt az infómorzsát is honnan halásztam elő...). És ő a Kösem görögországi időszakát fogja játszani. Pontosabban akkor még a neve Anasztázia Noémi volt.

Még annyit sikerült kideríteni, hogy 17 éves. Amelyik oldalon ez az információ fellelhető, sajnálattal közli, hogy sem a hölgy magasságát, sem a súlyát, de még a fehéreneműjének az adatait sem ismeri. Hát.. nem veszek neki cipőt karácsonyra...

[caption id="" align="aligncenter" width="345"] Kösem szultáná - Forrás:

Wikipédia[/caption]

Teljes szereplő gárda (leszámítva azokat, akik majd nyilazni fognak, meg akiket majd le fognak nyilazni):

Beren Saat - Kösem Sultan
Anastasia Tsilimpiou - Kösem Sultan (a tini)
Ekin Koç - Sultan Ahmet
Hülya Avşar - Safiye Sultan
Tülin Özen - Handan Sultan
Berk Cankat - Alex
Ceyda Olguner - Mahfiruz Hatice Sultan
Erkan Kolçak Köstendil - Şahin Giray Han
Kadir Doğulu - III.Mehmed Giray
Mete Horozoğlu - Zülfikar Efendi
Sahra Şaş - Dilber Hatun
Aslıhan Gürbüz - Halime Sultan
Gülcan Arslan - Fahriye Sultan
Tolga Tuncer - Nasuh Efendi
Levent Yılmaz - Şeyhülislam Mustafa
Nurinisa Yıldırım - Dudu Hatun
Zeljko Erkić - Enzo
Eylem Yıldız
Esra Dermancıoğlu - Cennet Hatun
Mehmet Kurtuluş - Derviş Mustafa Paşa
Melisa İlayda Özcanik - Dilruba Sultan
Alihan Türkdemir - I. Mustafa (gyerekként)

Közülük az ismertebbek....ööö.. én nem ismerek senkit. Ha valaki magára, vagy családtagjára ismert, azonnal jelentkezzen!

Mindenkinek jó sorozatnézést! :)

2015-10-30

Egy kis brummogás hétvégére

[caption id="" align="aligncenter" width="300"] Üljünk le egyet beszélgetni! - Forrás: Uludağ sözlük[/caption]

A héten nagy kaland zajlott Tunceli-ben, Törökország közép-keleti közepében. Ez a tartomány arról ismert, hogy itt nem szokott semmi se történni(*). Még a történelme is leírható pár mondatban. Szemben a többi anatóliai várossal, melynek a történelme egyenként kitöltene egy-egy könyvtárat. Mégis, valahogy mindenki ismeri Tunceli-t, és mindenkinek van valami jó sztorija onnan.

Tehát itt nem szokott történni semmi. Most mégis felbolydult mindenki. Történt ugyanis az, hogy az emberek békésen ültek az egyik kávéházban (ahelyett, hogy stresszesen ültek volna valamelyik irodában). Mikor valaki felkiáltott!

- Kérek egy feketét!

És kapott egyet! Csak nem onnan, ahonnan várta, a pincér felől. Hanem az ablak felől. Ugyanis egy fekete medvebocs érkezett az asztalára. Majd kisebb felfordulást okozva az erkélyen keresztül távozott.

A videón még az is látszik, hogy volt egy társa, aki valószínűleg a szomszédban emelte a hangulatot az asztalterítő fölé.

A felvételen az is látszik, hogy míg a XXI. század hőseinek a fele az asztalon próbál menedéket találni a fenenagy fenevad elől, a többiek minden bátorságukat latba véve videózzák. Majd cserélnek: aki eddig videózott, most az van az asztalon. És fordítva.

Tunceli-ben jó lehet kávé, mert nem ez az első (és akkor nem is az utolsó). Ahogy az eseményre kerestem, a Google további találatokat adott, 2013-ból, 2012-ből, stb... Ami azt jelenti, hogy a tartomány medve állományában elterjedt a hír (talán a BearBook-on), hogy érdemes betérni kávézni.

Az érdekes, hogy minden esetben a kávézó a helyszín. Sohasem a sarki kebabárus, valamelyik étterem, vagy szupermarket. De még csak nem is teázó. Csak és kizárólag a kávézók. Úgyhogy valamit tudhatnak a tunceli-ek. Ha valaki arra jár, mindenképpen próbálja ki a kávéjukat!

Azért bármennyire is megható a fenti videó (főleg ahogy ezek az erős és bátor férfiak sikoltoznak), és bármennyire is az embernek kedve lenne egy ilyen medvebocsot a hóna alá csapni és hazavinni (aztán ha megnő, se betörő, se szomszéd, se villanyszámlás nem mer majd a közelbe jönni, pláne milyen jól mutatnánk vele a Facebookon!), azért a medve nem

játék!

Álljon mindenki előtt példának az az eset, amikor a srác selfie-t akart készíteni a medvével, hát bement az erdőbe. Onnan viszont már csak a medve jött ki. De legalább a kép sikerült! Még ha megosztani már nem is maradt ideje a magas intelligenciával megáldott színészjelöltnek.

Szinte mindenben jobb, mint az ember: súlyban, gyorsaságban, erőben, fogak számában, de még matekban is (legalábbis sokaknál). És még igazmondásban is! Úgyhogy jobb nem packázni vele! A legjobb megoldás, ha egyáltalán nem találkozunk vele. Még Tunceli-ben is (ahol mint láthattuk, nem számít ritkaságnak), az egyik évben a medve egy kis desszertet is elfogyasztott a kávé mellé. Úgyhogy mi városiak (Facebook állampolgárok) jobb, ha nem is próbálkozunk vele.

A világ nagyot változott az elmúlt 100 évben. Főleg Törökország.

Régebben a lakosság nagy része vidéken élt, és itt művelte a földeket. A búza pedig például rengeteg kisállatot vonz. Ők pedig a nagyobbakat. A sor végén pedig ott a medve. Így régen a művelt földek nemcsak az embereknek nyújtottak megélhetést, hanem az állatoknak is.

Mostanra viszont az emberek bevonultak a városokba. Vidékre csak látogatni, hobbiból mennek. Törökországban sok helyen már nem művelik a földeket. Így az ellustult állatok egyre inkább bejárnak a falvakba, ahol bőségesen találnak táplálékot.

Éppen ezért manapság ha Törökországban járunk és szeretnénk az erdőbe egyedül bemenni, vagy egy kisebb faluban bolyongani, előtte mindig kérdezzük meg a helyieket, hogy számíthatunk-e valamiféle nagyobb állatra.

De ne úgy kérdezzük, hogy Ayı var mı (van medve)? Mert ez inkább úgy hangzik, mintha venni akarnánk egyet. Abból meg tudjuk, hogy mi szokott történni...

Megjegyzés:

* Sajnos a nem történik semmi dolog ma már nagyon nem igaz. Túl sokszor vannak benne a hírekben, és nem azért, mert matek versenyt nyertek volna.

2015-11-02

Holnap kezdődik az Aşure hónapja, azzazzzz Noé pudingja. A nagy ünnep, ami meg nem a diétáról szól.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Cukor+cukor-cukor+és minden ami jó, és így születtek meg a jó... aşure-k[/caption]

A Nagy Könyvben pedig meg vagyon írva vala, hogy 40 napon és 40 éjen át esik az eső. Ez elől pedig csak az menekülhet meg, ki bemenekül a Bárkába. Így menekültként pedig megmenekült vala. (ide most be lehetne szúrni egy aktuálpolitikai viccet, de inkább ne!!)

Szóval mind betömörültek a Bárkába. Zebrák, zsiráfok, szúnyogok, békák, kígyók, de még az oroszlánok is. Csak a T-rex maradt kint. Aztán pedig kezdődött az eső 40 napon és 40 éjjelen át.

Majd pedig vége lett.

De a történet nem ért véget. Itt kezdődött csak! Mert hát bár az eső elállt, de víz volt mindenhol. Arról már nem szólnak a történetek, hogy Noé mégis mivel etette azt a sok állatot... Azt tudjuk, hogy volt a raktárban ilyen, mint búza, bab, stb... De mit kaptak az olyan állatok, mint az oroszlán? Lehet, hogy a T-rexet mégiscsak magukkal vitték? Feldarabolva??

Szóval ott ringatóztak a vízen. Tengernek mégsem lehetett nevezni, mert felülről jött. Ráadásul biztosan nem sós. Sőt! Egészen biztosan édes. Különben az Aşure receptje nem tartalmaznak 98% cukrot. Ki van zárva, hogy Noé ennyi cukrot vitt volna magával.. Bátran kijelenthetjük, hogy az Özönvíz édes volt, magas szénhidrát tartalommal.

No tehát ott volt Noé egy halom állattal, szépen összezárva (ez így leírva eszembe juttat pár 21. századi élményemet). Napokon, heteken keresztül. Mígnem eljutottak oda, hogy elfogyott az élelem kisütött a Nap! Felszáradt a tenger, a Bárka pedig szárazföldet ért. Fennakadt az Ararát-hegyen. Ami egyébként ma Törökországban található.

Noé pedig ennek öröme díszebédet akart készíteni. Összeszedte hát mindenét, ami csak maradt, jól összeöntötte, jól összekavarta és jól megfőzte. Majd jól megette. Mert mint kiderült, az eredmény nagyon is finom lett.

A szakértők szerint azért, mert Noé az oroszlánt végül nem főzte bele. Pedig szándékában volt, mert vele mindig csak a bajok voltak útközben. De aztán valahogy ez a nagymacska sikeresen meglógott.

Mások szerint viszont a cukor a lényeg. Amiben ennyi cukor van, azt nem lehet nagyon

elrontani.

És tényleg! Maga az Aşure eléggé változatos étel. Lényegében van egy alapja, és utána mindenki azt rak bele, amit csak akar (igen, még az oroszlánt is). Bár mondjuk a ketchup nem ajánlott.

Mindehhez pedig megosztom Ankarai (ma éppen Belgrádban) Pişti Aşure receptjét. Amit így is el lehet készíteni, de lehet módosítani is.:

Hozzávalók (a mértékegység pohár 2 dl-es vizespohár) :

2,5 pohár búza
1 pohár csicszeriborsó
1 pohár száraz fehér bab
1 pohár aszalt sárgabarack felkockázva
1 pohár aszalt füge felkockázva
1 pohár mazsola
1 kg cukor
3,5 liter (18 pohár) víz
1 db narancs darabolva, a héja reszelve
10 db szegfűszeg
1 kávéskanál őrölt fahéj
1 pohár aszalt fekete ribizli
1 pohár dióbél apróra vágva
1 pohár török mogyoró

a díszítéshez:

1 pohár gránátalma (belső piros bogyói)
1/2 pohár fenyőmag
1/2 pohár tört mandula
1/4 pohár őrölt pisztácia

A hozzávalókat egy nagy fazékban összekeverjük, egy éjszakán át ázni hagyjuk. Másnap lassú tűzön, néha kevergetve sűrűre főzzük (méz vagy puding sűrűségűre), ez kb 2 óra! Kis tálakba töltjük, hagyjuk kihűlni, megdermedni, majd a díszítő anyagokkal megszórjuk. Fenti adag kb 20 kis tálkányi lesz.

Afiyet olsun - jó étvágyat!

Forrás:

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Aşure[/caption]

2015-11-03

A török nyelv egy újabb érdekessége. Amolyan relativitás-elmélet.

Anyag és tömeg nélkül. Van helyette saláta, sajt meg kolbász.

A török nyelv tele van érdekességekkel. Meg Törökország is. Meg a törökök is. Meg a kebab is. Jut szembe, nem kérsz egyet?

Vannak benne olyan részek, amik csak azért sem úgy működnek, mint a magyarban. Vagy az angolban. Pláne nem az ó-aztékban.

Ilyen egy bizonyos távolság szó. Az uzak. Az uzak azt jelenti, hogy messze. Meg van ilyen film is, de az másik kategória.

A messze egy határozószó. Pl. messze van a labda. Na, ezt jól meghatároztuk (bővebben , meg). És ez a törökben is így van.

Csakhogyn lehet belőle igét képezni! Bizony! Beíratjuk egy igeképző szakra a Főiskolán, és a határozószó többé nem határozott, hanem ige. Ez törökül uzatmak lesz. Ami pedig magyarul....óóóó....

A Google nekem azt mondja, hogy kiterjeszteni. Míg a szerint már meghosszabbít, megtoldosszúra nyújt és átad. Ebből az utolsó lesz majd izgalmas, ezért is húztam alá.

De előtte lássuk még a kedvencünket, a -et, ahol egyes fordításokból mókás kalandot lehet keríteni. E szerint a következő jelentések lehetségesek:

meghosszabbít

hagyni valamit megnőni.

kiterjeszteni

kitartani

nyújtani, kinyújtani

küldeni

adni

Igazándiból ebből még nem tűnik fel semmi extra. Hiszen mindegyik azt jelenti, hogy A dolog távolodik B dologtól.

Egészen addig, míg látjuk a mindennapi használatot. A török nyelvben ugyanis van egy érdekes fordulat, amikor is a helyhatározós igét fordítva használják.

Szituáció: török reggeli, jól megpakolt asztal. Ami azt jelenti, hogy előttünk van minden. De még több dolog van, ami tőlünk jó távol érkezett az asztalra. Ezt pedig jó lenne valahogy elérni. Mivel pedig se lasszót, se horgászbót nem szokás a reggelihez bekészíteni, kénytelenek vagyunk valamit megkérni. Mégpedig magyarul úgy, hogy nyújtsa felénk / adja oda / tegye közelebb a sajtos tálat. Több variáció is van, de akárhogy is nézzük, olyan ígét használunk, ami a sajtot közelebb hozza.

Ezzel szemben a török azt kéri, hogy kerüljön a sajt távolabb. Ki érti ezt? Én nem értettem jó darabig, amivel kellően feldobtam az asztalnál ülők hangulatait. Ugyanis a kérésnek eleget téve, minden alkalommal jó messzire elraktam a sajtot az illetőtől. Gondoltam, nem bírta a szagát..

Csakhogy ő azt akarta mondani, hogy én tőlem kerüljön távol a sajt - ezt egyébként meg is tettem, mert jó távol tettem -. De ezt jó lett volna úgy, hogy e közben hozzá kerül közelebb.

Ez egy amolyan fordítottan relatív mondatszerkesztés. Mert ő velem beszél, és így mindent hozzám képest mond. Így lesz a közelből mindjárt távol.

Van egy hasonló a jönni/menni igéknél is. De erről majd máskor! ;)

akima geldi

mondjuk még mindig jobb, mint a támadt egy ötletem...

2015-11-04

Azt már tudjuk, hogy Isztambulban nincs hiány a történelmi látnivalókban. Sőt! Igazándiból az egész város egy múzeum, ahol a föld alól bármikor bármi előbukkanhat: Lemegyünk a pincébe, és találunk egy templomromot.

A Marmaray építése óta pedig azt is tudjuk, hogy a tenger is tele van mindenféle érdekességekkel. Ott is bárhol ásunk, találunk valamit.

No de, hogy Isztambulnak saját Atlantisza, elsüllyed szigete is lenne...!

Ráadásul a mostani tervek szerint a turisták előtt is megnyílik a sziget! A béta tesztlők már a helyszínen is vannak.

[caption id="" align="aligncenter" width="401"] Vordonisi-sziget első turistái - Forrás: Maltepe Önkormányzata[/caption]

Isztambul Maltepe városrészétől alig 700 m-e (más források szerint csak 300, megint mások szerint csak 100 megint mások szerint már valaki haza is vitte) látható a Vordonisi-sziget. Vagyis hát... nem látható, mert a víz alatt van.

De most azon gondolkodnak, hogy felszínre hozzák, hogy eztán tényleg látható legyen. És látogatható a turisták által. Így lesz rajta kebabárus is. A szőnyegárusokkal még egyezkednek, mert az úgy nem lenne jó, hogy a turista bemegy hajóval, majd visszafele szőnyegen repül el... A szőnyegárusok már jelezték, hogy tele vannak a raktáraik hamis szőnyeggel, melyek nem alkalmasak a repülésre, de az önkormányzat nem akar kockáztatni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vordonosi-sziget a levegőből - Forrás: Maltepe Önkormányzat[/caption]

A sziget kb. 1200 évvel ezelőtt süllyedt el. Mégpedig:

Azért, mert az ott lakók nem fizették rendesen az adót - mondta a kerület önkormányzati képviselője, majd szúrós szemmel nézett a kamerába. Mire a kamera hirtelen bevallotta, hogy feketén dolgozik

A kebab árusok miatt - mondják a simit árusok

A simit árusok miatt - mondják a kebab árusok miatt

A teaárusok hiánya miatt - mondják a teaárusok, akik szerint a súlyos koffeinmegvonás miatt a sziget előbb mély álomba, majd a tengerbe süllyedt.

A Nagy Földrengés miatt - mondják a geológusok, akik ezen elv mellett indítványozták, hogy mindenkit, aki mást mond, azonnal zárjanak diliházba.

Amíg ők veszekednek, mi megállapítjuk, hogy a sziget valóban kb. 1200 éve süllyedt el. Előtte viszont lakott volt! Találunk itt kolostor romokat (egy különleges szekta székhelyét, mely a hiedelem szerint pontosan ismerte Atlantisz helyét, és történetét, és éppen az utolsó napok eseményeit demonstrálta, amikor...na...hát sikerült a demonstráció). Meg mozaikot is. És még sok-sok-sok halat.

Minden esetre a Szigetek Sport és Búvárklubja már megnézte a helyszínt, és úgy találták, hogy érdemes lenne jobban is megnézni. Így hát a felszínre fog kerülni. Mert úgy mégiscsak könnyebb megnézni. Meg mennyivel jobban hangzik, hogy Isztambulnak 10 Szigete van, minthogy 9. Persze vannak más szigetek is, de azok csak szigetek, nem pedig Szigetek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vordonisi-sziget a víz alatt - Forrás: Maltepe Önkormányzata[/caption]

A munkálatokat, ősi török szokás szerint majd holnap kezdik.

2015-11-05

Folytatódik az érdekes helyhatározós török nyelvtani sorozatunk. Ez az a szappanopera, amiben bármi megtörténhet! Van benne szerelem, sírás, válás, futás, krumplipucolás, kebab árus.

Ma pedig valaki elment a... jókedvébe...

De nem úgy, mint amikor valakit elküldünk melegebb éghajlatokra! Hanem... áh, de majd úgymeg meglátjátok (vagy nem).

Íme, itt van a török nyelvtan. Mely tele van felfedezni valókkal. És bár két évszázada erős és bátor emberek vágta neki a dzsungelnek, sivatagoknak, jégmezőknek; de ők csak olyan aprósággal küzdöttek meg, mint a krokodilok, tevék, jegesmedvék. Meg pirája (piranha), meg mérgezett nyílveszők, esetleg kiéhezett tevék amazonok. Bezzeg a török nyelv! Elég csak elrontani egy m betűt a mondat közepén és máris egy eredeti kézi-csomózású szőnyeg tulajdonosai lettünk!

De most szerencsére ez a veszély nem fenyeget minket. Most csak elmegyünk a jódogba.

Van egy olyan török szó, hogy hoş. Ez egy jó szó. És a jelentése is az, hogy jó. De ezzel a szóval mindenre rámondhatjuk azt, hogy jó. Pontosabban, ami csak tetszik, arra használhatjuk azt, hogy hoş. És ez nagyon megkönnyíti a nyelvtanuló dolgát, mert nem kell vacakolni, hogy ezt a szót most lehet-e használni, vagy sem. Lehet és kész! Bárhol, bármikor. Akár repülőn is!

Ebből a szempontból nagyon hasonlít a kifejezéshez. Azt is bármikor használhatjuk, amikor valami tetszik, vagy csak jól érezzük magunkat. Tehát nem gyomorrontás esetén...

A szótárban is látszik, hogy ezen jokerszó mivoltából rengetegféleképpen lehet fordítani, a szituációtól függően. Összesen 37 fordítása létezik! Ilyenek vannak közte, mint élvezetes, kedves, csinos, elegáns, szépséges, okos, cuki, ügyes, finom, tetszetős, stb...

Egész egyszerűen ennek a szónak a dallama olyan, hogy kimondva az embert előnti a boldogsághormonom. Feladat: mindenki mondja ki jó hangosan, egyre hangosabban a szót!
hoş!
Hoş!
HOŞ!
HOŞ!
HOŞ!

Mondjuk ki még 49.428 alkalommal úgy, hogy az ablaküveg is berezegjen. Az se baj, ha

kitörök. Majd rajzoljunk 2 db szívárványt! Pónilovakkal!

Ugye, hogy jól esett? Na, nem kell itt relaxációs kurzusokra költeni a pénzt... Vegyetek rajta inkább kézi-csomózású szőnyeget!

Tehát bármi történik Isztambulban, ami tetszik nekünk, mondjuk rá rögtön, hogy hoş! Megyünk az utcán, és simitet eszünk. Tetszik? Akkor mindjárt hoş! Megyünk tovább. Látunk egy szép épületet. Mindjárt mondjuk, hogy hoş! Beülünk egy taxiba, dugóba kerülünk, de a sofőr mesteri módon kikerüli a forgalmat azzal, hogy felmegy a lépcsőn egy hátsó sikátorba, és ott kikerüli a szembejövő kamiont. Hoş! De inkább kiszállunk és eszünk egy baklavát. De hé! Ez finom! Hoş! Iszunk mellé egy teát is. Hoş! Szembe látunk egy jó nőt. Hoş! Megvert a barátja. Nincs hoş! Inkább veszünk egy szőnyeget. Hoş!

Na, ilyen egyszerű!

Vagy mégsem?

A hoş olyan dolog, ami nincs, nem lehet pénzért venni, nem lehet eladni, de mégis lehet birtokolni! - és most tessék kapaszkodni, mert nehéz lesz követni. Ha nem megy, akkor menet közben rajzoljunk pónikat meg szívárványokat - Tehát nekem lehet hoş-om. Ráadásul ez törökül is hasonlóan néz ki: hoşum. Ez az én boldogságom.

Csakhogy ez így önmagában, annak ellenére hogy tök jó, mégse tudunk vele mit kezdeni. Persze befőttes üvegben el lehet tenni az ínséges időkre, de mondatot nem lehet vele szerkeszteni. Ahhoz, hogy ezt mondatba tudjuk tenni, ahhoz el kell menni érte. Mert....ööö... hát a boldogság olyan dolog, ami csak úgy elszökik, vagy mi...

De mivel én nem tudok oda elmenni, csak az izé tud oda eljutni (mert neki van dimenzióváltója, térkapuja, DeLorean-ja, stb...). Úgyhogy ő fog oda elmenni. E közben pedig én fogom magamat itt jól érezni. Ő meg ott van. Logikus, mert érthető. Nem? Akkor rajzoljunk inkább szívárványokat meg pónikat.

Mindez törökül így fog kinézni:

Hoşuma gitti - Elment a boldogságba.

Példa: kaptunk egy kutyát. Nagyon aranyos, összeugrált már mindent, megnyalt mindent és mindenkit, megette a szendvicsünket, letépte a tapétát, és a fejünket sem harapta le (meg mást sem). Szóval über cuki.

Nosza rajta, felhívjuk az összes barátunkat, kiporsztoljuk a Facebookra, hogy milyen irtó jól érezzük magunkat. Majd pedig aláírjuk, hogy ettől az egészszől milyen jól érezzük magunkat. Csak úgy ellep a boldogság (meg a kutyanyál):

Hoşuma gitti!!
Itt a vége!

PS: Azt hiszem, valamiből sok került a teámba... hoş!

2015-11-06

Hétvégén ordas szél volt. Olyan, hogy simán lehetett volna benne repülni.

Elmentünk hát a repülő múzeumba. És hoztunk onnan repülőt. Meg helikoptert is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ez az eredménye, ha gyerekekkel megyünk a Repülő Múzeumba[/caption]

Az Isztambul Repülő Múzeum azon kevés törökországi látványosság közé tartozik, amely nem tekint hosszú múltra. Ennek oka, hogy a repülés tudománya alig idősebb 100 évnél.

Persze előtte is voltak módszerek az emberek reptetésére, csak éppen a biztonságos földet érés volt a probléma.

Tehát ez a múzeum nem olyan régi, mint mondjuk az AyaSofya. De azért ne becsüljük le. Nem arról van szó, hogy a reptérről ide tolták volna át azokat a gépeket, melyeket nem akarják látni. Itt komoly gyűjteményről van szó! 32 gépről van szó, néhány helikopterről, meg egy olyanról, amibe a gyereket is be lehet ültetni. És akkor még nem is beszéltünk a belső termekről!

[caption id="attachment_9130" align="aligncenter" width="500"] A gyerekrepülő[/caption]

A múzeum élete ott kezdődött, hogy véget ért az I. Világháború. És ott maradt egy csomó repülőgép a törököknél. Többségük német. Mert akkor éppen Németország igencsak elfoglalt volt ahhoz, hogy a gépeivel bajlódjon. A törökök is elfoglaltak voltak, de ők sose elég elfoglaltak ahhoz, hogy ne próbáljanak meg eladni valamit. Szőnyeget, kebabot, vagy jelen esetben talált repülőt. A találtak között persze volt szövetségi is, de valahogy azokat sem kereste senki.

De aztán kiderült, hogy tényleg nem ér rá senki ezekkel a repülőkkal foglalkozni, így végül a törökök úgy döntöttek, csinálnak egy múzeumot.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] C-160 D Transall[/caption]

Egy történet szerint az ok az is volt, hogy otthon az asszony nem örült, hogy a férj már a negyedik repülőt hozza haza a lakásba. Úgyhogy egyszer megunta, és azt mondta a ház urának, hogy repülni fog. Ha már úgyis annyi gépe van hozzá. Úgyhogy kidobta az egészet az ablakon. Csakhogy nem volt elég lendület, így a repülők inkább a zuhanást választották. Majd az összetörtést.

Hősünk barátai látták, hogy ez így nem jó. Ők is féltek az asszonytól, a sajátjuktól is. Tudták ők, hogy sem a gépet, sem a barátjukat nem tudják hazavinni. Így egy épület felállításában

döntöttek. Ezzel pedig fedél került a gépek fölé. No meg hősünk fölé is.

Ennek a repülő múzeumnak a helye nem volt még teljesen fix. Volt Maltepe-n, meg Izmirben is. Míg végül 1977-ben egy végleges helyen kezdték el építeni. Mégpedig hol máshol lehetne a legjobb helyen, mint az isztambuli Atatürk Nemzetközi Reptér mellett.

Igaz, ahhoz kicsit messze van (pontosabban a közlekedés nehézkes), hogy ide csak úgy beugorjunk, ha éppen az átszállásra várunk. De ha tényleg van időnk, akkor ne hagyjuk ki!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul Repülési Múzeum[/caption]

Most lehetne ilyeneket írni, hogy hány négyzetméteres a területe (sok), meg hasonlók. De nem ez a lényeg, mert nem futni megyünk oda.

Tehát az udvarban 32 repülő, néhány helikopter és a repüléshez szükséges eszközök, épületek láthatóak. Meg olyan dolgok is, amelyek pont megakadályozzák a repülést: pl. rakéták. Ez is jó móka, csak kár, hogy egyetlen repülőbe sem lehet beszállni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul Repülési Múzeum[/caption]

Az igazi érdekesség viszont a múzeumban van. Egy nagyon tisztességesen felszerelt múzeumból van szó, ami bemutatja a repülés történetét is, egészen az úrhajózásig. Természetesen leginkább a törökországi vonatkozását. Kezdve mindjárt Hezârfen Ahmed Çelebi-el, aki Leonardo terve alapján épített repülőt magának, majd leugrott a Galatatoronról. Állítólag sikerült is átrepülni a Boszporuszon.

Mint tapasztalt siklóernyős írom, ehhez vajmi kevés esélye volt. Rengeteg mindennek kellett összejönnie, hogy ez sikerüljön. Ha nincs jó felhajtó erő, el se tud indulni. Bár kaphatott jó szelet a tenger felől. Ilyenből itt nincs hiány. Nem lehetetlen, de inkább ha tényleg repült, akkor valami hasonló helyen a hagyományos nekifutásos módszerrel tette, de akkor sem valószínű, hogy a Boszporuszon is átrepült volna. Folyókon mindig nehéz átrepülni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hezârfen Ahmed Çelebi[/caption]

Ezen kívül láthatunk sok sok öltözetet, csapatjeleket, és minden olyat, ami csak hozzátartozik a repüléshez.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A rakétaterem[/caption]

Ha pedig repülés, akkor nem maradhat el Sabiha Gökçen sem, aki nemcsak Törökország első női pilótája volt, hanem a világon az első nő, aki vadászgépeket is vezetett. De még tesztelt is. Az ő tablója egy külön falat kapott. És még egy mellszobor és található róla a kertben.

A tablóval szemben pedig további török pilótanőket láthatunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Sabiha Gökçen[/caption]

A nagy kedvencem pedig a múzeumbolt volt.

Általában a múzeumokban jobb ajándékok találhatóak, mint a bazárban. Pl. a Régészeti Múzeum boltja egészen jó. De még az is messze elmarad a Repülési Múzeumétól.

Itt a kínai vackok és bögrék helyett pl. direkt Ravel modelleket vehetünk. Tetszett egy gép? Vedd meg, rakd össze! Vagy a híres katonai pilótacsapatok logóival ellátott sapkák közül válogathatunk. Szintén nagy ötlet, hogy amikor a repülőt felkészítik, akkor a szakik egy csomó helyen ott hagynak egy feltűnő piros szalagot azzal a felirattal, hogy Remove before flight (Repülés előtt eltávolítandó). Ilyen piros szalagos kulcstartót is árulnak.

[caption id="attachment_9128" align="aligncenter" width="500"] Remove before flight![/caption]

De a legnagyobb ötlet, hogy mindjárt pilóta ruhát is vehetünk! Ebbe öltözzünk bele, mielőtt felszállunk a hazafelé menő repülőre, aztán mindjárt ülünk is be a legelső ülésre! :D

[caption id="attachment_9129" align="aligncenter" width="338"] Pilótaruha[/caption]

2015-11-08

Flamingó

2015-11-09

Élőben fogunk jelentkezni Isztambulból november 10-én. Mégpedig helyi idő szerint 9:04-től. Ez most már normális idő, mert a hétvégén állítottunk az órán egy jót. Úgyhogy ez Budapesten (azaz CET) 8:04-től lesz.

Persze csak ha minden összejön a technikával..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Dolmabahçe Palota, ahol Atatürk meghalt.[/caption]

Oké, az Atatürk szobába nem fogunk tudni bemenni, mert ott tolongani fognak az újságírók, meg a fejesek. Úgyhogy más helyszínen leszünk. Egyébként is az lesz az izgalmas. Jelenleg Beşiktaş központja tűnik az ideálisnak. De ez még változhat.

Az esemény háttéréről ma még nem írok. Aki nagyon kíváncsi, az olvassa el , meg meg és . , bár ennek nincs köze hozzá, csak jó lett. Szerintem. :)

Az idén viszont megpróbálkozunk valami újjal. Élőben jelentkezünk a helyszínről. Ami várhatóan Beşiktaş központja lesz. Itt elég sok mindent lehet látni.

A technika a következő. Itt látható egy fekete doboz.

```
[iframe src="http://www.ustream.tv/embed/21511110?html5ui&volume=0" style="border: 0 none transparent;" webkitallowfullscreen allowfullscreen frameborder="no" width="480" height="270"]
```

Most éppen fekete. De már ez is jó hír, ha egyáltalán egy fekete doboz látható. Mert akkor már van valami. Ha az sincs, akkor. Egyébként is érdemes erre a linkre kattintani, majd lementeni a kedvencek közé. Akkor majd nem kell keresni, hogy melyik bejegyzésben is van az élő közvetítés. Persze ha ténylegesen beindul, akkor lesz majd neki egy állandó, saját helye.

Ugyan ez az ablak lesz majd a november 10-e bejegyzésben is. Mindegy, melyik bejegyzést nyitjuk meg, mindkettőn látható lesz az esemény (ha sikerült összelőni a technikát). Meg persze a .

A megtekintéshez az ég világon semmi nem kell. Persze számítógép (van telefonos program is - android, ios), internet, szem, meg ilyesmi kell. De telepíteni egyedül csak a Flash Playert kell. Ha még nincs fent, . És ixeljétek ki a McAfee antivírust. Azt ne telepítsétek fel a Flash Playerrel együtt, csak ha tényleg akarjátok. - egy nagy cégnek miért kell erre a szintre lesüllyednie...?

No tehát elvileg itt látható lesz az esemény (két tesztvideó már van).

Az időpont 2015. november 10. 9:05 EET (Isztambul). Ami Budapesten 8:05 lesz. A közvetítést kb. 1 perccel korábban elkezdem. Majd nem tudom.. integessetek, ha láttok valamit.

Az eddigi tesztek alapján jó nagy késése van a rendszernek. Így ha már 9:07 lesz (Budapesten 8:07) és még mindig nem láttok semmit, ne izguljatok. Ha viszont már 23:18 lesz, és még mindig semmi, akkor már tényleg érdemes izgulni.

Elvileg ha sikerül a videó, akkor azt le is lehet menteni. Tehát aki nem ér rá reggel, később is megnézheti. Csak meg kell várni, míg elérek az első asztali számítógéphez. Azt mondják, hogy ez a rész elég egyszerű, mert mindent azonnal ment a szerver. Nem kell becipelni a videót a cégbe, konvertálni, feltölteni, stb... Hanem azonnal nézhető. Ha ez tényleg így működik, akkor az jó, mert több érdekes videót tudok majd felpakolni. Szeretem, ha valamivel nem kell vacakolni. Így lehetnek majd videók különböző isztambuli életképekből.

Tehát ez lehet egy jövője a programnak. Az igazi persze az, hogy élőben mehet az egész. Majd azért meglátjuk, mennyire eszi a netet. Az eddigi teszt alapján 1 percnyi videó kb. 6 MB. Ez még bőven belefér a kvótámba. De mondjuk a hétvégi eurázsiai maraton még így is dög hosszú lenne, hogy az egészet élőben közvetítsem. A telefon se bírná akkumulátorral. Nem is beszélve arról, hogy útközben 1-2 bokrot is meg akarok látogatni, arról meg nem kellene élőben közvetíteni...

Itt tehát van még egy nagy kérdőjel, mit és miként csináljak vele (azon kívül persze, hogy hagyjam a fenébe az egészet). Isztambulban szinte lehetetlen időre menni. Pláne két gyerek is van otthon, így jó ha a napot eltalálom, nemhogy az órát vagy a percet. Így az ilyen eseményeknél nem tudom előre megmondani hogy nézzétek 9-kor a maraton rajtot, mert lehet, hogy lekésem. Az is lehet, hogy mire odaértek, már este lesz. De mondjuk ilyet megpróbálhatunk, hogy pl. 10-kor bejelentkezek. Akárhol is vagyok éppen. Bár nem tudom... Erre még ki kell találni valamit.

Minden esetre nézzétek a is, mert oda pl. azonnal ki tudom írni, hogy 10 perc múlva élő közvetítés a kikötőből, és akkor együtt megnézzük, hogy meg el a hajó, amit el akartam érni, meg ilyenek.

Nosza hajrá! Találkozunk holnap, november 10-én (ha a technika is úgy akarja)!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul, november 10, 09:05[/caption]

2015-11-10

Mustafa Kemal Atatürk 1938. november 10-én halt meg, 9:05-kor. 77 évvel ezelőtt.

A mai napon erről emlékezik meg egész Törökország.

Atatürk a Török köztársaság alapítója volt. Ezen felül számos olyan köthető hozzá, aminek köszönhetően az ország hirtelen több száz évet ugrott előre az időben, és felzárkózott Európához. Egyes dolgokban pedig még meg is előzte (pl. női választó jogok). Továbbá neki köszönhető az európai írásrendszer, időmérték, stb... bevezetése.

Számos könyvet lehetne írni (és írtak is, szerintem az egyik legjobb:) arról, hogy mi mindent tett. De ha röviden akarjuk bemutatni, akkor egyik legjobb példa, hogy a törökök kimaradtak a II. Világháborúból. Vagy ha megnézzük a mai állapotokat, és összevetjük a szomszédos országokkal: Szíria, Irak, Ukrajna. De még az EU-s Görögországban is komoly gazdasági gondok vannak. És habár Törökországban is vannak kisebb-nagyobb gondok, de még messze ő áll a legjobban a régióban.

Atatürk meghalt. 77 éve a mai napon. Az ország pedig megy tovább az általa kijelölt útvonalon. És erre emlékeznek a mai napon. Mégpedig egy nagyon szokatlan módon.

Atatürk reggel 9:05-kor halt meg. Így a mai napon 9:05-kor egy percre megáll az élet. Megszólalnak a szirénák, a dudák, a kürtök, és megáll mindenki. Egy percre.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] November 10 - 09:05[/caption]

Ez egy nagyon megható 1 perc, amikor minden áll és minden mozdulatlan. Amikor minden csendes, és mégis.. akkora zaj van, mint máskor soha.

Egy perc, amikor megállnak az emberek, autók, buszok, minden. Nem egy nagy dolog, nem egy nagy kérdés. Könnyű megtenni. És meg is teszi mindenki. - Az érdekes benne, hogy az emberek nem is tudják, hogy törvény írja elő az 1 perces megállást. Mégis megteszik. Mert ennyit tényleg meg lehet tenni.

Erre a különleges hangulatra idén különleges eszközzel készülünk. Mégpedig élő közvetítéssel! A tesztek alapján van remény, hogy látható lesz. Ha minden jól megy, az alábbi kockában budapesti idő szerint 8:03-kor megindul a videó (ha nem, akkor kattintgassatok 8:04 után!).

[iframe src="http://www.ustream.tv/embed/21511110?html5ui&volume=0" style="border: 0 none transparent;" webkitallowfullscreen allowfullscreen frameborder="no" width="480" height="270"]

Amennyiben a beágyazás nem működne, akkor . Abban az esetben pedig, ha valaki

lemaradna róla, akkor is ezt a linket érdemes megnézni. Valahol jobb oldalt ott lesz a videó már kb. 8:10-től. Később pedig frissítem az oldalt, és itt már az archivált videó is látható lesz. Így ha valaki nem lát semmit, akkor később próbálja meg újra! :)

Frissítés:

Íme a kész videó!

```
[iframe width="480" height="270"
src="http://www.ustream.tv/embed/recorded/77371051?html5ui" allowfullscreen
webkitalallowfullscreen scrolling="no" frameborder="0" style="border: 0 none transparent;"]
```

2015-11-11

Novemer 10, 2015. Atatürk halálának 77. évfordulója...

[caption id="attachment_9153" align="aligncenter" width="200"] Atatürk halálának 77. évfordulója[/caption]

9 óra van. Helyszín Beşiktaş. Mert itt van forgalom kikötő, rendőr, katona, és még ünnepség is. Ideális helyszín, hogy a 9:05-ös megemlékezést .

Technika összelőve, kipróbálva. Tehát minden készen áll. 50% a sikerre! Vagy jó lesz, vagy nem. De persze kiderült, hogy a dolgok mégsem úgy vannak, ahogy terveztük. Kezdve azzal, hogy a program szólt, ilyen hosszú címet nem lehet adni a videónak. De ez csak apróság.

Mint kiderült, az idén (az okokba ne menjünk bele), hatalmas megemlékezéssel készültek. Ebből az egyik leglátványosabb a nagyon-nagyon-nagyon hosszú zászló (1001 m).

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A nagyon-nagyon-nagyon hosszú török zászló[/caption]

Ha valami, akkor ez aztán tényleg jól keresztbe tett a forgalomnak. Szó szerint.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A taxis végül átjutott a túloldalra, ahol mindjárt pár bóját is elütött...[/caption]

No de ez az nap, amikor Atatürk-ről emlékezünk meg. Így az ilyesmi nemhogy felbosszantja az embereket, de inkább lelkesíti. Érdekes pl. hogy a zászlót mindenféle ember vitte. Diák, öreg, rendőr, katona, stb... És erre nem kötelezte, nem kérte őket senki. Szerintem néhány pont, hogy a munkahelyről, iskolából szöktek meg, csakhogy elvigyék a zászlót a végső helyére, a Dolmabahce Palotába.

[caption id="attachment_9157" align="aligncenter" width="704"] A nagyon-nagyon-nagyon hosszú török zászló[/caption]

De minderről majd később. Mert múlik az idő, és mindjárt 9:05-van. Ráadásul az óraátállítási mizéria miatt nem tudni, hogy pontos-e az órák. Mint kiderült, az enyém pontos volt, másé viszont nem. A megemlékezés kicsit korábban kezdődött. Ez bezavarta a többi videós kollégát is. Én legalább előbb kezdtem a felvételt.

Előtte viszont még néhány gyors fotó a zászlóról, és közben még keresni kell a legjobb helyet az élő adáshoz.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Érkezik a zászló[/caption]

Persze mindenki fotóz, videóz, stb... Ezzel pedig jól belassult a mobil internet. Ez látszik az élő adáson is. De azért örülök, hogy végül sikerült leadni. Megnéztem én is utólag (elég érdekes úgy közvetíteni, hogy semmit se tudok arról, mi látszik ebből a túloldalt - ez a sok CTRL+Z, meg előnézet, próbanyomtatás, stb.. elpuhítja az embert...), és nem lett rossz.

Aki nem látta még, most megnézheti.

[iframe width="480" height="270" src="http://www.ustream.tv/embed/recorded/77371051?html5ui" allowfullscreen webkitallowfullscreen scrolling="no" frameborder="0" style="border: 0 none transparent;"]
Végül eljött a kilenc óra öt perc is. Amit már sokszor átértünk, de még sokszor át kell élni, újra, és újra. Végtelen mennyiségben. Mert ilyen nincs, és pont a nincs-ről szól. Több millió, több tízmillió ember áll meg egyszerre, ugyan abban a pillanatban, hogy emlékezzen. Szinte hihetetlen, miként válik egy közösséggé pár pillanat alatt ez a sokféle ember. Diák, simitárus, katona, rendőr, örült taxisofőr, öreg nénike.

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] 9:05 - Forrás: Hürriyet[/caption]

És ők azok, akik nem csinálnak semmit, csak munkába mennek, dolgoznak. És csak egy percre megállnak.

Mindeközben ott van az a tengernyi ember, aki a Dolmabahçe Palotába készül, hogy ott tegye tiszteletét, ahol Atatürk meghalt. Ki-ki a maga módján: sima hétköznapi ruhába; Atatürkös zászlóval, kitűzővel, sállal, pólóval; esetleg teljesen beöltözve. Vagy pedig a zászlót cipelve.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A nagyon-nagyon-nagyon hosszú török zászló[/caption]

Minden évben vannak kiemelt helyek, ahol szokottnál is furcsábban telik a megemlékezés 1 perce. , vagy .

Végül-végül elcsendesedik a duda-sziréna-hajókürt egyveleg. Szemben pedig felcsendül a himnusz. Ezt sokan még megvárják. Majd az élet megy tovább.

Megyünk mi is tovább. Követjük a zászló útját, egyenesen be a Dolmabahçe Palotába.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A nagyon-nagyon-nagyon hosszú török zászló[/caption]

Eddig egyenesen haladtak. Most viszont már éles kanyarokkal szabdalt úton mennek tovább, ahol még egy igencsak forgalmas főutat is keresztezni kellett a végén. A szervezőknek rengeteg munkájuk akadt. A zászló elejétől a végéig rohángáltak folyamatosan és adták az utasításokat, hogy előre, hátra, lassan, gyorsan. stb.. Kb. 2-2500 ember munkáját

kellett összehangolni.

Mindeközben szemben a forgalom rendesen zajlott. Már persze amennyire bármi is rendes lehet Isztambulban. Inkább megszokott... de nem ezen a napon. Persze, hogy mindenki meg akart állni, hogy lefényképezze a zászlót. Közben pedig a sofőrök az együttérzésüket, támogatásukat dudával jelezték.

Maga, a Dolmabahçe Palota melletti út, egyébként is az Atatürki megemlékezés útja. Egyik oldalon, a falon, még Atatürk képeket is láthatunk.

Úgy mondják, hogy amikor Atatürk már nagyon beteg lett, az itt haladó buszsofőr mindig bement az utasoknak a jelenlegi állapotát. Így együtt izgultak, ha kicsit felment a láza, és együtt örültek, ha hatott a lázcsillapító.

A Dolmabahçe Palota ilyenkor egy zárándokhely. Rengetegen keresik fel, hogy Atatürk halálos ágyánál tegyék látogatásukat. Ilyenkor a múzeumnak csak ez a része van nyitva, és nem kérnek belépőjegyet. Az átvilágításon azért át kell esni. Meg a cipőre is zacskót húzunk.

Ahogy átértünk a kertkapunk, minden megváltozik. Míg kint, jóformán buli van - Atatürk nótákat énekelnek, katonai indulókat, zászlókat lobogtattak, néha kicsit átmegy tüntetésbe is -, addig idebent teljes a csend. Itt már a megemlékezésen van a hangsúly. Hatalmas képernyőkön láthatunk néhány képet Atatürk életéről.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] November 10.[/caption]

A sor persze hosszú volt, és lassan haladt. Ki akarna ilyenkor sietni? Bármennyire is nyaggatták a szervezők a tisztelt közönséget, hogy ne időzzenek sokat a szobában. Sőt! Meg se álljanak. Az se baj, ha be se mennek oda... Persze a törököket nem kellett féltetni. Ők nem olyanok, akiket lehet siettetni.. Szerintem ezt a sürgető embert egyik alkalommal valaki ki fogja dobni az ablakon..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ennyi már mögöttem van[/caption]

Kb. 1 óra várakozással vegyes lassú haladás után sikerült eljutni a bejárathoz. Itt megkaptuk a kék zacskókat, amit a cipőre húztunk. Ez után irány az emelet, és...

No de erről is van egy videó! :)

[iframe src="https://player.vimeo.com/video/145251317" width="500" height="375" frameborder="0" webkitallowfullscreen mozallowfullscreen allowfullscreen]

Tehát felmentünk az emeletre. Sokan meg-megálltak, hiszen még sose voltak a palotában. Őket kerülgetve, kisebb sorban állás után elértük azt a szobát, ahol Atatürk meghalt. De csak rövid időt sikerült itt tartózkodni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A szoba, ahol Atatürk meghalt.[/caption]

Ami a videóból már kimaradt, hogy miután kijöttem a szobából, kihasználtam, hogy magyar vagyok. És az én nem beszélni külföldiül technikával átléptem a kordont, és még négyszer mentem vissza a szobába, fényképezni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Díszőrség[/caption]

Ezzel pedig végetért a megemlékezés. Irány vissza az udvarra, ahol a kijáratnál még Atatürk ajándéktárgyakat árulnak. Majd ki a szabad levegőre. Ott hallottam magyar hangokat..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Atatürkös kirakó[/caption]

Több kaland már nem történt. Vagyis de. A kapuban egy francia csapat (2 fő) elfelejtette, mire jó a forgóajtó. 20 percbe tellett, mire megfejtették, és akkor végre kijutottunk az utcára, ahol még tartott a buli.

Néhány érdekesebb kép a médiából:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kadıköy, november 10. - Forrás: Hürriyet[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Ankara, november 10. - Forrás: Hürriyet[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vízalatti Atatürk poszter - Forrás: Hürriyet[/caption]

És végére egy érdekes videó: .

2015-11-12

Bár Atatürk egyszer meg is házasodott, mégsem volt saját gyereke.

Viszont 8 gyereket fogadott örökbe, és még kettőről gondoskodott.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Atatürk "lányai": Rukiye (Erkin), Sabiha (Gökçen), Afet (İnan), és Zehra Aylin. - Forrás: Wikipédia[/caption]

Egy örökös bizonyos szituációkban nagyon hasznos, sőt, elengedhetetlen. A dinasztia fennmaradása függ tőle. Más esetekben viszont pont a visszájára fordulhat. Az, hogy Atatürk örökös nélkül halt meg, elnézve az elmúlt évtizedek politikáját (főleg a 70-80-as éveket), nagyon fontos problémaforrástól mentette meg az országot. Az ultranacionalisták (de még talán a nacionalisták is) egész biztosan többször felhasználták volna. Míg a másik oldal állandóan attól félhetne, hogy egyszer visszatér az örökös, és magának követeli az örököséget. Egyenlőre Törökországban még ma is túl erősek a tradíciók ahhoz, hogy egy olyan rendszer elfogadjanak, mint pl. a nagy-britanniai. Ahol van egy királyi család, és van egy parlament.

Nem tudni, hogy Atatürk ezen megfontolásból nem akart saját gyereket, vagy ennek más okai lettek volna. Azt viszont tudjuk, hogy Atatürk nagyon odafigyelt az ilyen apróságokra. Nagy játékos volt a médiának is, gondosan ügyelt a róla megjelenő képekre, hírekre, és a róla kialakult képre. Ahogy az is a terv része volt, hogy ő a Dolmabahçe Palotában halt meg. Őt, aki a demokráciát hozta az országba, pont a szultánok lakhelyén ér utol a végzet. Ezzel jelezve, hogy a szultáni korszak mindörökre véget ért.

Az már a humor része, hogy pont a háremben. Hiszen Atatürk ismerten nagy rajongója volt a nőknek. Köztük a magyar Gábor Zsazsának is.

Nem lennék meglepve, ha kiderülne, hogy a halának időpontját is gondosan kiválasztotta volna. Annyira ideális, hogy a megemlékezés napja pont a köztársaság kikiáltása utánra esik. Mikor már véget ér az ünnepség, de a zászlók még kint lógnak. Ráadásul reggel 9-kor.

És így még a jóslat is beteljesülhetett.

1929-ben egy indiai maharadzsza selyem imaszőnyeget ajándékozott Atatürknek, és azt a Pera Palas Hotelbe, az államelnök szobájába vitették. A szőnyegen tíz krizantém között egy óra 9:07 perctet mutat. Atatürk november 10-én halt meg (törökül a krizantém neve kasımpati, melyből a kasım jelentése november), méghozzá kilenc óra öt perckor. Tudósok szerint azonban az agy a szív leállása után még két percig él, így Atatürk tulajdonképpen 9:07-kor távozott el örökre. A szőnyeg ma is megtekinthető a szálloda 101-es szobájában, ahol Atatürk-múzeumot rendeztek be.

Atatürk 8 fogadott gyereke közül a legismertebb Sabiha Gökçen. Róla találjuk a legtöbb információt. Így várhatóan a közeljövőben (=pár évtized) egy bővebb cikk is megjelenik. Majd.

Az ő neve, a Gökçen a gök szóból ered, ami eget jelent. Ebből lesz a Gökçen, ami kék szeműt (tehát kék, mint az ég), ami a törököknél egyben a nagyon szép-et is jelenti. És mint ilyen, csak is nő lehet. De nem véletlen, hogy ezt a nevet kapta. Hiszen ő volt a világ első olyan női pilótája, aki vadászgépet vezetett, és tesztelt. Ezzel együtt az első török pilóta is. Így pedig a neve eget, felhőt is jelent. Vagyis fordíthatjuk úgy, mint felhők között járó.

Ha most azt írom, hogy Luke Skywalker, akkor az angolul tudó StarWars rajongóknak felcsillan a szeme. Mert az ő neve is lényegében ugyan ezt jelenti. Csak hát ez olyan hosszú, hogy Székajvóker. Nem is mondogatják sűrűn a filmekben. Inkább mindenki csak Luke-ozgat...

Ami egyébként érdekes ezzel a névvel kapcsolatban, hogy amikor Sabiha megkapta a Gökçen nevet (1934, vezetéknév törvény), akkor még nemhogy nem repült, de nem is érdekelte a repülés. Az csak később került elő.

Atatürk fogadott lányai közül Sabiha Gökçen-ről tudunk a legtöbbet. Ami nem is csoda, hiszen nemcsak Atatürk egyik kedvence volt, hanem a mai napig Törökország egyik ikonikus alakja. Úgymond szuperhőse. A nő, aki nemcsak repülőt vezet, de egyenesen berepülőpilóta is. Ez pedig jól jelképezte Törökország fordulatát az Oszmán Birodalomhoz képest. Leginkább természetesen a vadászpilóták között népszerű. Így az szobrot is kapott.

[caption id="" align="aligncenter" width="499"] Sabiha Gökçen - Forrás: sabah.com[/caption]

Sabiha Gökçen 1913. március 22-én születet Bursa-ban. A történet szerint 12 éves volt, amikor Atatürk arra járt. Engedélyt kért, hogy beszélhessen vele. Amikor ezt megkapta, akkor odament Atatürk-höz és elmondta, hogy nagyon szeretne iskolába járni, de nincs rá lehetősége. Atatürk erre az idősebb testvérétől kért engedélyt az adoptáláshoz, majd beíratta az ankarai Çankaya Általános Iskolába.

1935-ben Atatürk és Sabiha Gökçen közösen vettek részt egy repülő iskola megnyitóján. Ekkor kérte meg a lány a nevelőapját, hogy hagy repülhessen ő is. Ebbe pedig Atatürk beleegyezett.

1936-ban viszont Atatürk kérte meg Sabiha Gökçen-ent, hogy iratkozzon be a Török Légierő akadémiájára. Itt tanult meg harci repülőt vezetni, és itt lett ő a világ első berepülő pilótája is. 1937-ben pedig már éles bevetésben is részt vett.

Később repülés oktató lett. Élete során 22 különböző gépet vezetett, és több, mint 8000 órát repült. Ebből 32 óra harci bevetés volt.

2001. március 22-én halt meg. 2013. március 22-én, születésének 100. évfordulóján nagyszabású ünnepséget rendeztek.

Ayşe Afet İnan szintén nagy név a maga szakterületén. Talán nem véletlen, hogy Atatürk őt is kiválasztotta. Láthattuk, hogy Sabiha Gökçen is úgymond építette a modern Törökországot. Nincs ez másképpen Afet İnan-nál sem.

Ő 1908-ban született Theszaloniki (Szaloniki) megyében, Poyrozban (ma Kassandra). Mondhatjuk, hogy Atatürk-el egy földről érkezett. A Balkán háborúk idején a családja Törökországba menekült, ahol az anyja meghalt. Az apja pedig újraházasodott egy fiatal lánnyal. Ekkor határozta el Afet İnan, hogy a saját lábára akar állni, saját keresete legyen. Úgyhogy tanárnak készült. 1925-ben el is kezdhett tanítani Izmirbe, és itt találkozott Atatürkkal. Ő nem kispályázott. A lányt egyenesen Svájcba küldte, még abban az évben, hogy tanuljon franciául (és persze mást is, lásson más világot). Amikor visszatért, ismét iskolába járt, de már direkt francia nyelvűben, aminek elvégzése után történelem tanár lett. Ezután még többször járt Svájcban, és további egyetemeket végzett, hogy bővítse az ismereteit.

Végül ő volt az egyik alapítója a Török Történelmi Társaságnak. És ha valamire igazán szükség van a 10.000 éves Anatóliában, ahol bármely a kertben talált kő több ezernyi órát tudna mesélni (nem is beszélve a hűtőben felejtett sajtról), akkor az a Történelmi Társaság.

Afet İnan 1985. június 8-án halt meg. Az ő emléket őrzi a Afet İnan Történelmi Tanulmányok Díj is.

2015-11-13

Folytatjuk () Atatürk fogadott gyermekeinek bemutatását.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Atatürk és Abdurrahim Tuncak - Forrás: Wikipédia[/caption]

Abdurrahim Tuncak

Abdurrahim Tuncak leginkább Atatürk magánéletében játszott fontos szerepet. 1908-ban született Diyarbakır-ban. 8 évesen vesztette el a szüleit az orosz-török háborúban (1916). Ekkor találkozott Atatürkkal is, aki gyerekének fogadta. Innentől kezdve teljes értékű családtagként élt.

Atatürk fontosnak tartotta a tanítását, így Abdurrahim először Çankaya-ba, majd Izmirben tanult. Később (1929) Berlinbe ment, ahol villamosmérnöknek tanult. Atatürk úgy gondolta, hogy az országban komoly jövő vár az energetikai szektorban. A fogadott fiát gyakran ki is kérdezte, miként halad a tanulmányaival.

Itt megfigyelhetjük, hogy Atatürk milyen gondosan készítette fel a fogadott gyerekeit, minél szerteágazóbb ismeretekkel térjenek haza. Abdurrahim Berlinbe ment, németet tanulni, és hogy villamosmérnök legyen. Míg Ayşe Afet İnan-t Svájcban tanult franciául, és ő a történelmi vonalon dolgozott később.

Abdurrahim további sorsáról kevés információt találunk. Valószínűleg Atatürk állandó tanácsadója lett. Találunk utalásokat arra, hogy fordításokat végzett.

Később pedig pedig a Török Köztársaság Központi Bankjában dolgozott. Onnan ment nyugdíjba. 1999. augusztus 13-án halt meg.

[caption id="" align="aligncenter" width="400"] Balról: Zehra Aylin , Rukiye Erkin, és Sabiha Gökçen - Forrás: Wikipédia[/caption]

Zehra Aylin

Zehra Aylin volt Atatürk első fogadott lánya. 1912-ben született Amasya-ban. Az apja (Mehmed) a Török Függetlenségi Háborúnak volt az egyik legendás kapitánya. Apját 1916-ban, anyját pedig 1917-ben vesztette el. Még volt egy nővére, Nuria. Atatürk 1924. szeptember 25-én találta rá.

Az általános iskolát az ankarai Çankaya Köş-ben töltötte. Ide jártak a fogadott testvérei is, és Atatürk más társainak (pl. Kılıç Ali Bey, Fuat Bulca, Salih Bozok) gyerekei is.

A középiskolát Sabiha Gökçen-el együtt Isztambulban, Arnavutköy-ben az Amerikai Lány Kollégiumban töltötte. Ezt a helyet ma Robert Kolej-nek hívják, és a legnagyobb név Isztambulban.

Következő lépésként Atatürk Londonba küldte a Szent Hilda Főiskolába. 1935-ben, a tanulmányai befejezése után hazaindult. De a francia Amiens közelében leesett a vonatról, és meghalt.

Rukiye Erkin

Rukiye Erkin-ről alig tudunk valamit. 1911-ben született Konya-ban. Ő Isztambulban végezte a tanulmányait a Notre Dame de Sion francia főiskolán. Majd pedig egy csendőr százados (Hüsnü Erkin) felesége lett.

1995-ben halt meg, Isztambulban.

2015-11-14

Napelemes táska - kész!

Fényképező - kész!

Videó - kész!

tartalék fehérnemű - kész!

strandpapucs, kanárisárga - kész!

összesen: 18 kg

Látszik, hogy nem futni megyünk...

2015-11-16

Folytatjuk az Atatürk fogadott gyerekei sorozatunkat (,). Bár egyre kevesebb az az információ, amivel dolgozni tudunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="450"] Nebile İrdelp és Atatürk - Forrás: nenedirvikipedi.com[/caption]

Nebile İrdelp

Nebile İrdelp 1910-ben született Isztambulban. Ellentétben a többi fogadott gyerekekkel, Nebile İrdelp egyáltalán nem volt sanyarú sorsú. A beylerbeyi-i Tekkesi sejk lánya, és az Izmit kormányzója, Eşref Bey unokaöccse. Az nem derül ki, miért kerül Atatürkhöz 1928-ban.

Nagyon szép lány volt, vidám, és beszédes, csodaszép hanggal (ezt a források mondják, nem én, mielőtt valaki beárulna engem otthon..). Atatürk nagyon szerette, ahogy énekel.

Kétszer házasodott. Először Tahsin Bey külügyminiszterrel 1929-ben. De tőleg mindjárt 1931-ben el is vált. Még ebben az évben összeházasodott Sabahattin İrdelp-el, az Izmiri Papírgyár igazgatójával. Tőle 1942-ben vált el.

1943-ben tuberkulózisban halt meg.

[caption id="" align="aligncenter" width="346"] Mustafa Demir és Atatürk - Forrás: Wikipédia[/caption]

Mustafa Demir (Yalovalı Sığırtmaç Mustafa)

Mustafa Demir 1918-ban született Várnába. A család Bulgáriából menekült, és Yalova (Bursa) környékére települt le. Musztafa itt tehénpásztor volt, mikor 1929-ben egy este hazafelé menet eltévedt. Ekkor botlott bele Atatürkbe.

Nem ismerte fel a köztársasági elnököt, tőle kérdezte meg a hazavezető utat. Cserébe Atatürk is kérdezett tőle, és nagyon elégedett volt a válaszokkal. A fiúnak pénzt akart adni, aki ezt nem fogadta el. Így végül diót tett a zsebébe.

A törökök atyjának szimpatikus lett a fiú, így elkísérte a szüleihez, hogy megkérje az örökbefogadást.

Musztafa sem írni, sem olvasni nem tudott. De az iskolában hamar megtanult. Őt Atatürk a katonai akadémiára küldte. Később magas rangra emelkedett, majd 1960-ban

szívelégtelenség miatt nyugdíjazták.

1978. január 15-én halt meg. Az Atatürkkel való találkozása a populáris kultúra része lett. Számos történetet, legendát, de még verset is találhatunk erről az eseményről.

[caption id="" align="aligncenter" width="450"] Ülkü Adatepe és Atatürk - Forrás: Hürriyet[/caption]

Ülkü Çukurluoğlu Adatepe

Ülkü Adatepe, az utolsó Atatürk lány. Ő volt a legfiatalabb, és ő volt az utolsó, aki távozott. 6 éves volt, amikor Atatürk meghalt.

1932. november 27-én született. Atatürk anyjának, Zübeyde Hanım-nak volt egy fogadott lánya, Vasfiye Hanım, aki francia tanár lett. Az ő főnöke Mehmet Tahsin. Az ő lánya volt Ülkü. Ugye, követhető?... pedig a java még hátra van...! Áh, de azt inkább hagyjuk, mert belegabalyodtam..

9 hónapos volt, amikor Atatürk magához vette. Egy történet szerint, amikor Atatürk megtudta, hogy a barátjának gyereke lesz, ő adta az Ülkü nevet. Ez éppúgy lehet fiú név is, mint lány is.

Amikor Atatürk meghalt, akkor 6 éves volt. A nevelőapjával együtt a támogatást is elvesztette. Pontosabban ez után már nem volt senki, aki oly lelkesen nevelte, ahogyan Atatürk. A tanítása pl. befejeződött. És nagyon fiatalon házasodott. Összesen háromszor házasodott. 2012. augusztus 1-én halt meg autóbalesetben.

Afife

Róla annyit tudunk csak, hogy ő is Atatürk fogadott lányai között volt. Mivel csak egy neve van, valószínűleg még az 1934-es vezetéknév-törvény bevezetése előtt meghalt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Az "Atatürk-család" - Forrás: isteatatürk.com[/caption]

Az Atatürk-lányok ikonikus szerepet játszottak a Török Köztársaság megalakulásában. Fiatalok, modernek, tanultak és nyitottak. Teljesen ellentétese az oszmán-kori nőknek. Főleg Sabiha Gökçen és Ayşe Afet İnan volt nagy hatással a török nőkre, akik példaképként tekintettek fel rájuk.

Hegyek és völgyek

2015-11-17

Ma is tanultunk egy új szót!

Medikusoknak, patikusoknak (Ákosnak), orvostanhallgatóknak, kismamáknak, és mindenkinek, akinek erős az idegzete.

És nem eszik éppen.

A bejegyzés persze nem az esővízről szól...

Ídrar torbasí - ez meg mi a bánat lehet. Az ember el sem hinné, hogy ez is éppen úgy egy mindennapi szó lesz, mint pl. a kenyér (törökül ekmek). Sőt! Naponta többször használjuk, mint a kenyeret! De ez csak akkor jön elő, amikor a gyerek is.

No tehát, ez a varázslatos szó nem más, mint a vizeletgyűjtő (magyarul pisi) zacskó. Ilyen leginkább akkor kell, amikor a doktornéni/doktorbácsi kíváncsi a baba kimenetelére, produktumára. Ami egyébként egy roppant hasznos dolog, hiszen sok mindent ki lehet deríteni belőle.

Még 1998-ban olvastam egy cikket, hogy a jövő wc-ben szenzor lesz, ami majd elemmez, és elmondja, milyen vitaminból van hiányunk aznap, stb... Azóta ilyen wc még nem lett, de szenzorokkal felpakolt telefonok annál inkább. Egy elemzés szerint pedig az iphone-ok 15% végzi úgy, hogy beleesik a wc-be. A Sony pedig vízálló telefonokat gyárt. Egyszer még összeállhat a majd' 20 évvel ezelőtti jóslat...

Csak ugye a baba nem olyan, aki azt csinálja, amit mondanak neki (megnyugtatás: ha felnő, akkor sem lesz olyan). Úgyhogy valahogy a produktumot össze kell gyűjteni. Mivel pedig azt senki se akarja, hogy a kórházban ordítsanak a gyerekek (főleg azért mert a másik is ordít) órákon át, mire összejön a kellő anyag, így inkább adnak egy ilyen zacskót a kedves szülőnek, majd hazaküldik vele, hogy szórakozzon vele kedvére.

áh... inkább képet nem rakok fel róla. De maradjunk annyiban, hogy bár felrakni nem nehéz, de még könnyebben leesik.

Ezt a zacskót aztán fel kell tenni a kisbabára, akinek vagy tetszik (=rugdos) vagy nem (=rugdos). Aztán csak várni kell, míg megtelik.

Tegyük hozzá, hogy itt egy kisbabáról van szó, akin pelenka is van, meg body, meg rugdalózó, meg minden kacat, ami cuki, aranyos és a baba szerint a legalkalmasabb, hogy lehányja. Vagy valami hasonló. Úgyhogy esély sincs ellenőrizni, hol tartunk a kérdéses zacskó feltöltésében...

De teljesen mindegy is! Aki nevelt már gyereket, az úgyis tudja, hogy a babák akkor pisilnek igazándiból, amikor végre megszabadulnak minden gőnctől. Amikor végre, végre levettünk róluk mindent. Haj! Ilyenkor kényelmes! Nincs útban az olyasmi, mint pl. a pelenka.

Ráadásul a fiúk ilyenkor ritka jó céllövők (az majd később lesz, amikor már nem találnak bele a wc-be).

Úgyhogy pár órás szórakozás után a zacskó még mindig csontszáraz, csak a lakás úszik.

De mondjuk sikerül felrakni a zacskót, és eljártuk a vízgyűjtő táncot is, és eredményünk is lett. A feltétel az, hogy ezzel 30 percen belül vissza kell érni a kórházba. 30 perc... Isztambulban... Na persze..

De ismerek valakit, aki ismer valakit, aki ismer valakit, aki ismer valakit, akinek sikerült 29:58 perc alatt megjárnia az utat a vízbegyűjtéstől a laborig. Ne felejtsük, hogy jó esetben a mintavételkor fürdőruhában voltunk, vagy át kell még öltözni. Nem értem, miért nem lehet direkt az összepisilt inget leadni, miért kell külön zacskó is...

Szóval az ember rohan, szerez egy taxit (mert ők olyan helyen is tudnak menni, ahol más nem + nem kell a parkolással vacakolni), és épphogy beér a laborhoz. Ahol ránéznek a mintára, és közlik:

- Csak ennyi?? Hát ez vajmi kevés.... Menjen vissza, és próbálja újra!
- Jó, jó, de akkor kérek még zacskót!
- Tessék! Itt van egy!
- Nem lehetne mondjuk húszat? Nem olyan egyszerű ez...

Kérésre, könyörgésre végül is kapunk 2-3 darabot. Ez persze megint nem lesz elég. Így hazafele irány a patika, ott tudunk venni akár nagyobb mennyiségben is.

És itt jön elő, hogy bizony ilyen szó sincs benne a szótárban. Pedig lapozgattam előre-hátra. Ilyen van, hogy Jó napot kívánok! meg hogy Kérek egy kiló kenyeret! és olyan is, hogy Milyen szép szemed van, menjünk le a tengerpartra! Sőt! Olyan is, hogy Szeretnék beiratkozni egy kosárfonó tanfolyamra. De olyan nincs, hogy Pisigyűjtő zacskót szeretnék.

Így hát leírtam ezt a varázsszót (Ídrar torbasi), hogy amikor valakinek szüksége lesz rá, az tudja, mit kell a patikában keresni..

Az persze szintén egy kaland, hogy ebből külön van fiú, lány, baba és felnőtt méret is. Nem mindegy, melyiket vesszük.

2015-11-18

Tényleg szégyenlősek a törökök? Vagy inkább jól neveltek?

Hatalmas téma, amiből most egy szeletet kiragadunk.

Jó étvágyat!

Itt a szégyenlősség nem azt jelenti, hogy mindennapos-e, ha valaki meztelenül fut végig az Ístiklâl Caddesi-n (ilyen még nem is volt). A jól nevelt pedig nem azt, hogy átadják-e a helyet a buszon. Egyébként nem. Bár... azért előfordul. Sőt! Egyszer már nekem is adták át, mikor nagy táskával voltam. Gyerekekkel pedig mindig kaptam helyet a metróon.

Erről jut eszembe egy régi vicc.

Nénike felszáll a metróra. Ekkor az egyik ülő fiatal srác gyorsan feláll, és átadja a helyet. A néni mindjárt le is ül oda, majd kérdezi:

- Ugye fiam, te nem városi vagy?

- Úgy van, de honnan tudta?

- Átadtad a helyet!

- De a néni ugye városi?

- Igen, de honnan tudta?

- Nem köszönte meg!

Na mindegy. Egyébként itt is mindenki álszent, mert itt is mindenki emberből van. Kifelé csili-vili, befele pedig... húúúhaaa! Még nem láttam olyan népet, ahol ennyire fontos lenne a kinézet. De erről majd lesz egy külön bejegyzés.

A mostani a mindennapos beszélgetésről fog szólni.

Az azért úgy rendben van (legalábbis pár évtizede még az volt a normális), ha nem beszéltünk trágáruul. Pláne nem írtunk! Még emlékszem egy amerikai filmre, ahol a főhős mindenre csak a ötbetűs kedvelt jelzót használta. Mint f**ng car, f**ng street, fu**ng bus. stb... olyan 10-12 alkalommal percenként. A film viszont feliratos volt, és a fordító megpróbáltra kreatív, és kulturáltan lereagálni ezt a beszédet. Így lett csúnya autó, rossz utca, meg iringumbugum busz.

Ez azért ma Magyarországon már eléggé kiveszőben van. Viszont bármennyire is meglepő, Törökországban még nagyon is él ez a hagyomány. Egész egyszerűen nem illik csúnyán beszélni. De nemcsak hogy csúnyán, de még csúnyáról sem!

Mindjárt a kezdeti isztambuli időszakomban eljártam Apuka gyorstalpaló nyelvtanfolyamára, az építkezésre, hogy azért meglegyenek a mindennapi szavaim. Akkor még azt hittem, hogy ezek nélkül az élet elképzelhetetlen. Hiszen az ember csak-csak

belerúg néha az asztalba, lefagy a számítógép, szembe jön a taxis, stb...

Aztán első alkalommal használtam is a friss ismereteimet. Mire Sema mindjárt félrehívott:

- Ilyet nem mondunk, hogy sz*r a számítógép!
- Igen? A sz*r olyan csúnya, hogy társaságban nem mondjuk?
- Igen, az olyan.
- Akkor mit mondjak helyette? Hogy kak*?
- Nem olyat sem mondunk.
- Akkor az orvosi definícióját mondjam?
- Nem, olyat sem.
- Akkor mit mondjak?
- Azt hogy rossz. Vagy hogy nagyon rossz.
- De hát ez nem rossz! Ez sz*r! A kettő nem ugyan az!
- Éppen ezért nem mondjuk. Nem mondunk olyat, amiről az emberek erre gondolnak.
- És ha leírom, az jó?

És bizony tényleg így van. Van egy csomó jó szavuk, amiket egész egyszerűen nincs mikor használni. Mert társaságban nem, munkahelyen nem, utcán sem. Meg úgy semmikor sem (kivéve persze az építkezéseket). De még csak a finomabb változatát sem.

Sőt! Vannak dolgok, amikről egyáltalán nem illik beszélni. Pl. a tutira kivertem volna a biztosítékot pár társalgási összejövetelemlél. Pedig hát.. a gyereknevelés egyik fő része, amikor nyakig vagyunk a dologban. Nem érezném teljesnek a napomat, ha reggel nem hányná le a kisebbik gyerek a frissen felvett ruhámat a frissen megívott tejjel. Így, hogy erről nem lehet beszélni, úgy érzem, valami kimaradna az életemből.

Erről sem illik beszélni. Mármost, hogy a gyerek éppen tejet iszik. Mert még a beindul a török férfi fantáziája, és az úgy nem lenne jó. A férfiak úgyis mind perverz disznók. A török nők meg mind feministák, akik szerint a férfiakat lapáttal kellene jó modorra nevelni. Persze igazuk van, de miért kell ezt naponta ötszázszor elmondani? Nem lenne elég csak kettőszázszor?

Azt sem illik mondani, hogy valaki hülye. Csak a háta mögött, akkor is csak ha nem hallja a fél világ. Szigorúan illetlenség valakinek az egóját megbántani. Még akkor is, ha nyilvánvaló.

Nem szabad azt mondani valakinek, hogy ha séta közben FB-ot olvasod, nekimesz a villanyoszlopnak. Mert ettől úgy érzi, hogy kioktatjuk. Ez meg nem tesz jót a morálnak.

Úgyhogy megvárjuk, amíg majdnem nekimegy, akkor szólunk neki:

Vigyázz oszlop! Á.... késő...

2015-11-19

Volt egyszer egy Világháború. Kettő is, mert az ilyenből egy sosem elég.

Volt egyszer. Nem volt szép, de volt.

Volt....

Na! Játsszuk újra! De most inkább társasjátékon!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Çanakkale társasjáték - Forrás: onlineoyun[/caption]

Törökország számára az I. Világháború legfontosabb csatája a Dardanelláknál zajlott (a törökök a szárazföldi csatát Gelibolu városáról, a vizit pedig Canakkale városáról nevezték el). Ez a csata több szempontból is kiemelkedő eseménynek számít:

Ez volt az egyetlen, amit a törökök tényleg meg is nyertek.

Megvédték Isztambult az ellenségtől.

Megmutatták a nyugatnak, hogy nem egy marék kecskepásztorról van szó.

Ez a csata termelte ki Atatürköket, aki itt rangot kapott, a néptől pedig bizalmat. E kettő nélkül aligha lehetett volna a köztársaságot alapítani.

Így pedig ez egy olyan történelmi esemény, amit a törökök jól ismernek, és nagyon kedvelnek. Büszkéek rá.

Persze az, hogy jól ismernek kicsit túlzás. Leginkább annyit tudnak róla, hogy ott nyertek, ki volt az ellenfél, stb.. De ha belegondolunk, Magyarország legfontosabb csatáiról mi sem tudunk sokkal többet. Ami azért szomorú...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Çanakkale társasjáték - Forrás: kahramanlar.org[/caption]

De most játékos formában megismerhetjük a részleteket! Akár a hős, és bátor és oroszlan szívű hazaiakkal vagyunk, akár a gyaur, tengerbevaló gyáva ellenséggel, most tényleg jó alaposan belemélyedünk a csata részleteibe! Meg a lövészárokbába is!

Figyelem! A játék sérüléseket okozhat! Amennyiben a játékosok túlságosan beleélnék magukat az eseményekbe, előfordulhat, hogy egymást fizikailag is jó alaposan elnászpángolják!

Figyelem! 3 év alatti gyerekeknek nem adható, mert lenyelheti a dobozt. Meg a játékosokat is.

Meg akár az egész nappalit is. És az úgy hülyén nézne ki.

Figyelem! Nyomokban mogyorót tartalmazhat. De disznóhúst, és tartósítószeret nem. Aki akarja (és elmúlt 3 éves), egye meg nyugodtan. Jó étvágyat hozzá. Csak akkor nem lesz mivel játszani...

Figyelem! A játékban megjelenik az ellenség is. Ez egyeseknek stresszt okozhat.

A Suat Turgut kiadó 2005-óta készít olyan könyveket és képregényeket a gyerekeknek, amelyben a török történelem nagy csatáit, szereplőit eleveníti fel. Rengetek könyvük van, és nagyon népszerű a török gyerekek és fiatalok között. Ezzel pedig számos hőst adott a gyerekeknek. Ráadásul mindegyik valós személy volt. És nemcsak férfiakról, hanem női hősookról is.

[caption id="attachment_9204" align="aligncenter" width="338"] Történelmi hőstörténetek gyerekeknek[/caption]

A mostani játékon már 3 éve dolgoztak. Egy nagyon különleges élményt akartak adni a gyerekeknek úgy, hogy a játék közben tanulás is legyen. A játék készítésében nyugdíjas katonák is résztvettek. A kérdések nagy részét ők állították össze.

A játékban ugyanis 200 történelmi kérdés szerepel, a témával kapcsolatban. Egyesek az alpműveltséghez tartoznak, míg néhány kifejezetten nehéz (pl. ki volt az első török haditudósító?). Minél nehezebb a kérdés, a helyes válasz esetén annál többet haladhatunk a játéktáblán.

A játék nemcsak kérdésekből áll. Kapunk pénzt és kereskedhetünk is (nem, szőnyeget nem lehet eladni az ellenségnek), amiből vehetünk töltenyt, egészségi pontot, meg a Google fordító szerint menyasszonyt is.

És természetesen a katonai rangunk sem marad annyiban. Ha ügyesek vagyunk, akkor előbbre léphetünk (ha nem, akkor meg bedobnak a tengerbe...).

A dobozban a játék mellé 5 képregényt, egy DVD-t, és egy Gallipoli-félsziget túra-pószert is kapunk

[caption id="attachment_9202" align="aligncenter" width="338"] Çanakkale társasjáték[/caption]

<http://www.kahramanlar.org/uyanis-canakkale-destani-masa-ustu-oyunu>

2015-11-20

A bevásárló központokban mindenféle szórakoztató dolog van. Persze pénzért. Hiszen ez a lényege.

És lényegében a vásárlás is egy szórakozás. Ha már a pénz megkeresése nem az, legalább az elköltése legyen az.

Már csak egy dolog hiányzik: a pénz....

Na de ha van, akkor gyerekek szórakozása sem maradhat el. Mert ugye, ha a gyerek nem érzi jól magát a bevásárló központba, akkor anyu nem tud oda elmenni ruhát venni.

Némi körkép az isztambuli bevásárló központokról.

Török nevén Aışveriş Merkezi. De ez ugye túl hosszú, ki akarna ilyeneket mondani. Így helyette mindenki a rövidítést használja: AVM (aveme).

2015. áprilisában történt egy nagy, ráadásul globális méretű felmérés az AVM-kről.

Ekkor Törökországban összesen 341 bevásárló központ volt. És 74-et éppen építettek. Persze nagy ország... belefér.

Ebből 93, azaz kb. a negyede-harmada, Isztambulban. Ankarában már csak 33 fért el, Izmirben 21, Antalyában 14, Muğla-ban 13.

Ez utóbbi azért érdekes, mert Muğla nem nagy város. De ha Muğla megyét nézzük, akkor sem olyan nagy. Összesen nincsenek benne egymillióan. Ellentétben mondjuk Bursa-val, ahol majdnem hárommillióan laknak, és még a Büyükkşehir (nagyváros) nevet is megkapta. De ott csak 11 van...

(Egy teljesen más oldal teljesen más számokat mutat, és így az eredmény is teljesen más. Ott Muğla már csak 9 AVM-el büszkélkedhet).

Azért, hogy lássuk, ez a rettentő sok bevásárló központ mit is jelent, íme az európai AVM-k összehasonlítása (itt írok forrás is: Cushman & Wakefield).

Ők azt mondják, hogy Törökországban összesen 8,3 millió m² bevásárló központ van. Ez 2014 év végi adat, tehát azóta ez a méret is jócskán nőtt. Persze, ha átszámoljuk km²-be, akkor egyáltalán nem ijesztő: 8,3 km² ... áh... huszada egy átlagos magyar városnak...

Ezzel a mérettel Törökország Európában a 3. helyen áll. Nem túlzottan meglepő módon az

első Oroszország, 17,7 millió m²-el. Második viszont Lengyelország! 9,2 millió m²-el. Gondolom, ezt akarja leahagyni Törökország. Mostanra pedig lassan 2015-nek is a végére érünk, így akár utol is érhattük a lengyeleket. Persze csak ha ők közben aludtak...

Még egy érdekesség. Az isztambuli Cevahir AVM Európa legnagyobb bevásárló központja. A világon pedig a 9. helyet foglalja el.

No tehát a bevásárló központokban mindenki megtalálja a nekivalót (csak legyen pénze): nőknek ruha, parfüm, ékszer, stb... férfiaknak ruha, IT, kebab, stb... (autó nincs, az . Nő az van, de éppen vásárol). A gyerekeknek pedig játékbolt, kalandpark, hullámvasút, LEGO-land, dinópark, akvárium, meg minden ami furcsa, érdekes.

Tavaly pedig egy ilyenre találtunk rá: távirányítós autó!!!

Persze ebben mi az érdekes. Már mióta van távirányítós autó...

Csakhogy ebbe a gyereket ültetjük be! A szülő meg addig leül egy padra. Nem kell a gyereket féltetni, mert a kormány nem az ő kezében van, hanem nálunk. Így mi messziről vezethetjük az autót. Így a gyerek is elvan, meg az apuka is...

[caption id="attachment_9195" align="aligncenter" width="338"] Távirányítós autó[/caption]

Az Apuka ennek egy másik módját találta fel. Lényegesen jóval kevesebb mikrocsip felhasználásával.

Van ugyanis egy kiskocsi, amibe a gyereket bele lehet ültetni, majd tologálni. Egy kertváros erre pont jó, mert ott hosszú üres utcák vannak. Árpí bele is ült a kiskocsiba, és kérte a nagyapját, hogy tologassa. Ő egy 2 perc után adott 10 lírát a szomszéd srácnak, hogy inkább ő fusson helyette.

2015-11-23

Van kicsi. Meg közepes. És nagy.

Aztán van az óriás, majd a hatalmas, és a mega.

A felett pedig a parti méret!

És ez nem is pizza, hanem süti!

Azt már eddig is tudtuk, hogy Törökországban bizonyos dolgokban az úgynevezett családi kiszolgálás is kapható. Amikor nem 200 ml tejfölt veszünk, hanem 15 kg joghurtot. Abból is hármat, hogy maradjon vacsorára is.

Legtöbbször az alapanyagokból szoktak olyan mennyiséget árulni, ami elegendő ahhoz, hogy valamit gyorsan összedobjunk, ha hirtelen megjelenik a rokonság (300 fő). Ilyenek, mint liszt, cukor, joghurt, olaj, stb...

Viszont ez már inkább a múlt, a hagyomány. A mai fiatalok esetében a sokadalom nem azt jelenti, hogy meghívják a rokonokat. Isten ments! Azokat bőven elég like-olni a Facebookon! Helyette inkább a haverokat, ismerősöket, barátokat. És ha már Isztambulban úgyis sokan vagyunk (most már a várost jelző táblára is 14 millió-t írtak), akkor miért is ne hívjuk meg sok embert. Ahol pedig sokan vannak, sokat is esznek. Nekik találták ki a parti méretet.

Történt pedig, hogy úgy éreztük, kell egy kis energia estére a két gyerek mellé. Ehhez pedig a legjobb módszer Isztambulban, ha mindjárt felhívjuk valamelyik cukrászdát. Persze éjjel 2 volt, de hát Isztambulban sosem áll meg az élet.

Sima telefonálgatás helyett a használtuk, mert itt már egy csomó minden be van állítva (pl. lakcím), no meg látszik, ki van nyitva ilyenkor. Természetesen ezen a késői (hajnali) órán is dögvélrel találni éttermet, cukrászdát, stb.. mind-mind házhoz szállítással. Sőt! Olyan is van, ami kifejezetten csak este van nyitva!

Az egyik ilyenre sikerült rábukkanni, ami erősen az ilyenkor buli hangulatra volt beállva.

Úgy kezdődött mindjárt, hogy a népszerű profiterol (az interneten magyar receptek is vannak bőven róla) volt az első helyen. Ez egyébként annyira kedvelt, hogy olyan cukrászdák is akadnak Isztambulban, ahol bő 100 éve csak ezt árulják.

Ebből lehetett normál adagot venni. Meg közepes adagot. Meg nagy adagot. Itt már jelezték, hogy ez 1 kg-ot jelent! De volt tovább is! Vehetünk akár parti adagot is, ami 5 kg (konyhakedvelők kedvéért: 5000 g)! Potom 150 TL, ami kb. 15.000 ft. Nem megéri? Persze

amint kiválasztjuk, mindjárt megkérdezi a rendszer, hogy mégis mennyi dobozzal szeretnénk ebből. De csak max 10 lehet.

Fenébe! 50 kg-ként újra kell rendelni...

De ez úgy magában nem megy persze. Kérjünk mellé mindjárt fagyit is. Hiszen itt is van ám parti méret! Mondjuk epresből. Mennyi legyen? 1 kg elég? Nem? Dobozonként 1 kg, és ebből is 10-et enged a rendszer egyszerre. Az úgy nem is sok, ha komolyan vesszük a bulizást.

Szerencsére nemcsak epres van, hanem csokis, vaníliás, pisztáciás, stb... Ha pedig mindegyikből berendelünk 10 db. 1 kg-at... akkor azzal már ki lehet húzni reggelig... Ennek a boltnak mekkora hűtője lehet vajon???

Ahhoz, hogy a motoros futár helyett a pótkocsis kamion induljon útra, még 1-2 dolgot be kell pakolni a virtuális bevásárló kosárba. Mondjuk találunk itt csokis süteményt és csokis tortát is. Szerencsére mindegyikből találunk 5 kg-os kiszerelést is! Így azért már jobban néz ki.

Már csak az üdítő hiányzik... lássuk csak, itt van a lista végén:

Van kóla, narancs, meg szóda... hát... nem nagy választék... Mindegyikből 33 ml-es kiszerelésben... Hát... ha az isztambuliak megrendelnek 500 kg édességet, nem kólát isznak, az tuti!

2015-11-24

Kell bele egy szépfiú. Meg egy szép lány.

Meg egy jó történet.

Na jó, a történet nem olyan fontos. Bár jó ha van...

Legyen benne még sok Galata-torony, Boszporusz-híd, meg villamos. Az Ístiklâl Caddesi villamos nélkül nem is sorozat a sorozat (történelmi, sorozatokba nem kell villamos).

És persze valami jó zene. Az a legfontosabb! Anélkül bele se kezdjük, mert tuti bukás lesz!

Oké, török sorozatot akarunk készíteni. Lássuk, mi kell hozzá!

Amerikai piacelemző módon hozzáállva a kérdéshez, először is nézzük mi, ki lesz a célcsoport.

Hmm... sorozat... foci lesz benne? NEM! Hát akkor a célcsoportunk a nők!

Hmm... és mi kell a nőknek? Menő táska és cipő persze. Erről is fogunk majd gondoskodni. De ez nem olyan, amiről hetekig lehet beszélni, ki milyen táskát látott a tv-ben. Ott úgylis megegyeznek a vélemények: igen, Prada táska, gyémántokkal, akarjuk. Nincs vita, nincs miről beszélni.

Hanem kell egy szépszemű helyes srác. Ott már lehet beszélni arról, hogy a füle szebb vagy az orra, és miért éppen azzal az ostoba libával jár, aki még főzni sem tud...

Mindjárt fel is megyünk a szépfiúkakciósan.com oldalra, és rendelünk egyet. Nem kell, hogy beszélni is tudjon. Az a fontos, hogy órákat nézzen csábosan a kamerába. Vagy elgondolkodottan. Vagy csalódottan (na ugye, hogy nem érdemli meg azt az ostoba libát!!). Vagy elszántan.

És persze tudjon sírni. Ez nagyon fontos! Legyen férfias, de értse meg azt a nőt (még ha csak egy ostoba liba is). Ha elszakadt a játékmackó, akkor sírjon. De még inkább sírjon, ha idő előtt lekopott a körömlak. Ilyenkor akár elő is veheti a fegyverét, hogy lelője azt az átkozott manikűröst, amiért nem csinált rendes munkát. De ha feldarabolja, azt is megbocsájtjuk neki. Úgylis olyan vonzó, amikor csöpög róla az izzadság...

Tehát az embernek (NŐNEK!!) megértő társ kell, ezért a főszereplő szépfiú tudjon sírni. Igyon naponta 12 l vizet, hogy bőségesen tudjon sírni.

Fontos, hogy a szépfiúnak ne legyen konkurenciája. Ha van is, akkor az öreg, fogatlan, esetleg maffia (de abból is a bénább, aki még egy Prada táskát sem tud venni a nőjének) legyen. Mert különben a rajongók összevesznek, és az nem tesz jót a sorozatnak.

E mellé kell egy szép nő is. Több okból is:

Kell egy szép nő, hogy a fiúk ne akarják inkább a focit nézni. Ne lopják el a távirányítót. Ők is siessenek haza, csináljanak pattogatott kukoricát, stb... legyenek sorozatfogyasztók. Különben csak zavarják az elsődleges célcsoportot, a nőket (Nézd drágám! Találtam egy macskát a Facebookon!). Aki pedig másnap nem lesz vitapartner a sarki péknél, és így nem terjeszti a sorozat hírnevét. Úgyhogy be kell vonni a férfiakat is: legyen sok szép nő (ne intelligens, hogy ne kelljen gondolkodni), meg sok autó (a török reklámtörvények miatt a Mercedes-logót ki kell törölni, de azért felismerhető maradjon, hogy nem Ladáról van szó). Meg akkor már fegyverek is. De csak mértékkel, hogy az elsődleges célcsoportot ne ijessze el.

Kell szép nő, hiszen a szépfiú mégsem járhat Prada táskával, nem lehet rajta L'Oréal smink és persze nem húzhat magassarkút sem. Muszáj, hogy az a nő, aki az ikonokat hordja a sorozatban szép legyen, különben a tv-néző nő frusztrált lesz, és nem vágyik majd a fent említett termékekre. Akkor pedig összeomlik az egész rendszer.

Kell a szép nő, mert mégiscsak a szépfiú a szép nőket szeresse. Meg persze az olyanokat, mint az elsődleges célcsoport, akik természetesen mind szép nők.

Meg egyébként is kell a szép nő, a szépfiú ne a fiúkat szeresse. Akármennyire is nyitott a világ ma már. És ugye az elsődleges célcsoportnak a nőket adtuk meg. Akkor pedig a főhős szeresse a nőket. Ne verje meg őket. Verje azokat (öreg, fogatlan, Prada táskát venni nem tudó maffia) férfiakat, akik verik a nőket.

Történet:

Legyen ott a nő, egy olyan, aki akár az elsődleges célcsoport egy személye is lehetne (persze annál ostobább buta liba legyen, és kövessen el olyan bakikat, amit az elsődleges célcsoport személye nem tenne). Legyen benne egy gonosz sárkány pasi (öreg, fogatlan, Prada táskát venni nem tudó maffia), aki valamilyen módon fogva tartja a szerencsétlent. És legyen egy hős lovag, a szépfiú, aki kimentti a ezt a lányt a bajból.

Ezzel kb. megvan a sorozat első 50-80 része. +50 részekért a nő újabb bajba kerül (de hát úgyis csak egy ostoba liba, nem érdemli meg a szépfiút), ahonnan a hős lovag újra kimentti.

Ez a szép nő a sorozat végére meghallhat, mert ezzel a hős szépfiú felszabadul és ez az elsődleges célcsoportnak reményt adhat.

Extraként legyen benne egy gonosz boszorkány. Ez lehet egy idősebb nő, aki mindenféle praktikákkal akadályokat állít a hős lovag útjába, hogy ezzel segítse a gonosz pasit (öreg, fogatlan, Prada táskát venni nem tudó maffia). Ő egyébként a gonosz boszorkány fia, testvére, apja, unokája, átoperált örökbefogadott macskája.

A gonosz boszorkány lehet fiatal és szép nő is, hiszen ez a mindennapi életben is a fő veszélyforrás. De persze ő se legyen túl okos és ne tudjon főzni. Az egész sorozatban senki se tudjon főzni (az elsődleges célcsoport nem biztos, hogy tud főzni, így a potenciális vetélytársaknak sem szabad jobbaknak lenniük). Természetesen mint negatív főszereplő, nem lehet Prada táskája sem (ez meg is magyarázza, miért olyan ellenszenvesen irigy).

Egy rész felépítése:

Összegzés mi történt az előző részben. Ki kivel kavart, mit kavart meg. Tisztázni, hogy a rossz még mindig rossz, a jó még mindig jó, a szépfiú pedig még mindig szép (a buta liba pedig még mindig buta liba).

Kezdődjön a történet, amiben lényegében nem történik semmi. De legalább 4 ember vesszen össze.

A szépfiú nézzen szépen, hosszan.

Legyen kb. 80 jelenet, amikor a HD kamera közelről mutatja a személyeket. Így láthatjuk a szépfiú makulátlan fogait, míg a rosszfiú (öreg, fogatlan, Prada táskát venni nem tudó maffia) fogai között megszámlálhatjuk a mákszemeket és felfedezhetjük, hogy nem vágta le az orrsörényét sem.

Természetesen jó részletesen látszódjon a szép lány sminkje is. Majd a sorozat végén legyen kint mindjárt, hogy milyen kozmetikumot használt, ki volt a fodrásza és milyen ruhája volt. Lényegében a szép lány szerepe az, hogy divatbemutatót tartson.

De azért párszor lengesse meg a szoknyáját, mutassa meg a lábát is, hogy a másodlagos célcsoport (férfiak) ne hagyják átkapcsoljanak a focira. Majd a film végén írjuk ki, hogy milyen technikával történt az epilálás.

Legyen egy csomó rész, amikor semmi nem történik, csak megy a zene. Erről bővebben lásd később.

Legyen benne sok-sok Isztambul/Törökország szimbólum. Erről is bővebben később.

És legyen benne legalább 20 perc egybefüggő rész, amikor valami váratlan történik, és ezért mindenki megmerevedik. Ilyenkor a háttérben szóljon valami döbbenetes zene, a kamera pedig mindenkinek az arcát mutassa HD-ben perceken keresztül. Ilyenkor látszódnak az érzelmek, a hulló könnycseppek, a szélborzoló szemöldökök (még ha zárt térben is vagyunk). Ügyeljünk arra, hogy a háttérben ostobán álló mellékszereplők (most mé' álltunk meg 20 percre??) ne látszódnak. De ilyenkor legyen felfedezhető, hogy a szép lánynak a körme újra lett lakkozva (ezúttal magnetó-kékes-narancsra), és a Prada táskát is lecserélte Gucci-ra. És persze a szépfiú szép szeme is legalább 10 percig HD-minőségben látszódjon. Meg a szép lányé is, nehogy az átkozott másodlagos célcsoport megunva a semmit, átkapcsoljon a focira.

- Rejtett üzenetként valakinek a kezében legyen kóla, vagy pattogatott kukorica, hogy a

másodlagos célcsoportot kivonjuk a forgalomból erre az időre (lemegy a közértbe, kukoricát pattogat, stb...), hogy közben az elsődleges célcsoport nyugodt körülmények között tudja a táskát és a sminket tanulmányozni.

A sorozat vége előtt történjen valami (lényegében csak ekkor történjen valami). Olyasmi, ami nem látszik, csak hallatszik. Vagy egy mozdulat (a főhős becsukja a szemét). Ami sejt, de nem enged megmutatni semmit. Majd azonnal 90 perc reklám. A reklám után folytatódjon a sejtés, de most más szögből. Így most se látszik semmi. Majd vége a résznek. Így a nézők 1 hétig tűkön ülnek, hogy mi is történt.

- A következő részben kiderül, hogy semmi, de a szépfiú még mindig szép, a szép lány még mindig buta (és nem tanult meg főzni) a gonosz boszorkány most is gonosz, a gonosz pasi pedig még mindig gonosz (öreg, fogatlan, Gucci táskát venni nem tudó maffia).

Zene

Egy török filmben, sorozatban, pantomimjátékban legfontosabb a zene. Lehet, hogy a sorozatra egy év múlva nem is fognak emlékezni (mert nincs is mire), a zene örökre megmarad. A zene alapján határozza meg egy sorozat sikerét.

Fontos, hogy éneklős legyen. A Death-Metal nem jó. Sem a Palotás. Nem is beszélve a táncharmonikáról. Valami ritmusos, lányos, éneklős legyen. De ütős. Ha a zene vacak, az egész sorozat mehet a kukába.

A zene fontos az előzetesben is. Ahol a filmről még nem mondunk semmit. Csak zene, szépfiú, szép lány, meg táskák és cipők. Meg egy gonosz boszorka, aki elmondja, hogy keresztbe tesz mindenkinek.

Szimbólumok.

A film jó reménnyel külföldön is látható. De ha mégsem, akkor is a törökök szeretik az országuk szimbólumait. Egy naplementés helikopter-felvétel a Galata-toronyról, egy Boszporusz-hídi látkép, meg egy Ístiklâl Caddesi nosztalgia villamos látványa mindig örömmel tölti el a török szíveket. Meg a rendező szívét, mert ez epizódonként kb 40 perc, amikor nem kell gondolkodni, mivel is legyen kitöltve. Nem mellékesen ugyan az a felvétel minden részben szerepelhet. Tehát lesz egy stabil 40 perc, amivel nem kell vacakolni.

A probléma, hogy minden sorozatban ugyan azok a szimbólumok vannak (helikopter-felvétel a Galata-toronyról, egy Boszporusz-hídi látkép, meg egy Ístiklâl Caddesi nosztalgia villamos). Így valamit ki kell találni, hogy más legyen, mint a többi. Legyünk kreatívak: macska a Boszporusz-hídon, lökjünk le valakit a Galata-toronyból, legyen egy lány Prada táskával a villamoson, stb...

Nosza, ezek voltak az alapjai egy sikeres török sorozatnak. Házi feladatként, január 2-ig mindenki készítsen egyet otthon.

Feltételek:

Szépfiú

Szép lány

Prada táska

Boszorkány

Tengerpart, pálmafa, kókuszdió, makákó

Hóesés és angyalkák

Villamos (bármilyen színű)

2015-11-25

Eleged van a hoteles munkából?

Nem találsz állást?

Gondod van a török nyelvvel?

Legyél Zombi! Csak annyit kell mondani, hogy BÚ!

Az utóbbi időkben nagyon kedvelt Kiszabadulás játékok első verziója megérkezett Isztambulba is. A Trump Tower-ben Escapist néven található.

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Escapist kiszabadulás játék[/caption]

Ennek a játéktípusnak a lényege, hogy megadott időn belül kell kijutni a pályáról. Csakhogy ez kicsit sem egyszerű! Ahhoz, hogy tovább haladjunk (pl. kulcsot gyűjtsünk), különböző logikai és ügyességi feladatokat kell megoldani. És amikor már majdnem a kijáratnál vagyunk, esetleg akkor találunk egy százdarabos kirakót, ami az utolsó feladathoz szükséges. Csakhogy miatt meg újra be kell járni az egész pályát.

A kaland izgalmas, gondolkodtató, és néha ijesztő (lásd majd lejjebb).

[caption id="" align="aligncenter" width="333"] Escapist kiszabadulás játék[/caption]

A játék akkor igazán izgalmas, ha csapatban megy be az ember. Mert ilyenkor legalább egymáson is át lehet esni. Bár a szervezők ennek elkerülését erősen ajánlják.

Ehhez hasonlóan azt is ajánlják, hogy senki ne feküdjön le a földre, mert a sötétben könnyen elaludhat. És akkor megint mindenki átesik a másikon.

[caption id="" align="aligncenter" width="115"] Ne aludj el! :)/[/caption]

Ami viszont teljes mértékben tilos, hogy segédeszközöket vigyünk be a játéktérre. Olyat, mint mobil telefon, fényképezőgép, bicska, öngyújtó, tank, balta vagy géppisztoly..

[caption id="" align="aligncenter" width="137"] Tankot ne vigyél magaddal![/caption]

Többfajta játék van, mint Visszaszámlálás, Elszabadult nővérek (nem a felnőtt verzió, hanem a zombis), Piramis rejtélye, Agatha Christie, stb...

Az mindegyikben megegyezik, hogy ki kell jutni, amihez feladatokat kell megoldani. Jah, és

vannak zombik is.

És itt jön a probléma! E cikk írásakor ugyanis a szervezők zombihányban szenvedtek. Így kénytelenek voltak a médiához is fordulni, így az esti híradóban is említették (Zombihány Isztambulban!!), hogy bizony zombit keresnek. Addig is berakták a nagymamát.

A feltétel, aminek eddig nagyon kevesen feleltek meg, hogy ijesztően, és halotthűen kell mondani azt, hogy BÚÚÚÚÚ! A sima kis bu! nem elég (aki szeretné tudni, mi a különbség a BÚÚÚ! és a bu! között, annak ajánlott a Szörny Rt. Szörny Egyetem c. animációs film).

Mindezt úgy, hogy közben egy kb. 50kg-s tárgyat kell a kézben tartani.

Akit felvesznek, az kap biztosítást is. Ez nagyon jó hír, mert a zombiknál előfordul, hogy 1-2 kéz leesik, vagy hasonló.

[caption id="" align="aligncenter" width="600"] Professzionális zombit keresnek[/caption]

Azt nem sikerült megtalálni, hogy ténylegesen hol lehet jelentkezni, így .

Aki viszont inkább játszani szeretne (két dzsámi között egy kis zombi játék), az a Trump Tower-ben megtalálja (Mecidiyeköy)

2015-11-26

Néha azt hiszem, hogy ennyi idő alatt megismertem már az isztambuli közlekedést.

De aztán rájövök, hogy nem lehet. Hiszen minden nap más és más!

Amikor előkerül az isztambuli vezetés, közlekedés, mindig rátérünk arra, hogy itt nem a szabályok, hanem a szokások a lényeg. Az, hogy egy utca melyik irányba egyirányú, azt nem a tábla határozza meg, hanem a szokások: általában melyik irányba használják a helyiek.

Kivéve persze, amikor egy kamion bemegy oda, és mindenkit ledudál, aki megpróbál vele szembemenni...

No de, ezek a szokások, ezt már régóta tudjuk. De viszont azt a napokban sikerült felfedeznem, hogy itt bizony divat is van! Mégpedig napi divat!

Szokták azt mondani, hogy valami van a levegőben...mindenki megőrült? Hát... ha igen, akkor Isztambulban mindig van valami a levegőben... Kellemes tengeri szél, némi városi smoggal... és persze a fél város kebabot süt. hmmm.hmmm... kétségen kívül valami tényleg van a levegőben!

Az az érdekes, hogy az a bizonyos mindenki megőrült olyannak tűnik, mintha mindenki ugyan azt a tablettát szedte volna. Van ebben egy napi divat.

Ma mindenki valami roppant furcsa helyre tudott lepakolni. Már a 4. utcát állja el egy kamion.

Ma mindenki szembe akar menni a forgalommal. Még ott is, ahol egyébként nem szokás.

Ma minden gyalogos azon ügyködik, hogy végre elüsse valaki.

Ma mindenki az út közepén találkozik a húszéve nem látott barátjával, és áll meg húszpercre beszélgetni.

Ma mindenki dudálni akar.

Ma mindenki azon van, hogy elém vágjon.

Ma minden taxi az út közepén áll meg.

Ma mindenki csigalassan megy.

Ma mindenki gyorsan megy, és ideges.

Ma mindenkinek az utolsó pillanatban jut eszébe a taxisnak fizetni, így az 20 percet áll a forgalom közepén, míg az utas egyesével kiszámolja az aprót stb...

Persze el kell gondolkozni azért az ilyeneken, hiszen erről van egy régi vicc is.

Kovács nagyban vezet a reggeli forgalomban, amikor bemondják a rádióba:

- Az utakon vigyázzon mindenki! Egy örült szembemegy a forgalommal!!

Mire Kovács:

- Mi az, hogy egy?? Én már a huszadikkal találkozom...

De én akkor is azt vallom, hogy bár nekem is lehetnek rossz napjaim, vannak azért olyanok, amikor valami tényleg van a levegőben. Egyik nap már nem bírtam, hogy mindenki elém ugrál, amikor tolatok, és inkább megálltam, hogy megvárjam, elfogyjon a nép mögülem. Erre az egyik nekem jön. Persze egy autót nehéz észrevenni az út közepén.

Arra gondolok, hogy kora reggel, amikor még takarékon van a város (mert ugyebár Isztambul nem alszik soha), akkor egy taxisnak eszébe jut, hogy fordítva is bemehet az utcába. Persze ő akkor még könnyen megteheti, mert kicsi a forgalom. De ezzel elindít egy olyan dominót, ami egészen estig nem fog megállni. Mert ha ő fordítva bement, akkor más is bemegegy. Ezzel pedig a szabályosan közlekedőt arra kényszerítik, hogy másik utcába menjen. Fordítva a megszokottal. És így tovább...

Ugyan ez igaz a parkolásnál is. Valaki odaállt Józsi helyére. Így Józsi keres egy másik helyet. Persze nem talál, így jobb híján odaáll, ahova nem kellene. Csakhogy ott más szokott állni (neki sem kellene, de az már más kérdés). Úgyhogy a másoknak is új helyet kell keresnie. És mivel Isztambulban a parkolóhelyek kb. a második Világháború idején elfogytak, így valakinek mindig odébb kell mennie.

Mindez így teljesen rendben is van. Na de mitől dönt úgy a fél város, hogy márpedig aznap az út közepén kell megbeszélni a napi kalandokat? Ez örök rejtély marad...

Tehát aki Isztambulban vezet, figyeljen oda a napi divatra is!

Ez alól persze kivételek a , akiknek egészen biztosan fizikai fájdalmat jelent, ha egyszer szabályosan közlekednének.

2015-11-27

Ki vállalja, hogy megtanítja a törököket gulyást főzni? ;)

Persze csak füstölt szalonna nélkül!

Üzenet a Konzulátustól:

Tisztelt Honfitársaink!

Isztambul Şişli kerületének önkormányzata indulni kíván az Egyesült Államok Ankarai Nagykövetsége által kulturális örökségvédelem témájában kiírt pályázaton.

Şişli a kerületében (vagy Isztambulban) élő nemzetiségek nemzeti konyháit szeretné bemutatni és felajánlotta a magyar részvétel, a magyar konyha megismertetésének lehetőségét is.

A program keretében 2016. május-június során „gasztronómiai műhelyeket” szerveznének, ahol kb. két hónapon át, heti bontásban kellene órákat adni 15 fős csoportoknak (1-2 óra / hét).

Ezt követően augusztus-szeptember során a Maçka Sanat Parkban tartanának kulturális-gasztronómiai fesztivált, majd később bemutatnák az egész eseményről (az órákról és a fesztivál) készített könyvet.

Kérjük, hogy azon kedves érdeklődők, akik szívesen vállalják, hogy csoport előtt magyaros ételeket készítenek és az ételek készítésére megtanítanak a csoport résztvevőit, szíveskedjenek november 30-án hétfő reggelig az Isztambuli Főkonzulátus e-mail címén jelentkezni. Nem szükséges szakács végzettséggel rendelkezni, főzni szerető lelkes jelentkezők részvételét várjuk.

Előre is köszönjük.

Üdvözlettel,

Magyarország Isztambuli Főkonzulátusa

Consulate General of Hungary, Istanbul

METROCITY A Blok, Kat.6.

Büyükdere Cad. No. 171.

1. Levent – 34330 ISTANBUL

Tel.: +90 212 317 9214

Fax: +90 212 317 9218

E-mail: mission.ist@mfa.gov.hu

Hajrá hajrá!

2015-11-30

Törökország két világ, a kelet és a nyugat találkozásánál fekszik.

Valójában inkább 3+1, Európa, Afrika, Ázsia és a Közel-Kelet metszéspontjában. Néha meg éppen a tűzvonalban (na jó, az ismert történelem jó 10.000 évében jellemzően ott volt).

Ha viszont már ilyen jó helyen van, akkor miért is ne lehetne a világ közepe?

A jelenlegi kormány már jó ideje azon dolgozik, hogy Isztambul legyen a világ közepe. Végül is nem egyszer már betöltötte ezt a szerepet (pl. Római Birodalom).

Jelenleg a leglátványosabb ebben a projektben. Ami a tervek szerint tényleg a három+egy kontinens központja lenne. A Török Légitársaság (THY) már most is úgy reklámozza magát, hogy több, mint 200 célállomással rendelkezik. Minden esetre a . Csak éppen W-vel kezdődő nincs.

Kevésbé ismert, hogy hasonló történik a hajózás terén is (ennek része pl. a tervezett). Csak persze nincs minden országnak tengere, bár elvileg Budapestre el lehet jutni hajóval is Isztambulból. Meg kevésbé látványos, hiszen az utasok ma már csak nagyritkán hajókéznak.

Viszont szemben a légiközlekedésnél, nincs lehetőség, hogy más úton menjenek. Így a Boszporuszon mindenképpen át kell haladni annak a hajónak, amelyik a Fekete-tengerre megy. Mondjuk a Fekete-tenger nem az Atlanti-Óceán, és a Boszporusz sem Panama, de azért még így is eléggé méltó helyet foglal el a viziközlekedésben. Az I. Világháborúban pl. elég komoly csaták folytak a birtoklásáért.

És ott van még a vonat. 2013-ban elkészült a Maramaray Boszporusz alatti szakasza. Így pedig elvileg Londontól Pekingig egy menetben lehet metrózni. Úgyhogy senki ne aludjon el a londoni metróban, hacsak nem tud kínaiul. Más dolog, hogy az ilyen rövid távolságoknál, mint Budapest-Isztambul sem lehet átszállás nélkül közlekedni... No de nagyobb gond, hogy a Maramary jelenleg csak 5 megállóból áll. Utána a fű következik. Így jelenleg egyáltalán nincs bekötve semmilyen hálózatba.

Tehát láthatjuk, hogy vannak törekvések, hogy Isztambul legyen a világ közepe. De legalább egy olyan pontja, mint Szingapúr, vagy London.

Csak vannak nehézségek ebben. Isztambul eléggé toldozott foltozott. Jóformán az elmúlt évszázadokban állandóan az történt, hogy kiegészítették. És mostanra eljutottunk már oda, hogyha bármi akar készülni, azt kb. 80 km-e a városközponttól kell megtenni. De egyáltalán hol a városközpont? Vagy melyik központ a városközpont?

Lényegében a 3. repülőtéri terv is arról szól, hogy oda egy egészen új városközpont épülne. Csak hát ugye nem robotok fognak dolgozni, így valahogy az embereket is oda kell juttatni. A másik felét pedig, amelyik pont hogy Isztambulba jönne, őket pedig a városba kellene bejuttatni. Ja jól emlékszem, olyan szerény 50 perc lenne a metróvonal a 3. repülőtérrel az Atatürk reptérre. Onnan még kb. 50 perc a belváros, onnan még 40 a túloldal, és onnan még jó 50 haza. Annak, aki Ázsiában lakik. Sokat nem aludna otthon, az biztos.

Éppen ezért a mostani választásoknál (ami már elmúlt) az ellenzék azt a tervet hozta elő, hogy hagyjuk az egészet, és inkább építsünk egy teljesen új várost. Mégpedig Törökország mértani közepére. Ráadásul ott fából sincs sok, így mindenki annyit betonozik, amennyi jólesik.

És egy ilyen nemcsak eredményében, de már az építésében is jót tenne a gazdaságnak: rengeteg embernek és cégnek adna munkát, stb... De amikor már kész van, akkor is legalább kétmillió embernek adna munkát.

Egyedül a hajózás az, ami érdekesen veszi ki magát, hiszen Törökország közepén nincs tenger (éppen ezért a közepe). Szerencsére nem valami gigantikus csatorna építésében gondolkodnak, hanem vasútvonalban, ami északon Samsun és Trabzon, délen pedig Mersin és Iskenderum lenne a fő kikötő. Ebből az északi nem igazán érthető, mert ha már odáig elvitték a termékeket, akkor az út felét már megették a Fekete-tengeri országok felé. Ha pedig pl. Európába akarnának szállítani, akkor minek a Boszporuszon megint áthajóztatni... Sokkal egyszerűbb akkor már direkt a déli kikötőket használni (meg az egész központot oda építeni)... Ej, nem játszottak ezek a Civilization játékkal....

Természetesen az egész 2023-ban lenne kész, a Török Köztársaság 100. születésnapjára. Ehhez kérték a választókat, hogy nyerjék is meg a választást. Ami nem sikerült, így ez a központosítás egyenlőre elmarad...

Nem ez lenne az első kísérlet, hogy kimozdítsák a központot Isztambulból. Amikor az I. Világháborúban a szövetségesek kis híján, majd a szultán engedélyével játszi könnyedséggel elfoglalták Isztambult, akkor Atatürk, a hadvezér és taktikus, úgy látta, hogy mindenképpen a szárazföld belsejébe kell az új központot kialakítani. Ez lett Ankara.

Akkoriban is hasonló tervek alapján dolgoztak. Bár inkább a szükség hozta a helyszínt. Ankara ugyanis biztonságos távolságban volt a tengertől, azaz a szövetséges hajóktól és így a hadseregektől. De minden várost viszonylag gyorsan el lehetett érni.

Nem mellékesen egy már létező város állt ott. Erőddel, sziklával, élelemmel, titkos járatokkal. Vagyis ha nagyon szorult a hurok, akkor sem a síkságon kellett volna védekezni.

A háború után pedig már adva volt a helyszín, ahol egyébként is berendezkedtek, parlamentet alapítottak, stb..

Mára Ankara Törökország második legnagyobb városa. 5 millióan lakják. Ez fél Magyarország. De Isztambulhoz képest csak a harmada (nem hivatalosan pedig a negyede). És még Bursa és Izmir is nagyon jön fel. És ők is a nyugati parton vannak.

Az ellen nem sikerült tenni semmi, hogy Ankara átvegye a vezetést az ország nyugati partjától. Persze Ankarában van minden, de a gazdasági élet Isztambulban és a környékén (Bursa, Izmir) zajlik. Az isztambuliaknak meg is van a véleményük az ankaraiak munkatempójáról.

Így jó kérdés, hogyha tényleg sikerülne egy ilyen új kereskedelmi várost építeni, akkor meg tudná-e tartani a központi szerepét. Főleg ilyen vetélytársak mellett, mint Isztambul. Ahol igencsak jelentős a kiskereskedelem. Ami azt jelenti, hogy a 14-15-17-20 milliós lakosságnak kb. 100% rendelkezik üzleti tapasztalattal. Ha mással nem, eladott egy szőnyeget valamelyik turistának.

Mindehhez hozzájön, hogy amikor Ankarából fővárost csináltak, akkor az emberi erőforrás jelentős részét Isztambulból szívták el (és rengeteg magyar is dolgozott ott). Ennek eredménye, hogy az 1950-es évekre Isztambul majdnem összeomlott. Egy új központ is Isztambulból vinni el az embereket? Bár most már van bőven!! Én pl. a szomszédomat nagyon szívesen dobozba raknám, és elküldeném oda.

Kíváncsi lennék, hogy van-e olyan blogolvasó, akinek Canberra-val, Ausztrália fővárosával vannak tapasztalata, ismeretei. Ott találunk még hasonló helyzetet. Ha van ilyen, léci írjon róla pár sort! :)

Kösz! :)

2015-12-01

Isztambul egyik kedvelt szimbóluma a Galata-torony.

Ez, ami igazándiból nem is török. Meg nem is az igazi Galta-torony. Meg nem is azért építették.

De ami igaz, hogy tényleg úgy építették, hogy évszázadokig fennmaradjon.

Valójában nem ez az igazi Galata-torony. Az valahol Európában van. Talán már téglá formában szétszorva az országokban.

Még a IV. Keresztes hadjárat idején vitte haza valaki. Persze úgy könnyű, hogyha nincsenek súlykorlátok meg kézipoggyász méretek meg akadékoskodó check-inesek!... Úgyhogy az eredeti ott van valahol... Talán éppen az egyik tégláján ülsz, amikor ezeket a sorokat olvasod!

Erről lehetne is egy jó kis sci-fit írni. A tornyok téglái 1500 évvel később egy közeli aszteroida hatására (mely tele volt pszi/chi/fekete energiával vagy csak koffeinnel) felébrednek, és újra össze akarnak állni. Így elkezdenek a közelükbe lévő emberekkel kommunikálni. Akik persze mit sem sejtve éppen rajtuk ülve facebookoznak. Csak azt veszik észre, hogy hirtelen egy szépfiú/széplány írogat neki privát üzeneteket. Vagy akár álcázza magát, és így jut el a tömegekhez...

De akárhogy is, végül a hívők csak elviszik a téglákat az eredeti helyére, és ott összerakják a tornyot. Ami így

életre kell, és megmenti a világot, és közelebb húzza a Marsot, amire az emberiség egy része átmenekül

életre kell, és eljön a világ vége, mert közelebb húzza a Marsot, ahonnan mindenféle csápos, de nem zöld lények intelligens mosóporokat hoznak, és kimossák az emberiséget. Ami így megszabadulván a bűntől, lecseréli a sorozatokat dög unalmas eseménytelen csöpögős balettműsorokra. Ezzel pedig az emberiség is cseppfolyóssá válik és felszívódik. egész egyszerűen felborul, és beledől a Boszporuszba. A fiatalok pedig levonják a tanulságot, leiratkoznak a FB-ról, és inkább fizika, statisztika és térgeometria klubokba fognak járni. készen lesz, és elkezd karácsonyi dalokat énekelni.

De menjünk csak vissza a Galata-torony 2.0-ra! Ez az, amit ma is látunk.

Persze nem, mert az eredeti párszor leégett, felborult, a villám is belecsapott. Így jelenleg valahol a 6.5-ös verziónál tartunk.

Amit ma láthatunk, abban az az érdekes, hogy valójában semmi érdekes nincs benne. Ez egy

sima torony, amit egész egyszerűen ide építettek a város sarkára 528-ban. És mivel ez amolyan sarok torony volt, meg jó magasan is állt, akkor már úgy gondolták, megcsinálják rendesen.

Az elején még fából készült. De mivel tűztoronyként funkcionált, várható volt, hogy előbb-utóbb le fog égni. Ez az átok mindig ott kísért ezeknél a tornyoknál. Úgyhogy 1348-ban úgy döntöttek, hogy most már igazán tartóssá megépítik.

Nem volt a tervben olyan, hogy évszázadok múlva ez legyen Isztambul egyik szimbóluma, vagy hogy mindenki ezzel akarjon majd fényképezkedni. Az viszont tervben volt, hogy évszázadok múlva is meglegyen.

A manapság készülő dolgok viszont inkább pont fordítva vannak. Fontos, hogy mindenki róla beszéljen, az viszont már kevésbé fontos, hogy 1-2 évnél és tovább megmaradjon. És igazándiból teljesen mindegy, hogy épületről, telefonról, autóról, stb... legyen szó. Ha esetleg 5 év múlva is egyben van a termék, akkor az nemhogy csoda, de még ellent is mond az üzleti tervezettel.

Mindezzel szemben a Galata-torony építői és tervező(i) nem ilyen szempontokat néztek. Egyszerűen azt akarták, hogy tartós legyen. De ha már Isztambul egyik legmagasabb pontjára készült, akkor az nézzen is ki valahogy. Hiszen a mindenki láthatja, aki csak Isztambulba érkezik.

Egy tökéletes munkát akartak végezni. Ez a torony nem szultáni, császári rendelésre készült. A tervező neve sem maradt fel. Nincs ebben semmi hírnév, vagy más. Ezek az emberek azzal állítottak emléket maguknak, hogy az épületük még évszázadok múlva is megvan.

Voltak persze olyanok is, akik pocsék munkát végeztek. Az ő épületeiket ma már nem látjuk. A Steve Jobs önéletrajzi könyvben (Walter Isaacson) arról mesél, hogy az apja azt tanította, azokat a részeket is pontosan dolgozza ki, amelyeket soha senki nem fog látni. A ma fennmaradt sok sok régi épületnél is felfedezhetjük ezt a szemléletet. Ilyenek pl. a katedrálisok tetején lévő vízköpők.

Ha majd Isztambulban járunk, figyeljünk ezekre a részletekre is! ;)

2015-12-02

Csak eljutottunk idáig is. December! Az év utolsó hónapja! Jön a hó!

Bár mondjuk éppen 18 fok van kint, a Boszporusz partján és süt a nap.

Tudjátok mit? Mára nincs bejegyzés, kiülök inkább a tenger partra simitet enni és teázni...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pár perccel később...[/caption]

Hála a technikának a tengerpartól is tudom folytatni, így nem maradtok beírás nélkül.

Tehát december, és jön a tél. A hétvégén volt már egy kicsit csípősebb idő, így a fák nagy hirtelen ledobták az összes levelüket. Úgy nézett ki, mintha a hó esne. Nemcsak pár levél szállingózik, mint valami romantikus novemberi romantikus filmben, ahol fúj a romantikus film és a romantikus nő kergeti a romantikus fiút, aki meg talál egy romantikus levelet, ahol... szóval nem olyan. Itt úgy hullottak a levelek, hogy alig láttam ki a kocsiból.

A december mindig is érdekes Isztambulban. Itt van a Boszporusz, ami fenekestől felfordítja az időjárást. E miatt pedig minden tél más. 8 éve volt nagyon izgalmas. Kabát nélkül, pólóban szilvesztereztünk a Boszporusz partján. A következő évben pedig majdnem csónakban. Mert úgy esett az eső. Tavaly pedig nagy hó volt. Igaz, már márciusban, pedig februárban már vettük elő a nyári ruháinkat.

A tél közeledtével minden évben külön móka a hó megérkezése. Persze a keleti Erzurum tartomány hegyes vidékén már szeptemberben leesik az első hó, de olyankor az még nem hír az Isztambuliaknak. Amikor 38 fok van a városban, akkor senki nem rémül meg az olyan hírtől, minthogy jön a hó.

Ezért valamikor decemberben, amikor már érezhetően kezd hideg lenni, akkor kiküldenek Erzurumba egy olyan riportert, aki valamelyik déli tartományból való, és havat is bizonyára csak az Instagramon (ne mindig csak a Facebookot szidjuk) látott. Ő persze teljes lelkesedéssel, maximális adrenalinnal számol be, hogy találkozott a hóval. És ilyeneket lehet megtudni tőle, minthogy a hó hideg, nedves, pihe könnyű. Néha még meg is kóstolják. Olyankor pedig előjön, hogy nem a sárgát kéne...

Mindeközben előkerülnek a helyi csintalan diákok. Ők persze megszokták az időjárást és ez nekik csak hűvös, nem hideg. Mindjárt ki is szúrják a didergő riportert, aki megpróbálja magát nem leszúrni egy jégcsappal. Meg a riportert, aki helyhez kötött, hiszen odafagyott. Persze, hogy a gyerekek mindjárt mindkettőt jól megdobálják hógolyóval..

Aztán eljön az is, amikor már Isztambult fenyegeti a tél. Isztambul megye pedig nemcsak a tengerpartból áll, hanem néhány csinos, közepes magasságú domb is található. Ezek egyike

a média törzshelye, ahova ilyenkor, november végén - december elején kiköltöznek sátorral, hogy amint meglátják az első hópelyhet, mindjárt élő adásban közvetítsék. És akkor az X-csatorna elsőként bemutatja: hó Isztambulban!!! Flash! Breaking News! Minden más hír törölve!!!

Külön élmény az a már-már survivor-típusú előadás, amikor a riporter olyasmivel találkozik, mint a befagyott patak. Majd elkezd bortal bökdösni, követ dobál rá, majd pedig megpróbál rálépni. Én komolyan szurkolok nekik, hogy csak most ne, csak az idén ne, csak ez egyszer ne forduljon elő!! De eddig minden évben végül csak elcsúszott a riporter és fenékre ült!

Nem is tudják milyen veszélyes az, amit csinálnak. A kedves tv-néző a röhögéstől könnyen félrenyeli a pattogatott kukoricát!!

A december egyébként amolyan sima hónap Törökországban. Ami viszont érdekes benne, összehasonlítva egy európai decemberrel, hogy itt is most zajlik az év vége. Ugyan úgy, most kell befejezni az elmaradt dolgokat (és ilyenben a törökök aztán nagyon jók: elmaradt dolgokat összehalmozni + azokat befejezettek nyilvánítani). Ugyan úgy gyorsan, még a pénzügyi év zárása előtt el kell adni a raktáron felgyűlt felesleges kacatokat, stb... Csakhogy mindehhez 4 hét áll a rendelkezésre. És közben nem kell a karácsonyi lapokkal bíbelődni.

Így összességében sokkal kisebb a stressz, mint Európában. Relatív persze.. Itt azért karácsonyi hajtás nélkül is mindennap megvan a saját élménye.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karácsony bazár[/caption]

De ha már Karácsony! Ha valaki azon gondolkozik, hogy Isztambulban lép át / libben át / zuhan át az új évbe, akkor érdemes tudni, hogy van Karácsony Isztambulban. Csak éppen a Mikulás (), a Karácsony meg az Új Év szépen egyben, december 31-én van letudva.

A város azért karácsonyi díszbe van öltözve (főleg a plázák (törökül AVM)), és minden tele van ünnepi akcióval. Csoki mikulást is egyre több helyen találunk (IKEA, Migros, Macros, CarrefourSA és kisebb boltok), és rengeteg helyen árulnak szép, furcsa, vagy csak nagyon furcsa díszeket is.

Kadıköy pl. ilyenkor tele van mikulást és karácsonyi díszeket áruló helyekkel. Eminönüben pedig a fűszer bazár melletti papír bazár ilyenkor teljesen átalakul karácsonyi bazárra. Itt pedig vehetünk mindent, amivel csinossá (vagy éppen rondává) tehetjük a lakásunkat. Karácsonyfák kaphatóak bármilyen színben. Tényleg bármilyenben. Légy trendi, és neon-narancssárga fával töltsd az ünnepeket. A díszítéssel se vacakolj. Kis felárért a bazárban mindjárt ki is dekorálják. Már csak a repülön kell megkérni a stewardesseket, hogy a szépen feldíszített karácsonyfát ne hajtogassák össze és gyűrjék be valamelyik poggyászszekerekbe. Miért is ne állhatna az ajtóban az utazás ideje alatt?

Ne, de ezekről majd bővebben. Idén is bejárjuk ezeket a helyeket, megnézzük a kommandós mikulás divatot is. De a lényeg, hogy december közepén-végén nagyon különleges élmény várja a turistákat. Nem is beszélve az újévi piros-fehérenemű őrületről! :)

Előre a decemberbe!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Új év pirosban[/caption]

2015-12-03

- Jó reggelt!
- Igen, az a nevem. És önt hogy hívják?
- Szépnapokat!
- Magának is!

A török nyelv egyik izgalma, hogy nagy izgalma, hogy nagyon sok mindennek megvan még a jelentése. Hiszen a nyelv még fiatal.

A magyarban valószínűleg nagyon kevesen tudják, hogy mit is jelent pl. a Csaba, Gergő vagy István. Vagy az, hogy Buda, és Pest. A törökben ezzel szemben a helységnevek és a személynevek őrzik a jelentést, hiszen a mindennapokban is használatos szavakkal találkozhatunk.

Ez pedig merőben izgalmas lehet egy anyanyelvű töröknek, hogy nem Bélával beszélget, hanem Tengerrel, Vassal, Földdel, vagy akár Narancssal. Még jobb, hogy leülhetünk egyet teázni Háborúval és Békével is.

Szinte az összes napjainkban használatos névnek könnyen meg lehet találni a jelentését (Atatürk pl. Ata = apa, türk = török). Ez alól kivételek a külföldről behozott nevek, mint a keresztény (pl. Meryem), zsidó (pl. Yako) vagy az arab (pl. Ali) származásúak.

Általában a fiúknak valami erős, hősies, vagy ehhez hasonló férfias nevet szoktak adni. Ilyen lesz a vas (Demir), föld (Toprak), tiris (Kaplan), okos (Kemal) stb... Ezzel szemben viszont a lányok pont fordítva, kedves, virágos neveket kapnak, ahogy ez pl. a magyarban is gyakori. Mint pl. rózsza (Gül - ne keverjük a Gül családnévvel), eső (Yağmur), boldogság (Saadet) vagy ég (Sema).

Vannak viszont olyan nevek, amikről egyértelműen nem lehet eldönteni, hogy lányhoz, vagy fiúhoz tartozik. Ezek éppen úgy lehetnek kemények, határozottak, mint puhák és selymesek. Ilyen pl. a tenger (Deniz). Bár ő lehet szeszélyes is, mint jellemzően a Fekete-tenger. Azt pedig mindenki döntse el, hogy a szeszélyes inkább férfi vagy női név.

További érdekes, szintén mindkét nemhez tartozó név a Yeter. Általában ott használják, ahol nagyon sok gyerek születik. És már senkinek sincs ötlete, hogy a nyolcadik, kilencedik gyereknek mi legyen a neve. Meg arra sincs ötlete, hogy minek kellett ennyi. És ilyenkor csak annyit mondanak, hogy Yeter!!!! (elég lesz már!!!).

Ha ilyen nevű egyénnel találkozunk, akkor biztosan tudhatjuk, hogy ő a legfiatalabb a családban. És ha vele szeretnénk megházasodni, akkor gondoljunk arra, hogy nagyon sok rokonunk lesz az esküvő után. Nagyon, nagyon sok.

Amennyiben valamennyire sikerült a török nyelvet elsajátítani, érdemes a családnevekre is odafigyelni, mert ők is beszédesek. Természetesen a klasszikusok itt is megtalálhatóak, amelyek valamely szakmából alakultak, mint pl. a Bayraktar (Zászlós, katonai rang), vagy a származás, mint pl. Öztürk (ótörök).

Ami viszont itt érdekes, hogy a -fia (oğlu) milyen gyakran szerepel. Pl. Tavukçuoğlu. Ő a tyúkosnak (tyúkárusnak) a fia. Kivéve, ha a lánya. De mivel ez családnév, a lánynak is ez lesz a neve. Pl. Yağmur Tavukçuoğlu. Tesség lefordítani magyarra! :)

De ilyen izgalmas családnevek is vannak, mint pl. Üçkardeş. Azaz Háromtestvér. Itt a szülőknek nagyon oda kell figyelniük, hogy meglegyen a kellő létszám!

És a végére a címbe szereplő példa: Mert bizony ilyen név is van, mint hogy Jóreggel (günaydın), Meg olyan is, mint a Szépnapiok vagy Viszlát (İyigünler). Jóéjszakát viszont nincsen...

Pedig a törökök esetében az éjszaka mindig romantikus hangvételű. Ha egy lánynak udvarolni akarunk, érdemes azt mondani, hogy olyan sötét a haja, mint az éjszaka (nem a feje, hanem a haja!!).

Persze csak akkor mondjuk, ha nem szőke.....

2015-12-04

A nemrég volt szó.

Egyik-másik elemét nézzük meg közelebbről és elemezzük.

Mivel a sorozatok leginkább izgalmas két elemével, a széplánnyal és a szépfiúval, nem foglalkozhatunk, hiszen az olvasók között vannak házások is (különben is az internet 80% az ilyen elemzésekkel foglalkozik), így a harmadik legérdekesebb marad: a zene!

Mint már kitértünk rá, egy sorozat sikerének elengedhetetlen része a zene. Olyannyira, hogy sok sorozatban ez az egyetlen élvezetőt találjuk.

Egy zene nemcsak meghatározó része a sorozatnak, hanem az azonosítója is. Akkor sikeres, ha az utcán mások is dúdolják, és mindenki tudja, hogy melyik sorozatról is van szó.

Régebben inkább instrumentális zenék voltak, mint pl. a is. Mostanában viszont inkább az "énekelhetőek" a divat. Amelyek szerintem jobbak. Mert ugye énekelhetőek. Viszont a külföldre exportálást nehezíthetik. A népszerű török zenéknél ugyanis a mondanivaló kiemelten fontos (erős kivétel a Hadise Düm-tek-tek dala). Így nem egyszerű a fordítás.

Szerencsére ma már létezik olyan, mint a Spotify, így az ember nincs arra kényszerítve, hogy a kiadók bénázása miatt törvénytelen dolgot tegyen. Így össze tudtam gyűjteni a népszerű sorozatok zenéit.

És akkor kezdjük is mindjárt a cíművel. Róla egy egész album is készült!

[iframe

src="https://embed.spotify.com/?uri=spotify%3Aalbum%3A31MbmqxfGzRLm08mAFD0MI" width="300" height="380" frameborder="0" allowtransparency="true"]

kiralik ask

Ez persze nem az összes zene, ami a sorozatban elhangzott. Sokkal inkább egy amolyan zenejáték, ahol az egész történetet újraélhetjük. Tele jobbnál jobb részekkel.

De mint tudjuk, rengeteg olyan zene volt a sorozatban, amelyik csak úgy, háttérként szerepelt. Pl. egy keringőben. Ők nincsenek rajta ezen a lemezen. Holott igencsak jó számokkal találkozhattunk.

A nagy szerencse, hogy többmilliós (több tízmilliós) rajongótábora van a sorozatnak. Így biztosan lesz olyan, aki pont ismeri azt a számot. És legalább pár ezer, amelyik szintén a dalcímre kíváncsi. Így a net tele van vele, hogy melyik részben melyik zenét hallhattuk. Már csak rá kell találni!

De szerencsére ez se nehéz. Írjuk be a Google-be a sorozat nevét (törökül), és a részét így:
Aşk-ı Memnu 32. bölüm müziği -izle
Aztán keresséjük...

Az Ezel zenéjét is megtaláljuk.

```
[iframe  
src="https://embed.spotify.com/?uri=spotify%3Aalbum%3A5iH8L5bkvNffK3glcLd2JV"  
width="300" height="380" frameborder="0" allowtransparency="true"]
```

Ahogy a -t is.

```
[iframe  
src="https://embed.spotify.com/?uri=spotify%3Aalbum%3A4oN3woSLFWiuf1tS3BmQRp"  
width="300" height="380" frameborder="0" allowtransparency="true"]
```

Ők ugye az ismertebb, Magyarországon is futott sorozatok. Ráadásul azok, amelyeknek a zenéje is jó.

De most lássunk néhány olyat, amit otthon nem játszanak (sajnos).

Az már szerepelt a blogban. Ő egy kellemes gengszteres-rendőrös sorozat, melyben a zene is jó.

```
[iframe width="560" height="315"  
src="https://www.youtube.com/embed/EmrnR6hA4_A" frameborder="0" allowfullscreen]
```

A Kayıp Şehir pont az ellentéte. Ott a zene volt nagyon jó (naja, Sezen Akşu dal.), míg a sorozat katasztrófális... Nem is tartott sokáig. De nem azért, mert a taxisofőrünk majdnem elütötte a főszereplőt.

```
[iframe width="560" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/bbG0Hq-PP_M"  
frameborder="0" allowfullscreen]
```

Szerencsére végül elkerültük a balesetet, így ma élvezhetjük a Poyraz Karayel sorozatot. A főszereplő ugyan az, viszont sokkal-sokkal jobb a történet, meg minden.

```
[iframe width="560" height="315"  
src="https://www.youtube.com/embed/V4wQIHCAyn4" frameborder="0" allowfullscreen]
```

Náluk sokkal híresebb az évekig tartó Yaprak Dökümü, tradicionálisabb török zenével.

```
[iframe  
src="https://embed.spotify.com/?uri=spotify%3Aalbum%3A7IsATld9eGW68ExcsDuVAZ"  
width="300" height="380" frameborder="0" allowtransparency="true"]
```

Aztán volt egy ritka béna sorozat, ismét nagyon jó zenével. Ott megint csak egy ismert profi zenész biztosított a sikert. Mármost a zenei sikert, mert a sorozat úgy bukott alá, mint ahogy a megunt feleség/férj/tanácsadó szokott egy zsákban a Boszporuszon. A zene Teoman érdeme. Született is egy klipp Atiye-vel együtt.

```
[iframe width="560" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/fcU2ykpIG00"  
frameborder="0" allowfullscreen]
```

Nekem egyébként ez a kedvencem. Főleg, amikor berakják a nagykalapácsot a tv mellé... Én is így szoktam a számítógépeket szerelni..

Most pedig a Kiralık Aşk nevű sorozat megy éppen. Abszolút 20 éves lányoknak való. A

zenéje is pont olyan.

[iframe width="560" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/L07FYe4LD98" frameborder="0" allowfullscreen]

Róla még nem készült (vagy csak nem találtuk meg) album. De valaki volt olyan rendes, és . Itt érdemes válogatni! :) Zeynep Alasya - Mucize c. száma pl. egy egészen jó kis lányos dal. Lehet énekelni, lehet rá ugrálni táncolni. Nagy kedvence a török ifjúságnak. Meg az idősebbeknek is. De ők beérik az énekléssel. Az ugrálást kihagyják.

[iframe width="560" height="315"

src="https://www.youtube.com/embed/dwHpruxL2XU?list=PLkaaLhW-ngnxstN2pXRgT1SNPlksWEMDV" frameborder="0" allowfullscreen]

Hasonló kategória a nyár kedvenc sorozata, a Çilek Kokusu. Az ő zenéje ilyen:

[iframe width="560" height="315"

src="https://www.youtube.com/embed/sZ1OTsbDBpw" frameborder="0" allowfullscreen]

Nos, ennyit sikerült gyorsan összeszedni. Látható, hogy egészen jó és igényes dalok is vannak.

Esetleg neked melyik a kedvenced? :)

2015-12-07

A blogban mindig törekedtünk az egyensúlyra. Nincs itt férfi-női megkülönböztetés. Ha egy bejegyzésben kigúnyoljuk a lányokat, akkor egy másikban a fiuk kerültek terítékre.

Most viszont muszáj arról is írni, hogy igen is van különbség a két nem között, ha külföldre költözik.

Pláne Törökországban, ahol közeli a rokonok (és mindenbe beleszólnak). De még országokban is.

Nézhetjük bárhogy, akármennyire is kiegyensúlyozott a társadalom, a leges-legritkébb kivételektől eltekintve a gyereket lényegében az anya neveli. Bármennyit is segítsen az apja, a szülés, és a tej (tápszert esetén is) végül mégiscsak anya részéről származik. És így az anya és a gyerek között egy különleges kötelék jön létre.

E miatt pedig az az előnyös, hogy egy vegyes házasság esetén az anya mozogjon hazai pályán.

De lássuk, konkrétan miért is!

A témát mindjárt két részre kell bontanunk. Egyik a környezethez való beilleszkedés, mondjuk szocializáció, ami nagyrészt a rokoni kapcsolatokat, iskolát, szomszédokat, stb... jelent. Ez az, ami országonként nagyon eltérő. Míg a másikat hívjuk adminisztrációs, bár nem az. Ebbe beletartozik az anyakönyvezés, a dokihoz való rohangálás, a lázcsillapító, stb...

Kezdjük az elsővel, mert az a nehezebb. :) Ráadásul nagyon ország-, és területfüggő. Jellemzően ahogy délre és keletre megyünk, úgy lesznek egyre erősebbek a családi és rokoni kötelékek. És úgy lesz a szomszéd is egyre kíváncsibb, mit főzünk.

Legjobb válasz: disznót!

Itt a blogban is többször előjön, hogy szép dolog külföldre házasodni, ledöntjük a falakat, kulturális hidat építünk, stb... És mindez nagyon jó, amíg csak két ember van együtt. Csakhogy a házassági csomagban benne szokott lenni néhány száz rokon is. Plusz a környezet. Ezt szokták beilleszkedésnek is hívni.

Lényegében két módszer együttes használata, egyensúlyozása történik folyamatosan:

Megpróbálom felvenni a helyiek stílusát,

Úgyis fura külföldi szerzet vagyok, akkor meg teljesen mindegy mit csinállok. Igen, mi egy olyan nép vagyunk, akik az orrukon keresztül isszák a levest. - Itt azért azzal legyünk tisztában, hogy egyúttal kulturális nagykövetek is vagyunk. Bármit is teszünk, azzal nemcsak magunkat, hanem Magyarországot is fényezzük/leégetjük.

Természetesen nem szabad elfelejteni, hogy leginkább saját akaratunkból választottuk az adott országot, nem másikat. Így azért a cél, hogy beilleszkedjünk, elfogadjanak. Ne pedig bandaháborút robbantsunk ki.

Ebben a szakaszban még kb. ugyan azokkal a nehézségekkel kell megküzdenie egy külföldi lánynak és fiúnak is. Törökországban a kulturális különbségek miatt egy lánynak valamivel nehezebb. Hiszen nála elvárják a rokonok, hogyha már a fiúkat elrabolta egy démoni és erkölcstelen személy, akkor azért tudjon főzni, rendesen felszolgálja a teát, és legyen illedelmes. Fiúknál már jóval kevesebb az elvárás. Kb. ha már nem alszik disznóólban, akkor elég. Persze jó, ha van Mercédese, meg éjjel 2-kor is át tud ugrani ha bedöglik a wifi. De lényegében sokat nem várnak el.

De mint írtam, ez országtól, régiótól nagyon függ.

A helyzet viszont mindjárt más lesz, amint megszületik a trónörökös. Hiszen ő már vér szerint is viszi tovább a családot. Előtte azért, ha nagyon gáz, le lehet tagadni a külföldi rokont, meg az furcsa, stb.. De egy unoka már komoly kötéssel jár. Ráadásul ha külföldi az anya, akkor ugye a nevet is viszi tovább.

Itt a lánynak már sokkal jobban kell állnia a vihart. A kulturális különbségek sokkal jobban előjönnek. A helyi rokonok természetesen mindent jobban tudnak (ez részben igaz is, de erre majd a másik részben térünk vissza). A gyereknevelésben pedig alapvető különbségek vannak.

Törökországban az a jellemző, hogy bár roppant erős az anya-gyerek (főleg anya-fiú, még inkább anya-egyszemfiú) között, a nevelés leginkább abból áll, hogy reggel lerakják kicsit, este pedig begyűjtik.

Ha a fiú a külföldi, akkor az legtöbb esetben csak elvárás van: ne legyen láb alatt. Ilyenkor az egész olyan, mint egy női intézet, ahova 3 évre bezárják a gyereket, majd utána engedélyezik a látogatást. Este 6-7-ig. Mert még a legtöbb helyen a nevelés a nők dolga. És ilyenkor a fiúnak inkább azon kell erőlködnie, hogy egyáltalán legyen bármilyen beleszólása a dolgokba.

Ugyan ez van, ha a fiú bennszülött. Csakhogy akkor az ugye azt jelenti, hogy a lány a külföldi (most a vegyes-házasságok a téma). Ő viszont ki lesz téve minden támadásnak, hiszen valószínűleg teljes más elképzelése van a gyereknevelésről (jellemzően mindenben pont a fordítottja).

Csakhogy a dolog nemcsak abból áll, hogy a rokonok, szomszédok, ismerősök, stb. szerint azért nem eszik rendesen a gyerek, mert külföldi az anya és ő biztosan rosszul eteti (holott, valószínűleg pont a helyiek azok akik mindenfélét belepakolnak). De még ott lesz az, hogy a problémák megoldásához (pl. lázas a gyerek) teljesen mások a megszokott technikák. Ezen technika ismeretének hiányában pedig nem tudja a kérdést a gyógyszerésznek sem felrakni. Még jó, hogy ott a helyi férj, aki azt mondja, hogy ő nem ért az egészhez semmit...

Szerencsés esetben a helyi férj partner, és legalább szól a rokonainak, hogy az használni kívánt módszer már 30 éve elavult. Nem, nincs már hintópor.

Tehát ilyenkor duplán érződik a kívülállóság. A lánynak nagyon talpon kell lennie, hogy összehangolódjon a környezetével. Vagy legyen ásója, és kertesháza (vagy egy park, erdő, Boszporusz a közelben).

A nehézségek másik része másban rejlenek. Ezeket gyűjtőnéven adminisztrációnak hívom (amikor a párnámnak tartok mély filozófiai értekezletet, mert más vagy nem tud magyarul, vagy nem érdekli).

De ez nemcsak a tényleges adminisztrációt jelenti. Persze azt is. Hiszen el kell intézni a gyerek papírjait is. Csak olyankor nem lázas, meg egyebek, így az ember 3-4 óra sorbanállás után nyugodtan veszi tudomásul, hogy rossz szobába, rossz épület, vagy rossz kerületbe jött. Isztambulban még gyakori a rossz földrész is.

Itt igazándiból a külföldi lány van előnyben. Hiszen míg ő otthon marad a babával, addig a férj elmehet a papírokat intézni. Ő pedig otthon mozog, tehát előbb-utóbb majd csak sikerül neki.

A probléma inkább olyankor jön elő, amikor orvoshoz kell vinni a gyereket. Itt mindjárt abba futunk, hogy a szótárak nagyrésze nem a gyereknevelésre vannak kihegyezve.

- Az ön gyerekének a problémája $\text{Q}\check{\text{z}}\text{Nj}\check{\text{g}}\text{o}\check{\text{z}}\text{d}\text{L}\text{p}\check{\text{a}}\check{\text{e}}\check{\text{t}}$. Egyszerű. Már csak a $\text{H}\check{\text{r}}\check{\text{s}}\check{\text{h}}\check{\text{u}}\check{\text{q}}\check{\text{u}}$ -t kell megcsinálnia, és máris rendbejön.

- Hogy mondja??? Mi a baja?

- $\text{Q}\check{\text{z}}\text{Nj}\check{\text{g}}\text{o}\check{\text{z}}\text{d}\text{L}\text{p}\check{\text{a}}\check{\text{e}}\check{\text{t}}$. De aggódjon, mert naponta csináljon vele 4 $\text{H}\check{\text{r}}\check{\text{s}}\check{\text{h}}\check{\text{u}}\check{\text{q}}\check{\text{u}}$ -t és sec-perc alatt jól lesz.

- Egy pillanat, hoztam magammal szótárt is. Itt van ilyen, hogy Az én nevem Béla. Szeretnék venni 1 kiló kenyeret. Lejössz velem a tengerpartra? Meg olyan, hogy Szeretnék beiratkozni kosárfonó tanfolyamra. Ezek valamelyike az?

Erősen érezhető, hogyha a gyerek anyja mesterfokon beszéli a helyi nyelvet és ismeri a helyi kultúrát, módszereket, sokkal könnyebben tud szót érteni a doktorral.

Hasonló, de mégis más a probléma a gyógyszereknél. A Magyarországon kapható, ismert gyógyszerek nem feltétlenül találhatóak meg külföldön is. Vagy ha igen, jó eséllyel más a nevük. De még ha ugyan az a nevük, akkor is lehet más a dózis, méret, stb.. Ha lázas a gyerek, hiába skype-olok haza, hogy mit adjak be, ha egyszer ilyen nincs a helyi patikákban.

Attól pedig óva intek mindenkit, hogy otthonról hozzon magával gyógyszert (ritka esetektől eltekintve persze). Hiszen ha beadjuk az otthoni lázcsillapítót, és mégis el kell menni az orvoshoz, ő nem fog tudni mit kezdeni egy számára ismeretlen gyógyszer hatása alatt álló beteggel.

Itt megint akkor járunk jobban, hogy az a személy, aki állandóan a gyerek mellett van (ez pedig legtöbbször az anya), az helyi. Mert akkor el tudja mondani a dokinak, gyógyszerésznek, hogy mi a probléma, és meg is érti az instrukciókat.

Ráadásul ismeri a hagyományokat is, hogy pl. mit szoktak adni, ha lázas a gyerek, hol lehet ragtapaszt kapni, hova kell venni ha vérzik a feje és kit kell megverni, ha kicsúfolták az óvodában

Akár mennyire is sikerül egy külföldi országban belerázódni a nyelvekbe, helyi szokásokba, a gyereknevelés közben olyan szituációk jönnek elő, amikre nem készít fel senki. Pláne nem a szótár, vagy a nyelviskola. Ilyenkor pedig a helyinek a tapasztalata, nyelvismerete, kultúra ismerete nagyon sokat számít. Mivel pedig a gyerek leginkább az anyjához kötődik, így az az előnyös, ha az anya a helyi.

Ez pedig azt jelenti - amennyiben szeretnénk fenntartani a feltételt, hogy vegyes házasságról van szó és ....most kellene szépen fogalmazni... nem furcsák a szülők - akkor a külföldi szülőnek a fiúnak kell lennie.

Vagyis a fiúnak lesz könnyebb egy vegyesházasságban

2015-12-08

Volt már szó Atatürk fogadott gyerekeiről.

Így most legyen szó a szüleiről!

[caption id="" align="aligncenter" width="220"] Ali Rıza - Forrás: Wikipédia[/caption]

Atatürk apja Ali Rıza Effendi. 1839-ben született Szalonikiben. És ott is halt meg 1888-ban. Ez persze nem jelenti azt, hogy ne hagyta volna el a várost! Sőt! Annál is inkább, mivel az Olimposz-hegy melletti oszmán-görög határon teljesített szolgálatot.

1871-ban házasodott össze Zübeyde Hanım-al, aki később Atatürk anyja is lett. Ekkor még Szalonikiben éltek, ahol 3 gyerekük született: Fatma, Ahmet és Ömer. Fatma 3 évvel később TBC-ben meghalt.

1876-ban Ali Rıza belevágott az ekkor felfelé ágazó fakereskedelembé. A család pedig átköltözött egy másik kerületbe. A költözés után a másik két gyerek is meghalt.

Ebben az új házban 1881-ben született még egy gyermek, 1881-ben. Ali Rıza egykori, korán elvesztett testvérére akart emlékezni, így a Mustafa nevet adta neki (ő kapja később a tanárjától a Kemal, a néptől pedig az Atatürk nevet). Majd pedig az ötödik gyerek, Makbule is itt született. Volt egy hatodik is, Naciye, de ő is korán meghalt. Atatürknek végül egy 1 testvére nőtt fel, a nővére, Makbule Atadan.

Ali Rıza 1888-ban, valószínűleg betegségben halt meg. Egyes források 1893-at mondanak, és hosszú betegséget.

Mivel korán meghalt, Atatürk későbbi életében nem sok jelentőséggel bírt. Valószínűleg ha életben marad, akkor Musztafa favágó lett volna, nem pedig Atatürk.

[caption id="" align="aligncenter" width="220"] Zübeyde Hanım - Forrás: Wikipédia[/caption]

Zübeyde Hanım, nem sok történelmi cselekedettel rendelkezik. Egy nagy ember anyja. Mégis a törököknél nagyon erős az anya-fia kapcsolat. Főleg így, hogy a gyerek apa nélkül maradt. Éppen ezért nagyon ismert és elismert személy. A törökök ismerik, emlékét több iskola neve is őrzi.

Róla nincs sok információ. De ez leginkább annak tudható be, hogy ő nem volt forradalmár, seregeket sem vezetett, de még csak Trójai háború sem tört ki miatta. Se tízéves, se valami akciós hosszú-hétfvégés sem. Viszont tudjuk, hogy sokszor a nagy ember azért tudott sikeres

lenni, mert volt mögötte valaki, aki az otthon biztonságát nyújtotta.

1857-ben született, szintén Szalonikiben. 14 éves volt, amikor összeházasodott Ali Rıza-val. Aki egyébként egy szőke kékszemű lányt szeretett volna. Nem is gondolt arra, hogy egy 20 évvel fiatalabb, feketehajú lesz a felesége. De legalább a kék szem összejött. Még ha sötétkék volt is az a kék.. attól még kék..

Ali Rıza halála után a család Zübeyde hanım bátyához, Hüseyin Bey-hez költözött. De Zübeyde hanım nem akart a testvére terhére lenni, így újra megházasodott. A vámparacsnök Ragıp Bey lett a férje, akinek már 4 gyere volt.

Atatürköt bár a saját apja halála nem viselte meg, nem tudta elfogadni a mostoha apját. A Balkán-háború után Zübeyde hanım elvált. Az Oszmán Birodalom pedig elvesztette Szalonikit. Így a család Isztambulba költözött. Mégpedig Beşiktaş kerületbe, az Akaretler-be (76-os szám). A ház ma már nem áll. Talán erről is lesz majd egy külön bejegyzés. :)

A történetünk 1919-ben megszakad, mert ekkor indult el Atatürk a nagy körútjára. A krónikások pedig őt követték. Atatürk nem is találkozott az anyjával többet.

1922 júniusában majdnem összefutottak Adapazarı-ban. Atatürk hírére vette, hogy a Zübeyde hanım a városban tartózkodik. De a rossz idő és az egészsége miatt az anyja Izmirbe ment, Atatürköt pedig a kötelesség Ankarába szólította.

1923 január 14-e után néhány nappal egy titkosított távirat érkezett Atatürkhöz. Mielőtt felnyitotta, azt mondta: Anyám meghalt, ugye?

1940-ben épült egy mauzóleum Karşıyaka-ban, Izmir közelében. Ott alussza végtelen álmát. A legenda szerint Zübeyde, Musztafa Kemal anyja álmában azt látta, hogy fia egy minaret tetején, egy arany tálcán ül, és egy hang szól hozzá, hogy ha elengedi gyermekét a katonai iskolába, fia magasan marad, ha nem, lezuhan

- Forrás: Wikipédia

2015-12-09

Az új technika révén most már a vakok és a látássérültek is eljárhatnak moziba.

Egy felmérés szerint meglepően sok olyan ember jár a török mozikba, akik valójában nem látják a filmet. Ők leginkább a partnerüket kísérik el, nem pedig az új térhangzás élményeiben fürdenek. E miatt pedig ők igazándiból csak ücsörögnek. És még teát vagy kebabot sem kérhetnek.

De most az új technológia révén (Turkcell által) ők is élvezhetik a filmet! Mégpedig úgy, hogy egy narrátor folyamatosan elmondja, mi történik a vásznon éppen.

Narrátorok persze eddig is voltak a mozikban. Bár nagy részüket felváltották a chips-, és popocornevők, a zörgős zacskósok és a telefonálok. De most végre olyan van, aki valóban azt mondja, hogy mi látható éppen. Mégpedig roppant részletesen, ahogyan a film megkívánja. Ha úrcsatáról van szó, akkor nem a szereplők cipőjén lesz a hangsúly, míg egy romantikus film esetében a szereplők arcmozgása lesz a központban.

Mindehhez először több problémát kellett leküzdeni.

Elsőnek a narrátort. Mert az mégsem mehet, hogy valaki folyamatosan, hangosan beszéljen a film alatt. Ehhez találták ki, hogy a narrátor a mobil telefonon keresztül meséli el a történetet. Így pedig már lehet a fülhallgatót használni (és a chipszevőt is kizártuk a világunkból). Mivel pedig a rendszer kivejezetten a csökkentett érzékkel rendelkezők (ha erre tudtok jobb szót, íratok) megsegítésére találták ki, a szolgáltató (Turkcell) nem számolja fel az adatforgalmat (elvileg).

A másik fő probléma, hogy a telefon nem tudja, hogy éppen melyik filmet készülünk megnézni (valójában tudja, tudhatja, de ebbe ne menjünk bele), így először el kell a narrátort indítani. Meg ki kell választani a megfelelő filmet is. Ugye az pedig mégsem lehet, hogy a filmen megjelenik a felirat, hogy most nyomd meg a gombot! Így egyenlőre a mozinő partnerre hárul a feladat, hogy a filmet kiválassza, és elindítsa a lejátszást.

Innentől kezdve viszont a telefont figyelni fogja, hogy pontosan hol tart a film, és a narrátor hozzá igazodik. Nem olyan lesz, mintha magnóról hallgatnánk. Ha pl. megszakad a film, akkor a narrátor is megáll. És amint a film folytatódik, a narrátor is beszél tovább. Ez pedig azt jelenti, hogy a jövőben esetleg egy filmfelismerő modul is bekerülhet (hasonlóan mint a Shazam vagy a SoundHound zenefelismerő esetében)

(ez a szinkronizáció egyben azt is kivédi, hogy valaki bliccelni akarjon és otthonról, jegyvásárlás nélkül nézze meg a filmet. De természetesen torrent esetében működik. De azt meg egyébként is illetlen dolog használni)

Ezzel a programmal egy ajtót nyitottak, amivel minden nemlátó elmehet moziba filmet nézni. Elsőnek a Hayat Öpücügü (Az élet csókja) filmnél próbálták ki élesben. A jövőben további filmek várhatóak.

A program bemutató filmje itt látható.

[iframe width="560" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/GoENtFCfUoE" frameborder="0" allowfullscreen]

Maga az alkalmazás egyébként már régebb óta létezik, és sok hasonló szolgáltatást nyújt: pl. könyveket, híreket hallgathatunk meg vele, stb..

2015-12-10

Az időjárás előrejelzés azt ígérte, hogy ma esni fog a hó. Mégpedig éppen most.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul 2013 január 8-án[/caption]

Nem tudom, hogy most tényleg esik-e a hó, mert még nem keltem fel. Ez egy előre felvett adás. És akkor éppen sütött a nap, és bő 12 fokban ültünk a tengerparton.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul[/caption]

Az ilyen előrejelzések egyébként be szoktak jönni a törököknél (majd update-ben leírom, hogy milyen idő lett ma végül, gyertek vissza este). E mellett itt másképpen játszuk el a "nem gondoltuk, hogy az idén is lesz tél"-et.

Isztambulban a tél kb. 2 napig szokott tartani. Ez az az időszak, amikor esik a hó. Ha pedig esik, akkor azt nagyon is komolyan gondolja. Így sok felkészülés nincs, meg értelme sincs sok. Ezt a 2 napot otthon ülve ki lehet húzni. Meg a szánkót (tepsit, szennyes kosarat, zacskót) a dombra fel lehet húzni. De persze a hókotrók a tiszteletköroket azért megteszik.

[caption id="attachment_8199" align="aligncenter" width="450"] 2015 február - A kosárból zokni ki, gyerek be[/caption]

Ha esik a hó, akkor nagyon esik. Pár perc alatt eléri az 1 cm-et. A közlekedés meg úgy, ahogy van, beragad. Olyankor szoktak extrém-sportolók is lenni, akik inkább gyalog kelnek át a Boszporusz-hídon.

Csakhogy a hó egyben nagyon kemény időt jelent. Senki ne gondoljon amolyan Disney-rajzfilmbéli szép, romantikus hóesésre. Ilyenkor direkt hóvihar van. Ez pedig a Boszporuszon a legdurvább. Nem elég, hogy az utak járhatatlanok lesznek, de ilyenkor még a hajófogalmat is felfüggesztik. Így aki át akar jutni egyik földrésről a másikra, az vagy gyalogol a hídon az ítéletidőben, vagy bepróbálkozik a Marmaray-nél. Az utóbbit olyan 4-5 millió ember szokta választani... Szóval oda már csak a simit-árus szokott beférni..

Jah, és persze a repülőtereket is le szokták zárni, de ez már csak apróság...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] 2012 január - Hóvihar a Boszporuszon[/caption]

No tehát amikor megérkezik a hó, akkor csupa káosz minden. És persze havas. A gyerekeket pedig ilyenkor otthon szokták tartani, hogy ne legyenek láb alatt ennyivel is kisebb legyen a dugó. Hivatalosan iskolaszüneti napot szokás elrendelni, amit a gyerekek tepsi-lecsúszással

és hócsatával hálálják meg.

[caption id="attachment_8200" align="aligncenter" width="500"] 2015 - február
Hóember[/caption]

No de egyelőre (a cikk íráskakor) még nincs hó. Sőt! Tavaly februárban egy szál pólóban hajókáztunk a Boszporuszon. Majd csak aztán jött a hó...

Frissítés este 10-kor

Áááá... teljesen reménytelen... 11 fok van.. nem lesz ebből ma már hó,, Isztambulhoz legközelebb 250 km-e, Bolu-ban van. Ami nem meglepetés, hiszen az autópálya 1300 m magasan halad, és van pár szép magas hegy a közelben, ahol jókat lehet síelni.

2015-12-11

Törökül az élesztő maya. Majdnem, mint a méhecske. Csak méhecskéből lehet kenyeret sütni (de lehet! - kommentálta az egyik kínai olvasónk)

Történt pedig, hogy egyik vasárnap este, mikor a gyerek végre elaludtak (az inkább már hétfő reggel volt), gondoltunk egyet, hogy mi lenne, ha reggelre friss kalácsot sütnénk. Nosza, gyerünk ki a sarki boltba (mert az ilyenkor is nyitva van), és vegyünk élesztőt hozzá!
-Sajnos nincsen...
-No de akkor szárított por élesztő van-e?
- Nem, most nincs olyan se...
- És a szomszéd boltban vajon találok?
- Á ne menjen oda, mert ott barbárok vannak! Inkább 100 m múlva ott a pék! Náluk biztosan van élesztő! Én is ott szoktam kérni egy kicsit. És ingyen adják.
Nocsak! Élesztőt a péktől? Inkább megnézzük a szomszéd boltot is. De ugyan azt az információt kaptuk. Meg hogy a szomszéd szerintük is barbár.

Na jó, akkor irány a pék. Nem ez lesz az első alkalom, hogy valami furcsát fogunk kérni tőle... Itt kell megjegyezni, hogy a pékek nemcsak kenyeret, és péksüteményeket árulnak. Lehet tőlük kenyértésztát (hamur) és venni, azaz a sütés előtti állapotot. Ebből pedig otthon finom pizzát, lángost, zsömlét, stb... lehet sütni, ha nem akarunk vacakolni (nem akarunk). Általában a fehér kenyeret árulják így. De könnyű összebarátkozni velük, és akkor bármelyik kenyeret el lehet kérni sütés előtt. Így lehet teljeskiörlésű vagy búzacsíras tésztánk is.

Persze a pék még sosem hallott ilyenről, hogy ő élesztőt árulna... De azért lemegy a raktárba, és megkérdezi a többieket.

Pár perc múlva jön, hogy van egy ilyen kis darab, amit 7 líráért oda tud adni. Majd lerak egy téglát az asztalra.. Elég lesz? Hmmm 1-2 évre biztosan!

Hazatértem a zsákmánnyal, lefotóztam, feldaraboltuk, és megtöltöttük vele a mélyhűtőt. Egy darabig sok-sok pogácsát fogunk sütni, az biztos!

[caption id="attachment_9265" align="aligncenter" width="500"] Egy téglányi élesztő[/caption]

No de ha valakinek nincs a közelében éppen ilyen lelkes pék, kaptunk tippet, hogy élesztőt bizony házilag is lehet készíteni. És nem is olyan nehéz.

Mindjárt két félért is ajánlottak. Az egyik az úgynevezett joghurt élesztő (maya), másik pedig a keserű élesztő (ekşi maya). Ez utóbbi jó a kenyérhez. Előbbi meg... na... ki találja ki?.. a joghurthoz! ()

Kezdjük a joghurtossal, mert annak viccesebb a videója az az egyszerűbb!

15-20 darab nohut, magyar nevén csicseriborsó.

Tej

A tej akkor jó, ha a tehénből származik. De lehet más állat is. Csak élőlény legyen. A csicseriborsó pedig megmosva, megpucolva, de leginkább a bokorrol leszedett állapotban legyen. Pörköelve, megfőzve és megrágva ne legyen.

A tejet fel kell forralni, majd kéz melegre (36 fok) lehűteni. Az élesztő imádja az ilyen wellness dolgokat, mint meleg tej, meg sötét hely. Tehát csak annyit kell tenni hogy egy tiszta befőttes üvegbe rakunk kb 15-20 szem csicseriborsót, majd ráöntjük a tejet. Utána pedig jó alaposan betakarjuk, és kint hagyjuk. Olyan helyen, ahol azért nem döntjük fel. Sem mi, sem a gyerekek, sem a macska.

Sokat nem kell várni, mert elvileg 24 óra múlva már készen is a krémes-túrós élesztőnk. Ezt tehetjük bele további langyos (még mindig 36 fokos) tejekbe. És hát... tejelni fog nekünk. Jaj nem! Joghurtozni.

Itt egy látható, miként lehet ezt az egyszerű műveletet 4 és fél percben is megcsinálni.

[iframe width="500" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/N0G3k6C_x3Q" frameborder="0" allowfullscreen]

És akkor lássuk a kenyér élesztőt is!

Ehhez 3-4 pohár liszt szükséges. Minél természetesebb, meg teljeskiörlésűbb, annál jobb (szerintem a búzacsírás meg extravagáns, mert az akár tényleg ki is csírázik Az lesz aztán a bió-pogácsa!! Nő benne a búza!)! Kell még kb. 1 liter tiszta víz. És 7-8 darab szárított szőlő (talán mazsola??)

A víz legyen tiszta! Meg felforralva (szerintem adjunk kapásból babavizet). A befőttes üveg is legyen tiszta! És jó nagy! És az egészen ne kint a hóviharban csináljuk. Az ideális hőmérséklet kb. 28 fok.

1 pohár lisztet öntsünk az üvegbe. Majd 1 pohár vizet is. Fa kanállal keverjük meg. Jó alaposan, jobbról balra, föld mágneses irányával ellentétesen (ezért fontos, hogy ne fémkanállal csináljuk). Ha kell inkább álljunk fejen, de a keverésben ne legyen hiba!

Utána őt is lefedni, és meleg helyre elrakjuk. Inkább langyos helyre. Kapcsoljuk csak ki a 200 fokra előmelegített sütőt. Majd jöjjünk rá, hogy a szárított szőlő kimaradt. Gyorsan azt is rakjuk be az üvegbe! Jól zárjuk le, takaró, sötét sarok, macskák és gyerekek elhajtása a közelből.

12 óra múlva negyed pohár liszt, és negyed pohár víz megy a tetejére. Ismét kavarás, kitartóan figyelve a mágnesees vonalakra. Majd ezt minden 12 órában ismételjük meg, mígnem elérünk az 5. napig.

Akkor csináltuk jól, ha az eredménynek sör szaga van. Bármilyen más szag esetén dobjuk el jó messzire, mi pedig menekülünk az ellenkező irányba!

A túlélőknek jó étvágyat!

Jaj, de hát még nem is csináltunk semmit! Ez még csak az élesztő...

Mondjuk dobjuk bele egy nagy adag lisztbe...
Tegyünk hozzá tojást
meg vajat
meg sajtot
meg keverjük össze
meg várjunk
meg formázzuk meg... mondjuk DNS-lánc alakúra
aztán huss, dobjuk be a sütőbe
előtte persze tegyük rá sajtot, vagy köményt
na, most már lehet jóétvágyat!
a sütőből azért ne felejtjük el kivenni!

2015-12-14

Bálint, ki diákként az Erasmussal. Így nemcsak sok új és érdekes emberrel, de sok új adminisztrációval és bürokratóval is sikerült megismerkednie. Majd pedig akarata ellenére tesztelte a 2015-ös diák tartózkodási engedély megkérésének menetét.

És mivel túlélte (hip-hip-hurrá!) el tudta mesélni nekünk. Nagyon tanulságos mindenkinek, aki Törökországban szeretne tanulni.

Mindenek előtt három fontos dolgot érdemes tudni:

Kell tartózkodási engedély. Igen, vízum nem kell Törökországba a turistáknak, de a diákoknak, munkavállalóknak és mindenki másnak tartózkodási engedély azért még kell! Minden papírnak töröknek kell lennie (lásd majd részletesen). Így amit lehet, inkább Törökországban érdemes intézni.

Minden itt található infó bár kipróbált, csak tájékoztató jellegű. Abban segít, hogy tudd, kb. mi vár rád. Semmiképpen ne hagyatkozz rá 100%-ban, mert a szabályok is változnak, de még inkább az adminisztrációban dolgozók hangulata. Törökországban minden eset egyedi. Ma így csinálják, holnap amúgy. Úgyhogy minden esetben érdeklődjél, hogy a te helyeden mik a követelmények.

No és akkor lássuk, mire is van szükség!

Teljes körű utasbiztosítás

Erre egyébként is szükség van az Erasmus miatt. Meg egyébként is.. biztosítás nélkül nem ajánlott másik országba menni.

Ezt köthetjük Magyarországon is, de akkor kell török fordítás róla. Igen, még az apróbetűs részekről is.... Az egyetem pedig lehet, hogy csak azért is angol fordítást fog kérni. És még akár apostille-t is kérnek.

Ha viszont inkább kihagyod a felesleges köröket, akkor Törökországban kössél biztosítást. Ennek értelemszerűen a teljes tanulási időszakra érvényesnek kell lennie. Ebben az esetben érdemes egy rövidebbet kötni még Magyarországon (ne maradjunk biztosítás nélkül egy percig sem!!), majd a teljest Törökországban.

Útleveél és fénymásolata

Ez teljesen rendben is van. Kell egy fénymásolat az útleveélről. Nem kell minden oldal, csak:

A te adataid vannak

Az okmány adatai vannak (ez egyes esetekben másik oldalon lehet, de általában a kettő ugyan az)

Az utolsó belépésnék az ideje, ahova az utolsó pecsétet kaptad.

És persze az eredeti útlevel is legyen nálad!

Fénykép 4+1

Ezt már jó az elején megszokni: mindig mindenhova vigyünk fényképet. Nálam mindig van egy 12-es kupac, mert bármikor jól jöhet. Ha egyébként éppen nem lenne nálunk, minden okmányiroda közelében találunk olyan helyet (általában fénymásolóval összekötve), ahol pár perc alatt elkészül az igazolványkép.

A fénykép készítésénél mondjuk el, hogy a tartózkodási engedélyhez van szükségünk a képre. Mert a szerint állítják be a szemünket, a mosolyunkat, de még a szemöldökünket is (harcias, kalózos, könyvelős, bolti eladós, stb.. legyen).

Bérelti vagy lakás szerződés eredetije és másolata.

Ezzel igazolod, hogy van hol laknod. A diákok ritkán szoktak egész szemesztert hotelben tölteni (egyébként akkor meg a hoteltől kell az igazolás). Mindenképpen fel kell mutatni egy papírt, hogy van hol aludni, nem a híd alatt húzod ki az évet. Ehhez a lakás szerződés szükséges.

A dolgot tovább bonyolítja, hogyha a szerződést nem te írtad alá (pl. 6 ember bérel 1 lakást - figyelem!! fiúk-lányok nem bérelhetnek vegyesen lakást), akkor az aláíró személynek is meg kell jelennie. És ő is hozza a saját papírjait. Amije csak van: útlevel, személyi, tartózkodási engedély, macskasimogató klub bérelt, stb...

Igazolás az ösztöndíj támogatásról

A másik állandó központi elem: igazolni kell, hogy van elég pénzed túlélni a szemesztert. Nem fogsz este feketén dolgozni, nem fogsz koldulni, de még politikus sem leszel.

Az igazolás két módon lehetséges:

A magyar egyetem igazolja. Természetesen török nyelven, apostille-al (bár talán elfogadják nélküle is). Nem, nem jó angolul. Törökország hivatalos nyelve a török. Bankszámlán van 2000 USD. Ez egy külön menet, mert török bankszámlán kell lennie. A bankszámlát meg akkor tudsz nyitni, ha van 1) lakcímed 2) szerencsecsillagod 3) kutyafüled

55 TL befizetés, majd ennek igazolása (Vergi dairesi alındısı)

Ezt valamely "adózással kapcsolatos hivatalban" lehet befizetni. Közös nevükön: vergi dairesi. Jegyezzük meg, hol található ilyen. Fogunk mi még oda járni! Sokat!

Kitöltött adatlap. Helyesen kitöltött adatlap.

Nem olyan könnyű, mint amilyennek látszik. De idővel majd belejövünk.

Egyébként ilyenek látszik:

[caption id="attachment_9278" align="aligncenter" width="381"] Törökországi tartózkodási engedélykérő lap[/caption]

Vízum nem kell!

Most az egyszer legyen nekünk igazunk! Magyar állampolgároknak nem kell vízum, hogy

2015-12-15

Szinte hitetlenen, hogy a világ egyik legnagyobb nyelvcsaládja egyetlen pontból származik. Ez a pont pedig Anatólia.

A mindig mindenhol ottlévő beépített titkos ügynökünk, a Meghatározhatatlan forrás fedőnevű emberünk pont jelent volt a nyelvcsalád kialakulásánál (i.e. 4200-ban, csütörtökön).

E szerint az első indoeurópai szó egy dél-olasz-észak-viking kevert káromkodás volt, amit egy ó-indoeurópai mondott a szembeálló oroszlánnak. Majd kettécsapta a fejét a baltájával.

Mármint az ó-indoeurópai csapta le az oroszlánt. Ha fordítva történt volna, akkor ma kínaiul beszélnek.

Na nem mi, hanem a németek, angolok, oroszok, de még a brazilok is! Mi továbbra is maradnánk magyarok.

A Wikipédia szerint kb. 3 milliárd ember beszéli az indoeurópai nyelvek valamelyikét. A valamelyik pedig kb 450 élő nyelvet jelent. Köztük a német, angol, francia, olasz, spanyol, orosz, albán, görög, örmény, perzsa, szanszkrit. És még számtalan holt nyelvet is, mint pl. a kelta, hettita, latin.

A hely, pedig ahonnan mindez elindult Anatólia. Mégpedig valószínűleg Boğazköyből (Hattuşa). Mindenesetre találtak egy i.e. 4200-es oroszlánbórból készült csizmát, talpán egy ilyen felirattal:

Made in Hattuşa

Ez pedig egyértelműen indoeurópaiül van...

Az innen kialakult, majd egész Anatóliát meghódító nyelvcsalád az anatóliai volt. A legfontosabb ágai a hettita, luvi, palai, lük, lüd, káriai és phrüg nyelv.

Majd pedig kettészakadt. Egyik fele keletre ment, és ők lettek az indoirániak. Míg a másik nyugatra, belőle fejlődött ki a balti szláv. Ez utóbbi osztódott tovább először görög és germán, majd latin nyelvekre. Míg végül kialakult a mai ismert európai nyelvrendszer.

A 16. század nagy változást hozott. Előtte csak Európa, és Nyugat-Közép-Dél-Ázsia területén volt használatos. A gyarmatosítással viszont az egész világon elterjedt.

Az érdekesség viszont az, hogy pont a nyelv szülőhazája, Anatólia az, ahol ma már más nyelvet beszélnek: a törököt. Az anatólia nyelvcsaládok mára mind kihaltak. Bár sok részük átkerült az ógörögbe.

Mindezt egy nagyon személetes animáción láthatjuk:

```
[iframe width="500" height="315" src="https://www.youtube.com/embed/KdQwalCPNAs"
frameborder="0" allowfullscreen]
```

Anatólia nemcsak az indoeurópai nyelvnek az őshazája. Számtalan más dolog is itt született.

Néhány példa

Legrégebbi város

Búza

Rakı

Pénz

Kerék

Vas

És e mellett számos civilizáció bölcsője is Anatólia volt. Nem is beszélve a számtalan harctérről...

2015-12-16

A s után végre csak elértük: láttunk havat!

Mégha csak műhó volt is, de akkor is...

Így Karácsony közeledtével Törökországban is feldíszítik a plázákat. De még nem is akárhogy!

Mindez annak ellenére, hogy valójában nincs is Karácsony. De a törökök mindent szeretnek, ami szép, színes, csillogó, meg jó üzlet. És ugye nincs is csillogóbb, meg jobb üzlet, mint a Karácsony.

Egyik-másik plázát roppant hangulatosra feldíszítenek. A kedvencemet az idén is megmutatom:

Capitol 2011-ben, ahol egy hangulatos Mikulásfalvát sikerült felépíteni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mikulás-falva (Capitol AVM)[/caption]

Ráadásul ugyan ezen a helyen és de egy évvel korábban volt az azóta is rekordtartó legjobb kirakat: A Turcell bolt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Turkcell kirakat (Capitol AVM 2010)[/caption]

És persze a szokás ellenpélda is, a Metrocity. Ahol kb. az épület átadása óta ugyanazt az izzósort használják, oszt kész..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Metrocity, ahol a Karácsony mit sem változott az átadás óta[/caption]

Az idén viszont egy roppant érdekes megoldást találtunk. Nem máshol, mint a Kanyon-ban, ami egyébként is a modern, kreatív bevásárlóközpont imázsát szeretné nyújtani.

Az idén itt hó van! Még akkor is, ha 12 fok van.

[caption id="attachment_9291" align="aligncenter" width="338"] Esik a hó a Kanyon AVM-ben[/caption]

Meg sok-sok fenyőfa. Szintén hóval beborítva.

[caption id="attachment_9292" align="aligncenter" width="338"] Esik a hó a Kanyon AVM-ben[/caption]

Tiszta tél! Nem sokon múltott, hogy nem mentem be dideregve az első boltba, hogy vegyek egy kabátot. Csak hát eszembe jutott, hogy pont az ilyen időkre edzett, már Izlandot is túlélte kabát volt rajta. Az meg kibír többet is (meg benne én is).

Ráadásul a hó roppant élethű. Főleg ha esik az eső is közben. Még az ablakok is be voltak havazva!

[caption id="attachment_9288" align="aligncenter" width="338"] Esik a hó a Kanyon AVM-ben[/caption]

A titok nyitja, hogy néhány jól kitervelt helyre hógépet (vagy hóagyút, vagy mi a neve) helyeztek el. De nem olyan, ami igazi hóval látná el a bevásárló központ nyitott terét. Még a végén a kedves vásárlók fájni fognak (bár akkor vennének kabátot, az meg mégiscsak üzlet, nem?). Hanem olyan jó kis műhivat. Ami úgy néz ki, mint az eredeti. Leginkább a hungarocellhez hasonlít, csak nem golyók, hanem dara formában.

[caption id="attachment_9293" align="aligncenter" width="338"] Esik a hó a Kanyon AVM-ben[/caption]

Az egyetlen gondot talán csak az jelentheti, hogy nem olvad el. Pár millió év alatt lebomlik (ha más anyagból van, akkor csak néhány tízezer év). De gondolom ezt nem akarják megvárni. Így egyszer majd össze kell szedni. És az nem lesz jó móka.

[caption id="attachment_9289" align="aligncenter" width="338"] Esik a hó a Kanyon AVM-ben[/caption]

Jah, meg nem lehet belőle hógolyót gyúrni. Úgy meg nem ér az egész semmit..

2015-12-17

Amikor Törökországban rendes üzletben vásárolunk (nem pedig hipp-hopp egy szőnyeget az utcán, amire aztán felülünk és elrepülünk), akkor szokott felröppenni az a kínainak tűnő kérdés, hogy

- Semt neresi?

- Jaj kisasszony, én házas vagyok. Meg az akciós benzinpumpa sem érdekel, amit 51 db. csíkos zokni vásárlása mellé adnak. Így inkább nem mondok igent semmire!

Ez az egyáltalán nem ártatlan kérdés valójában azt jelenti, hogy hol laksz?. No, nem azért, mert fel akarna jönni a kisasszony a lakásra (rosszabb esetben a bajszos bácsi). Hanem hogy bevigyenek minket a rendszerbe (ez ám a 21. századi romantika!).

Ugyanis most ez az irányzat, hogy mindenkit bevisznek a rendszerbe. Mert nincs is annál jobb, mint a rendszerben elveszni! Isztambul szűk hátsó sikátorain is jó móka elveszni. De az semmi ahhoz képest, mint amikor a rendszerben veszünk el!

Márpedig ehhez adat kell.

De hát ugye személyes adatot kérni nem illik/lehet, meg macerás is. A törökök úgy szeretik leírni a nevetem (Tóth)! Pedig ha tudnák, hogy lehetnék Podmaniczky György is! Na az lenne ám a móka! Így a legjobb a kerületet kérdezni.

Ami azért is jó ötlet az üzlet részéről, mert így kiderül, hogy hova érdemes a következő boltot nyitni.

Ha viszont már ÁFÁ-s számlát kérünk, akkor persze bele kell menni a részletekben. És akkor pedig eladjuk még a lelkünket is az ördögnek. Azazhogy nem! Pont fordítva! Itt még az ördög is kiárusítást tart.

Karácsonyi akció! 100 virgács vásárlása esetén ajándék zárlatos izzósor! (és lejárt szavatosságú lelkek)

2015-12-18

Megérkeztünk a nagy hajrához! 1 hét múlva ilyenkor már Karácsony lesz!

De ó jaj! Hiszen a törököknél nincs is Karácsony...!

Vagyis hát...

Minden esetre aki adott magára, az már december 1-én felállította a Karácsonyfát.

[caption id="attachment_9303" align="aligncenter" width="338"] Félig feldíszített gyökeres karácsonyfa akciósan eladó![/caption]

Mielőtt belemélyednék a szokásos év végi karácsonyi bonyodalmakba, fontos tudni, hogy az Oszmán Birodalomban vallásszabadság volt. Persze voltak könnyebb és nehezebb évek, és voltak megkülönböztetések (pl. a szultánnak kötelezően muszlimnak kellett lennie), de lényegében szabad vallás volt.

Ez mára azt jelenti, hogy Isztambulban a kb. 3200 iszlám mecset mellett 143 templom és 16 zsinagóga található. Ebből a Karácsony kapcsán most a templomok érdekesekek. No, belőlük pedig tényleg minden fajtával találkozhatunk, ami jól mutatja hogy Isztambulban mennyire sokrétű a keresztény vallás. Van nyugati keresztény (jellemzően francia) templom. Keleti, ortodox templommal is találkozhatunk bőven (mégiscsak ez az ortodox vallás történelmi központja). De láthatunk örmény templomot is. És Szír keresztény templomot is. A legizgalmasabb pedig talán a krími anglikán templom...

[caption id="attachment_9302" align="aligncenter" width="338"] Karácsony van a Mindenkacatotárulunk boltban is (nekem meg nem kellene hadonásznom fényképezés közben)[/caption]

Mindez azért fontos, mert a Karácsony napja a keresztény egyházaknál eltérő:

Az örmények szerint ők a valódi időpontban tartják a Karácsonyt, ami január 6-ra esik.

A nyugati keresztények viszont december 25-én

A magyarok ebben is előbbre járnak, ők már december 24-én

Az ortodoxok is december 25-én karácsonyoznak, de az ő naptárjuk el van tolódva. Így valójában január 7-én lesz a Szenteste.

Mindezzel szemben a törökök a Karácsonyt Noel-nek mondják, ami a Mikulást jelenti (ugye, az Magyarországon december 6).

A karácsonyfa viszont szerintük szilveszterre való. Ennek a neve pedig Yılbaşı, Újév (évkezdet)

De aki ad magára, az már december 1-én felállította a karácsonyfát.

És ezek a fák, de még inkább az égősorok, simán áprilisig megmaradnak. De már láttunk

májusban is kint felejtett Mikulást. Mert hát olyan szép...meg színes..

Egyszerű, nem? Mi a tanulság: mindenki akkor tartja a karácsonyt, amikor jól esik. Nálam pl. már november közepe óta Karácsony van a szobában. Minden nap mennek a karácsonyi dalok, kint áll a fa is az asztalon, a mikulássapka a monitoron. És minden nap ünnep, ami egy Bounty szeletet jelent... nekem. :D

[caption id="attachment_9310" align="aligncenter" width="338"] Munkaasztal éneklő karácsonyfával[/caption]

Ezzel pedig itt is, bár Karácsony nincs, azért elkezdődött a karácsonyi hajrá. Elsősorban a persze az üzletek, akik az őszi akciót lecserélték karácsonyi és újévi akcióra. Nem hiányozhat az égősor és a karácsonyfa egyetlen üzletből sem. De még a sarki kisbüfé is kirakta a maga izzósorát. Persze a zárlatosat. Te meg ne kérdezd meg, hogy milyen hús van a fasírtban!!! Meg azt se, hogy hova tűntek a galambok a környékről! Meg a kutyák. Meg a macskák. Meg a postások...

[caption id="attachment_9304" align="aligncenter" width="500"] A sarki közértet is ellepte a Karácsony. Van 80-as évekbeli diszkó hangulatú Mikulás sapka is![/caption]

Sőt! Szemmel láthatóan a Karácsony egyre népszerűbb!

Régebben vagy a menő nyugati boltokba kellett elmenni, hogy jó drága (de egyébként kínai) karácsonyfadíszeket, mikulásokat, stb.. vegyünk. Vagy pedig a karácsony bazárba vetettük be magunkat. Ma viszont elég csak a környéket bejárni! A kisebb kacatos boltokat már feltöltötték a kedvelt kommandós-kötélmászós Mikulásokkal, és a táncolós karácsonyfákkal. Nem is beszélve az absztrakt Mikulás sapkákról!

De a nagyobbak is, elsősorban a könyvesboltok és az élelmiszerboltok is árulnak minden jót, ami csak színes, villog, és jól jöhet Karácsonykor. A ruhaboltokban pedig kis és nagy és nagy mikulásruhák kaphatóak.

Nem is kell elmenni a Karácsonybazárba! De mi azért még megteesszük! :) A következő részben.

2015-12-21

Ma volt a nap, amikor bebújtunk a Karácsonybazárba.

Reggel van. Szinte kora reggel. Persze azért nem túlzottan, csak olyan mérsékelten.

Süt a nap, és 12 fok. Teljes a karácsonyi hangulat. Szinte kedvem lenne kiülni teázni egy a tengerpartra.

Ez a 8. év, hogy Karácsony előtt belevetem magamat a bazárba. Ez mostanra amolyan tradíció lett nálam. Igen, tudom, hogy rengeteg kacatot árulnak, de néha sikerül valami igazán izgalmasat, vagy valami igazán furcsát találni.

Természetesen ilyen nincs, hogy Karácsony bazár. Ezt csak mi neveztük el így. Valójában Isztambul központjában, a Fűszer bazár mögötti utcáról van szó (Hasırcılar Cd, a Rüstem Paşa Camii mellett), ami ráadásul alig 200 m hosszú. Elvileg 3 perc alatt be lehet járni, de akár egy óráig is eltarthat.

Itt békeidőben fűszereket és papír dolgokat árulnak. Leginkább a születésre és születésnapra lehet feldekorálni a szobát az ottani készletekből. Így az, hogy a Happy Birthday! Helyett Heppy Christmas! feliratokat árulnak, nem nagyon változtat a profilon. Ezen kívül sok a konyhafelszerelés bolt is. Őket is érdemes megnézni, mert néha nagyon izgalmas sütemény-kivágó formákat is lehet találni. Az idén egy nagyon különlegeset sikerült vennünk! :) De ez majd egy másik bejegyzés lesz.

Azt érdemes tudni, hogy a bazárnak ebben a részében inkább a nagyfogyasztóknak, kereskedőknek árulnak. Történelmileg ez a raktár rész. Ide érkeztek be a teherhajók és a karavánok. Majd a kis-, és nagykereskedők ezekből a raktárakból vették meg az áruikat. Így pl. a konyhafelszerelés bolt is inkább cukrászoknak, és más nagyüzemeknek árul. Éppen ezért lehet itt nagyon praktikus dolgokat is találni. De pont e miatt előfordulhat, ha egy tésztavágó körkés 50.000 forintba fog kerülni!

Mindez azt is jelenti, hogy az itteni eladónak az a normális, ha 200 karácsonyfát rendelünk tőle. Lehetőleg különféle színekben. Vagy pedig 2 m átmérőjű karácsonyfadísz.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] És milyen színű karácsonyfát kér az úr? 100 fa megrendelése esetén bármilyen színre lefestjük.[/caption]

Ennek ellenére minket is szívesen látnak, akiknek elegendő pár sor izzó, és néhány marék dísz is. Egy vevőnél sose lehet tudni, hogy milyen ismerősei vannak, milyen új vásárlókat hozhat.

Most már mindent tudunk róla, így tehát irány a Karácsony-bazár!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Készíts magadnak karácsonyfadíszet![/caption]

Az már mindjárt az elején látszik, hogy minden olyan, mintha csak tegnap jártam volna itt. Semmi sem változott! Na jó, a kapuban lévő zenélő Mikulás eltűnt. De pl. a leeső-arcú Mikulás fenyőfadíszet még mindig kilóra árulják.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Zenélő Mikulás, még tavalyról..[/caption]

Hozzá hasonlóan más megszokott és régi társ is újra kint lóg a bolt előtt. Ilyen az ejtőernyős meg a kommandós Mikulás.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kommandós Mikulások[/caption]

Nagy újdonság, hogy az idén először láttunk rózsaszín karácsonyfát! Már eddig majdnem minden színben volt (klasszikus zöld, lázadó fehér, kacér piros, fiatalos neon-narancs, elegáns mély-lila), de rózsaszínt még sose láttunk. Úgyhogy nagyon örülünk a változásnak! Annál is inkább, mert a rózsaszín lett az év színe 2016-ban!! Ezt a Pantone választotta, aki az egyik legmeghatározóbb erő a divatszínekben. Az idén először két színt is választottak. Egyik a már említett rózsaszín (P 13-1520) a másik pedig a pasztelkék (P 15-3919). Ez utóbbi színben még nem lehet karácsonyfát kapni, de hát úgyis kinek kellene kék fa, ha egyszer lehet venni rózsaszínt is? .

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Rózsaszín karácsonyfa a 2016-os trendeknek megfelelően[/caption]

Egyébként az a nagyon jó a Karácsony bazárban, hogy egy helyen mindent megtalálunk. A díszektől kezdve a csomagolásig,

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Csomagolópapír és doboz bolt[/caption]

...szalagokig.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szalagbolt[/caption]

Meg ha valaki Mikulásnak öltözik, akkor ez a zsákbolt is jól jöhet neki.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Záskbolt[/caption]

Sőt! Még pénzt is árulnak, hogy legyen miből vásárolni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Pénzt vegyenek![/caption]

Mindezen kívül találunk felfújható Mikulást is. Hiszen anélkül el sem lehet képzelni egy igazi Karácsonyt. Kifejezetten garzon lakásokba ajánlott a 80x80 alapterületű 2 m magas integetős Mikulás. Tegyük mondjuk a karácsonyfa mellé. És ha még nem vagyunk túl szűkösön, akkor mindenképpen vegyünk egy felfújható hógömböt is!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Felfújható Mikulás, hóember és hógömb[/caption]

No és persze az igazi Mikulás parti el sem képzelhető parti-szemüveg nélkül. Kapható hóemberes és Mikulásos. No és Ho-Ho-s is. Meg Pa-rty is. Csak az egyértelműség kedvéért: ha ezt felvesszük, mindenki tudni fogja, hogy parti van.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Parti-szemüvegek[/caption]

Láthatjuk, hogy mennyi minden izgalmasat lehet a Karácsony-bazárban találni! Így aki úgy érzi, hogy hiányzik valami a karácsonyfáról (vagy akár maga a karácsonyfa, tessék csak tessék, több színben is!), pl. egy 62 cm-es gömbdísz, vagy kommandós mikulás, annak érdemes itt is körbenéznie.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Gyia![/caption]

Utóirat:

Egyedül mikuláscsokit nem találtunk itt. De az ma már könnyen beszerezhető Isztambulban: CarefureSA, Macro, IKEA, de még a Migrosban is találkoztunk vele! Igaz, ez utóbbiban éppen a május tombolt akkor.

2015-12-22

Egy kis sütőgetős összehasonlítás. Meg még meglátjuk, mi sül ki belőle. :)

Ha külföldre költözünk, akkor legtöbbször a konyhában fogunk eltévedni (kivéve Isztambul, mert ott mindig, mindenhol eltévedünk).

A nehézségek sokkal inkább a kulturális különbségek jelentik, mint a nyelv. A tehenet nem úgy darabolják, a sajtot nem úgy sajtolják, stb...

Persze nyelvi gondok is fellépnek. Hiszen a szótárakat nem úgy tervezték, hogy azzal fűszert vegyünk. Ami nem teljesen érthető, hiszen mindegyik isztambuli turistaprogramban szerepel a Fűszerbazár megtekintése.

Ezen probléma kiküszöbölése érdekében már régebben indítottunk egy fűszer lexikont.

```
[iframe width="500" height="400" frameborder="0"
src="http://spreadsheets.google.com/pub?key=p8cll6u115x-ypnhAeDu-
aQ&output=html&widget=true"]
```

De ez igazándiból csak kiindulópont, hiszen hiába ugyan az a növény, mint amit Magyarországon ismerünk, ha másik részét használják, vagy másképpen van feldolgozva... Erre a legjobb példa talán a piros paprika. A török piros paprika is finom, jó élénk a színe, viszont hamar elkezd feketedni. Míg a magyar paprikának más íze van, szintén nagyon finom, és sokáig megtartja a színét.

Ezen kívül sok olyan fűszer van, ami bár Törökországban is kapható, jobban utána kell járni, és jóval magasabb az ára. Pl. a kömény (frenk kimyon) itt kb. 14x drágább.

Ezeket érdemes minél előbb felderíteni.

Fűszer egyébként sok helyen kapható Isztambulban. Minden nagyobb központnak megvan a saját történelmi fűszerboltja. De itt általában a mindennapi török ételekhez találunk ízesítőt. Ha komolyabbakat szeretnénk akkor vagy irány a Fűszer bazár, vagy Kadıköy. Ez utóbbi helyen elég sok furcsaságot árulnak. Így ott jó eséllyel találunk nekünk valót is.

A legtöbbször a tejföl szokott hiányozni, ha magyar, vagy magyaros ételleket szeretnénk készíteni. A jó hír viszont, hogy a törökök imádják a joghurtot (!), így őt nagy mennyiségben (akár 30-50 kg-os kiserelésben is) vehetünk minden sarki boltban. Ő pedig az ételek 90%-ban pótolja a tejfölt. A túrós tészta esetében pont nem jó. De ott nagyobb baj, hogy szalonna viszont nem kapható (pontosabban roppant nehéz beszerezni) Törökországban.

Amennyiben viszont tényleg igazi tejföltre van szükségünk, akkor . De tényleg nagyon

egyszerű. Ráadásul a melléktermék pedig a finom túró lesz. És ha kedvünk van, akkor tovább irányába is.

A túró viszonylag könnyű beszerezni. Lor peynir néven szinte minden boltban árulják. Eléggé semmi íze van, pont mint a magyar bolti túrónak. Ha viszont tényleg finom, jó minőségű túró szeretnénk, akkor a çökelek-et kell keresnünk. Mondjuk a heti vásáron. Vagy ugye csináljunk magunknak.

A túró kategóriába tartozik még a is. Ő azért már az agresszív kategóriába tartozik, hiszen legalább 6 hónapig érlelik. Meg egyéb érdekességei is vannak. Így inkább a bátrabbak próbálkozzanak vele. Mondjuk egy tulum peynir-es pogácsa azért izgalmas lehet.

Ezzel pedig el is jutottunk a sajt kategóriába. A törököknél 3 fő sajt van: kaşar, eski kaşar, beyaz.

A beyaz peynir a fehér sajt. Puha sajt. A görögök feta-nak nevezik, ami ugyan azt jelenti. Eléggé széles a választék keménység, sótartalom, meg melyik állatból származik alapján. A kaşar hasonlít legjobban a Trappista sajtra. Nem ugyan az sajnos. Ennek az íze kicsit krémes. Itt is érdemes a különböző gyártók sajtjait kipróbálni, melyik hasonlít jobban az általunk elvárthoz. Szerencsére sütéskor (pl. pogácsa) nagyon jó. Szerintem a török kaşar zsírosabb, mint a magyar Trappista. Erre érdemes sütéskor odafigyelni. Az eski kaşar a kemény sajt. Hasonlít az Ementálihoz.

Oké, tejes dolgokról ennyit. Most lássuk a többiekét!

A másik, ami nagyon szokott hiányozni, az a füstölt szalonna. Pl. bablevesből. Szerencsére erre is megtaláltuk a megfelelő pótlást. A füme et névre hallgató húsok mind füstöltek. És ezek meghozzák a kívánt ízt. A nehézség, hogy nem egyszerű megtalálni, melyik márka a nekünk leginkább megfelelő, hiszen a próbához bablevest kell főzni. És néha lehetnek nagy meglepetések. Ráadásul a füstölés sem feltétlenül egyforma..

Ha nagyon nem megy, akkor még mindig hozhatunk otthonról füstízű sót. Budapesten a Nagycsarnok mellett a kínainál vehetünk belőle. Jó helyre tegyük el, mert roppant illatos lesz körülötte minden!

Amit viszont eddig nem sikerült találni, az a fehérrépa, és a zellerlevél.

Fehérrépából nagy adag, fagyasztásra előkészített érkezik Magyarországról. De már folyamatban van egy ültetés belőle (talán lesz egy hasonló, mint a)

Zellerlevéllel nem vagyunk teljesen elátkozva (leszámítva, hogy ezt is lehetne otthonról hozni). Mert a zeller gyökere kapható a zöldségesnél. Kis szerencsével pedig 1-2 levelet is találunk rajta. Ezeket pedig el lehet kérni a zöldségestől. Sőt! Meg is lehet kérni, hogy

rendszeresen tegyen el belőle.

Ha pedig megkérdezni, mire kell, azt válaszolhatjuk, hogy hát a nyulam batman-nek képzeleli magát, és neki lesz!

Biztos kimaradt néhány dolog... a megjegyzésben írjátok meg, mit hiányoltok, vagy mit mivel sikerült kiváltani! :)

ui: mindenkinek jó karácsonyi sütögetést

Mézeskalácshoz mini szótár

liszt - un

méz - bal

tojás - yumurta

porcukor - pudra şekere

szódabikarbóna - karbonat

szegfűszeg - karanfil (ugyan ez jó forralt borhoz = garantált siker az újévi bulin!!)

margarin - margarin (ebből van minden fajta. Amelyiknek a csomagolásán sütemény van, az elvileg jobb a süteményekhez - ne kérdezzétek miért)

2015-12-23

Így Karácsony előtt egy érdekes meglepetés Törökországból:

Kovacs megy a rádióban! Nem is egyszer, hanem naponta többször is! Márpedig ez egy magyar név! Nem?

Nem Kovács, hanem Kovacs... lehet, hogy zsákutcába megyünk?

[iframe

src="https://embed.spotify.com/?uri=spotify%3Atrack%3A0uEftEHpAjuL2V6NScCs4n"
width="300" height="380" frameborder="0" allowtransparency="true"]

Szerencsére ma már elég jó felszerelések vannak, hogy egy elhangzott dalról kiderítsünk egy-két dolgot.

Amikor megjelent a rádió kijelzőjén (hol van már, hogy a bemondó bemondta, ki fog mindjárt bármit is be-, meg kimondani, kiénekelni a rádióból!) akkor azért gyanús lett mindjárt. Egy ilyen név mögött általában magyarok szoktak lenni.

A keresésre szánt időben találtunk róla 1-2 dolgot. Csak azt nem, hogy tényleg magyar lenne, vagy magyar származású...

1990-ben született Baarlo-ban, ami Hollandia. Innentől kezdve pedig az (Wikipédia) holland nyelven van. Szerencsére ott a Google fordító, ami bármi nyelvről bármilyen bármit lefordít úgy, hogy lesz a szövegben legalább egy hullámvasút meg két utalás valami olyasmire, amit az ember normál esetben nem tesz meg (mint pl. a). Így sose unatkozunk.

Itt egyébként annyi derül ki, hogy a tanulmányait Rock City Institute in Eindhoven-ben végezte. Majd pedig sok versenyen nyert.

Fontos kiemelni, hogy részt vett az Elfelejtett dal az elfelejtett gyermekeknek (Vergeten liedjes voor vergeten kinderen) című jótékonysági album elkészítésében, ami a Vörös Keresztnek gyűjt adományokat.

Az ő imagijéhez hozzátartozik a szőrme kabát, amit a koncerten sem vesz le.

[caption id="" align="aligncenter" width="501"] Sharon Kovacs - Forrás: FeelA RockA - Webzine[/caption]

Mindebből viszont nem tudtunk meg sajnos többet a származásával kapcsolatban. Így elővettük a második forrást, a . Itt már egy nagyon hosszú bió-t találunk, sok érdekességgel. Közte pl. ez:

Január 16-án indul az Eurosonic Festival Groningen-ben, Hollandiában. Utána pedig

Isztambulban! Majd folytatódik a koncert februárban Németországban. Majd pedig London, Bécs és Görögország is tervben van.

Azaz lehet, hogy egy magyar fog Isztambulban koncertet adni???

ui: a saját bió oldalon sem találtunk semmi olyat, ami arra utalna, hogy magyar ősökkel rendelkezne

2015-12-24

Így Karácsony napjára egy különleges érdekességgel készültünk. Eddig megismertük, milyen a Karácsony a mai Anatóliában, egy olyan országban, ahol a lakosság 99,8% muszlim.

Most viszont lássuk, miként zajlott a Karácsony az ókori Bizáncban, Anatóliában meg úgy a Földközi-tenger vidékén.

Ebből is ismerjük meg a karácsonyfa történetét. Forrásunk:

A fenti weboldal egy érdekes verziót említ a karácsonyfa eredetéről. Ez alapján a karácsonyfa nem (vagy nem csak) észak-nyugat-Európából ered, ahogyan sokan gondolják. A fenyőfa ennél sokkal ősbibb.

A fenyőfa hosszú életű, és állandóan zöld. Ez pedig több törzsi vallásban, mitológiába, és hiedelemben az állandóságot jelenti. Így a fenyőfa kultuszt már az ókori görögök is valaki mástól vették át. Tőlük pedig a rómaiak, és így került bele a keresztény vallásba.

A Római Birodalom idejében a téli napfordulót (december 21-22) a Napisten születésnapjaként ünnepelték. A történet szerint tél közepén a nap és az éjszaka harcolt egymással. Már-már úgy látszott, hogy az éjszaka győz, hiszen a nappalok egyre rövidebbek lettek. Ezért az emberek kimentek az erdőbe, hogy fénnel segítség a Napistent. Mégpedig úgy, hogy mindent felgyújtottak, amit csak lehetett - az épeszűség határán belül persze. Bár hírlík, hogy egyes helyeken tényleg mindent felgyújtottak, de azokból a népekből hírmondó nem maradt, csak füst és hamu...

Mivel pedig december 21 (időnként 22) után a nappalok egyre hosszabbak lettek, egyértelműen a Napisten győzött. Az éjszaka pedig... hát... így járt. De azért annyit még bezavart a rendszerbe, hogy a tényleges ünnepszég december 25-én van. Talán mert ennyi ideig tartott a tüzeket eloltani, meg a falu lakosságát összeszedni.

Vagy csak összeolvadt a Mithrász hiedelemmel. Mithrász (is) december 25-én született (mozgalmas egy nap lehetett). Leginkább arról volt híres, a mellett persze, hogy ő volt a Napisten, hogy bikákat vadászott. Ez pedig bizonyos szűz lányok körében volt igazán népszerű. Bocs Zeusz....Lehet, hogy mégsem kellett volna Európát elrabolni?

Csak érdekességképpen Zeusz a római vallásban Jupiter néven szerepel. És ő a főisten. Mithrász viszont jön, hipp-hopp, Jupiternek meg nyoma veszett... Vajon mi történt?

Minden esetre a Mithrász-kultusz a 3. században már igencsak népszerű volt az egész Római Birodalomban. De őt végül a keresztény vallás szorította ki. De az ünnepet és a tradíciót megtartották, annyi módosítással, hogy ezentúl a Napisten születésnapja Jézus

születésnapja lett. Mindezt az első nikaiai zsinaton (más néven niceai), 325-ben döntötték el. Ma ezt a helyet úgy hívják, hogy Iznik, és Törökországban található. Egy nagyon hangulatos város, híres a csempékről, amikkel a gazdag dzsámikat díszítették.

Így függ össze minden mindennel :)

Miután mindezen átrágtuk magunkat, visszatérünk a fent említett weboldalra, mely egy teljesen más útvonalat említ. Ami persze bizonyára összefügg az előző elmélettel.

E szerint az ókori Görögországban az örökzöldet nem fenyővel, hanem egy úgynevezett Eiresioni-al fejezték ki (ezt lehetne ma karácsonyfának hívni). Ez lehetett mondjuk babérlevél vagy olajág. Ezt díszítették fel piros és fehér gyapjúval, és gyümölcscsel (füge, dió, mandula, gesztenye, magvak, stb mellett az alma és körte). Ez egyfajta szüreti-termékyenségi hálaadás ünnepség volt, amit évente kétszer, tavasszal és ősszel ünnepeltek.

Szeptember 22 és október 20 között pedig a gyerekek ezzel az Eiresioni-al jártak házról házra. Majd pedig az ajtó előtt hagyták egész évre.

A Bizánci Birodalom idejében az Eirosioni nem volt tilos, csak átalakult a keresztény vallásnak megfelelően. Mégpedig úgy, hogy a városok uralkodói rendeletben írták elő, hogy egyúttal az utcák rozmaringgal legyenek feldíszítve. Az Eirosioni és a vele járó díszítés pedig innen utazott fel nyugat-Európába. Ők viszont inkább a fákat, az örökzöld fákat díszítették, mert azokat nagyon tisztelték.

Ennek a hagyománynak pedig a különféle részei ma is megtalálhatóak számos kultúrában.

2015-12-25

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk mindenkinek!

Mai nap süti szünetet tartunk. Hétfőn (28-án) folytatjuk... De még hogy! ;)

2015-12-27

statisztika

hogy készül a blog

Ez szép és jó, de hát végül is nem fognak ezek a lányok egy házban lakni, nem nekik kell összeszokniuk. Vagy mégis? Vagy ez felkészítés az anyósra (név anyósfóbia)

A lányok meg.. olyan kedvesen beszélnek a fiúkról, hogy azt várja az ember, mikor veszik elő a baltákat az asztal alól, és mennek át a másik szobába a fiúkhöz.

!!! valamit kitalálni a fiúkról is.

Szóval tök jó

Ketten összevesztek. A nézők pedig videó-mail-t küldtek nekik, hogy béküljenek ki. A show szereplői sírnak. A fiúk egymást ölelgetik, padlón vannak, sírnak. Nagy a nyomás

2015-12-28

Most, hogy véget ér a karácsony, mindjárt lecsapunk a legvadabb, legelvetemültebb, leg...ööööö... török reality showba!

A tovább csak erős idegzetűeknek, akik már túléltek a karácsonyi bejglit is!!
[Ez itt a 18-as karika kép helye, de ő sem bírta tovább, lelépett]

Egy új török valóságshow tartja izgalomban a törököket, míg a világ egy másik része Karácsonyfát állít/dönt. Ez pedig egy speciális házasság műsor.

Az előzményekről, és a lényegről, meg egy csomó fontos részről nem tudunk, de jobb is, mert a végén még kiderülne, hogy unalmas.

Két csapat van: egyikben a fiúkat láthatjuk, másikban a lányokat. Lehetne úgy is csoportosítani őket, hogy tetováltak, meg... öööö... nem jó, akkor nincs másik csapat. Fiú, és lányok.

De jobb is, ha így csoportosítjuk őket, ugyanis a cél, hogy az egyik oldalon található személy összeházasodjon a másik oldalon találhatóval. Így azért maradjunk az alapfelállásnál, hogy a fiú lányt vesz el, a lány pedig fiút.

Azt viszont még nem tudjuk, hogy miképpen is kellene ezt a célt elérni. Meg ki lesz a nyertes, mi alapján, stb...

Mert hogy a dolog érdekessége, hogy NEM a két jövőendő pár van összezárva egy szobába pár hétre, hogy jól megismerjék egymást (ki nem hajtja le a wc-t, ki viszi le a szemetet, ki melyik végén nyomja a fogkrémet és más kritikus kérdések...). Hanem éppenhogy van a fiú csapat, és a lány csapat. És a két csapat csak valamikor, néha-néha találkozik.

Vagyis a fiúk vannak összezárva, meg a lányok.

Ahogy ez lenni is szokott, mindjárt össze is vesztek az egybezártak.

Mondjuk ez szerintem nem is nagy gond, hiszen nem ők akarnak majd az idők végzetéig, és azon is túl együtt lenni. Hanem azzal, aki a másik csoportba van. De nem ismerem a szabályokat.. Lehet, hogy a 4 szakállas majd összeköltözik? És így megosztják a lakás bérleti díját? És ki fog főzni?

Ugyan ez megy a lányok oldalán is. Ott is örök vita a ki fog főzni. Aztán jól összevesznek. Itt viszont nincsen bajszos, sem szakállas.

Kedvenc részem (már amikor se internet, se távirányító nincsen, hogy valami mást nézzek), amikor a lányok beszélgetnek a fiúkról. Azt gondolná az ember, hogy ez a rózsaszín-ködös kerekasztal, ahol mindenki álmodozik, hogy az ő kiválasztottja a fehér lovag. E helyett jobban hasonlít az egész valami kivégző osztagra. Az ember azt várja, mikor nyúl be mindenki az asztal alá, veszik elő a baltát, és mennek át a szomszédba.

Persze a fiúkat sem kell féltetni. Nekik is vannak ám magas gondolataik (nem félreérteni!!! A török tv-ben nincs olyan!). Bár igazándiból nincs sok miről, mert hát ők nem fognak azon összeveszni, hogy ki fog mosogatni. Nem is tudom, hogy az ő oldalukon egyáltalán van-e mosogató... Meg bármi más is...

Mindezek mellett (vagy ellenében... ki tudja, hiszen én is belekeveredtem a nézőközönség közé...ki tudja miért meg hogyan...) a show roppant népszerű!

A minap az egyik pár kiment a helyi piacra, ahol többen is felismerték. Kaptak is ajándék paradicsomot, hátha ellőt boldogabbak lesznek. Lelövöm a poént: nem lettek... De legalább nem egymáshoz vágják a paradicsomokat..

Máskor pedig egy másik pár vezett össze. Mindjárt összeállt a fél Törökország, és videó-üzenetet küldtek a párnak, hogy ne máááár, meg nem ííígy. Meg egyébként is puszi-puszi, legyenek jóban (jobban belegondolva, én is küldhettem volna nekik jótanácsokat... nem én akarok velük élni). Persze a stúdióban mindjárt mindenki egymásra borult meghatódottságában: a lányok a lányokra, a fiúk meg a fiúkra. Míg az előbbi helyen inkább ordítás lett a vége, a másikon nagy sírás-rívás és könnyezés. Bármelyik fiút simán le lehetett volna szerződtetni valamelyik török sorozatba. Főleg a 4 szakállas! Lehet, hogy a végén még ott lesz valami??

Csak az nem derült ki, hogy végül a kérdéses pár egymásra borult-e, vagy inkább szét... Minden esetre tetőfagon hág az izgalom (ezt sem ér félreérteni!!), és várjuk a fejleményeket. Bármi is legyen az. Mint ahogy a cél sem tiszta, hogy miként meg hogy.

Egyetlen hátránya, hogy ezt ebben a formában nem lehet Magyarországra exportálni...

2015-12-29

Itt a két ünnep közötti bolondozós időszakban folytatjuk a hmmm... hát az olyan bolondos témákat.

A mélyreható gondolatok majd újévkor jönnek, amikor úgyis mélyre hatol. Pl. beesik az asztal alá.

Amikor , akkor már belengettük, hogy sikerült egy nagyon érdekes süteménykivágó formát találni!

Íme! Ő az!

[caption id="attachment_9301" align="aligncenter" width="338"] Kislány-tornyos kivágó-forma[/caption]

Ez bizony egy igazi, eredeti Kislány-tornyos süteménykivágó forma! Még a török zászló is ott lengedezik a tetején! Ha valaki esetleg nem emlékezne az eredetire, ő így néz ki:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kislány-torony[/caption]

Jó, persze nem ilyen sötét... kivéve ha valami csokis-kakaós sütit fogunk vele készíteni.

Nem írom le, pontosan hol találtuk, mert ez volt az utolsó darab. Volt még mellette egy Kölni dóm forma is. Ha nagyon hajlítgatjuk, akkor ő azért még lehet Kék Mecset is. Vagy Mátyás templom. De akár gémeskút is. Csak hajlítgatás kérdése...

De a lényeg, hogy abba a bizonyos utcába (Hasırcılar Cd.) és a környező kis utcákba (pl. Kızılhan Sk.) érdemes jó alaposan alaposan körbenézni, és feltúrni mindent. Eddig minden évben találtunk valami érdekes kivágó formát. Bár eddig ez a legizgalmasabb.

Ha szerencsénk van, akkor egyszer még összeáll egy teljes Isztambul panoráma szett. És akkor megcsináljuk a várost süteményből! Majd pedig várjuk Godzillát, hogy felfalja az egészet...

A terv az volt, hogy még Karácsony előtt sütünk is ilyen Kislány-tornyos süteményt. De ez végül elmaradt...

Azért nem adtuk fel! Egy nap, nem is olyan soká, elővesszük, és akkor sütünk majd valami látványosat! Sőt!

Nemcsak 1 tornyot sütünk, hanem mondjuk 4-et. Más-más színű zászlókkal. Hajós kivágónk

pedig már van, így lehet 4 játékos, akiknek a másik tornyokat kell elfoglalni. Sütünk hozzá kockás táblát is. Az elsüllyedt hajók pedig valakinek a gyomrában végzik... :)

2015-12-30

Mindjárt vége az évnek. Alig néhány óra van vissza a legizgalmasabb napig, amikor is... na de erről majd holnap ;)

Addig is ilyenkor kellene egy jó kis évi összefoglalót tartani. De ahogy visszanézek erre az évre... áááá... inkább hagyjuk. Mármint nekem jó volt, de a híreket inkább nem nézném vissza újra.

Így viszont nem tudom...

Na majd valamit kitalálok! :)

Minden esetre lesz zene!

Meg tánc!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt nemsokára buli lesz! :)[/caption]

Annyi minden esetre biztos, hogy itt, Isztambul fekete-fehér közepén, Beşiktaş-ban már készülnek a bulira. Miközben a macskák továbbra is azt csinálják, amihez a legjobban értenek: macskáskodnak

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ez most alszik, vagy leesett a tetőről??[/caption]

Bár egészen biztos, hogy ők sem fognak aludni holnap éjszaka. Legalábbis a mai hangpróbák alatt nagyon így tűnik, hogy macska a környéken nem marad.. Kivéve persze ha a hallpiac éjfélkor is nyitva lesz. Ami nagyon is valószínű, tekintve, hogy a törökök mennyire szeretnek enni, és milyen rugalmasan kezelik a nyitvatartási időt (konkrétan még egyetlen bolt ajtaján sem láttam nyitvatartási idő kiírást).

Úgyhogy lesz zene, tánc, meg.... macskák.

Mindeközben az önkormányzat is kitett magáért: konkrétan kitett egy Boldog karácsony! felíratott a görög (rum) templom kapujába. Kiemelve, hogy ez kifejezetten a keresztény állampolgároknak szól.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boldog karácsonyt minden kereszténynek![/caption]

Velük szemben pedig egy új Beşiktaş focicsapat rajongói bolt nyílt. Még gyorsan

összekapták magukat az utolsó napokban abban a reményben, hogy holnap itt bizony sok Beşiktaş szurkoló fog megfordulni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt nyílt egy Beşiktaş bolt.[/caption]

Azt gondolom, hogy tényleg jó ötlet volt a részükről. Nem is beszélve, hogy mennyire potenciális helyen sikerült boltot nyitniuk: balra mindjárt egy döneres. Szembe még kettő. Bal szemben még egy. Ráadásul nem is akármelyik: itt árulják a ! Mellékesen még 28 döner árus van 100 m-en belül. Meg egy cukrászda. Ha valakinek esetleg elege lenne a dönerből.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Döner XXXL[/caption]

Tehát lesz zene, tánc, macska, foci, és döner!

Sőt! Talán még a hó is leesik végre! Hiszen már január óta ígérgetik...

És lesz még valami... valami... ami piros... vörös...! De róla majd holnap! ;)

2015-12-31

És íme! Elérkeztünk az év legizgalmasabb és legpirosabb napjához! Amikor is mindenki pirosba bújik!

Hiszen aki pirosban lép át az új évbe, azt hatalmas szerencse éri.

De ez csak a fehéreneműre vonatkozik!! A közlekedési lámpára nem! Ott aki pirosban próbál bárhova is lépni... nos, arra tényleg ráfér a szerencse... mert ha jól látom, jön egy villamos... mégpedig egy piros...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Piros villamos a piros napra! - Ez majd átvisz az újévbe![/caption]

Tavaly már nekikezdünk - aztán valahol két szilveszteri trombitaszó között elvesztünk - a felderítésbe, hogy honnan is ered ez a népszerű, de egyáltalán nem török (sőt, ha szigorúan vesszük, akkor a vallási tanokkal teljesen ellentétes) szokás.

Annyi aztán kiderült, hogy semmi köze a

Piramisokhoz

Atlantiszhoz

Sárkányokhoz

Kelta emberáldozatokhoz

Ufókhöz... bár ott sosem tudni...

Macskákhoz.

Meg igazándiból sok minden máshoz sem...

És ezzel rá is térhetünk arra a részre, hogy fogalmunk sincs, honnan ered ez a szokás, meg ilyenek...

És nem is a mai nap lesz az, amikor erre fény derül.

Annál is inkább, hiszen a mai nap az éjszakáról szól, a szilveszter éjszakáról!

Meg a piros fehéreneműről

A piros fehérenemű története abból áll, hogy az ember lánya ilyenkor valami pirosat vesz fel. Mert ha pirosban megy át az új évbe, akkor szerencsés lesz. A kevésbé szerencsések inkább csak simán átesnek az új évbe. De lényeg, hogy pirosban legyünk.

Csakhogy ezt titokban kell tartani! Így nem jó, ha piros sapkába, piros kabátban, vagy más feltűnő piros ruhaneműben toppanunk be a buliba. Így az egyik jó megoldás a piros fehérenemű. Már persze annál, aki azt titokban tartja.

A monda szerint az új évbe átlépve/átesve kell a pirosat viselni. Arról már nem írnak

semmit a kódexek, hogy utána mit kell vele csinálni.. hordjuk tovább? Ajándékozzuk oda valakinek? Várjunk, amíg megjön a szerencse?

No tehát itt ez a piros fehérnemű, amiben lázban ég a fél a szilveszter. És ugyan ez tartotta lázban (és pirosban) a fél Isztambult az elmúlt néhány hétben is! Amelyik bolt csak adott magára, ott árulták a piros fehérneműt. Na jó, a gyorséttermek pont nem.. pedig de jó is lenne a sajtburger mellé egy ajándék piros tanga...!

Itt pedig mindenki megtalálja azt, amire csak vágyik piros ügyben! A legolcsóbb és legegyszerűbbtől a legdrágább és legexkluzívabbig, Mindent. Tényleg mindent! Még olyat is, ami a mindennél is tútesz. Ami fehérnemű esetében ugye éppen a fordítottját jelenti: a semmit.

Aki nagyon nem akar költekezni, vagy csak nem akar tartós dolgot felhúzni (hiszen csak éjfélíg kell kibírni), az már akár 2 TL-ért is pirossághoz juthat. Vagy lehet kilóra is venni. Az érdekesség, hogy minden évben ezen kategóriánál szokott a legnagyobb verekedés kialakulni a szolid öltözetű nénik között.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Piros fehérneműk[/caption]

Utána következik a középmezőny, amit leginkább úgy lehet leírni, hogy ....ööö... simán csak piros... meg piros és piros..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Piros fehérneműk[/caption]

No de az ember lánya, főleg ha török, nem éri be valami egyszerűvel, csak azért, mert piros. Új év jön, új kalandokkal. Ilyenkor inkább valami izgalmasat érdemes felhúzni!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Piros fehérneműk[/caption]

Ez a fenti kép mondjuk pont nem jó példa, mert a fehérnemű itt éppen fekete. De legalább extra kiegészítők is vannak hozzá. Sőt! Ilyet is találunk:

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Piros fehérneműk[/caption]

No de ha kreativizálunk, meg egyébként is tél van (végül csak elért a hó minket is), ráadásul a törököknél a Karácsonyfa és a Mikulás december 31-én jelenik meg, így nagy választékot találunk a piros Mikulás fehérneműkből! Bojtos sapkával persze. Hiszen ha az ember lánya lengél öltözik, legalább a feje ne fázzon (pláne ne fájjon)!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Piros Mikulás fehérneműk[/caption]

Majd pedig van az úgynevezett extrém kategória. Róla sokat nem lehet mondani, mert olyan sok darabból nem áll. Csoda, hogy egyáltalán sikerült annyi anyagot összeszedni, amitől

piros lesz!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] 18+ piros fehérnemű[/caption]

Ezek után egy szolidabb modellt is bemutatunk, mielőtt a hőmérséklet a kritikus érték fölé emelkedne. Ő is a télanyó...khmm.. télleányzó stílust követi. Mondjuk túlságosan nem hűti le az embereket..

Érdeemes megfigyelni a háttérben található mikulásos férfias alsóneműt is.

Mert az ember fiainak sem kell azért aggódniuk. Hiszen őket is érheti szerencse, így ők is találhatnak maguknak piros alsóneműt (bár őket inkább akkor éri szerencse, ha szilveszter éjszakáján női pirosneműbe botlanak). Természetesen náluk teljesen más a cél. Nem a minél kevesebb takarása, hanem a minél viccesebb megoldás. Hátha valamelyik lány felborul a röhögéstől..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Piros fehérnemű fiúknak[/caption]

A fenti képen a szolidabb változatok látszanak. Lehet venni amúgy kis elefántosat is...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt a Mikulás, és lesz itt mindjárt hó-hó-hó![/caption]

De ezzel még nincs vége! Beteszek még néhány képek az elmúlt évek gyűjteményeiből!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Piros fehérnemű[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Piros fehérnemű[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Piros fehérnemű[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Piros fehérnemű[/caption]

b